

ลักษณะการแปลงข่าวเพื่อเสียดสี ล้อเลียนทางการเมืองในหน้า “ผู้จัดกวน”
ของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันกับปฏิบัติการรับรู้ของผู้อ่าน

นางสาวชिरารัตน์ นีรันดรเตชาภัทร์

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวารสารสนเทศ ภาควิชาวารสารสนเทศ

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2550

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

NEWS MODIFICATION METHODS FOR POLITICAL SATIRE AND PARODY IN
“PHOO-JUD-KUAN” PAGE OF “PHOO-JUD-KARN” DAILY NEWSPAPER AND
READER’S PERCEPTIVE INTERACTIONS

Miss Wachirarat Nirantechaphat

สถาบันวิทยบริการ

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Journalism

Department of Journalism

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2007

Copyright of Chulalongkorn University

นางสาวฉวีรัตน์ นิรันดร์เดชาภัทร์ : ลักษณะการแปลงข่าวเพื่อเสียดสี ล้อเลียนทางการเมืองในหน้า "ผู้จัดกวน" ของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันกับปฏิกิริยาการรับรู้ของผู้อ่าน. (NEWS MODIFICATION METHODS AND POLITICAL SATIRE AND PARODY IN "PHOO-JUD-KUAN" PAGE OF "PHOO-JUD-KARN" DAILY NEWSPAPER AND READER'S PERCEPTIVE INTERACTIONS) อ. ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.พีระ จิรโสภณ, 272 หน้า.

ลักษณะการแปลงข่าวเพื่อเสียดสี ล้อเลียนทางการเมืองในหน้า "ผู้จัดกวน" ของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะรูปแบบ เนื้อหา การใช้ภาพ เทคนิคการแปลงและแต่งข่าว กลวิธีการแต่งคำ ข้อความหรือเรื่องราวที่สร้างขึ้นใหม่เพื่อเสียดสีและวิพากษ์วิจารณ์การเมือง รวมทั้งศึกษานโยบายผู้จัดทำและวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างในการนำเสนอรูปแบบและเนื้อหาในหน้า "ผู้จัดกวน" ของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันกับการนำเสนอข่าวในรูปแบบปกติทั่วไป ตลอดจนวิเคราะห์การสื่อความหมาย การใช้ภาษา การสร้างอารมณ์ขึ้นด้วยการใช้ภาพข่าว พาดหัวข่าว ความนำข่าว เนื้อข่าว นอกจากนี้ได้ศึกษาผู้อ่านเพื่อวิเคราะห์ความเข้าใจในเนื้อหาและการตีความหมายรวมทั้งสิ้น 15 คนและสัมภาษณ์ความเห็นจากนักวิชาการด้านนิเทศศาสตร์อีกจำนวน 3 คน ใช้แนวคิดเกี่ยวกับข่าวและหนังสือพิมพ์ แนวคิดเกี่ยวกับเรื่องเล่าและการสร้างอารมณ์ขึ้น แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบของสื่อมวลชน และแนวคิดเกี่ยวกับปฏิกิริยาการรับรู้ของผู้อ่านเป็นกรอบในการวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า "ผู้จัดกวน" ใช้รูปแบบการนำเสนอเลียนแบบข่าวอันประกอบด้วยพาดหัวข่าว ความนำข่าว เนื้อข่าวและภาพข่าว โดยนำเสนอหัวข่าวกวามเมืองมากที่สุด รองลงมา คือ เศรษฐกิจ และสังคมและบันเทิงตามลำดับ และนำเสนอประเด็นข่าวความไม่โปร่งใสหรือความไม่ชอบมาพากลและเน้นไปที่องค์ประกอบคุณค่าข่าวด้านผลกระทบมากที่สุด ในการแปลงข่าวจะแปลงจากหัวข่าวกวามเมือง ประเด็นข่าวหรือองค์ประกอบของข่าวซึ่งอาจจะแปลงส่วนใดส่วนหนึ่งหรือแปลงทั้งหมดหรือยังคงหัวข่าวกวามเมือง ประเด็นข่าวและองค์ประกอบของข่าวเดิมไว้แล้วแต่งเรื่องซึ่งขงจริงจ้งให้เป็นเรื่องล้อเลียนที่เพี้ยนไปจากเดิมด้วยการใช้สำนวนภาษา เช่น ภาพพจน์ หรือตั้งสมญานาม เป็นต้น และใช้อารมณ์ขันผสมจินตนาการตามองค์ประกอบของเรื่องเล่าโดยแสดงน้ำเสียงล้อเลียน ประชดประชันหรือเสียดสีที่มุ่งการประณามหรือติเตียน ส่วนการวิเคราะห์ผู้อ่านพบว่ามีคามพึงพอใจที่ "ผู้จัดกวน" วิพากษ์วิจารณ์ "บุคคลสาธารณะ" และสามารถเข้าใจความหมายได้เพราะติดตามข่าวการเมืองเป็นประจำ ในขณะที่นักวิชาการนิเทศศาสตร์เห็นว่าควรหลีกเลี่ยงการเสนอข่าวที่มุ่งสร้างความสะใจซึ่งอาจจะทำให้เกิดการฟ้องร้องทางกฎหมาย ทั้งนี้ผู้จัดทำไม่ได้สะท้อนภาพความเป็นจริงของสังคมที่ถูกต้อง ดังนั้นจำเป็นต้องอาศัยความรู้เท่าทันสถานการณ์ของผู้อ่านในการตีความจริงและความลวงที่ผสมกันออกมา และเห็นว่าผู้จัดทำมุ่งนำเสนอข่าวเพื่อความบันเทิงเป็นสำคัญไม่ได้คำนึงถึงจริยธรรมหรือหลักการทางวารสารศาสตร์

ภาควิชา.....วารสารสนเทศ..... ลายมือชื่อนิสิต.....
สาขาวิชา.....วารสารสนเทศ..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา 2550

4785109628 : MAJOR JOURNALISM

KEY WORD: NEWS MODIFICATION / POLITICS / SATIRE / PARODY / NEWSPAPER / PERCEPTIVE INTERACTIONS

WACHIRARAT NIRANTECHAPHAT : NEWS MODIFICATION METHODS AND POLITICAL SATIRE AND PARODY IN "PHOO-JUD-KUAN" PAGE OF "PHOO-JUD-KARN" DAILY NEWSPAPER AND READER'S PERCEPTIVE INTERACTIONS. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. PIRA CHIRASOPONE, Ph.D., 272 pp.

This research has 3 objectives which are 1) to study forms and contents of news and picture modification techniques and word creating using for political satire and parody in "Phoo-Jud-Kuan" page, 2) to compare forms and contents of news in "Phoo-Jud-Kuan" page to news reported in "Phoo-Jud-Karn" daily newspaper, and to analyze language usage of headline, lead, and body, and 3) to analyze reader's understanding and interpretation of "Phoo-Jud-Kuan"'s news. This research used qualitative research to analyze contents in Phoo-Jud-Kuan" page of "Phoo-Jud-Karn" daily newspaper, and in-depth interviews with 15 readers and 3 journalism academics to collect their responses to "Phoo-Jud-Kuan". The analytical framework was based on theories and concepts of narrative and humor, role and responsibility of mass communication.

Political topics were mostly found in "Phoo-Jud-Kuan" page following with economic, social and entertainment topics respectively. The news elements mostly found in "Phoo-Jud-Karn" news stories were impact or consequence.

There were 2 types of news modification. First, news topic or news elements partially or wholly modified. Second, those modification were create to a parody by making up a new using different style of language such as figure of speech, nickname, etc. Humor combined with imagination according to elements of narratives was applied to represent mock, satire and parody in order to denounce and condemn.

The reader were satisfied with the criticism of "public figure" in "Phoo-Jud-Kuan" page and were able to understand the meaning as a result of regularly keeping track of political news. According to journalistic academics, news coverage created for self-satisfaction should not be published. Since the "Phoo-Jud-Kuan"'s editorial did not intent to mirror the social reality, therefore, the reader's literacy in current affair was needed to interpret the stories. Generally, the main purpose of "Phoo-Jud-Kuan"'s page is to entertain without holding to ethical and journalistic principles.

Department.....Journalism..... Student's signature..... *Wachirarat*.....
Field of study..Journalism..... Advisor's signature..... *[Signature]*.....
Academic year.....2007.....

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้จะสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีไม่ได้หากปราศจากความทุ่มเทเอาใจใส่ของ ร.ศ.ดร.พีระจิโรโสภณ ที่ให้เกียรติเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ที่กรุณาตรวจแก้ ปรับปรุงงานวิจัยและให้กำลังใจผู้วิจัยเสมอมา ขอบพระคุณ ศ.สุกัญญา สุตบรรทัด ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ และ ร.ศ.รจิตลักขณ์ แสงอุไร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ สำหรับคำแนะนำต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยด้วยความเมตตา นอกจากนี้ขอขอบพระคุณคณาจารย์ประจำภาควิชาวารสารสนเทศทุกท่านที่ให้ความรู้และใส่ใจศิษย์มาโดยตลอด

กราบขอบพระคุณแม่มี ดาดิ ที่สนับสนุนให้ผู้วิจัยเรียนต่อและให้ความรัก ความอบอุ่นตลอดจนให้กำลังใจและกำลังใจทรัพย์เสมอมา ขอขอบคุณกำลังใจจากป้า พี่บี พี่ณิชา วิกเตอร์ และขอบคุณญาติพี่น้องทุกคนที่คอยถามไถ่ถึงความก้าวหน้าของวิทยานิพนธ์อยู่เสมอ

ขอบพระคุณ ผ.ศ.อนงค์ รุ่งแจ้ง และ ผ.ศ.วาลี ชันธุวาร รวมทั้งคณาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นทุกท่านที่ให้กำลังใจและคำแนะนำต่างๆ จนทำให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท

ขอบคุณพี่นาย พีติม พี่ไธ้ เจ้าหน้าที่ภาควิชาวารสารสนเทศที่คอยอำนวยความสะดวกมาโดยตลอด ขอขอบคุณพี่โนส (พี่สาวสองสถาบัน) ที่ให้คำแนะนำในการเรียน การใช้ชีวิตและอยู่เคียงข้างน้องเสมอ ขอขอบคุณ พี่ปิ่น พี่ฝน พี่นอต ที่คอยให้กำลังใจและถามไถ่ถึงความคืบหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณปู (คู่แฝดปาตองโก) ที่ฝ่าฟันปัญหาต่างๆ ร่วมกัน คอยให้คำปรึกษาและให้กำลังใจทุกครั้ง ขอขอบคุณรี โส แก้ว ฝ่าย ปาน ต๊ะ และเพื่อน JR ทุกคน ขอขอบคุณเพื่อนๆ มาริย์ วิทยาโดยเฉพาะ นู๋ เนย ตาล วิ ตึก ที่เป็นแรงกระตุ้นให้วิทยานิพนธ์สำเร็จและพาไปพักผ่อนเวลาที่ผู้วิจัยเครียดและท้อแท้ ขอขอบคุณกำลังใจจากเพื่อน ม.ช. ทุกคนเช่นกันโดยเฉพาะมอร์ฟีน (ผู้ช่วยวิจัย) เมย์ จี จอย (เพื่อน 2 สถาบัน) หญิง ปลา อีฟ และทุกคนที่ไม่สามารถกล่าวถึงในที่นี้ได้หมดสำหรับความห่วงใยที่มีให้กันเสมอ

สุดท้ายขอขอบพระคุณผู้ให้สัมภาษณ์และผู้ให้ความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลทุกท่านที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่า และช่วยให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง โดยเฉพาะพี่ๆ “ผู้จัดกวน” ได้แก่ พี่คามิน พี่บัญชา (แสงต้นชัย) พี่บัญชา (อ่อนดี) พี่แหลม พี่ยอด พี่บู๊และพี่โป่ง สำหรับความช่วยเหลือ มิตรภาพ กำลังใจดีๆ และมุขตลกที่เรียกเสียงหัวเราะได้เมื่อผู้วิจัยรู้สึกเครียด ขอขอบคุณที่ให้แง่คิดในงานวิจัยตลอดจนการดำเนินชีวิตด้วยความเป็นกันเอง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหานำวิจัย.....	7
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	7
ขอบเขตการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	12
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดเกี่ยวกับข่าวและหนังสือพิมพ์	
แนวคิดการรายงานข่าว.....	14
แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคัดเลือกข่าว.....	18
แนวคิดเกี่ยวกับส่วนประกอบของเนื้อหาหนังสือพิมพ์.....	24
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดหน้าหนังสือพิมพ์.....	31
แนวคิดเกี่ยวกับเรื่องเล่าและการสร้างอารมณ์ขัน	
แนวคิดเรื่องเล่าและองค์ประกอบของเรื่องเล่า.....	34
แนวคิดเกี่ยวกับการใช้สำนวนภาษาในเรื่องเล่า.....	44
แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างอารมณ์ขัน.....	51
แนวคิดการสร้างความหมาย.....	56
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบของสื่อมวลชน	
ทฤษฎีโครงสร้างและหน้าที่ของสื่อมวลชน.....	60
แนวคิดการสะท้อนภาพสังคมของสื่อมวลชน.....	64
แนวคิดเกี่ยวกับปฏิริยาการรับรู้ของผู้อ่าน	

แนวคิดการรับรู้.....	65
แนวคิดการเลือกรับรู้.....	69
แนวคิดการใช้สื่อและความพึงพอใจของผู้รับสาร.....	70
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	75
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	
การวิเคราะห์เนื้อหา.....	78
วิธีวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	82
การทดสอบเครื่องมือ.....	82
การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล.....	83
การสัมภาษณ์เจาะลึก.....	83
การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล.....	88
บทที่ 4 ผลการวิจัย	
ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์รูปแบบและเนื้อหาของ “ผู้จัดกวน”.....	89
ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์กลวิธีการแปลงข่าวในการรายงานข่าว.....	115
ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์การสร้างอารมณ์ขันและการสื่อความหมายของ “ผู้จัดกวน”.....	189
ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ปัจจัย นโยบายและแนวทางการจัดทำ “ผู้จัดกวน”.....	214
ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์ปฏิบัติการรับรู้และความคิดเห็นต่อการสื่อความหมาย ของ “ผู้จัดกวน”.....	235
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุป.....	251
อภิปรายผล.....	261
ข้อเสนอแนะ.....	264
รายการอ้างอิง.....	266
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	272

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 1 จำนวนหัวข้อข่าวที่เสนอในหน้า “ผู้จัดกวน” และในหน้าข่าวปกติของหนังสือพิมพ์ ผู้จัดการรายวันจำแนกตามความสอดคล้อง.....	103
ตารางที่ 2 จำนวนร้อยละของหัวข้อข่าวที่ปรากฏในหน้า “ผู้จัดกวน” และข่าวหน้าปกติของ หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน จำแนกตามเนื้อหาหัวข้อข่าว.....	104
ตารางที่ 3 จำนวนประเด็นข่าวต่างๆ ที่นำเสนอในหน้า “ผู้จัดกวน” และในหน้าปกติของ หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน.....	105
ตารางที่ 4 ตัวอย่างประเด็นข่าวที่ปรากฏในหน้า “ผู้จัดกวน” เปรียบเทียบกับในหน้าปกติของ หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน.....	107
ตารางที่ 5 สัดส่วนขององค์ประกอบของข่าวด้านต่างๆ ที่ปรากฏในหน้า “ผู้จัดกวน” เปรียบเทียบ กับหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน.....	111
ตารางที่ 6 ตัวอย่างองค์ประกอบของข่าวด้านต่างๆ ที่ปรากฏในหน้า “ผู้จัดกวน” และข่าวหน้าปกติ ของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน.....	112

สารบัญภาพ

ญ

ภาพประกอบ	หน้า
ภาพที่ 1 แบบจำลองนายประตู่ขาวสารของ D.M.White.....	19
ภาพที่ 2 แบบจำลอง Galtung และ Ruge.....	20
ภาพที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสื่อสิ่งพิมพ์.....	23
ภาพที่ 4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับมายาคติ.....	59
ภาพที่ 5 แบบจำลององค์ประกอบของการใช้สื่อและความพึงพอใจจากสื่อมวลชน.....	72
ภาพที่ 6 หน้าปริทรรศน์.....	91
ภาพที่ 7 ข่าวดังที่แทรกเต็มหน้าระหว่างภาพล้อเลียนและการ์ตูน.....	92
ภาพที่ 8 แสดงการให้ความสำคัญข่าวหลักและข่าวรองเท่ากัน.....	93
ภาพที่ 9 NET JOKES.....	94
ภาพที่ 10 องค์ประกอบในหน้า "ผู้จัดกวน" (1).....	95
ภาพที่ 11 องค์ประกอบในหน้า "ผู้จัดกวน" (2).....	96
ภาพที่ 12 ภาพล้อเลียน.....	97
ภาพที่ 13 คอลัมน์ "แบ่งคอกเกี้ยน" ของ "บั๊กแหลม".....	98
ภาพที่ 14 คอลัมน์ "Dirty Jokes" ของ "เรต'X".....	99
ภาพที่ 15 คอลัมน์ "บ้านทรายทอง (พจแม่่ว)" ของ "ปัญญา/คามิน".....	100
ภาพที่ 16 คอลัมน์ "หนูโง่ง" ของ "นุ้ย".....	101
ภาพที่ 17 คอลัมน์ "Animal's House".....	101
ภาพที่ 18 คอลัมน์ "มุขควายๆ" ของ "บั๊กแหลม".....	102
ภาพที่ 19 (แม่่วอนุญาต 'ผู้จัดกวน' ฉบับเดียวเป็นนสพ. ที่ขายใน 3 จว. ได้ได้, 19 ก.ค. 48).....	117
ภาพที่ 20 (แม่่วแจกกฎหมายติดหนวดหวังลดเครียด 3 จว. ได้, 19 ก.ค. 48).....	118
ภาพที่ 21 ('แม่่ว' แจกถุงรับขวัญเด็ก วันแรกจ่ายแล้ว 503 คน, 29 ก.ค. 48).....	119
ภาพที่ 22 (น้องเต้าส่วนฝึกปรี๊ดครบ. เร็วเหลือเชื่อวันละ 10 กว่าไฟ, 29 ก.ค. 48).....	119
ภาพที่ 23 (ทักษิณขอรับผิดชอบทุกเวที ลั่นตุลาฯ ดับไฟได้เห็นผล, 18 ต.ค. 48).....	120
ภาพที่ 24 (คนใต้ผวา "ปากแม่่ว"ร้ายกว่า "ปากกระบอกปืนโจร", 19 ต.ค. 48).....	120
ภาพที่ 25 (สับ ผบ.พล.1 รับใช้การเมือง, 17 พ.ย. 48).....	122
ภาพที่ 26 ("สนธิ" ปลื้มเพิ่งรู้ทหารนับหมื่น ตีตราการเมืองไทยฯอมแงม, 18 พ.ย. 48).....	122
ภาพที่ 27 (ญี่ปุ่นยุบสภา-ยันFTAเดินต่อ, 9 ส.ค. 48).....	124

ภาพที่ 28 (นักการเมืองไทยโกงหน้าด้านๆ 'โคอิซุมิ' อายุแทนยุบสภา, 10 ส.ค. 48).....	124
ภาพที่ 29 (ปีติปริดาแพนด้าคู่ขวัญ, 10 พ.ย. 48).....	125
ภาพที่ 30 (เจ้เปียบเนาะใจไทยดูตัวอย่าง "ช่วงช่วง-หลินฮุ่ย" ไม่ท้องก่อนแต่ง, 10 พ.ย. 48).....	125
ภาพที่ 31 (ฝันเป็นจริงของก๊กกู่ได้ร่วมงานกับมติชน, 23 ก.ย. 48).....	189
ภาพที่ 32 (พระพุทธรูปประหลาดก่อน-หลังเลือกตั้งพระพักตร์เปลี่ยนอารมณ์, 4 พ.ย. 48).....	190
ภาพที่ 33 (เหยื่อตำรวจหวัง 'ตายตาไม่สบาย' เหตุแม่สั่งห้าม 'อุ้มฆ่า', 8 ส.ค. 48).....	191
ภาพที่ 34 (แม่ 'การันตี' รอยร้าวหนองงูเห่า, 10 ส.ค. 48).....	191
ภาพที่ 35 (ชาวอำนาจเจริญชุดหลุมร่อ"แม่ผิงตัว, 8 ธ.ค. 48).....	192
ภาพที่ 36 (สุริยะ-สุริยาหุ่นแม่ปั้นหัวก้อย ใครแพ้เปิดทางปรับกรม., 7 ก.ค. 48).....	193
ภาพที่ 37 (แม่เตรียมสอนนุชทำ 'สะตอผัดกุ้ง' เลี้ยงผู้ประสพภัยหวังเรียกคะแนนนิยม, 13 ก.ย. 48).....	193
ภาพที่ 38 (แม่เจอแล้วที่เจียบๆ สำหรับจัดโฉกรม., 29 ก.ค. 48).....	194
ภาพที่ 39 (เตรียมปิดปากสื่อนอกเผยคุกลับ แม่สั่งอาฎักว่านซื้อหุ่นวอชิงตันโพสต์, 8 พ.ย. 48).....	195
ภาพที่ 40 (แม่หา"มาไซ"แก้เคล็ดขาลง, 10 พ.ย. 48).....	196
ภาพที่ 41 (สุชนโยนเผือกร้อนให้ คตง.เนาะ"ทำบวดเผือก-เผือกกวน-เผือกเชื่อม", 27 ก.ย. 48).....	196
ภาพที่ 42 (ผู้จัดกวนพิสุจน์แล้ว เจ้ใหญ่-นายหญิง ใหญ่เท่ากันเป๊ะ, 3 ต.ค. 48).....	197
ภาพที่ 43 (พระพิรุณขอโทษ 'คนเหนือ' หวังทำฝนตกภาคตะวันออกแต่เว็ด, 16 ส.ค. 48).....	198
ภาพที่ 44 (ดาวพุทธพ่อโคจรมาไทยที่ไร นายกะไม่อยู่สักที, 17 ต.ค. 48).....	198
ภาพที่ 45 (ด่วน! สุชนสร้างปรากฏการณ์พิสดารเปลี่ยนร่างทุกครั้งเมื่อ 'ถูกทาบถาม ผู้ว่าฯสตง.', 21 ก.ย. 48).....	199
ภาพที่ 46 (เลียบปิ้งไอเดียแม่เรียลตี้โชว์ ถ่ายทอดแม่ทำงาน24ชั่วโมงทั้งวันทั้งคืน, 18 ส.ค. 48).....	200
ภาพที่ 47 (นักบอลเชียร์ตั้งวาสนาเป็นกรรมการบอลโลก ถนัดซึก 'เข้า-ออก' ไบแดง, 21 ก.ย. 48).....	200
ภาพที่ 48 (แม่เผยได้ดีเพราะอ่านปกหนังสือพุทธทาสถนนวนจรัญญ, 25 ต.ค. 48).....	201
ภาพที่ 49 (องค์กรสื่อโลกยก"สื่อไทยเสรีสุดฯ" หลังชมรายการหมัก-ดูลิต, 31 ต.ค. 48).....	202

ภาพที่ 50 (ด่วน! คนพูดวันอาทิตย์ก็เป็นข่าวได้, 11 ก.ค. 48).....	202
ภาพที่ 51 ('หมา' ฟ้องสยามบันเทิง ตัดต่อหัวเป็น 'บรู๊ค', 24 ส.ค. 48).....	203
ภาพที่ 52 (น้องเต้าส่วนทำหญิงท้องแก่ทั้งประเทศหนาว เลิกคลังแม่วกลัวได้ลูกหน้าเหลี่ยม, 27 ก.ค. 48).....	204
ภาพที่ 53 (พบหนุ่มใหญ่เป็นโรคประหลาด ได้ยินคำ"จากรูวรรณ" หัวหด, 7 ต.ค. 48).....	204
ภาพที่ 54 (ผู้จัดกวนไต้ นายกฯ 'ลึงดำรัฐบาลไม่เป็นข่าวก็บ้าแล้ว', 7 ก.ค. 48).....	205
ภาพที่ 55 (แผ่นก๊อบ"เมืองไทยรายสัปดาห์เคลื่อนเมือง แม่วมีน"เจ้าของไมโว้ยแถมสนับสนุน", 4 พ.ย. 48).....	207
ภาพที่ 56 (ชวนแค้นน้ำตาไหล 'สับหมุย่าง' 'ไม่ว่า' 'ผัดสะตอ' มั่นยามเกินทน, 4 ก.ย. 48).....	208
ภาพที่ 57 (เขียนพระจันทร์เนะแม่ว อมพระมาพูด 'ร้ายทางเทคนิค', 12 ส.ค. 48).....	208
ภาพที่ 58 (ตะลึง! ศพหนุ่มใหญ่ร่างละ สันนิษฐานตกลูกจากเครื่องบิน, 12 ส.ค. 48).....	209
ภาพที่ 59 (หัวหน้าแก๊งชิงดับ ชนเสาไฟฟ้าสุดอนารอด, 26 ส.ค. 48).....	210
ภาพที่ 60 (กบหน้าเหลี่ยมฟุ้งทฤษฎีกระโดดแบบจิงโจ้, 20 ธ.ค. 48).....	210
ภาพที่ 61 (พบหมาประหลาดชอบนอนเวลาได้ยิน'เมืองไทยรายสัปดาห์สัญจร', 28 ธ.ค. 48).....	211
ภาพที่ 62 (รู้ตัวแล้ว 'ช่างกฤษแจ' ล็อกห้องจากรูวรรณ, 1 ก.ย. 48).....	212
ภาพที่ 63 (โรคจิตโผล่อีกราย ฟัน 3 ส.ส.หัวเบะ, 13 ก.ย. 48).....	212

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การนำเสนอข่าวในปัจจุบันมักถูกวิพากษ์วิจารณ์ว่า ไม่มีความกลาง ไม่มีความเป็นวัตถุวิสัย (Objective) มักนำความรู้สึกส่วนตัวเข้าไปเจือปนทั้งในเนื้อหาข่าวและขั้นตอนการตัดสินใจในการคัดเลือกข่าว หนังสือพิมพ์มุ่งตอบสนองความต้องการด้านอารมณ์ของผู้อ่านและให้ความสำคัญกับความอยู่รอดทางธุรกิจในตลาดที่มีการแข่งขันเข้มข้นระหว่างสื่อ อันได้แก่การแข่งขันกับอินเทอร์เน็ต วิทยุ โทรทัศน์ และการแข่งขันระหว่างสื่อหนังสือพิมพ์ด้วยกันเอง หนังสือพิมพ์เน้นปริมาณ (Popular Newspaper) มักประสบความสำเร็จด้านการตลาดมีจำนวนจำหน่ายและได้รับความสนใจจากผู้อ่านในวงกว้างมากกว่าหนังสือพิมพ์เน้นคุณภาพ (Quality Newspapers) เพราะนำเสนอข่าวที่เร้าความสนใจ เร้าความตื่นเต้นและความอยากรู้อยากเห็นได้มากกว่า จึงกลายเป็นกลยุทธ์ของหนังสือพิมพ์ในปัจจุบันที่มุ่งเน้นความต้องการของผู้อ่านหรือตลาดผู้บริโภค อันนำไปสู่จุดมุ่งหมายสุดท้ายที่สำคัญคือ “ผลกำไร”

W. Lance Bennett (1996 อ้างถึงใน มัทนา เจริญวงศ์, 2539: 3) กล่าวไว้ว่า ปัจจัยทางด้านความอยู่รอดของธุรกิจข่าวสารเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวาง ในปัจจุบันนี้นักข่าวคำนึงถึงการแข่งขันทางธุรกิจมากเกินไป กระทั่งทำให้ข่าวกลายเป็นสินค้าประเภทหนึ่ง ข่าวการเมืองซึ่งแต่เดิมถือว่าเป็นข่าวหนัก (hard news) กลับถูกนำเสนอในลักษณะที่เร้าอารมณ์ (sensational) ทำให้เนื้อหาสาระที่จำเป็นต่อการพัฒนาการปกครองแบบประชาธิปไตยลดน้อยลง เน้นหนักเรื่องความขัดแย้งและเรื่องผิวเผินเบาสมอง อีกทั้งรูปแบบและวิธีการนำเสนอ มีการดำเนินเรื่องเน้นปมขัดแย้งและเน้นอารมณ์ความรู้สึกจนมีความใกล้เคียงกับ “ละครโทรทัศน์” มากขึ้นทุกทีจนแทบจะหาเส้นแบ่งไม่พบ ข่าวสารในปัจจุบันมักจะเป็นข่าวในรูปแบบใหม่ที่เรียกว่า “infotainment” กล่าวคือ เน้นไปที่การรายงานข่าวสารเหตุการณ์โดยใช้โครงสร้างการเล่าเรื่องแบบละคร (dramatized news) มีจุดเริ่มต้น และจุดจบ มีประเด็นปมปัญหาและความขัดแย้ง (conflict) และมุ่งการประณามตีเตียน (denouncement)

อมรรัตน์ เรื่องสกุล (2541: 6) อภิปรายจากผลการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์การเล่าเรื่องในข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวัน ซึ่งให้เห็นว่า ในสังคมไทยปัจจุบันผู้อ่านข่าวเริ่มให้ความสนใจกับรูปแบบวิธีการเขียนข่าวมากขึ้น แนวคิดและลักษณะการรายงานข่าวที่เน้นการเสนอข้อเท็จจริงแบบตรงไปตรงมาปรับเปลี่ยนไป ซึ่งพบว่าข่าวที่ปรากฏในหน้า 1 หนังสือพิมพ์รายวันนั้นมีมิติมากขึ้น มีเทคนิควิธีการนำเสนอที่ดึงดูดความสนใจของผู้อ่านให้ติดตาม เช่น มีการคัดคำพูด การตั้งสมญานามให้กับบุคคลในข่าว มีการเติมแต่งภาพกราฟฟิกแทนการรายงานข้อเท็จจริงอย่างเดียว ซึ่งเป็นการสร้างภาพลักษณ์ให้กับหนังสือพิมพ์นั้นๆ ด้วย อีกทั้งนำมาใช้เพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ กัน บางครั้งการรายงานข่าวยังใช้ถ้อยคำในเชิงเปรียบเทียบ การเล่นคำ รวมถึงสัญลักษณ์ที่ปรากฏอยู่ในความคิดของมนุษย์ ขณะเดียวกันการรายงานข่าวทางโทรทัศน์นั้นรายงานทั้งภาพที่เคลื่อนไหวและน้ำเสียงที่เร้าความสนใจ รวมถึงการใช้เทคนิคการสร้างภาพที่เหมือนจริง จังหวะรอยต่อของภาพ การเสนอความคมชัดของภาพ การเสนอภาพเหมือนกับเข้าไปอยู่ในเหตุการณ์จริง บทบาทของผู้รายงานเหมือนเข้าไปอยู่ในที่เกิดเหตุการณ์ การนำเสนอสิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นจุดแข่งขันกันเองระหว่างสื่อด้วยกันทั้งสิ้น

เมื่อหนังสือพิมพ์ต้องทำหน้าที่ให้กับประชาชนในการเป็น “สุนัขเฝ้าบ้าน” (Watchdog) แต่ในขณะเดียวกันก็มีความต้องการอยู่รอดของในยุคสงครามข่าวสารที่มีการไหลบ่าของข้อมูลอย่างท่วมท้นรวมทั้งขณะนี้วิถีชีวิตของประชาชนเปลี่ยนแปลงไป ผู้อ่านต้องการบริโภคข่าวสารที่รวดเร็ว จึงทำให้หนังสือพิมพ์จำเป็นต้องปรับกลยุทธ์ ซึ่งนอกจากจะนำเสนอข่าวด้วย “การเล่าเรื่อง” แล้ว ยังนำเสนอคอลัมน์ที่น่าสนใจเพื่อสร้างจุดขายอีกด้วย

คอลัมน์ในหนังสือพิมพ์เป็นเสมือนพื้นที่ที่ความคิดเห็นอันหลากหลายปรากฏสู่สายตาผู้อ่าน นอกจากนี้คอลัมน์ยังเป็นเสมือนจุดขายของหนังสือพิมพ์ เพราะคอลัมน์นิสต์ที่มีชื่อเสียงมักเป็นที่ชื่นชอบหรือเป็นที่จดจำง่ายของผู้อ่าน ซึ่งก็มีผลให้ยอดขายของหนังสือพิมพ์สูงขึ้นด้วย (วิลาสินี พิพิธกุลและคณะ, 2547: 310)

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า ปัจจุบันคอลัมน์ในหนังสือพิมพ์มีพัฒนาการในรูปแบบวิธีการนำเสนอหลากหลายพิสดารมากขึ้นเช่นเดียวกับพัฒนาการนำเสนอรายงานข่าวที่มีการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาและรูปแบบเพื่อสนองต่อตลาดผู้อ่านในยุคของการตลาดแข่งขันของสื่อเพิ่มมากขึ้น คอลัมน์ที่นับได้ว่ามีรูปแบบวิธีการนำเสนอที่แปลกแตกต่างมากกว่าเดิมคือหน้า “ผู้จัดกวน” อันถือเป็นเอกลักษณ์หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันและมีพัฒนาการด้วยการปรับกลวิธีการนำเสนอจากการเป็นสิ่งพิมพ์แทรกตีพิมพ์ทุกวันศุกร์ซึ่งเริ่มตั้งแต่เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2544 มานำเสนอทุกวัน

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2547 เป็นต้นมา รูปแบบการนำเสนอในหน้า “ผู้จัดกวน” แตกต่างจากการนำเสนอคอลัมน์ตลกขบขันและการ์ตูนการเมืองโดยทั่วไป “ผู้จัดกวน” ใช้ “กลวิธีการแปลงข่าว” ด้วยการนำเสนอโครงสร้างของข่าว อันประกอบด้วย พาดหัวข่าว (Headline) ความนำข่าว (Lead) เนื้อข่าว (Body) และภาพข่าว ด้วยการเติมแต่งภาพกราฟิก มีการใส่ตำแหน่ง ใส่ชื่อจริงแต่ไม่ใช่ชื่อสกุล ใ้คำพูด การตั้งสมญานามให้กับบุคคลในข่าว และการจัดวางหน้าด้วยการกลับด้านกระดาษจากคอลัมน์ปกติ

ในส่วนของเนื้อหาไม่ได้นำเสนอข้อเท็จจริงอย่างเช่นข่าวในหนังสือพิมพ์รายวัน ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงการหมิ่นประมาทและเพื่อความขบขันบันเทิง โดยใช้การเล่าเรื่องที่แต่งจากจินตนาการ คล้ายกับนวนิยายหรือเรื่องแต่งที่อิงกับเหตุการณ์ข่าวจริงที่เกิดขึ้นปัจจุบัน อันประกอบด้วย โครงเรื่อง (Plot) ตัวละคร (Characters) แก่นเรื่อง (Theme) ฉาก (Setting) บทสนทนา (Dialogue) และมุมมองในการเล่าเรื่อง (Point of View) อย่างไรก็ตามข่าว “ผู้จัดกวน” มีขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์เสียดสีและล้อเลียนการเมืองเช่นเดียวกับการ์ตูนเสียดสีการเมืองที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์ทั่วไป

อย่างไรก็ดี การรายงานข่าวด้วยการแต่งเรื่องนั้นปรากฏตั้งแต่สมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม เมื่อกฎแมนฮัตตันจับจอมพล ป. ขณะมอบเรือรบแมนฮัตตันทำให้รัฐบาลประกาศกฎอัยการศึก ระหว่างวันที่ 4 กรกฎาคม – 22 สิงหาคม 2494 หนังสือพิมพ์ถูกเซ็นเซอร์อย่างเด็ดขาด ก่อนตีพิมพ์ กรณีทำให้เราเห็นการต่อสู้ของหนังสือพิมพ์รายวันฉบับหนึ่ง คือ สยามรัฐ โดยการนำของ มรว.คึกฤทธิ์ ปราโมทย์ ด้วยวิธี “กระแทกกระทนแตกตัน” ได้แก่ การเลิกรายงานข่าวด้วยวิธีปกติธรรมดา แต่หันไปหาวิธีการ “สร้างข่าว” ประหลาดเพื่อแสดงให้เห็นว่า ถ้าไม่มีเสรีภาพหนังสือพิมพ์ก็ไม่สามารถเขียนข่าวได้ เช่น “ต้นไม้ประหลาดขึ้นได้เอง” “แมวดำไล่ตระหวัดพัดหนูสาว” และเรื่อง “ตุ๊กแกกับงูเขียว” เป็นต้น จนทางการต้องประกาศยกเลิกการเซ็นเซอร์หนังสือพิมพ์เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม และสยามรัฐประกาศคืนสภาพเดิม (สุกัญญา สุดบรรทัด, 2542: 70)

วิธีการแต่งเรื่องหรือสร้างข่าวก็เช่นเดียวกับหน้า “ผู้จัดกวน” แต่เป็นเรื่องแต่งประเภทจินตคดีมุ่งเสียดสีการเมืองสร้างความรู้สึกกระแทกใจและสร้างความเพลิดเพลินกับผู้อ่าน ในขณะเดียวกันก็ให้ความรู้และข่าวสารให้แก่ประชาชนด้วย ดังที่ ถิรนนท์ อนุวัชศิริวงศ์และคณะ (2543: 17-24) ให้ความหมายของเรื่องแต่งจินตคดีและสารสนเทศคดีไว้ว่า

ความหมายแห่ง “เรื่องแต่ง” คือ ศิลปะแห่งการแสดงความรู้สึกหรือสิ่งที่กระทบใจ ผู้อ่านสามารถสัมผัสอารมณ์ ความฝัน ความปรารถนา ความรัก ความใคร่ ความทุกข์ ความสุข และอนุภาคภายในอื่นๆ ของมนุษย์หรือเหตุการณ์ภายในเรื่องราวต่างๆ ซึ่งนำเสนอโดยญาณทัศน์และจินตนาการของผู้สร้างสรรค์จินตคติ

การนำเสนอข่าวใน “ผู้จัดกวน” มีลักษณะกึ่งจินตคติและกึ่งสารสนเทศคติ โดยที่จินตคติหมายถึง สารที่มุ่งให้ผลในด้านอารมณ์ความรู้สึกเป็นสำคัญ ได้แก่ งานประเภทศิลปะและบันเทิงคดีต่างๆ นั่นเอง ในระดับพื้นฐานที่สุดของงานประเภทนี้ คือ ให้ความเพลิดเพลินในระดับสูงขึ้นไป ให้ความเจริญใจในเชิงอุดมคติ จินตคติทำหน้าที่พัฒนาคุณภาพทางจิตใจของชนในสังคม ส่วนสารสนเทศคติ หมายถึง สารประเภทที่มุ่งให้รับรู้ข่าวสารต่างๆ ได้แก่ ข่าว สารคดี และการโฆษณาในเชิงอุดมคติ สารสนเทศคติทำหน้าที่สั่งสมความรู้ให้แก่สังคมชน

หน้า “ผู้จัดกวน” ของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการมีจุดเด่นหรือจุดขายที่ใช้ “กลวิธีการแปลงเนื้อหาข่าว” ด้วยการอาศัยรูปแบบโครงสร้างข่าวและการแปลงและแต่งเรื่องขึ้นมาโดยอิงจากเหตุการณ์ข่าวที่เกิดขึ้นขณะนั้น เป็นเรื่องแต่งที่สะท้อนความเป็นไปในสังคมและวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลในลักษณะที่เล่นที่จริง

อย่างไรก็ตามการใช้สิทธิ เสรีภาพและบทบาทของนักหนังสือพิมพ์ในหน้า “ผู้จัดกวน” อาจหมิ่นเหม่กับการละเมิดตามกฎหมายหมิ่นประมาทได้ ซึ่งบัญญัติ สุชีวะ (2513 อ้างถึงใน นพวรรณ บุญหมั่น, 2545: 25) กล่าวไว้ว่า ในการเสนอข่าวหนังสือพิมพ์ต้องกล่าวถึงบุคคลอื่นอยู่เป็นปัจจัยหลักเสมอและเมื่อเขียนถึงบุคคลอื่นถ้าเป็นเรื่องเล็กๆ น้อยๆ ก็คงไม่มีความผิด แต่ถ้าทำให้บุคคลอื่นเสียหายต่อชื่อเสียงอาจเป็นความผิดฐานหมิ่นประมาทได้ เช่น การวาดภาพล้อ หรือเขียนถ้อยคำได้ภาพล้อ ซึ่งทำให้ผู้อ่านส่วนใหญ่เข้าใจว่าภาพหรือถ้อยคำนั้นหมายถึงผู้ใดแล้วก็อาจถือเป็นการใส่ความหมิ่นประมาทผู้นั้นได้

ดังนั้น หน้า “ผู้จัดกวน” มีวิธีการหลีกเลี่ยงข้อหาหมิ่นประมาทโดยระบุคำเตือนไว้ว่า “ทีมงานผู้จัดกวน...ขอยืนยัน-นังยัน-นอนยันว่าเนื้อหาทั้งหมดภายในหมวดเป็นเรื่องสมมติขึ้นทั้งสิ้น หากชื่อหรือสถานการณใดๆ ไปพ้องกับใครๆ เราจะไม่ยอมรับผิดชอบอย่างเด็ดขาด” การระบุเช่นนี้อาจจะป้องกันไม่ให้ผู้ที่ถูกอ้างถึงถือเอาความเพราะเป็นเรื่องซ้ำชั้นเท่านั้นจึงผ่อนคลายความตึงเครียดของปัญหาต่างๆลง แต่ในขณะเดียวกันได้สะท้อนภาพเหตุการณ์ที่ไม่สามารถรายงานในข่าวปกติหรือคอลัมน์แสดงความคิดเห็นได้เพราะงานข่าวตามปกติจำเป็นต้องคำนึงความ

ถูกต้องของข้อมูล กล่าวคือ ต้องระบุชื่อบุคคล ตำแหน่งจริง ที่สำคัญต้องเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงและมีหลักฐานสามารถตรวจสอบได้ อย่างไรก็ดี เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในข่าวบางเรื่องมีเงื่อนงำบางอย่างแต่ไม่มีหลักฐานที่จะนำเสนอเป็นรายงานข่าวตามปกติได้จึงต้องสร้างข่าวแบบขบขันในลักษณะที่เล่นที่จริงมาเสียดสีเพื่อกระตุ้นให้ผู้อ่านคิดแทนซึ่งสามารถเสนอในหน้า “ผู้จัดกวน” ได้

นักวิชาการได้ให้ทัศนะต่อคอลัมน์นี้ในลักษณะนี้ว่า “คอลัมน์ตลกขบขันเป็นคอลัมน์ที่มุ่งให้ความบันเทิงและคลายความตึงเครียดให้กับผู้อ่านเป็นวิธีการเขียนที่หยอกล้อหรือประชดประชันบุคคลหรือเหตุการณ์ต่างๆ เป็นการสอดแทรกอารมณ์ขัน ในขณะเดียวกันก็ให้เนื้อหาสาระและข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน ดังนั้นการ์ตูนการเมืองกระตุ้นให้เกิดการแก้ปัญหาได้” (ดร.ฉวี ธีรวัชร, 2529:70)

Bruce Russel (1983-1984 อ้างถึงใน ธีระ ธีรวัชร, 2541: 4) มีความเห็นว่าการเกิดขึ้นของการ์ตูนการเมืองทำให้หนังสือพิมพ์สามารถสะท้อนแนวคิดและความคิดเห็นไปยังผู้อ่านได้สมบูรณ์มากขึ้น ซึ่งการทำหน้าที่ดังกล่าวจะเปรียบเสมือนกับกระจกเงาที่สะท้อนให้เห็นภาพต่างๆ ได้หลายแง่มุม ซึ่งลักษณะหนังสือพิมพ์โดยทั่วไปนั้นไม่สามารถที่จะเสนอแง่มุมที่เกี่ยวกับความขัดแย้งได้มากนักแต่เนื้อหาดังกล่าวสามารถนำเสนอเป็นภาพการ์ตูนได้ซึ่งทำให้ความขัดแย้งดังกล่าวลดความรุนแรงลง

จะเห็นว่า คอลัมน์ตลกขบขันสามารถทำเรื่องที่สลับซับซ้อนให้เป็นเรื่องที่เข้าใจง่ายโดยใช้การสื่อสารด้วยสัญลักษณ์ผ่านภาพและภาษา สามารถสร้างอารมณ์ขันและผ่อนคลายให้กับผู้อ่านในขณะเดียวกันการประชดประชันเสียดสีได้สร้างความสนใจให้กับผู้อ่านด้วย เพราะในสังคมไทยยังคงระบบผู้ใหญ่-ผู้น้อย การที่ผู้น้อยล้อเลียนหรือหัวเราะใส่ผู้ใหญ่ถือเป็นการท้าทายอำนาจอีกรูปแบบหนึ่ง

อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ (2536: 40) ได้อธิบายว่า การเล่นตลกประเภทเสียดสี หรือ Satire นอกจากจะสร้างความขบขันแล้ว ยังทำให้ผู้เล่นเกิดความสะใจที่ได้หัวเราะใส่คนอื่นหรือเป็นการระบายความขบข้องใจบางประการ ซึ่งโดยปกติถูกเก็บกดเอาไว้ การเล่นตลกในแนวนี้มักจะเป็นการเสียดสีการเมืองหรือวิพากษ์วิจารณ์ปัญหาสังคมความสัมพันธ์ในครอบครัวหรือสถาบันทางสังคมอื่นๆ ตัวอย่างของ Satire ที่เราเห็นเป็นประจำคือ การ์ตูนการเมืองในหนังสือพิมพ์ต่างๆ

การตีความหมายหรือการสร้างความหมายต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในหน้า“ผู้จัดกวน” ผ่านเนื้อหา และภาพข่าวมีทั้งความหมายตรง (Denotative meaning) และความหมายโดยนัยหรือแฝง (Connotative meaning) ในการสื่อสารหรือสื่อความหมายของผู้เขียน อาศัยการรับรู้ของผู้อ่านที่มีต่อเหตุการณ์นั้นๆ ซึ่งมีความแตกต่างกันไปตามประสบการณ์เดิม สภาพสังคม วัฒนธรรม ฯลฯ ของผู้อ่าน

นอกจากในหน้าหนังสือพิมพ์แล้ว “ผู้จัดกวน” ได้นำเสนอในเว็บไซต์ www.manager.co.th ถือเป็นกาเปิดพื้นที่สาธารณะ (Public Sphere) ให้ผู้อ่านได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นกับการนำเสนอข่าว/บทความ อีกทั้งยังมีส่วนร่วมในการจัดเรตติ้ง(Rating) ด้วย ซึ่งถือว่าการสื่อสารแบบสองทาง (Two-way Communication) ที่ทำให้ทราบปฏิกิริยาตอบสนองของผู้อ่านได้เป็นอย่างดี

จากที่กล่าวมาจะเห็นว่า ในยุคสงครามข่าวสารธุรกิจหนังสือพิมพ์ต้องแข่งขันกับสื่อต่างๆ จึงทำให้มีการปรับกลวิธีการนำเสนอรายงานข่าวเพื่อสร้างความสนใจผู้อ่าน และมีคอลัมน์เพื่อสร้าง “จุดขาย” ให้กับหนังสือพิมพ์ ดังที่ หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันมีหน้า “ผู้จัดกวน” ซึ่งมีลักษณะเสียดสีตลกขบขันโดยใช้กลวิธีการแต่งและแปลงข่าวมุ่งสร้างความขำขันบันเทิงแทรกการเสียดสีล้อเลียนและสร้างความหมายโดยผ่านภาพและข้อความ “ผู้จัดกวน” อาจเสมือน “สุนัขเฝ้าบ้าน” รูปแบบหนึ่งที่สามารถตรวจสอบและวิจารณ์การทำงานของรัฐบาลและรายงานความไม่ชอบมาพากลให้ประชาชน ซึ่งถือเป็น “เจ้าบ้าน” ได้รับทราบแบบที่เล่นที่จริง โดยได้รับทราบผ่านการใช้ความหมายนัยแฝง อีกทั้งสะท้อนให้เห็นปัญหาเพื่อให้นักการเมืองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงการทำหน้าที่เพื่อประชาชนและพัฒนาประเทศทางหนึ่งด้วย

งานวิจัยนี้จึงมุ่งที่จะศึกษาถึงลักษณะ กลวิธีการแปลงและแต่งข่าวทั้งในส่วนภาพข่าว พาดหัวข่าว ความนำข่าว เนื้อข่าว โดยพิจารณาในแง่เนื้อหาและรูปแบบรวมทั้งการนำเสนอเป็นเรื่องเล่าและสร้างความหมายแฝงต่างๆ เพื่อการสื่อสารและเสียดสี ล้อเลียนทางการเมือง

ปัญหานำวิจัย

1. ประเภทรูปแบบและเนื้อหาที่นำเสนอในหน้า “ผู้จัดกวน” ของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันมีลักษณะเสียดสี ล้อเลียนการเมืองอย่างไร
2. หน้า “ผู้จัดกวน” มีกลวิธีการแต่งและแปลงข่าวทั้งในส่วน พาดหัวข่าว (Headline) ความนำข่าว (Lead) เนื้อข่าว (Body) และภาพข่าวแตกต่างไปจากเนื้อความเดิมอย่างไร มีการใช้สำนวนภาษา การสร้างอารมณ์ขันและการแต่งเรื่องเพื่อเสียดสีและวิพากษ์วิจารณ์การเมืองอย่างไร
3. การใช้ภาพและข้อความในหน้า “ผู้จัดกวน” มุ่งสื่อความหมายตรงและความหมายโดยนัย/แฝงอะไร
4. ผู้จัดทำในฐานะประตูดาวสารมีนโยบายและแนวทางในการจัดทำหน้านี้อย่างไร
5. ผู้อ่านกลุ่มต่างๆ มีปฏิกริยารับรู้ และมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการสื่อความหมายผ่านการใช้ภาพและข้อความที่นำเสนอผ่านหน้า “ผู้จัดกวน”

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะรูปแบบ เนื้อหา การใช้ภาพ เทคนิคการแปลงและแต่งข่าว กลวิธีการแต่งคำ ข้อความหรือเรื่องราวที่สร้างขึ้นใหม่เพื่อเสียดสีและวิจารณ์การเมืองในหน้า “ผู้จัดกวน” ของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน
2. เพื่อศึกษานโยบายผู้จัดทำและวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างในการนำเสนอรูปแบบและเนื้อหาในหน้า “ผู้จัดกวน” ของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันกับการนำเสนอข่าวรูปแบบทั่วไป
3. เพื่อวิเคราะห์การสื่อความหมาย การใช้ภาษา การสร้างอารมณ์ขันด้วยการใช้ภาพข่าว พาดหัวข่าว ความนำข่าว เนื้อข่าว รวมทั้งวิเคราะห์ความเข้าใจในเนื้อหาและการตีความหมายของผู้อ่าน

ขอบเขตการวิจัย

การวิเคราะห์หน้า “ผู้จัดกวน” ในผู้จัดการรายวันและกลวิธีการแปลงข่าวเพื่อเสียดสีการเมืองกับการรับรู้ของผู้อ่านจะศึกษาจากข้อมูล 2 ส่วนต่อไปนี้ คือ

1. **การวิเคราะห์เนื้อหา** จะวิเคราะห์เฉพาะข่าวในหน้า “ผู้จัดกวน” ของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันในส่วนพาดหัวข่าว ความนำข่าว เนื้อข่าวและภาพข่าวในระยะเวลา 6 เดือนตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม ถึง 31 ธันวาคม พ.ศ. 2548 (จันทร์-ศุกร์) รวมทั้งสิ้น 124 ฉบับ ซึ่งจะไม่วิเคราะห์คอลัมน์อื่นๆ ในหน้า “ผู้จัดกวน” ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยที่มุ่งศึกษาลักษณะการแปลงข่าวของหน้า “ผู้จัดกวน” ในด้านการแต่งเรื่อง การใช้สำนวนภาษา การสร้างอารมณ์ขันและการสร้างความหมาย

2. **การสัมภาษณ์** จะวิเคราะห์ปัจจัยในการคัดเลือกข่าวและแนวทางการจัดทำหน้า “ผู้จัดกวน” ของผู้จัดทำโดยสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) สถานที่สัมภาษณ์ คือ บริษัทแมนเนเจอร์ มิเดีย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) บ้านพระอาทิตย์ กรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ยังวิเคราะห์ปฏิบัติการรับรู้และการตีความหมายจากกลุ่มผู้อ่านโดยจะสัมภาษณ์เจาะลึกกลุ่มผู้อ่านหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันแบ่งตามกลุ่มอาชีพ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มข้าราชการ กลุ่มนักธุรกิจ และกลุ่มนิสิตนักศึกษา จำนวนกลุ่มละ 5 คน รวมทั้งสิ้น 15 คน และความเห็นจากนักวิชาการด้านนิเทศศาสตร์จำนวน 3 คน ใช้ระยะเวลาการเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 8 ธันวาคม 2549 - 22 มกราคม 2550 และวันที่ 3 ธันวาคม 2550 - 23 มกราคม 2551

นิยามศัพท์

หน้า “ผู้จัดกวน” หมายถึง หน้าที่เกี่ยวข้องกับการล้อเลียน เสียดสีเหตุการณ์ข่าวในฉบับแยกส่วน “ปริทรรศน์” ของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน จะนำเสนอเสนอทุกวันจันทร์ถึงศุกร์ในช่วงวันที่ 1 กรกฎาคม ถึง 31 ธันวาคม พ.ศ. 2548

ผู้จัดการรายวัน หมายถึง หนังสือพิมพ์รายวันของบริษัทบริษัทแมนเนเจอร์ มิเดีย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ในช่วงวันที่ 1 กรกฎาคม ถึง 31 ธันวาคม พ.ศ. 2548

ข่าว หมายถึง สารสนเทศที่มีความสำคัญและน่าสนใจต่อผู้อ่าน มีลักษณะเป็นข้อเท็จจริงจากเหตุการณ์หรือเรื่องราวต่างๆ ทั้งที่เกิดขึ้นและดำรงอยู่ มักมีองค์ประกอบสำคัญคือ ความทันเหตุการณ์ ถูกต้อง สมบูรณ์ กะทัดรัด ชัดเจน และความน่าสนใจ ในที่นี้หมายถึงข้อเขียนในรูปแบบข่าวของหน้า “ผู้จัดกวน” ในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันที่เสนอด้วยโครงสร้างข่าว อันประกอบด้วย พาดหัวข่าว ความนำข่าว เนื้อข่าวและภาพข่าว

ลักษณะการแปลงข่าว หมายถึง การแต่งและปรับเปลี่ยนสำนวนภาษาในการพาดหัวข่าว ความนำข่าวและเนื้อข่าว เป็นเรื่องที่แต่งขึ้นจากจินตนาการและมีองค์ประกอบของเรื่องเล่า ได้แก่ การกำหนดตัวละคร บทสนทนา ฉาก เป็นต้น และตัดต่อทำภาพข่าวใหม่ โดยมีสาระหลักที่โยงกับเหตุการณ์ข่าวที่เกิดขึ้นขณะนั้น ถือเป็น การปรับจากข้อเท็จจริงเป็นการแสดงความคิดเห็น ประกอบกับเสียดสี ล้อเลียนเพื่อวิจารณ์เหตุการณ์ข่าวทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้ผู้อ่านรับทราบสถานการณ์ต่างๆ และกระตุ้นให้รัฐบาลแก้ไขปัญหาของประเทศ

เสียดสี หมายถึง การกล่าวถึงบุคคล กลุ่มบุคคล สถาบัน องค์กรหน่วยงานในทางกระแนะกระแหน วิพากษ์วิจารณ์โดยการกระทบกระเทียบเปรียบเปรยด้วยการใช้ภาพ ข้อเขียน ประกอบกับสร้าง ความหมายทั้งความหมายตรงและความหมายแฝงในการสื่อสารเพื่อชี้ให้เห็นข้อบกพร่องรวมทั้งสนับสนุนในสิ่งที่เหมาะสม ทำให้เกิดการปรับปรุงส่วนที่บกพร่องให้ดีขึ้นและพัฒนาส่วนที่ดีแล้วให้ดียิ่งขึ้นไปอีก

ล้อเลียน หมายถึง การเลียนแบบบุคคล กลุ่มบุคคล สถาบัน องค์กรหน่วยงานในหน้า “ผู้จัดกวน” ด้วยการใช้นามภาษาและภาพเพื่อให้เกิดความขบขัน เช่น การเลียนคำพูด ถ้อยคำสำนวน น้ำเสียง ลีลาการพูด บุคลิกภาพ เป็นต้น

ปัจจัยที่มีต่อกระบวนการคัดเลือกข่าว หมายถึง สิ่งที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการเลือกสรรกลั่นกรองและการตัดสินใจในการกำหนดรูปแบบและเนื้อหาข่าวในหน้า “ผู้จัดกวน” แบ่งเป็น

- **ปัจจัยภายใน** หมายถึง ปัจจัยภายในองค์กรหนังสือพิมพ์ ได้แก่ นโยบายของหนังสือพิมพ์ ประเภทของหนังสือพิมพ์ ทิศนคติของกองบรรณาธิการ เป็นต้น

- **ปัจจัยภายนอก** หมายถึง ปัจจัยภายนอกองค์กรหนังสือพิมพ์ อันได้แก่ กลุ่มผู้อ่านของหนังสือพิมพ์ บริบททางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และวาระข่าวสารในขณะนั้น เป็นต้น

- **ปัจจัยที่เกี่ยวกับผู้เขียน** หมายถึง ลักษณะเฉพาะตัวของผู้จัดทำหน้า

“ผู้จัดกวน” ได้แก่ ประวัติชีวิต พื้นความรู้ ประสบการณ์การทำงาน ทักษะคิด แนวคิด ความสนใจส่วนตัว ความสามารถและความชำนาญในการสื่อสาร เป็นต้น

การสร้างความหมาย คือ การเลือกสรรถ้อยคำหรือภาพเพื่อมุ่งที่จะให้ความหมายกับสิ่งหนึ่งโดยมีกระบวนการสองขั้นตอน คือ ความหมายตรง และความหมายโดยนัย/แฝง

- **ความหมายตรง** หมายถึง เป็นความหมายระดับพื้นผิว (Manifest meaning) ไม่ต้องอาศัยการตีความ เป็นความหมายที่มีลักษณะเป็นสากล มีความเป็นภาวะวิสัย คือ อ้างอิงขึ้นมาโดยไม่มี การประเมินคุณค่าจากตัวผู้ใช้ความหมาย

- **ความหมายโดยนัย/แฝง** หมายถึง ความหมายระดับลึก (Latent meaning) จะต้องอาศัยการตีความเฉพาะตัวจึงจะเข้าใจ เช่น จากภาพหัวข่าวในหน้า “ผู้จัดกวน” ของ 9 ดันป่าเบิร์ด-มาซ่า เลียบแทนสนธิ-สโรชา (19 ก.ย 48) ประกอบภาพข่าวดังนี้

สื่อความหมายตรงว่า อสมท ปลดรายการ เมืองไทยรายสัปดาห์ ช่อง 9 ซึ่งมีนายสนธิ ลิ้มทองกุล และ นางสาวสโรชา พรอุดมศักดิ์ เป็นผู้ดำเนินรายการโดยจะให้เบิร์ด (ธงไชย แมคอินไตย์) และมาซ่า (มาซ่า วัฒนพานิช) มาดำเนินรายการแทนไม่ได้หมายถึงอย่างอื่น

ความหมายโดยนัย/แฝง คือ เสียดสีการปลดรายการ “เมืองไทยรายสัปดาห์” สร้างภาพลบให้ อสมท.ว่าปลดรายการวิพากษ์วิจารณ์การเมืองที่มีประโยชน์ออก แต่งเรื่องประชดว่าให้ความสนใจกับเรื่องบันเทิงเรีงรมย์แทน จากเนื้อข่าวดังนี้

“เพราะจะเสวนาบ้านเปี่ยนแถวๆ สะตือและลดต่ำลงเท่านั้น ไม่ต้องไปเน้นสาระมากมายให้ปวดกบาล ยึดเรื่องความบันเทิงเริงรมย์เป็นหลัก ท่านผู้ชมจะได้คลายเครียด ไม่ต้องไปขุดคุ้ยเรื่องการคอร์รัปชันหรือเรื่องการสรรหาผู้ว่าสอตองสอตองคนใหม่อะไรนั้นปล่อยให้เป็นไปตามยถาชะตากรรมของประเทศชาติ” นายธงเงินธงทอง กล่าว

ดังนั้นเมื่ออ่านเนื้อข่าวและมีมโนทัศน์กับเหตุการณ์ข่าวในสังคมขณะนั้นจะเข้าใจความหมายโดยนัยที่ผู้จัดทำสื่อออกมาได้ชัดเจนขึ้น

เรื่องเล่า (Narrative) คือ เรื่องที่ดำเนินตามโครงเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบอย่างมีแบบแผน และผ่านกระบวนการนำเสนอด้วยองค์ประกอบต่อไปนี้ คือ ตัวละคร แก่นเรื่อง ฉาก บทสนทนา และมุมมอง ในการเล่าเรื่อง ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้มีความสัมพันธ์กันอย่างมีเหตุผลและมีความหมายต่อภาพรวมของเรื่องทั้งหมด ในที่นี้ผู้วิจัยหมายถึงข้อเขียนในหน้า “ผู้จัดกวน” ที่มีองค์ประกอบของเรื่องเล่าดังนี้

- **โครงเรื่อง (Plot)** หมายถึง โครงสร้างในการเขียนอันประกอบด้วย พาดหัวข่าว ความนำข่าว และเนื้อข่าว รวมถึงการลำดับเรื่องในส่วนเริ่มเรื่อง ดำเนินเรื่อง จุดวิกฤติ จุดคลี่คลายของเรื่อง และตอนจบเรื่อง รวมทั้งประเด็นความขัดแย้ง รูปแบบและลีลาการเขียนในหน้า “ผู้จัดกวน”

- **ตัวละคร (Characters)** หมายถึง บุคคลที่ถูกนำเสนอซึ่งปรากฏอยู่ในหน้า “ผู้จัดกวน” ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ขณะนั้นทั้งตัวละครหลัก ตัวละครรองและตัวละครประกอบอื่นๆ ตัวละครหมายถึงสิ่งมีชีวิตและไม่ชีวิตอื่นๆ ที่ไม่ใช่มนุษย์ที่ใช้ภาพพจน์บุคลาธิษฐานในการเขียนเพื่อสื่อความหมายด้วย

- **แก่นเรื่อง (Theme)** หมายถึง ความคิดรวบยอดของเรื่องในการนำเสนอ “ผู้จัดกวน” ทั้งนี้การนำเสนอเรื่องมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบข่าว เช่น ความใกล้ชิด ความเด่น ความขัดแย้ง เป็นต้น

- **ฉาก (Setting)** หมายถึง เวลา สถานที่ วัตถุสิ่งของในอดีต ปัจจุบันและอนาคต เรียกว่า “ฉากรูปธรรม” ที่ปรากฏในหน้า “ผู้จัดกวน” การบรรยายต้องอาศัยกลวิธีการ

นำเสนอ เช่น บรรยายอารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร บรรยายประเพณีความเชื่อของสังคมเรียกว่า “ฉากนามธรรม”

- **บทสนทนา (Dialogue)** หมายถึง การถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครผ่านคำพูดหรือการอ้างแหล่งข่าวในหน้า “ผู้จัดกวน” ช่วยให้ผู้อ่านเข้าถึงบุคลิกลักษณะพฤติกรรม รวมไปถึงความคิดของตัวละครได้อย่างลึกซึ้ง การใช้บทสนทนาสลับกับการบรรยายช่วยให้เรื่องน่าติดตามยิ่งขึ้น

- **มุมมองในการเล่าเรื่อง (Point of View)** หมายถึง ลักษณะการมองเหตุการณ์ของผู้เขียนแล้วนำมาเสนอผ่านคอรัลมันน์ “ผู้จัดกวน” ซึ่งการมองเหตุการณ์หนึ่งๆ อาจจะใช้รูปแบบและกลวิธีการนำเสนอที่ต่างกันได้

ปฏิบัติการการรับรู้ หมายถึง การเปิดรับสาร การแสดงทัศนะและการตีความของผู้อ่านแต่ละคนที่มีต่อบุคคล กลุ่มบุคคล เหตุการณ์หรือประเด็นปัญหาต่างๆ ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ฯลฯ รวมทั้งความคิดเห็นหรือมุมมองที่มีต่อการนำเสนอรูปแบบและเนื้อหาที่สื่อออกมาจากหน้า “ผู้จัดกวน” ทั้งแง่บวกและแง่ลบ ซึ่งความคิดเห็นหรือมุมมองของผู้อ่านจะเหมือนหรือแตกต่างกันไปตามสังคม วัฒนธรรม ประสบการณ์และการเรียนรู้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. สะท้อนพัฒนาการรายงานประเด็นข่าวในรูปแบบนิตยสารลงเสียงเสียดส์ด้วยการแปลงเนื้อหาประเด็นข่าวของสถานการณ์ปัจจุบันมาเติมแต่งแล้วนำเสนอรูปแบบข่าวและการจัดหน้าแบบหน้าข่าว
2. จุดประเด็นเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของสื่อมวลชนในการทำหน้าที่สะท้อนภาพความจริงของสังคมที่ถูกต้อง
3. เป็นประโยชน์กับการปรับปรุงบทบาทของสื่อมวลชนให้เหมาะสมและมีความรับผิดชอบ

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่อง ลักษณะการแปลงข่าวเพื่อเสียดสี ล้อเลียนทางการเมืองในหน้า “ผู้จัดกวน” ของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันกับปฏิกิริยาการรับรู้ของผู้รับสารมีแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

แนวคิดเกี่ยวกับข่าวและหนังสือพิมพ์

- การรายงานข่าว
- ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคัดเลือกข่าว
- ส่วนประกอบของเนื้อหาหนังสือพิมพ์
- การจัดหน้าหนังสือพิมพ์

แนวคิดเกี่ยวกับเรื่องเล่าและการสร้างอารมณ์ขัน

- องค์ประกอบของเรื่องเล่า
- การใช้สำนวนภาษาในเรื่องเล่า
- การสร้างอารมณ์ขัน
- การสร้างความหมาย

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบของสื่อมวลชน

- ทฤษฎีโครงสร้างและหน้าที่ของสื่อมวลชน
- แนวคิดการสะท้อนภาพสังคมของสื่อมวลชน

แนวคิดเกี่ยวกับปฏิกิริยาการรับรู้ของผู้อ่าน

- แนวคิดการรับรู้
- แนวคิดการเลือกรับรู้
- แนวคิดการใช้สื่อและความพึงพอใจของผู้รับสาร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการวิเคราะห์การตีความการเมือง
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการวิเคราะห์เรื่องเล่าในข่าว

แนวคิดการรายงานข่าว

นักวิชาการและนักวิชาชีพนิเทศศาสตร์ได้นิยามความหมายของข่าวไว้มากมาย ซึ่ง สิริทิพย์ ชันสุวรรณ (2539: 142) สรุปความหมายของข่าวไว้ว่า “ข่าวก็คือ รายงานของเหตุการณ์หรือความคิดเห็น ซึ่งนักข่าวหรือบรรณาธิการในฐานะเป็นตัวแทนของสาธารณชน ได้พิจารณาเลือกสรรแล้วมีความเชื่อมั่นว่าเหตุการณ์หรือความคิดเห็นดังกล่าวจะเป็นที่สนใจของผู้รับสารส่วนใหญ่หรือบางส่วนซึ่งก็หมายความว่า โดยตัวของเหตุการณ์หรือความคิดเห็นเองนั้น “ไม่เป็น” ข่าว จนกว่าจะถูกนำมารายงานให้ผู้อื่นได้ทราบเท่านั้น”

พิศิษฐ์ ขวาลาธวัช และคณะ (2539: 8) ให้ความหมายของข่าวว่า “ข่าวคือความจริงที่สมบูรณ์ (Completely True) เป็นเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากอดีตสู่ปัจจุบันอย่างมีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง รวมถึงข้อคิดเห็นด้วย ดังนั้น สิ่งที่ถูกบันทึกในเนื้อหาข่าวต้องเป็นข้อเท็จจริงที่ยืนยันได้ ไม่ว่าจะอีกกี่ปีข้างหน้า ข้อสำคัญข้อเท็จจริงจะเป็นเท็จหรือจะสมมติขึ้นเองหาได้ไม่ เรื่องราวเหล่านั้น บางครั้งอาจจะส่งผลกระทบต่อคนหมู่มากทั้งระดับท้องถิ่นหรือประเทศ หรือมวลมนุษยชาติ และเมื่อปรากฏเป็นข่าวสู่สาธารณชนสามารถก่อให้เกิดความเข้าใจในตัวมันได้”

อย่างไรก็ดีในปัจจุบันขอบเขตคำจำกัดความของ “ข่าว” ได้ขยายวงกว้างขึ้น เนื่องจากความเปลี่ยนแปลงและลักษณะที่ซับซ้อนของสังคมใหม่ ทำให้ความสนใจของสมาชิกในสังคมขยายมากขึ้นตามสิ่งที่มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนั้นข่าวในสังคมสมัยใหม่จึงรวมความถึงเรื่องราวหรือสถานการณ์ที่กำลังเป็นอยู่ สถานการณ์นั้นอาจจะยังไม่ได้เกิดขึ้นเป็นเหตุการณ์ชัดแจ้ง แต่ก็มีผลกระทบต่อความรู้สึกนึกคิดและทัศนคติของประชาชน เช่น สถานการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ฯลฯ ที่มีความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอย่างเงียบๆ แต่อาจเกิดผลกระทบต่อสังคมในอนาคตระยะยาวได้ การรายงานสถานการณ์ (Situation News) หรือเรื่องราวซ่อนเงื่อนภายในเหตุการณ์บางอย่างจึงเท่ากับเป็นการทำหน้าที่บอกกล่าวเตือนประชาชนให้เกิดความระแวดระวัง เกิดความรู้ ความเข้าใจในสิ่งที่ปรากฏอยู่ ซึ่งอาจเกิดเหตุการณ์

ต่อไป เช่น ความอึมครึมของสถานการณ์ทางการเมือง” (มาลี บุญศิริพันธ์, 2537: 22 อ้างถึงใน อมรรัตน์ เรื่องสกุล, 2541:12-13)

การรายงานข่าวปัจจุบันเขียนข่าวเพื่อสร้างสีสันและสอดแทรกความบันเทิงด้วยการเล่าเรื่องในข่าว เช่น ข่าวอาชญากรรม ข่าวการเมือง เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การเขียนข่าวมีความแตกต่างจากการเขียนเรื่องสั้น นวนิยาย หรือบทความ เพราะการเสนอข่าวต้องรักษาไว้ซึ่งข้อเท็จจริง (Facts) ซึ่งสามารถอ้างอิงพิสูจน์ได้ ดังนั้นการรายงานข่าวต้องคำนึงถึงคุณภาพของข่าว (Qualities of News) ดังต่อไปนี้

1. ความถูกต้องแม่นยำ (Accuracy) กล่าวคือ ข่าวต้องมีความถูกต้องโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ชื่อ นามสกุล อายุ บุคคล สถานที่ เวลา ตัวสะกดชื่อต่างๆ ตลอดจนรายละเอียดของข้อเท็จจริงในข่าวต้องไม่ถูกบิดเบือน สามารถพิสูจน์ได้ โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับผลประโยชน์ของประชาชน หรือการกล่าวหาเรื่องร้ายๆ ต้องระวังเป็นพิเศษเพราะอาจสร้างความสับสนทำให้การตัดสินใจของสังคมผิดไปได้

2. ความสมดุลย์ (Balance and Fairness) ในที่นี้ไม่ได้หมายถึงให้รายละเอียดทุกบททุกตอนแต่หมายถึงการเน้นข้อเท็จจริงที่เป็นผลของเหตุการณ์อย่างถูกต้อง เพื่อให้ผู้อ่านได้เห็นภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นรอบด้านข่าวต้องลำดับเหตุการณ์หรือเรื่องโดยรวมอย่างมีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง ในกรณีของความขัดแย้งต้องให้โอกาสทั้งสองฝ่ายได้รับการรายงานข้อเท็จจริงอย่างเท่าเทียมกัน และต้องคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับของสังคมและเป็นที่ยอมรับได้ด้วย

3. ความเป็นกลาง/ภาวะวิสัย (Objectivity) กล่าวคือการรายงานเหตุการณ์อย่างตรงไปตรงมา ไม่มีอคติในข่าวและไม่มีความเห็นส่วนตัวเข้าไปปน (Subjectivity) ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำได้ยากเพราะเนื้อหาข่าวบางส่วนได้ถูกกำหนดด้วยความรู้สึกแล้ว จึงต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ เสนอข่าวทุกแง่มุม รายงานข่าวอย่างตรงไปตรงมาและไม่ลำเอียงเข้าด้านใดด้านหนึ่ง

4. กระชับรัดและชัดเจน (Concise and Clear) การรายงานข่าวที่ดีต้องเขียนอย่างตรงไปตรงมา ใช้ภาษาที่สั้นกระชับ รัดกุม และเข้าใจง่าย ควรนำรูปแบบการเขียนข่าวมาปรุงแต่งข่าวให้น่าอ่าน เข้าใจง่ายคือรูปแบบสามเหลี่ยมปิรามิดหัวกลับ (Invert pyramid) ส่วนรายละเอียดของข่าวยึดหลัก 5W+H คือ ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ ที่ไหน ทำไมและอย่างไร การเขียนแบบ

“กึ่งนวนิยาย กึ่งข่าวหรือ กึ่งเรื่องสั้นกึ่งข่าว” ไม่รวมอยู่ในข้อนี้ (พิศิษฐ์ ขวาลาวัช, 2539: 8-10; มาลี บุญศิริพันธ์, 2526: 20-21)

5. ทันต่อเหตุการณ์ (Recentness) เมื่อข่าวคือการรายงานเหตุการณ์ ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นที่เกิดขึ้นเมื่อไม่นานมานี้ (ประชัน วัลลิโก, 2519: 19) ดังนั้นข่าวที่มีคุณค่าต้องปัจจุบัน เกิดขึ้นเร็วๆ นี้ เมื่อวานนี้ หรือวันนี้ ข่าวบางข่าวอาจไม่จำเป็นต้องมีเหตุการณ์เกิดขึ้นก็อาจนำมา รายงานได้ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับกาลปัจจุบัน เช่น ข่าวค่าครองชีพ ข่าวผลกระทบของ การขึ้นราคาน้ำมัน เป็นต้น (มาลี บุญศิริพันธ์, 2526: 22)

ในการรายงานข่าวผู้สื่อข่าวจำเป็นต้องตระหนักว่า ในแต่ละวันมีเหตุการณ์เกิดขึ้นจำนวนมากที่ไม่สามารถรายงานในหนังสือพิมพ์เพราะข้อจำกัดด้านพื้นที่และเวลาในการนำเสนอจึงไม่สามารถรายงานข่าวได้ทั้งหมด ดังนั้นต้องเลือกนำเสนอเฉพาะเหตุการณ์ที่มีคุณค่าข่าว (News Values)

มีข้อน่าสังเกตว่าได้มีความพยายามทำความเข้าใจในเหตุการณ์หรือเรื่องราว หรือเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของบุคคลว่ามีค่าเป็นข่าว (Newsworthiness) ด้วยเงื่อนไขบางประการนำมาใช้เป็น หลักในการตัดสินว่าเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นมากมายในแต่ละวันว่า มีค่าเป็นข่าว อาจพิจารณาจาก เงื่อนไข 3 ประการ

1. **ความสดต่อสมัย (Timeliness)** ของเรื่องที่เกิดขึ้นในวันนั้น
2. **ความน่าสนใจ (Interests)** เรื่องที่เกิดขึ้นมีความน่าสนใจเพียงใด
3. **ความสำคัญ (Significances)** และมีความสำคัญต่อสังคม หรือต่อผู้อ่าน ผู้ฟังหรือผู้ดู (พิศิษฐ์ ขวาลาวัช และคณะ, 2539: 11)

ข่าวที่ดีและมีคุณค่าข่าว (News Values) สูงจะต้องมีความสำคัญ (Significance) และมีความน่าสนใจ (Interest) ซึ่งความสำคัญหมายถึง ข่าวและเหตุการณ์อะไรก็ตามที่มีผลกระทบกระเทือนต่อชีวิตความเป็นอยู่ของผู้อ่านส่วนใหญ่ ดังนั้นการรายงานข่าวแต่ละกรณี ผู้สื่อข่าว (Reporter) จะต้องใช้วิจญาณในการพิจารณาเหตุการณ์ (event) หรือสถานการณ์ (situation) อันไหนที่จะมีผลกระทบต่อผู้อ่าน (audience) ของหนังสือพิมพ์ตนบ้างหรือไม่ ส่วนความน่าสนใจนั้นจัดเป็นบุคลิกอย่างหนึ่งของข่าวเราอาจนิยามความน่าสนใจได้ว่าเป็นข่าวที่ผู้อ่าน มีความตั้งใจและต้องการจะอ่านมากที่สุด ปัญหาจึงอยู่ที่ว่าทำอย่างไรจึงจะสามารถเสนอข่าวที่

ประชาชนสนใจ ดังนั้นนอกจากจะคำนึงถึงคุณภาพของข่าวแล้วยังจะต้องพิจารณาองค์ประกอบของข่าว (News Elements) (มาลี บุญศิริพันธ์, 2526: 22-26) ซึ่งนักนิเทศศาสตร์ได้จำแนกไว้โดยสรุปได้ดังนี้

1. **ความรวดเร็ว (Immediacy)** ความรวดเร็วของเวลาที่เกิดเหตุการณ์ขึ้น (Time of Disclosure) การรายงานของหนังสือพิมพ์ต้องแข่งกับเวลาถ้ารายงานเหตุการณ์ได้สดๆ ร้อนๆ ยิ่งมีคุณค่าข่าวสูง นอกจากนี้ยังรวมถึงความรวดเร็วของเวลาที่เหตุการณ์ถูกค้นพบ (Time of Disclosure) เช่น การค้นพบวัตถุโบราณ หรือพบการคอร์รัปชันในหน่วยงานราชการ

2. **ความใกล้ชิด (Proximity or Nearness)** เรามักให้ความสนใจกับเรื่องที่เกิดใกล้ตัว ไม่ว่าจะเป็นความใกล้ชิดทั้งทางด้านระยะทาง เวลาและความคิด เป็นความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์กับผู้รับสาร ดังนั้นหนังสือพิมพ์จึงได้รายงาน เช่น ข่าวท้องถิ่น เป็นต้น

3. **ความสำคัญ หรือความเด่น (Prominence)** ของบุคคล เวลาและสถานที่ ซึ่งความเด่นของบุคคลส่วนใหญ่จะเป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของประชาชน เช่น ถ้าเกิดเหตุการณ์เครื่องบินตกและมีรัฐมนตรีโดยสารอยู่ยิ่งทำให้เหตุการณ์นั้นมีคุณค่าข่าวสูง ความเด่นของเวลามักเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่ไม่คาดว่าจะเกิดได้ในขณะนั้น ส่วนความเด่นของสถานที่คือ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสถานที่สำคัญ เช่น การวางระเบิดในสถานทูต เป็นต้น

4. **ผลกระทบ (Consequence)** เป็นผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของสาธารณชนยิ่งถ้าส่งผลกระทบมากเท่าใดยิ่งมีคุณค่าข่าวสูงมากเท่านั้น ไม่ว่าจะเป็นผลกระทบต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะกระทบต่อการครองชีพ เช่น การขึ้นราคาน้ำมัน ภาษี และค่าโดยสาร เป็นต้น

5. **ความมีเงื่อนงำ (Suspense)** เรื่องที่ยังไม่เคยคลี่คลายมีความลึกลับซ่อนเงื่อนโดยที่ไม่ทราบสาเหตุที่แท้จริง ย่อมทำให้เกิดความสงสัยใคร่รู้มาก ยิ่งถ้าไปเกี่ยวข้องกับบุคคลมีชื่อเสียงยิ่งมีคุณค่าข่าวสูงยิ่งขึ้น

6. **ความผิดปกติ (Unusual)** มนุษย์มักสนใจสิ่งที่แปลกประหลาด ผิดธรรมดา ไม่ว่าจะเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติหรือทางสังคม ซึ่งพบได้ไม่บ่อยในชีวิตประจำวัน เช่น เด็กที่คลอดออกมามีสองเพศ เป็นต้น

7. **ความขัดแย้ง (Conflict)** ความขัดแย้งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันอยู่เสมอทั้งความขัดแย้งในครอบครัว ระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ ต่างประเทศ และระดับโลก ซึ่งข่าวที่มีการต่อสู้และเผชิญหน้ากันย่อมมีคุณค่าข่าวสูง เช่น ข่าวเด็กนักเรียนยกพวกตีกัน การประท้วงของเลือด เป็นต้น

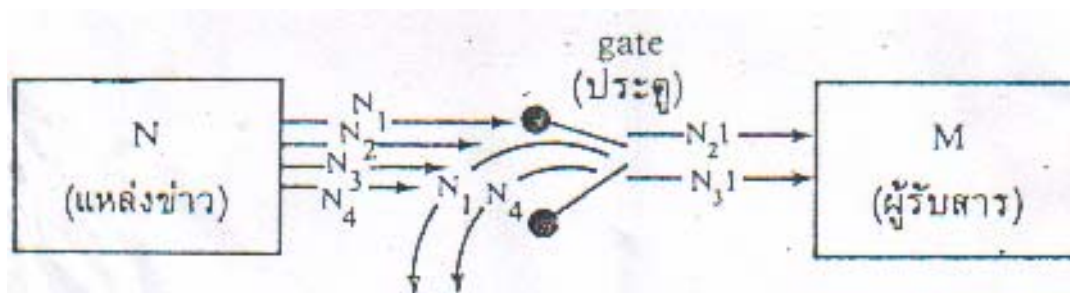
8. **องค์ประกอบทางเพศ (Sex)** เรื่องราวอันฉาวมักเป็นที่สนใจเพราะได้ล่วงรู้เรื่องส่วนตัวของผู้อื่นและนำไปวิพากษ์วิจารณ์จนเป็นประเด็นทางสังคม เช่น ข่าวการแต่งงาน เรื่องชู้สาว รวมทั้งความผิดปกติทางเพศ ยิ่งถ้าเป็นเรื่องของบุคคลมีชื่อเสียงย่อมมีคุณค่าข่าวสูง ทั้งนี้ องค์ประกอบทางเพศรวมถึงการร่วมกิจกรรมต่างๆ ทางสังคมด้วย เช่น การเรียกร้องสิทธิสตรี เป็นต้น

9. **อารมณ์ (Emotions)** ทั้งเรื่องเศร้า เสียใจ ยินดี โกรธ เหตุการณ์บางเหตุการณ์สะเทือนใจทั้งที่ไม่ได้เป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อความรู้สึกของคนโดยทั่วไป ยิ่งขยายวงกว้างออกไป ยิ่งทำให้เกิดความสนใจมากขึ้น

10. **ความก้าวหน้าและการพัฒนา (Progress)** การค้นคว้าทางวิทยาการ เทคโนโลยีสมัยใหม่ ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการศึกษา มักเป็นที่สนใจของผู้คน เช่น การสร้างเครื่องบิน เรือรบ อาวุธสงคราม เป็นต้น (ประชัน วัลลิโก, 2519; พิเศษฐ์ ชวาลาวัช และคณะ, 2539; สิทธิพิชญ์ ชันสุวรรณ, 2539; ศศิธร ยวโกศล, 2545)

แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคัดเลือกข่าว

ในยุคเริ่มแรก D.M.White (1950 อ้างถึงใน ธีระ ัญญไพบูลย์, 2541: 13) ได้เสนอแบบจำลองช่องทางการสื่อสารโดยศึกษาสื่อมวลชนในฐานะ นายประตูข่าวสารหรือนายทวารข่าวสารในการคัดเลือก กลั่นกรองข่าวสารต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมสู่สาธารณชน

- N = แหล่งของข่าวสารต่างๆ
 N_1, N_2, N_3, N_4 = ข่าวแต่ละชิ้น
 $N_{2,1}, N_{3,1}$ = ข่าวที่ถูกเลือก
M = ผู้รับสาร
 N_1, N_4 = ข่าวที่ไม่ถูกเลือก

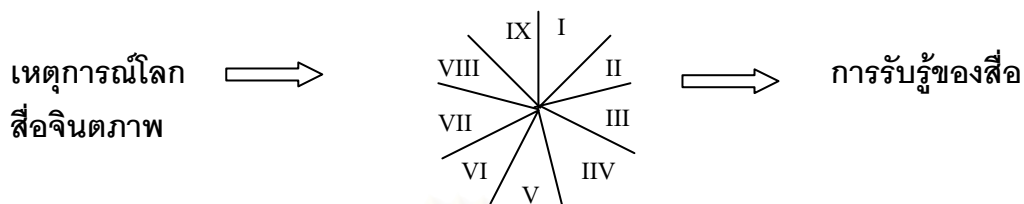
ภาพที่ 1 แบบจำลองนายประตูข่าวสารของ D.M.White (1950 อ้างถึงใน ธีระ ัญญาไพบูลย์, 2541: 13)

จุฬาพิช มณีวงศ์ (2539 อ้างถึงใน อติสา วงศ์ลักษณะพันธ์, 2542) อธิบายว่า D.M. White ได้แสดงให้เห็นถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคัดเลือกข่าวของนักข่าวและบรรณาธิการ ดังนี้ ทักษะคติของบรรณาธิการที่มีต่อข่าว, ความเร่งรีบของเวลาที่ใช้ในการทำงาน, คุณค่าข่าว, คุณภาพของการเขียนข่าวและวิธีการเขียนข่าว, หลักที่ยึดในการบริหาร, การมองความต้องการของผู้อ่านและการแข่งขันสื่อ

อย่างไรก็ดีแม้แบบจำลองนี้แสดงให้เห็นถึงการทำหน้าที่หลักของสื่อมวลชนแต่แบบจำลองนี้มีข้อจำกัดตรงที่ไม่ได้นำเอาปัจจัยอื่นๆ ในองค์กรสื่อมาพิจารณาด้วย เช่น นโยบายขององค์กร นักวิชาชีพขององค์กรนั้น ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของนายทวารและเป็นปัจจัยภายในที่มีผลต่อกระบวนการคัดเลือกข่าวสาร (อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, พิงรอรอง รามสูต วัฒนันท์, 2547: 9)

Galtung และ Ruge (1965, อ้างถึงใน อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, พิงรอรอง รามสูต วัฒนันท์, 2547: 10-12) ได้กล่าวถึงกระบวนการคัดเลือกข่าวสารไว้ในกรณีการเสนอข่าวต่างประเทศของสื่อตะวันตกว่า โลกทัศน์ของนักสื่อสารมวลชนเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งต่อการคัดเลือกเนื้อหาสาระ และภาพลักษณ์ของข่าวสารที่รายงานออกมา

ปัจจัยข่าวเป็นตัวกำหนดการเลือก

ภาพที่ 2 แบบจำลอง Galtung และ Ruge (1965 อ้างถึงใน ชีระ ธีระ ธีระไพบูลย์, 2541) ที่แสดงถึงปัจจัย ข่าวซึ่งอยู่กลางระหว่างเหตุการณ์กับจินตภาพของสื่อมวลชน

จากแบบจำลองแสดงให้เห็นปัจจัยการคัดเลือกข่าวซึ่งอยู่ระหว่างเหตุการณ์โลกและวิธีการมองโลกของสื่อและจินตภาพที่ปรากฏในข่าวที่สื่อนำเสนอ Galtung และ Ruge ต้องการแสดงให้เห็นว่าสื่อไม่ได้เป็นผู้รักษาช่องทางข่าวสารที่ปราศจากการคัดกรอง ตัดต่อ หรือดัดแปลงเสริมแต่งแต่อย่างใด โดยกระบวนการทำงานของการเป็นผู้รักษาช่องทางข่าวสารนี้เองที่เปิดให้นักสื่อสารมวลชนนำโลกทัศน์ของตนมาประกอบเข้ากับกระบวนการทำงานแต่ละขั้นตอน นำไปสู่ข้อสรุปที่ว่า สื่อมองเหตุการณ์หนึ่งๆ อย่างไรก็จะสะท้อนเหตุการณ์นั้นๆ ออกมา

ศิริชัย ศิริกายะ และกาญจนา แก้วเทพ (2533: 206-207) กล่าวถึงงานศึกษาของ Galtung และ Ruge (1965) เกี่ยวกับปัจจัยสำคัญสำหรับการเลือกข่าวว่ามีอยู่ 3 แบบ ดังนี้

1. **ปัจจัยด้านองค์กร** เป็นปัจจัยที่พบมากที่สุด หลีกเลียงได้ยากที่สุดและมักมีปัญหาในเรื่องอุดมการณ์ตามมา ซึ่งเพ็ญแข เอี่ยมนิรัตน์ (2537, อ้างถึงใน อติสา วงศ์ลักษณะพันธ์, 2542: 38) แบ่งปัจจัยด้านองค์กรดังนี้

1.1 **นโยบาย (Policy)** คือ นโยบายที่หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับมีกำหนดไว้เกี่ยวกับการลงข่าวบางข่าว รวมถึงการงดเว้นลงข่าวบางข่าว โดยมีนโยบายสำคัญๆ ดังนี้ นโยบายเกี่ยวกับธุรกิจ (Business Policy) นโยบายส่วนบุคคล (Personel Policy) เป็นต้น

1.2 **ผู้นำความคิด (Opinion Leader)** หมายถึง อิทธิพลที่เกิดจากผู้นำความคิด ในกระบวนการคัดเลือกข่าว เช่น ผู้ที่มีความสามารถหรือเชี่ยวชาญในข่าวบางประเภท ผู้ที่เสาะหาหรือรวบรวมข่าวนั้นๆ มาโดยตรงและกลุ่มอ้างอิง (reference groups)

1.3 **ความคิดเห็นร่วมกันของคณะบรรณาธิการ (Consensus of Editorial Staff)** ได้แก่ การประชุมโต๊ะข่าวประจำวันในกองบรรณาธิการนั้นๆ เพื่อตัดสินใจคัดเลือกข่าวประจำวัน

1.4 **การเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนประเภทอื่น** เนื่องจากโดยส่วนใหญ่แล้วผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจคัดเลือกข่าวมักจะอ่านจากหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นๆ รวมถึงดูรายการวิทยุโทรทัศน์หรือสื่อมวลชนแขนงอื่นๆ เพื่อศึกษาถึงแนวโน้มในการเสนอข่าวที่คาดว่าผู้อ่านน่าจะให้ความสนใจ

2. **ปัจจัยเกี่ยวกับประเภทของข่าว** คือ การเลือกเหตุการณ์ที่เข้ากับความคาดหวังส่วนหนึ่งของผู้ชม (หมายความว่า เข้ากันได้กับเหตุการณ์ข่าวที่เคยมีมาแล้วในอดีต) แม้ว่าอาจจะมีการเบี่ยงเบนแปลกใหม่ไปจากสิ่งที่คุ้นเคยกันอยู่บ้าง แต่ก็ต้องอยู่ภายในขอบเขตที่ยอมรับกันได้ เป็นข่าวประเภทที่ช่วยให้ลักษณะของเหตุการณ์ที่เคยได้รับการยอมรับว่ามีคุณค่าข่าวให้คงอยู่ต่อไป และตลอดไป

3. **ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม** จะให้คุณค่าข่าวกับเหตุการณ์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับคนใหญ่ๆ โดๆ ของชาติที่เป็นชาติชั้นนำหรือมีฉะนั้นก็เป็นเหตุการณ์ร้ายๆ มีความเชื่อกันว่าเหตุการณ์ที่กล่าวมานี้อยู่ในความสนใจของประชาชน และเป็นค่านิยมที่สอดคล้องไปกับปัจจัยด้านองค์การสื่อสารมวลชน

อย่างไรก็ดี นักข่าวมีบทบาทสำคัญในการคัดเลือกข่าวและเป็นผู้ตัดสินใจว่าจะเสนอหรือไม่เสนอประเด็นใด ออรุข เลิศจรรยาภักดิ์ (2531: 13 อ้างถึงใน ธีระ ภัฏไพบูลย์, 2541: 17) กล่าวว่า นักข่าวจะเป็นผู้ตัดสินใจว่าจะเขียนข้อเท็จจริงในเรื่องข่าวนี้อย่างไร ซึ่งถือเป็นการทำหน้าที่เหมือนนายประตู่ข่าวสารเช่นเดียวกับบรรณาธิการข่าวที่จะเป็นผู้ตัดสินใจในเวลาต่อมา โดยข้อเขียนของ Bagdikian ได้กล่าวถึงปัจจัย 5 ประการในการตัดสินใจเลือกข่าวของนักข่าวและบรรณาธิการข่าว ดังนี้

1. หลักที่ยึดในการบริหาร

2. การมองโลกของความเป็นจริง และนิสัยของคนนั้น คือ มองผู้อ่านว่าผู้อ่านต้องการอะไรและมีความปรารถนาอะไร

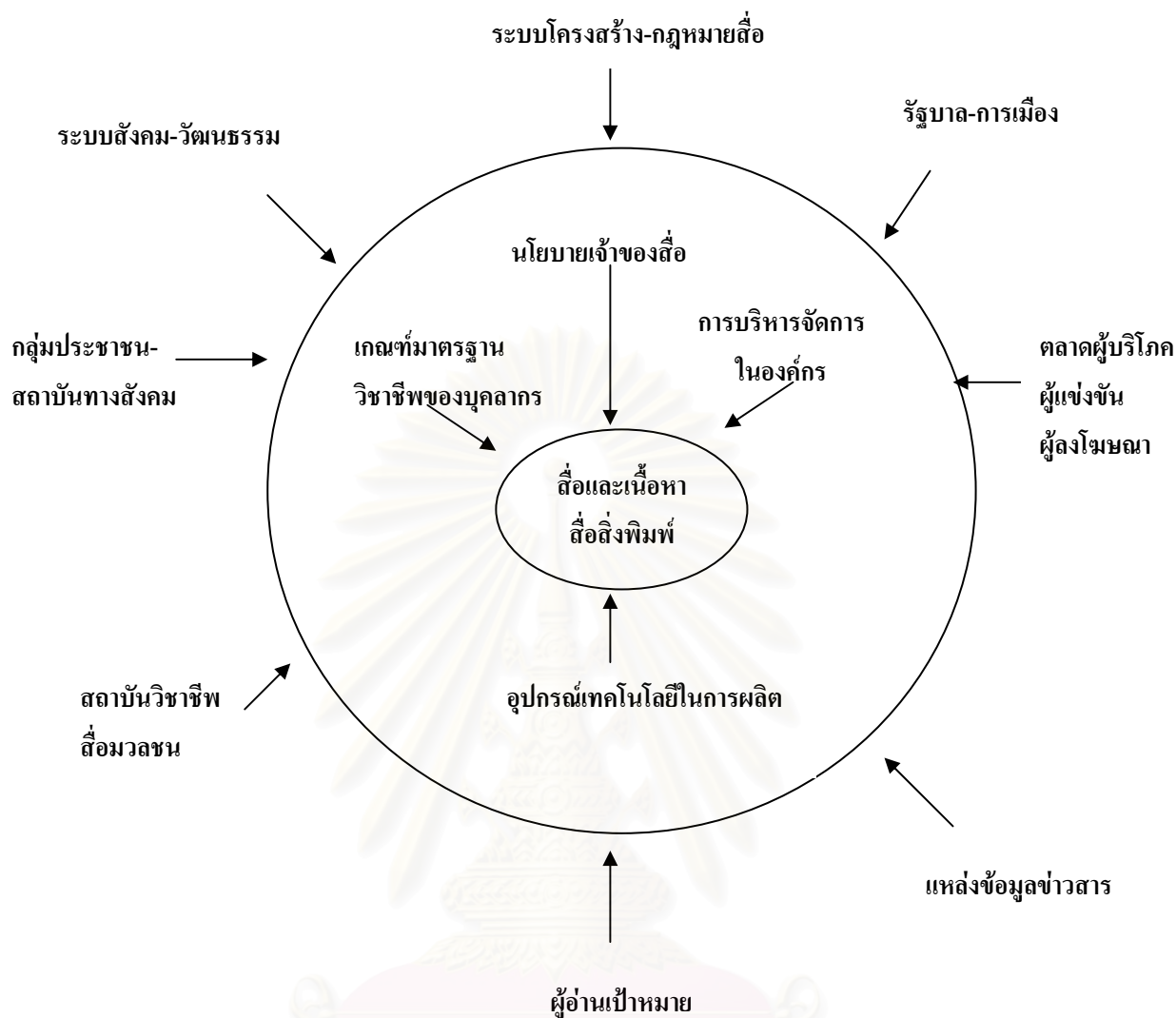
3. **ค่านิยม** ซึ่งยึดถือในกองบรรณาธิการที่มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ มีมาตรฐานทางด้านความยุติธรรมและเป็นที่ยอมรับในวงวิชาชีพ นั่นคือเขาจะเป็นผู้ตัดสินว่า อะไรที่ผู้อ่านในหมู่คณะของเขาควรจะได้รู้

4. การประเมินค่าของข่าวสารโดยการแข่งขันของสื่อ

5. **ค่านิยมส่วนตัว และนิสัยแปลก ๆ ของบรรณาธิการ** เช่น ถ้าบรรณาธิการกลัวหรือไม่ชอบอะไรบางอย่าง เขาจะไม่อนุญาตให้สิ่งที่เขาไม่ชอบปรากฏอยู่ในข่าวหรือตีพิมพ์บนหนังสือพิมพ์เด็ดขาด

ถ้านำปัจจัยต่างๆ ข้างต้นมาแสดงเป็นแผนภูมิจะเห็นระดับของอิทธิพลที่มีต่อการนำเสนอเนื้อหาสื่อสิ่งพิมพ์ตั้งแต่ระดับปัจจัยภายในสู่ปัจจัยภายนอกดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสื่อสิ่งพิมพ์ (พีระ จิรโสภณ, 2546: 45)

ผู้วิจัยใช้แนวคิดการรายงานข่าวเพื่อทำความเข้าใจหลักพื้นฐานของการรายงานข่าวในรูปแบบปกติทั่วไป ทั้งความหมายของข่าว คุณภาพของข่าว (Qualities of News) คุณค่าข่าว (News Values) และองค์ประกอบของข่าว (News Elements) และแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคัดเลือกข่าวเพื่อวิเคราะห์การนำเสนอข่าวของหน้า “ผู้จัดกวน” เพื่อใช้เปรียบเทียบกลวิธีการแปลงและแต่งข่าวจากเนื้อความเดิมและใช้เป็นกรอบคำถามในการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้จัดทำหน้า “ผู้จัดกวน”

แนวคิดเกี่ยวกับส่วนประกอบของเนื้อหาหนังสือพิมพ์

ส่วนประกอบของเนื้อหาหนังสือพิมพ์ประกอบด้วย

1. **ข่าว** โครงสร้างพื้นฐานของการเขียนข่าว Bell (1991 อ้างถึงใน วิไลวรรณ ชนิษฐา นันท์, 2537: 36) ได้จำแนกไว้ดังนี้

1.1 **พาดหัวข่าว (Headline)** บอกถึงจุดสำคัญของข่าว ใช้ดึงดูดความสนใจในเบื้องต้น พาดหัวข่าวอยู่บรรทัดบนสุดของข่าวที่บอกผู้อ่านว่าข่าวเกี่ยวกับอะไร หัวข่าวเป็นประเด็นหลัก (Main Points) ของเรื่องที่คุณเขียนต้องการจะสื่อในย่อหน้าแรกเป็นชุดหัวข่าว (bank) ซึ่งหมายถึงหัวข่าวที่เป็นตัวอักษรเรียงกันโดยมีความยาว 1 แถว และมีการบรรยายภาพข่าว (Graphics) นอกจากนั้นในหนังสือพิมพ์จะใช้พาดหัวรอง (Secondary headlines) หรือ ชั้นหัวข่าว (desk heads) หมายถึงพาดหัวข่าวที่มีความยาวมากกว่า 1 แถวขึ้นไปหรือเรียกว่าชั้นสรุปข่าว (Summary lines) พาดหัวข่าวเป็นส่วนที่สร้างความสนใจให้ผู้อ่านใครติดตามอ่านเนื้อข่าวต่อไป (Rich, 1997: 37-38)

1.2 **ความนำ (Lead)** “ความนำทำหน้าที่ 2 ประการ คือ สร้างความสนใจและเข้าสู่เนื้อเรื่องเป็นการบอกให้ผู้อ่านรู้ว่าความสำคัญของเรื่องเป็นอย่างไร” (กันทิมา ธนะโสภณ, 2530: 427) ถือเป็นส่วนสำคัญที่สุดของข่าวมีลักษณะเหมือนบทคัดย่อของข่าว บอกให้รู้ว่าเป็นข่าวเรื่องอะไรและมีเนื้อหาสำคัญอะไรบ้าง ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ มาจากแหล่งข่าวใดเพื่อสร้างความสนใจให้ผู้อ่านติดตามอ่านเนื้อข่าวต่อไป ในข่าวหนัก (hard news) ประโยคแรกจะให้ข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์เรียกว่าความนำแบบสรุปความ (Summary Lead) เป็นการสรุปประเด็นสำคัญและตอบคำถามว่าใคร (Who) ทำอะไร (What) ที่ไหน (Where) ทำไม (Why) และอย่างไร (How) หรืออย่างน้อยสามารถตอบคำถามอะไร (What) ทำไม (Why) และอย่างไร (How) ได้ อย่างไรก็ตามความนำในข่าวหนักไม่สามารถตอบคำถามทุกอย่างได้ในประโยคแรก เพราะความนำจะยาวและทำให้อ่านยาก

ต่อจากความนำจะมีส่วนสนับสนุน (Backup for the lead) เป็นการอธิบายหรืออ้างอิงคำพูดเพื่อชี้ให้เห็นประเด็นสำคัญของเหตุการณ์หรือรายงานผลกระทบ (Impact) ที่มีต่อผู้อ่าน ความนำที่ดีควรจะตอบคำถามได้ว่า “อะไรเป็นสิ่งสำคัญในเรื่องนี้” และ

“ผู้อ่านควรจะได้ใจเรื่องอะไร” ทั้งนี้เพื่ออธิบายผลกระทบของข่าวที่เกิดขึ้นในชุมชนและผู้คนในท้องถิ่นควรจะได้ใจความสนใจ การนำเสนอผลกระทบอาจจะรายงานในความนำหรือในย่อหน้าที่เน้นจุดสำคัญของเรื่อง (Nut Graph) ซึ่งควรจะมีแกนความคิดหลักเพียงประเด็นเดียว หรือ บางครั้งการรายงานผลกระทบอาจจะอยู่ในเนื้อข่าวหรือในย่อหน้าอธิบายความ (Explanatory Paragraph) ก็ได้ (Rich, 1997: 38-39)

1.3 รายละเอียดของข่าว มีตัวเลขเพิ่มเติมในรายละเอียด การอธิบายที่มาของข่าวและการประเมินข่าวว่ามีผลมาจากอะไร เนื้อข่าวจะมีส่วนของการอ้างอิง (Attribution) ว่าสถานที่ใดที่ได้รับข้อมูลมา ใครเป็นผู้บอกข้อเท็จจริง ผู้อ่านจะเชื่อในสิ่งที่รายงานว่าเป็นความจริงได้อย่างไร (Rich, 1997: 38-41)

ในการรายงานข่าวหนังสือพิมพ์จะได้รับข่าวสารจากหลายแหล่งด้วยกันซึ่งอาจแบ่งตามลักษณะที่มาของแหล่งข่าวได้ดังนี้

1.3.1 แหล่งข่าวประจำวัน (Beats) หรือรัน (Run) หมายถึงบุคคลหรือสถานที่ ซึ่งเป็นแหล่งที่มาของข่าวที่ผู้สื่อข่าวได้รับมอบหมายจากบรรณาธิการให้ไปติดตามข่าวอยู่เป็นประจำทุกวันหรือทุกสัปดาห์หรือเป็นระยะๆ แล้วแต่สถานการณ์ Beat นี้ถือเป็นแหล่งข่าวสำคัญที่หนังสือพิมพ์จะต้องจัดกำลังผู้สื่อข่าวให้ไปรับผิดชอบเป็นประจำเพื่อให้แน่ใจว่าหากเกิดอุบัติเหตุการณ์ที่มีคุณค่าสำคัญทางข่าวแล้วอุบัติเหตุการณ์เหล่านี้จะไม่สามารถเล็ดลอดสายตาผู้สื่อข่าวที่อยู่ประจำ Beat ไปได้

1.3.2 แหล่งข่าวพิเศษ (Volunteers) นอกจากแหล่งข่าวประจำแล้วหนังสือพิมพ์ยังได้ข่าวจำนวนไม่น้อยจากแหล่งข่าวพิเศษ แหล่งข่าวที่ว่านี้มีความสนิทสนมคุ้นเคยกับนักข่าวเป็นการส่วนตัวหรืออาจเป็นพลเมืองดีเขียนจดหมายมาแจ้งเรื่องร้องทุกข์หรือโทรศัพท์มาชี้เบาะแสการกระทำที่แสวงหาผลประโยชน์จากสาธารณะของบุคคลบางกลุ่มให้หนังสือพิมพ์ตีแผ่พฤติกรรมดังกล่าว ข่าวที่หนังสือพิมพ์ได้รับจากแหล่งข่าวพิเศษเรียกว่าทิป (Tip) ส่วนบุคคลที่แจ้งเบาะแสหรือ Tip ให้หนังสือพิมพ์ทราบเรียกว่า Tipster แต่หนังสือพิมพ์จำเป็นต้องระมัดระวังเป็นพิเศษเนื่องจาก Tip บางชิ้นอาจจะมีข้อมูลที่ไม่น่าเชื่อถือก็ได้

1.3.3 แหล่งข่าวจากสำนักข่าวหรือองค์กรขายข่าว (News Syndicates) องค์กรที่ก่อตั้งขึ้นมาเพื่อดำเนินกิจการขาย “ข่าว” ให้ลูกค้า รวมทั้งหนังสือพิมพ์ทั้งในประเทศและนอกประเทศนั้น หนังสือพิมพ์ถือว่าเป็นแหล่งข่าวที่สำคัญแหล่งหนึ่ง องค์กรดังกล่าวนี้เรียกว่า สำนักข่าว (News Agency) มีทั้งสำนักข่าวของรัฐและสำนักข่าวของเอกชน สมาชิกหรือลูกค้าของสำนักงานข่าวจะได้รับทราบข่าวที่เกิดขึ้นในชุมชนและในประเทศต่างๆ ผ่านทางโทรเลขบ้าง จึงเรียกสำนักข่าวอีกชื่อหนึ่งว่า Wire Service

1.3.4 แหล่งข่าวจากสิ่งตีพิมพ์ (Publications) แหล่งข่าวนี้อาจเป็นแผ่นประกาศแถลงการณ์ โปสเตอร์หรือเป็นนิตยสาร วารสารที่มีเนื้อหาน่าสนใจ นอกจากนั้นก็อาจจะเป็นเอกสารตีพิมพ์ เพื่อเผยแพร่ทางวิชาการ ตลอดจนข่าวแจกที่ต้องการเผยแพร่ผลงานของตนสู่สาธารณชนเหล่านี้ เป็นต้น

หากพิจารณารวมๆ จะพบว่าแหล่งข่าวมีลักษณะแตกต่างกันอย่างชัดเจนอยู่ 2 ประเภทคือ

1.3.5 แหล่งข่าวเปิด (Open News Source) ได้รับการระบุชื่อ ตำแหน่ง อาชีพ ฯลฯ ซึ่งเป็นคุณลักษณะของแหล่งข่าว ทั้งนี้เพื่อยืนยันข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์ที่ได้รับการเปิดเผยจากแหล่งข่าวดังกล่าว

1.3.6 แหล่งข่าวปิด (Confidential News Source) หมายถึง แหล่งข่าวที่ไม่ต้องเปิดเผยชื่อ ตำแหน่ง อาชีพ ฯลฯ ซึ่งเป็นคุณลักษณะของแหล่งข่าว ทั้งนี้เพราะเกรงว่าจะเกิดอันตรายแก่ตนเอง แต่มักเป็นผู้ให้เบาะแสข่าว ซึ่งอาจเป็นข้อมูลหรือรายละเอียดที่ลึกซึ้งซับซ้อน (จะอ่าน วุฑฒิภรณ์รักษา, 2536: 45-47)

นอกจากอ้างแหล่งข่าวแล้วผู้เขียนควรให้รายละเอียดของภูมิหลัง (Background) เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจปัญหาว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร และให้รายละเอียด (Elaboration) เพื่อสนับสนุนประเด็นที่เกี่ยวกับหัวข้อหลักด้วยการบรรยาย (Statement) ทั้งนี้เพื่ออธิบายว่าเหตุการณ์นั้นๆ เกิดขึ้นจากอะไร เกิดขึ้นอย่างไร และทำไมจึงเกิดขึ้น นักข่าวควรหามุมมองที่หลากหลายเพื่อให้การรายงานข่าวมีความสมดุล (balance) และเป็นธรรม (fairness) เพื่อไม่ให้เกิดอคติได้ ในการจบเรื่อง (Ending) ควรกล่าวถึงการกระทำที่จะเกิดขึ้นใน

อนาคตอาจใช้การบรรยาย (Statement) หรือการโต้ตอบที่กล่าวสรุปโดยหลีกเลี่ยงการสรุปที่กล่าวซ้ำในสิ่งที่รายงานไปแล้ว (Rich, 1997: 36-41)

2. ภาพ (Graphics) หมายถึง แผนภูมิ (Chart) ภาพกราฟิก ภาพที่ช่างภาพถ่าย และภาพข่าว การใช้ภาพสามารถเพิ่มคุณค่าให้กับข่าว บทความ และสารคดีเพราะบางครั้งรูปภาพสามารถบอกเล่าเรื่องราวและถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและสร้างความสนใจมากกว่าการเขียนบอกเล่าธรรมดา

การใช้ภาพข่าวเป็นการรายงานเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นสู่สายตาของประชาชน ช่างภาพหนังสือพิมพ์ทำหน้าที่เป็น “ตา” แทนผู้อ่าน ภาพข่าวต้องเป็นภาพที่ถ่ายอย่างตรงไปตรงมาเป็นภาพเหมือนจริงตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งช่างภาพสามารถประเมินคุณค่าได้ว่าภาพข่าวที่ถ่ายนั้นควรได้รับความสนใจมากน้อยเพียงใด นอกจากนั้นยังก่อให้เกิดอารมณ์ร่วมกับเหตุการณ์ เช่น รู้สึกสลด เร้าอารมณ์ เวทนา ชัดแย้ง ต่อด้าน ชุ่นเคื่อง หรือขบขัน ความรู้สึกดังกล่าวนี้อาจเกิดขึ้นจากการเห็นสิ่งต่างๆ ที่อยู่ในภาพ อาทิ การเน้นมุมภาพ กิริยา ท่าทางของบุคคลในภาพ สีหน้าและแววตาของคน รวมทั้งสภาพแวดล้อมต่างๆ ซึ่งช่างภาพที่มีความชำนาญจะเข้าใจทันทีว่า ควรจะถ่ายภาพอย่างไรและเลือกจังหวะใด การถ่ายภาพข่าวแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท คือ

2.1 ภาพข่าว ณ ที่เกิดเหตุ เป็นภาพที่ถ่ายจากเหตุการณ์จริง ไม่ได้จัดฉากหรือทำท่าทางเพื่อให้ถ่ายภาพ รายละเอียดของข่าวที่ถ่ายในภาพ จะได้เรื่องดีเล็กน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้ถ่ายภาพ ภาพข่าวประเภทนี้ ได้แก่ ภาพข่าวอาชญากรรม ภาพข่าวกีฬา หรือภาพข่าวการเมืองในบางเรื่อง เป็นต้น ภาพข่าวประเภทนี้มีคุณค่าข่าวสูงมากเนื่องจากสามารถบอกเรื่องราวของข่าวได้เป็นอย่างดีจึงอาจใช้ภาพข่าวประกอบการนำเสนอข่าวเพื่อให้ผู้อ่านทราบข่าวสารได้อย่างชัดเจน และช่วยอธิบายรายละเอียดปลีกย่อยในข่าวได้ หรืออาจใช้เป็นหลักฐานพยานในกรณีที่น่าเสนอเรื่องที่ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ในชีวิตประจำวัน

2.2 ภาพข่าวทั่วไป เป็นภาพถ่ายที่มีเรื่องน่าสนใจเป็นข่าวเช่นเดียวกันแต่เนื้อหาของภาพขึ้นอยู่กับว่า ช่างภาพหรือบรรณาธิการภาพจะมองในแง่ใด ภาพข่าวทั่วไปอาจจะเป็นภาพของสิ่งทั่วไปที่เกิดขึ้นอยู่แล้วเป็นประจำ การถ่ายภาพหรือนำมาเสนอก็เป็นการชี้แนะให้เห็นว่ามีอะไรเกิดขึ้น ซึ่งอาจจะเป็นรูปของการเสนอแนะ การชี้ให้เห็นความไม่

ถูกต้อง หรือเป็นการบอกกล่าวถึงจุดที่เริ่มทบทวนไม่ได้แล้ว ทั้งนี้ในเรื่องเดียวกันอาจมองได้หลายแง่ เช่น ภาพถ่ายการค้าขายสินค้าบนทางเท้าริมถนน ซึ่งในแง่ของกฎหมายเป็นความผิด อีกทั้งยังเกะกะกีดขวาง แต่ถ้าถ่ายภาพในมุมภาพที่ไม่เหมาะสม จะทำให้ภาพถ่ายนั้นผิดความมุ่งหมายในการสื่อสาร เช่น ถ้าถ่ายภาพให้เห็นแม่ค้าที่ขายของริมถนนดังกล่าว กำลังประคองให้ลูกน้อยดูคนม แทนที่จะแสดงให้เห็นว่าทำผิดกฎหมาย กลับชวนให้รู้สึกเวทนาสงสารมากกว่า ทั้งนี้จุดประสงค์ในการนำเสนอภาพต่างๆ ไป ก็เพื่อให้ทราบว่าเป็นความผิด เพื่อแสดงให้ความน่าสงสารที่สังคมควรช่วยเหลือเพื่อให้ทราบว่าเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไข

2.3 ภาพประกอบข่าว เป็นภาพที่ไม่เกี่ยวกับเรื่องเป็นเวลาเหมือนกับเรื่องข่าวโดยตรง แต่มีความเกี่ยวข้องกับข่าวและให้ประโยชน์กับการเสนอข่าวมาก ภาพประกอบข่าวเป็นภาพที่จะให้รายละเอียดในการเสริมความรู้ความเข้าใจในข่าวนั้นๆ ดียิ่งขึ้น เช่น ใช้ภาพบุคคล สถานที่ โบราณสถาน มาประกอบจะทำให้สื่อความหมายได้ว่าต้องการสื่อถึงอะไร อย่างไรก็ตามภาพประกอบข่าวที่เกี่ยวกับบุคคลและเป็นข่าวในทำนองเสียหาย เช่น ตัวผู้กระทำผิด ผู้ต้องหา โสเภณี ฯลฯ ต้องระมัดระวังมาก เพราะหากผิดพลาดไปแล้วย่อมจะทำให้บุคคลในภาพเสียหาย และจะเป็นความผิดแก่นังสื่อพิมพ์ เช่น ภาพผู้ต้องหาซึ่งหากศาลพิพากษาว่าไม่มีความผิดแล้วจะเป็นการกล่าวหาผู้บริสุทธิ์ได้ ดังนั้นจึงต้องคำนึงถึงจริยธรรมและกฎหมายด้วย (ชวรัตน์ เชิดชัย, 2520: 755-761)

3. บทบรรณาธิการ มีลักษณะเป็นข้อเขียนหรือคอลัมน์ประเภทหนึ่งที่ปรากฏในหน้าบรรณาธิการ (Editorial Page) บทบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับทำหน้าที่ให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม บทบรรณาธิการเป็นบทหน้าที่แสดงออกซึ่งเป็นจุดยืนที่แท้จริงของหนังสือพิมพ์เป็นเสมือนกระจกสะท้อนให้ผู้อ่านได้ทราบแนวคิดหรือนโยบายของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อปัญหาใดปัญหาหนึ่งและเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยข้อมูลที่เป็นเหตุผล ข้อเท็จจริงมีความถูกต้องและเที่ยงตรงเป็นหลักฐานสำคัญ การเขียนบทบรรณาธิการผู้เขียนจะต้องรวบรวมข้อมูลข่าวสารและข้อเท็จจริงให้ได้มากที่สุดก่อนทำการเสนอให้ผู้อ่านทราบ การเขียนต้องเป็นไปอย่างรอบคอบ ยุติธรรมและปราศจากอคติ (ดร.ณิ หิรัญรักษ์, 2529: 60)

4. บทความ มักจะนำเสนอในคอลัมน์ซึ่งโดยทั่วไปถือว่าความคิดเห็นที่ปรากฏในคอลัมน์ไม่เกี่ยวข้องหรือไม่มีความจำเป็นต้องสอดคล้องกับจุดยืนของหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นๆ ก็ได้ คอลัมน์จึงเป็นเสมือนพื้นที่ที่ความคิดเห็นอันหลากหลายปรากฏสู่สายตาผู้อ่าน นอกจากนี้คอลัมน์ยังเป็น

เสมือนจุดขายของหนังสือพิมพ์เพราะคอลัมน์นิสต์ที่มีชื่อเสียงเป็นที่จดจำง่ายของผู้อ่าน ซึ่งมีผลต่อยอดขายของหนังสือพิมพ์สูงขึ้นด้วย เช่น คอลัมน์ชุมนุมชอกแซก ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ คอลัมน์คนปลายซอย โดยเปลวสีเงิน แห่งหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ คอลัมน์กาแฟดำของสุทธิชัย หยุ่น แห่งหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ คอลัมน์ของหนังสือพิมพ์บางฉบับอาจมีผู้เขียนเป็นที่ผลัดเวรกันเขียน เช่น คอลัมน์เดินหน้าชน ของหนังสือพิมพ์มติชน ซึ่งมีผู้เขียนประจำ 5 คน และลงชื่อจริงของคอลัมน์นิสต์ในขณะที่บางคนใช้นามปากกา (วิลาสินี พิพิธกุลและคณะ, 2547: 310)

5. การ์ตูนการเมือง (Political Cartoon) ถือเป็นคอลัมน์หนึ่งในหน้าบรรณาธิการใช้การสื่อความหมายของเหตุการณ์โดยใช้ภาพ เช่น การ์ตูนชุด (หลายช่องจบ) การ์ตูนเรื่องยาว และการ์ตูนภาพล้อ เพื่อแสดงความคิดที่สนับสนุนโต้แย้งหรือสะกิดสะเกอส่วนมากจะแสดงออกในลักษณะของการเยาะเย้ย ล้อเลียนมากกว่าการระบุออกมาตรงๆ เช่น การ์ตูนของประยูร จรรย์าวงษ์ แอ็ด เดลินิวส์ ฯลฯ (มาลี บุญศิริพันธ์, 2530: 19 อ้างถึงใน เจียมศักดิ์ กอวัฒนสกุล, 2535: 19)

สุครักษ์ จรรย์าวงษ์ (2530: 40 อ้างถึงใน เจียมศักดิ์ กอวัฒนสกุล, 2535: 20) กล่าวถึงส่วนประกอบของการ์ตูนการเมืองว่ามี 3 ส่วน ดังนี้

5.1 ส่วนที่เป็นภาพความเป็นจริง ซึ่งนักเขียนการ์ตูนจะแสดงให้เห็นสิ่งที่เขาเห็นว่าดีหรือไม่ดีที่เกิดขึ้นในสังคมและชุมชนนั้น

5.2 ส่วนที่เป็นสาร แสดงโดยภาพลายเส้นเพื่อแสดงให้เห็นสิ่งที่เขาคิดว่าน่าจะต้องทำ (หรือปฏิบัติที่ควรทำ)

5.3 ส่วนที่นักเขียนการ์ตูนจะใช้ศิลปะ เทคนิคของการ์ตูนและจินตนาการเพื่อทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์คล้อยตามว่า เขาควรจะรู้สึกอะไรต่อสิ่งนั้น เช่น เศร้าใจ ขุ่นข้องหงุดหงิด ฯลฯ

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาพความเป็นจริงนั้น นักเขียนการ์ตูนจะเป็นผู้เลือกประเด็นหรือข้อเท็จจริงเรื่องหนึ่งขึ้นมา ซึ่งเขาคิดว่าดีหรือไม่ดีก็ตามแต่สร้างให้เห็นว่าเขามีความคิดอย่างไรก็หาเรื่องนั้น โดยวิธีหรือเฉพาะบางจุดที่เห็นว่าสำคัญที่สุด การให้ความสำคัญกับประเด็นใดๆ ของนักเขียนการ์ตูนมักเป็นเรื่องต่อไปนี้

- สังคมหรือชุมชนซึ่งนักเขียนผู้นั้นอาศัยอยู่และเขาพยายามจะปกป้องดูแลให้เจริญก้าวหน้าหรือเป็นเรื่องประเด็น

- ประเด็นหรือเหตุการณ์ที่คิดว่ามีความสำคัญเกินกว่าจะละเลยไปได้ ในภาพการ์ตูนการเมืองจะมีสารหรือข้อความเฉพาะบางอย่างซึ่งเป็นเรื่องที่น่าทึ่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลจะสามารถจัดการหรือปรับปรุงได้ ซึ่งสิ่งนี้เกิดจากความสนใจและรับผิดชอบของนักเขียนการ์ตูนต่อสิ่งที่เกิดขึ้นในชุมชน

6. รายงานพิเศษ/สก็๊ป (Scoop writer) เป็นการวิเคราะห์เบื้องลึกเบื้องหลังของข่าวที่อาจเป็นข่าวใหญ่ของหนังสือพิมพ์ฉบับวันนั้น หรือเป็นการวิเคราะห์และรายงานกรณีที่เป็นเรื่องใหม่ เป็นเรื่องที่สามารถสร้างความสนใจให้แก่สังคมได้ เช่น สก็๊ปเรื่องยาเสพติด เรื่องการลักลอบขายอาวุธตามชายแดน เป็นต้น โดยส่วนใหญ่แล้วหนังสือพิมพ์จะมีผู้ที่รับผิดชอบเขียนสก็๊ปโดยเฉพาะ เช่น สก็๊ปหน้าหนึ่งของไทยรัฐ แต่บางฉบับอาจมอบหมายให้นักข่าวติดตามกรณีนั้นๆ หรือบรรณาธิการข่าวเป็นผู้เขียน (วิลาสินี พิพิธกุลและคณะ, 2547: 310)

7. สารคดี (Feature) สารคดีมักปรากฏอยู่หน้าในของหนังสือพิมพ์ เช่น สารคดี Outlook ของบางกอกโพสต์ สารคดี Focus ของเดอะเนชั่น สารคดีประชาชนของมติชนและสารคดีจุดประกายของกรุงเทพธุรกิจ เป็นต้น นักเขียนสารคดีประจำกองบรรณาธิการมักเป็นผู้ที่สนใจในแง่มุมเชิงสังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และเรื่องที่ต้องอาศัยการติดตามศึกษารวบรวมข้อมูลอย่างรอบด้าน และเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษา และอาจจะรวมไปถึงการถ่ายภาพประกอบด้วย (วิลาสินี พิพิธกุลและคณะ, 2547: 310)

8. โฆษณา ในแง่ธุรกิจหนังสือพิมพ์ส่วนมากถือว่า โฆษณามีความสำคัญมากกว่าข่าวสารอย่างอื่น เพราะโฆษณาคือสิ่งที่มาสำคัญของรายได้จึงให้พื้นที่โฆษณามากกว่าข่าวแต่หนังสือพิมพ์บางฉบับก็ยังคงยึดหน้าที่ในการให้ข่าวสารเป็นหลักและระลึกอยู่เสมอว่าผู้อ่านเป็นผู้บริโภคที่สำคัญ หนังสือพิมพ์ตั้งขึ้นมาเพื่อให้ข่าวสารแก่ผู้อ่านมิใช่สำหรับลงโฆษณา ความขัดแย้งจึงมักเกิดขึ้นเสมอระหว่างฝ่ายบรรณาธิการและฝ่ายจัดการ (สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ, 2544: 180)

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดหน้าหนังสือพิมพ์

การจัดหน้า หมายถึง การจัดวางเนื้อหาทั้งหมดที่ได้รับการคัดเลือกเพื่อเสนอในแต่ละวันตามตำแหน่งต่างๆ บนหน้าหนังสือพิมพ์ให้ดูสวยงามเหมาะสมเปรียบเสมือนการจัดตกแต่งสินค้าหน้าร้านให้ดูสวยงามดึงดูดสายตาของผู้ผ่านไปมา วัตถุประสงค์ของการจัดหน้าไม่เพียงแต่การนำเสนอสาระต่างๆ มาวางรวมกันเท่านั้น แต่ต้องกำหนดวางอย่างมีระเบียบ ได้สัดส่วนอย่างมีศิลปะ (สมควร กวียะและมาลี บุญศิริพันธ์, 2531: 100)

การจัดหน้าเป็นปัจจัยสำคัญของสิ่งพิมพ์ทุกชนิดโดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ การจัดหน้าเป็นขั้นตอนการกำหนดหรือออกแบบหรือนำเอาส่วนประกอบต่างๆ เช่น ภาพ บทความ ข่าว ขนาดตัวอักษร ตัวพิมพ์ แบบโฆษณา ฯลฯ มาจัดตกแต่งให้มีความสวยงาม สะดุดตา และดึงดูดใจผู้อ่าน (ดร.ณิธิ ธีรบุญรักษ์, 2529: 75)

คำว่า “การจัดหน้า” ทั้งในภาษาอังกฤษและภาษาไทยสับสนกันระหว่าง การวางหน้า การเข้าร้าน การทำดัมมี่ หรือในภาษาอังกฤษมีคำว่า LAY OUT, MAKE UP, DUMMY อย่างไรก็ดี ทั้งหมดก็เป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ของการจัดและตกแต่งหน้าหนังสือพิมพ์

จุดมุ่งหมายของการจัดหน้าหนังสือพิมพ์มีหลายประการดังที่ สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ (2544: 151) จำแนกไว้ดังนี้

1. **จัดลำดับองค์ประกอบของหน้าหนังสือพิมพ์** เช่น เนื้อหา ภาพข่าว เป็นต้น ช่วยให้นหน้าหนังสือพิมพ์เกิดความน่าสนใจและสะดวกต่อการอ่าน
2. **เรียกความสนใจจากผู้อ่าน** และแสดงค่านิยมและสะท้อนความสวยงามของสังคมขณะนั้นออกมาด้วยรูปแบบของการจัดหน้าจึงดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้เป็นอย่างดี
3. **สร้างบุคลิกภาพให้หนังสือพิมพ์** การจัดหน้าเปรียบเสมือนการแสดงรูปร่างหน้าตาและภาพลักษณ์ของหนังสือพิมพ์ อีกทั้งสะท้อนบุคลิกภาพของหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นๆ เช่น ลักษณะการใช้ตัวอักษรขนาดใหญ่ การพาดหัวข่าว การใช้ภาพจำนวนมาก เป็นต้น

4. **ส่งเสริมการอ่านเนื้อหาของหนังสือพิมพ์** การจัดหน้าและการตกแต่งหน้าด้วยการใช้ตัวพิมพ์ที่มีรูปร่างและลักษณะและขนาดต่างๆ รวมทั้งการใช้ภาพประกอบในลักษณะต่างๆ กัน ย่อมช่วยส่งเสริมให้มีการอ่านหนังสือพิมพ์เพิ่มขึ้นในทางอ้อม

จันทนา ทองประยูร (2537: 96-99) จำแนกหลักการออกแบบและจัดหน้าหนังสือพิมพ์ไว้ 7 ประการ คือ

1. **ความสมดุล** การจัดหน้าให้เกิดความสมดุลในหน้าหนังสือพิมพ์เป็นการจัดวางองค์ประกอบต่างๆ ของหน้าเข้าด้วยกัน โดยไม่ให้น้ำหนักขององค์ประกอบมากเกินไปบนด้านใดด้านหนึ่งของหน้า อย่างไรก็ตามหนังสือพิมพ์จะให้ความเด่นแก่ด้านบนของหน้า โดยเฉพาะหน้าปก เนื่องจากลักษณะวางขายบนแผงจำหน่ายหนังสือที่มีการพับหนังสือพิมพ์ครึ่งหน้า ทำให้ผู้อ่านเห็นครึ่งหน้าก่อนส่วนอื่น การจัดหน้าของหนังสือพิมพ์จึงไม่นิยมจัดหน้าแบบสมบรูณ์แท้หรือจัดวางให้น้ำหนักขององค์ประกอบเท่ากันทั้งสองด้าน

2. **ความแตกต่าง** เป็นการจัดวางองค์ประกอบต่างๆ เข้าด้วยกัน โดยใช้ความแตกต่างของขนาดและน้ำหนักตัวอักษรน้ำหนักสี (tone) และลักษณะของภาพประกอบที่แตกต่างจากบริเวณอื่น เพื่อช่วยให้หน้าหนังสือพิมพ์ดูน่าสนใจและไม่ราบเรียบเกินไป ไม่ควรใช้หลักนี้บ่อยเกินไป เพราะจะทำให้การจัดหน้าหนังสือพิมพ์ขาดความเป็นเอกภาพและความเรียบง่ายได้

3. **ความมีสัดส่วน** เป็นการจัดวางองค์ประกอบให้เข้ากันอย่างมีสัดส่วน เช่น มีขนาดความกว้างและความยาวของคอลัมน์ที่เหมาะสม การจัดวางภาพข่าวหรือภาพประกอบอื่นก็ควรมีสัดส่วนความกว้างและความยาว รวมทั้งสัดส่วนของขนาดตัวอักษรที่เหมาะสมกับขนาดความกว้างของคอลัมน์ด้วย และต้องมีการแบ่งอย่างชัดเจนว่าพื้นที่นั้นเป็นของข่าว ของบทความ ของคอลัมน์และของโฆษณา นอกจากนั้นในการจัดหน้าต้องคำนึงถึงความเหมาะสม (Fitting) ด้วยการจัดหน้าโดยเฉพาะหน้าหนึ่งต้องคำนึงถึงความเหมาะสมบางประการ เช่น ไม่ควรตีพิมพ์พระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถไว้ชิดกับพาดหัวเรื่องข่มขืนหรือลงติดกับภาพที่ทำให้มองไปในทางไม่ดี เป็นต้น (สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ, 2544: 152-153)

4. **ความมีเอกภาพ** จัดวางองค์ประกอบต่างๆ ของหน้าหนังสือพิมพ์ให้สะท้อนความเป็นหนึ่งเดียว แทนการเสนอเรื่องราวต่างๆ อย่างกระจัดกระจาย ช่วยให้ผู้อ่านอ่านข่าวได้เร็วและเข้าใจง่ายขึ้นและสามารถอ่านข่าวได้อย่างต่อเนื่อง

5. **การจัดหน้าโดยคำนึงถึงความสำคัญขององค์ประกอบ** เป็นการจัดหน้าโดยให้ข่าวเด่น ข่าวสำคัญ หรือภาพเด่นประจำฉบับอยู่ตำแหน่งที่สะดุดสายตาผู้อ่านมากที่สุด ซึ่งมักจะเป็นด้านบนขวาของหน้า หนังสือพิมพ์ควรให้เนื้อที่แก่ข่าวเด่นมากกว่าข่าวอื่น และใช้ตัวโปรย (Lead) ที่มีขนาดใหญ่กว่าตัวโปรยของข่าวอื่น รวมทั้งอาจเพิ่มความเด่นให้กับข่าวอื่นโดยใช้เนื้อที่ว่าง การล้อมกรอบ การใช้ตัวเจาะขาว หรือการใช้พื้นสกรีนสีจางๆ ช่วย อย่างไรก็ตามก็ตีความเหมาะสมและความสวยงามเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงด้วยและไม่ควรใช้วิธีต่างๆ ที่กล่าวทั้งหมดในคราวเดียวกัน เพราะจะทำให้การจัดหน้าหนังสือพิมพ์น่าเกลียดมากกว่าน่าจะดู

6. **การจัดหน้าโดยคำนึงถึงความต่อเนื่องของข่าว** เป็นการจัดตำแหน่งของข่าวและภาพในลักษณะที่ก่อให้เกิดความต่อเนื่องของสายตาในการอ่านข่าว เนื่องจากหนังสือพิมพ์มีขนาดหน้าที่ใหญ่มาก จึงจำเป็นต้องแบ่งความกว้างของหน้าออกเป็นคอลัมน์เล็กหลายคอลัมน์ เพื่อให้ผู้อ่านสามารถกวาดสายตาในการอ่านได้โดยเร็ว ส่วนการนำเสนอเนื้อหาข่าวแต่ละข่าวอาจจะไม่สามารถเสนอได้ภายในคอลัมน์เดียว ควรต่อข่าวในคอลัมน์ถัดไปในระดับที่ใกล้เคียงกับในบรรทัดแรกของข่าวในคอลัมน์เดิม ถ้ามีการจัดวางข่าวต่อหลายข่าวในหน้าเดียวกัน ควรค้นข่าวต่อด้วยเส้นหรือชื่อย่อข่าวออกจากกันและไม่ทำให้ผู้อ่านสับสน นอกจากนี้ ไม่ควรจัดวางข่าวต่อในลักษณะที่มีการต่อหลายหน้าเกินไป ยกเว้นในกรณีที่มีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้น และควรแก่การรายงานเหตุการณ์โดยละเอียด

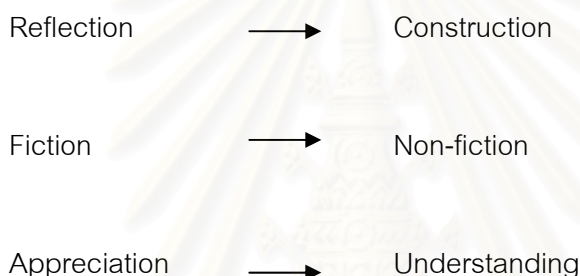
7. **ความยืดหยุ่นในการจัดหน้า** เป็นการจัดวางองค์ประกอบต่างๆ ที่เอื้อต่อการบรรณาธิการ เพราะในบางครั้งบรรณาธิการอาจต้องเพิ่มข่าวหรือตัดข่าวบางข่าวออกไปเพื่อให้สามารถจัดวางข่าวและภาพลงบนหน้ากระดาษได้พอดี

ผู้วิจัยนำแนวคิดเกี่ยวกับส่วนประกอบของเนื้อหาหนังสือพิมพ์และแนวคิดการจัดหน้าหนังสือพิมพ์มาใช้เพื่อวิเคราะห์รูปแบบและลักษณะการแต่งและแปลงข่าวของหน้า “ผู้จัดกวน”

แนวคิดเรื่องเล่าและองค์ประกอบของเรื่องเล่า

ความรู้เกี่ยวกับเรื่องเล่า หรือ Narrative พัฒนาขึ้นมาอย่างจริงจังในช่วงหลังของคริสต์ศตวรรษที่ 20 ซึ่งถือว่าเป็นยุคร่วมสมัยหมายความว่าถึงยุคที่ศึกษาเรื่องเล่าได้กลายมาเป็นสาขาวิชาการเฉพาะตัวอย่างเต็มตัว มีการกำหนดวัตถุประสงค์ และวัตถุประสงค์ที่ศึกษา มีการกำหนดวิธีการที่ใช้ศึกษาเพราะฉะนั้นจึงเป็นองค์ความรู้ชุดหนึ่ง ซึ่งอาจเรียกรวมได้ว่าเป็นศาสตร์เรื่องเล่า (Narratology) (ถิรนนท์ อนุวัชศิริวงศ์และคณะ, 2543)

Naratology เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์ในการศึกษาเรื่องเล่าสามจุดใหญ่ด้วยกัน คือ (นพพร ประชากุล, 2541 อ้างถึงใน ถิรนนท์ อนุวัชศิริวงศ์และคณะ, 2543)

จุดแรก คือ การเปลี่ยนแปลงนิยามของเรื่องเล่าคือ เปลี่ยนจากเดิมที่เรามองว่าเรื่องเล่าเป็นภาพสะท้อนของความเป็นจริง (Reflection) มาเป็นการมองใหม่ว่าเรื่องเล่าไม่ได้เป็นสิ่งสะท้อนโลกของความเป็นจริง แต่เรื่องเล่ามีการประกอบสร้างในตัวของมันเอง ฉะนั้นในจุดนี้จึงหันมาให้ความสำคัญกับสิ่งที่เรียกว่า Construction ของเรื่องเล่ามากกว่ามองว่ามันสะท้อนความเป็นจริงที่อยู่ข้างนอก

จุดที่สองที่มีการเปลี่ยนแปลงในกระบวนทัศน์ของการศึกษา คือเรื่องขอบเขตเรื่องเล่าจากเดิมที่เรื่องเล่าจะถูกมองว่าจำกัดตัวอยู่เฉพาะในวรรณกรรมเป็นเรื่องสมมติ (Fiction) ตอนนี้ขอบเขตของการศึกษาเรื่องเล่าได้ขยายจาก Fiction ออกไปสู่ตัวบทประเภทอื่นที่เราเรียกว่า Non-Fiction ขอบเขตของเรื่องเล่ากว้างขึ้นจากเดิมที่มีแต่เรื่องสั้น นิยาย ขยายออกไปสู่ข่าว สารคดี ฯลฯ

จุดสามที่มีการเปลี่ยนแปลง คือ วัตถุประสงค์ในการศึกษามีการเปลี่ยนจุดเน้นของเป้าหมายในการศึกษาเรื่องเล่า จากเดิมเน้นเรื่องความซาบซึ้ง (Appreciation) เปลี่ยนมาเน้นที่ความเข้าใจ (Understanding) เป็นหลักแทน

“เรื่องเล่า” มีคุณสมบัติร่วมกัน คือ เป็นการนำเสนอเหตุการณ์ชุดหนึ่งที่มีกระบวนการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ตั้งแต่ต้นจนจบ จาก A → Z มีสถานการณ์ตอนต้นคือ A แล้วเกิดกระบวนการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์นั้นจนมาจบที่สถานการณ์ Z ซึ่งเป็นสถานการณ์สุดท้าย และเป็นไปตามแบบแผนหรือตรรกะที่อยู่ในเรื่องเล่า นั้น แบบแผนของ plot หรือแบบแผนของตัวละครจะเป็นตัวกำหนดความหมายของเรื่องที่ต้องการสื่อออกมา

ศาสตร์แห่งเรื่องเล่าขยายวงกว้างจาก Fiction ไปสู่ Non-Fiction งานวิจัยด้านสื่อสารมวลชนได้นำมาใช้เป็นแนวทาง ดังที่ อรัญญา มิ่งเมือง (2534) ศึกษาการเล่าข่าวทางวิทยุฉลองรัตน ทิพย์พิมาน (2539) วิจัยเรื่อง วิเคราะห์โครงสร้างการเล่าเรื่องของตัวละครเอกในภาพยนตร์อเมริกันที่มีตัวเอกเป็นสตรี กุลวรา ชูพงศ์ไพโรจน์ (2539) ศึกษาการวิเคราะห์การเล่าเรื่องในเพลงไทยลูกทุ่ง เป็นต้น นอกจากนี้การศึกษาวารสารศาสตร์ได้นำศาสตร์ของการเล่าเรื่องมาใช้เช่นกัน ตัวอย่างเช่น สุวรรณี กัลยาณสันต์ (2536) ศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาขมขื่นกระทำซ้ำเรา อมรรัตน์ เรื่องสกุล (2541) วิจัยเรื่อง การวิเคราะห์การเล่าเรื่องในข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวัน อติสา วงศ์ลักษณพันธ์ (2542) วิจัยเรื่อง การเล่าเรื่องในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย

อย่างไรก็ดีการผสมผสานความบันเทิงด้วยการเล่าเรื่องไม่จำกัดอยู่เฉพาะในข่าวเท่านั้นยังปรากฏในคอลัมน์ตลกขบขัน ดังที่หน้า “ผู้จัดควน” ในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน ใช้การแต่งและแปลงข่าว ผู้วิจัยจึงใช้แนวคิดศาสตร์ของเรื่องเล่า Naratology มาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาครั้งนี้ด้วย

การนำเสนอ “เรื่องแต่ง” ซึ่งไม่ว่าจะเป็นจินตคติ หรือสารสนเทศคดี ล้วนผ่านกระบวนการ “นำเสนอ” ด้วย “การเล่า” ทั้งสิ้น ในจินตคติประเภทที่เรียกกันว่า บันเทิงคดี หรือ “วรรณกรรมบันเทิงคดี” มีหลายประเภท คือ นวนิยาย เรื่องสั้น บทละคร นิทานหรือนิยาย บันเทิงคดีเหล่านี้ประกอบด้วยโครงสร้างหรือองค์ประกอบหลายๆ ส่วนที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีเหตุผล และมีความหมายต่อภาพรวมของเรื่องทั้งหมด ซึ่งองค์ประกอบที่สำคัญๆ ของบันเทิงคดี ดังนี้

1. **โครงเรื่อง(Plot)** หมายถึง ลำดับของเหตุการณ์ที่ประกอบเข้าเป็นเรื่อง หรือในความหมายอย่างละเอียด โครงเรื่อง หมายถึง เหตุการณ์ทั้งหลายที่ผู้แต่งกำหนดขึ้นเพื่อให้ดำเนินไปตั้งแต่ต้นจนจบ โครงเรื่องส่วนใหญ่มักจะประกอบด้วยองค์ประกอบสองส่วนคือ ความต้องการหรือความปรารถนาของตัวละครอย่างหนึ่ง กับปัญหาหรืออุปสรรคที่ขัดขวางไม่ให้ตัวละครบรรลุจุดมุ่งหมายอย่างหนึ่ง (อุดม หนูทอง, 2523: 116 อ้างถึงใน ธีัญญา สังขพันธ์านนท์, 2539:162-163)

โดยปกติแล้วโครงเรื่องโดยทั่วๆ ไปจะมีการลำดับเหตุการณ์ในการเล่าเรื่อง 5 ขั้นตอน คือ 1.เริ่มเรื่อง 2.ตอนดำเนินเรื่อง 3.จุดวิกฤติของเรื่อง 4.จุดคลี่คลายของเรื่อง 5.จบเรื่อง การลำดับเหตุการณ์ที่ประกอบเข้าเป็นเรื่อง ลักษณะโครงเรื่องมักจะมีการดำเนินเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ฃอง-ปีแอร์ (อ้างถึงใน อติสา วงศ์ลักษณพันธ์, 2542: 25) กล่าวว่า วิธีการลำดับเรื่องโดยส่วนใหญ่ที่นิยมนำมาใช้ในการดำเนินเรื่องนั้นมี 3 วิธี

1.1 **ลำดับเรื่องโดยแบ่งเป็นตัวบท** คือ การแบ่งเรื่องออกเป็นตอนๆ ตามความต้องการของผู้แต่ง ดังนั้นจึงสามารถเห็นความต่อเนื่องขององค์ประกอบต่างๆ ที่ชัดเจน ซึ่งประกอบขึ้นเป็นโครงเรื่อง โดยในแต่ละตอนจะกำหนดขอบเขตความสอดคล้องและความขัดแย้งของตอนๆ นั้น

1.2 **ลำดับเรื่องตามสาเหตุ** เป็นการลำดับเรื่องที่เป็นธรรมชาติมากที่สุด การดำเนินเรื่องจะคืบหน้าไปด้วยกลไกของความเป็นเหตุเป็นผล โดยเหตุการณ์หนึ่งนำมาซึ่งผลสืบเนื่องสู่อีกเหตุการณ์เป็นเช่นนี้ไปเรื่อยๆ

1.3 **ลำดับเรื่องตามลำดับเวลา** การดำเนินเรื่องตามวิธีนี้สามารถพบเห็นได้ในชีวิตจริงและงานเขียนที่เป็นการบันทึกเหตุการณ์

1.4 **ลำดับเรื่องโดยวิธีประสานเรื่อง** เป็นการนำเสนอเหตุการณ์หลักเหตุการณ์หนึ่งที่มีความสำคัญในหลายรูปแบบ กับเหตุการณ์รองหลายๆ เหตุการณ์ ตัวเอกของเรื่องจะมีหลายตัว โครงเรื่องจะแบ่งย่อยออกเป็นช่วงเหตุการณ์ต่างๆ และจะแตกกิ่งก้านสาขาทำให้เรื่องมีความซับซ้อนมากขึ้น ทั้งนี้การเรียงร้อยช่วงเหตุการณ์สามารถเรียงได้ 3 วิธี ได้แก่

1.4.1 การเรียงเรื่อง หมายถึง การเรียงช่วงเหตุการณ์ตามลำดับ 1,2,3

1.4.2 การแทรกเรื่อง หมายถึง การเล่าเรื่องหนึ่งแล้วมีการแทรกตัวไปในเรื่องเล่าเดิมและเมื่อเล่าเรื่องราวอีกเรื่องก็จะนำเรื่องราวนั้นไปเล่าในอีกเรื่องราวนั้นการลำดับเหตุการณ์จะเป็นในลักษณะ 1, 2, 1

1.4.3 การสลับเรื่อง คือ การสลับเหตุการณ์เมื่อช่วงเหตุการณ์ต่อเนื่องตามลำดับ 1, 2, 3, 1, ... หรือในกรณีที่ซับซ้อนกว่านั้นจะมีการสานเรื่องราวต่างๆ สลับไปมา

นอกจากนั้นการกำหนดโครงเรื่องจำเป็นต้องพิจารณากฎของโครงเรื่องดังต่อไปนี้ (เพลินตา, 2546: 17)

1.5 ความสมจริง เป็นความน่าเชื่อถือในตัวของมันเอง มีความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ ข. เมื่อเกิดเหตุการณ์ ก. ขึ้น เป็นความสัมพันธ์ที่มีเหตุผลรองรับ

1.6 คาดไม่ถึง แต่มีความสมจริงด้วย ทำให้เรื่องดูน่าติดตามมากยิ่งขึ้น

1.7 ซับซ้อน โครงเรื่องที่ตีต้องเร้าความสงสัยใคร่รู้ของผู้อ่านว่าเรื่องราวจะเป็นอย่างไร ในท้ายที่สุด มีความเป็นไปได้และไม่ได้แฝงอยู่เป็นโยงใยของเรื่อง

1.8 เอกภาพ หมายถึง ความเชื่อมโยงของเหตุการณ์ตอนต้น ตอนกลาง และตอนจบที่สอดคล้องต่อกันไป และมี 3 ลักษณะข้างต้นเกี่ยวพันเป็นเหตุเป็นผลของกันและกัน ในโครงเรื่องอาจจะมีโครงเรื่องใหญ่และโครงเรื่องย่อยเป็นลำดับเหตุการณ์ที่เด่นชัดของโครงเรื่องใหญ่ก็ได้

ในส่วนของความขัดแย้งนั้น Rohrberger and others (1968: 22 อ้างถึงใน กุหลาบ มัลลิกะมาส, 2520: 97) ได้แบ่งประเภทของความขัดแย้งออกเป็น 5 ประเภท คือ 1.ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ 2.ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับอำนาจเหนือธรรมชาติ 3.ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ 4.ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสังคม 5.ความขัดแย้งภายในใจของตัวเอง

หรืออาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ ความขัดแย้งที่เกิดจากเหตุภายนอก กล่าวคือ ระหว่างตัวละครด้วยกันเอง หรือระหว่างตัวละครกับสถานที่ และความขัดแย้งที่เกิดจากเหตุภายใน คือ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในใจของตัวละคร การสร้างภาวะขัดแย้งที่เกิดขึ้นในใจของตัวละคร การสร้างภาวะขัดแย้งที่เกิดขึ้นในเรื่องจะช่วยให้เหตุการณ์ที่นำมาเล่าสามารถตรึงใจและทำให้ผู้อ่านเกิดความสนใจที่จะติดตามผลของเหตุการณ์นั้น (อดิสว วงศ์ลักษณะพันธ์, 2542:25)

2. ตัวละคร (Characters) นักวิชาการได้นิยามความหมายของตัวละครดังนี้ Perrine (อ้างถึงใน รัญญา สังขพันธานนท์, 2539: 173) ให้ความหมายของตัวละครในวรรณกรรมว่ามีอยู่สองระดับ คือ ระดับแรก ตัวละครคือ บุคคลใดบุคคลหนึ่งที่มีบทบาทในเรื่อง ความหมายระดับที่สองคือคุณลักษณะของตัวละคร เช่น รูปร่าง หน้าตา หรือคุณสมบัติพิเศษทางศีลธรรม

กุหลาบ มัลลิกะมาส (2520: 98) นิยามว่า ตัวละคร ได้แก่ ผู้มีบทบาทในเรื่อง อาจจะเป็นคน สัตว์หรือสิ่งของก็ได้แล้วแต่ผู้แต่งจะกำหนด โดยจำลองบุคลิกลักษณะนิสัยใจคอและพฤติกรรมต่างๆ ให้เหมือนมนุษย์ แต่มีใช้มนุษย์จริงคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ

แต่โดยทั่วไปแล้ว ตัวละครในเรื่องเล่า หมายถึง ผู้ที่มีบทบาทในท้องเรื่อง หรือผู้ที่เดินผ่านเนื้อเรื่องและเหตุการณ์ต่างๆ ตัวละครอาจเป็นสัตว์ อมนุษย์ หรือวัตถุสิ่งของ แต่ไม่ว่าตัวละครจะเป็นอะไรก็ตาม สิ่งหนึ่งที่ผู้อ่านเรียนรู้ได้จากตัวละครก็คือ ตัวละครเป็นสิ่งสมมติหรือสัญลักษณ์เพื่อเทียบเคียงกับธรรมชาติและพฤติกรรมของมนุษย์เสมอ (รัญญา สังขพันธานนท์, 2539: 173)

การจำแนกประเภทของตัวละครโดยส่วนใหญ่จะแบ่งเป็นตามเกณฑ์ลักษณะเด่น คือ

2.1 ตัวละครแบบแบน (Flat Character) หรือตัวละครแบบน้อยลักษณะนิสัย เป็นตัวละครที่มีความเรียบง่าย ไม่มีความซับซ้อนด้านบุคลิกภาพ และสภาพจิตใจ มีลักษณะคงที่ไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งผู้เขียนแนะนำตัวละครเพียงส่วนเดียวจากลักษณะที่เป็นจริงของมนุษย์ (รัญญา สังขพันธานนท์, 2539: 176-177) เช่น ตัวละครในนิทานพื้นบ้านไทยมักจะมีลักษณะที่ไม่เปลี่ยนแปลง มีบุคลิกภาพด้านเดียว คือ ดีหรือ เลวเพียงด้านเดียวและมีลักษณะเป็นสูตรสำเร็จ เช่น ถ้าเป็นพระเอกต้องรูปงาม เก่งดี ส่วนผู้ร้ายอัปลักษณ์ ซื่อจ๋า เจ้าเล่ห์ เป็นต้น (สุนีย์ เลี้ยวเพ็ญวงศ์, 2541: 74)

2.2 ตัวละครแบบกลม (Round Character) หรือตัวละครที่มีหลายลักษณะ นิสัย เป็นตัวละครที่สร้างความประทับใจให้แก่ผู้อ่านได้มากเพราะมีลักษณะใกล้เคียงกับความเป็นมนุษย์มากกว่าแบบแรก ผู้เขียนสร้างตัวละครมาจากแง่มุมหลากหลายของมนุษย์ มีบุคลิกภาพ นิสัยซับซ้อนแตกต่างกันไปตามสภาพอารมณ์ สถานการณ์และสภาพแวดล้อมเหมือนมนุษย์จริง (ธัญญา สังขพันธานนท์, 2539: 176-177)

การพรรณนาลักษณะของตัวละครทำได้ 3 วิธี คือ

วิธีแรก นักเขียนเป็นผู้บอกแก่ผู้อ่านโดยตรงเกี่ยวกับลักษณะของตัวละครนั้นๆ และอาจจะแสดงความคิดเห็นส่วนตัวเข้าไว้ด้วย

วิธีที่สอง นักเขียนจะเผยให้เห็นลักษณะตัวละครโดยตัวละครเองจากคำพูดและการกระทำ

วิธีสุดท้าย คือการพรรณนาด้วยเนื้อหา คำพูดที่ล้อมรอบตัวละครอยู่ (เพลินตา, 2546: 25)

การวิเคราะห์ตัวละครนั้นโดยส่วนส่วนใหญ่จะวิเคราะห์ตัวละครเอก (Major Character) และตัวละครรอง (Minor Character) หรือตัวประกอบอื่นๆ นอกจากนี้ยังพิจารณาวิธีการสร้างตัวละครว่าผู้แต่งนำเสนอตัวละครด้วยวิธีใด การสร้างแรงจูงใจให้กับตัวละครมีเหตุผลเพียงพอหรือไม่ น้ำเสียงของผู้แต่งที่มีต่อตัวละครและแปลความน้ำเสียงนั้น รวมทั้งพิจารณาคุณลักษณะและบทบาทของตัวละคร ผู้แต่งสร้างตัวละครได้สมจริงหรือไม่ ซึ่งความสมจริงไม่ใช่ความเหมือนกับชีวิตจริงของผู้อ่าน แต่ตัวละครจะต้องมีความเกี่ยวพันในเรื่องราวของงานกับประสบการณ์ของผู้อ่านเพราะลักษณะของตัวละครเป็นส่วนหนึ่งของงานสร้างสรรค์ทั้งหมด ดังนั้นต้องให้สอดคล้องกับภาพรวม ต้องสร้างและยังคงภาพมาของลักษณะตัวละครให้ดูเสมือนว่าเป็นอิสระจากทุกสิ่ง แต่การปล่อยให้ตัวละครพาไป เรื่องราวจะไม่มีเอกภาพอย่างแน่นอน นอกจากนั้นควรวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาการของตัวละครเป็นไปอย่างสมเหตุสมผลหรือไม่ และการสร้างตัวละครช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจมนุษย์และสภาวะอันเป็นสากลของมนุษย์ได้มากน้อยแค่ไหน (เพลินตา, 2546: 20-21; ธัญญา สังขพันธานนท์, 2539: 178-180)

3. แก่นเรื่อง (Theme) บางครั้งเรียกว่าสารัตถะหรือความคิดหลักของเรื่อง แก่นเรื่อง คือสาระสำคัญที่ผู้แต่งมีจุดประสงค์ต้องการสื่อมายังผู้อ่าน สาระสำคัญนั้นมักจะเกี่ยวกับความเป็นจริงของชีวิตเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความหยั่งรู้ เข้าใจและเป็นข้อคิดเตือนใจ (ธัญญา สังขพันธานนท์, 2539: 183)

แก่นเรื่องเป็นความหมายของเรื่องและผู้เขียนต้องการจะสื่อมีความแตกต่างจากศีลธรรม/คตินิยม เพราะศีลธรรม/คตินิยมมีความหมายในเชิงสั่งสอนแต่แก่นเรื่องไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องที่มีคุณค่าทางศีลธรรม/คตินิยมเสมอไป ในขณะที่เดียวกันแก่นเรื่องกับศีลธรรม/คตินิยมสามารถแทนที่กันได้ และข้อสรุปหรือความคิดรวบยอดเกี่ยวกับแก่นเรื่องไม่จำเป็นต้องเหมือนกันเสมอไป ผู้อ่านแต่ละคนอาจตีความหรือสรุปแก่นเรื่องและนำเอาแก่นเรื่องไปประยุกต์ใช้ได้ต่างกันไป นอกจากนี้แก่นเรื่องยังมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบอื่นๆ ของเรื่อง เช่น โครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก เป็นต้น

อย่างไรก็ตามในงานเขียนประเภทเรื่องแต่งไม่จำเป็นต้องมีแก่นเรื่องเสมอไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่านักเขียนมีความคิดที่ต้องการสื่อหรือไม่และงานเขียนนั้นๆ เป็นงานแนวใด เพราะ “จุดมุ่งหมายของเรื่องชวนหัวอาจเพียงต้องการให้ผู้อ่านสนุกสนานไปกับพฤติกรรมของตัวละครหรือการจบแบบพลิกความคาดหมาย” (Stanton 1965: 19 อ้างถึงใน ธัญญา สังขพันธานนท์, 2539: 183)

4. ฉาก (Setting) ฉากในเรื่องเล่าไม่ได้หมายถึง สถานที่และเวลาในอดีต ปัจจุบันและอนาคตที่เรื่องนั้นๆ เกิดขึ้นเท่านั้น แต่มีความหมายครอบคลุมทั้งสภาพแวดล้อมทางกายภาพ อารมณ์และสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ นอกจากนี้ฉากยังมีความหมายลึกซึ้งไปถึงสภาพแวดล้อมเชิงนามธรรมที่มีความสัมพันธ์และความหมายต่อภาวะจิตใจของตัวละคร

Roberts (1988: 192 อ้างถึงใน ธัญญา สังขพันธานนท์, 2539: 191) ได้จำแนกประเภทของฉากออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

4.1 ฉากที่เป็นธรรมชาติ ได้แก่ สภาพธรรมชาติที่แวดล้อมตัวละคร เช่น ทะเลภูเขา ทุ่งโล่ง ป่าเปลี่ยว ฯลฯ รวมไปถึงการพรรณนา การตกแต่งภายในบ้าน หรืออาคารต่างๆ ฉากประเภทนี้เป็นฉากที่สำคัญที่สุดในงานเขียน เป็นทั้งสิ่งแวดล้อมภายนอกและภายในของตัวละคร มีพลังและมีผลต่อการกระทำและชีวิตความเป็นอยู่ของตัวละครทั้งด้านดีและด้านร้ายด้วย เช่น ท้องฟ้า พื้นดิน ทะเลให้เป็นพลังที่มีอำนาจในการทำลายล้าง

หรือในทางตรงกันข้ามธรรมชาติที่สวยงาม อ่อนโยน ทำให้รู้สึกสงบ ความเป็นมิตร ความรักและความรื่นรมย์ เป็นต้น

4.2 ฉากที่เป็นสิ่งประดิษฐ์ ได้แก่ อาคารบ้านเรือน วัตถุข้าวของเครื่องใช้ที่มนุษย์เป็นผู้ ประดิษฐ์ขึ้นมาและแวดล้อมตัวละครในเรื่อง สิ่งประดิษฐ์อาจสะท้อนให้เห็นตัวตนของผู้สร้างหรือผู้เป็นเจ้าของด้วยเสมอ รวมทั้งอาจสะท้อนให้เห็นความเป็นระเบียบแบบแผนของบ้านเมือง สังคม เช่น รถยนต์ราคาแพงจะบ่งบอกฐานะและรสนิยมของผู้ใช้ นอกจากนี้ฉากที่เป็นสิ่งประดิษฐ์ยังเป็นสัญลักษณ์หรือตัวแทนของตัวละครด้วย เช่น ไม้เท้าเป็นตัวแทนของความชรา

4.3 ฉากที่เป็นช่วงเวลาหรือยุคสมัย หมายถึง ช่วงเวลาหรือยุคสมัยของการเกิดเหตุการณ์ในเรื่องเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของเรื่องสั้นและนวนิยายเพราะจะช่วยให้การดำเนินเรื่อง ตลอดจนพัฒนาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตัวละครสถานการณ์ต่างๆ ตลอดจนส่งผลกระทบต่อและเชื่อมโยงเหตุการณ์แต่ละเหตุการณ์

4.4 ฉากที่เป็นสภาพการดำเนินชีวิตของตัวละคร หมายถึง สภาพแบบแผนหรือกิจวัตรในการดำเนินชีวิตของตัวละครต่างๆ ในเรื่อง รวมถึงแบบแผนการดำเนินชีวิตของชุมชนและสังคม ฉากประเภทนี้จะช่วยย้ำภาพเหตุการณ์และตัวละครให้ชัดเจนขึ้น

4.5 ฉากที่เป็นสภาพแวดล้อมเชิงนามธรรม เช่น ศาสนา จารีตประเพณี ค่านิยม ศิลธรรม รวมไปถึงสภาพอารมณ์และความรู้สึกของตัวละครมีผลต่อการแสดงพฤติกรรมของตัวละครในเรื่อง และทำให้ตัวละครแสดงปฏิกิริยาต่างๆ

5. บทสนทนา (Dialogue) เป็นองค์ประกอบที่เน้นไปที่คำพูดของตัวละครที่ต้องการถ่ายทอดประสบการณ์ของเรื่องที่เกิดขึ้นเพื่อให้ผู้อ่านรู้สึกใกล้ชิดกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมากขึ้น การใช้บทพูดเป็นเทคนิคอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตัวละครได้อย่างลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น ทั้งในแง่ของบุคลิกลักษณะ พฤติกรรม รวมไปถึงความคิดของตัวละครได้ลึกซึ้งขึ้นด้วย (อดิสา วงศ์ลักษณะพันธ์, 2542: 23) การใช้บทพูดสลับกับการบรรยายทำให้การดำเนินเรื่องน่าติดตามยิ่งขึ้น

6. มุมมองในการเล่าเรื่อง (Point of View) ัญญา สังขพันธานนท์ (2539: 197-204) ได้อธิบายความหมายและประเภทของมุมมองซึ่งสรุปได้ว่า ปกติเวลาอ่านเรื่องสั้นหรือนวนิยาย ผู้อ่านจะรู้สึกเหมือนได้ยินเสียงของผู้เล่าเรื่องปรากฏอยู่ เป็นเสียงที่ปรากฏบนหน้ากระดาษหรือเรียกกันว่า “เสียงบนหน้ากระดาษ” เจ้าของเสียงบนหน้ากระดาษมิใช่เสียงของผู้เขียนโดยตรง แต่เป็นเสียงของ “ผู้เล่าเรื่อง” (Narrator) โดยนัยนี้ มุมมองจึงหมายถึง การเลือกใช้ผู้เล่าเรื่องของนักเขียนนั่นเอง ดังนั้นหากยึดผู้เล่าเรื่องเป็นหลักสามารถจำแนกมุมมองได้ดังนี้

6.1 มุมมองของผู้เล่าเรื่องที่ปรากฏตัวในฐานะตัวละครในเรื่อง (Narrator a Participant) ผู้เล่าเรื่องโดยใช้มุมมองนี้ จะปรากฏตัวในเรื่องในฐานะของตัวละครผู้ที่มีบทบาทและมีส่วนร่วมในเหตุการณ์และสถานการณ์ต่างๆ ผู้เล่าเรื่องจะใช้สรรพนามบุรุษที่หนึ่ง (ฉัน, ผม, ข้าพเจ้า, เรา) แทนตัวเองในขณะที่เล่าเรื่อง

6.1.1 ผู้เล่าเรื่องเป็นตัวละครเอก (Major Character) หรือเรียกว่า “ผู้เล่าเรื่อง-ผู้กระทำ” ในฐานะตัวละครเอกโดยเล่าเรื่องจากประสบการณ์ที่เขาได้ประสบมา ได้ยิน ได้ฟัง ได้เห็นด้วยตัวเองหรืออาจจะเป็นการบอกเล่าจากผู้อื่นในกรณีที่เขาไม่อยู่ในเหตุการณ์นั้นๆ

6.1.2 ผู้เล่าเรื่องเป็นตัวละครรอง (Minor Character) หรือเรียกว่า “ผู้เล่าเรื่อง-ผู้รู้เหตุการณ์” เป็นการเล่าโดยใช้สรรพนามบุรุษที่หนึ่งเช่นเดียวกัน แต่ปรากฏตัวในฐานะตัวละครรองที่ทำหน้าที่เล่าเรื่องของตัวละครเอกหรือตัวละครอื่นๆ ในฐานะของผู้รู้เหตุการณ์

6.2 มุมมองของผู้เล่าเรื่องที่ไม่ปรากฏตัวในฐานะตัวละครในเรื่อง (Narrator a Non-participant) ผู้เล่าเรื่องจะไม่ปรากฏตัวในเรื่องในฐานะตัวละครตัวใดตัวหนึ่ง เป็น “เสียงพูดบนหน้ากระดาษ” อย่างแท้จริง แต่เหตุการณ์และเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นจะถูกเสนอผ่านการกระทำ คำพูด ทรรศนะของตัวละครที่ถูกเอ่ยถึงในสรรพนามบุรุษที่สาม (เขา หล่อน เธอ พวกเขา มัน) การใช้มุมมองของบุรุษที่สามมีอยู่ด้วยกันสามลักษณะ

6.3 ผู้เล่าเรื่องเป็นผู้รู้แจ้ง (All Knowing) หรือบางครั้งเรียกกันว่าเป็นมุมมองแบบสายตาพระเจ้า (Omniscient) รู้ทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรม การกระทำภายนอก

และยังล่องรู้ไปถึงความคิด จิตใจ สัจชาติญาณและความมุ่งมาดปรารถนาของตัวละคร
ทุกตัว ไม่เพียงจะล่องรู้ลงในจิตใจของตัวละครเท่านั้นแต่ยังอยู่นอกเหนือเงื่อนไขของเวลา
สามารถกลับไปกลับมาระหว่างอดีต-ปัจจุบัน-อนาคต “นักเขียนเป็นผู้ที่สร้างโลกซ้อน
โลกขึ้นมา โลกที่นักเขียนเป็นพระเจ้า เป็นผู้ชักใย บงการและเป็นผู้สร้างตัวละคร จาก
เหตุการณ์ นั่นเอง” (เพลินตา, 2546:35)

6.3.1 ผู้เล่าเรื่องรู้เฉพาะตัวละครเอก (Seeing Into One Major) ผู้
เล่าจำกัดการรู้แจ้งเฉพาะตัวละครเอกเท่านั้น และจำกัดการรู้แจ้งไปที่โลกภายใน
ของตัวละคร นำเสนอเพียงความเคลื่อนไหวการกระทำของตัวละครอย่างเป็น
ภาวะวิสัย (Objective) ในบางครั้งจะเห็นตัวละครรำพึงกับตัวเอง (Monologue)
การใช้มุมมองในลักษณะนี้ภายหลังได้พัฒนามาเป็นวิธีการเขียนที่เรียกว่า “การ
เล่าเรื่องแบบกระแสสำนึก (Stream Of Consciousness)”

6.3.2 ผู้เล่าเรื่องแบบภาวะวิสัย (Not seeing into any Character)
เป็นการเล่าเรื่องที่ผู้เล่าไม่ได้ปรากฏตัวในเรื่อง และจำกัดบทบาทของตนเอง
เฉพาะเพียงการนำเสนอภาพการกระทำ การพูดจา สีหน้าท่าทางของตัวละครโดย
ปราศจากการก้าวล้ำไปอธิบายถึงโลกภายในของตัวละครทั้งหมดคล้ายวิธีการ
ของการละคร (Dramatic) และให้ผู้อ่านสรุปและตีความจากข้อมูลที่ได้เสนอไป
แล้ว

“ข้อดีของการใช้มุมมองแบบนี้คือ เป็นวิธีการที่เป็นธรรมชาติ ผู้เขียนต่อ
งานเขียนของเขาจะไม่จำเป็นต้องรู้ถ้วนทั่ว ส่วนข้อด้อย คือ ไม่เป็นธรรมชาตินักเพราะ
ในชีวิตจริงจะหาผู้ที่รู้ถ้วนทั่วนั้นเป็นเรื่องยากนัก” (เพลินตา, 2546:37) อย่างไรก็ตาม
ตามในการเขียนจริงสามารถผสมผสานมุมมองทั้ง 2 ลักษณะมุมมองของผู้เล่า
เรื่องที่ปรากฏตัวในฐานะตัวละครในเรื่องก็อาจจะมีมุมมองของผู้เล่าเรื่องที่ไม่
ปรากฏตัวในฐานะตัวละครในเรื่องจากตัวละครตัวใดตัวหนึ่งรวมอยู่ด้วยได้

7. ลีลาการเขียนและน้ำเสียง (Style and Tone) ลีลาการเขียน หมายถึง แนวทางที่
นักเขียนเลือกใช้และเรียบเรียงถ้อยคำเพื่อที่จะแสดงความคิดหรือแก่นเรื่อง ลีลาการเขียนเกิดจาก
องค์ประกอบต่างๆ เช่น การเลือกใช้คำ ประโยค วลี หรือการใช้ภาษาในเชิงความเปรียบ (ธัญญา
สังขพันธ์, 2539: 208-209)

ลีลาการเขียนหรือแบบวิธีการเขียนที่ดีนั้น ไม่ควรใช้ถ้อยคำฟุ่มเฟือยเกินจำเป็น ให้เห็นเป็นรูปธรรม มีความเหมาะสมต่องานโดยส่วนรวม เป็นผลจากการสังสมประสบการณ์และการค้นคว้า (เพลินตา, 2546: 43-46)

น้ำเสียง มี 2 ความหมาย คือ เป็นน้ำเสียงของนักเขียน หรือเป็นลีลาบรรยากาศที่นักเขียนประจงแต่งแต้มให้เรื่องราวที่เขียน ในความหมายของการเป็นน้ำเสียงของนักเขียนก็อาจจะเป็นเสียงเศร้าสร้อย เย้ยหยัน เสียดสี กระเช้าเหี้ยมเหย้าที่เล่นทีจริง ขรึมเคร่งหรือเฉื่อยเนือย หรือเสียงอื่น ๆ ที่มนุษย์จะพึงสื่อออกมาได้ เป็นการแสดงทัศนคติของผู้เขียน (เพลินตา, 2546: 50)

ในความหมายของลีลาบรรยากาศของเรื่อง หมายถึง การสร้างบรรยากาศให้กลมกลืนไปกับเนื้อเรื่อง และเหตุการณ์ต่างๆ เช่น ในตอนที่ตัวละครตกอยู่ในสภาพโศกเศร้า ผู้เขียนก็ควรสร้างบรรยากาศให้ดูเศร้าไปด้วย (ธัญญา สังขพันธ์านนท์, 2539: 215)

ผู้วิจัยใช้แนวคิดองค์ประกอบของเรื่องแต่งมาเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของเรื่องเล่าในหน้า “ผู้จัดกวน” ทั้งในส่วนโครงเรื่อง (Plot) การลำดับเรื่องทั้งในพาดหัวข่าว ความนำข่าว เนื้อข่าวและภาพข่าว และการสร้างความขัดแย้งภายในเรื่อง การสร้างลักษณะ บทบาทและความสมจริงของตัวละคร (Characters) วิเคราะห์แก่นเรื่อง (Theme) อีกทั้งพิจารณาความสมจริงของฉาก (Setting) และความผสมกลมกลืนของมุมมองในการเล่าเรื่อง (Point of View) ต่อภาพรวมของเรื่องทั้งหมด

แนวคิดเกี่ยวกับการใช้สำนวนภาษาในเรื่องเล่า

งานเขียนบันเทิงคดีเป็นงานเขียนที่สร้างสรรค์ขึ้นด้วยองค์ประกอบของเรื่องเล่าโดยมุ่งสร้างความเพลิดเพลินให้กับผู้อ่านโดยใช้สำนวนภาษาที่สร้างภาพพจน์ (Figure of Speech) เพื่อให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ความรู้สึกคล้อยตามไปกับเรื่องที่ได้อ่าน อีกทั้งช่วยสร้างสุนทรียภาพในงานเขียน ในขณะเดียวกันเรื่องที่เขียนขึ้นสะท้อนภาพของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคมนั้นๆ ถือเป็นงานเขียนที่มุ่งสื่อทั้งรสคำ รสเสียง รสความและรสภาพ

นักวิชาการให้ความหมายของภาพพจน์ไว้มากมาย อาทิ กุหลาบ มัลลิกะมาส (2520: 103) กล่าวไว้ว่า ภาพพจน์ (Figures of Speech) ได้แก่ การใช้ถ้อยคำเพื่อให้เกิดเป็นภาพขึ้นมา มีวิธีการต่างๆ กัน

ชลธิชา กัดดออยู่ (2521: 240.1) ให้ความหมายว่า ภาพพจน์ (Figures of Speech) คือ คำหรือกลุ่มคำที่เกิดจากกลวิธีการใช้คำ เพื่อให้เกิดภาพที่แจ่มชัดและลึกซึ้งขึ้นในใจผู้อ่าน เพราะภาพพจน์เป็นผลจากการใช้คำอย่างมีศิลปะ

อนงค์ รุ่งแจ้ง (ม.ป.ป. : 12) กล่าวว่า ภาพพจน์ (Figures of Speech) หมายถึง ถ้อยคำที่เรียบเรียงขึ้นอย่างใช้โวหาร ไม่กล่าวอย่างตรงไปตรงมา ทั้งนี้โดยมีเจตนาให้มีประสิทธิผลต่อความเข้าใจและต่อความรู้สึกยิ่งขึ้นกว่าการใช้ถ้อยคำบอกเล่าตามธรรมดา

Huge C. Holman (1975: 195 อ้างถึงใน อรัญญา มิ่งเมือง, 2534: 20) กล่าวว่า ภาพพจน์ คือ รูปแบบของการใช้ถ้อยคำที่แตกต่างไปจากการใช้คำหรือความหมายตามปกติ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ผลโดยเฉพาะ ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารด้วยคำพูด หรือการเขียน ภาพพจน์ถูกนำมาใช้เพื่อจุดประสงค์ต่างๆ กัน เช่น เพื่อขยายความหมายให้เด่นชัด หรือเพื่อสร้างความมีชีวิตให้กับสิ่งไม่มีชีวิต เพื่อความขบขันหรือเพื่อตกแต่งข้อความให้ดูงดงาม

กล่าวโดยสรุป ภาพพจน์ หมายถึง การใช้คำ กลุ่มคำ ประโยค ข้อความหรือถ้อยคำทั้งในภาษาพูดและภาษาเขียนเพื่อสื่อความหมาย สร้างความเข้าใจ และสร้างจินตภาพให้เกิดความประทับใจมากกว่าการใช้ภาษาอย่างตรงไปตรงมา ภาพพจน์มีมากมายหลายชนิดสามารถจำแนกได้ดังนี้

1. ภาพพจน์ที่ใช้ความคล้ายคลึงกันเป็นเกณฑ์

1.1 นำสองสิ่งต่างชนิดมาเปรียบเทียบ เรียกว่า อุปมา (Simile) คือ ภาพพจน์เปรียบเทียบสิ่งที่เหมือนกัน โดยมีคำเชื่อมโยง เช่น คำว่า เหมือน ดูจ ดัง ดัง เช่น ปาน ราว ประหนึ่ง เพียง เทียม เปรียบ แม่น ฯลฯ เช่น

- บ้านนี้เปรียบราวกับป่าช้า
- ชีวิตข้าพเจ้าก็เช่นเดียวกับหนังสือเล่มใหญ่

1.2 เปรียบเทียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่งโดยตรง เรียกว่า อุปลักษณ์ (Metaphor) คือ ภาพพจน์เปรียบเทียบที่นำลักษณะเด่นของสิ่งที่ต้องการเปรียบมากล่าวทันที โดยไม่มีคำเชื่อมโยง หรือบางครั้งอาจมีคำว่า “เป็น” เช่น อ้วนเป็นหมู เปรียบความ

อ้วนกับลักษณะอ้วนของหมู ทั้งที่มีลักษณะเด่นอย่างอื่นๆ เช่น สกปรก ขี้เกียจ (กินแล้วนอนทั้งวัน) เป็นต้น การเปรียบเทียบแบบอุปลักษณ์ต่างจากการใช้สัญลักษณ์ตรงที่การเปรียบเทียบอุปลักษณ์จะบอกความโดยนัยว่าผู้แต่งหมายถึงใครอย่างชี้เฉพาะ ในขณะที่การใช้สัญลักษณ์จะบอกความหมายทั่วไป

1.3 นำเอาคำพังเพยหรือนิทานมาเปรียบเทียบ (Allegory) ทั้งนี้โดยยึดเรื่องราวเหตุการณ์ที่คล้ายคลึงกันมาอ้างอิง หรือแม้แต่แต่งเรื่องในรูปของนิทานเปรียบเทียบ เช่น ถ้าเรายังขึ้นต้อนรบพวกเขมรอพยพโดยไม่หาหนทางแก้ไขเราก็คงเป็นม้าอารีสักวันหนึ่งแน่นอน

2. ภาพพจน์ที่ใช้ความแตกต่างเป็นเกณฑ์

2.1 ใช้คำตรงกันข้ามหรือความขัดแย้งมาถ่วงกัน (Antithesis) เช่น

- คนสูงตำหนิตนเองแต่คนต่ำตำหนิผู้อื่น
- รวมกันเราอยู่แยกหมู่เราตาย

2.2 ใช้คำที่ส่วนหน้ากับส่วนหลังขัดกัน แต่แสดงความจริงอย่างใดอย่างหนึ่งออกมาอย่างกลมกลืน (Paradox) เช่น

- บุตรคือบิดาของพ่อแม่
- ส่วนย่อยยิ่งใหญ่กว่าส่วนรวม

2.3 ใช้คำขยายอย่างขัดกัน ดูเหมือนจะเป็นไปไม่ได้ แต่วิเคราะห์ลึกลงไปแล้วสามารถตีความได้อย่างกลมกลืน เรียกว่า วิภาษ (Oxymoron) เช่น

- ชีวิตคือความหวานขึ้นอันชื่นชม
- ความศรัทธาที่ขาดเหตุผลทำให้เขาทำถูกอย่างผิดๆ

2.4 ใช้คำคมสั้น ๆ แต่มีความจริงและความเจ็บแสบแสดงไหวพริบและปฏิภาณ อ่านครั้งแรกอาจจะไม่เข้าใจแต่เมื่อคิดจะเห็นสาระสำคัญแฝงอยู่ (Epigram) เช่น

- ความรู้ท่วมหัวเอาตัวไม่รอด
- มนุษย์สร้างภาษาเพื่อปิดบังซ่อนเร้นความรู้สึกของตนเอง
- กินเพื่ออยู่ไม่ใช่อยู่เพื่อกิน

2.5 ใช้ถ้อยคำที่ลำดับจากธรรมดา เข้มข้นขึ้นจนถึงที่สุดและแต่ละขั้นของการลำดับความนั้นจะต้องขัดแย้งกับสิ่งที่กล่าวมาข้างต้น (Climax) เช่น

- หนังสือบางเล่มควรเพียงชิม บางเล่มควรกลืน มีอยู่ไม่กี่เล่มที่ควรเคี้ยวและควรย่อยให้ละเอียด

2.6 ใช้ถ้อยคำที่ลำดับจากเข้มข้นที่สุด ไล่ลงมาจากธรรมดา เจตนาเพื่อให้ขบขันเยาะเย้ยหรือถากถาง (Anticlimax) เช่น ฝ่ายต่อต้านทุกคนถูกจับกุม และนำตัวขึ้นศาลด้วยข้อหาบ่อนทำลายชาติและในที่สุดก็ได้รับนิรโทษกรรม

3. ภาพพจน์ที่ใช้ลักษณะสัมพันธ์เป็นเกณฑ์

3.1 เรียกชื่อสิ่งหนึ่งหมายแทนอีกสิ่งหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กัน เรียกว่า นามนัย/อธินามนัย (Metonymy) คือ ภาพพจน์ที่เกิดจากการใช้ชื่อเรียกรวมๆ แทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เช่น

- ไทยนี้รักสงบ คำว่า “ไทย” อาจหมายรวมถึง คนไทยทั่วประเทศ ผู้คนเชื้อชาติ แต่ในที่นี้เจาะจงเฉพาะชาวไทยหรือคนไทยเท่านั้นไม่ใช่ผู้อื่น
- ปากกาคมกว่าดาบ (ปากกาแทนนักเขียน และดาบแทนนักรบ)
- เขารักแก้อี๋ยิ่งกว่าชื่อเสียงเกียรติยศ (แก้อี้แทนตำแหน่ง)
- เรายอมถวายชีวิตเพื่อราชบัลลังก์ (ราชบัลลังก์แทนอำนาจ)

3.2 เปลี่ยนจากสิ่งหนึ่งไปเป็นอีกสิ่งหนึ่ง ที่มีความคล้ายคลึงกัน เรียกว่า

นามภาค/อนุนามนัย (Synecdoche) คือ ภาพพจน์ที่เกิดจากการใช้คุณสมบัติเด่นๆ ส่วนหนึ่งเพื่อแทนความหมายทั้งหมด เช่น

- กาลเวลาคว่าทุกสิ่งไปจากฉัน ทั้งไว้เพียงความทรงจำและรอยยิ้มที่ขอบตา รอยยิ้มที่ขอบตาหมายถึงความแก่ชราหรือความร่วงโรยของสังขาร (ร่างกายทั้งร่างไม่ได้หมายถึงรอยยิ้มที่ขอบตาเท่านั้น)
- เราผ่านมา 30 ฤดูฝนอย่างนี้แล้ว ย่อมรู้ว่าอะไรเป็นอะไร
- ฉันให้เธอได้ทุกอย่าง แต่จะให้ถึงขนาดพระเวสสันดรคงไม่ได้

4. ภาพพจน์ที่ใช้จินตนาการเป็นเกณฑ์

4.1 เปรียบเทียบสิ่งที่ไม่มีชีวิตให้มีลักษณะหรือความรู้สึกนึกคิด เช่นเดียวกับบุคคล เรียกว่า บุคลาธิษฐาน (Personification) เช่น

- ท้องทะเลที่โกรธจัดอย่างนี้ ใครเล่าจะหยุดยั้งได้
- เมื่อลมแรงพัดมา ต้นไม้ก็ปรบมือกันเกรียวกราว

หรือเปรียบนามธรรมให้มีคุณสมบัติเหมือนบุคคล เช่น โอกาสได้มาเคาะประตูเรียกอีกหนึ่งครั้ง

4.2 ใช้การกล่าวเกินจริง เรียกว่า อติพจน์ (Hyperbole) ใช้ภาพพจน์นี้เพื่อให้คุณค่าทางอารมณ์เป็นประการสำคัญ จึงไม่เพ่งเล็งข้อเท็จจริงแต่ประการใด เช่น

- คอแห้งเป็นผง-ร่างกายอ่อนเปลี้ย
- พุดกันจนน้ำลายท่วมสกา แต่ก็ยังไม่มีความหมายประกาศออกมาสักฉบับ
- ไม่ได้อาบน้ำมาถึงเจ็ดวัน สกปรกจนเกือบจะปั้นตุ๊กตาได้ตัวหนึ่งแล้ว

5. ภาพพจน์ที่ใช้กล่าวความเทียบเคียงโดยเข้าใจเอาเองเป็นเกณฑ์

5.1 ใช้การบอกเป็นนัยแทนการบอกโดยตรง การทำให้ผู้อ่านรู้ความหมายที่แท้จริงหรือให้เข้าใจเอาเองนั้น หลายครั้งให้รสชาติและน้ำหนักดีกว่าการบอกอย่างตรงไปตรงมา เรียกว่าอุปนัย (Innuendo) เช่น

- ข้าพเจ้าไม่ได้ไปให้หมอรักษาหรอก เพราะข้าพเจ้าหวังว่าในที่สุดข้าพเจ้าคงตายเองโดยไม่ต้องอาศัยหมอ
- สำหรับคนใช้ต้นห้องของข้าพเจ้านั้น ข้าพเจ้าไม่มอบสมบัติอะไรให้เลย เพราะในตอนปลายอายุของข้าพเจ้าเขาได้อยู่กับข้าพเจ้าตลอดเวลา

5.2 เป็นวิธีการเปรียบเทียบความคิด ในการเทียบเคียงสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่อาจไม่ชัดเจน ด้วยเข้าใจยากหรือเป็นนามธรรมกับสิ่งที่คุ้นเคยดีอยู่แล้วหรือกับรูปธรรม โดยการยกข้อความที่ง่ายแก่การเข้าใจมาเทียบกับสิ่งที่ผู้เขียนต้องการจะเสนอมักจะนิยมใช้ สุภาษิต คำพังเพย หรือเพลงกล่อมเด็ก เพื่อช่วยสรุปใจความสำคัญหรือช่วยสร้างบรรยากาศของเรื่อง (ใช้แนวเทียบ= Analogy) เช่น

- การที่จะบอกว่าเรืออยู่ที่ใดในมหาสมุทร ผู้เดินเรือต้องบอกตำแหน่งจากจุดที่เส้นรุ้งกับเส้นแวงตัดกัน เช่นเดียวกับการบอกว่าบ้านอยู่ตรงไหนของเมืองผู้อาศัยต้องบอกตำแหน่งที่เป็นชื่อกถนนกับเลขที่ของถนนควบคู่กันไป

5.3 ใช้การประชดประชัน เหน็บแนม ยั่วล้อ หรือเย้ยหยัน ทำให้ผู้รับสารหาความจริงได้จากกิริยาอาการหรือน้ำเสียงของผู้ส่งสารเยาะหยัน (Irony) เช่น

- พ่อที่ขายลูกสาวไปเป็นโสเภณี ควรเป็นผู้ได้รับใบประกาศเกียรติคุณเป็นพ่อตัวอย่างประจำปี
- เกษตรกรไทยไม่มีสิทธิ์ใช้คำว่าผิดหวัง เพราะตลอดชีวิตเขาไม่เคยสมหวังอะไรเลยแม้แต่ครั้งเดียว

5.4 ใช้การเรียงคำเพื่อให้ความรู้สึกอ่อนลงและน่าฟังขึ้น (การลดความรุนแรงของคำ=Euphonisme) เช่น

- ถ้าข้าหาบุญไม่แล้ว พี่เห็นผู้ใดสมควร ก็จงยกตั้งแต่งขึ้นตามใจชอบ
- ผู้มีอายุหน้าถอดสี เมื่อทราบข่าวร้ายที่เกิดขึ้นกับบุตรหลานของตน

5.5 ใช้คำปฏิเสธประกอบคำเพื่อเน้นความหมายในทางตรงข้ามให้เด่นชัดขึ้น (พูดรับเชิงปฏิเสธ/ปฏิเสธ=Litotes) เช่น

- มีนักศึกษาจำนวนไม่น้อยที่ติดยาเสพติด
- โบราณวัตถุที่ขุดค้นได้จากบ้านเชียงนั้น เป็นสมบัติของชาติอันหาค่ามิได้

5.6 ใช้ประโยคคำถามเพื่อเน้นให้ผู้รับสารเกิดความมั่นใจและเชื่อตามและผู้ส่งสารกล่าว=เป็นการเร่งเร้า + ยั่วยุให้คิดนั่นเอง (ใช้คำถาม Interregation) เช่น

- ...ก็อะไรเล่าความงามที่คนเราปรารถนา
- ในครอบครัวใด สังคมใด และบ้านเมืองใด มีคนชั่วช้ำอยู่มาก ครอบครัวนั้น สังคมนั้น และบ้านเมืองนั้น ย่อมเกิดแต่ความหายนะในที่สุด แล้วท่านละ ท่านต้องการให้คนทั้งหลายจดจำชื่อท่านในฐานะคนชั่วช้ำหรือ

6. ภาพพจน์ที่ใช้เสียงเป็นเกณฑ์

6.1 ใช้คำที่เลียนเสียงธรรมชาติ เพื่อเน้นให้เห็นสภาพและกิริยาอาการ สีสันท่าทาง ฯลฯ เรียกว่า สัทพจน์ (Onomatopoeia) เช่น

- เราได้ยินเสียงน้ำไหลจ๊อกๆ ไม่ห่างจากที่พักเท่าใดนัก
- เขาเหล่านั้นนั่งเงียบเมื่อได้ยินเสียงข้างร้องแปรวันแปรวันอยู่ใกล้ๆ

6.2 ใช้การเล่นสัมผัส ทั้งสัมผัสอักษรและสัมผัสสระ เพื่อให้ถ้อยคำมีจังหวะมีเสียงไพเราะน่าฟัง (Alliteration) เช่น

- ศีกษาศาสตร์ศาสตร์ได้ได้ศึกษา เกิดปัญญาเรียนรู้ด้วยครูสอน
เกิดศาสตร์รักซักพาให้อาจารย์ จึงร่ำรอนวันหวาดด้วยศาสตร์รัก

- สองมือเปล่าแสนด้านกร้านแดดเผา
คลุกโคลนเกล้าแต่สะอาดปราศบัดสี
คือสินทรัพย์สรรพเท่าที่เรามี
เป็นศักดิ์ศรีของคนจนแต่กาย

6.3 ใช้คำๆ เดียวกันแต่เล่นให้มีความหมายต่างกัน ทำให้สารนั้นน่าสนใจขึ้น

(Puns on Word) เช่น

- จะรักษามิตรภาพได้ยืนนาน ก็ต้องประสานทั้งน้ำคำและน้ำใจที่หวังจะ
รักษาสายสัมพันธ์ดูเดิมนั้น เห็นจะสายไปเสียแล้ว

- อย่าดีใจว่าครูใจดี เพราะครูจะดีก็เฉพาะกับศิษย์ที่ดีเท่านั้น

(กุหลาบ มัลลิกะมาส, 2520: 103-108; ชลธิชา กัลดอญ, 2521: 240.1-240.4;
อนงค์ รุ่งแจ้ง, ม.ป.ป.: 12-17)

แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างอารมณ์ขัน

เสียงหัวเราะและอารมณ์ขันเป็นสิ่งที่สอดแทรกอยู่ในทุกอณูของชีวิตประจำวันของคนทุก
กลุ่มและทุกชนชาติ การที่เสียงหัวเราะและอารมณ์ขันเป็นสิ่งที่ถ่ายทอดต่อกันมาจากคนรุ่นหนึ่ง
สู่อีกรุ่นหนึ่งไม่ขาดสาย และมีการนำเสนอรูปแบบใหม่ๆ ผ่านสื่อมวลชนประเภทต่างๆ นั้น ย่อมเป็น
เครื่องที่แสดงว่าอารมณ์ขันมีบทบาทในชีวิตประจำวันของผู้คนในสังคม (อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์,
2536: 13)

อารมณ์ขันเป็นสิ่งที่สนองต่อความต้องการทางจิตวิทยา และทางสังคมของมนุษย์
บางครั้งการแสดงออกซึ่งความไม่เป็นมิตรและความก้าวร้าว บางครั้งก็เป็นการระบายความเครียด
หรือเพื่อสนองประโยชน์ของปัจเจกบุคคล หรือของส่วนรวม การที่เราหัวเราะเมื่อได้ฟังเรื่องตลก ทำ
ให้อารมณ์ขันถูกทักท้วงว่าเป็นเพียงการแสดงออกอย่างฉาบฉวย แต่จากการศึกษาของนักปรัชญา

และนักจิตวิทยาบางคน ที่ให้ความสำคัญต่อปรากฏการณ์นี้อย่างลึกซึ้ง กลับได้ข้อสรุปว่า อารมณ์ขันเป็นเรื่องพื้นฐานของชีวิตมนุษย์ เทียบได้กับศาสนาและภาษา (อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, 2536: 14)

Sigmund Freud (1976 อ้างถึงใน ชนัญญา ไยลลอ, 2544: 9) ได้มองปฏิกริยาของกระบวนการหัวเราะว่า เป็นการผ่อนคลายความตึงเครียดและสร้างความพึงพอใจในระดับจิตใต้สำนึก จะเกิดขึ้นเมื่อพลังจิตได้รับการปลดปล่อยให้เป็นอิสระ จากการสกัดกั้นความรู้สึกนึกคิดที่ต้องห้าม โดยเห็นว่าเรื่องขำขันเป็นสิ่งเร้า และการหัวเราะเกิดจากการฟังเรื่องที่ตลกขบขัน นั่นคือการระบายความเก็บกดและความรู้สึกก้าวร้าวต่างๆ ที่แฝงอยู่ในส่วนลึกออกมา เพราะสาระของเรื่องขำขันเหล่านี้มักเป็นเรื่องของสังคม เช่น เรื่องเพศ เป็นต้น

Max Eastman (1936 อ้างถึงใน ชนัญญา ไยลลอ, 2544: 9) ได้ให้ข้อสังเกตว่า

1. มุขตลกแพร่หลายในสมัยต่างๆ ซึ่งยังไม่มีกลไกแห่งความยับยั้งที่กระทำการขัดขวางอย่างจริงจัง กล่าวคือ มุขสมัยก่อนคริสต์ศตวรรษที่ 19 มีความขบขันอยู่ตลอดเวลาไม่ว่าจะมีการยับยั้งหรือไม่ สิ่งที่ทำให้มุขตลกเรื่องเพศน่าขบขัน คือ อธิบายอย่างเล่นๆ ไม่ใช่การปลดปล่อยจากการเก็บกด

2. การเก็บกดสิ่งนี้ตลกเพราะว่า เมื่อเราถูกชักนำให้คาดหวัง ความคิดเรื่องเพศเรากลับไม่ได้รับเช่นเดียวกับเมื่อให้อูบายนี้ในทางตรงกันข้าม

3. ความก้าวร้าวไม่ใช่สิ่งที่ทำให้เกิดความขบขัน เพราะว่าเมื่อความทุกข์ที่เราถูกให้ชักนำให้คาดหวังกลับกลายเป็นสิ่งที่ไม่คาดและให้ความสุข เราก็หัวเราะแม้ว่าแรงกระตุ้นแบบชาติสม์ของเราจะถูกขัดขวาง

หัวใจของอารมณ์ขันอยู่ที่การล้อเลียนความหมายหรือสถาบันทางสังคมซึ่งเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป การล้อเลียนจะตลกขบขันหรือไม่เพียงไรขึ้นอยู่กับสถานการณ์ในขณะนั้นๆ นอกจากนี้ ค่านิยมของคนในกลุ่มก็มีความสำคัญในการที่จะตัดสินว่าการล้อเลียนนั้นถูกกับกาลเทศะหรือไม่ เพราะการเล่นกับความหมายในแง่ขบขันบางครั้งก็ตลก บางครั้งก็กลับสร้างความอึดอัดใจหรือทำให้เกิดการเสียหน้าขึ้นได้ บางครั้งก็ช่วยผ่อนคลายปัญหาแต่ก็มีบ่อยครั้งที่กลายเป็นชนวนของความขุ่นข้องหมองใจหรือการเหยียดหยามกัน การเล่าเรื่องตลกเพื่อสร้างอารมณ์ขันจึงต้องรู้จักหะจะโคน และสอดคล้องกับค่านิยมของคนในกลุ่มมิฉะนั้นอาจก่อให้เกิดปฏิกริยาอื่นแทนที่เสียงหัวเราะก็เป็นได้ (อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, 2536: 14)

ความขี้เล่นของมนุษย์ทำให้สามารถหยิบเอาเรื่องรอบตัวขึ้นมาล้อเลียนได้ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องในครอบครัว เรื่องระหว่างมิตรสหาย เรื่องศิลปวัฒนธรรม หรือเรื่องการเมืองที่ทุกคนมีประสบการณ์ร่วมในชีวิตประจำวัน วิธีการเล่นตลกกับเหตุการณ์เหล่านี้ทำได้หลายรูปแบบขึ้นอยู่กับเจตนาของเจ้าของอารมณ์ขันว่าต้องการเล่นตลกแบบจำอวด หรือว่าต้องการล้อเลียนอย่างเบาๆ เพื่อหยอกเย้า หรือเสียดสีรุนแรง การเล่นตลกประเภทเสียดสี หรือ satire นอกจากจะสร้างความขบขันแล้ว ยังทำให้ทั้งผู้เล่นเกิดความสะใจที่ได้หัวเราะใส่คนอื่นหรือเป็นการระบายความคับข้องใจบางประการ ซึ่งโดยปกติถูกเก็บกดเอาไว้ การเล่นตลกแนวนี้มักจะเป็นการเสียดสีทางการเมือง หรือวิพากษ์วิจารณ์ปัญหาสังคม ความสัมพันธ์ในครอบครัว หรือทางสถาบันอื่นๆ ตัวอย่างของ satire ที่เราเห็นเป็นประจำคือ การ์ตูนการเมืองในหนังสือพิมพ์ต่างๆ ทั้งประเภทช่องเดียวหรือหลายช่องจบ (อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, 2536: 39-40)

นักทฤษฎีทางจิตวิทยาและสังคมวิทยาหลายคนสรุปว่า อารมณ์ขันมีส่วนอย่างสำคัญในการระบายความกดดันทางจิตวิทยา ทางสังคม และทางการเมือง ในส่วนที่เกี่ยวกับมิติทางการเมือง อารมณ์ขันมักถูกมองว่ามีศักยภาพในการต่อต้านระบบหรือเป็นขบถอย่างแฝงเร้น การมองอารมณ์ขันในฐานะเป็นช่องทางระบายความเก็บกด ตอบสนองความต้องการของผู้ที่มีความเชื่อทางการเมืองทั้งชายและขวา กล่าวคือ มีการยอมรับศักยภาพในกฎของอารมณ์ขัน และในขณะที่เดียวกันมันก็เป็นเพียงการปลดปล่อยที่ไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อตัวระบบหรือสถาบันทางสังคมต่างๆ อย่างจริงจัง (อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, 2536: 51)

Mark Twain(ม.ป.ป., อ้างถึงใน อวยพร พานิชและคณะ ,2539: 239) กล่าวไว้ว่า “อารมณ์ขันขึ้นอยู่กับเรื่องและวิธีเล่าเรื่อง” หมายความว่า แรกสุดต้องมีเรื่องราวที่ชวนให้เกิดความรู้สึกขบขันก่อนต่อจากนั้นก็มักมีวิธีการเล่าเรื่องที่จะสามารถสื่อไปยังผู้อ่านหรือผู้ฟังได้

ดังนั้นกลวิธีการสร้างอารมณ์ขันจึงจำเป็นต้องอาศัยมุขตลกมาทำให้เรื่องราวเกิดความขำขันขึ้น ซึ่ง Poly Keener (1992: 38-43 อ้างถึงใน ประสพโชค นวพันธุ์พิพัฒน์, 2540: 47-49) ได้จำแนกมุขต่างๆ ไว้โดยละเอียดดังนี้

1. การเล่นสำนวน (Puns) เล่นกับคำที่รูปหรือเสียงคล้ายกันแต่ต่างความหมายกันต้องขึ้นกับประสบการณ์การรับรู้ความหมายของผู้ดู ภาพที่ดีจะช่วยให้การตีความหมายชัดเจนขึ้น

2. ตลกเจ็บตัว (Slapsticks/ Prarfal) เล่นตลกกับพฤติกรรมดิบๆ เป็นตลกเวทีแบบแรกๆ
3. การกล่าวเกินจริง (Hyperbole) อาจเป็นการกล่าวเกินจริงหรือภาพที่เกินจริงก็ได้
4. น้อยกว่าที่เป็นจริง (Understatement) ตรงกันข้ามกับการกล่าวเกินจริง สามารถสร้างอารมณ์ขันลึกๆ ให้กับผู้อ่าน
5. บุคลิกที่ผิดไปจากรูปแบบที่ควรจะเป็น (Character doing something unusual for his or her type) เช่น คนสูงวัยเดินร่าแบบวัยรุ่น
6. การยึดเอาตามตัวอักษร (Literalism) คนดูจะจินตนาการไปตามตัวอักษรแบบคำต่อคำและผิดไปจากความหมายที่ควรจะเป็น
7. การพูดหรือความเห็นที่น่าหัวเราะ (The absurd remark) เหตุผลที่น่าหัวเราะเพราะเป็นเรื่องอย่างเห็นได้ชัด เกี่ยวกับความคลาดเคลื่อน หรือการให้ความสำคัญกับสิ่งที่ไม่ควรได้รับ
8. คำถามหรือความเห็นที่โจ่งแจ้ง (The obvious question or comment) ซึ่งไม่มีใครคาดว่าจะได้ยินเพราะโจ่งแจ้งเกินไป
9. บุคลิกบางอย่างที่ไม่รู้ตัวซึ่งผู้อ่านสังเกตเห็น (Character unaware of something the reader can see)
10. เล่นกับผลลัพท์หรือนิสัยที่คาดเดาได้ล่วงหน้า (Playing on condition reflexes and habits) เช่น พ่อแม่บอกว่า “ไม่” ก่อนที่ได้ก็จะทันอ้าปากขออะไรเสียอีก
11. ความหมายซ้อน (Double entendre) คำหรือข้อความที่มี 2 ความหมาย โดยมากจะเป็นคำพวนซึ่งผู้อ่านหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะคิดถึงความหมายที่แฝงอยู่
12. ความไม่ลงรอย (Non sequitur) ข้อสรุปที่ดูเหมือนมีเหตุผลไม่ลงรอยกับความคิดเห็นที่มีอยู่ก่อน คล้ายกับการใช้คำพวนหรือเล่นสำนวนโวหาร
13. สิ่งที่มีลักษณะเหมือนมนุษย์ (Antropomorphism) ใส่อารมณ์และอุปนิสัยของมนุษย์ลงในสัตว์ สิ่งของหรือพืช
14. มนุษย์ปลอมตัวเป็นสัตว์หรือสิ่งของ (Humans masquerading as animals or objects)
15. ความไม่กลมกลืนของสิ่งที่อยู่ใกล้ๆ กันหรือการไม่เข้ากับยุคสมัย (Incongruous juxtapositions or anachronisms) เช่น แก้วที่หุ่ยสว่างอยู่ในห้อง Pop Art
16. การล้อเล่นและเลียนแบบ (Parody and pastiche) เช่น การล้อเลียนตากถางโดยงานเลียนแบบที่มีชื่อเสียง
17. การเย้ยหยัน (satire) การหัวเราะเยาะข้อผิดพลาด, ความโง่

18. การย้อนกลับ (Reversal) ความคิดพินิจ ถูกมองให้แตกต่างออกไปจากมุมมองของสิ่ง
ไม่น่าสนใจ เช่น สัตว์เลี้ยง, เด็ก
19. ความกลัว (Fears) การขยายความกลัวให้มากเกินไปจนเหตุก็อาจกลายเป็นสิ่งที่น่าหัวเราะ
ได้จากความน่าอัศจรรย์นั้นๆ
20. สะท้อนภาพหรือตั้งคำถามในความเป็นผู้เชี่ยวชาญ (Echoing the expert or
questioning the expert) การทำตัวเป็นผู้เชี่ยวชาญจากคนที่ไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญเป็น
เรื่องที่น่าขำ
21. ผสมผสานการอุปมาและการใช้ถ้อยคำผิดๆ (Mixed metaphors and
malapropisms) เป็นการเล่นกับคำอีกแบบหนึ่ง โดยนำเอาอุปมาอุปมัยมาผสมผสาน
ให้ผิดไปจากเดิมและไม่สมเหตุสมผล
22. การพูดกลับตัวอักษรโดยไม่ได้ตั้งใจ (Spoonerism)
23. ข้อความที่ขัดแย้งกับความรู้สึก (Paradox)
24. การรู้ความจริงน้อยมาก (Little know fact)
25. ช่วงเวลาที่น่าอัอาย (Embarrassing moments) ทุกคนสามารถรับรู้ถึงความอัอาย
ได้และพร้อมที่จะขำขันบุคคลที่น่าอัอาย
26. การจูงใจให้คิด (Suggestion) เป็นการสร้างจินตนาการนอกเหนือไปจากในภาพหรือ
คำบรรยายในภาพหรือคำบรรยายของการ์ตูนได้บอกไว้ สามารถสื่อไปถึงบางอย่าง
โดยอาศัยพลังของการ์ตูนในการชักจูงใจให้ติดตาม ซึ่งผู้อ่านจะสร้างภาพตลกขึ้นใน
ใจ
27. ช่วงเวลาที่น่าสงสาร (Poor-timing) แสดงออกโดยบุคคลที่น่าขำ เช่น พนักงานขายที่
พยายามชักทายลูกค้าอย่างนอบน้อม ขณะที่ตนถูกสุนัขของลูกค้าคนนั้นกัด...

อารมณ์ขันนั้น นอกจากจะเป็นจุดที่อยู่ตรงกันข้ามกับบรรทัดฐาน หรือเป็นสิ่งที่เป็
แนวทางกระแสหลักของสังคมแล้ว ยังทำตัวเหมือนกระจกที่สะท้อนให้เห็นธาตุแท้ของมนุษย์อีก
ด้วย เสียงหัวเราะและอารมณ์ขันเป็นเครื่องเตือนใจว่า ความเอาจริงเอาจังทั้งคำพูดและการกระทำ
ของคนเรามีสภาวะชั่วคราวเท่านั้น ความบูดเบี้ยวต่างๆ ที่เราเห็นคือโครงสร้างของความคิดและ
อารมณ์ความรู้สึกที่เป็นแก่นสารแห่งชีวิตมนุษย์ สิ่งเหล่านี้ไม่สามารถบรรยายออกมาเป็นคำพูดได้
นอกเสียจากบรรยายผ่านอีกภาษาหนึ่งนั่นคือเสียงหัวเราะ (อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, 2536: 57)

ผู้วิจัยนำแนวคิดเกี่ยวกับการใช้สำนวนภาษาในเรื่องเล่าและการสร้างอารมณ์ขันมาใช้
วิเคราะห์ในส่วนหนึ่งของข้อมูลทั้งในส่วนพาดหัวข่าว ความนำ และเนื้อข่าว เพื่อวิเคราะห์ภาพพจน์

การใช้คำ การเล่นสัมผัส การเล่นเสียง ของหน้า “ผู้จัดกวน” และใช้เพื่อตีความหมายที่สื่อออกมา ด้วยการใช้โวหารภาพจน์ในลักษณะต่างๆ

แนวคิดการสร้างความหมาย

ทั้งสำนักโครงสร้างนิยมและสำนักสัญวิทยา (semiology) หรือสัญศาสตร์ (semiotics) ต่างก็พัฒนามาจากฐานของการศึกษาภาษาศาสตร์เชิงโครงสร้าง (structural linguistics) ของนักภาษาศาสตร์ชาวสวิสชื่อแฟร์ดีนันด์ เดอ โซซูร์ (Ferdinand de Saussure, 1959: 1857-1913 อ้างถึงใน ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, 2545: 7)

การศึกษาของโซซูร์แยกระหว่างภาษากับการพูด/การใช้ภาษานำไปสู่ความคิดในการแยก ระหว่างรูปแบบ (form) กับเนื้อหาสาระ (substance) และให้ความสำคัญกับรูปแบบ และชี้ให้เห็นว่า การศึกษาภาษามีใช้เรื่องของการศึกษาการออกเสียง ตัวสะกดหรือหลักไวยากรณ์ใดๆ แต่จะต้องศึกษาระบบสังคม-วัฒนธรรมควบคู่ไปด้วย การที่จะเข้าใจสังคม-วัฒนธรรมของภาษานั้น โซซูร์เห็นว่าจะต้องศึกษาภาษาที่เป็นระบบสัญลักษณ์แบบหนึ่งจะทำให้เราเห็นว่า “ภาษาก็คือระบบของคุณค่าชุดหนึ่งที่สังคมกำหนดขึ้น ไม่ใช่ที่รวมของสรรพสิ่งที่มีความหมายในตัวเองแต่อย่างใด” สำหรับโซซูร์สัญลักษณ์ในฐานะที่เป็นหน่วยพื้นฐานที่สุดของภาษาคือ ระบบความสัมพันธ์ที่สลับซับซ้อนที่เชื่อมโยงระหว่าง (1) รูปสัญลักษณ์ หรือตัวสื่อ/หมาย (signifier) กับ (2) ความหมายสัญลักษณ์หรือความคิดที่รูปสัญลักษณ์ต้องการสื่อ (signified) และสองส่วนนี้ประกอบขึ้นเป็นสัญลักษณ์ ขาดอย่างหนึ่งอย่างใดไปไม่ได้ ตัวอย่างเช่น เสียงที่เปล่งออกมาในรูปของคำว่า “ม้า” หรือตัวสะกดคำว่า “ม้า” ในภาษาไทย หรือ “horse” ในภาษาอังกฤษคือรูปสัญลักษณ์ หรือตัวสื่อ/หมาย (signifier) ที่จะนำไปสู่ความคิดเกี่ยวกับสัตว์ที่เรียกว่า “ม้า” (signified) ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างรูปสัญลักษณ์กับความหมายสัญลักษณ์เป็นเรื่องของการถูกกำหนดให้เป็นมากกว่าเป็นไปโดยธรรมชาติ (ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, 2545: 14,20-21)

เมื่อเป็นเช่นนี้ลักษณะถูกกำหนดให้สัมพันธ์หรือเชื่อมโยงกันของสัญลักษณ์ จึงเกิดขึ้นใน 2 ระดับด้วยกัน กล่าวคือ (1) ในระดับรูปสัญลักษณ์กับความหมายสัญลักษณ์ (signifier/signified) เช่น คำว่า “ม้า” กับความคิดเกี่ยวกับสัตว์ที่เรียกว่า “ม้า” ข้างต้น และ (2) ในระดับรูปสัญลักษณ์ด้วยกันเอง (signifier/signifier) เช่น คำว่า “ม้า” ในภาษาไทยกับคำว่า “horse” ในภาษาอังกฤษ ในฐานะที่เป็นรูปสัญลักษณ์สองคำนี้ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันโดยตรงแต่อย่างใด แม้ว่าจะสื่อถึง

ความคิด/สัญญะเดียวกันก็ตาม แต่ก็มิได้หมายความว่ารูปสัญญะสามารถลอยลอยอย่างอิสระเสรีได้ (free-floating) ตรงกันข้ามรูปสัญญะต้องขึ้นอยู่กับการยอมรับของชุมชนที่ใช้ภาษานั้นๆ ด้วย (the linguistic community) ยิ่งไปกว่านั้นบรรดาผู้ใช้ภาษาก็ได้มีส่วนในการเลือกหรือกำหนดรูปสัญญะ แต่ภาษา/ระบบภาษาต่างหากเป็นผู้เลือกและจะใช้อย่างอื่นแทนไม่ได้ จะเห็นว่ารูปสัญญะกับความหมายสัญญะต่างเป็นอิสระต่อกันและต่างก็กำหนดซึ่งกันและกัน (ไชยรัตน์ เจริญสินโอฟาร, 2545: 22-25)

ในเรื่องของความสัมพันธ์ในภาษานั้น ไชยรัตน์เห็นว่ามีความสัมพันธ์ที่สำคัญ 2 แบบ ได้แก่ (1) ความสัมพันธ์ในระดับของการใช้ภาษาหรือวากยสัมพันธ์ (syntagmatic relations) และ (2) ความสัมพันธ์แบบแนวตั้งหรือแบบหมวดหมู่หรือแบบกระบวนทัศน์ (associative/ paradigmatic relations) ความสัมพันธ์สองระดับนี้ไปด้วยกันแยกกันไม่ได้ ความสัมพันธ์สองแบบนี้นำไปสู่ (1) ความเข้าใจในเรื่องของคำอุปมาอุปมัยหรือการใช้คำแทนที่กันโดยที่ความหมายไม่เปลี่ยนแปลง (metaphor) เช่น ใช้คำว่า “เก้าอี้” แทน “ตำแหน่ง” เป็นต้น (2) ความเข้าใจในเรื่องของความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ระหว่างคำเพื่อสร้างความหมายขึ้นมา (metonymy) เช่น ความยากจนกับกระท่อม เป็นต้น (ไชยรัตน์ เจริญสินโอฟาร, 2545:29-30)

Charles S. Peirce (อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ, 2540: 82-83) แยกระบบสัญญะตามกระบวนกรถอดความหมายไว้ 3 ระดับ คือ

1. Icon เป็นสัญญะที่มองเห็นและถอดความได้เลย เช่น ภาพล้อ รูปปั้น
2. Index เป็นสัญญะที่จะต้องผ่านการตีความคิดหาเหตุผล เช่น อาการโรคภัยไข้เจ็บ
3. Symbol เป็นสัญญะที่จะต้องผ่านการเรียนรู้แล้วจึงตีความออกมาได้ เช่น ตัวเลข ตัวอักษร หรือชวเลข

ต่อมา Barths (1967: 54-7, 64-5 อ้างถึงในไชยรัตน์ เจริญสินโอฟาร, 2545: 93-94) เป็นผู้พัฒนาทฤษฎีนี้โดยมองว่า ความหมายเป็นเรื่องของการปะทะประสาน (articulation) ระหว่างสัญญะ ส่วนบทบาทหน้าที่ของภาษาคือการผ่า/แบ่ง/ตัดโลกแห่งความเป็นจริงออกเป็นส่วนๆ เพื่อสร้างความไม่ต่อเนื่องให้เกิดขึ้น ทำให้สรรพสิ่งแยกออกจากกันเพื่อให้เกิดความหมายขึ้นมา กล่าวอีกนัยหนึ่ง สำหรับนักสัญญวิทยา “ความหมาย” เป็นเรื่องของความแตกต่าง/ตรงข้าม มิใช่เกิดจากเนื้อในของสิ่งนั้น คู่ตรงกันข้ามของสรรพสิ่งก็ร่วมกำหนดความหมายซึ่งกันและกัน เช่น สงครามกับสันติภาพ, ผู้ชายกับผู้หญิง, ศูนย์กลางกับชายขอบ, เมืองกับชนบท, หรือคนดีกับคนร้าย เป็นต้น

การสร้างความหมายของระบบสัญลักษณ์นั้นประกอบด้วยความหมายหลายระดับด้วยกัน กล่าวคือ ประกอบด้วยความหมายตรง (Denotative meaning) และความหมายแฝง (Connotative meaning)

ความหมายตรง (Denotative meaning) เป็นความหมายระดับพื้นผิว (Manifest meaning) ไม่ต้องอาศัยการตีความและประเมินค่าจากผู้ใช้ เป็นความหมายประจำตัวร่วมกันที่ทุกคนในสังคมนั้นจะรับรู้ เช่น เมื่อเราเห็นข่าวการชุมนุมหน้าทำเนียบของชาวไร่ฮ้อย จะเข้าใจได้ทันทีว่ามีผู้เดือดร้อนที่เป็นเกษตรกรต้องการมาร้องทุกข์กับทางรัฐบาล (อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, วิชา อุทมนันท์, 2547: 537)

ความหมายแฝง (Connotative meaning) เป็นความหมายระดับลึก (Latent meaning) จะต้องอาศัยการตีความเฉพาะตัวจึงจะเข้าใจ เช่น ความเดือดร้อนของชาวไร่ฮ้อยที่มาชุมนุมหน้าทำเนียบ คนทั่วไปอาจไม่เข้าใจ แต่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกร หรือชาวไร่ฮ้อยจะทราบว่าฮ้อยราคาตกมากเป็นประวัติศาสตร์จึงเกิดการชุมนุมและรัฐบาลไม่มีระบบประกันราคาทำให้เกษตรกรเดือดร้อน จะเห็นว่าความหมายแฝงเป็นความหมายที่เกิดจากบริบททางสังคม วัฒนธรรม ค่านิยม อคติ ความรู้สึกและประสบการณ์ของแต่ละบุคคลเป็นหลัก ทำให้บุคคลแต่ละคน แต่ละวัฒนธรรม แต่ละสังคม ตีความหมาย คำ ประโยค ข้อความเดียวกันแตกต่างกันไป (อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, วิชา อุทมนันท์, 2547: 537; อติสา วงศ์ลักษณะพันธ์, 2542:29)

จากระดับความหมายโดยนัยนี้ Barthes (1972 อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ, 2545: 328) ได้ขยายความหมายแฝงที่อยู่ระดับลึกมากที่สุดที่เรียกว่า “มายาคติ” (Myth) มายาคติเป็นระบบความคิดที่มีอยู่ในแต่ละสังคม และเป็นการคิดที่มีการให้คุณค่าเป็นลำดับขั้นของแต่ละสังคม มายาคติถูกถ่ายทอดด้วยกระบวนการสื่อสารนี้เอง โดยส่วนใหญ่มายาคติจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับลักษณะประจำชาติ ความยิ่งใหญ่ของชาติหรือทัศนะที่เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์หรือธรรมชาติ (ความบริสุทธิ์ ความดีงาม ความมีน้ำใจ ความเป็นไท ฯลฯ)

จะเห็นว่ามายาคติเป็นอะไรก็ได้ที่สามารถสื่อความหมาย ไม่จำเป็นจะต้องเป็นภาษาพูดเพียงอย่างเดียว ตัวอย่างเช่น ภาพเขียน ภาพถ่าย ภาพยนตร์ กีฬา การแสดง ฯลฯ ต่างก็เป็นมายาคติด้วยกันทั้งสิ้น นั่นคือ ความหมายของมายาคติเป็นเรื่องของการสร้าง/กำหนดให้เกิดขึ้น ไม่แตกต่างไปจากความหมายของสัญลักษณ์ในทฤษฎีของโซซูร์ เพียงแต่มายาคติทำหน้าที่สร้าง/สื่อความหมายได้เลย ไม่ต้องรอการผสมระหว่างรูปสัญลักษณ์กับความหมายสัญลักษณ์เหมือนในระบบของ

ภาษานั้นคือ มายาคติดำรงอยู่ได้ก็ด้วยอาศัยระบบสัญญะของภาษาที่มีอยู่ก่อนหน้าเท่านั้น (ไชยรัตน์ เจริญสินโอฟาร์, 2545: 137-138)

	1. รูปสัญญะ	2. ความหมายสัญญะ	
ภาษา	3. สัญญะ		
มายาคติ	I รูปสัญญะ	II ความหมายสัญญะ	
	III สัญญะ		

ภาพที่ 4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับมายาคติ (Barthes, 1972: 115 อ้างถึงในไชยรัตน์ เจริญสินโอฟาร์, 2545: 139)

หากไม่มีระบบภาษาระบบมายาคติก็เกิดขึ้นไม่ได้ ระบบมายาคติเป็นเพียงการต่อยอดจากระบบภาษาหรือบาร์ตเรียกว่า “ระบบความหมายชุดที่สอง” (“a second-order semiological system”) กล่าวอีกนัยหนึ่ง ในระบบของมายาคติมีการสื่อความหมาย 2 ระดับ ระดับแรกคือความหมายตรง หรือความหมายของภาษา (denotation) ส่วนระดับที่สองคือความหมายแฝงหรือความหมายของมายาคติ (connotation) มายาคติจึงเป็นภาษาในระดับที่เหนือภาษา (metalanguage) ที่พูดถึงสรรพสิ่งที่ภาษาพูด แต่พูดในความหมายอีกแบบ ความหมายในระดับแรกกลายเป็นรูปสัญญะของความหมายในระดับที่สอง ฉะนั้นในระบบของมายาคติ สรรพสิ่งต่างๆ ในสังคมจะถูกลดทอนลงมาเป็นเพียงวัตถุติบ หรือเป็นเพียงภาษาชนิดหนึ่งที่ระบบมายาคติจะใช้สื่อความหมาย ไม่ว่าจะ เป็นภาษา ภาพถ่าย ภาพวาด งานเขียน แผ่นป้ายประกาศ พิธีกรรม วัตถุ เหตุการณ์ต่างๆ ในสังคม เพียงแต่มายาคติทำให้สิ่งเหล่านี้ดูเหมือนกับว่ายังเป็นระบบความหมายชุดที่หนึ่งอยู่ ด้วยการลดทอนความสำคัญของระบบสัญญะที่ดำรงอยู่ หรือทำให้ว่างเปล่า ไม่มีความหมายแบบเดิม แล้วเติมความหมายใหม่เข้าไป ในนัยนี้สัญญะในระบบความหมายที่หนึ่ง (ภาษา) สามารถถูกสลายความหมายลงและกลายเป็นรูปสัญญะที่ว่างเปล่าในระบบความหมายชุดที่สอง (มายาคติ) เพื่อสื่อความหมายอีกอย่างได้ กลายเป็นสิ่งที่บาร์ตเรียกว่า “ระบบการสร้างความหมายชุดที่สอง” (a second-order system of signification) (ไชยรัตน์ เจริญสินโอฟาร์, 2545: 139-140)

ผู้วิจัยนำแนวคิดการสร้างความหมายมาเพื่อวิเคราะห์กระบวนการสร้างความหมายทั้งความหมายตรงและความหมายแฝงในภาพและข้อความของหน้า “ผู้จัดกวน”

ทฤษฎีโครงสร้างและหน้าที่ของสื่อมวลชน

จากประวัติศาสตร์ของหนังสือพิมพ์และทฤษฎีของหนังสือพิมพ์พบว่า หนังสือพิมพ์มีหน้าที่เพื่อสังคมและยืนเคียงบ่าเคียงไหล่กับประชาชนในระบอบประชาธิปไตยมาเสมอ หนังสือพิมพ์ การเมือง และประชาชนจึงมีความใกล้ชิดกัน ดังนั้นหนังสือพิมพ์จึงมีส่วน ให้ข้อมูลข่าวสาร เป็นตัวทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์กับรัฐบาล และสร้างสาธารณสมบัติให้เกิดขึ้น

Hanno Hardt (1979 อ้างถึงใน ศิริชัย ศิริกายะ และกาญจนา แก้วเทพ, 2531: 100) ที่ให้เห็นว่า ประเทศเยอรมัน ในตอนปลายศตวรรษที่ 19 และต้นศตวรรษที่ 20 บทบาทของหนังสือพิมพ์ในสังคมมีอย่างกว้างขวางดังจะพบได้ในงานของ Knies, Bucher, Tennis และ Weber จากงานของนักวิชาการเหล่านี้ ภารกิจของหนังสือพิมพ์ หมายถึง ภารกิจในการประสานสังคมเข้าไว้ด้วยกัน เป็นผู้นำแก่สาธารณชน ช่วยสร้างความรู้สึกร่วมกันที่เป็นสาธารณชน เป็นเวทีสำหรับแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ระหว่างผู้นำกับสาธารณชน ตอบสนองต่อความต้องการทางด้านข่าวสาร เป็นช่องทางในการแสดงความคิดเห็นต่อกลุ่มต่างๆ เป็นกระจกสะท้อนภาพของสังคม เป็นเครื่องมือสำหรับการเปลี่ยนแปลง เป็นตัว “จิตสำนึกของสังคม” สิ่งที่ถูกกล่าวมาทั้งหมดไม่ใช่จุดมุ่งหมายของสื่อมวลชนทั้งหมด แต่เป็นข้อความที่แสดงให้เห็นว่า สังคมคาดหวังอะไรบ้างจากสื่อมวลชน

Harold D. Lasswell (1948 อ้างถึงใน วิลาสินี พิพิธกุล, 2537: 21-22) เป็นผู้รวบรวมภารกิจของสื่อมวลชนทั้งหมดที่มีต่อสังคมไว้ โดยสรุปภารกิจพื้นฐานของสื่อมวลชนไว้ 3 ประการคือ

1. ภารกิจในการเป็นยามคอยสอดส่องตรวจสอบสภาพแวดล้อมทางสังคม (Surveillance of the environment) หมายถึง หน้าที่ในการสังเกตและติดตามเอาใจใส่เหตุการณ์ หรือ เรื่องราวที่เกิดขึ้นกับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกสังคม เท่ากับทำหน้าที่เก็บรวบรวมและรายงานข่าว

2. ภารกิจในการสร้างความสัมพันธ์ให้กับส่วนต่างๆ ของสังคม (Correlation of the parts of society) หมายถึง การทำหน้าที่ชี้แจงให้เข้าใจว่ามีส่วนใดบ้างในสังคมที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นโดยการศึกษาวเคราะห์รายละเอียดของเหตุการณ์อย่างรอบคอบพร้อมทั้งทำหน้าที่ในการตีความ

3. ภารกิจในการถ่ายทอดมรดกทางสังคม (Transmission of the social heritage)

หมายถึง หน้าที่ที่สืบทอดความคิดเห็นความเชื่อ ค่านิยม และบรรทัดฐานทางสังคมจากสมาชิกสังคมในแต่ละยุคสมัยเพื่อเป็นการขัดเกลาอบรมและให้ความรู้ ภารกิจนี้ยังรวมถึงการให้ข้อวิพากษ์วิจารณ์และตีความข่าวสาร เพื่อให้ข่าวสารที่แยกย่อยออกเป็นส่วนๆ มีความหมายเกิดขึ้น

สำหรับหน้าที่ประการสุดท้าย Wright (1960 อ้างถึงใน อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ และ พิรงรอง รามสูต รัตนันท์, 2547: 6) นักสังคมวิทยาชาวอเมริกันได้ขยายความต่อไปว่า การถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมน่าจะหมายรวมถึงศิลปวัฒนธรรมและความบันเทิงในรูปแบบต่างๆ ซึ่งทำให้ปัจเจกบุคคลได้รับความพึงพอใจได้ผ่อนคลายความตึงเครียดจากปัญหาในชีวิตประจำวัน ในปัจจุบันการใช้สื่อเพื่อประโยชน์ทางการเมือง และการโฆษณาสินค้าหรือการโฆษณาชวนเชื่อทางการเมืองและทางธุรกิจ (Political and commercial propaganda) ได้เป็นหน้าที่หลักอีกหน้าที่หนึ่งในการระดมให้สมาชิกในสังคมคิดและบริโภคในทิศทางที่ถูกนำเสนอผ่านสื่อสารมวลชน

หน้าที่ทางสังคมของสถาบันสื่อสารมวลชน 5 ประการซึ่ง McQuail (1994 อ้างถึงใน อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ และ พิรงรอง รามสูต รัตนันท์, 2547: 6-7) ประมวลไว้ ได้แก่

1. การให้ข้อมูลข่าวสาร (Information)

- ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเหตุการณ์และสภาพการณ์ต่างๆ ของสังคมตนเอง และสังคมโลก
- ชี้ให้เห็นความสัมพันธ์เชิงอำนาจต่างๆ
- ส่งเสริมความคิดใหม่ๆ การปรับตัวและความเจริญก้าวหน้าทางสังคม

2. การประสานส่วนต่างๆ ของสังคมเข้าด้วยกัน (Correlation)

- อธิบาย ตีความและให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของเหตุการณ์และข้อมูลข่าวสารที่น่าเสนอออกไป
- ให้การสนับสนุนแก่สถาบันหลักของสังคมและบรรทัดฐานต่างๆ
- เสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม
- ประสานเชื่อมโยงกลุ่มคนและกิจกรรมต่างๆ เข้าด้วยกัน
- สร้างฉันทามติในสังคม
- กำหนดว่าเรื่องใดสำคัญมากน้อยกว่ากันหรือกำหนดวาระทางสังคม

3. การสร้างความต่อเนื่องทางสังคม (Continuity)

- ถ่ายทอดวัฒนธรรมกระแสหลักของสังคมและยอมรับวัฒนธรรมย่อยหรือวัฒนธรรมทางเลือก และวัฒนธรรมใหม่ๆ
- เสริมสร้างและทะนุบำรุงค่านิยมพื้นฐานของสังคม

4. การให้ความเพลิดเพลินแก่สมาชิกสังคม (Entertainment)

- ให้ความเพลิดเพลินบันเทิงใจแก่สมาชิกสังคม
- ลดระดับความเครียดและข้อขัดแย้งทางสังคม

5. การรณรงค์ทางสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ (Mobilization)

- รณรงค์เพื่อเป้าหมายทางสังคมในด้านการเมือง สงคราม เศรษฐกิจ งานอาชีพ

สำหรับบทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ไทยนั้นมีบทบาทที่สำคัญทั้งในด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและหน้าที่ในการให้บริการชุมชน ดังที่ ดร.ณิ หิรัญรักษ์ (2529: 5-9) ได้จำแนกไว้หน้าที่ในด้านต่างๆ ที่สำคัญไว้ดังนี้

1. หนังสือพิมพ์ให้ข้อเท็จจริงที่สำคัญ ทำหน้าที่แจ้งข่าวสารต่างๆ เช่น แจ้งการเกิด การตาย การเสียชีวิต กีฬา เป็นต้น ทั้งนี้การรายงานข่าวต้องอาศัยความรวดเร็วหรือความทันต่อเหตุการณ์และสิ่งสำคัญเหนือสิ่งอื่นใดคือ ความถูกต้อง จะต้องเป็นสิ่งที่หนังสือพิมพ์คำนึงถึงตลอดเวลา

2. หนังสือพิมพ์ให้การศึกษา ในด้านที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ จิตวิทยา การเมือง การแพทย์ การเกษตร เป็นต้น ความรู้เหล่านี้ผู้อ่านจะได้จากการอ่านคอลัมน์และบทความต่างๆ ที่มีในหน้าหนังสือพิมพ์ ได้แก่ คอลัมน์แพทย์ คอลัมน์ที่ตอบปัญหาเกี่ยวกับพยากรณ์อากาศ อาหารการกิน และคอลัมน์ที่เกี่ยวกับความสวยงาม เป็นต้น คอลัมน์เหล่านี้ส่วนใหญ่จะเป็นการเสนอแนะ และวิธีการป้องกัน ตลอดจนให้คำแนะนำต่างๆ หนังสือพิมพ์ต้องใช่วิจัย (research) การคัดเลือก (selection) และการชี้แนะ (direction)

3. หนังสือพิมพ์ให้ความสำคัญต่อข่าวไม่ว่าจะเป็นบุคคล สถานที่หรือเหตุการณ์และความสำคัญนี้ต้องสอดคล้องกับความสดและความทันต่อเหตุการณ์

4. หนังสือพิมพ์มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของประชาชน เปิดโอกาสให้ผู้อ่านแสดงความคิดเห็นผ่านทางหน้าหนังสือพิมพ์ โดยออกมาในรูปแบบของบทความหรือคอลัมน์ประเภทต่างๆ และบทบรรณาธิการทำหน้าที่อธิบายความหรือขยายความของเหตุการณ์ให้ประชาชนทราบถึงจุดยืนหรือนโยบายของหนังสือพิมพ์ตน นอกจากนี้หนังสือพิมพ์ยังเป็นเวทีแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนทัศนคติระหว่างหนังสือพิมพ์เองกับประชาชน

5. หนังสือพิมพ์ส่งเสริมและสนับสนุนความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชน ทำหน้าที่สนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาและการเติบโตของชุมชนไม่ว่าจะเป็นด้านการโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์ชุมชน ให้โลกภายนอกทราบถึงความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้หนังสือพิมพ์ยังทำหน้าที่ชี้ข้อบกพร่องข้อเสียหรือจุดอ่อนของชุมชนแต่ละชุมชนให้ประชาชนรับทราบเพื่อนำไปสู่การพัฒนา และปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

6. หนังสือพิมพ์เป็นสถาบันย่อยในการให้บริการประชาชน ถึงแม้หนังสือพิมพ์จะไม่ใช่อินสitution ให้บริการประชาชนภายใต้การควบคุมของรัฐบาลเช่นกันกับสถาบันอื่นก็ตาม แต่หนังสือพิมพ์มีบทบาทสำคัญในการให้บริการดังกล่าวเพราะลักษณะธรรมชาติของหนังสือพิมพ์เอง

7. หนังสือพิมพ์ผลิตข่าวสารและการโฆษณา ข่าวสารและการโฆษณามีบทบาทสำคัญมากขึ้นหนังสือพิมพ์จึงมีบทบาทสำคัญในการผลิตข่าวสารดังกล่าวด้วย

8. หนังสือพิมพ์สร้างธุรกิจชุมชน หนังสือพิมพ์ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานวงการธุรกิจกับประชาชนในชุมชน ประชาชนสามารถเลือกซื้อสินค้าได้จากการอ่านโฆษณาในหน้าหนังสือพิมพ์ สถาบันธุรกิจบริการนั้นทำเงินให้กับหนังสือพิมพ์ปีละมากมาย

9. หนังสือพิมพ์พิทักษ์และคุ้มกันประชาชน หนังสือพิมพ์ทำหน้าที่ประสานงานกับผู้พิทักษ์รักษากฎหมายในบางอย่างได้เป็นอย่างดี โดยรายงานความคืบหน้าและการเคลื่อนไหวของการทำงานของเจ้าหน้าที่ในวงราชการที่มีหน้าที่ตรงกับกิจการบางอย่าง เช่น ทางด้านอาชญากรรม เป็นต้น เพื่อให้ประชาชนได้ทราบและหาวิธีการป้องกัน นอกจากนี้ยังรายงานความคืบหน้าในการติดตามหาตัวคนร้ายอีกด้วย

10. หนังสือพิมพ์ปกป้องสิทธิและเสรีภาพของประชาชน หนังสือพิมพ์ทำหน้าที่ปกป้องประชาชนในระบอบสังคมที่มีการปกครองแบบประชาธิปไตย โดยเฉพาะสิทธิมนุษยชนในด้านการแสดงออกซึ่งความคิดเห็น

สตครี จันทรังษี (2526: 6-7 อ้างถึงใน ธีระ ัญญไพบูลย์, 2541: 27-28) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ไว้ 4 ประการ คือ หน้าที่ในการให้ข่าวสาร หน้าที่ในการให้ความคิดเห็น หน้าที่ในการให้ความรู้ และหน้าที่ในการให้ความบันเทิง ซึ่งในสภาวะการณ์ที่สลับซับซ้อนและยุ่งเหยิงเช่นปัจจุบันสร้างความตึงเครียดให้กับประชาชนมิใช่น้อย ฉะนั้นหนังสือพิมพ์ควรมีส่วนในการผ่อนคลายความตึงเครียดบ้างด้วยการเสนอเนื้อหาสาระบางอย่างที่ไม่หนักจนเกินไป เช่น เสนอเรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งบันเทิงเริงรมย์ต่างๆ วิจารณ์ภาพยนตร์ แนะนำหนังสือ เชิญชวนให้ไปชมการแสดงดนตรี ละครที่น่าสนใจ ฯลฯ

นอกจากหน้าที่ในด้านการบริการแล้วหนังสือพิมพ์ยังเป็นสื่อกลางของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับประชาชน โดยจะติดตามเหตุการณ์ เสนอข่าวสาร ให้ข้อมูลและรายละเอียดแก่ประชาชนเพื่อการตัดสินใจและเพื่อความเข้าใจ นอกจากนี้หนังสือพิมพ์ยังทำหน้าที่ตรวจตราการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐบาลและมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชุมชนและประเทศอีกด้วย (ดร.ณี หิรัญรักษ์, 2529: 9)

แนวคิดการสะท้อนภาพสังคมของสื่อมวลชน

สื่อมวลชนมีบทบาทหลายประการ บทบาทหนึ่งที่สำคัญคือ การสะท้อนภาพของสังคมการเสนอข่าวสารเป็นการนำเอาเรื่องราวที่เกิดขึ้นมานำเสนอในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบ สื่อมวลชนจึงเป็นสื่อกลางระหว่างโลกของความเป็นจริงและการรับรู้ของผู้รับสาร

Denis Mcquail (1987 อ้างถึงใน ธีระยุทธ ลาตีฟี, 2542: 29) กล่าวว่า สื่อมวลชนได้ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางเชื่อมโยงผู้รับสารกับความเป็นจริงของชีวิต โดยมีลักษณะต่างๆ คือ

1. เป็นหน้าต่าง (Window) เป็นหน้าต่างสู่ประสบการณ์ ทำให้เราเห็นสิ่งที่เกิดขึ้น โดยไม่มีการแทรกแซงหรืออคติ
2. เป็นผู้ตีความ (Interpreter) ซึ่งช่วยอธิบายเหตุการณ์ที่ไม่ปะติดปะต่อและเหตุการณ์ที่คลุมเครือ

3. เป็นเวที (Platform) สำหรับข่าวสารและความคิด
4. เป็นตัวเชื่อมการปฏิสัมพันธ์ (Interactive Link)
5. เป็นเครื่องบ่งชี้ (Signpost) ช่วยบอกวิธีและให้การแนะนำ
6. เป็นเครื่องกรอง (Filter) เลือกเฉพาะประสบการณ์บางส่วนที่สนใจเป็นพิเศษและคัดประสบการณ์บางอย่างออก ทั้งโดยเจตนาและเป็นไปตามขั้นตอน
7. เป็นกระจก (Mirror) ช่วยสะท้อนภาพลักษณ์ของสังคม และมีการบิดเบือนด้วยการเน้นสิ่งที่ตนต้องการจะเห็นจากสังคมของตน
8. เป็นตัวสกัดกั้น (Screen or Barrier) ปิดบังความจริงเพื่อโฆษณาชวนเชื่อ

ด้วยเหตุที่การสะท้อนภาพสังคมเกิดการบิดเบือนและมีตัวกลางคือสื่อมวลชนเป็นผู้กลั่นกรองก่อนนำเสนอข่าวจึงไม่ใช่ความจริงของสังคมทั้งหมด เพียงแต่สะท้อนส่วนเดียวของสังคมเพื่อให้ผู้อ่านได้รับรู้

ใช้ทฤษฎีโครงสร้างและหน้าที่ของสื่อสารมวลชนมาประกอบการวิเคราะห์บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของหน้า “ผู้จัดกวน” ในฐานะเรื่องแต่ง (Fiction) ที่ให้ข้อมูลข่าวสารในรูปแบบบันเทิงและสะท้อนภาพเหตุการณ์ทางการเมืองขณะนั้น

แนวคิดการรับรู้

การรับรู้เป็นกระบวนการที่ได้รับวัตถุ เหตุการณ์และโดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลมาในความรู้สึกผ่านการมองเห็น ได้กลิ่น รับรส สัมผัสและได้ยิน (Joseph A. Devito, 2006: 58)

การรับรู้เป็นกระบวนการในจิตใจที่ตีความหมายจากความรู้สึก การรับรู้มีอยู่ 2 แบบ คือ

1. การรับรู้สิ่งที่มีอยู่แล้ว (Passive perception) หมายถึง การรับรู้สิ่งที่เป็นวัตถุวิสัย ผู้รับสารไม่สามารถเปลี่ยนความหมายได้ เช่น แก้วก็คือน้ำแก้ว เป็นต้น

2. การรับรู้สิ่งที่ไม่ได้อยู่ (Active perception) การรับรู้ของผู้รับสารที่ให้ความหมายแตกต่างกันเป็นอัตวิสัย ขึ้นอยู่กับคุณลักษณะทางกายภาพ ประสบการณ์เดิม สภาวะทางอารมณ์ของผู้รับสาร ปัจจัยที่กำหนดการรับรู้ ได้แก่

- **ปัจจัยด้านกายภาพ (Physiological Factors)** ความต่างด้านความสูง น้ำหนัก ชนิดของร่างกาย เพศและความรู้สึก รวมทั้งความแตกต่างทางเพศสภาพเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดความแตกต่างของการรับรู้ การรับรู้ต่างกันเกิดอาจเกิดจากภาวะชั่วคราว เช่น ปวดหัว เหนื่อย บาดเจ็บ รวมทั้งความต้องการทางร่างกายอื่นๆ เช่น ความหิว หรือความกระหาย เป็นต้น

- **ประสบการณ์เดิม (Past Experiences)** เพศสภาพและความต้องการของร่างกายมีผลต่อการรับรู้ นอกจากนั้นถ้าบุคคลมีประสบการณ์เดิม บทบาท (Role) วัฒนธรรมและวัฒนธรรมร่วม (Co-Culture) ต่างกันก็ทำให้การรับรู้ต่างกันด้วย ในทางตรงกันข้ามถ้าบุคคลมีพื้นฐานทางประสบการณ์เหมือนกันการรับรู้จะคล้ายกันมาก ส่วนบทบาทมีผลต่อการรับรู้เพราะทุกบทบาทมีผลต่อการสื่อสาร ทำให้บุคคลค่านึงว่า ใครพูดด้วย ต้องพูดอย่างไร ควรใช้ภาษาอย่างไร

นอกจากนั้นวัฒนธรรมถือเป็นปัจจัยพื้นฐานในการรับรู้ รวมทั้งวัฒนธรรมกลุ่มในวัฒนธรรมเด่น เช่น ภาษา พิธีกรรม เป็นต้น กล่าวคือ วัฒนธรรมร่วมจะส่งผลกระทบต่อประสบการณ์ซึ่งมีผลต่อการรับรู้ นอกจากนั้นสภาวะทางอารมณ์และสภาวะการณขณะนั้น จะส่งผลต่อการรับรู้ด้วย (Judy A. Pearson and Paul E. Nelson, 2000: 20-23)

การรับรู้เป็นกระบวนการต่อเนื่องซึ่ง Joseph A. Devito (2006: 58) ได้จำแนกออกเป็น 5 ขั้นตอนคือ 1. ได้รับความรู้ 2. รวบรวมสิ่งเร้า 3. ตีความและประเมินค่าสิ่งเร้าที่ได้รับ 4. เก็บรวบรวมไว้ในความจำ 5. เรียกกลับคืนมาเมื่อต้องการ

ขั้นที่ 1 สิ่งเร้า (Stimulation) อวัยวะรับความรู้สึกได้รับสิ่งเร้าจากการฟัง เห็น ได้ยิน ได้กลิ่น รับรสและสัมผัส โดยปกติเราจะไม่ได้รับสิ่งเร้าทุกสิ่งแต่จะเลือกรับรู้ กล่าวคือ เลือกลงใจ (selective attention) และเลือกที่จะเปิดรับ (selective exposure) การเลือกลงใจ คือ เอาใจใส่กับสิ่งที่รอคอยเพื่อเติมเต็มความต้องการหรือทำให้เกิดความสุขได้ การเลือกเปิดรับคือ เปิดรับบุคคลหรือข้อความเพื่อยืนยันความเชื่อที่มีอยู่ หรือพิสูจน์สิ่งที่ฟังพอใจ (Joseph A. Devito, 2006: 58) และเลือกที่จะเก็บ (selective retention) คือ เลือกที่จะเก็บ จัดประเภทหรือทิ้งข้อมูลอื่นที่ไม่ตรงกับความเชื่อที่มี (Judy A. Pearson and Paul E. Nelson, 2000: 24)

ขั้นที่ 2 การสังสม/รวบรวม (Organization) การสังสมข้อมูลจากความรู้ลึกจาก 3 ทาง คือ จากกฎ (Rules) จากภาพในใจ (Schemata) และจากวิถีปฏิบัติ (Scripts)

2.1 สังสมจากกฎ(Organization by rules) คือ

- กฎของการเลือกลักษณะทางกายภาพ (Rule of physical choseness) หรือความใกล้ชิด (proximity) ทำให้ได้รับสิ่งเร้ามาอย่างไม่มีเงื่อนไขแล้วนำมาจัดกลุ่ม

- กฎเกี่ยวกับปัจจุบัน (Temporal rule) คือ เห็นสิ่งที่อยู่ด้วยกันบ่อยๆ แล้วนำมาจัดเป็นกลุ่มหรือเป็นคู่

- กฎความคล้ายคลึง (Rule of similarity) คือ เห็นสิ่งที่มีลักษณะทางกายภาพคล้ายกันรวมไว้ด้วยกัน เช่น เห็นคนที่ใส่เสื้อผ้าเหมือนกันสรุปได้ว่าทำงานที่เดียวกัน นับถือศาสนาเดียวกัน อาศัยตึกเดียวกัน พูดสำเนียงเดียวกัน

- กฎของความตรงกันข้าม (Rule of contrast) เมื่อเห็นสิ่งที่ต่างจากสิ่งอื่นสรุปว่าไปด้วยกันไม่ได้

2.2 สังสมจากภาพในใจ (Organization by schemata) ทางหนึ่งที่จะรวบรวมวัตถุดิบ คือ การสร้างภาพในใจช่วยให้ข้อมูลที่มีนัยพินรวบรวมไว้ในความจำ เป็นความคิดเกี่ยวกับบุคคล ตัวเอง หรือกฎของสังคม ภาพในใจพัฒนามาจากประสบการณ์ ทั้งจากการดู อ่าน ฟัง ช่วยส่งเสริมการรับรู้และจัดแยกประเภทสิ่งที่รับรู้

2.3 สังสมจากวิถีปฏิบัติ (Organization by scripts) วิถีปฏิบัติเป็นส่วนที่อยู่ในภาพในใจ คือ ความคิดทั่วไปของเหตุการณ์บางอย่างที่ควรแสดงออกหรือเป็นการควบคุมเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เช่น วิถีปฏิบัติในการรับประทานอาหารในภัตตาคาร การสัมภาษณ์ การแนะนำบุคคลให้คนอื่นรู้จัก เป็นต้น

ขั้นที่ 3 การตีความ-ประเมินค่า (Interpretation-Evaluation) เป็นการรับรู้ความหมายสรุปเกี่ยวกับสิ่งที่สัมผัส เป็นการตีความแบบอัตวิสัย เกิดจากประสบการณ์เดิม ความต้องการ (needs and wants) ค่านิยม (Value system) ความเชื่อ (beliefs) วิถีปฏิบัติ ความคาดหวัง สภาวะทางร่างกายและอารมณ์ (Joseph A. Devito, 2006: 58-60) การตีความสิ่งเร้าอาจจะอาศัยบริบทที่ได้รับสิ่งเร้าหรือเปรียบเทียบกับสิ่งเร้าอื่นทำให้เข้าใจความหมาย ในขณะที่บางครั้งอาจสร้างความสับสนได้ (Judy A. Pearson and Paul E. Nelson, 2000: 28)

ขั้นที่ 4 ความจำ (Memory) การรับรู้และการตีความ-ประเมินค่าสิ่งเร้าจะส่งถึงความจำ เพื่อเก็บรวบรวมและเรียกกลับคืนภายหลังได้ การเก็บข้อมูลในภาพในใจซึ่งเป็นตัวกรองหรือนายประตู่ข่าวสารที่ให้ข้อมูลมาเก็บไว้ในความสัมพันธ์ในรูปวัตถุวิสัย

ขั้นที่ 5 การเรียกกลับคืน/ระลึกได้ (Recall) เมื่อต้องการเรียกข้อมูลหรือเข้าถึงข้อมูลที่เก็บไว้ในความจำจะเรียกจากภาพในใจ (Joseph A. Devito, 2006: 60)

อย่างไรก็ตามการรับรู้อาจเกิดความผิดพลาดได้เช่นกัน ทั้งนี้มีสาเหตุจาก

- สภาวะบางประการของสิ่งเร้า เนื่องจากคุณสมบัติของสิ่งเร้าหรือส่วนประกอบที่แตกต่างหรือความเชื่อที่บุคคลมีต่อการรับรู้
- ความเชื่อที่ผิดๆ (Delusions)
- ความไม่สมบูรณ์ของประสาทและอวัยวะรับสัมผัส เช่น อายุ สารเคมี ความเมื่อยล้า (fatigue) ความพิการ
- อุปทานของตนเอง
- การแปลสัมผัสผิดเพราะประสบการณ์น้อย มีความรู้ไม่พอ เช่น เห็นบุรุษไปรษณีย์แล้วคิดว่าเป็นตำรวจเพราะแปลสัมผัสไม่ถูก
- บุคลิกภาพ อุปนิสัยและเจตคติ (Attitude) คนมองโลกในแง่ดีมักเห็นส่วนที่ดีของสิ่งเร้ามากกว่าคนที่มองโลกในแง่เสีย
- ความต้องการ เช่น คนที่กำลังหิวกับคนที่กำลังอิ่มจะมีการรับรู้ต่อร้านอาหารต่างกัน
- อารมณ์ เช่น ถ้าอารมณ์เสียใครมาพูดจาติดต่อก็อาจจะไม่รับรู้หรือรับรู้ไปหลง
- ความใส่ใจ (Attention) คือ ความตั้งใจรับรู้เฉพาะสิ่งที่ตรงกับความต้องการหรือความสนใจ
- วัฒนธรรม เป็นกรอบของการอ้างอิง (Reference) เช่น ในยุโรปกับในเมืองไทยรับรู้เรื่องการหย่าร้าง กอดจูบในที่สาธารณะแตกต่างกัน
- มองในแง่มุม ทิศทาง บรรยากาศที่ต่างกันจะเห็นต่างกัน (กันยา สุวรรณแสง, 2542 : 143-148)

แนวคิดการเลือกรับรู้

Defleur และคณะ (1982 อ้างถึงใน พารนี ปัทมานันท์, 2544: 25) กล่าวถึงทฤษฎีอิทธิพลของการเลือกสรร (Selective Influence Theory) ไว้ว่า โลกปัจจุบันเต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสารซึ่งมีปริมาณมากจนผู้รับสารไม่สามารถเปิดรับได้ทั้งหมด ด้วยเหตุนี้ผู้รับสารจึงจำเป็นต้องเลือกสรรเปิดรับสารที่อยู่ในความสนใจเท่านั้น

ทฤษฎีนี้เกิดจากการอธิบายเพิ่มเติมจากแบบจำลอง Stimulus-Response Theory หาเพิ่มตัวแปรแทรกกลางขึ้นมาด้วย เช่น ความแตกต่างระหว่างบุคคล ความแตกต่างทางสังคมของกลุ่มวัฒนธรรมย่อย ความสัมพันธ์ทางสังคม เป็นต้น โดยแบ่งได้ 4 หลักการคือ

1. **หลักการเลือกให้ความสนใจ (Principle of selective attention)** คนแต่ละคนมีโครงสร้างความเข้าใจที่แตกต่างกันจากโครงสร้างนี้จะเกิดการสร้าง “เครื่องกรองทางจิตใจ” (Mental filters) เพื่อจะกรองข้อมูลข่าวสารจำนวนมากให้มีข่าวสารบางชิ้นเท่านั้นที่ปานเข้ามาสู่ปริมาณพลแห่งความสนใจของบุคคลได้

2. **หลักการเลือกการรับรู้ (Principle of selective perception)** เช่นเดียวกับข้อแรกคือความเข้าใจของแต่ละบุคคล ความแตกต่างของกลุ่มบุคคลและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลจะมีผลต่อการเลือกรับรู้และเลือกตีความข่าวสาร (ที่แม้จะเป็นเรื่องเดียวกัน) แตกต่างกันไป

3. **หลักการเลือกจดจำ (Principle of selective recall)** เช่นเดียวกับหลักการ 2 หลักการที่กล่าวมาแล้ว สำหรับคนบางคน คนบางกลุ่ม คนที่มีความสัมพันธ์กันบางกลุ่ม เรื่องราวของสื่อมวลชนบางเรื่องจะจดจำได้อย่างยาวนานมากกว่า หลักการเลือกจดจำนั้นเกิดขึ้นอย่างคู่ขนานไปกับการเลือกให้ความสนใจและเลือกรับรู้ที่เป็นขั้นตอนที่เกิดก่อน

4. **หลักการเลือกปฏิบัติ (Principle of selective action)** ในท้ายที่สุดคนทุกคนก็ได้มีปฏิบัติเป็นอย่างเดียวกันต่อข่าวสารชิ้นเดียวกันนี้เป็นปรากฏการณ์ที่เราคุ้นชินกันอยู่แล้วในชีวิตประจำวัน และปฏิบัติก็เป็นข้อสุดท้ายที่ต่อเนื่องมาจากการให้ความสนใจ การรับรู้และการจดจำ (Defleur และคณะ 1982 อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ, 2545: 172-174)

แนวคิดการใช้สื่อและความพึงพอใจของผู้รับสาร (Uses and Gratifications)

แนวคิดของการใช้สื่อและความพึงพอใจของผู้รับสาร เน้นที่ผู้บริโภคหรือผู้รับสารมากกว่าตัวสาร โดยเริ่มต้นที่บุคคลสนใจเลือกใช้สื่อมาสื่อสาร (Active) ต่างจากการมองผู้รับสารแบบผู้ถูกกระทำ (Passive) ข้อสรุปเบื้องต้นคือ ผู้รับสารมีประสบการณ์ตรงกับสื่อและเลือกใช้ประโยชน์จากเนื้อหาสื่อ (media content) มากกว่าการรับสารแบบผู้ถูกกระทำ (Stephen W. Littlejohn, 1989: 274)

การวิเคราะห์การใช้สื่อและความพึงพอใจนั้นจะศึกษาความต้องการของผู้รับสารและสังเกตว่ามีผลต่อความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของผู้รับสารแตกต่างกันไปมากกว่าศึกษาที่ตัวสารดังที่เคยศึกษากันมาก่อนในยุคแรกของการศึกษาทางสื่อมวลชนที่มุ่งไปที่สื่อมีอิทธิพลมหาศาลและผู้รับสารเป็นผู้ถูกกระทำ (Passive) แต่เมื่อมีการศึกษาวิจัยได้สร้างแนวคิดใหม่พบว่าสื่อมีผลกระทบต่อผู้รับสารถูกนำมาพิจารณาในฐานะผู้กระทำ (Active) กล่าวคือ เลือกเปิดรับเนื้อหาเพื่อสนองความต้องการของตนมากขึ้นหรือเรียกว่าเป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์ (Goal-oriented activity) เพราะสื่อเป็นเพียงตัวเลือกหนึ่งที่บุคคลจะเลือกใช้เท่านั้น อีกทั้งทิศทางที่บุคคลจะเลือกใช้สื่อใดเกิดจากความต้องการทางด้านจิตใจ และแรงจูงใจทำให้แสวงหาสื่อที่ตนเองต้องการ

การศึกษาเกี่ยวกับสื่อมวลชนโดยทฤษฎีการใช้สื่อและความพึงพอใจนี้เริ่มต้นเป็นครั้งแรกในปี 1994 เมื่อ Herzog ศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจที่แม่บ้านได้รับจากการฟังรายการละครวิทยุภาคกลางวัน และปี 1949 เมื่อ Lazarsfeld และ Stanton พบว่าการรณรงค์หาเสียงในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาเมื่อปี 1948 นั้น การหาเสียงการหาเสียงไม่ได้ทำให้ผู้ลงคะแนนเสียงเปลี่ยนใจเพียงแต่ย้าให้ผู้ลงคะแนนมั่นใจในความคิดเดิมเท่านั้น งานวิจัยทั้งสองชี้ให้เห็นว่าผู้รับสารไม่ได้รับอิทธิพลจากสื่อเท่านั้นแต่มีการเลือกใช้สื่อตามประเภท และความพึงพอใจของตนมากขึ้น

กระบวนการใช้สื่อและความพึงพอใจ คือ ความต้องการของบุคคล-เลือกสาร-ใช้ประโยชน์-ผลกระทบที่เกิดขึ้น และลักษณะส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับการใช้สื่อและความพึงพอใจด้วย ซึ่ง Jay Blumler และ Elihu Katz เป็นผู้วางโครงร่างทฤษฎีพื้นฐานและสมมติฐานการวิจัยการใช้สื่อและความพึงพอใจ 3 ข้อ คือ

1. ผู้รับสารเป็นผู้กระทำ (Active) และใช้สื่อโดยมีความมุ่งหมายตรง (goal-directed) ผู้รับสารไม่ใช่ผู้รับสารแบบผู้ถูกกระทำ แต่เข้าไปควบคุมเหตุการณ์และตัดสินใจใช้สื่อ

2. ผู้รับสารมีความรับผิดชอบในการเลือกใช้สื่อตามความต้องการ กล่าวคือ ผู้รับสารมีความต้องการและหาทางที่จะสนองความต้องการนั้น

3. มีความสัมพันธ์กับ 2 ข้อข้างต้น กล่าวคือ สื่อเป็นแหล่งที่สนองความต้องการ/ความพึงพอใจ กล่าวอีกนัยหนึ่ง ผู้รับสารเลือกวิธีที่จะสนองความต้องการ/ความพึงพอใจ (Stephen W. Littlejohn, 1989: 274)

งานวิจัยของ Katz และคณะ (1973 อ้างถึงใน ยุบล เบญจรงค์กิจ, 2542: 85-88) เป็นงานวิจัยชิ้นแรกที่มีศึกษาการใช้สื่อและความพึงพอใจ (Uses and Gratifications) ซึ่งได้สร้างมาตรวัดความต้องการทางด้านจิตใจและสังคมโดยนำเอาองค์ประกอบทั้ง 3 ประการมารวมเป็นความต้องการในด้านต่างๆ ดังนี้

- ก. Mode คือ ลักษณะของความต้องการ เช่น (1) ต้องการให้เพิ่มมากขึ้น (2) ต้องการให้ลดน้อยลง (3) ต้องการให้ได้มา
- ข. Connection คือ จุดประสงค์ของการติดต่อของบุคคลต่อสิ่งภายนอก คือ (1) การติดต่อเพื่อรับข่าวสาร ความรู้ (2) การติดต่อเพื่อความพอใจ เพื่อประสบการณ์ทางอารมณ์ (3) การติดต่อเพื่อความเชื่อถือ ความมั่นใจและความมั่นคงทางสถานภาพ (4) การติดต่อเพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์
- ค. Referent คือ บุคคลหรือสิ่งภายนอกที่มนุษย์โยงการติดต่อไปสู่ ได้แก่ (1) ตนเอง (2) ครอบครัว (3) เพื่อนฝูง (4) สังคม รัฐบาล (5) ชนบประเพณี วัฒนธรรม (6) โลก (7) สิ่งภายนอกอื่นๆ ที่มีความหมายน้อยลง

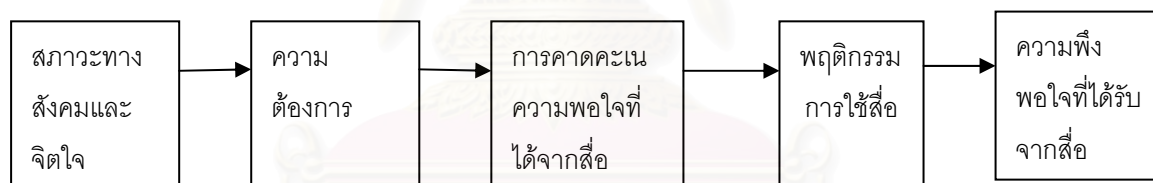
จากนั้นนำข้อความที่ได้ 35 ข้อความมาสร้างมาตรวัด (Rating Scale) เป็นระดับของการตระหนักในความสำคัญของความต้องการแต่ละอย่างของแต่ละบุคคล (Individual's need salience) 3 ระดับ ดังนี้ (1) สำคัญมาก (2) สำคัญพอใช้ (3) ไม่สำคัญเลย ผลการวิจัยพบว่าความ

ต้องการเกี่ยวกับบุคคลอื่นและสิ่งอื่นๆ ที่บุคคลเชื่อมโยงติดต่อด้วย เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ชี้ให้เห็นถึงมิติความต้องการที่ต่างกันอย่างชัดเจนของบุคคล

งานวิจัยของ Katz (อ้างถึงใน ศศิธร ยุวโกศล, 2545: 25) ได้กล่าวถึงเป้าหมายของการศึกษาการใช้สื่อและความพึงพอใจไว้ว่า

1. เพื่ออธิบายว่าบุคคลมีการใช้สื่อสนองความต้องการของตนเช่นไร
2. เพื่อเข้าใจถึงแรงจูงใจสำหรับพฤติกรรมการใช้สื่อ
3. เพื่อคะเนผลลัพธ์ที่ตามมา ความต้องการ แรงจูงใจและพฤติกรรม

การศึกษาค้นคว้าและการความพึงพอใจของผู้รับสาร คือ การศึกษาเกี่ยวกับ (1) สภาพของสังคมและจิตใจที่มีผลต่อ (2) ความต้องการของบุคคล ซึ่งนำไปสู่ (3) การคาดคะเนเกี่ยวกับ (4) สื่อและแหล่งที่มาของสาร การคาดคะเนนี้นำไปสู่ (5) ความแตกต่างในการใช้สื่อและพฤติกรรมอื่นๆของแต่ละบุคคลของแต่ละบุคคล ยังผลให้เกิด (6) ความพอใจที่ได้รับจากสื่อ และ (7) ผลอื่นๆ ที่บางครั้งมิได้คาดหมายมาก่อน ได้สร้างแบบจำลองซึ่งเขียนออกมาเป็นแผนภาพได้ดังนี้

ภาพที่ 5 แบบจำลององค์ประกอบของการใช้สื่อและความพึงพอใจจากสื่อมวลชน

จากแบบจำลองการใช้สื่อและความพึงพอใจจากสื่อมวลชนสามารถอธิบายได้ว่า สภาพของสังคมและจิตใจที่ต่างกันก่อให้เกิดมนุษย์มีความต้องการแตกต่างกันไป ความต้องการที่ต่างกันนี้ทำให้แต่ละคนคาดคะเนว่าสื่อแต่ละประเภทจะสนองความพอใจได้ต่างกันออกไปด้วย ดังนั้นลักษณะของการใช้สื่อของบุคคลที่มีความต้องการไม่เหมือนกันจะแตกต่างกันไปขั้นสุดท้าย คือ ความพอใจที่ได้รับจากสื่อจะต่างกันออกไปด้วย หรืออาจได้รับผลอื่นๆ ที่ไม่ได้มุ่งหวังไว้ตามมา (ยุบล เบญจรงค์กิจ, 2542: 88-89)

Mcquail เสนอว่า กระบวนการใช้สื่อและความพึงพอใจมีความแตกต่างระหว่าง
 1. กระบวนการรับรู้ของการใช้สื่อ 2. รูปแบบของวัฒนธรรม การใช้ส่วนบุคคล และถูกกระตุ้นจาก
 รูปแบบของความตื่นตัว ความเศร้า ความรู้สึกท่วม ความประหลาดใจ เป็นต้น (Stephen W.
 Littlejohn, 1989: 278)

อย่างไรก็ดี สามารถรวมลักษณะความต้องการที่ต่างกันแต่มีลักษณะร่วมกันของผู้รับสาร
 ไว้เป็นชุดความพึงพอใจ (Gratification set) กล่าวคือ การเลือกสิ่งที่มีความสัมพันธ์กับรูปแบบ
 ความสนใจหรือความต้องการใช้สื่อของผู้รับสารซึ่งเป็นการเลือกใช้สื่อที่ได้รับการส่งเสริม
 คุณลักษณะทางสังคมไว้เป็นหนึ่งเดียวกัน ดังนั้นชุดของความพึงพอใจ คือ ความต้องการหรือชนิด
 ของความต้องการของผู้รับสาร (ที่ได้รับจากประสบการณ์ทางสังคม) ดังนั้นแม้อุปสงค์ของการผลิต
 สื่อมีความแตกต่างกัน แต่อุปทานของผู้บริโภคซึ่งแต่ละสังคมมี (สถานที่ ชั้นทางสังคม ศาสนา
 หรือพรรคการเมือง) ลักษณะเฉพาะของตน ทำให้ผู้รับสารมีอุปทานในการต้องการสิ่งเร้าเพื่อสนอง
 ความต้องการคล้ายกันได้ (Denis Mcquail, 1997: 30-31)

Lull (1982 อ้างถึงใน อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ และวิภา อุตมนันท์, 2547: 526-527) ได้
 อธิบายลักษณะการเลือกใช้ประโยชน์จากสื่อในทางสังคมของผู้รับสารเพิ่มเติมดังนี้

1. เพื่อให้เกิดการจัดวางโครงสร้างในชีวิตประจำวัน เช่น ตื่นนอนตอนเช้าด้วยเสียงปลุก
 ของวิทยุรายการโปรด อ่านหนังสือในระหว่างทานอาหารเช้า ดูข่าวโทรทัศน์ในระหว่างอาหารเย็น
 และดูละครโทรทัศน์ก่อนเข้านอน เป็นต้น

2. เพื่อให้เกิดการสร้างความสัมพันธ์กับคนรอบข้าง ด้วยการนำเอาเรื่องราว เช่น ข่าว
 ละครจากสื่อมวลชนมาเป็นหัวข้อในการสนทนากับเพื่อนฝูง หรือเมื่อต้องการสร้างสัมพันธ์
 กับบุคคลอื่น

3. เพื่อเพิ่มการติดต่อหรือเพื่อหลีกเลี่ยงความสัมพันธ์ เช่น การนั่งล้อมวงดูโทรทัศน์อย่าง
 พร้อมหน้ากันในครอบครัวอาจเพิ่มบรรยากาศของความสัมพันธ์ในครอบครัวได้ ในขณะเดียวกัน
 ในสถานการณ์ที่ต่างกัน บางคนอาจเลือกที่จะเอาใจจดใจจ่ออยู่หน้าโทรทัศน์เพื่อตัดขาดออกจาก
 ผู้คนรอบข้างในช่วงระยะเวลาหนึ่ง หรือเลี่ยงไปดูโทรทัศน์ในห้องนอน

4. เพื่อการเรียนรู้ทางสังคม ผู้รับสารสามารถที่จะเรียนรู้รายละเอียดของประเด็นที่อ่อนไหวทางสังคมต่างๆ เช่น ประเด็นเรื่องการจัดทรัพยากรธรรมชาติได้โดยผ่านรายการข่าวและการวิเคราะห์ข่าวจากรายการโทรทัศน์

5. เพื่อเพิ่มสมรรถนะในการควบคุมสถานการณ์ เช่น การได้รับรู้ข่าวสารก่อนผู้อื่น เพื่อนำไปสู่การจัดเตรียมหรือป้องกันภัย เช่น รู้ข่าวพายุได้ล่วงหน้าเพื่อเตรียมหนทางป้องกันน้ำท่วม

ในการใช้สื่อและความพึงพอใจจากสื่อมวลชนต้องมีทั้งทุนทรัพย์และข้อมูลข่าวสารเพื่อให้ได้มาซึ่งสื่อตามความประสงค์ เมื่อได้มาแล้วผู้รับสารต้องมีทักษะและความสามารถในการใช้สื่อ นั้นๆ ในการทำความเข้าใจ (decode) ตลกดจนตีความ (interpret) เนื้อหาสาระของสื่อ ผู้รับสารต้องดำเนินการตามกระบวนการทั้งหมดที่สลับซับซ้อน แต่ไม่มีหลักประกันว่าจะบรรลุวัตถุประสงค์ทุกครั้งเพราะอาจติดขัดในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่ง เช่น หาสื่อที่ต้องการไม่พบ หรือในกรณีหาพบแล้วก็ไม่อาจตีความหมายได้ หรืออาจตีความหมายของฝ่ายผู้ผลิตสื่อก็เป็นได้ ผู้รับสารที่มีความสามารถจึงต้องมีทั้งปัจจัยในการเข้าถึงสื่อและต้องมีความรู้ในการอ่าน หรือตีความเนื้อหาสาระในสื่อ นั้น

การวิเคราะห์แบบแผนการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้รับสารนั้นอาจถือได้ว่าเป็นรูปแบบหนึ่งของการศึกษาบทบาทหน้าที่ (Functionalism) เพียงแต่ว่าแทนที่จะตอบคำถามว่า “สื่อมีบทบาทหน้าที่ต่อสังคมอย่างไร” (What the media do the people?) เปลี่ยนมาเป็นมุมมองของปัจเจกบุคคลว่า “คนแต่ละคนใช้สื่อเพื่อทำหน้าที่อะไรบ้าง” (What do people do with the media?)

ผู้วิจัยเลือกใช้แนวคิดการรับรู้ แนวคิดการเลือกรับรู้และแนวคิดการใช้สื่อและความพึงพอใจของผู้รับสารมาเป็นกรอบในการวิเคราะห์บทสัมภาษณ์เจาะลึกนักวิชาการนิเทศศาสตร์และผู้อ่านหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันเพื่อนำไปสู่การสรุปและอภิปรายผล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำหรับงานวิจัยที่จะนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาในครั้งนี้มีดังนี้

- งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการวิเคราะห์การตั้งถิ่นฐานเมือง

ธีระ ธีฎไพบุลย์ (2541) ได้ศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์กระบวนการประตูชาวสารการตั้งถิ่นฐานเมืองในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะของรูปแบบและเนื้อหากระบวนการเลือกสรรกลั่นกรอง ตลอดจนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้เขียนการตั้งถิ่นฐานเมืองเพื่อนำเสนอในแต่ละวัน โดยเป็นการวิจัยในเชิงวิเคราะห์เนื้อหาภาพการตั้งถิ่นฐานรวมทั้งสิ้น 282 ภาพประกอบการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้เขียน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้เขียนการตั้งถิ่นฐานส่วนมากเสนอเป็นภาพการตั้งถิ่นฐานช่องเดียว มักจะใช้ตัวละครเป็นภาพล้อบุคคลในข่าวและมีข้อความอธิบายประกอบ ส่วนผู้เขียนที่เสนอเป็นการตั้งถิ่นฐานแบบหลายช่อง มักจะใช้ตัวการตั้งถิ่นฐานที่กำหนดให้มีตัวละครประจำ และใช้บทสนทนาของตัวการตั้งถิ่นฐานในการถ่ายทอดเนื้อหา ส่วนประเภทเนื้อหาการตั้งถิ่นฐานที่พบมากที่สุด ได้แก่ เนื้อหาด้านการเมือง รองลงมาคือเนื้อหาทางสังคมและเศรษฐกิจ ปัจจัยที่มีบทบาทในการกำหนดรูปแบบและเนื้อหาของผู้เขียนการตั้งถิ่นฐานเมืองแต่ละคนเหมือนกันได้แก่ ความถนัดหรือความชอบของแต่ละคน ลักษณะเฉพาะของหนังสือพิมพ์ที่ตนสังกัดอยู่ กลุ่มผู้อ่านของหนังสือพิมพ์ ประสบการณ์ในการทำงาน ภาพลักษณ์ในขณะนั้นของรัฐบาล ส่วนที่แตกต่างกันบ้าง ได้แก่ นโยบายของหนังสือพิมพ์ แนวคิดของผู้เขียนการตั้งถิ่นฐาน การถูกตรวจสอบภาพการตั้งถิ่นฐานจากกองบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ ซึ่งเนื้อหาที่นำเสนอในแต่ละวันจะสอดคล้องกับประเด็นข่าวสารในขณะนั้น ส่วนในแง่วิธีการนำเสนอพบว่ามักเสนอเนื้อหาเป็นข่าวเบาเชิงเสียดสีประชดประชันแต่ก็มีเนื้อหาและข้อความรุนแรงเช่นกัน

ส่วน เพียงฤดี ธีระวุฒิชูวงศ์ (2542) ได้ศึกษาเรื่อง “การสื่อความหมายจากประเด็นทางการเมืองผ่านการ์ตูนการเมือง” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการสื่อความหมายผ่านการ์ตูนการเมืองสมัยรัฐบาลชวน หลีกภัย ระหว่างวันที่ 1 พฤษภาคม ถึงวันที่ 30 ตุลาคม 2542 และศึกษาวิธีการสร้างความหมายในเชิงสัญลักษณ์ของนักเขียนการ์ตูนในการแจ้งสถานการณ์ข่าวผ่านการ์ตูนการเมือง นอกจากนั้นยังศึกษาความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้รับสารต่อการสื่อความหมายผ่านการ์ตูนการเมือง โดยใช้การสังเกต การบันทึกและการสัมภาษณ์เจาะลึกเป็นหลัก

ผลการวิจัยพบว่า เนื้อหาการ์ตูนการเมืองเป็นประเด็นการโจมตีรัฐบาลเป็นหลัก รองลงมา คือคือประเด็นการวิจารณ์ความประพฤตินักการเมืองและประเด็นเศรษฐกิจต่างๆ ประเด็นวัดพระธรรมกายและประเด็นการประสบปัญหาของธนาคารกรุงไทย ส่วนการสื่อความหมายพบว่า ผู้เขียนนิยมใช้การเปรียบเทียบอุปมาอุปมัย (Metaphore) มากกว่าการเปรียบเทียบแบบเชื่อมโยง (Metonymy) และนิยมใช้บุคคลในการเข้าห้สการ์ตูนมากที่สุด รองลงมาคือ รหัสวัตถุ รหัสสังคม และรหัสวัฒนธรรมตามลำดับ ส่วนมุข (Gag) ที่ผู้เขียนนิยมใช้คือมุขที่แสดงออกถึงความน่าอับอายและการเหยียดหยันมากที่สุด ในส่วนของผู้ส่งสารพบว่า มีกระบวนการทำงานแตกต่างกันไปและมีการสื่อความหมายอยู่ในความคิดโดยไม่อิงกับทฤษฎีใดๆ การศึกษาตลอดจนวิจัยุคิที่ผ่านมา ส่งผลต่อการแสดงออกในการ์ตูนอย่างเด่นชัด ส่วนปัญหาและอุปสรรคและอิทธิพลของนักเขียนการ์ตูนส่วนใหญ่คือ การนำเสนอความรุนแรงหรือความคิดเห็นส่วนตัวเข้าไปในงานเขียนทำให้ต้องแก้ไขให้ละมุนละม่อมลง

- งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการวิเคราะห์เรื่องเล่าในข่าว

อมรรัตน์ เรื่องสกุล (2541) ศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์การเล่าเรื่องในข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวัน” มีวัตถุประสงค์เพื่อ วิเคราะห์การเล่าเรื่องในข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวัน ไทยรัฐและมติชน โดยศึกษาเปรียบเทียบการเล่าเรื่องในระดับเนื้อความ ศึกษาเปรียบเทียบการเล่าเรื่องของข่าวเดียวกันจากหนังสือพิมพ์ทั้งสองประเภทและเปรียบเทียบการเล่าเรื่องในข่าวเชิงสาระและข่าวสนองอารมณ์ของหนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2541-วันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2542 และคัดเลือกข่าวที่ปรากฏจากการรายงานข่าวหน้า 1 ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์มติชนแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ข่าวเชิงสาระได้แก่ ข่าวการเมืองและเศรษฐกิจจำนวน 16 ข่าวและข่าวสนองอารมณ์ ได้แก่ ข่าวที่อยู่ในความสนใจของปวงชนทั่วไป เช่น ข่าวอาชญากรรม ข่าวเกี่ยวกับความปลอดภัยของชีวิต เป็นต้น จำนวน 32 ฉบับ

ผลการศึกษาพบว่า การศึกษารูปแบบการเล่าเรื่องของข่าวเชิงสาระและข่าวสนองอารมณ์ที่มีเหตุการณ์ข่าวเดียวกันของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และมติชน ต่างมีส่วนคล้ายคลึงและแตกต่างกัน ไทยรัฐนิยมใช้วิธีการเล่าเรื่องแบบเสียดสีดำเนินอยู่จริงมากกว่าสรุปความ ทำให้เห็นว่าไทยรัฐยังคงรูปแบบการเล่าเรื่องในลักษณะเ้าความสนใจผู้อ่าน ให้สับสนบรรยากาศมากกว่ามติชนที่นิยมใช้การเล่าเรื่องแบบสรุปความ ในส่วนการลำดับเหตุการณ์ที่เล่า มุมมองที่ใช้เล่าและกลวิธีการนำเสนอมีความแตกต่างกัน คือ ไทยรัฐใช้กลวิธีแบบขยายความหรือให้สับสนเหมือนเวลาเล่านิทาน (Performative) มากกว่ามติชนที่ใช้รูปแบบการสาธิต หรือแสดงข้อเท็จจริง (Constative) รูปแบบ

ต่างๆ เหล่านี้กลายเป็นกรอบในการกำหนดให้การเล่าเรื่องของผู้สื่อข่าวแต่ละฉบับอยู่ในรูปแบบของตนตามคุณลักษณะของหนังสือพิมพ์และประเภทข่าวที่นำมาเสนอ ส่วนการถ่ายทอดความหมายเข้าสู่ความเป็นจริงจะสะท้อนภาพให้เห็นอย่างมากในการวิเคราะห์เกี่ยวกับการสร้างความหมายซึ่งเป็นหัวใจของการเล่าเรื่อง ผลการวิจัยที่พบแสดงให้เห็นอย่างเด่นชัดว่าไทยรัฐยังยืนอยู่บนการสร้างความหมายนอกบริบทเดิมและให้สีสันข่าวมากกว่ามติชน

ส่วน อติศา วงศ์ลักษณะพันธ์ (2542) ศึกษาเรื่อง “การเล่าเรื่องในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การรายงานข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ตามโครงสร้างการเล่าเรื่องและการสร้างความหมายของการเล่าเรื่องในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย ประกอบกับศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแนวทางการเขียนและการเล่าเรื่องในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย

ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะการรายงานข่าวที่เจาะจงมานำเสนอทั้ง 8 เหตุการณ์ในหนังสือพิมพ์เน้นเสนอสาระ อันได้แก่ มติชนและไทยโพสต์ และหนังสือพิมพ์เน้นสนองอารมณ์ ได้แก่ ไทยรัฐและข่าวสด มีแนวโน้มการเสนอไปตามแบบแผนการเล่าเรื่อง โดยมีการกำหนดแก่นเรื่องขึ้นมาเป็นแนวทางในการรายงานข่าว ซึ่งส่งผลต่อการวางโครงเรื่องในข่าว มีการให้สีสันกับบุคคลในข่าว จนทำให้บุคคลในข่าวมีสถานภาพเหมือนตัวละคร ทำให้เรื่องราวสามารถดำเนินไปได้อย่างมีอรรถรส นอกจากนี้แก่นเรื่องยังมีส่วนกำหนดแนวทางในการใช้ภาษาซึ่งพบว่าการเลือกสรรภาษามาใช้ในข่าว เป็นการกำหนดขึ้นเพื่อนำมาใช้ต่อยอดความหมายที่แฝงมากับแก่นเรื่อง สะท้อนให้เห็นว่า ด้วยกระบวนการของการเล่าเรื่อง และด้วยกระบวนการในการใช้ภาษามีผลอย่างมากต่อการสร้างภาพ และสร้างความหมายให้กับข่าวการเมืองที่นำมาเสนอ นอกจากนี้ยังพบว่า หนังสือพิมพ์ที่เลือกมาศึกษาทั้ง 4 ฉบับ ได้มีส่วนในการสร้างความหมายให้กับข่าวการเมืองไปในแนวความขัดแย้ง และมีแบบแผนการเล่าเรื่องในส่วนตัวข่าวของหนังสือพิมพ์มติชนมีการปรับรูปแบบการนำเสนอโดยใช้เทคนิคเล่าเรื่องที่มุ่งพรรณนาแบบใช้โวหาร ภาพพจน์และการบรรยาย อากัปกริยา น้ำเสียง และสีหน้าของตัวละคร ไปแนวเดียวกับหนังสือพิมพ์ประเภทสนองอารมณ์ ในขณะที่ ไทยโพสต์ยังคงยึดแบบแผนการรายงานข่าวแบบตรงไปตรงมา แต่การใช้ภาษาในส่วนหัวข่าวกลับพบว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ มีแนวทางการใช้ภาษาในระดับที่รุนแรงเหมือนกัน เนื่องจากหนังสือพิมพ์ยังอยู่ในเงื่อนไขของการตลาดเป็นสำคัญ

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงลักษณะกลวิธีการแปลงและแต่งข่าว โดยเปรียบเทียบกับ การเสนอข่าวรูปแบบปกติทั่วไป พิจารณาในแง่เนื้อหาและรูปแบบรวมทั้งการนำเสนอเป็นเรื่องราวและการสร้างความหมายต่างๆ ประกอบการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำเสนอข่าวของผู้จัดทำรวมทั้งปฏิกริยาการรับรู้ของผู้อ่าน

การวิเคราะห์เนื้อหา

ในการวิเคราะห์ลักษณะการแปลงข่าวเพื่อเสียดี ล้อเลียนทางการเมืองในหน้า “ผู้จัดกวน” ของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันกับปฏิกริยาการรับรู้ของผู้อ่านนั้น ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากหนังสือห้องสมุดคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประชากรที่กำหนดศึกษาคือ หน้า “ผู้จัดกวน” ในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันในระยะเวลา 6 เดือนตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2548 ซึ่งหน้าผู้จัดกวนเสนอเฉพาะวันจันทร์-ศุกร์ หยุดนำเสนอวันเสาร์-อาทิตย์ รวม 131 ฉบับ มีจำนวนข่าวทั้งสิ้น 231 ข่าว

ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างหน้า “ผู้จัดกวน” ในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันแบบกระจายไปตามวันที่นำเสนอหน้า “ผู้จัดกวน” โดยเริ่มสุ่มเลือกจากวันแรกของเดือนกรกฎาคมคือวันศุกร์ที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 จากนั้นในสัปดาห์ที่สองเลือกวันอังคาร พุธ และสัปดาห์ที่สามเลือกวันจันทร์ พุธ และศุกร์สลับไปเรื่อยๆ จนถึงวันศุกร์ที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2548 รวม 66 ฉบับ มีจำนวนข่าวทั้งสิ้น 115 ข่าว

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์เนื้อหาข่าวที่นำเสนอในหน้า “ผู้จัดกวน” เพื่อเปรียบเทียบกับข่าวเรื่องเดียวกันในหน้าอื่นของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน

ผู้วิจัยเลือกข่าวเรื่องเดียวกันกับที่นำเสนอในหน้า “ผู้จัดกวน” จากหน้าอื่นของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันมาเปรียบเทียบกันทั้งในส่วนพาดหัวข่าว ความนำข่าว เนื้อข่าวและภาพข่าวกับหน้า “ผู้จัดกวน” ข่าวที่เปรียบเทียบกันจะจำแนกประเภทของเนื้อหา ประเภทของคุณค่าข่าว การใช้ภาษา และลักษณะการแต่งเรียบเรียงข่าวแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

1. ประเภทเนื้อหาข่าวที่จำแนกมี 6 ประเภท ดังนี้

1.1 เนื้อหาทางด้านการเมือง หมายถึง ข่าวที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐบาล รวมถึงการทำงานของหน่วยงานรัฐ และความเคลื่อนไหวของนักการเมือง พรรคการเมืองทั้งฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาลตั้งแต่ระดับชาติถึงระดับท้องถิ่น

1.2 เนื้อหาทางด้านเศรษฐกิจ หมายถึง ข่าวที่มีสาระเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศ รวมถึงเรื่องเกี่ยวกับการเงิน การธนาคาร การซื้อขายหุ้น และอัตราดอกเบี้ยเงินเชื่อ ความก้าวหน้าและบริการต่างๆ ของธนาคารรวมทั้งการประกอบอาชีพต่างๆ

1.3 เนื้อหาทางด้านสังคมและบันเทิง หมายถึง ข่าวที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับบุคคลมีชื่อเสียงในสังคมและวงการบันเทิง ตลอดจนความเคลื่อนไหวต่างๆ รวมทั้งกิจกรรมในสังคมทั้งที่เป็นงานรื่นเริงและงานสำคัญหรือมีผลกระทบต่อคนจำนวนมาก

1.4 เนื้อหาทางด้านวัฒนธรรมและการศึกษา หมายถึง ข่าวที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวทางวัฒนธรรม ศาสนา การศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

1.5 เนื้อหาทางด้านต่างประเทศ หมายถึง ข่าวที่รายงานเหตุการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ตลอดจนความเคลื่อนไหวต่างๆ ของบุคคล กลุ่มบุคคล หรือองค์กรในต่างประเทศ

1.6 เนื้อหาทางด้านอาชญากรรม หมายถึง ข่าวที่เกี่ยวกับการฆาตกรรม การปล้นจี้ การลักพาเพื่อเรียกค่าไถ่ การลักลอบค้ายาเสพติด การปลอมแปลง และการกระทำที่ผิดกฎหมาย

การจำแนกประเภทเนื้อหาข่าวนั้นจะใช้หน่วยในการวิเคราะห์เป็นประเด็นหลักของเรื่อง (Theme) และแจกแจงออกมาเป็นความถี่ (frequency)

2. คุณค่าข่าว (News Values) ได้แก่ ความสำคัญ (Significance) หมายถึง ผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของผู้อ่าน (Impact) ความน่าสนใจ (Interest) และเร้าอารมณ์ (Emotion) และความสดต่อสมัย (Timeliness) ซึ่งจำแนกเป็นองค์ประกอบข่าวต่างๆ

2.1 องค์ประกอบของข่าว(News Elements) ที่สร้างคุณค่าข่าวมี 10 ด้านได้แก่

- ความรวดเร็ว (Immediacy)
- ความใกล้ชิด (Proximity or Nearness)
- ความสำคัญ หรือความเด่น (Prominence) ของบุคคล เวลาและสถานที่
- ผลกระทบ (Consequence)
- ความมีเงื่อนงำ (Suspense)
- ความผิดปกติ (Unusual)
- ความขัดแย้ง (Conflict)
- องค์ประกอบทางเพศ (Sex)
- อารมณ์ (Emotions)
- ความก้าวหน้าและการพัฒนา (Progress)

การจำแนกประเภทของคุณค่าข่าวนั้นจะพิจารณาจากองค์ประกอบเด่นๆ ของข่าวโดยใช้หน่วยในการวิเคราะห์เป็นประเด็นหลักของเรื่อง (Theme) และแจกแจงออกมาเป็นความถี่ (frequency)

3. **กลวิธีการแต่งและแปลงข่าว** เป็นการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) เลือกข่าวที่มีประเด็นหลัก (Theme) เดียวกันของหน้า “ผู้จัดกวน” และในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันมาเปรียบเทียบการแปลงข่าวโดยพิจารณารูปแบบการจัดหน้าและวิเคราะห์เนื้อหาในส่วนต่างๆ ต่อไปนี้

3.1 **พาดหัวข่าว (Headline)** คือ แก่นหรือประเด็นหลักของข่าว (Main Points) ที่ใช้พาดหัวข่าว

3.2 **ความนำข่าว (Lead)** พิจารณาในแง่ประเด็นสำคัญ วิธีการนำเรื่องของข่าว ในแง่การเล่าเรื่อง การใช้ภาษา และการดึงดูดความสนใจ

3.3 **เนื้อข่าว (Body)** พิจารณาการระบุเวลา สถานที่ที่เกิดเหตุการณ์ การอ้างอิงแหล่งข่าว (Attribution) เทคนิคการเล่าเรื่อง กลวิธีการนำเสนอด้วยการใช้ตัวละคร ฉาก บทสนทนา ปมประเด็นปัญหา มุมมองในการเล่าเรื่อง งานวิจัยนี้เน้นพิจารณาการนำเสนอว่าข่าวแปลงแตกต่างไปจากเดิมอย่างไร

3.4 **ภาพข่าว** ภาพพิจารณาจากภาพถ่าย ภาพวาด ภาพเติมแต่งบุคคลในภาพ ภาพเติมแต่งบุคคลลักษณะ รวมทั้งคำอธิบายภาพ ฯลฯ

4. **สำนวนภาษาที่ใช้** โดยเปรียบเทียบหน้า “ผู้จัดกวน” กับในข่าวหน้าอื่นของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน วิเคราะห์พาดหัวข่าว ความนำข่าว เนื้อข่าวทุกข่าวโดยพิจารณาจากข้อความ สำนวนภาษาต่างๆ เพื่อการเปรียบเทียบ เสียดสี ล้อเลียนบุคคล กลุ่มบุคคล สถาบันองค์กรหน่วยงานอย่างไร

5. **การสร้างอารมณ์ขัน** วิเคราะห์จากข้อความของข่าวทุกข่าวในหน้า “ผู้จัดกวน” ของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน โดยเลือกใช้แนวคิดการสร้างมุกตลกของ Poly Keener มาเป็นกรอบในการวิเคราะห์

6. การสื่อความหมายของหน้า “ผู้จัดกวน” ใช้หน่วยในการวิเคราะห์ คือ ประเด็นหลักของเรื่อง (Theme) วิเคราะห์จากพาดหัวข่าว ความนำข่าว เนื้อข่าว และวิเคราะห์การสื่อความหมายผ่านภาพข่าวจากกลุ่มตัวอย่างที่เลือกศึกษา โดยเลือกใช้แนวคิดการสื่อความหมายของ Barths ซึ่งแบ่งระดับของการสื่อความหมายทั้งความหมายตรง (Denotative meaning) และความหมายโดยนัย/แฝง (Connotative meaning)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์เนื้อหาใช้ตารางลงรหัส (Coding Sheet) วิเคราะห์ประเด็นต่อไปนี้

- วิเคราะห์ตาราง ก. ประเภทเนื้อหาและองค์ประกอบของข่าว (News Elements) ที่กำหนดคุณค่าข่าว (News Value) ของหน้า “ผู้จัดกวน” ในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน
- วิเคราะห์ตาราง ข. กลวิธีการแปลงและแต่งข่าวของหน้า “ผู้จัดกวน” ในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน

การทดสอบเครื่องมือ

ในการวิเคราะห์เนื้อหาผู้วิจัยเป็นผู้ลงรหัสเอง แต่ก่อนลงรหัสผู้วิจัยเลือกผู้ลงรหัสที่มีความรู้ด้านวารสารศาสตร์มาร่วมลงรหัส 1 คนและทดสอบความเชื่อมั่นระหว่างผู้ลงรหัส (Intercoder Reliability) โดยจะสุ่มตัวอย่างข่าวในเดือนธันวาคม 2548 ที่มีประเด็นข่าวเดียวกันของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันจำนวน 9 ข่าว และหน้า “ผู้จัดกวน” จำนวน 19 ข่าว รวม 28 ข่าว (ประกอบด้วยข่าวที่มีประเด็นตรงกับผู้จัดการรายวัน 10 ข่าว และข่าวที่มีไม่คู่เปรียบเทียบ 9 ข่าว) ผู้วิเคราะห์จะพิจารณาเนื้อหาทั้งพาดหัวข่าว ความนำข่าว เนื้อข่าวของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน และหน้า “ผู้จัดกวน” ที่เลือกมาศึกษาจำแนกประเภทเนื้อหาและองค์ประกอบของข่าว ลงรหัสตามคำนิยามปฏิบัติการตามที่กำหนดไว้แล้วนำผลการลงรหัสมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นตามสูตรของ Hosti ดังนี้

$$R = \frac{2(C1, 2)}{(C1+C2)}$$

โดยที่ R = ค่าความเชื่อมั่น
 C1,2 = จำนวนการลงรหัสที่ผู้ลงรหัสเห็นสอดคล้องกัน
 C1+C2 = จำนวนการลงรหัสที่ผู้ลงรหัสได้ลงไว้
 ถ้าค่าที่คำนวณได้เท่ากับ .75 หรือสูงกว่าถือว่ามีความเชื่อมั่นในระดับที่ยอมรับได้

ผลการคำนวณปรากฏว่า ค่าความเชื่อมั่นเกี่ยวกับประเภทเนื้อหาข่าว คือ 0.89

ค่าความเชื่อมั่นเกี่ยวกับองค์ประกอบของข่าว คือ 0.86

จึงถือได้ว่ามีความเชื่อมั่นตามเกณฑ์ของ Hosti

การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล

นำเสนอข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่ได้จากการบันทึก นำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและการพรรณนาวิเคราะห์ (Analytical Description) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของการแต่งและแปลงข่าวด้วยการการสร้างความหมายเพื่อเสียดสีเหตุการณ์ทางการเมืองในหน้า “ผู้จัดทวน” ของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน และเขียนบรรยายข้อมูลที่ทำการศึกษวิเคราะห์จากขั้นตอนต่างๆ และแสดงผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ได้จากแหล่งข้อมูลเอกสารและข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจาะลึก

การสัมภาษณ์เจาะลึก

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประเภทบุคคล (การสัมภาษณ์) ในที่นี้คือแบบสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) ผู้วิจัยจะเป็นผู้สัมภาษณ์ด้วยตนเองประเด็นและบันทึกคำสัมภาษณ์ด้วยเครื่องบันทึกเสียง โดยมีแนวคำถามแบบไม่มีโครงสร้างคำถามตายตัว (Unstructured Questionnaires) ประกอบการสัมภาษณ์ที่ครอบคลุมประเด็นที่ต้องการข้อมูลกับกลุ่มบุคคลดังต่อไปนี้

1. ผู้จัดทำหน้า “ผู้จัดทวน” ในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันเพื่อให้ทราบแนวคิด นโยบาย และปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการคัดเลือกข่าว ดังนี้

-นายชูเกียรติ	เจริญสุข (คามิน)
-นายบัญชา	แสงต้นชัย
-นายบัญชา	อ่อนดี (ป่าบุญ)
-นายธีระพงษ์ศักดิ์	สังกะทิพย์ (แหลม)
-นายยอด	พงศ์สกุล (เงา, เรต'X)
-นางสาวศวรรยา	เรืองวิสุทธิรักษ์ (บุญ)
-นายคทา	ปทุมธรรารัตน์

ประเด็นสัมภาษณ์มีดังนี้

1. ท่านมีประวัติชีวิต พื้นความรู้ ประสบการณ์ทำงานและภาระหน้าที่ความรับผิดชอบด้านใดบ้าง
2. หนังสือพิมพ์ของท่านมีวัตถุประสงค์ นโยบาย และแนวทางปฏิบัติในการจัดทำหน้า“ผู้จัดกวน” อย่างไร
3. อะไรเป็นแรงจูงใจให้ท่านจัดทำหน้า “ผู้จัดกวน” ขึ้นมา
4. ผู้จัดทำแบ่งภาระหน้าที่ความรับผิดชอบในการนำเสนอหน้า “ผู้จัดกวน” อย่างไร
5. ท่านมีเป้าหมายวิธีการและหลักเกณฑ์ใดบ้างในการคัดเลือกประเด็นข่าวและสร้างรูปแบบมานำเสนอในแต่ละวัน
6. ปฏิกริยาจากฝ่ายต่างๆ รวมทั้งการเปิดพื้นที่ให้ผู้อ่านมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นทางเว็บไซต์เป็นไปในทิศทางใด
7. ปัญหาและอุปสรรคทั้งในแง่การทำงาน แง่กฎหมายและการละเมิดจรรยาบรรณวิชาชีพที่ท่านประสบมีอะไรบ้าง
8. ท่านมีทัศนะ มุมมอง หรือข้อเสนอแนะต่อเหตุการณ์ทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองอย่างไร

2. ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน เลือกรายชื่อผู้อ่านจากผู้อ่านหนังสือพิมพ์ผู้จัดการเป็นประจำจากกลุ่มอาชีพต่างๆ 15 คน จำแนกเป็นกลุ่มข้าราชการ กลุ่มนักธุรกิจ และกลุ่มนิสิตนักศึกษา กลุ่มละ 5 คน ใช้การเลือกแบบ Snowball Sampling (ให้กลุ่มตัวอย่างแนะนำกลุ่มตัวอย่างอื่น)

กลุ่มข้าราชการ

- นายบุญรวม สังข์น้อย

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดห้วยขมิ้น จ. สระบุรี ข้าราชการระดับ 8

- นายमाणพ ทองตัน

นักวิชาการประจำสำนักงานสาธารณสุขหนองแค จ.สระบุรี ข้าราชการระดับ 7

- นายวีรพงศ์ ตามตะคุ

สาธารณสุขอำเภอหนองแค จ.สระบุรี ข้าราชการระดับ 7

- นางสาวเนียง บุญแก้ว

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกลุ่มหัก จ.สระบุรี

- นางสาวปิ่นลำ ศิลาบุตร

ครูมัธยมโรงเรียนเมืองแคนวิทยาคม จ.ศรีสะเกษ ข้าราชการระดับ 4

กลุ่มนักธุรกิจ

- รศ.ทพ.ไพโรจน์ ทายพงศ์ศักดิ์

เจ้าของบริษัท PT Endeavor จำกัด (มหาชน) CO., LTD.

ผู้ก่อตั้งศูนย์ทันตกรรมรากเทียมแห่งประเทศไทย

- นายมานิจ บรรจงธนกิจ

ผู้อำนวยการฝ่ายโครงการบริษัทชินคอร์ปเปอร์เรชั่น จำกัด

- นายทรงเกียรติ พรหมมาลี

ผู้จัดการโรงแรม พักใจ รีสอร์ท จ.ชลบุรี

ผู้จัดการโรงแรมเป็นสุข จ.สระบุรี

- นายวรเชษฐ์ ก่าแก้ว

เจ้าของธุรกิจ Organizer บริษัท Add Most จำกัด

- นายจิรวุฒ หงสกุล

ผู้จัดการบริษัท IDIN ARCHITECTS จำกัด

กลุ่มนิสิตนักศึกษา

- นายทศพล เชี่ยวชาญประพันธ์

นิสิตชั้นปีที่ 4 ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คณะนิติศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- นางสาวผาณิตา วิทยวราวัฒน์

นิสิตชั้นปีที่ 4 ภาควิชาสถิติประยุกต์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- นายคำพร ภูระเจน

นิสิตชั้นปีที่ 4 คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

- นายปรีดีเฉลิม เจริญศิลป์

นิสิตชั้นปีที่ 4 คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

- นางสาวแพรววี เคหะสุวรรณ

นักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประเด็นสัมภาษณ์ดังนี้

1. ท่านมีประสบการณ์ ภูมิหลังและภาระหน้าที่ความรับผิดชอบด้านใดบ้าง
2. ท่านสามารถตีความหมายผ่านข้อความและภาพของหน้า “ผู้จัดทวน” ได้มากน้อยแค่ไหนและมีอุปสรรคในการตีความหมายหรือไม่ อย่างไร
3. ท่านมีความพึงพอใจและไม่พึงพอใจการนำเสนอข่าวของหน้า “ผู้จัดทวน” ด้านใดบ้าง เช่น รูปแบบการนำเสนอ ความเหมาะสมในการใช้ภาพ และสำนวนภาษาในการสื่อความหมายต่างๆ
4. ท่านได้นำประเด็นข่าวที่หน้า “ผู้จัดทวน” เสนอมาวิพากษ์วิจารณ์ และนำไปใช้ประโยชน์ในด้านใดบ้าง เช่น การให้ความรู้ การรู้เท่าทันสถานการณ์ การให้ความบันเทิง เป็นต้น

5. ท่านมีทัศนคติต่อปัญหาเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทั้งในแง่กฎหมาย แง่ จรรยาบรรณวิชาชีพและความรับผิดชอบสื่อมวลชนของหน้า “ผู้จัดกวน” อย่างไร
6. ท่านมีทัศนคติ มุมมองหรือข้อเสนอแนะต่อสภาพสังคม การเมือง วัฒนธรรม ฯลฯ อย่างไร

3. นักวิชาการนิเทศศาสตร์ ใช้การเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

ดังนี้

- ผ.ศ.ดร.พิรงรอง รามสูต

อาจารย์และหัวหน้าภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ผ.ศ.เจตน์ศักดิ์ แสงสิงแก้ว

อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการสื่อสาร คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

- อาจารย์ประไพพิศ มุทิตาเจริญ

อาจารย์และหัวหน้าสาขาวิชาประชาสัมพันธ์ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประเด็นสัมภาษณ์ดังนี้

1. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการรายงานข่าวในรูปแบบบันเทิงผสานการเสียดสีการเมืองผ่านหน้า “ผู้จัดกวน” อย่างไร
2. ท่านมีความเห็นเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบสื่อมวลชนของหน้า “ผู้จัดกวน” อย่างไร
3. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสื่อความหมายของหน้า “ผู้จัดกวน” อย่างไร
4. ท่านมีความเข้าใจความหมายที่สื่อออกมาจากหน้า “ผู้จัดกวน” มากน้อยแค่ไหน
5. ท่านมีทัศนคติหรือมุมมองเกี่ยวกับสภาพสังคม การเมือง วัฒนธรรม ฯลฯ อย่างไร
6. ท่านมีทัศนคติเกี่ยวกับประเด็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล การหมิ่นประมาท ทั้งในแง่กฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพสื่อมวลชนของหน้า “ผู้จัดกวน” อย่างไร

7. ท่านคิดว่าแนวโน้มการรายงานข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยจะเป็นไปในทิศทางใด ทั้งในแง่กฎหมาย จรรยาบรรณวิชาชีพ และปัจจัยแวดล้อมในการแสดงความ คิดเห็นทางการเมือง

การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ส่งสารและผู้รับสารมาวิเคราะห์ประกอบการวิเคราะห์ เนื้อหาโดยใช้การพรรณนาวิเคราะห์ (Analytical Description)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยหัวข้อ “ลักษณะการแปลงข่าวเพื่อเสียดสี ล้อเลียนทางการเมืองในหน้า “ผู้จัดกวน” ของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันกับปฏิบัติการรับรู้ของผู้อ่าน” ได้แบ่งการนำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์รูปแบบและเนื้อหาของ “ผู้จัดกวน”

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์กลวิธีการแปลงข่าวในการรายงานข่าว

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์การแปลงข่าวโดยใช้กลวิธีการสร้างอารมณ์ขันและการสื่อ

ความหมาย

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ปัจจัย นโยบายและแนวทางการจัดทำ “ผู้จัดกวน”

ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์ปฏิบัติการรับรู้และความคิดเห็นต่อการสื่อความหมายของ “ผู้จัดกวน”

ส่วนที่ 1

วิเคราะห์รูปแบบและเนื้อหาของ “ผู้จัดกวน”

ส่วนนี้จะวิเคราะห์ถึงลักษณะรูปแบบการจัดหน้า อธิบายองค์ประกอบในหน้า “ผู้จัดกวน” รวมทั้งวิเคราะห์เนื้อหาทั้งหัวข้อข่าว ประเด็นข่าว องค์ประกอบของข่าวและประเด็นข่าวในองค์ประกอบของข่าวต่างๆ ที่นำเสนอในหน้า “ผู้จัดกวน” โดยเปรียบเทียบกับข่าวปกติของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน ดังนี้

1. รูปแบบ วิเคราะห์รูปแบบการจัดหน้า รวมทั้งองค์ประกอบในหน้า “ผู้จัดกวน” ดังนี้

1.1 รูปแบบการจัดหน้า หน้า “ผู้จัดกวน” เป็นส่วนหนึ่งใน “ปริทรรศน์” ซึ่งเป็นฉบับแยกส่วนของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน โดยมีการนำเสนอในหน้าสุดท้ายหรือปกหลังของ “ปริทรรศน์” ที่นำเสนอทุกวันจันทร์-ศุกร์ มีรูปแบบนำเสนอแบบกลับหัวกลับหางจากหน้าปกติ ทั้งนี้เพื่อสร้างความสนใจและเพื่อให้ผู้อ่านทราบว่าข่าวที่เสนอในหน้านี้ไม่ใช่ข่าวที่นำเสนอข้อเท็จจริงแต่อย่างใด การจัดวางองค์ประกอบของคอลัมน์ดังกล่าว ภาพล้อเลียนและข่าวจะแบ่งอย่างชัดเจน

ข่าวหลักจะอยู่ด้านบนขวาหรือซ้ายของหน้ากระดาษซึ่งถ้าข่าวหลักอยู่ด้านบนซ้ายข่าวรองจะอยู่ด้านล่างขวาหรือถ้าข่าวหลักอยู่ด้านบนขวาข่าวรองจะอยู่ด้านล่างซ้าย เป็นต้น ถือได้ว่ามีความสมดุลในการจัดหน้า และมีการจัดสัดส่วนให้เห็นความแตกต่างระหว่างข่าวหลักและข่าวรองอย่างชัดเจน ในช่วงเวลาที่ศึกษามีเพียง 2 ฉบับเท่านั้นที่จัดหน้าต่างจากที่กล่าวข้างต้น กล่าวคือ ให้ข่าวหลักแทรกอยู่เต็มหน้าระหว่างภาพล้อเลียนและการ์ตูน หรือนำเสนอข่าวหลักและข่าวรองโดยให้ความสำคัญเท่ากันคือให้พื้นที่และสัดส่วนการนำเสนอด้านบนเช่นเดียวกันส่วนพื้นที่ด้านล่างนำเสนอคอลัมน์ตลกขบขันแทน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้จัดการ

ปริทรรศน์

วันพฤหัสบดี 18 พฤศจิกายน 2548

37 กับ 'เวลด์เค็ม' สวิส-สวีเดนคว้าโควตาทวีป

36 เปรตป่ายเมืองสองได้สายตบถอก

41 'ไอ' วรคุณล้มไปหัวโขดศกถวิลหัวหมก

มือถือโมค์ ไฟส่องหน้า 'ราชนิทมอลำ'

ผู้ขับขานลำนำชีวิตแห่งแดนอีสาน

... อดทนสู้ร้อพ้อ... ชีวิตไม่พอค้บวัน
สู้ร้อพ้อไว้รอค้บวัน... รอไว้รอไม่ค้บวัน
พ้อบพ้อบพ้อบพ้อ... เพราะรอค้บวันพ้อบพ้อบพ้อบพ้อ... ส้มมาไว้ค้บพ้อบพ้อ
พ้อบพ้อบพ้อบพ้อ...

... อดทนสู้ร้อพ้อ... ชีวิตไม่พอค้บวัน
สู้ร้อพ้อไว้รอค้บวัน... รอไว้รอไม่ค้บวัน
พ้อบพ้อบพ้อบพ้อ... เพราะรอค้บวันพ้อบพ้อบพ้อบพ้อ... ส้มมาไว้ค้บพ้อบพ้อ
พ้อบพ้อบพ้อบพ้อ...

18 หน้า 34

บ้านมะเร็งระยะสุดท้าย

ข่าวร้าย... กำสัจใจ... ความหวัง

... อดทนสู้ร้อพ้อ... ชีวิตไม่พอค้บวัน
สู้ร้อพ้อไว้รอค้บวัน... รอไว้รอไม่ค้บวัน
พ้อบพ้อบพ้อบพ้อ... เพราะรอค้บวันพ้อบพ้อบพ้อบพ้อ... ส้มมาไว้ค้บพ้อบพ้อ
พ้อบพ้อบพ้อบพ้อ...

18 หน้า 34

จับโกหก!

กำกับโดย วัชรพล วัชรพล ใครกันแน่ที่หมิ่นฯ

เมืองไทยรายสัปดาห์สัญจร ครั้งที่ 8

ฉบับนี้ในรูปแบบ VCD-DVD

ที่ อิมพีเรียล - มีนบุรี กรุงเทพฯ และแพร่เป็นเทวีทั่วประเทศ

ภาพที่ 6 หน้าปริทรรศน์ (18 พ.ย. 48)

ភាព 7 ង្វា "ផ្ទុំគុំគុំវង" ង្វាអ្នកត្រួតត្រាផ្ទេរក្នុងរវាងភាពផ្តិលផ្តើមនិងការត្រួតត្រា (18 ឆ្នាំ. 48)

ภาพที่ 8 หน้า “ผู้จัดกวน” แสดงตัวอย่างการให้ข่าวหลักและข่าวรองในตำแหน่งความสำคัญเท่ากัน (16 ธ.ค. 48)

1.2 องค์ประกอบในหน้า “ผู้จัดกวน” ประกอบด้วยคอลัมน์ตลกขบขันต่างๆ ซึ่งมีลักษณะการนำเสนอที่ต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นจำนวนวันที่นำเสนอในแต่ละสัปดาห์ ขนาดพื้นที่ และตำแหน่งการจัดวางคอลัมน์ เป็นต้น ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

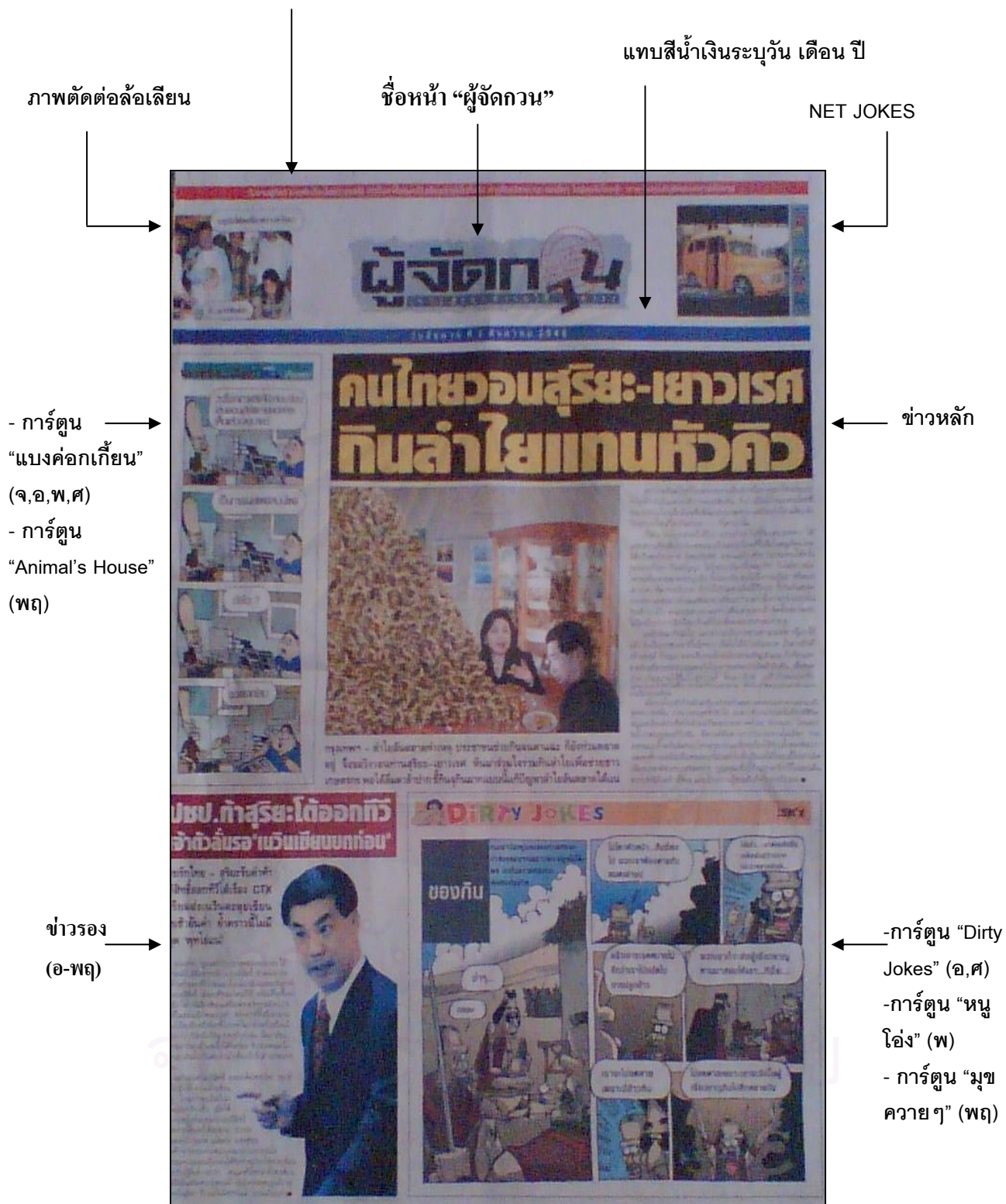
1.2.1 NET JOKES เป็นภาพตลกขบขันอยู่ด้านบนสุดด้านขวาติดกับชื่อ “ผู้จัดกวน” นำเสนอทุกวัน ชื่อคอลัมน์อยู่ด้านขวาของภาพโดยอักษรแต่ละตัวจะเรียงเป็นแนวตั้งลงมา โดยส่วนมากเป็นภาพตลกขบขันหรือเหตุการณ์แปลกๆ ที่เกิดขึ้นทั้งในและต่างประเทศ มีทั้งที่เป็นภาพจริงและการ์ตูนมักจะนำมาจากเว็บไซต์ ส่วนบนสุดด้านซ้ายจะเป็นภาพจริงนำมาเติมแต่งล้อเลียนการเมืองหรือสถานการณ์ข่าวช่วงนั้นๆ

ภาพที่ 9 NET JOKES (27 ก.ค. 48)

1.2.2 ข่าว เป็นการแต่งและแปลงข่าวจากข่าวทั่วไปจากหนังสือพิมพ์ปกติของผู้จัดกวน นำเสนอด้วยรูปแบบของข่าว อันประกอบด้วย พาดหัวข่าว ความนำข่าว เนื้อข่าว และภาพข่าว โดยนำเหตุการณ์ข่าวมาแต่งเรื่องขึ้นผสมผสานจินตนาการเพื่อล้อเลียนเสียดสีบุคคล กลุ่มบุคคลหรือเหตุการณ์ข่าวในลักษณะที่เล่นที่จริง จะนำเสนอวันละ 2 ข่าว คือ ข่าวหลักจะอยู่ด้านบนซ้ายหรือขวา ส่วนข่าวรองจะอยู่ด้านล่างซ้ายหรือขวา ซึ่งทุกวันจันทร์จะมีข่าวหลักเพียงข่าวเดียวเพราะนำเสนอคอลัมน์ “บ้านทรายทอง (พจแม่่ว)” ของ “บัญชา/คามิน” แทนพื้นที่ข่าวรอง

แท็บสีแดงมีระบุคำเตือนว่า “ทีมงานผู้จัดกวน...ขอยืนยัน-นึ่งยัน-นอนยันว่าเนื้อหาทั้งหมดภายในหมวดเป็นเรื่องสมมติขึ้นทั้งสิ้น หากชื่อหรือสถานการณ์ใดๆ ไปพ้องกับใครเข้า เราจะไม่ยอมรับผิดชอบอย่างเด็ดขาด”

ภาพที่ 10 องค์ประกอบต่างๆ ในหน้า “ผู้จัดกวน” (1) (2 ส.ค. 48)

วันจันทร์เสนอ
ข่าวหลักข่าวเดียว

การ์ตูน “บ้านทรายทอง (พจแม่่ว)” (วันจันทร์)

ภาพที่ 11 องค์ประกอบในหน้า “ผู้จัดกวน” (2) (5 ก.ย. 48)

1.2.3 ภาพล้อเลียน เป็นภาพล้อเลียนการเมืองซึ่งมักจะนำภาพโฆษณาหรือหน้าปกหนังสือมาตัดต่อกราฟิกและนำเสนอแทนพื้นที่ของข่าวรองแต่ไม่ได้นำเสนอเป็นประจำซึ่งในช่วงเวลาที่ศึกษามีเพียง 4 ฉบับเท่านั้น

ภาพที่ 12 ภาพล้อเลียนปกหนังสือ “หม่ามุกแป้ก” (7 ต.ค. 48)

1.2.4 คอลัมน์ “แบงค็อกเกี้ยน” ของ “บั๊กแหลม” เป็นการ์ตูนล้อการเมือง 4 ช่อง นำเสนอทุกวันจันทร์ อังคาร พุธ และศุกร์ คอลัมน์แนวตั้งอยู่ในตำแหน่งด้านบนซ้ายหรือขวาของข่าวหลัก เป็นกรอบสี่เหลี่ยมผืนผ้าแนวตั้ง จะมีชื่อคอลัมน์อยู่มุมบนด้านซ้ายและนามปากกาของผู้เขียนอยู่มุมบนด้านขวา มีลักษณะเด่นคือ มีตัวละครเอกชื่อ “บั๊กแหลม” ซึ่งถือเป็นตัวแทนของผู้เขียน ภาพที่วาดมักจะเป็นบรรยากาศในที่ทำงาน

กล่าวคือ มีโต๊ะทำงานและเพื่อนร่วมงานอ่านหนังสือพิมพ์หรือกำลังพิมพ์งานและได้ตอบประเด็นทางการเมือง

ภาพที่ 13 คอลัมน์ “เบงค็อกเกียน” ของ “บักแหลม” (4 พ.ย. 48)

1.2.5 คอลัมน์ “Dirty Jokes” ของ “เรต’X” เป็นการ์ตูนหลายช่องจบนำเสนอในวันอังคารและวันศุกร์อยู่ในตำแหน่งด้านล่างขวาหรือซ้ายของข่าวรอบ เป็นกรอบ

สี่เหลี่ยมจัตุรัส มีชื่อคอลัมน์อยู่มุมบนด้านซ้ายของคอลัมน์ และมีชื่อผู้เขียน “เรต'X” อยู่มุมบนด้านขวา นำเสนอเรื่องคล้ายนิทานจบในตอน ซึ่งจะมีชื่อตอนอยู่ในกรอบด้านบนซ้ายของคอลัมน์ “Dirty Jokes” เสนอเรื่องตลกขบขันเกี่ยวกับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันเน้นเรื่องเพศแบบสองแง่สองง่าม มีตัวละครเอกคือ “ป้าบุญ”

ภาพที่ 14 คอลัมน์ “Dirty Jokes” ของ “เรต'X” (30 ส.ค. 48)

1.2.6 คอลัมน์ “บ้านทรายทอง (พจแม่่ว)” ของ “บัญญัติชา/คามิน” เป็นการ์ตูนล้อการเมืองหลายช่องจบ อยู่ในตำแหน่งครึ่งหน้ากระดาษด้านล่าง ชื่อคอลัมน์อยู่มุมบนด้านซ้าย และนามปากกาของผู้เขียนอยู่มุมบนด้านขวา นำเสนอทุกวันจันทร์เป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้ามีขนาดใหญ่กว่าคอลัมน์อื่นๆ ในหน้าเดียวกันเพราะมีพื้นที่รวมไปถึงข่าว

รองซึ่งในวันจันทร์ไม่ได้นำเสนอ มักจะล้อเหตุการณ์ทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว
ของนายกรัฐมนตรีและบุคคลในครอบครัวนายกรัฐมนตรีเป็นตัวละครประจำ

ภาพที่ 15 คอลัมน์ "บ้านทรายทอง (พจแม่)" ของ "บัญชา/คามิน" (11 ก.ค. 48)

1.2.7 คอลัมน์ "หนูโง่ง" ของ "ป๊วย" เป็นการล้อการเมือง 4 ช่อง อยู่ใน
ตำแหน่งล่างขวาหรือซ้าย นำเสนอบทกวีทุกวันพุธขนาดสี่เหลี่ยมจัตุรัส ชื่อคอลัมน์อยู่มุมบน
ด้านซ้ายและนามปากกาของผู้เขียนอยู่มุมบนด้านขวา มีตัวละครประจำคือหนูโง่ง ป๊ะป๊า
และพี่ชายหนูโง่งที่มักจะพูดคุยถึงประเด็นข่าวภายในบ้าน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.2.9 คอลัมน์ "มุขควายๆ" ของ "บั๊กแหลม" เป็นการตลกการเมือง 4 ช่อง นำเสนอทุกวันพฤหัสบดี มักจะอยู่ในตำแหน่งด้านล่างขวาหรือล่างซ้ายข้างข่าวรอง ชื่อคอลัมน์อยู่มุมบนด้านซ้ายของคอลัมน์และนามปากกาของผู้เขียนอยู่มุมบนด้านขวาของคอลัมน์ จะเป็นกรอบสี่เหลี่ยมจัตุรัส มี "บั๊กแหลม" เป็นตัวละครเอกและมักจะเป็นภาพวาดบรรยากาศในที่ทำงานเช่นเดียวกับคอลัมน์ "แบงค็อกเกี้ยน"

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 18 คอลัมน์ "มุขควายๆ" ของ "บั๊กแหลม" (10 พ.ย. 48)

2. **เนื้อหา** ส่วนของเนื้อหาในหน้า "ผู้จัดกวน" พิจารณาวิเคราะห์หัวข้อข่าว ประเด็นข่าว องค์ประกอบของข่าวและประเด็นข่าวในองค์ประกอบของข่าวต่างๆ โดยเปรียบเทียบกับข่าวปกติของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน ดังนี้

2.1 หัวข้อข่าว วิเคราะห์ว่าในหัวข้อข่าว "ผู้จัดกวน" มีความสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับหัวข้อข่าวหน้าปกตีของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันอย่างไร

ตารางที่ 1 จำนวนหัวข้อข่าวที่เสนอในหน้า "ผู้จัดกวน" และในหน้าข่าวปกตีของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันจำแนกตามความสอดคล้อง

หน้าที่นำเสนอข่าว	จำนวนข่าว		
	ข่าวที่มีหัวข้อข่าว สอดคล้องกัน	ข่าวที่ไม่พบหัวข้อข่าว สอดคล้องกัน	รวม
หน้า "ผู้จัดกวน"	87	28	115
หน้าข่าวปกตีในผู้จัดการรายวัน	77	-	77

หัวข้อข่าวที่นำเสนอส่วนใหญ่มาจากข่าวประจำวันในวันนั้นๆ ที่เสนอในหน้าข่าวปกตี อาจมีบางหัวข้อข่าวที่ไม่พบในวันนั้นอยู่บ้างแต่พบวันใกล้เคียงหรือบางหัวข้อข่าวไม่ได้นำเสนอในหน้าข่าวปกตีเลย นอกจากนั้นพบว่าข่าวในหน้าปกตีที่มีหัวข้อข่าวเดียวกับหน้า "ผู้จัดกวน" อาจมีมากกว่า 1 ข่าว หรือข่าวหน้าปกตีมีข่าวเดียวแต่ถูกแปลงเป็นข่าวหน้า "ผู้จัดกวน" 2-3 ข่าวแต่ส่วนใหญ่มักจะมีหัวข้อข่าวสอดคล้องกันเพียงข่าวเดียว โดยจำแนกประเภทหัวข้อข่าวได้ดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 จำนวนร้อยละของหัวข้อข่าวที่ปรากฏในหน้า "ผู้จัดกวน" และข่าวหน้าปกตี
รลงหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน จำแนกตามเนื้อหาหัวข้อข่าว

หน้าที่นำเสนอ ข่าว	ประเภทหัวข้อข่าว						รวม
	การเมือง	เศรษฐกิจ	สังคมและ บันเทิง	ต่างประเทศ	วัฒนธรรม และ การศึกษา	อาชญากรรม	
หน้า "ผู้จัดกวน"	100 (86.96)	7 (6.09)	4 (3.48)	2 (1.74)	1 (0.87)	1 (0.87)	115 (100)
หน้าปกตี	61 (79.22)	8 (10.39)	3 (3.9)	3 (3.9)	2 (2.6)	0 (0)	77 (100)

จะเห็นว่าประเภทหัวข้อข่าวจำแนกได้ 5 ประเภท คือ การเมือง เศรษฐกิจ สังคมและ
บันเทิง วัฒนธรรมและการศึกษา และต่างประเทศ

2.2 ประเด็นข่าว สามารถจัดกลุ่มประเด็นข่าวที่นำเสนอในหน้า "ผู้จัดกวน" และในข่าว
ปกตีของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันตามประเภทของหัวข้อข่าวต่างๆ ได้ดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 จำนวนประเด็นข่าวต่างๆ ที่นำเสนอในหน้า "ผู้จัดกวน" และในหน้าปกติของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน

หัวข้อข่าว	ประเด็นข่าว	หน้า "ผู้จัดกวน"		ข่าวหน้าปกติ	
		จำนวนข่าว	ร้อยละ	จำนวนข่าว	ร้อยละ
การเมือง	ข่าวความไม่โปร่งใสหรือความไม่ชอบมาพากล	18	15.65	12	15.58
	ข่าวเกี่ยวกับนายกรัฐมนตรี	14	12.17	5	6.49
	ข่าวสถานการณ์ภาคใต้	10	8.69	9	11.69
	ข่าวเกี่ยวกับสื่อมวลชน	9	7.83	3	3.9
	ข่าวกรณีปิดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์	9	7.83	5	6.49
	ข่าวปรับคณะรัฐมนตรี	7	6.09	3	3.9
	ข่าวกรณีการสรรหาผู้ว่าราชการตรวจเงินแผ่นดิน (สดง.)	6	5.22	6	7.79
	ข่าวเกี่ยวกับนโยบายหรือโครงการของรัฐ	6	5.22	6	7.79
	ข่าวปัญหาในกระทรวงสาธารณสุข(ความขัดแย้ง/ใช้หัวหน้า)	5	4.35	4	5.19
	ข่าวการเลือกตั้ง	4	3.48	3	3.9
	ข่าวเกี่ยวกับพรรคประชาธิปัตย์	4	3.48	0	0
	ข่าวประท้วง	2	1.74	1	1.3
	ข่าวอุทกภัย	2	1.74	2	2.6
	ข่าวกรณีรัฐมนตรีสลายกรรม	2	1.74	1	1.3
ข่าวการซื้อหุ้นหนังสือพิมพ์มติชนและบางกอกโพสต์	2	1.74	1	1.3	
เศรษฐกิจ	ข่าวปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ	5	4.35	5	6.49
	ข่าวราคาน้ำมัน	1	0.87	1	1.3
	ข่าวการขาดทุนของบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน)	1	0.87	1	1.3
	ข่าวการซื้อหุ้นหนังสือพิมพ์มติชนและบางกอกโพสต์	0	0	1	1.3
สังคมและบันเทิง	ข่าวกรณีนาย ดนุพร ปุณกันต์ ฟ้องหนังสือพิมพ์สยามบันเทิง	1	0.87	0	0
	ข่าวขยายระยะเวลาคุมประพฤติ นาย วันเฉลิม อยู่บำรุง	1	0.87	1	1.3
	ข่าวกรณีนางสาว ศัทลียา แมคอินทอซ คลอดบุตร	1	0.87	1	1.3
	ข่าวสื่อกรณีนางสาว ณพทัย ทิวไม่งาม ตั้งครรภ์	1	0.87	1	1.3

หัวข้อข่าว	ประเด็นข่าว	หน้า "ผู้จัดกวน"		ข่าวหน้าปกดี	
		จำนวนข่าว	ร้อยละ	จำนวนข่าว	ร้อยละ
ต่างประเทศ	ข่าวนาย จุนธิโร โคธิชุมิ นายกรัฐมนตรีประเทศญี่ปุ่นยุบสภา	1	0.87	1	1.3
	ข่าวนายกรัฐมนตรีเดินทางไปประเทศเคนยา	1	0.87	1	1.3
	ข่าวมุสลิมไทยลี้ภัยไปประเทศมาเลเซีย	0	0	1	1.3
วัฒนธรรมและการศึกษา	ข่าวจัดงานวิวาทิให้หมี่แพนด้า "ช่วงช่วง-หลินฮุ่ย"	1	0.87	1	1.3
	ข่าวองค์การยูเนสโกยกย่อง "พุทธทาสภิกขุ"	0	0	1	1.3
อาชญากรรม	ข่าวข่มขืน	1	0.87	0	0
รวม		115	100	77	100

จากจำนวนประเภทหัวข้อข่าวและประเด็นข่าวที่นำเสนอในหน้า "ผู้จัดกวน" เปรียบเทียบกับในหน้าข่าวปกดีของผู้จัดการรายวันสามารถสรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 ตัวอย่างประเด็นข่าวที่ปรากฏในหน้า “ผู้จัดกวน” เปรียบเทียบกับในหน้าปกติของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน

หัวข้อข่าว	ประเด็นข่าว	พาดหัวข่าว			
		วัน/เดือน/ปี	หน้า “ผู้จัดกวน”	วัน/เดือน/ปี	หน้าข่าวปกติของผู้จัดการรายวัน
การเมือง	ข่าวความไม่โปร่งใสหรือความไม่ชอบมาพากล	21 ก.ค. 48	“แม้ว่าเนะญาติ-ครอบครัวอ่านหนังสือ 'มารยาทในการกิน'”	20 ก.ค. 48	“อกลงกรณยื่นข้อมูลทักษิณพิน้อง 'เยาวเรศ' ไม่ได้ประกาศฟ้องศาล”
		2 ส.ค. 48	“แม้ว่า 'การันตี' รอยรั่วหนองงูเห่า”	8 ส.ค. 48	“ปชป. จับโกหกบพท. แจง CTX “ชัยนันท์” ยันรื้อแค้นใหญ่” ทางไม่กระทบรันเวย์”
	ข่าวเกี่ยวกับนายกรัฐมนตรี	18 ส.ค. 48	“แม้ว่ารูดหาหมอคัลยกรรมเหตุอยากหน้าเหมือนปรีดี”	17 ส.ค. 48	“ทักษิณผีนเดินตามรอยปรีดี”
		17 ต.ค. 48	“ดาวพุดพ้อโคจรมาที่ไร นายกฯไม่อยู่สักที” ¹		
	ข่าวสถานการณ์ภาคใต้	19 ก.ค. 48	“แม้ว่าแจ้งกฎหมายติดหนวดหวังลดเครียด 3 จว.ได้”	16-17 ก.ค. 48	“จุ่มค่านพรก. 3 จังหวัดใต้ละเมิดประชาชน”
14 พ.ย. 48		“ “คู่” พันธ มุกย้ายคนอีสานมาแรงแข่งมุกเคเบิลทีวีระจุก”	12-13 พ.ย. 48	“โกสินทร์” โทะสื่อส่งคนอีสานลงใต้ทำกราบดินยันไม่รู้เรื่อง ล็อบบี้นักข่าว”	
เศรษฐกิจ	ข่าวปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ	15 ก.ค. 48	“คนไทยเห็นตามนายกฯ เศรษฐกิจขาขึ้นจริง ยกย้ายหน้าผากกันทั่วหน้า”	9-10 ก.ค. 48	“ทักษิณได้พวกไม่รักชาติล้มเศรษฐกิจไม่เลวร้าย-เร่งกู้ภัยน้ำมัน”
		12 ธ.ค. 48	“ทฤษฎีแก้มลิง” เห็นผลทันตา นักการเมืองเผยอมได้เยอะขึ้น” ²	9 ธ.ค. 48	“เบรกเมกะโปรเจกต์ ชูยวันชาติดุลบัญชี”
	ข่าวราคาน้ำมัน	21 ก.ค. 48	“แม้ว่าปิดทำเนียบฉลอง 'ดีเซลลดฮวบ40สต.’”	20 ก.ค. 48	“ดีเซลลดราคาครั้งแรกรอบ19 เดือน “เมตตา” ออกโรงโต้กลับ “โสภณ””

¹ ข่าวหน้า “ผู้จัดกวน” ที่ไม่พบประเด็นหลักสอดคล้องในหน้าข่าวปกติของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน

² มีประเด็นหลักสอดคล้องแต่จัดเป็นข่าวการเมือง

หัวข้อข่าว	ประเด็นข่าว	พาดหัวข่าว			
		วัน/เดือน/ปี	หน้า “ผู้จัดกวน”	วัน/เดือน/ปี	หน้าข่าวปกติของผู้จัดการรายวัน
สังคมและ บันเทิง	ข่าวกรณินาย دنุพร ปุณกันต์ ฟ้อง หนังสือพิมพ์ สยามบันเทิง	24 ส.ค.48	“หมา” ฟ้องสยามบันเทิง ตัดต่อหัวเป็น ‘ปรัค’ ¹		
	ข่าวขยาย ระยะเวลาคุม ประพฤติ นาย วันเฉลิม อยู่ บำรุง	1 ก.ย. 48	“โครงการรับเลี้ยงลูกของรัฐ ‘เข้าตาเหลิม’ ขอประเดิมเป็นราย แรก”	31 ส.ค. 48	“ห้ามวันเฉลิมเที่ยวอีก 1 ปี ละเมิดคำสั่งศาลครั้งแรก”
ต่างประเทศ	ข่าวนาย จุนอิชิ โร โคอิซุมิ นายกรัฐมนตรี ประเทศญี่ปุ่นยุบ สภา	10 ส.ค. 48	“นักการเมืองไทยโก่งหน้าด้านๆโคอิซุมิ’ อายแทนยุบสภาฯ”	9 ส.ค. 48	“ญี่ปุ่นยุบสภา-ยัน FTA เดินต่อ”
	ข่าวมุสลิมไทยลี้ ภัยไปประเทศ มาเลเซีย	5 ก.ย. 48	“แม้ว่านะขำน้องแหม่มสร้างสรรคกว่ามุสลิมลี้ภัยพ.ร.ก.” ²	2 ก.ย. 48	“สื่อมาเลเซียประโคมข่าวมุสลิมไทยหนีไฟได้”

¹ ข่าวหน้า “ผู้จัดกวน” ที่ไม่พบประเด็นหลักสอดคล้องในหน้าข่าวปกติของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน

² มีประเด็นหลักสอดคล้องแต่จัดเป็นข่าวการเมือง

หัวข้อข่าว	ประเด็นข่าว	พาดหัวข่าว			
		วัน/เดือน/ปี	หน้า "ผู้จัดกวน"	วัน/เดือน/ปี	หน้าข่าวปกติของผู้จัดการรายวัน
วัฒนธรรม และ การศึกษา	ข่าวจัดงาน วิวาทให้หมี แพนด้า "ช่วง ช่วง-หลินฮุ่ย"	10 พ.ย. 48	"เจ้เปียบแนะใจไทยดูตัวอย่าง "ช่วงช่วง-หลินฮุ่ย" ไม่ท้องก่อน แต่่ง"	29 ก.ย. 48	"ปีติปรีดาแพนด้าคู่ขวัญ"
	ข่าวองค์การ ยูเนสโกยกย่อง "พุทธทาสภิกขุ"	25 ต.ค. 48	"แม่เฒ่าได้ตีเพราะอ่านปกหนังสือพุทธทาสถนนวนจรูญ" ²	22-23 ต.ค. 48	"ชู "พุทธทาส" บุคคลสำคัญโลก"
อาชญากรรม	ข่าวข่มขืน	11 ต.ค. 48	"ไอ้คู่"เจอ"ไอ้รัตน"ข่มขืนหมู ปรับแค่ 300 ไม่โดน ประทชาติ ¹		

² มีประเด็นหลักสอดคล้องแต่จัดเป็นข่าวการเมือง

¹ ข่าวหน้า "ผู้จัดกวน" ที่ไม่พบประเด็นหลักสอดคล้องในหน้าข่าวปกติของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน

จากตารางที่ 2-4 พบว่าหัวข้อข่าวที่นำเสนอในหน้า “ผู้จัดกวน” และหน้าข่าวปกติของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน มีการเสนอข่าวการเมืองเป็นสัดส่วนมากที่สุดลำดับต่อมาคือ ด้านเศรษฐกิจ และสังคมและบันเทิงแต่จะมีความแตกต่างกันบ้างตรงที่หน้า “ผู้จัดกวน” นำเสนอข่าววัฒนธรรมและการศึกษา ต่างประเทศและอาชญากรรมเป็นจำนวนเท่ากัน แต่ผู้จัดการรายวัน นำเสนอข่าวต่างประเทศมากกว่าข่าววัฒนธรรมและการศึกษาและไม่นำเสนอข่าวอาชญากรรมเลย แสดงให้เห็นว่าหน้า “ผู้จัดกวน” ให้ความสำคัญกับประเด็นทางการเมืองเป็นอย่างมากคือ ร้อยละ 86.96 ทั้งนี้เพราะเรื่องการเมืองเป็นเรื่องที่สำคัญและมีผลกระทบต่อด้านอื่นๆ อีกทั้งนักการเมืองเป็นบุคคลที่กำหนดนโยบายและเป็นตัวแทนของประชาชนในการแก้ปัญหาต่างๆ ดังจะเห็นว่านำเสนอประเด็นข่าวความไม่โปร่งใสหรือความไม่ชอบมาพากลมากที่สุด คือ ร้อยละ 15.65 ถือว่า “ผู้จัดกวน” เป็นสื่อที่ร่วมตรวจสอบการทำงานของนักการเมืองและบุคคลที่เกี่ยวข้องที่มีแนวโน้มหรือกระทำการทุจริตซึ่งในบางครั้งไม่สามารถระบุได้ในข่าวปกติเพราะต้องเสี่ยงต่อการถูกฟ้องร้องหากยังไม่มีหลักฐานที่ชัดเจนอาจถือเป็นการหมิ่นประมาทได้ อย่างไรก็ตามหน้า “ผู้จัดกวน” ได้นำเสนอเพื่อกระตุ้นเตือนไปยังบุคคลดังกล่าวให้ทราบว่ามีผู้สังเกตการณ์อยู่และกระตุ้นให้ประชาชนรับรู้อีกทางหนึ่ง

ประเด็นต่อมาที่ให้ความสำคัญคือ ประเด็นที่เกี่ยวกับนายกรัฐมนตรี ร้อยละ 12.14 ซึ่งถือว่าเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดของชาติและในช่วงที่ศึกษานั้นรัฐบาลพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีหรือหัวหน้าพรรคไทยรักไทยเป็นรัฐบาลเพียงพรรคเดียวจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่ต้องกล่าวถึงอย่างยิ่ง ประเด็นที่นำเสนอรองลงมาคือข่าวสถานการณ์ภาคใต้ ร้อยละ 8.69 และข่าวเกี่ยวกับสื่อมวลชนร้อยละ 7.83 เท่ากันกับข่าวกรณีปิดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ร้อยละ 7.83 สถานการณ์ดังกล่าวเป็นเรื่องเด่นในช่วงนั้นที่สื่อให้ความสำคัญและความสนใจ เนื่องจากมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่และความมั่นคงของชาติ โดยเฉพาะประเด็นข่าวกรณีปิดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์นั้น ในเวลาที่ศึกษาถือว่าประเด็นนี้เป็นจุดเริ่มต้นที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวทางการเมืองของนายสนธิ ลิ้มทองกุล ผู้ก่อตั้งหนังสือพิมพ์ผู้จัดการในเวลาต่อมา ดังนั้นหน้า “ผู้จัดกวน” ในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันจึงต้องให้ความสำคัญกับประเด็นดังกล่าวด้วยเช่นกัน ซึ่งเปรียบเทียบเนื้อหาข่าวในแต่ละประเด็นข่าวของหน้า “ผู้จัดกวน” และข่าวหน้าปกติของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน

2.3 องค์ประกอบของข่าว (News Elements) ที่สร้างคุณค่าข่าวจำแนกได้ 8 ด้าน ได้แก่ ความใกล้ชิด (Proximity or Nearness) ความสำคัญ หรือความเด่น (Prominence) ของบุคคล เวลาและสถานที่ ผลกระทบ (Consequence) ความมีเงื่อนไข (Suspense) ความผิดปกติ

(Unusual) ความขัดแย้ง (Conflict) องค์ประกอบทางเพศ (Sex) เรื่องเล่าความสนใจคนทั่วไป (Emotions)

ตารางที่ 5 สัดส่วนขององค์ประกอบของข่าวด้านต่างๆ ที่ปรากฏในหน้า “ผู้จัดกวน” เปรียบเทียบกับหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน

ข่าว	องค์ประกอบของข่าว								รวม
	ความสำคัญหรือความเด่น	ผลกระทบ	ความใกล้ชิด	ความมีเงื่อนงำ	ความขัดแย้ง	ความผิดปกติ	องค์ประกอบทางเพศ	เรื่องเล่าความสนใจคนทั่วไป	
ผู้จัดกวน	22 (19.13)	27 (23.48)	4 (3.48)	12 (10.43)	12 (10.43)	7 (6.09)	5 (4.35)	26 (22.61)	115 (100)
ผู้จัดการรายวัน	13 (16.88)	26 (33.77)	2 (2.6)	5 (6.49)	20 (25.97)	0 (0)	4 (5.19)	7 (9.1)	77 (100)

จากประเภทขององค์ประกอบของข่าวข้างต้นจะแสดงให้เห็นตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 ตัวอย่างองค์ประกอบของข่าวด้านต่างๆ ที่ปรากฏในหน้า “ผู้จัดกวน” และข่าวหน้าปกตีของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน

องค์ประกอบของ ข่าว	พาดหัวข่าว			
	วัน/เดือน/ ปี	หน้า “ผู้จัดกวน”	วัน/เดือน/ปี	หน้าข่าวปกตีของผู้จัดการรายวัน
ความสำคัญหรือ ความเด่น	27 ก.ค. 48	“น้องเต๋าส่วนฝึกปรับกรม. เร็วเหลือเชื่อวันละ 10 กว่าโผ”	29 ก.ค. 48	“แม่่ว’ แจกถุงรับขวัญเด็กวันแรกจ่ายแล้ว 503 คน”
	13 ก.ย. 48	“แม่่วเตรียมสอนบุขทำ ‘สะตอผัดกุ้ง’ เลี้ยงผู้ประสบภัยหวังเรียกคะแนนนิยม”	2 ก.ย. 48	“โพลชี้ดัชนีความเชื่อมั่นรัฐเพิ่ม” ³
ผลกระทบ	5 ก.ค. 48	“คนไทยแห้วฆ่าตัวตายหนีปัญหาเศรษฐกิจ เชือก, ยาฆ่าแมลง ส่อขึ้นราคา”	2-3 ก.ค. 48	“สหพัฒน์หวั่นพิษเศรษฐกิจปรับแผนตั้งรับ-ดึงขึ้นราคาสินค้า”
	8 พ.ย. 48	“เตรียมปิดปากสื่อนอกเผยคุกลับ แม่่วสั่งอากู๋กั้วานซื้อหุ้วอชิงตัน”	5-6 พ.ย. 48	“อ้างสหรัฐ ปฏิเสธไทยมีคุกลับ ‘สุรนนท์’ บ้านดุงแค่สถานีวิทยุ VOA” ⁴
ความใกล้ชิด	19 ก.ค. 48	“แม่่วอนุญาต ‘ผู้จัดกวน’ ฉบับเดียวเป็นนสพ.ที่ขายใน3จว.ได้ไ้”	16-17 ก.ค. 48	“รุมค้านพรก. 3 จังหวัดไ้ ละเมิดประชาชน” ⁵
	16 ส.ค. 48	“พระพิรุณขอโทษ ‘คนเหนือ’ หวังทำฝนตกภาคตะวันออกแต่ไ้”	15 ส.ค. 48	“นำท่วมเชียงใหม่สูญพันล. ทักชินขึ้นเหนือบินสำรวจ” ³
ความมีเงื่อนงำ	15 ก.ย. 48	“อากู๋รับ “เสียงสวรรค์” สั่งให้ซื้อนสพ.หัวไทยหนึ่ง-ฝรั่งหนึ่ง”	14 ก.ย. 48	“ผมไม่ใช่ตัวแทนกลุ่มการเมือง”
	21 ต.ค. 48	“หมอสูชัยวอนหวัดนกดีเลย์เข้าไทย”ประมุขรพพยาบาลเครือัด”ไม่มีเวลารับมือ” ³	20 ต.ค. 48	“จับตาเปิดซองรพพยาบาลเกินคัันละ 1.3 ล. ไม่โปร่งใส”

³ มีประเด็นหลักสอดคล้องแต่มีองค์ประกอบของข่าวด้านผลกระทบ

⁴ มีประเด็นหลักสอดคล้องแต่มีองค์ประกอบของข่าวด้านความมีเงื่อนงำ

⁵ มีประเด็นหลักสอดคล้องแต่มีองค์ประกอบของข่าวด้านความขัดแย้ง

องค์ประกอบของ ข่าว	พาดหัวข่าว			
	วัน/เดือน/ ปี	หน้า "ผู้จัดทวน"	วัน/เดือน/ปี	หน้าข่าวปกติของผู้จัดการรายวัน
ความขัดแย้ง	2 ส.ค. 48	"ปชป.ทำสุริยะได้ออกทีวี เจ้าตัวลั่นรอ "เนวินเขียนบทก่อน"	1 ส.ค. 48	"ทำ 'สุริยะ' ออกทีวีคู่อภิสิทธิ์พิสูจน์ใครพูดเท็จ-เบี่ยงเบนประเด็นCTX"
ความผิดปกติ	5 ก.ค. 48	"ททท.โชว์อันซีนไทยแลนด์ชุดใหม่ พระอาทิตย์ตกพร้อมกัน 2 ดวง"	2-3 ก.ค. 48	"มนต์แมวเสียมโพลเชื่อมันวูบต่ำสุดใน 3 เดือน" ⁶
องค์ประกอบทาง เพศ	22 ส.ค. 48	"ปชป.ฮือ! รัฐมนตรีฉีดยาโลกเตรียมถล่ม บิดเบือนสเปก"	20-21 ส.ค. 48	ตามล่ำมต.ฉีดยาโลกเป็นพยานสู้คดีกับหมอ"
เรื่องเร้าความสนใจ คนทั่วไป	28 ธ.ค. 48	"พบหมาประหลาดชอบนอนเวลาได้ยิน'เมืองไทยรายสัปดาห์ สัจจอร์"	28 ธ.ค. 48	"ทักษิณสติแตก-จิตป่วย แค้นโดนวิจารณ์ขอเอาคืนส่งท้ายปี"

⁶ มีประเด็นหลักสอดคล้องแต่มีองค์ประกอบของข่าวด้านความสำคัญหรือความเด่น

จากตารางที่ 5-6 จะเห็นว่า องค์ประกอบของข่าวทั้งหน้า “ผู้จัดกวน” และผู้จัดการรายวัน ใช้มากที่สุดคือ ผลกระทบที่สอดคล้องกับเนื้อหาของหัวข้อข่าวที่นำเสนอมากที่สุดคือการเมือง และเศรษฐกิจซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อประเทศชาติ ดังเช่นที่ทั้งหน้า “ผู้จัดกวน” และผู้จัดการรายวันนำเสนอข่าวความไม่โปร่งใสและความไม่ชอบมาพากลมากที่สุดเช่นกัน องค์ประกอบของข่าวด้านต่อมาที่หน้า “ผู้จัดกวน” นำเสนอคือเรื่องไร้ความสนใจคนทั่วไปและเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคนสำคัญหรือเรื่องที่มีความเด่นตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากเป็นหน้าที่สามารถแสดงความคิดเห็นและให้สีสันกับบุคคลในข่าวและเหตุการณ์ข่าวได้จึงเน้นไปที่คุณค่าข่าวด้านความน่าสนใจ ส่วนผู้จัดการรายวันเน้นความขัดแย้งและความสำคัญหรือความโดดเด่นตามด้วยความขัดแย้งของบุคคลหรือเหตุการณ์สร้างคุณค่าข่าวด้านความน่าสนใจแต่เน้นไปที่ความขัดแย้งทางการเมืองและเน้นไปที่บุคคลสำคัญนั้นคือนายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นบุคคลที่มีความเด่นและความสำคัญมากที่สุด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์กลวิธีการแปลงข่าวในการรายงานข่าว

ในส่วนนี้จะเสนอผลการวิเคราะห์กลวิธีการแปลงข่าวโดยวิเคราะห์เนื้อหาที่นำเสนอในหน้า “ผู้จัดกวน” เปรียบเทียบกับข่าวปกติของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน และวิเคราะห์การแต่งเรื่อง ตามองค์ประกอบของเรื่องเล่าและการใช้ภาษาโดยจำแนกตามโครงสร้างของเนื้อหาข่าว หนังสือพิมพ์ อันประกอบด้วย พาดหัวข่าว ความนำข่าว เนื้อข่าว ต่อไปนี้

- กลวิธีการแปลงข่าว วิเคราะห์การแปลงหัวข้อข่าว ประเด็นข่าวและองค์ประกอบของข่าว
- กลวิธีการเขียนพาดหัวข่าว วิเคราะห์สำนวนภาษาและการใช้ภาพพจน์
- กลวิธีการเขียนวรรคนำข่าว วิเคราะห์วิธีการนำเรื่องของข่าว สำนวนภาษาและการใช้ภาพพจน์
- กลวิธีการเขียนเนื้อข่าว วิเคราะห์การพัฒนาเรื่อง ดำเนินเรื่อง ความขัดแย้ง การสรุป การพรรณนาตัวละคร บทบาทตัวละคร แหล่งข่าว มุมมองในการเล่าเรื่อง
- กลวิธีการแปลงข่าวในข้อเขียนรูปแบบต่างๆ

1. **กลวิธีการแปลงข่าว** พบว่ามีการแปลงหัวข้อข่าว ประเด็นข่าว องค์ประกอบของข่าว ทั้งนี้ อาจจะแปลงส่วนใดส่วนหนึ่งหรือแปลงทั้งหมดหรือยังคงหัวข้อข่าว ประเด็นข่าวและองค์ประกอบของข่าวเดิมไว้แต่แต่งเรื่องให้ซับซ้อนหรือกระตุ้นเตือนในอีกลักษณะหนึ่ง จำแนกได้ดังนี้

1.1 **การแปลงในหัวข้อข่าวและประเด็นข่าว** พบว่าที่มีส่วนองค์ประกอบของข่าวในข่าว “ผู้จัดกวน” สอดคล้องกับข่าวปกติของผู้จัดการรายวัน เช่น ข่าวผู้จัดการรายวัน “ทักษิณได้พวกไม่รักชาติล้มเศรษฐกิจไม่เลวร้าย-เร่งกู้ภัยน้ำมัน” (9-10 ก.ค. 48) เสนอสาระสำคัญเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและปัญหาราคาน้ำมัน โดยที่เสนอประเด็นรองคือความความคิดเห็นของนายกรัฐมนตรีที่มีความขัดแย้งกับการรายงานข่าวของสื่อมวลชนและนักวิชาการด้านเศรษฐศาสตร์

“ผมจะบอกให้ ในระบบทุนนิยมถ้าไม่ให้ความเชื่อถือ ไม่ให้ความมั่นใจแล้ว เงินจะเป็นกระดาษ แต่ถ้าเราให้ความมั่นใจ กระดาษจะกลายเป็นเงิน ขอถามว่าจะเลือกเอาแบบไหน คนไทย พี่ไทยทั้งหลายโดยเฉพาะอย่างยิ่งนักวิชาการ เกินบ้าง สื่อบ้าง จะต้องคิดให้ จะต้องให้ความน่าเชื่อมั่นกับประเทศของตนเองบ้าง อย่าถูกประเทศตัวเองมากนัก รักชาติหน่อย” พ.ต.ท.ทักษิณ กล่าว

ชาวดังกล่าวถูกแปลงเป็นชาวน้ำ “ผู้จัดกวน” ว่า “บก. 'ผู้จัดกวน' ขอโทษแม้ว่า กรณี 'สื่อชอบปรุจแต่ง” (13 ก.ค. 48) กล่าวคือ นำประเด็นรองเกี่ยวกับประเด็นความขัดแย้งระหว่างนายกรัฐมนตรีกับสื่อมวลชนมานำเสนอ แสดงให้เห็นว่าแปลงจากหัวข้อข่าวเศรษฐกิจที่มีประเด็นข่าวเกี่ยวกับปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ เป็นหัวข้อข่าวการเมืองที่มีประเด็นข่าวเกี่ยวกับสื่อมวลชน แต่ยังคงมีองค์ประกอบของข่าวด้านเรื่องเร้าความสนใจคนทั่วไปเช่นเดียวกันโดยประชิดประชันว่า

‘...การแถลงข่าวขอโทษครั้งนี้หวังว่าท่านนายกฯ คงไม่ถือสาเอาความและโทษแค้นถึงขนาดต้องสั่งคนมาคุ้มเพราะนักข่าวเราก็มีไม่กี่คนขอโอกาสให้ทำข่าวเพื่อได้โทษต่อไปเถอะแต่จะนำเสนอไปในทางที่สร้างสรรค์จะสรรเสริญเยินยอ และชี้ประเด็นไปในทางที่ดีเพื่อให้ภาพลักษณ์ที่ดีต่อประเทศชาติและสร้างความเชื่อมั่นกับนักลงทุนที่จะเข้ามาทำธุรกิจในบ้านเรา การทำข่าวก็จะช่วยชาติประหยัดที่สุดสุดไม่เปิดไฟ ไม่ใช้คอมพิวเตอร์ ขอเทียนเล่มเดียวได้นั่งเขียนก็พอแล้ว’ นายบักแหลมบรรณานิการ นสพ.ผู้จัดกวนกล่าวแถลงอย่างนอบน้อมต่อมตน

อย่างไรก็ดีข่าวผู้จัดการรายวันที่ว่า “ทักษิณได้พวกไม่รักชาติล้มเศรษฐกิจไม่เลวร้าย-เร่งกู้ภัยน้ำมัน” (9-10 ก.ค. 48) นี้ถูกแปลงเป็นชาวน้ำ “ผู้จัดกวน” อีกข่าวคือ “คนไทยเห็นตามนายกฯ เศรษฐกิจขาขึ้นจริง ยกถ่ายหน้าผากกันถ้วนหน้า” (15 ก.ค. 48) ซึ่งมีหัวข้อข่าวเศรษฐกิจและประเด็นข่าวด้านปัญหาเศรษฐกิจของประเทศเช่นเดียวกันแต่มีองค์ประกอบของข่าวด้านความผิดปกติ ทั้งนี้เพื่อประชิดประชันว่า “เศรษฐกิจขาขึ้น” จริงดังที่นายกรัฐมนตรีกล่าวแต่เป็น “ขาของประชาชน” ยกขึ้นถ่ายหน้าผากเป็นการสะท้อนให้เห็นสภาพปัญหาเศรษฐกิจในช่วงนั้น

1.2 การแปลงในประเด็นข่าวและองค์ประกอบของข่าว พบว่ามีตัวอย่างที่ส่วนหัวข้อข่าวในข่าว “ผู้จัดกวน” มีความสอดคล้องกับข่าวปกติของผู้จัดการรายวัน เช่น ข่าวผู้จัดการรายวัน “รุมค้ำพอก. 3 จังหวัดได้ ละเมิดประชาชน” (16-17 ก.ค. 48) เสนอหัวข้อข่าวการเมือง ประเด็นข่าวเกี่ยวกับสถานการณ์ภาคใต้ โดยนายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรีกล่าวถึงผลการประชุมคณะรัฐมนตรีนัดพิเศษที่สืบเนื่องจากเหตุการณ์ความไม่สงบที่จังหวัดยะลา เมื่อคืนวันที่ 14 กรกฎาคม ซึ่งที่ประชุมมีมติเอกฉันท์ให้ออกพระราชกำหนดว่าด้วยการบริหารราชการในสภาวะฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 เน้นองค์ประกอบของข่าวด้านความขัดแย้งโดยนักวิชาการและนักการเมืองได้แสดงความคิดเห็นคัดค้านการออกพระราชกำหนดดังกล่าว “ผู้จัดกวน” จึงนำประเด็นข่าวนี้มาแปลงว่า “แม้อนุญาต 'ผู้จัดกวน' ฉบับเดียวเป็นนสพ. ที่ขายใน 3 จว. ได้ได้” (19 ก.ค. 48) ถือว่าเสนอหัวข้อข่าวการเมืองเช่นเดียวกัน แต่เลือกนำเสนอประเด็นสื่อมวลชนโดยมีองค์ประกอบของข่าวด้านความใกล้ชิด ทั้งนี้จากข่าวผู้จัดการรายวัน นายวิษณุ เครืองามรายงานผลการประชุมตอนหนึ่งว่า

“...ถ้ามีการเสนอข่าว เสนอภาพและเขียนบทความ ไม่ว่าจะหนังสือพิมพ์ วิทยุโทรทัศน์ ที่ล่วงล้ำทำให้เกิดความไม่สงบเมื่อประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินก็สามารถสั่งห้ามจำหน่ายได้ แต่ไม่สามารถสั่งเซ็นเซอร์ข่าวได้ ถ้าประชาชนหรือสื่อรู้สึกว่าตัวเองถูกบั่นทอนสิทธิเสรีภาพ สามารถร้องต่อศาลได้” (รุมค้านพรก. 3 จังหวัดใต้ ละเมิดประชาชน”, 16-17 ก.ค. 48)

“ผู้จัดกวน” จึงแปลงข่าวเพื่อประชดประชันว่านายกรัฐมนตรีอนุญาตให้หนังสือพิมพ์ผู้จัดกวนจำหน่ายใน 3 จังหวัดภาคใต้เพียงฉบับเดียวเท่านั้น ดังนี้

ภาพที่ 19 (แม้อนุญาต 'ผู้จัดกวน' ฉบับเดียวเป็นนสพ. ที่ขายใน 3 จว.ใต้ได้, 19 ก.ค. 48)

“...ตอนนี้ผมได้สั่งการไปทางโฆษกรัฐบาลแล้วให้ประกาศว่าต่อไปนี้ห้ามจำหน่ายหรือเผยแพร่หนังสือพิมพ์ทั้งหัวสี หัวขาวดำ ตลอดจนไม่มีหัว เพราะอาจจะทำให้ประชาชนที่ได้รับข่าวสารจะพากันหวาดกลัว ยกเว้นหนังสือพิมพ์ผู้จัดกวนฉบับเดียวเท่านั้นที่ชาวบ้านอ่านแล้วทำให้คลายความเครียดไม่หวาดกลัว มีแต่ความฮา เสนอข่าวแบบฮาๆ ไม่เคยบิดเบือนข่าว ไม่มีเรื่องความมั่นคง ไม่เคยเสนอสิ่งที่ผู้ก่อการร้ายจับได้ได้ว่าทางการเรามีแผนอะไร จึงอนุญาตให้เผยแพร่หรือตีพิมพ์ได้เพียงฉบับเดียวเท่านั้นจะพิมพ์วันละหลายล้านฉบับ ก็ไม่เป็นไร’ พ.ต.ท.ทักษิณ นายกรัฐมนตรี หรือหัวหน้าพรรคไทยรักไทย กล่าว

และจากข่าว “รุมค้านพรก. 3 จังหวัดใต้ ละเมิดประชาชน” (16-17 ก.ค. 48) เน้นองค์ประกอบของข่าวด้านความขัดแย้งถึงประเด็นการออก พ.ร.ก.ฉุกเฉิน เช่น

นายทองใบ ทองเปาด์ ส.ว. มหาสารคาม ระบุว่า การออก พ.ร.ก.ของรัฐบาลไม่ได้ช่วยให้สถานการณ์ภาคใต้ดีขึ้น รัฐบาลต้องแก้ที่ต้นเหตุ ไม่ใช่แก้ที่ปลายเหตุ รัฐบาลต้องการควบคุมสื่อมวลชนเพราะ พ.ต.ท.ทักษิณเกลียดสื่อ ขอบอกเลยว่าพ.ร.ก.นี้คือกฎหมายคอมมิวนิสต์เป็นกฎหมายเผด็จการ เป็นการละเมิดอธิปไตยของปวงชนชาวไทย...

หน้า “ผู้จัดกวน” แปลงข่าวประเด็นดังกล่าวว่า “แม้ว่าแจกกฎหมายติดหนวดหวังลดเครียด 3 จว.ได้” (19 ก.ค. 48) เสนอหัวข้อข่าวการเมืองและประเด็นข่าวเกี่ยวกับสถานการณ์ภาคใต้ เช่นเดียวกันแต่มีองค์ประกอบของข่าวด้านความผิดปกติโดยเสนอภาพข่าว พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เป็นชาลี แชปลิน นักแสดงตลกชื่อดังในอดีต ล้อเลียนว่าการออก พ.ร.ก.ฉุกเฉินนั้น ไม่ได้แสดงถึงความเป็นเผด็จการเหมือน “ฮิตเลอร์” อดีตผู้นำเยอรมัน

ภาพที่ 20 (แม้ว่าแจกกฎหมายติดหนวดหวังลดเครียด 3 จว.ได้, 19 ก.ค. 48)

1.3 การแปลงในประเด็นข่าวเท่านั้น พบว่ามีตัวอย่างข่าวใน “ผู้จัดกวน” ที่แปลงเพียงประเด็นข่าวโดยที่หัวข้อข่าวและองค์ประกอบของข่าวสอดคล้องกับข่าวปกติของผู้จัดการรายวันแต่แต่งเรื่องให้เป็นประเด็นอื่น เช่น

ข่าว “‘แม้ว’ แจกถุงรับขวัญเด็ก วันแรกจ่ายแล้ว 503 คน” (29 ก.ค. 48) ของผู้จัดการรายวันเสนอหัวข้อข่าวการเมืองมีประเด็นข่าวเกี่ยวกับนายกรัฐมนตรีซึ่งมีองค์ประกอบของข่าวด้านความสำคัญหรือความเด่น นำเสนอประเด็นว่า พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีมอบถุงรับขวัญเด็กในวันที่ 28 ก.ค. ที่โรงพยาบาลราชวิถีและพบกับ ด.ช.การุณศีล จันทศิริ วัย 1 ขวบ 8 เดือน ชาวลำปางที่มีหน้าตาคล้ายนายกรัฐมนตรี “ผู้จัดกวน” นำข่าวนี้นี้มาแปลงว่า “น้องเต้าส่วนฝึกปรับกรม. เร็วเหลือเชื่อวันละ 10 กว่าโผ” (29 ก.ค. 48) เสนอประเด็นข่าวเกี่ยวกับการปรับคณะรัฐมนตรี แต่มีหัวข้อข่าวการเมืองและองค์ประกอบของข่าวด้านความสำคัญหรือความเด่น

เช่นเดียวกัน ประชดประชันถึงการปรับคณะรัฐมนตรีของนายกรัฐมนตรีว่า “น้องเต๋าส่วน” สามารถปรับคณะรัฐมนตรีอันประกอบด้วยบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและความดี ดังข้าง

ผู้จัดการ

ภาพที่ 21 ('แม่่ว' แจกถุงรับขวัญเด็ก
วันแรกจ่ายแล้ว 503 คน, 29 ก.ค. 48)

ผู้จัดกวน

ภาพที่ 22 (น้องเต๋าส่วนฝึกปรับกรม. เร็ว
เหลือเชื่อดีวันละ 10 กว่าโผ, 29 ก.ค. 48)

ด้านผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาได้แกะความหมายที่น้องเต๋าส่วนเขียนว่า ‘...เพราะสิ่งที่น้องเต๋าส่วนระบายหรือขีดๆ เขียนๆ นั้น ที่แท้เป็นการปรับโผ กรม. ของทักษิณ 2/2 ระบุรายชื่อ เบอร์โทรศัพท์ชัดเจนว่าใครจะนั่งกระทรวงไหน ใครเหมาะสมจะบริหารกระทรวงไหน ทั้งกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรฯ หรือหลายๆ กระทรวงที่ท่านนายกกำลังปวดหัวกบาลอยู่ เพราะจัดไม่ลงตัว ในโผชุดน้องเต๋าส่วนนี้ มีให้ครบทั้งคุณสมบัติและความดี มีทั้งนักเศรษฐศาสตร์ นักวิชาการ นักปรัชญา นักกฎหมาย คิดว่าสังคมก็คงจะแฮปปี้ด้วยกับ กรม. ชุดนี้ ตนเองคิดว่าถ้าขอให้แม่้องเต๋าส่วนบริจาคให้ท่านนายก แล้วนำไปปรับจริง รับรองประเทศชาติจะต้องผ่านวิกฤติหรือเจริญก้าวหน้าแน่นอน...’

อย่างไรก็ตาม ชาวผู้จัดการรายวันข่าวนี้ได้นำมาแปลงเฉพาะองค์ประกอบของข่าวในหน้า “ผู้จัดกวน” คือ “น้องเต๋าส่วนทำหญิงท้องแก่ทั้งประเทศหนาว เลิกคลังแม่่วกลัวได้ลูกหน้าเหลี่ยม” (27 ก.ค. 48) เสนอองค์ประกอบของข่าวด้านเร้าความสนใจคนทั่วไป และข่าว “ทรท. โฉ เป็นรัฐบาลอีก 60 ปี ทาบน้ำ้องเต๋าส่วน” (27 ก.ค. 48) มีองค์ประกอบของข่าวด้านความสำคัญหรือความเด่น จะเห็นว่าข่าวทั้งสองนั้นมีหัวข้อข่าวการเมือง และประเด็นข่าวเกี่ยวกับนายกรัฐมนตรีเช่นเดียวกับข่าว “‘แม่่ว’ แจกถุงรับขวัญเด็ก วันแรกจ่ายแล้ว 503 คน” (29 ก.ค. 48) ของผู้จัดการรายวัน

1.4 การแปลงในองค์ประกอบของข่าวเท่านั้น โดยหัวข้อข่าวและประเด็นข่าว สอดคล้องกับข่าวปกติของผู้จัดการรายวัน เช่น

จากข่าวผู้จัดการรายวัน “ทักษิณขอรับผิดชอบทุกเวที ลั่นตุลาฯ ดับไฟได้เห็นผล” (18 ต.ค. 48) เสนอหัวข้อข่าวการเมือง ประเด็นข่าวเกี่ยวกับสถานการณ์ภาคใต้ ซึ่งมีองค์ประกอบของข่าว ด้านผลกระทบ ตามข่าว พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี กล่าวถึงสถานการณ์ความรุนแรงที่ กลุ่มก่อความไม่สงบฆ่าพระ เฆวัดพรหมประสิทธิ์ ที่ อ.ปะนาเระ จ.ปัตตานี ดังนี้

“มันเป็นการกระทำที่ถือว่าไม่ใช่มนุษย์เราถือว่าพวกนี้เป็นพวกที่สมควรได้รับการลงโทษที่สาสม อย่าคิดว่าจะยุ่งให้มีความแตกแยกกันทางศาสนาเพราะคนไทยพุทธกับมุสลิมมีความเข้าใจกันดี เราแยกออก ระหว่างการอยู่ร่วมกันทางศาสนากับความชั่วร้ายของคนเหล่านี้ ศาสนาส่งสูงกว่าที่คนชั่วๆเหล่านี้จะนำมาเป็น ข้ออ้าง” นายกษกล่าว

“...วันนี้เราจะแยกคนดีออกจากคนชั่ว คนชั่วต้องได้รับตอบสนองอย่างสาสม คนดีต้องได้รับการดูแล อย่างดี”

“ผู้จัดกวน” นำประเด็นดังกล่าวมาแปลง “คนได้ผวา "ปากแก้ว"ร้ายกว่า"ปากกระบอกปืน โจร” (19 ต.ค. 48) โดยนำเสนอหัวข้อข่าวการเมืองและเนื้อหาประเด็นข่าวเกี่ยวกับสถานการณ์ ภาคใต้เช่นเดียวกัน แต่มีองค์ประกอบของข่าวด้านเรื่องเร้าความสนใจคนทั่วไป เพื่อระชดปัญหา สถานการณ์ความรุนแรงในภาคใต้และการแสดงความคิดเห็นด้วยถ้อยคำที่รุนแรงของ นายกรัฐมนตรี ดังภาพข่าว

ผู้จัดการ

ภาพที่ 23 (ทักษิณขอรับผิดชอบทุกเวที ลั่นตุลาฯ ดับไฟได้เห็นผล, 18 ต.ค. 48)

ผู้จัดกวน

ภาพที่ 24 (คนได้ผวา "ปากแก้ว"ร้ายกว่า "ปากกระบอกปืนโจร", 19 ต.ค. 48)

ข่าว “เอ็นจีโอเคนยาประท้วง'แม้ว' 1 ล้านเหรียญแลกสัตว์ซาฟารี” (10 พ.ย. 48) ของผู้จัดการรายวัน เสนอหัวข้อข่าวต่างประเทศ ประเด็นข่าวเกี่ยวกับนายกรัฐมนตรีนเรนทรไชยกุลเดินทางไปประเทศเคนยา องค์ประกอบของข่าวด้านความขัดแย้ง ประเด็นข่าวคือ นักอนุรักษ์ไม่พอใจในการลงนามข้อตกลงเพื่อ “ความร่วมมือในด้านอุทยาน และการบริหารสัตว์ป่าและพืชพรรณ” ของนายเมอริส ดีโซโร รัฐมนตรีการท่องเที่ยวและสัตว์พืชพรรณของเคนยา และนายยุกท ดิยะไพรัช รัฐมนตรีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของไทย โดยมี พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีและประธานาธิบดี เอ็มวาอิ กิบากิ ของเคนยา เป็นสักขีพยาน

“ผู้จัดกวน” แปลงข่าวล้อเลียนว่า “แม้วหา'มาไซ'แก้เคล็ดขาลง” (10 พ.ย. 48) เสนอหัวข้อข่าวต่างประเทศ ประเด็นข่าวเกี่ยวกับนายกรัฐมนตรีนเรนทรไชยกุลเดินทางไปประเทศเคนยา องค์ประกอบของข่าวด้านความสำคัญหรือความเด่นของบุคคลและเหตุการณ์ ล้อเลียนว่านายกรัฐมนตรีนเรนทรไชยกุลกระโดดกับชนเผ่า “มาไซ” เพื่อกระโดดให้ขาขึ้นจากพื้นทั้งนี้เพื่อแก้เคล็ดเพราะมีกระแสความนิยมลดลงหรือ “ขาลง” ในขณะที่กระแสความนิยมของรายการ “เมืองไทยรายสัปดาห์” มากขึ้น

ข่าว “สืบ ผบ.พล.1 รับใช้การเมือง” (17 พ.ย. 48) ของผู้จัดการรายวัน เสนอหัวข้อข่าวการเมือง ประเด็นข่าวกรณีปิดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ องค์ประกอบของข่าวด้านความขัดแย้ง ประเด็นข่าวคือ นายสนธิ ลิ้มทองกุล ผู้ก่อตั้งหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ และผู้ดำเนินรายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญญาจะมอบหนังสือจาก พ.ท. ธนสิน สุขไช หัวหน้าฝ่ายกองกำลังพล กองพลที่ 1 รักษาพระองค์ของ ตัวแทน พล.ต.พฤษดิ์ สุวรรณทัต ผบ.พล.1 รอ. ที่บ้านพระอาทิตย์เพื่อขอให้นายสนธิงดกล่าวพาดพิงสถาบันเบื้องสูง ดังข่าว

พล.ต.พฤษดิ์ สุวรรณทัต ผบ.พล.1 รอ. กล่าวว่า การเรียกร้องให้นายสนธิยุติการพาดพิงถึงสถาบันพระมหากษัตริย์ ไม่ได้ทำในฐานะส่วนตัว หรือเพราะเป็นเพื่อนร่วมรุ่นของนายกรัฐมนตรีนเรนทรไชยกุล แต่ทำในฐานะของนายทหารรักษาพระองค์ และไม่ได้มีเจตนาข่มขู่สื่อมวลชน เพราะตนเองนั้นได้ติดตามรายการของนายสนธิ มาโดยตลอด ซึ่งได้ทำหนังสือรายงานถึงผู้บัญชาการให้รับทราบแล้ว

“ผู้จัดกวน” แปลงข่าวว่า “'สนธิ' ปลื้มเพิ่งรู้ทหารนับหมื่น ดิทรายการเมืองไทยขงอมแงม” (18 พ.ย. 48) เสนอหัวข้อข่าวการเมืองและประเด็นข่าวเกี่ยวกับกรณีปิดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์เช่นเดียวกัน แต่มีองค์ประกอบของข่าวด้านเรื่องเร้าความสนใจคนทั่วไป แต่งข่าวว่าที่จริงแล้วทหารมีความประทับใจนายสนธิและจะเดินทางมาชมรายการ “เมืองไทยรายสัปดาห์” เพราะ

นายสนธิได้ระบายความอัดอั้นออกมาแทนพวกตน อีกทั้งยังนำภาพข่าวจากเหตุการณ์จริงมาแต่งกราฟฟิกสนับสนุนเนื้อหาข่าวที่ต่างจากเดิม ดังนี้

ผู้จัดการ

ภาพที่ 25 (ลับ ผบ.พล.1
การเมือง, 17 พ.ย. 48)

ผู้จัดกวน

ภาพที่ 26 ("สนธิ" ปลัดผู้ทูลหา
หมื่น ติดรายการเมืองไทยขอมแงม,
18 พ.ย. 48)

"...คาดว่าในวันศุกร์ที่จะมาถึงนี้อาจจะพากันสวมชุดธรรมดา แอบย่องออกจากกรม ตบเท้าเข้าไปชมรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ เย็นวันศุกร์นี้ ที่สวนลุมพินี และอาจจะมียุทธานับหมื่นนับแสนพาเหรดเข้าไปนั่งชมในครั้งนี้นายสนธิกล่าวอย่างสุดปลื้ม ("สนธิ" ปลัดผู้ทูลหาหมื่น ติดรายการเมืองไทยขอมแงม, 18 พ.ย. 48)

1.5 การแปลงทั้งหัวข้อข่าว ประเด็นข่าวและองค์ประกอบของข่าว นำข่าวปกติมาเป็นวัตถุดิบในการเขียน เช่น

ข่าวผู้จัดการรายวัน "เบรกเมกะโปรเจกต์ คู่ยหวั่นขาดดุลบัญชี" (9 ธ.ค. 48) เสนอหัวข้อข่าวเศรษฐกิจ ประเด็นข่าวเกี่ยวกับปัญหาเศรษฐกิจของประเทศและเมืองค้ประกอบของข่าวด้านผลกระทบ โดยเสนอสาระสำคัญคือ ม.ร.ว.ปรีดิยาธร เทวกุล ผู้ว่าธนาคารแห่งประเทศไทย กล่าวในงานสัมมนาเรื่อง "ความท้าทายในการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจยุคน้ำมันแพง" ถึงปัญหาราคาน้ำมันและปัญหาการดุลบัญชีเดินสะพัดและเสนอว่า

“...รัฐควรทบทวนเมกะโปรเจกต์อีกครั้งเพื่อความไม่ประมาท เช่น การก่อสร้างโรงไฟฟ้าว่ามีความคุ้มค่าหรือไม่ หรือจะชะลอจนกว่าจะถึงเวลาอันเหมาะสมเพื่อไม่ซ้ำเติมตัวเองและหันมาเพิ่มการออมสำหรับนักลงทุนในอนาคตโดยไม่ต้องกู้เงินจากต่างประเทศ”

“ผู้จัดกวน” นำประเด็นข้างดังกล่าวมาแปลงเป็นหัวข้อข่าวการเมือง “‘ทฤษฎีแก้มลิง’ เห็นผลทันตา นักการเมืองเผยอมได้เยอะขึ้น” (12 ธ.ค. 48) เสนอประเด็นข่าวเกี่ยวกับความไม่โปร่งใสหรือความไม่ชอบมาพากลและองค์ประกอบของข่าวด้านความมีเงื่อนงำ มุ่งเสียดสีนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีเล่นกับความหมายซ้อนของคำว่า “ทฤษฎีแก้มลิง” สื่อความหมายถึงปัญหาการคอร์รัปชันที่ส่งผลกระทบต่อสภาพปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ ดังนี้

หลังจากทางรัฐบาลก่อตั้งแต่ต้องกู้เงินถึง 8 หมื่นล้านบาท เพื่อประดับประดาเศรษฐกิจไม่ให้ตกลงไปตกตะกอนที่ก้นทะเล แต่ในระยะยาวแล้วต้องเหนื่อยเหี้ยมตอกกับที่ต้องไล่กู้เงินมาอุดอย่างไม่มีวันที่จะสิ้นสุด ท่านนายกรัฐมนตรีจึงหันทางออกโดยหันมาพึ่งพาเศรษฐกิจแบบพอเพียงนิยมเนื้อเจียมตัว ไม่ฟุ้งเฟ้อ ไม่ฟุ่มเฟือย เน้นการประหยัด มีน้อยใช้น้อย...

...รัฐมนตรีหลายท่านยังมีความเชื่อว่าถ้ามีการอมไม่มีอด อมเงินชาติ เงินแผ่นดินไว้ในตอนที่ดำรงตำแหน่ง เมื่อปลดระวางหรือหลุดออกจากหน้าที่ไปแล้วก็สามารถจัดทรัพย์สินเงินทองที่อยู่ตามชอกระฟุ้งแก้มเหล่านั้นออกมาใช้ได้ และถ้าหมั่นสังเกตและวิเคราะห์ตามหลักสรีรวิทยากันสักนิดก็จะเห็นว่า แก้มรัฐมนตรีในคณะรัฐบาลหลายๆ ท่านในช่วงนี้จะมีลักษณะบวมเป่งอย่างเห็นได้ชัด หลังรับฟังทฤษฎีแก้มลิง ผู้สันตติกรรมก็กล่าว

1.6 การแปลงโดยสร้างเรื่องให้เพี้ยนไปจากเดิม กล่าวคือ หัวข้อข่าว ประเด็นข่าวและองค์ประกอบของข่าวมีความสอดคล้องกับข่าวปกติของผู้จัดการรายวันแต่บิดประเด็นสร้างเรื่องเพี้ยนไปจากข่าวปกติ เช่น

ข่าวผู้จัดการรายวัน “ญี่ปุ่นยุบสภา-ยัน FTA เดินต่อ” (9 ส.ค. 48) ถูกแปลงเป็นข่าวหน้า “ผู้จัดกวน” ว่า “นักการเมืองไทยโก่งหน้าด้านๆ ‘โคอิซุมิ’ อายแทนยุบสภา” (10 ส.ค. 48) เสนอหัวข้อข่าวต่างประเทศ ประเด็นข่าวเกี่ยวกับนายจุนอิชิโร โคอิซุมิ นายกรัฐมนตรีประเทศญี่ปุ่นยุบสภาเช่นเดียวกัน แต่ข่าวผู้จัดการรายวันรายงานสาเหตุการยุบสภาของนายจุนอิชิโร โคอิซุมิว่าเป็นเพราะสภาสูงลงมติคว่ำแผนแปรรูปกิจการไปรษณีย์ แต่ข่าว “ผู้จัดกวน” บิดประเด็นเพื่อแสดงให้เห็นว่าสาเหตุการยุบสภาคือรับไม่ได้กับปัญหาความไม่โปร่งใสของนักการเมืองไทย และแต่งภาพกราฟิกจากภาพข่าวจากเหตุการณ์จริง ดังนี้

ผู้จัดการ

ภาพที่ 27 (ญี่ปุ่นยุบสภา-ยันFTA
เดินต่อ, 9 ส.ค. 48)

ผู้จัดกวน

ภาพที่ 28 (นักการเมืองไทยโกง
หน้าด้านๆ 'โคอิซูมิ' อายแทนยุบ
สภาฯ, 10 ส.ค. 48)

แต่สาเหตุหลักที่ผมต้องยุบสภาและลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีนั้น ไม่ได้เป็นเพราะถูกวุฒิสภา
คว่ำในเรื่องการร่างกฎหมายเสนอเปลี่ยนระบบการไปรษณีย์ของรัฐให้เป็นของเอกชนหรอก แต่เป็นเพราะรับ
ไม่ได้กับการคอร์รัปชันของประเทศเพื่อนบ้านอย่างประเทศไทย เพราะตอนที่มาประชุมเอเปกนายกรัฐมนตรีมี
เสียงลือกันจนหนาหูเรื่องการคอร์รัปชัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง CTX เรื่องลำไย และอีกหลายๆ เรื่อง ถึงจะมีเค้าว่ามี
หลักฐานหรือจับได้กันจะจะ ก็ไม่เห็นมีใครแสดงความรับผิดชอบใดๆ ถ้าเป็นที่แดนปลาดิบล่ะก็แค่ได้กลิ่นก็
แสดงสปิริตโดยการลาออกแล้ว นี่ทั้งอุตสาหกรรมลากดิ่งยั้งไถ้ก็ยังคือด้าน ทำลอยหน้าลอยตาเหมือนไม่มีอะไร
เกิดขึ้น การมีสปิริตสำคัญมากสำหรับการเป็นผู้นำ ขึ้นประเทศไทยยังเพิกเฉยกับเรื่องนี้อยู่ ต่อผู้นำประเทศเพื่อน
บ้านอีกหลายๆประเทศก็จะละอายใจแทน เตรียมตัวลาออกกันเป็นแถว' นายจุนอิชิโร โคอิซูมิ กล่าวหลังการร่วม
ประชุม APEC

ทั้งชาวผู้จัดการรายวันและ “ผู้จัดกวน” มีองค์ประกอบของข่าวด้านผลกระทบเช่นเดียวกัน
แต่มีความแตกต่างกันที่ข่าวปกติเสนอผลกระทบเกี่ยวกับการยุบสภาที่มีผลต่อการเจรจา FTA
หรือไม่อย่างไร แต่ข่าวกวนเสนอผลกระทบเกี่ยวกับปัญหาความไม่ชอบมาพากลอันส่งผลต่อ
ภาพลักษณ์ของประเทศ

ชาวผู้จัดการรายวัน “ปีติปริดาแพนด้าคู่ขวัญ” (10 พ.ย. 48) ถูกแปลงเป็นข่าวหน้า “ผู้จัด
กวน” ว่า “เจ้เปียบเนะใจไทยดูตัวอย่าง” ช่วงช่วง-หลินฮุ่ย” ไม่ท้อก่อนแต่ง” (10 พ.ย. 48) เสนอ

หัวข้อข่าววัฒนธรรมและการศึกษา ประเด็นข่าวจัดพิธีวิวาห์ให้หมีแพนด้า “ช่วงช่วง-หลินฮุ่ย” มีองค์ประกอบของข่าวเรื่องทางเพศเช่นเดียวกัน

ข่าวกวนจึงแต่งเรื่องล้อเลียนนางระเบียบรัตน์ พงษ์พานิช ประธานชมรมเสริมสร้างความสุขของครอบครัว ที่มักจะแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาสังคม ผสานประเด็นเสนอให้วัยรุ่นดูแลสุขภาพอย่างช่วงช่วง-หลินฮุ่ยและนำภาพข่าวจากเหตุการณ์จริงมาแต่งกราฟิกล้อเลียนเพื่อเสริมเนื้อหา ดังนี้

ผู้จัดการ

ภาพที่ 29 (ปิติปรีดาแพนด้าคู่ขวัญ, 10 พ.ย. 48)

ผู้จัดกวน

ภาพที่ 30 (เจ้เปียบแนะใจไทยคู่ตัวอย่าง "ช่วงช่วง-หลินฮุ่ย" ไม่ท้องก่อนแต่ง, 10 พ.ย. 48)

นางระเบียบรัตน์ ประธานชมรมเสริมสร้างความสุขของครอบครัวเปิดเผยกับผู้สื่อข่าวว่า "อยากให้ผู้หญิงไทยทุกคน ทั้งขาใจ ขาเรียว ขาโก่ง และบรรดาดาราซึ่งถือเป็นบุคคลสาธารณะ ควรดูเจ้าช่วงช่วง กับหลินฮุ่ยเป็นแบบอย่าง ไม่ชิงสุกก่อนห่าม ไม่ท้องก่อนแต่ง คิดก่อนให้เค้าจ้ม เพราะไม่อย่างนั้นก็จะกลายเป็นปัญหาสังคม ทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงวงศ์ตระกูล ก็ฝากเตือนและให้ดูคุณนี่เป็นตัวอย่าง"เจ้เปียบ กล่าวเตือน

จะเห็นว่า หน้า "ผู้จัดกวน" แปลงสารจากข่าวปกติทั้งหัวข้อข่าว ประเด็นข่าวและองค์ประกอบของข่าว ทั้งนี้อาจจะแปลงส่วนใดส่วนหนึ่งหรือแปลงทั้งหมดหรือยังคงไว้ทั้งหมดอย่างไรก็ดีข่าวที่นำเสนอในหน้า "ผู้จัดกวน" ทั้งที่มีประเด็นหลักตรงกับผู้จัดการรายวันและไม่พบประเด็นข่าวตรงกันในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน ผู้จัดทำอาจจะได้วัตถุประสงค์ในการเขียนมาจากแหล่งอื่นๆ ด้วยแต่ผู้วิจัยเลือกเปรียบเทียบเฉพาะหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันเท่านั้น ซึ่งทุกข่าวทั้งที่มีประเด็นหลักตรงและไม่ตรงกับหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันนั้นจะถูกแต่งเรื่องขึ้นใหม่ ผสานกับเหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้นในขณะนั้น

2. **กลวิธีการเขียนพาดหัวข่าวหน้า “ผู้จัดกวน”** พาดหัวข่าวเป็นแก่นเรื่องที่สรุปใจความสำคัญ เพื่อสร้างความสนใจด้วยการใช้ถ้อยคำเลียนพาดหัวข่าวปกติและแต่งเรื่องเพิ่มสีสันเพื่อเสียดสี ล้อเลียนบุคคลและเหตุการณ์ข่าวโดยใช้แนวคิดการใช้สำนวนภาษาในเรื่องเล่าเพื่ออธิบายลักษณะ การใช้ภาษาดังนี้

2.1 **การใช้ภาษาเลียนพาดหัวข่าวทั่วไป** คือ สั้น กระชับและสร้างความสนใจ เช่น

- ทรท. ใจเป็นรัฐบาลอีก 60 ปี ทาบน้ำองเต้าส่วน (27 ก.ค. 48)
- ปชป.ทำสุริยะได้ออกทีวี เจ้าตัวลั่นรอ "เนวินเขียนบทก่อน" (2 ส.ค. 48)
- หัวหน้าแก๊งซึ่งดับ ชนเสาไฟฟ้าสุดอนารถ (26 ส.ค. 48)
- ช่อง 9 ดันป่าเบ็ญต-มาซึกา เสียบแทนสนธิ-สโรชา (19 ก.ย. 48)

2.2 **การใช้ภาษาที่ไม่พบในพาดหัวข่าวปกติ** เนื่องจากใช้ภาษาคำหยาบคายและภาษาปาก เช่น

- นักการเมืองไทยโกงหน้าด้านๆ 'โคอิซุมิ' อายแทนยุบสภาฯ (10 ส.ค. 48)
- สนธิฟ้องทอง-มิ่งขวัญเรียกค่าเสียหาย 1 บาท 'ยั่วแค่ 1 บาท **จริงๆ...ไม่ล้อเล่น** (23 ก.ย. 48)
- องค์การสื่อโลกยก"สื่อไทยเสรีสุดๆ" หลังชมรายการหมัก-ดูลิต (31 ต.ค. 48)

2.3 **การใช้ภาษาให้น่าติดตาม** ชวนให้สงสัยใคร่รู้เพราะผู้อ่านจะเข้าใจความหมายว่าสื่อถึงบุคคลหรือเหตุการณ์ใดจากภาพข่าวและเนื้อข่าว เช่น

- พบ**หนูมใหญ่**เป็นโรคประหลาด ได้ยินคำ"จากรูรรม" หัวหด (7 ต.ค. 48)

หนูมใหญ่ หมายถึง นายสุชน ซาลีเครือ ประธานวุฒิสภา

- **โรคจิต**ไฟล์อีกราย ฟัน 3 ส.ส.หัวเบะ (13 ก.ย. 48)

โรคจิต หมายถึง พ.ต.อ.วาสนา เพิ่มลาภ ประธานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.)

- รู้ตัวแล้ว '**ช่างกัญแจ**' ล้อคห้องจากรูรรม (1 ก.ย. 48)

'ช่างกัญแจ' หมายถึง พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี

2.3 ทักษะภาษาต่างประเทศ สร้างสีสันและดึงดูดใจผู้อ่านด้วยการทับศัพท์ ภาษาอังกฤษและภาษาจีน เช่น

- วัฒนา**ไอเดีย**กระชูด เปลี่ยนกระทรวง"พัฒนาสังคม"เป็น"พัฒนารถชิง" (27 ก.ย. 48)

ไอเดีย (Idea) หมายถึง การเสนอความคิด

- แม้วทาบ **ชินแส**ภาณุวัฒน์ นั่งสธ."โธ่ปัญหา - วิถีแก้ทุกเรื่อง" (19 ต.ค. 48)

ชินแส หมายถึง ผู้ที่ดูดวงชะตา ในที่นี้หมายถึง นายภาณุวัฒน์ พันธุ์วิชาติกุล

- หมอสุขชัยวอนหวัด**นที**เลย์เข้าไทย"ประมุขรถพยาบาลเครียด" ไม่มีเวลารับมือ (21 ต.ค. 48)

นที (Delay) หมายถึง ช้ากว่าที่กำหนดไว้

- หมักดิงแม้วอย่า**โอเวอร์รีแอ็ก** "มีอบสวนลุมแค่ 5 พันไม่ใช่ 7" (2 ธ.ค. 48)

โอเวอร์รีแอ็ก (Over React) หมายถึง แสดงกิริยาตอบสนองเกินไป

2.4 การใช้สมญานาม เพื่อสื่อถึงบุคคลนั้นๆ ซึ่งสามารถเข้าใจความหมายได้ชัดเจน ยิ่งขึ้นจากเนื้อข่าว เช่น

- แม้ว**แจง**กฎหมาย**ติต**หนดหวังลดเครียด 3 จว.ได้ (19 ก.ค. 48)

แจง หมายถึง พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี

กฎหมายติตหนด หมายถึง การออกพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์
ฉุกเฉิน (พ.ร.ก. ฉุกเฉิน) เพื่อแก้ปัญหาคความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ว่า เป็นกฎหมาย
เผด็จการเหมือนสมัยฮิตเลอร์ปกครองประเทศเยอรมนี ซึ่งล้อเลียนว่าความคิดการออก พ.ร.ก.
ฉุกเฉินนี้ตลกเหมือน ซาลี แชลิน ดาราตลกชื่อดังในอดีต

- **เลียบบิ่ง**ไอเดีย**แม้ว**เรียลตี้โชว์ ถ่ายทอดแม้วทำงาน24ชั่วโมงทั้งวันทั้งคืน (18 ส.ค. 48)

เลียบบ แทน นายแพทย์สุรพงษ์ สืบวงศ์ลี โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

- โครงการรับเลี้ยงลูกของรัฐ '**เข้าตา**เหลิม' ขอประเดิมเป็นรายแรก (1 ก.ย. 48)

เหลิม หมายถึง ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง

- ผู้จัดควนพิสูจน์แล้ว **เจ้ใหญ่**-**นายหญิง** ใหญ่เท่ากันเป๊ะ (3 ต.ค. 48)

เจ้ใหญ่ หมายถึง คุณหญิงสุตารัตน์ เกยุราพันธ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

นายหญิง แทน คุณหญิงพจมาน ชินวัตร

- เตรียมปิดปากสื่อนอกเผยแพร่คลิป **แม่วิ่งอาถู** กว่าจะขึ้นสู่นวนชิงตัน (8 พ.ย. 48)

อาถู หมายถึง นายไพบูลย์ ดำรงชัยธรรม ประธานกรรมการบริหารบริษัท จีเอ็มเอ็ม มีเดีย จำกัด (มหาชน)

- **เจ้เปียบ** และ **ใจไทย** ดูตัวอย่าง "ช่วงช่วง-หลินฮุ่ย" ไม่ท้องก่อนแต่ง (10 พ.ย. 48)

เจ้เปียบ หมายถึง นางระเปียภรณ์ พงษ์พานิช ส.ว.ขอนแก่น

ใจไทย หมายถึง วัลย์รุ่นไทย

- ในกีฬาฟริคคอสมาชิกใหม่ "**ปลอด**" ปิ้งเพิ่มเมนูเด็ด"เนื้อฮิปโปฮอนมัดเผ็ด" (22 พ.ย. 48)

"ปลอด" หมายถึง นายปลอดประสพ สุรัสวดี ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.)

- **อ้อน้อยใจ** พ่อวันเกิดทั้งที่ไม่มี C-130 ขนคนมางาน (24 พ.ย. 48)

อ้อ หมายถึง คุณหญิงพจมาน ชินวัตร ภรรยา นายกรัฐมนตรี

- **หมัก** ดึง **แม่วอ** ยาไอเวอร์รี่แอ็ก "มีอบสวนลุมแค่ 5 พันไม้ไซ้ 7" (2 ธ.ค. 48)

หมัก หมายถึง นายสมักร สุนทรเวช อดีตผู้ว่า กรุงเทพมหานคร และผู้ดำเนินรายการ "เช้าวันนี้ที่เมืองไทย" ทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5

2.5 การใช้สำนวน ที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไปเพื่อให้สั้นและสื่อความหมายมากกว่าการกล่าวอย่างตรงไปตรงมา เช่น

- เขียนพระจันทร์แฉะ **แม่ว อมพระมาพูด** 'ราวทางเทคนิค' (12 ธ.ค. 48)

อมพระมาพูด หมายถึง พูดอย่างไรก็ไม่ไม่มีใครเชื่อ

- "ดู" **พันธง** มุกย้ายคนอีสานมาแรงแข่งมุกเคเบิลทีวีกระจุก (14 พ.ย. 48)

พันธง หมายถึง ยืนยันว่าต้องเป็นอย่างนั้นแน่นอน

2.6 การใช้ภาพพจน์ (Figure of Speech) ทำให้เกิดอรรถรสในการอ่านยิ่งขึ้น ดังนี้

2.6.1 **อุปมาอุปไมย (Metaphor)** เรียกสิ่งหนึ่งแทนอีกสิ่งหนึ่งเพื่อสร้างสีสันแทนการกล่าวอย่างตรงไปตรงมา เช่น

- ททท.โซว์อันซีนไทยแลนด์ชุดใหม่ **พระอาทิตย์**ตกพร้อมกัน 2 ดวง (5 ก.ค. 48)

พระอาทิตย์ 2 ดวง แทน นายสุริยะ จิ้งจูงเรื่องกิจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม และนายสุริยา ลามวิสุทิติน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์

- กบหน้าเหลี่ยม ฟุ้งทฤษฎีกระโดดแบบจิ้งจี้ (20 ธ.ค. 48)

กบหน้าเหลี่ยม แทน พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี

2.6.2 **ส่วนหน้ากับส่วนหลังขัดกัน (Paradox)** และสามารถสื่อให้เห็นความจริงออกมา เช่น

- เทพเทือกถัน'พร้อมเป็นรัฐบาล' ชาวบ้าน**ขานรับ** 'เรา**ยังไม่พร้อม**' (6 ธ.ค. 48)

สื่อความจริงออกมาว่าประชาชนอยู่ในภาวะบอบช้ำและยังไม่คิดที่จะเลือกพรรคประชาธิปัตย์ให้เป็นรัฐบาล

2.6.3 **บุคลาธิษฐาน (Personification)** เปรียบสิ่งที่มีชีวิตหรือไม่มีชีวิตให้มีลักษณะเช่นเดียวกับบุคคลเพื่อเสียดสี ล้อเลียนบุคคล กลุ่มบุคคลหรือเหตุการณ์ เช่น

- **เห้...3ตัวผูกคอตาย!** หลังมือเขียนชื่อนักการเมืองติด (1 ก.ค. 48)

- "**นกกระยาง**"วอนอย่าขับไล่ ระบุ"อีแร้ง"อันตรายต่อสนามบินกว่าแยะ (29 ก.ย. 48)

- **'หมา'**ฟ้องสยามบันเทิง ตัดต่อหัวเป็น'บรู๊ค' (24 ส.ค. 48)

- **พระพิรุณขอโทษ** 'คนเหนือ' หวังทำฝนตกภาคตะวันออกแต่વીด (16 ส.ค. 48)

- **ดาวพุธ**พ้อโคจรมาที่ไร นายกะไม่อยู่สักที (17 ต.ค. 48)

2.6.4 **อติพจน์ (Hyperbole)** การกล่าวเกินจริงเพื่อแสดงให้เห็นภาพชัดเจนยิ่งขึ้นโดยไม่คำนึงข้อเท็จจริงแต่อย่างใด เช่น

- คนได้ผวา "ปากแม่" ร้ายกว่า "ปากกระบอกปืนโจร" (19 ต.ค. 48)

เปรียบเปรยถึงคำพูดของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีว่ามีความร้ายแรงยิ่งกว่าอาวุธปืนของโจรตาย

- พระพุทธรูปประหลาดก่อน-หลังเลือกตั้ง**พระพักตร์เปลี่ยนอารมณ์** (4 พ.ย. 48)

ในความเป็นจริงพระพุทธรูปไม่สามารถเปลี่ยนพระพักตร์ตามอารมณ์ได้ ใช้การกล่าวเกินจริงเพื่อแสดงให้เห็นว่าพึงพอใจที่พรรคไทยรักไทยแพ้การเลือกตั้งซ่อมใน 4 จังหวัด

- **สนธิมอบของขวัญ**นายกฯ'วีซีดีเมืองไทยฯ ยกเซต' (30 ธ.ค. 48)

เหตุการณ์ดังกล่าวไม่น่าจะเกิดขึ้นจริงได้

2.6.5 ประชดประชัน (Irony) ล้อเลียน (Parody) และ เสียดสี (Satire) คือ

จุดมุ่งหมายหลักของหน้า "ผู้จัดกวน" ที่มุ่งล้อเลียนและเสียดสีบุคคล กลุ่มบุคคลและคำพูด ตลอดจนเหตุการณ์ข่าว ดังนั้นจึงจำแนกประเภทของการล้อเลียนและเสียดสีที่ปรากฏในพาดหัวข่าวได้ดังนี้

- **ล้อเลียนบุคคล หรือกลุ่มบุคคล** ใช้น้ำเสียงหยอกล้อในระดับที่ไม่รุนแรง เป็นการแซวเล่นเท่านั้น เช่น

- แม่วัดทำเนียบฉลอง 'ดีเซลลดฮวบ40สต.' (21 ก.ค. 48)

ล้อเลียน พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ว่าคงดีใจที่ราคามันดีเซลปรับราคาลง 40 สตางค์ต่อลิตร เปรียบเทียบว่าปิดทำเนียบฉลองเพราะนานๆ จะปรับราคาลงสักครั้ง

- ผันเป็นจริงของกูกู้ได้ร่วมงานกับมติชน (23 ก.ย. 48)

ล้อเลียนนายไพบูลย์ ดำรงชัยธรรม ประธานกรรมการบริหารบริษัท จีเอ็มเอ็ม มีเดีย จำกัด (มหาชน) ว่าได้เข้าไปร่วมงานกับหนังสือพิมพ์มติชนโดยมีหน้าที่ทำความสะอาด

นอกจากนี้เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่มีบุคคลหรือกลุ่มบุคคลอยู่ในภาวะที่ ผิดหวังจึงสะท้อนภาพเพื่อล้อเลียน เช่น

- น้ำใบบัวบกขาดตลาดหลังแม่วปรับกรม. 2/2 (4 ส.ค. 48)

ล้อเลียนบรรดา ส.ส. ที่ผิดหวังจากการปรับคณะรัฐมนตรี 2/2 ว่าซ้ำในและ ตีมน้ำใบบัวบกมากจนกระทั่งใบบัวบกขาดตลาด

- ปชป. ทำสุริยะได้ออกทีวี เจ้าตัวลั่นรอก "เนวินเขียนบทก่อน" (2 ส.ค. 48)

ล้อเลียน นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม เชื่อมโยงกับเหตุการณ์ถูกอภิปรายไม่ไว้วางใจ ว่าพูดเหมือนอ่านบท ที่นายเนวิน ชิดชอบ เป็นผู้เขียนให้ ดังนั้นถ้าพรรคประชาธิปัตย์จะทำให้ นายสุริยะ ออกทีวีชี้แจง ปัญหาเรื่องเครื่องตรวจวัดถูระเบิดซีทีเอ็กซ์ 9000 จึงต้องรอให้นายเนวิน เขียนบทให้ก่อน

- **ล้อเลียนคำพูด** ของบุคคล เช่น

- ทรท. โวเป็นรัฐบาลอีก 60 ปี ทาบน้ำองเต้าสวน (27 ก.ค. 48)

ล้อเลียนคำพูดของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ที่กล่าวว่าจะ เป็นรัฐบาลไปอีก 60 ปีว่าอย่างนั้นต้องให้ ด.ช. การุณศีล จันทศิริ หรือน้อง เต้าสวน เด็กจังหวัดลำปางที่มีหน้าตาคล้ายนายกรัฐมนตรีมาบริหารประเทศ

- **เสียดสีบุคคล/กลุ่มบุคคล** ใช้น้ำเสียงเย้ยหยัน กระแทกกระทายชัดเจน เช่น

- บก. 'ผู้จัดกวน' ขอโทษแม่ว กรณี 'สื่อชอบปรุงแต่ง' (13 ก.ค. 48)

- นักการเมืองไทยโกงหน้าด้านๆ 'โคอิซุมิ' อายแทนยุบสภา (10 ส.ค. 48)

- ทุกฝ่ายหรือเครือข่าย "แก้ว รธน." ห้ามเมียนายกฯ เลือกรัฐมนตรี (5 ต.ค. 48)

- ก.วัฒนธรรมชูแม่วบุคคลแห่งปีไซวอร์นุรักษ์ภาษาพอน (30 ธ.ค. 48)

- **เสียดสีเหตุการณ์** เช่น เหตุการณ์ปิดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ นโยบาย ย้ายคนอีสานลงไปภาคใต้ และเหตุการณ์ใช้เครื่องบิน C-130 ของกองทัพอากาศเพื่อให้ แยกของ นางมณฑาทิพย์ โกวิทเจริญกุล ชินวัตร น้องสาวนายกรัฐมนตรี เดินทางไปงาน วันเกิดและขึ้นบ้านใหม่ที่ จ. เชียงใหม่ เป็นต้น ดังนี้

- ช่อง 9 ดันป่าเบีร์ด-มาซ่า เสียบแทนสนธิ-สโรชา (19 ก.ย. 48)
- คุกลับไผ่ล่กลางกรุง นักโทษพุงปลิ้นปากมันสำราญใจ (8 พ.ย. 48)
- “ดู” ฟันธง มุกย้ายคนอีสานมาแรงแข่งมุกเคเบิลทีวีกระจุก (14 พ.ย. 48)
- ทอ.รับเปิดนานแล้ว “โนคอสต์ แอร์ไลน์” (22 พ.ย. 48)

- เสียดสีคำพูด กระทบกระทั่งียบคำพูดของบุคคล เช่น

- แม้วัยนฟังคนส่วนน้อย 'ความเห็นของคนเดียวยังฟังมาแล้ว' (6 ธ.ค. 48)

เสียดสีคำพูดของพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ยืนยันว่ายอมรับฟังเสียงส่วนมาก แม้เสียงของคนเดียวยังฟังมาแล้วคือเสียงของคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ภรรยานายกรัฐมนตรี

2.6.6 เล่นคำ (Puns on Word) และความหมาย ทั้งคำพ้องรูปและพ้องเสียง เช่น

- คนไทยเห็นตามนายกฯ เศรษฐกิจ**ขาขึ้น**จริง ยกกายหน้าผากกันทั่วหน้า (15 ก.ค. 48)
ขาขึ้น หมายถึง ดีขึ้น ในที่นี้ หมายถึง ขาซึ่งเป็นอวัยวะยกขึ้นก่ายหน้าผาก หมายถึง เครียด กลุ้มใจ

- ปชป.แข็ง **'ซิติซีทีเอ็กซ์'** โดน **'ซิติเอ็กซ์เธรแอ'** เบียดตกแผง (15 ก.ค. 48)
เล่นคำ **'ซิติซีทีเอ็กซ์'** และ **'ซิติเอ็กซ์เธรแอ'** เพื่อล้อเลียนการออกซิติซีทีเอ็กซ์ของพรรคประชาธิปัตย์

- แม้วเนาะญาติ-ครอบครัวอ่านหนังสือ 'มารยาทในการ**กิน'** (21 ก.ค. 48)
กิน หมายถึง ทูจจริต

- สุขนโยบาย**เฝือกร้อน**ให้ คตง.เนาะ**"ทำบวดเฝือก-เฝือกกวน-เฝือกเชื่อม"** (27 ก.ย. 48)
เฝือก หมายถึง ปัดความรับผิดชอบให้ผู้อื่น ในที่นี้นำมาเล่นกับคำว่า "เฝือก" หมายถึง ขนบบวดเฝือก-เฝือกกวน-เฝือกเชื่อม

- เศรษฐกิจพอเพียงก็เอา **เมกะโปรเจกต์**ก็ทำ แม้วประกาศทฤษฎีใหม่ **"เมกะพอเพียง"** (20 ธ.ค. 48)

เมกะโปรเจกต์ หมายถึง โครงการที่ทางรัฐบาลจัดตั้งขึ้นเพื่อแก้ปัญหาของประเทศ ใช้คำว่า "**เมกะพอเพียง**" เพื่อประชดประชันปัญหาเศรษฐกิจช่วงนั้นว่าเกิดจากรัฐบาลนำเงินงบประมาณไปใช้กับโครงการเมกะโปรเจกต์เกินความจำเป็น

3. กลวิธีการเขียนวรรณนำข่าวหน้า “ผู้จัดกวน” วิเคราะห์วิธีการนำเรื่องของข่าว สำนวนภาษาที่ใช้และการสร้างอารมณ์ขัน ดังนี้

3.1 **วิธีการนำเรื่องของข่าว** เป็นการเกริ่นนำ ให้ผู้อ่านสนใจใคร่ติดตามเนื้อหาข่าว จำแนกได้ดังนี้

3.1.1 **นำเรื่องด้วยบุคคล** ระบุบุคคลหลักที่กระทำให้เกิดเหตุการณ์ต่างๆ เช่น นายสนธิ ลิ้มทองกุล ผู้ก่อตั้งหนังสือพิมพ์ผู้จัดการแถลงข่าวฟองบอร์ด อสมท หรือ นางอุไรวรรณ เทียนทอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมยกย่องให้ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เป็นบุคคลน่ายกย่องแห่งปี ดังนี้

บ้านพระอาทิตย์ - **สนธิ**เผยเหตุฟ้องเรียกค่าเสียหายฐานหมิ่นประมาทจากทอง-มิ่งขวัญแค่บาทเดียวต้องการให้เป็นสัญลักษณ์ของการต่อสู้เพื่อความถูกต้อง โดยดูมูลค่าความเสียหายตามราคาผู้ถูกฟ้อง ซึ่งสองรายมีราคารวมกันแค่ 1 บาทเท่านั้น (สนธิฟ้องทอง-มิ่งขวัญเรียกค่าเสียหาย 1 บาท ย้ำแค่ 1 บาท จริงๆ...ไม่ล้อเล่น, 23 ก.ย. 48)

ทำเนียบรัฐบาล - **รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม** ยกนิ้วโป้งแถมนิ้วก้อยเชิดชูท่านนายกทักษิณ ให้เป็นบุคคลยอดเยี่ยมแห่งปี ที่อนุรักษ์คำไทยแท้สมัยพ่อขุนรามคำแหง (ก.วัฒนธรรมชูแม่บุคคลแห่งปีไขว่อนุรักษ์ภาษาพ่อขุน, 30 ธ.ค. 48)

3.1.2 **นำเรื่องด้วยประเด็นปัญหา** กล่าวถึงสาเหตุประเด็นปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคลหรือสังคม เช่น ปัญหาเศรษฐกิจและปัญหาความขัดแย้งระหว่างนายกรัฐมนตรีกับสื่อมวลชน ดังนี้

กรุงเทพฯ- **คนไทยสุดแสนจะหดหู่จะหนีปัญหาฆ่าตัวตายก็แห้วเพราะไม่มีเงินซื้อ** บันกันอุบเชือกก็แพง, ยาฆ่าแมลงก็ราคาสูงลิ่ว (คนไทยแห้วฆ่าตัวตายหนีปัญหาเศรษฐกิจ เชือก, ยาฆ่าแมลงส่อขึ้นราคา, 5 ก.ค. 48)

บก.ผู้จัดทวงกรมกราบขอโทษแม่วกรณียั่วสื่อ ขอบปรุ่่งแต่งข่าว ยอมรับ ปรุ่่งแต่งข่าวจริง และยืนยันปรุ่่งแต่งข่าวเพื่อความบันเทิงของแฟนๆ 'ผู้จัดทวง' ต่อไป (บก. 'ผู้จัดทวง' ขอโทษแม่ว กรณี 'สื่อขอบปรุ่่งแต่ง', 13 ก.ค. 48)

3.1.3 นำเรื่องด้วยการท้าวความถึงปริบทของเหตุการณ์ ทำให้ทราบความเป็นมาของเหตุการณ์ข่าว เช่น การออกพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก. ฉุกเฉิน) และการปรับคณะรัฐมนตรี (ครม.) 2/2 ดังนี้

ทำเนียบรัฐบาล - หลังออกพระราชกำหนดฉุกเฉินใน 3 จังหวัดชายแดนใต้และ 4 อำเภอในสงขลา มาตรา 9 (3) ห้ามจำหน่ายแพร่หลายซึ่งหนังสือและสิ่งพิมพ์ที่อาจทำให้ประชาชนหวาดกลัว ท่านนายทฯ ประกาศเปรื่อง 'ผู้จัดทวง' ฉบับเดียวที่ขายและเผยแพร่ได้เพราะไม่สร้างความหวาดกลัวแต่สร้างความฮา (แม่วอนุญาต 'ผู้จัดทวง' ฉบับเดียวเป็นนสพ. ที่ขายใน 3 จว. ได้ได้, 19 ก.ค. 48)

กรุงเทพฯ - หลังพ.ต.ท.ทักษิณปรับคณะรัฐมนตรีเฟส 2/2 ไม่ทันข้ามคืน นอกจากวงการตลาดหุ้นจะตึกคักเป็นพิเศษแล้ว ตลาดสินค้าเกษตรก็กระเพื่อมขึ้นไม่แพ้กัน สินค้าบางตัวถูกเหมาซื้อจนแทบหาว่าตูดิบป้อนตลาดไม่ทัน โดยเฉพาะใบบัวบกและแห้ว ทำให้พ่อค้าแม่ค้าแฮปปี้ไปตามๆ กัน (นำใบบัวบกขาดตลาดหลังแม่วปรับครม. 2/2, 4 ส.ค. 48)

3.1.4 นำเรื่องด้วยแหล่งข่าว อ่างแหล่งที่มาของข้อมูลและแหล่งข่าวที่รายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยแหล่งข่าวจะล่องรู้เข้าไปถึงอารมณ์ความรู้สึกของบุคคลในข่าว เช่น

วานนี้ - แหล่งข่าว "ผู้จัดทวง" สายทำเนียบได้ส่งภาพและเทปบันทึกการสนทนาระหว่างท่านนายทฯกับน้องสาวมาให้ กำชับมาว่า "ลับมาก" (โปรดใช้วิจารณญาณในการรับชมและรับฟัง) (แฉ! เทปสนทนาลับ "แม่ว-แป้ว เรื่อง C-130", 8 ส.ค. 48)

กรุงเทพฯ - แหล่งข่าวผู้ใกล้ชิดเปิดเผยสุดลับ สาเหตุที่แม่วดเคาน์ดาวน์ในช่วงปีใหม่นี้ คราวนี้ เนื่องจากนับถอยหลังที่ไร แสงใจทุกครั้ง (แหล่งข่าวใกล้ชิดแฉแม่วดเคาน์ดาวน์นับถอยหลังที่ไรแสงใจทุกครั้ง, 28 ส.ค. 48)

3.1.5 นำเรื่องด้วยบรรยากาศของเหตุการณ์ เห็นภาพบรรยากาศความตื่นตาตื่นใจและสร้างสีสันให้เหตุการณ์มีความน่าติดตาม เช่น

กรุงเทพฯ- **หญิงท้องแก่ทั่วประเทศพากันหวาดระแวง** เพราะกลัวจะคลอดลูกออกมาหน้าเหลี่ยม หลังแม่ท้องเต้าส่วนเปิดเผยขณะตั้งท้อง นิยมชมชอบในตัวนายกษัตริย์จึงตัดช่องน้อยแต่พอตัวโดยการเลิกนิยมชมชอบกษัตริย์ (น้องเต้าส่วนทำหญิงท้องแก่ทั้งประเทศหนาว เลิกคลั่งแม่กลัวได้ลูกหน้าเหลี่ยม, 27 ก.ค. 48)

กระทรวงสาธารณสุข- ไข้หวัดนกระลอก2 เกิดปาฏิหาริย์ขึ้นในกระทรวงสาธารณสุขจนทำให้เจ้ากระทรวงสิ้นลมหายใจแล้วกลับฟื้นคืนชีพ **ท่ามกลางความตื่นตะลึงกันทั่วประเทศ** ("ปาฏิหาริย์หวัดนคทำหนุ่มใหญ่ตายแล้วฟื้น", 25 ต.ค. 48)

3.1.6 นำเรื่องด้วยความรู้สึกที่มีต่อเหตุการณ์ บรรยายให้เห็นอารมณ์ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อเหตุการณ์ ซึ่งการบรรยายให้เห็นอากัปกริยาเช่นนี้สื่อภาพชัดเจนโดยที่ไม่สามารถบรรยายลักษณะนี้ได้ในช่วงปกติ เช่น

บ้านจันทร์ส่องหล้า- **คุณหญิงอั่งออนตูป้อง หน้าดำคร่ำเครียด น้อยใจ** วันเกิดทั้งที่ไม่มี C-130 ขนญาติโกโหติกาผอมพร จึงทำให้วันเกิดปีนี้ ไม่อีกที่เหมือนทุกครั้ง (อั่งน้อยใจ พ่อวันเกิดทั้งที่ไม่มี C-130 ขนคนมางาน, 24 พ.ย. 48)

ผู้จัดกวน- **นายกษ สลดใจ** ผู้ประสบภัยน้ำท่วมที่ได้คร่ำครวญทำไมไม่เลือกพรรคไทยรักไทย ไม่นั่งลงไปช่วยตั้งนานแล้ว (นายกษ สลดเหื่อน้ำท่วมได้ ครวญ 'ทำไมไม่เลือกไทยรักไทย', 22 ธ.ค. 2548)

3.1.7 นำเรื่องด้วยใคร ทำไม ที่ไหน อะไร อย่างไร (4W'1H) ทราบว่าใคร (Who) ทำอะไร (What) ที่ไหน (Where) ทำไม (Why) อย่างไร (How) แต่ไม่ทราบว่ามีเมื่อไร (When) คือ ไม่ระบุวันที่ และเวลา เช่น

กรุงเทพฯ- **แม่ (Who) ลุยคลินิกศัลยกรรม (What) ที่วัง (Where) หวังหาหมอมือดี ผ่าตัดเปลี่ยน (How) หน้าให้เหมือนรัฐบุรุษปรีดี (Why) ยี่สิบไม่นานเกินรอคนไทยได้มีนายกษ รัฐบุรุษให้ชื่นใจแน่**

ศูนย์ข่าวภาคใต้- **แม่ (Who) ลุยกลางป่า (What) 3 จังหวัดชายแดนใต้ (Where) หวังทาบเหล่าโจรมารับตำแหน่งโฆษกรัฐบาล (Why) ขึ้นชมทำให้คนเชื่อฟังได้ยิ่งกว่านายกษ แค้ไบบลิวูไม่ก็แผ่นทำคนหยุดงานวันศุกร์ได้ ขณะเรื่องรันเวย์ริ้ว ตนกังคอคแทบตายกลับไม่มีใครเชื่อ (How) (แม่ทาบโจรใต้เป็นโฆษกรัฐบาล เหตุชาวบ้านเชื่อมากกว่านายกษ', 14 ส.ค. 48)**

3.2 การใช้สำนวนภาษา ใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการแปลงข่าวและแต่งเรื่องขึ้น จำแนกได้ดังนี้

3.2.1 การใช้สำนวนภาษาข่าว แม้จะเป็นเรื่องที่แต่งขึ้นแต่พยายามใช้สำนวนภาษาคัดล้ายกับการรายงานข่าวปกติ โดยเลียนแบบภาษาข่าวอาชญากรรมและการกร่อนคำในวรรณคดี เช่น

กรุงเทพฯ- ชายโรคจิตก่อเหตุสยอง ควงมีดอีโต้ ไล่ฟัน 3 ส.ส.หัวเบะ 2 ซีก อากาศปางตาย (โรคจิตไล่ฟันอีกราย ฟัน 3 ส.ส.หัวเบะ, 13 ก.ย. 48)

หนองงูเห่า- จำฝูงนกกระยางยี่นหนังสือรัฐมนตรีพงษ์ศักดิ์ วอนอย่าขับไล่ แจงอีแร้งอันตรายกว่าเยอะ ถ้าจะขับไล่ควรใช้มาตรฐานเดียวกัน ไม่ควรเลือกปฏิบัติ เพราะพวกตนยี่น่านฟ้านี้มานานตั้งแต่สมัยดึกดำบรรพ์แล้ว ("นกกระยาง"วอนอย่าขับไล่ ระบุ"อีแร้ง"อันตรายต่อสนามบินกว่าแยะ, 29 ก.ย. 48)

3.2.2 ทับภาษาต่างประเทศ ใช้ศัพท์ที่สามารถเข้าใจได้โดยทั่วไป เช่น

องค์กรสื่อโลก - องค์กรสื่อยกอันดับเรตติ้งสื่อไทยจากอันดับ 107 เป็นอันดับ 1 เรื่องเสรีภาพ หลังชมรายการคิดตามวันของสมัคร และดุสิต แจงข่าวชาวบ้านเค้าไปทั่วโลกไม่เคยโดนรัฐแตะต้อง (องค์กรสื่อโลกยก"สื่อไทยเสรีสุดๆ" หลังชมรายการหมัก-ดุสิต, 31 ต.ค. 48)

เรตติ้ง (Rating) หมายถึง จัดลำดับ

สคบ. - สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เตรียมเชือดโฆษณาธนาคารออมสิน ชุดมีออมไม่มีอด ที่ใช้น้องเต๋าสวนเป็นพรีเซ็นเตอร์ ปัจจุบันกลับดังแตก(สคบ.เตรียมฟัน โฆษณาแบงก์ออมสิน เด็กแสดง "มีออมไม่มีอด", 30 พ.ย. 48)

พรีเซ็นเตอร์ (Presenter) หมายถึง ผู้เป็นตัวแทนนำเสนอ

แบงก์ (Bank) หมายถึง ธนาคาร

3.2.3 การใช้สมญานาม สื่อถึงบุคคล กลุ่มบุคคลและสถานที่ เช่น

กรุงเทพฯ- พบสิ่งของแรกบ่อท่า ท่านนายเกษินด่วน**แดนอาทิตย์อุทัย** ตะลุยหาเกมมาเล่นกับสื่ออีกครั้ง หลังจัดเกม 20 คำตามถูกผิดมาเล่นจนโดนด่ากันขรม คราวนี้มันใจรับรองฮากันทั้งวงการสื่อแน่ (ตารางเขียนญี่ปุ่นนายเกษิน ลุยสตูดิโอเกมโชว์หาไอเดียเล่นกับนักข่าว, 30 สิงหาคม 2548)

แดนอาทิตย์อุทัย หมายถึง ประเทศญี่ปุ่น

กรุงเทพฯ- **เจ้าพ่อเกมโชว์**ไว้นายเกษินนายเกษินนำหน้า ชี้เกมโชว์ไทยกวาดรางวัลมาทั่วโลก ใช้เล่นกับสื่อในรายการนายเกษินพบสื่อมวลชน รับมุกได้ชั่วคราวว่า (ไตรภพ-ปัญญา' เน้นนายเกษิน เกมโชว์ไทยมีคุณภาพเลิกนำเข้าเกมโชว์ญี่ปุ่นมาเล่นกับสื่อ, 30 สิงหาคม 2548)

เจ้าพ่อเกมโชว์ หมายถึง นายไตรภพ ลิมปพัทธ์ และ นายปัญญา นิรันดร์กุล

ผู้จัดทวน- ความฝันของ**กูกูกู**กลายเป็นจริงหลังวาดฝันมานานครึ่งจบนิเทศศาสตร์หมาดๆ **คุณข้าง**มอบให้ตำแหน่งดูแลกอง บก.มติชน ทุกซอกมุม ทดสอบจิตวิญญาณสู่อำชีสื่อมวลชนหลังซื้อหุ้น 20% (ฝันเป็นจริงของกูกูกูได้ร่วมงานกับมติชน, 23 กันยายน 2548)

กูกูกู หมายถึง นายไพบุลย์ ดำรงชัยธรรม ประธานกรรมการบริหารบริษัท จีเอ็มเอ็ม มีเดีย จำกัด (มหาชน)

คุณข้าง หมายถึง นายชรรค์ชัย บุญปาน ผู้บริหารสูงสุดของหนังสือพิมพ์มติชน

ผู้จัดทวน- จากเหตุการณ์ไม่กินเส้นในกระทรวงสาธารณสุข ระหว่าง**เด็กเจ้ใหญ่** กับ**ร่างทรงนายหญิง** ทำให้สังคมเกิดความกังขา ในวงกว้างว่าใครกันแน่ที่ใหญ่กว่ากัน ระหว่าง**นายหญิงกับเจ้ใหญ่** ทางผู้จัดทวน จึงขอชนอาสาแก้ปัญหาด้วยการแก้ปัญหาด้วยการเทียบรุ่นทั้งสอง ด้วยหวังจะให้สังคมหายสงสัย ผลออกมาเกินคาดเพราะเท่ากันเป๊ะจริงๆ (ผู้จัดทวนพิสูจน์แล้ว เจ้ใหญ่-นายหญิง ใหญ่เท่ากันเป๊ะ, 3 ตุลาคม 2548)

เด็กเจ้ใหญ่ หมายถึง น.พ.วิชัย เทียนถาวร ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ร่างทรงนายหญิง หมายถึง ศ.น.พ.สุชัย เจริญรัตนกุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

นายหญิง หมายถึง คุณหญิงพจมาน ชินวัตร

เจ้ใหญ่ หมายถึง คุณหญิงสุดารัตน์ เกยุราพันธ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

จะเห็นว่าการใช้สมญานามมีความคล้ายคลึงกับเนื้อข่าวปกติซึ่งเป็นที่เข้าใจทั่วไป

3.2.4 การพรรณนาเห็นภาพ พรรณนาภาพเหตุการณ์เสมือนเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในสถานที่นั้นและพรรณนากิริยาท่าทางของบุคคลให้เห็นภาพชัดเจน เช่น

ทำเนียบรัฐบาล- ทักษิณเปิดทำเนียบฯฉลองครั้งใหญ่ **จำมพรสพลิก ภาพยนตร์จ้อยักษ์ ตลก ดารานักร้องชื่อดังทั่วราชอาณาจักรมาแสดงอย่างอึกทิก** เนื่องจากน้ำมันดีเซลลดราคาดิ่ง 40 สตางค์เป็นครั้งแรกในรอบ 19 เดือนหลังจากพุ่งกระชูดมาตลอด (แม้ปิดทำเนียบฉลอง 'ดีเซลลดฮวบ40สต.', 21 ก.ค. 48)

เห็นภาพการฉลองราคาน้ำมันดีเซลลดลง 40 สตางค์ของรัฐบาล

กรุงเทพฯ - แพทย์ประจำโรงพยาบาลบ้านนนทบุรี รุดแจ้งความด่วนเนื่องจาก**มีคนไข้ชายรายสำคัญหลุดออกจากโรงพยาบาลด้วยท่าทางบ้า ๆ เป๋อ ๆ หวังสังคมเดือดร้อน** (หมอโรคจิตรุดแจ้งความคนไข้ชายหลุดจากโรงพยาบาลบ้า, 16 พ.ย. 48)

จากพาดหัวข่าว ภาพข่าวและเนื้อข่าวสื่อว่าบุคคลดังกล่าวคือ นายวัฒนา เมืองสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

3.2.5 การใช้ภาษาให้น่าติดตาม สร้างเรื่องให้น่าตื่นเต้น ไร้ความสนใจและชวนให้สงสัยว่ามีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น เช่น

นสพ.ผู้จัดกวน- ชาวบ้านโคกอีโคพันกันตกตะลึงตาโตขณะปลุกข้าว **หลังพบร่างและของหนูมใหญ่ชายนิรนามกลางทุ่งนา** ตำรวจสันนิษฐานจากสภาพศพน่าจะตกมาจากเครื่องบินด้วยระดับความสูงหลายพันฟุต (ตะลึง! ศพหนูมใหญ่ร่างและ สันนิษฐานตกจากเครื่องบิน, 12 ส.ค. 2548)

จากพาดหัวข่าว ภาพข่าวและเนื้อข่าวสื่อว่าบุคคลดังกล่าวคือ นายกนก อภิรดี กรรมการผู้อำนวยการใหญ่บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน)

3.2.6 การใช้ภาษาปาก เน้นความรู้สึกเข้าถึงอารมณ์มากกว่าการรายงานแบบทางการ เช่น

กรุงเทพฯ - "สนธิ" **ปลื้มสุด ๆ** เมื่อรู้ว่า มีนายทหารนับหมื่นตบเท้ามุ่งจ้องทางจอทีวีกันหน้า **สลอน** เพื่อดูรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ ชนิดไม่กะพริบตา **ติดกันจนงอมแงม** ไม่เคยพลาดสักครั้งเดียว ยอมรับว่า **มันส์ส์** ยิ่งกว่าเคี้ยวเมล็ดแตงโม ครั้งไหนไม่ได้ดู ไม่ได้ได้ฟัง **รู้สึกหงุดหงิด** กินไม่ได้นอนไม่หลับ ("สนธิ" ปลื้มเพิ่งรู้ทหารนับหมื่น ดิตรายการเมืองไทยฯงอมแงม, 18 พ.ย. 48)

พรรคประชาธิปัตย์- นายอภิสิทธิ์ **บ่นอุบ!** **สุดเซ็งสุดซ่า** เก็บหอมรอมริบจากการขายกาแฟลงทุนปีม CD-CTX ซุกสินบนข้ามชาติ ในโครงการอมตะหนองงูเห่าแต่กลับขายไม่ออก เพราะโดน CD-X เณรแฉจอมขมังเวท **ขัดกระหน่ำ** จนตกแดง (ปชป.เซ็ง 'ซีดีซีทีเอ็กซ์' โดน 'ซีดีเอ็กซ์เณรแฉ' เปียตตกแดง, 15 ก.ค. 48)

3.2.7 การใช้ภาษาปากที่รุนแรง ใช้น้ำเสียงต่อว่า ตำหนิหรือแสดงความไม่พอใจชัดเจน เช่น

กระทรวงการพัฒนาลังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - ตั้งแต่โดนโยกมานั่งบริหารงานที่กระทรวงการพัฒนาลังคมฯ **ยังไม่เคยทำงานอย่างอื่นให้เห็นเป็นชิ้นเป็นอันเลย** นอกจากหา **สนามแข่งรถให้ขาซึ่งกวนเมืองจนวุ่นวายไปหมด** วานนี้ไอเดียเจ้ากระทรวงพุ่งปรืดอีกแล้ว จะเสนอให้เปลี่ยนชื่อจาก"กระทรวงการพัฒนาลังคมและความมั่นคงของมนุษย์"เป็น"กระทรวงพัฒนารถซึ่งและความมั่นคงของขาใจ" และจะขอลงกระทรวงนี้ตลอดไปเป็นอมตะนิรันดรกาลชั่วฟ้าดินสลาย เพราะรักงานด้านนี้ มั่งๆ (วัฒนาไอเดียกระชูด เปลี่ยนกระทรวง"พัฒนาลังคม"เป็น"พัฒนารถซึ่ง", 27 ก.ย. 48)

ภาคใต้ - ไทยพุทธและไทยมุสลิม 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พากันหวาดผวา หวั่นระแวง ภัยจากปากนายฯ **ร้ายแรงกว่า** ปากกระบอกปืนโจรได้ เพราะนายฯ **พูดถึงปัญหาภาคใต้ที่ไร** มีคนตายและรับเคราะห์ทุกที **วอนนายฯ หุบปาก** เพื่อความปลอดภัยของชาวใต้ (คนใต้ผวา "ปากแก้ว"ร้ายกว่า"ปากกระบอกปืนโจร", 19 ต.ค. 48)

จากตัวอย่างเป็นการวิพากษ์วิจารณ์นายวัฒนา เมืองสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาลังคมและความมั่นคงของมนุษย์และพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี

3.2.8 การใช้สำนวนสุภาพ หรือถ้อยคำเปรียบเปรยแทนการกล่าวอย่างตรงไปตรงมา เช่น

ศูนย์ข่าวภาคใต้- **ยิงปืนนัดเดียวได้นก 2 ตัว** คงศักดิ์รับคำวัฒนา เตรียมพาแก๊งซึ่งกวนเมืองซึ่งนรกที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ทุกวันศุกร์ ระบุตายด้วยกระสุนปืนหรือรถคว่ำก็ได้เสียเหมือนกัน

หลังกรม.ให้ชาวบ้านหยุดงานในวันศุกร์ตามคำขู่ของโจร (คงศักดิ์จับมือวัฒนา' หยุดวันศุกร์3จว.ได้ปิดถนนให้ชาซึ่ง, 26 ส.ค. 48)

ยิงปืนนัดเดียวได้นก 2 ตัว หมายถึง ทำกิจการงานใดอย่างหนึ่งแล้วได้ผลถึง 2 เรื่อง จากข่าวนี้ผสวน 2 เหตุการณ์เข้าด้วยกัน คือ นโยบายให้ประชาชนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้หยุดงานทุกวันศุกร์ของพล.อ.อ.คงศักดิ์ วันทนา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ทำให้ประชาชนที่หยุดงานสามารถมาแข่งรถมอเตอร์ไซค์ได้ตามนโยบายเปิดสนามให้วัยรุ่นแข่งรถมอเตอร์ไซค์ของนายวัฒนา เมืองสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

3.2.9 การใช้ภาษาโบราณ เป็นถ้อยคำเก่าที่ไม่ค่อยใช้ในปัจจุบัน เช่น

มหาดไทย- ภาษิตสารขันธ์ ยังขลังเสมอ 'ได้เมียดีเป็นศรีแก่ตัว' ยืนยัน นิ่งยัน นอนและตะแคงยัน โดยรวม.ใหม่แกะห่อพล.อ.อ.คงศักดิ์ ยันเพาเวอร์เมียช่วยดันกันลอยขึ้นไปนั่งรวม.ซึ่งๆ (คงศักดิ์สอนคนอยากเป็นรมต. ต้อง 'หาเมียที่เป็นเพื่อนนายหญิง', 4 ส.ค. 48)

รัฐสภา - ตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ว่าให้นายกรัฐมนตรี เป็นผู้เลือกรัฐมนตรีมาทำงาน แต่ผลปรากฏว่า รัฐบาลนี้กลับตาลปัตรเป็นเมียนายกฯเลือกรัฐมนตรีมาทำงานเสียเอง ทำให้ปั่นป่วนลามไปหลายคั้งแคว งานนี้ทั้งรัฐบาล, ฝ่ายค้าน, นักวิชาการ และนักวิชาเกิน ระดมหัวเพื่อแก้ไขโดยเพิ่มมาตรการเข้ม ห้ามเมียนายกฯเลือกรัฐมนตรี (ทุกฝ่ายหาหรือเครียด"แก้ รธน." ห้ามเมียนายกฯเลือกรัฐมนตรี, 5 ต.ค. 48)

3.2.10 การใช้ภาษาถิ่น ล้อเลียนให้มีความสอดคล้องกับพื้นที่ที่เป็นข่าว เช่น เหตุการณ์น้ำท่วมภาคเหนือจะแต่งเรื่องเลียนภาษาถิ่นเหนือ ดังนี้

บรรยากาศชั้นโทรโปสเฟียร์- พระพิรุณขี่เมฆด่วนแกลงข่าวขอโทษจาวเหนือเจ้า หลังยอมรับเล็งพิกัดผิด กะให้ฝนตกที่บริเวณภาคตะวันออกแท้ๆ แล้งน้ำกลับวิดสุดๆตกลงภาคเหนือ ยันได้รับบทสวดและชอนางแมวแล้ว แต่จ้วเจียเลยพลาด (พระพิรุณขอโทษ 'คนเหนือ' หวังทำฝนตกภาคตะวันออกแต่วิด, 16 ส.ค. 48)

3.2.11 การใช้ภาพพจน์ ถ้อยคำเปรียบเปรยเพื่อให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพแทนการบอกเล่าอย่างตรงไปตรงมา ดังนี้

- อุปมา ใช้ถ้อยคำเปรียบเปรยสิ่งที่มีลักษณะคล้ายกัน เช่น

บางบอน- ชาวบางบอนชมไอเดียวัฒนาแจ้งเบ้ง โร้ประเดิมมอบลูกให้รัฐเลียง เชื้อใจเล็ก ก้าวร้าว เป็นคนตีเหมือนผ้าพับไว้ (โครงการรับเลี้ยงลูกของรัฐ 'เข้าตาเหลิม' ขอประเดิมเป็นรายแรก, 1 ก.ย. 48)]

คนตีเหมือนผ้าพับไว้ หมายถึง เรียบร้อยเหมือนผ้าที่พับไว้แล้ว จุดมุ่งหมายข่าวนี้คือเพื่อล้อเลียนโครงการรับเลี้ยงลูกของรัฐบาล ของนายวัฒนา เมื่อสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และล้อเลียน ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง ด้วย

ศูนย์ข่าวภาคใต้- อดีตผู้นำพรรคประชาธิปัตย์ร่ำไห้ น้ำตานองหน้าไม่อายุใคร หลังนายกฯ ลุย ผัดสะตอที่พังงา สะอื้นฮักๆ พ้อสับหมูย่างยังหยามแค่ ส.ส.ตรัง นี่เล่นผัดสะตอเหมือนโดนตบหน้ากันทั้งพรรค (ชวนแคนน้ำตาไหล 'สับหมูย่าง' ไม่ว่า 'ผัดสะตอ' มินหยามเกินทน, 4 ก.ย. 48)

ผัดสะตอเหมือนโดนตบหน้ากันทั้งพรรค ผัดสะตอเป็นอาหารภาคใต้นำมาใช้เปรียบเทียบกับ ส.ส. พรรคประชาธิปัตย์ภาคใต้ทั้งหมด แต่การสับหมูย่างเป็นอาหารขึ้นชื่อของ จ.ตรังนำมาสื่อแทน ส.ส. จังหวัดตรัง พรรคประชาธิปัตย์เท่านั้น

- อุปลักษณ์ เปรียบเทียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่มีลักษณะร่วมกัน เช่น

ทำเนียบรัฐบาล- นายกรัฐมนตรี ไฉน ปรับแผนในการแก้ปัญหา 3 จังหวัดชายแดนใต้ คราวนี้แผ่นดินสงบแน่ การปรับครั้งนี้ทำเอาประชาชนพากันงงเป็นไก่ตาแตก สวณกลับรัฐบาลเคยมีแผนด้วยหรือ ? (ทักษิณกร้าว "ปรับแผนดับไฟใต้" ปชช.งง "เคยมีแผนด้วยหรือ", 2 พ.ย. 48)

งงเป็นไก่ตาแตก หมายถึง แปลกใจ ทั้งนี้เพื่อเสียดสีนายกรัฐมนตรีเรื่องการวางแผนแก้ปัญหา 3 จังหวัดชายแดนใต้

ผู้จัดกวน - ทีมบอร์ด AIS ประชุมด่วนระดมสมองเร่งผลิตซิมการ์ดรุ่นใหม่ เน้นคุณสมบัติทนไฟ เหตุได้บทเรียนจากมือบครูที่ทำการเผาจนมอดไหม้กลายเป็นผุยผง เผยหาทางป้องกันไว้ก่อน ดีกว่า คาดว่าทักษิณต้องสร้างเรื่องอีกแยะ (AIS เร่งออกซิมการ์ดใหม่เน้นคุณสมบัติ "ทนไฟ", 14 ธันวาคม 2548)

มอดใหม่กลายเป็นผุยผง หมายถึง สูญสลาย ไม่เหลือ เปรียบเทียบเพื่อเน้นให้เห็นภาพความขัดแย้ง ของกลุ่มครูที่ชุมนุมเพื่อคัดค้านการถ่ายโอนการศึกษาไปสู่ภาคองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และเฟซบุ๊ก AIS เพื่อโจมตีนายกรัฐมนตรี

- **ส่วนหน้ากับส่วนหลังขัดกัน** แต่สื่อความจริงออกมา เช่น

กรุงเทพฯ- ลำไยล้นตลาดทำเหตุ **ประชาชนช่วยกินจนตาและ ก็ยังท่วมตลาดอยู่** จึงขอวิงวอนท่านสุริยะ-เยาวเรศ หันมาร่วมกินลำไยเพื่อช่วยชาวเกษตรกร พอได้ลิ้มตาอ้าปาก ชี้กินจุกินมากแบบนี้แก้ปัญหาลำไยล้นตลาดได้แน่(คนไทยวอนสุริยะ-เยาวเรศกินลำไยแทนหัวคิว, 2 ส.ค. 48)

ผสวนเหตุการณ์สภาพปัญหาลำไยล้นตลาด และปัญหาความไม่ชอบมาพากลของนายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมกรณีเครื่องตรวจวัดถูกระเบิดซีทีเอ็กซ์ 9000 และนางเยาวเรศ ชินวัตร ประธานสภาสตรีแห่งชาติ ในพระบรมราชินูปถัมภ์กรณีคาร์ปาร์กสนามบินสุวรรณภูมิ

เอแบค- คณะผู้จัดทำเอแบคโพลแจกข้อสงสัย เหตุคะแนนนิยมแม้ขึ้น หลังการสำรวจล่าสุด ซึ่งสร้างความงุนงงให้ชาวบ้านทั่วไปว่า ทำมายทำไมคะแนนขึ้นได้ **ทั้งที่ขาลงสุด ๆ** ผู้สำรวจโพลชี้สาเหตุเพราะเจ้าตัวไม่ค่อยได้อยู่เมืองไทยช่วงที่ผ่านมา ทำให้คนไทยหลายฝ่ายรู้สึกดีสุด ๆ สบายหูสบายใจ ทั้งทำถ้าแม้ไม่ไปนอกช่วงที่ผ่านมารับรองคะแนนนิยมรวดเร็วแน่นอน (เอแบคโพลแจก เหตุแม้กระแสนั้น"เจ้าตัวไม่ค่อยอยู่เมืองไทย", 27 ต.ค. 48)

แต่งเรื่องสื่อความหมายถึง พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีว่ามีความนิยมมากขึ้นเพราะไม่ค่อยอยู่เมืองไทย

- **นามนัย (Metonymy)** เรียกชื่อสิ่งหนึ่งเพื่อสื่อความหมายแทนอีกสิ่งหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กัน เช่น

หนองงูเห่า- จำฝูงนกกระยางยี่นหนังสือรัฐมนตรีพงษ์ศักดิ์ วอนอย่าขับไล่ แจงอีแร้งอันตรายกว่าเยอะ ถ้าจะขับไล่ควรใช้มาตรฐานเดียวกัน ไม่ควรเลือกปฏิบัติ เพราะพวกตนยี่น่านพ้านี้มานมนานตั้งแต่สมัยดึกดำบรรพ์แล้ว ("นกกระยาง"วอนอย่าขับไล่ ระบุ"อีแร้ง"อันตรายต่อสนามบินกว่าเยอะ, 29 ก.ย. 48)

ใช้ **อีแร้ง** สื่อความหมายในแง่ลบถึงกระทำความไม่ชอบมาพผลของนักการเมือง
ในโครงการก่อสร้างสนามบินสุวรรณภูมิ

ทำเนียบฯ- หลังปรากฏการณ์ดังแตกเลนงานจนทำเอาเศรษฐกิจทรุดฮวบฮาบแม้ว่าหน้าฟิ่งเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนนักการเมืองคนอื่นๆ เบนความสนใจไปที่**ทฤษฎีแก้มลิง** ต่างกล่าวขวัญเป็นเสียงเดียวกันว่าอ้อมได้เยอะกว่าเดิมความจุเพียบ (ทฤษฎีแก้มลิง' เห็นผลทันตา นักการเมืองเผยอ้อมได้เยอะขึ้น, 12 ธ.ค.48)

ทฤษฎีแก้มลิง แทน การคอร์รัปชันของนักการเมืองว่าอ้อมเข้าไปในปากเหมือนแก้ม
ลิงนั่นเอง

- **บุคลาธิษฐาน** เปรียบสิ่งมีชีวิตหรือไม่มีชีวิตให้มีลักษณะเหมือนมนุษย์ เช่น

กระทรวงสาธารณสุข - นายแพทย์สุชัย **ส่งหนังสือด่วนถึงจำฝูงนกไซบีเรีย ประเทศ
รัสเซีย** วอนอย่าเพิ่งนำเชื้อไข้หวัดนกเข้ามาในประเทศไทยตอนนี้ เกรงรับมือไม่ไหว ที่ประมู
ลรพยาบาลยังทำเอาหัวหมุนยิ่งกว่าไซเรน แดมแจมแต่งตั้งข้าราชการประจำที่ 11 ที่อินตงนังกันทั้ง
เด็กเจ้ใหญ่-นายหญิง เข้าอีก เผยหวัดนกเข้ามาตอนนี้อ้วกเขียวแน่ (หมอสุชัยวอนหวัดนกดีเลย์เข้าไทย"
ประมูลรพยาบาลเครียด" ไม่มีเวลารับมือ, 21 ต.ค. 48)

ถนนอุทอง- เหตุอาเพศแสนเศร้า**สลดเห็น 3 ตัวผูกคอตายอย่างน่าสยของข้างรัฐสภา** หลัง
มีอบเกษตรกรเขียนชื่อนักการเมืองห้อยที่คอ **คาดลະอายใจที่ถูกนำไปเปรียบกับนักการเมืองจน
เป็นโรคขาดศักดิ์ศรีความเป็นสัตว์** (เห็น...3ตัวผูกคอตาย! หลังมีอบเขียนชื่อนักการเมืองติด, 1 ก.ค.
48)

ทั้ง**จำฝูงนกไซบีเรีย ประเทศรัสเซีย**และตัวเงินตัวทองเป็นสิ่งมีชีวิตแต่แสดงกิริยา
ความรู้สึกเหมือนมนุษย์ คือ สามารถสื่อสารได้ เกิดความละอายใจได้ เป็นต้น การเปรียบ
เปรยเช่นนี้ช่วยสื่อความหมายถึงการประชดประชันได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

- **อติพจน์** กล่าวเกินจริงเพื่อสะท้อนภาพเหตุการณ์หรือเน้นให้เห็นสภาพของ
ปัญหา เช่น

ภาคใต้-นายกรัฐมนตริตักษิณ ประกาศเสียงดังลั่น ปัญหา 3 จังหวัดชายแดนใต้ใกล้สงบแล้ว
เพราะ**โจรใต้ใช้ระเบิดบีมแทบทุกจุด** ทั้งต้นหยงลิมอ เจาะไอร่อง ระแงะ สะบ้าย้อย ทุกตารางนิ้ว

ชนิดราบเป็นหน้ากลอง ในที่สุดพื้นที่แห่งนี้ก็จะเจียบสงบลงเอง (แม้ล้นภาคใต้ ไกลสงบ เหตุ"ใจไร้ใช้ ระเบิดเกือบหมดแล้ว", 11 ต.ค. 48)

สะท้อนสภาพปัญหาความไม่สงบในจังหวัด 3 ชายแดนภาคใต้ที่ทวีความรุนแรง มากขึ้นไม่ได้สงบลงแต่อย่างใด

กรุงเทพฯ-หนุ่มใหญ่มาหาหมอ รักษาโรคประหลาด **ได้ยีนคำว่า "จารุวรรณ" ที่ไร หัวหด** **เข้าในตัวทุกที** แพทย์ 30 บาทรักษาทุกโรค คาดอาจเป็นจิตเภท พวกวิตกกังวล (พบหนุ่มใหญ่เป็นโรค ประหลาด ได้ยีนคำ"จารุวรรณ" หัวหด, 7 ต.ค. 48)

แต่งเรื่องเกินจริงเพื่อสะท้อนให้เห็นว่า นายสุชน ชาลีเครือ ประธานวุฒิสภา กำลัง วิตกกังวลเรื่องปัญหาการแต่งตั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.)

- **ประชดประชัน** ใช้น้ำเสียงกระแนะกระแหน กล่าวอีกอย่างเพื่อหมายถึงอีก อย่าง เช่น

ทำเนียบรัฐบาล- พ.ต.ท. ทักษิณเลกเซอร์นักข่าว สิ่งเล็กทำชาวมุสลิม 131 คนลี้ภัย พ.ร.ก. ข้ามแดนไปมาเลเซียเพราะไม่สร้างสวรรค์ พร้อมแนะหันมามุทำชาวมุสลิมป้องกันแต่งสวรรค์ดีกว่า (แม้แนะชาวมุสลิมสร้างสวรรค์กว่ามุสลิมลี้ภัยพ.ร.ก., 5 ก.ย. 48)

ประชดประชันการออกพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก. ฉุกเฉิน) ในการควบคุมการนำเสนองานข่าวความรุนแรงใน 3 จังหวัดชายแดนใต้

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ- เผยสาเหตุที่ทางสตช.ยอมอนุมัติใบอนุญาตให้เปิดสถานบริการ อาบอบนวดหน้าโรงเรียน เด็กเรียนจบจะได้หางานทำได้สะดวก (อนุมัติอาบอบนวดหน้าโรงเรียน สตช. อ้างเด็กเรียนจบหางานทำได้สะดวก, 9 ก.ย. 48)

ประชดประชันการออกใบอนุญาตให้เปิด เอลีน่า อาบ อบ นวด หน้าสถานศึกษา ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.)

- **เล่นคำ เล่นความหมาย** ให้เรื่องน่าสนใจมีสีสันมากขึ้น เช่น

กรุงเทพฯ - นสพ.ผู้จัดกวนพันธ "คุกลับ" มีจริง ไปสำรวจดูแล้วอยู่ใจกลางเมืองหลวง บน ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ ติดกับคลองแสนแสบนี้เอง พื้นที่ไม่ใหญ่มากแต่โอโง่งและไฮเทคสุดๆ ทั้งสะดวก

น้ำ สนามบาศฯ ร้านสะดวกซื้อ สปา ร้านอาหาร ห้องอินเทอร์เน็ต **สุดหรูเลิศอลังการ** นักโทษรายใด
 ติดเข้าไปไม่คิดเหกคุกแน่ เพราะที่นี้อุดมสมบูรณ์ อาหารการกินอิมหมีพื้มันชนิด**ฟุงปลิ้น ปากมัน**
สำเร็จสำราญใจ (คุกลับโฝล่กลางกรุง นักโทษฟุงปลิ้นปากมันสำราญใจ, 8 พ.ย. 48)

จากเนื้อข่าว “คุกลับกลางกรุง” หมายถึง ที่ทำการพรรคไทยรักไทย และ “นักโทษ”
 หมายถึง สมาชิกพรรคไทยรักไทย เล่นคำเพื่อให้เห็นภาพของสมาชิกพรรคที่มีความสุขใน
 การกินหรือหมายถึงการกระทำไม่ไม่ชอบมาพากลต่างๆ ในพรรคหรือคุกลับ นั่นเอง

กรุงเทพฯ - คุณเธอธงทอง**กรีดเกี่ยวตูดบิตกระแต่แ้วด** เล่นงานนายสนธิทุกวิถีทางไม่ได้
 เลยหันไปฉะ อีชีบ้าย เพื่อระบายอารมณ์แทน (ธงทองเล่นสนธิไม่ได้หันฉะ "อีชีบ้าย", 24 พ.ย. 48)

ตามข่าวและภาพมีความมุ่งหมายเพื่อล้อเลียนนายธงทอง จันทรางศู รอง
 ปลัดกระทรวงยุติธรรม

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. กลวิธีการเขียนเนื้อข่าวหน้า “ผู้จัดกวน” วิเคราะห์จากการเล่าเรื่องอันประกอบด้วย การพัฒนาเรื่อง การดำเนินเรื่อง จุดวิกฤติ (ความขัดแย้ง) นำไปสู่การคลี่คลายเรื่องและจบเรื่อง ดังนี้

4.1 การพัฒนาเรื่อง การลำดับเหตุการณ์ก่อน-หลัง ที่พบในเนื้อข่าวจำแนกได้ดังนี้

4.1.1 พัฒนาเรื่องตามเหตุการณ์ข่าวหรือประเด็นข่าว เป็นการลำดับความคิดเป็นขั้นตอน ให้ทราบบริบทของเหตุการณ์ การแสดงความคิดเห็นของบุคคลต่อเรื่องที่เกิดขึ้น เช่น

สถาบันสื่อไร้พรมแดนของฝรั่งเศส ได้จัดลำดับในเรื่องสิทธิเสรีภาพของสื่ออีกครั้ง (31 ต.ค. 48)

หลังจากได้ชมได้ฟังรายการ เหน่ฮอนไปวัน ๆ ของ 2 พิธีกรคู่ขวัญบนสื่อ... คิดว่าน่าจะเกิดความผิดพลาดขึ้น

เพราะ 2 พิธีกรออกมาแสดงความคิดเห็น อย่างหยาบคายชนิดที่เคี้ยวไม่ได้ ...จากเดิมที่เคยจัดให้อยู่ในอันดับ 107 บัดนี้เห็นสมควรให้ขึ้นเป็นอันดับ 1 ในทวีปเอเชีย"มีสเตอร์ปาร์บองกล่าว พร้อมยกนิ้วให้จากกรณีดังกล่าว ผู้สื่อข่าว นสพ.ผู้จัดกวน ได้ไปสอบถาม 2 พิธีกรรายการตาไปวัน ๆ ว่ามีความคิดเห็นอย่างไรกับการจัดอันดับของสถาบันสื่อสารฯ แต่ไม่ได้รับการตอบคำถามแต่อย่างใด ...

ส่วนทางท่านนายกฯได้แสดงความคิดเห็นว่า"รัฐบาลให้สิทธิเสรีภาพกับสื่อมวลชนมากพอ จนไม่รู้จะมากยิ่งงแล้ว ... "ท่านผู้นำกล่าว องค์กรสื่อโลกยก"สื่อไทยเสรีสุด ๆ"

นอกจากนั้นอาจจะลำดับเหตุการณ์และกล่าวถึงเหตุการณ์ที่จะเกิดในอนาคตผ่านคำพูดของตัวละคร เช่น

"สนธิ" ปลื้มเพิ่งรู้ทหารนับหมื่น ติตรรายการเมืองไทยฯอมแกม (18 พ.ย. 48)

หลังจากถูกปลดออกจากฝั่งรายการทางช่อง 9 โมเดิร์นไนน์ทีวี รายการเมืองไทยรายสัปดาห์ ก็ได้รอนแรมเหมือนนกขมิ้นเหลืองอ่อน ทั้งที่หอประชุมศรีบูรพา หอประชุมใหญ่ ธรรมศาสตร์ สุดท้ายก็มายึดฐานที่มั่นที่สวนลุมพินี โดยมี 2 พิธีกร "สนธิ-สโรชา" เป็นผู้ดำเนินรายการ ภายได้สไลด์แกนความจริงที่รัฐบาลไม่ยอมยกฟัง คำถามที่รัฐบาลไม่กล้าตอบ แต่ประชาชนมีสิทธิ์ที่จะรับรู้

...

นายสนธิ ผู้ดำเนินรายการ และผู้ก่อตั้งหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน เปิดเผยกับผู้สื่อข่าวด้วยอารมณ์แสบปี่ดีแท้กว่า ...

คาดว่าในวันศุกร์ที่จะมาถึงนี้อาจจะพากันสวมชุดธรรมดา แอบย่องออกจากกรม ดบเท้าเข้าไปชมรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ เย็นวันศุกร์นี้ ที่สวนลุมพินี และอาจจะมีทหารนับหมื่นนับแสนพาเหรดเข้าไปนั่งชมในครั้งนี้"นายสนธิกล่าวอย่างสุดปลื้ม

4.1.2 พัฒนาเรื่องตามความสำคัญของบุคคลหรือตำแหน่ง หากเป็นบุคคลจริงในสังคมจะให้รายละเอียด คำนำหน้าชื่อ ชื่อ และตำแหน่งแต่ไม่ระบุชื่อสกุล ในบางกรณีถ้าเป็นตัวละครที่สร้างขึ้นระบุทั้งชื่อและนามสกุลหรือระบุชื่อเพียงอย่างเดียวขึ้นอยู่กับการแต่งเรื่องของผู้เขียน เช่น

เหยื่อตำรวจห่วย 'ตายตาไม่สบาย' เหตุแม่สั่งห้าม 'อ้อมฆ่า' (8 ส.ค. 48)

พ.ต.ท.ทักษิณ นายกรัฐมนตรี หรือหัวหน้าพรรคไทยรักไทย ได้กล่าวระหว่างเป็นประธานเปิดการประชุมสิทธิมนุษยชนสังคมไทยว่า 'จะปรับปรุงและส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชนให้มากขึ้น ...' พ.ต.ท.ทักษิณ นายกรัฐมนตรี กล่าว

ด้านนายถึงฆาต เหยื่อรายหนึ่งได้ออกความรู้สึกกับผู้สื่อข่าวว่า 'ท่านนายกฯสั่งกำชับเจ้าหน้าที่เล็กอ้อมฆ่าแบบนี้ผมเป็นห่วงว่าเพื่อน ๆ ที่ตกเป็นเหยื่อทั้งหลายจะตายอย่างไม่สบาย ...' นายถึงฆาต เหยื่อรายหนึ่ง กล่าว

ส่วนทางดาบตำรวจหิน ใจเหี้ยม ได้ให้สัมภาษณ์กับผู้สื่อข่าวว่า 'เมื่อท่านนายกฯ กำชับไม่ให้อ้อมฆ่ามาแบบนี้ เราเป็นข้าราชการผู้น้อยก็ยินดีที่จะปฏิบัติตาม แต่อยากจะแสดงความคิดเห็นในฐานะที่กินเงินเดือนจากภาษีของราษฎร ...'

ถ้าท่านนายกฯสั่งมาแบบนี้ ตำรวจชั้นผู้น้อยอย่างเราๆ ก็จะขาดรายได้ในการรับจ้างอ้อม ลำพังเงินเดือนก็แทบจะไม่พอยาไส้อยู่แล้ว ... ขนาดยาสีพันที่บ้านหมดแล้วก็ต้องริดแล้วริดอีกจนปั่นสุดท้าย นิสัยชอบริดแบบนี้แหละ จึงติดตัวแล้วมาลงกับเหยื่อ' ดาบตำรวจหิน ใจเหี้ยมกล่าวอย่างเลือดเย็น

ตัวอย่างนี้ลำดับตามความสำคัญของบุคคลเนื่องจากกล่าวถึง นายถึงฆาตก่อน ดาบตำรวจหิน ใจเหี้ยม และจะเห็นว่าการตั้งชื่อตัวละครมีความสอดคล้องกับประเด็นข่าว

ทุกฝ่ายหรือเครือข่าย"แก้ รธน." ห้ามเมียนายกฯเลือกรัฐมนตรี (5 ต.ค. 48)

ตัวแทนหลายฝ่ายได้ร่วมกันหารือในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ เรื่องการคัดเลือกรัฐมนตรีเข้ามาทำงาน หลังมีบทเรียนเรื่องการปรับโมสี 10 ในกระทรวงสาธารณสุข จนเป็นเหตุให้ชายเกาเหลากันไปหลายขาม

นายอภิสิทธิ์ หัวหน้าฝ่ายค้านได้แสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุมในเรื่องนี้ว่า "ควรแก้ไขและเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญใหม่ ... ควรให้นายกฯเท่านั้นเป็นผู้ตัดสินใจ" นายอภิสิทธิ์ ผู้นำฝ่ายค้านกล่าว

ทันทีที่นายอภิสิทธิ์พูดจบ นักวิชาการอย่างท่านธีรยุทธก็อดจะแสดงความคิดเห็นไว้ไม่ไหว เพราะอัดอั้นมานาน หลังเก็บเกี่ยวข้อมูลจากห้องสมุดมาแรมเดือน ได้แสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุมเสียงดังฟังชัดว่า "เป็นแม่บ้านก็ควรจะต้องอยู่กับเหย้าเฝ้ากับเรือน ... การเข้าร่วมประชุมครั้งนี้ยอมรับว่า มีเวลาในการเตรียมตัวน้อยมาก ถ้ามีเวลามากกว่านี้ก็นำเอาศัพท์แสงใหม่ๆ มาฝาก ให้ได้ใช้กันถ้วนหน้า" นายธีรยุทธ ตัวแทนจากนักวิชาการ กล่าว

ส่วนทางด้านนักวิชาเกินได้แสดงแง่มุมในการแก้ไขเหมือนกันว่า "การเมืองควรจะให้สามเป็นใหญ่ ในการตัดสินใจ .. ส่วนการมุ้งอั้นนี้ท่านนายกฯก็ต้องยอม ไม่เช่นนั้นก็อาจจะได้นอนนอกมุ้ง" นักวิชาเกินกล่าวสั้น ๆ

เป็นการลำดับตามความสำคัญของตำแหน่ง กล่าวถึงนายอภิสิทธิ์ หัวหน้าฝ่าย
 ด้าน นักวิชาการและนักวิชาเกินตามลำดับ ซึ่งนักวิชาเกินเป็นตัวละครที่ไม่พบในข่าวปกติ
 แต่งขึ้นเพื่อความซับซ้อน

4.1.3 **พัฒนาเรื่องตามกระบวนการสืบสวน** ของเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือ
 แหล่งข่าว เช่น ผู้เห็นเหตุการณ์หรือความเห็นของจิตแพทย์ เป็นต้น

หัวหน้าแก๊งซึ่งดับ ชนเสาไฟฟ้าสุดอนารถ (26 ส.ค. 48)

อุบัติเหตุร้ายนี้เกิดที่ถนนพระราม 5 ชาวบ้านผู้เห็นเหตุการณ์เล่าให้ฟังว่า 'เวลาประมาณ 5 ทุ่ม
 ก่อนจะชมदानอน ก็ได้ยินเสียงดังโครม ตนเองและชาวบ้านจึงรีบวิ่งไปดู ปรากฏว่าพบร่างผู้ขายนอกรองห่าง
 จากเสาไฟฟ้าไป 10 เมตร ... จากการสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เปิดเผยภายหลังว่า ชายผู้นี้เป็นหัวหน้า
 แก๊งซึ่งมอเตอร์ไซด์ วันเกิดเหตุเป็นวันศุกร์สุดสัปดาห์ ...

การเปิดเผยของสมุนลูกก๊วนเล่าให้ฟังว่า 'หัวหน้าแก๊งคนนี้ เห็นดีเห็นงามกับพวกตนที่จะปิดถนน
 ทุก ๆ วันศุกร์ ... ชาวบ้านก็ได้แต่มางดูไม่มีใครมีน้ำใจที่จะยื่นมือเข้าช่วยเหลือ แถมถุยน้ำลายใส่พร้อมทำ
 กิริยาเซ็ดหน้าเมินหนี มันเป็นความเจ็บปวดของลูกผู้ชายที่ต่อสู้บนผืนยางมะตอยอย่างตนเป็นอย่างมาก'
 สมุนลูกก๊วนซึ่งนรกเล่าให้ฟัง

เจ้าหน้าที่ตำรวจยังสรุปให้ฟังอีกว่า 'เป็นที่น่าสังเกตว่าทำไมสมองที่ทะลักออกมากลับกลายเป็นซี
 เลือดล้น ๆ ...' นายตำรวจกล่าวพร้อมส่ายหัว

ตัวอย่างนี้พัฒนาเรื่องตามการสังเกตการณ์ของชาวบ้าน เจ้าหน้าที่ตำรวจ สมุน
 ลูกก๊วนที่อยู่ในเหตุการณ์และการสืบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจเลียนแบบข่าวปกติเป็น
 สร้างความสมจริงให้การเล่าเรื่อง

โรคจิตโผล่อีกราย พัน 3 ส.ส.หัวแบะ (13 ก.ย. 48)

มีรายงานข่าวด่วนว่าเกิดเหตุเศร้าสลด ชวนสยองและน่าหวาดเสียว เมื่อมีชายวิกจริตควมมีดีได้ได้
 สืบส.ส.หัวแบะเลือดอาบถึง 3 รายซ้อนในเวลาไล่เลี่ยกัน จากการสอบปากคำของเจ้าหน้าที่ตำรวจเปิดเผยว่า
 คนร้ายรายนี้ได้มีการเตรียมการวางแผนเป็นขั้นเป็นตอนเป็นอย่างดี ซ้ำยังออกไปชมชู้เพื่อให้เหยื่อหวาดกลัว
 ก่อนลงมือปฏิบัติการอย่างอุกอาจ โดยเหยื่อรายแรกเป็น ส.ส.จังหวัดอุบลราชธานี ทราบภายหลังชื่อว่า ดุ่น
 ปากเบ็ด โดนพันหัวแบะแยกออกเป็นสองซีก เลือดไหลเป็นทาง อากาสาห์ต้องเข้าห้องไอซียู ส่วนอีก 2
 ราย ส.ส.ภาคใต้ก็ได้โดนมีดีได้จามเข้าที่หัวเช่นกัน เล่นเอาเพื่อน ส.ส.พากันหวาดผวาไม่เป็นอันกินอันนอนกัน
 ยกโขยง

จากความคิดเห็นของจิตแพทย์วิเคราะห์ว่า 'ชายโรคจิตผู้นี้ชอบพันกบาลเฉพาะ ส.ส.ที่ทำผิดกฎการ
 เลือกตั้ง ... มิวายที่ชายโรคจิตรายนี้ยืนยันอีกว่าจะพันหัวส.ส.ต่อไปอีก เพราะได้ทำไปแล้วรู้สึกผ่อนคลาย'
 จิตแพทย์กล่าว

ตัวอย่างนี้แสดงให้เห็นความจริงว่าเมื่อเกิดเหตุการณ์ขึ้นบุคคลที่เป็นแหล่งข่าว จะชี้แจงเหตุการณ์โดยส่วนมากจะเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือจิตแพทย์เพราะมีความน่าเชื่อถือโดยนำมาล้อเลียนคล้ายข่าวปกติ ทั้ง 2 ตัวอย่างนี้เป็นกลวิธีการเล่าเรื่องเพื่อให้ผู้อ่านตีความว่าบุคคลที่กล่าวถึงนั้นเป็นใครจากการให้รายละเอียดของแหล่งข่าว

4.1.4 พัฒนาเรื่องตามการสังเกตการณ์ของผู้สื่อข่าว ผู้สื่อข่าวมีส่วนร่วมในเหตุการณ์และรายงานรายละเอียดให้ผู้อ่านทราบ ทั้งสีหน้า น้ำเสียงและอากัปกิริยาชัดเจน เช่น

แม่หวา"มาไซ"แก้เคล็ดขาลง (10 พ.ย. 48)

นักข่าวผู้จัดกวนประจำประเทศเคนยารายงานข่าวถึงสาเหตุที่ท่านนายฯไปเยือนในครั้งนี้ว่า "หลังจากที่ท่านและคณะลงจากเครื่องบินก็ถามหาเผ่ามาไซอย่างร้อนรน เมื่อทราบว่าตอนนี้เผ่ามาไซอาศัยอยู่ที่ทุ่งหญ้าซาฟารี ก็รีบรุดไปอย่างเร่งด่วน หลังเจอกับชนเผ่ามาไซสีหน้าท่านนายฯ จากเครียดตึงขมึงก็เปลี่ยนเป็นยิ้มแย้ม สายตาดจจๆ จ้องๆ อย่างสนใจ

จู่ๆ ท่านก็ก้าวเดินอาดๆ มุ่งตรงไปยังกลุ่มชนเผ่ามาไซ ซึ่งกำลังกระโดดโลดเต้นทำพิธีฉลองความสำเร็จในการล่าสัตว์ซึ่งเป็นพิธีการประจำเผ่าอย่างสนุกสนาน ท่านนายฯ ทำท่ากๆ เงินๆ เข้าไปร่วมวงพร้อมกระโดดในท่าที่ชาวมาไซกำลังกระโดด ... เหล่าบรรดาขุนซือที่เดินทางไปด้วยจึงเอ่ยปากถามว่าท่านไปกระโดดแบบนั้นทำไม

ท่านนายฯ ตอบด้วยสีหน้าเอาจริงเอาจังว่า "เพื่อเป็นการเรียนรู้เทคนิคในการกระโดดสูงๆ เพื่อเอาไปแก้เคล็ดเพราะตอนนี้มันเป็นขาลง ..." นักข่าวผู้จัดกวนรายงานจากทุ่งซาฟารี ...

นักข่าวผู้จัดกวนประจำประเทศเคนยารายงานข่าวแบบมีส่วนร่วม โดยให้รายละเอียดของเหตุการณ์และสื่อให้เห็นภาพความตลกขบขันของนายกรัฐมนตรีซึ่งข่าวจริงไม่สามารถนำเสนอได้

แม่เจอแล้วที่เจียบๆ สำหรับจัดไผ่กรม. (29 ก.ค. 48)

ที่ท่านนายฯ ต้องบินลัดฟ้าข้ามทวีปไปที่ซัวโลกเหนือครั้งนี้ก็เพื่อจะได้มีสมาธิในการจัดทำไผ่กรมตรีใหม่ ...

พ.ต.ท.ทักษิณ ให้สัมภาษณ์ก่อนเดินทางขึ้นเครื่องบินที่ท่าอากาศยานดอนเมืองว่า "ที่ต้องเดินทางไปจัดไผ่กรม. ถึงสุดซัวโลกเหนือก็เพื่อต้องการสมาธิ ... ตนเองกลับมาแล้วจะแถลงข่าวทันที" พ.ต.ท.ทักษิณ นายกรัฐมนตรีกล่าว **จากนั้นท่านนายฯ ก็ได้เดินทางขึ้นเครื่องพร้อมกระเป๋าเอกสารรายชื่อว่าที่รัฐมนตรี**

เมื่อท่านนายฯ เดินทางล่วงหน้าไปไม่นาน คณะสื่อมวลชนก็ได้เฝ้าท่าอากาศยาน เพื่อตามไปทำข่าวขณะอยู่เหนือน่านฟ้ามหาสมุทรอาร์กติก **ผู้สื่อข่าวได้ไขกล่องสองทางไกลตรวจดูปรากฏว่า เห็นท่านนายฯ กำลังขมกเข้มนทำไผ่กรม. อยู่บนก้อนน้ำแข็งขนาดมหึมาด้วยความเย็นเยือกของอุณหภูมิ 20 องศา** ปวดจากเสียงรบกวนใดๆ ทั้งสิ้น คงพอจะมีก็แต่เพียงหม้อซัวโลกเท่านั้นที่มาบัวนเบียนแถวต้นที่ปักของท่านนายฯ แต่ก็ได้ส่งเสียงรบกวนจนทำให้เสียสมาธิในการจัดไผ่ กรม. ในครั้งนี้แต่อย่างใด **นายบักแหลมผู้สื่อข่าวหุ้มมะละกอ รายงานจากซัวโลกเหนือ**

การสังเกตการณ์ของผู้สื่อข่าวด้วยการใช้กล้องส่องทางไกลนี้เป็นเรื่องน่าขำและในข่าวปกติจะไม่ระบุชื่อผู้สื่อข่าวเฉพาะเจาะจงเพราะถือว่าเป็นข่าวที่รายงานจากบรรณาธิการของสำนักพิมพ์ โดยจะระบุเพียง “ผู้สื่อข่าว” เท่านั้น แต่ในข่าวกวนจะระบุให้ “นายบั๊กแหลมผู้สื่อข่าวหัวมะละกอ” เป็นตัวละครประจำที่รายงานเหตุการณ์ต่างๆ อยู่เสมอ

4.2 การดำเนินเรื่อง เป็นการรายงานรายละเอียด ความคิดเห็น ความรู้สึกที่มีต่อเหตุการณ์ จำแนกได้ดังนี้

4.2.1 เป็นไปตามลำดับขั้นตอนในระหว่างการรายงานข่าวมีการยกตัวอย่างประกอบ มีหลักฐานอ้างอิง เช่น

เอแบคโพลแจง เหตุแม้วักระแสขึ้น"เจ้าตัวไม่ค้อยอยู่เมืองไทย" (27 ต.ค. 48)

ผลสำรวจการสูมตัวอย่างคะแนนนิยมในตัวท่านนายกรัฐมนตรี สรุปลอกมาว่าช่วงนี้ฟ่งกระฉูด จู้ตจู้ดขึ้นอย่างเหลือเชื่อ ทั้งที่เป็นขาลงเพราะเจอกระแสหลายอย่างโถมกระหน่ำทั้งเรื่องหวัดนก ปัญหา3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหาในสนามบินหนองงูเห่า ปัญหาสินบนข้ามชาติเครื่องซีทีเอ็กซ์ ...

...

ทางเอแบคโพลจึงได้สอบถามชาวบ้านดูว่ามีความคิดเห็นอย่างไร ชาวบ้านรายหนึ่งบอกว่า"ที่คะแนนนิยมท่านนายกฯสวนกับกระแสขาลงในช่วงนี้ก็เพราะว่าเจ้าตัวไม่ค้อยอยู่เมืองไทย ..." ชาวบ้านรายหนึ่งให้ความเห็น

เลียนแบบการรายงานผลสำรวจและสอบถามความคิดเห็นของชาวบ้าน แต่ในข่าวปกติจะให้ข้อเท็จจริงน่าเชื่อถือและชัดเจนแต่ข่าว “ผู้จัดกวน” จะเน้นการรายงานที่ให้สีสันมากกว่า ดังข้อความ “ช่วงนี้ฟ่งกระฉูดจู้ตจู้ดขึ้นอย่างเหลือเชื่อ”

หมอโรคจิตรดแจ้งความคนไข้ชายหลุดจากโรงพยาบาลบ้า (16 พ.ย. 48)

จิตแพทย์ประจำโรงพยาบาลย่านนนทบุรี กระหืดกระหอบหน้าตาตื่นรีบไปที่โรงพักเพื่อแจ้งความให้เจ้าหน้าที่ตำรวจตามจับคนไข้โรคจิตรายหนึ่งซึ่งได้นี้ออกจากโรงพยาบาล ...

จากการบอกเล่าของจิตแพทย์ประจำโรงพยาบาลบ้าย่านนนทบุรี บอกว่า"ตอนหมอประจำอยู่ที่โรงพยาบาล ก็มักเห็นชายดังกล่าวเดินเหม่อลอยพรับและชอบคิดอะไรแปลก ๆ พิเรนทร์ ๆ คนเดียว บางครั้งก็แสดงความคิดเห็นออกอย่างคาดไม่ถึง เช่น จะสร้างสนามให้บรรดาซาโจ้ได้ชิงมอเตอร์ไซค์บ้าง เสนอโครงการให้รัฐบาลรับเลี้ยงเด็กที่แม่ไม่มีปัญญาเลี้ยงบ้าง จะให้ไอเดียสุดเจ๋งเรื่องจะให้ผู้หญิงกราบ เด็กข้างกลกวาดล้างขอทาน กระทั่งหาไฟไปส่องหน้าเด็กวัยรุ่นที่จะไปसारภาพรักันไม่นานรอดเพื่อฉลองในวันลอยกระทงบ้าง ... "จิตแพทย์กล่าว

เป็นการสร้างภาพเหตุการณ์ให้เหมือนจริงและสร้างภาพลบให้กับความคิดหรือนโยบายของ นายวัฒนา เมืองสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาลังคมและความมั่นคงของมนุษย์

4.2.2 การให้รายละเอียดเกี่ยวกับเหตุการณ์ เช่น

หม่อมขอโทษคนไทยข้ามประเทศ "ไม่รู้ตัวตัวเองคลอด" (13 ต.ค. 48)

หนูหม่อม คัทลียา เปิดเผยแถลงข่าวข้ามประเทศอีกครั้งที่ห้องคลอดก่อนกำหนด โรงพยาบาลเมืองติทรอยต์ รัฐมิชิแกน ด้วยน้ำตานองหน้าว่า "หม่อมต้องขอโทษมายังคนไทยและบรรดาแฟนคลับอีกครั้ง หลังจากที่ไม่ว่างตัวตั้งท้องมา 5 เดือน ครึ่งนี้หม่อมก็ไม่ว่างจริงๆ ว่าตัวเองคลอดตอนไหน หม่อมขอเล่าเหตุการณ์ให้ฟังก็ได้ว่า ขณะที่เดินช้อปปิ้งในห้างสรรพสินค้าแห่งหนึ่งในเมืองติทรอยต์ จู่ๆก็หลุดผลัดจะออกมากลางห้างฯ ทำเอาผู้ที่กำลังจับจ่ายซื้อข้าวของพากันตกตะลึงตาค้างหงายเงิบไปตามๆกัน

จากนั้นผู้ดูแลก็ได้โทรศัพท์เรียกร่วมด้วยช่วยกัน ประจำรัฐมิชิแกน ให้นำเฮลิคอปเตอร์พามาส่งโรงพยาบาล จากนั้นหม่อมก็สลบไปเลยเพราะปรับความรู้สึกไม่ทัน มารู้ตัวอีกครั้งก็ได้ยินเสียงอูแว้วๆ ตามที่เป็นข่าวนี้แหละ ..."หม่อม กล่าวน้ำตาซึม

ให้รายละเอียดของเหตุการณ์ผ่านคำพูดของแหล่งข่าว เพื่อล้อเลียน นางสาว คัทลียา แมคอินทอช ที่เคยแถลงข่าวเมื่อวันที่ 2 กันยายน 2548 ว่าไม่ทราบว่าจะตนเองตั้งท้องได้ 5 เดือน และตอนนี้คลอดบุตรจึงแต่งเรื่องล้อว่าคงไม่ทราบว่าจะคลอดด้วยเช่นกัน มีประเด็นข่าวสอดคล้องกับข่าว "วิลลี่" ยันไม่ว่างจริงๆ น่องท้องก็เดือน (12 ต.ค. 48) ของผู้จัดการรายวัน

4.2.3 การให้ความสำคัญกับความคิดเห็นของบุคคล เช่น

ททท.โชว์อันซีนไทยแลนด์ชุดใหม่ พระอาทิตย์ตกพร้อมกัน 2 ดวง (5 ก.ค. 48)

...

นักดาราศาสตร์ได้วิเคราะห์และให้ความเห็นต่อเหตุการณ์ครั้งนี้อย่างตื่นเต็นว่า 'เหตุการณ์แปลกประหลาดที่มีพระอาทิตย์ตกพร้อมกันถึง 2 ดวง อย่างฉับพลันครั้งนี้ ... เพราะแผ่นดินนี้อุดมสมบูรณ์ไปด้วยแร่ธาตุต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นแร่ธาตุ CTX เต่าแก๊สปิคนิค หรืออีกหลายอย่างในบริเวณสนามบินหนองงูเห่า ทั้ง 2 ดวงร่วงหล่นพร้อมกันที่แม่น้ำเจ้าพระยาอย่างน่าที่ง ปัจจุบันที่เป็นเหตุให้ร่วงหล่นครั้งนี้ น่าจะเกิดจากการชักฟอกของฝ่ายค้านที่โถมกระหน่ำอย่างตั้งตัวไม่ติด และอีกกระแสข่าวเหม็นหึ่งกลิ่นแก๊สจากทางตลาดหลักทรัพย์' ผู้เชี่ยวชาญทางด้านปรากฏการณ์ทางธรรมชาติวิเคราะห์

ส่วนทางด้านอาจารย์พร ภิรมย์ ผู้สันทัดด้านลูกไก่ ได้พยากรณ์จากหมุดดาวทั้งหลายเหลือในจักรวาลพอจะพยากรณ์ได้ว่า 'อาจจะเกิดเหตุการณ์อาเพศ และวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจได้ ... เพราะดูเส้นทางของดวงดาวแล้วปรากฏว่าดาวไทชอนกับดาวมฤตยู ซึ่งเป็นนางบอกเหตุไม่ค่อยจะดีนัก ...' ผู้สันทัดด้านลูกไก่กล่าว ชาวบ้านผู้เห็นเหตุการณ์กล่าวอย่างหน้าตาตื่นว่า 'พอเห็นพระอาทิตย์ตกลงพร้อมกัน 2 ดวง ตนเองก็รีบกลืนน้ำลายหวังว่าจะทำให้โชคดีแต่ไม่นึกเลยว่าหลังกลืนลงไปแล้วก็มีอาการร้อนวูบวาบเหมือนอาการโรคกระเพาะกำเริบ หรืออาจเป็นเพราะพระอาทิตย์สองดวงนี้แปดเปื้อนราศีดาวคอรบชั้นมาจึงทำให้มีอาการแบบนี้ ...' ชาวบ้านผู้เห็นเหตุการณ์รายหนึ่งกล่าว

ล้อเลียนการแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญว่ากรณีนี้นักดาราศาสตร์และอาจารย์พร ภิรมย์ ผู้สันตติด้านลูกไก่ ก็เป็นผู้ที่มีความรู้สามารถอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้ อย่างไรก็ตามก็เป็นการแต่งเรื่องเพื่อสร้างความขบขันเท่านั้น ไม่ได้คำนึงถึงการเสนอความเห็นที่จริงจัง

แม้วาทาป ชินแสภาณูวัฒน์ นั้สธ."โอรุ้ปัญหา - วิธึแก้ทุกเรื่ง" (19 ต.ค. 48)

พ.ต.ท.ทักษิณ นายกรัฐมนตรี หรือหัวหน้าพรรคไทยรักไทย เปิดเผยถึงการทาบทาม นายภาณูวัฒน์ ชินแส สวงจ้ยชื่อกระฉ่อน ที่จะมานั่งตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข แทนนายแพทย์สุชัยว่า "เนื่องจากนายภาณูวัฒน์ รู้แจ้งเห็นจริงปัญหาในกระทรวงสาธารณสุขอย่างถ่องแท้ ตลอดจนรู้วิธีแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในกระทรวงอย่างละเอียดถี่ถ้วน ..."นายกรัฐมนตรีกล่าว

ส่วนทางนายภาณูวัฒน์ ชินแสสวงจ้ย ให้สัมภาษณ์ขณะเดินทางไปที่กระทรวงสาธารณสุขว่า "ที่กระทรวงสาธารณสุข มีแต่ทุกข้ไม่สุขสมกับชื่อนั้น เป็นเพราะช่วงนี้สวงจ้ยของโลกมีการเปลี่ยนแปลง แต่ที่กระทรวงสาธารณสุขไม่มีการปรับเปลี่ยนตามจึงเกิดปัญหามากมาย อย่างที่นั้งของท่านรัฐมนตรีสุชัยก็หันหน้าไปคนละทิศคนละทางกับ ข้าราชการประจำอย่างนายแพทย์วิชัย ปัญหาความขัดแย้งจึงเกิดขึ้น ซึ่งผิดกับหลักสวงจ้ยอย่างมาก วิธึแก้ควรปรับสวงจ้ยเป็นเบียรข้างคือต้องหันหน้าเข้าหากัน จะได้มีความสามัคคีปรองดองและปรึกษาหารือ ช่วยกันแก้ปัญหาได้

นายแพทย์สุชัยนั้นเกิดปีมะเมีย ส่วนหมอวิชัยนั้นเกิดปีชวด ซึ่งดวงปีเกิดทั้งสองคนนั้นเป็นปรปักษ์ต่อกัน ..." นายภาณูวัฒน์ ชินแสสวงจ้ย และว่าที่กระทรวงสาธารณสุขกล่าว

เป็นการเลียนข่าว "ชินแสทักต้องแก้สวงจ้ยสธ. ชี้ชัดหมอสุชัย-วิชัยดวงขง" (18 ต.ค. 48) ในผู้จัดการรายวัน ซึ่งนายภาณูวัฒน์ พันธุ์วิชาติกุล ดูสวงจ้ยเพื่อแก้ปัญหาภายในกระทรวงสาธารณสุข จึงนำมาแต่งเรื่องล้อเลียนว่านายกรัฐมนตรีทาบทามให้นายภาณูวัฒน์เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเสียเองเพราะรู้ปัญหาและวิธึแก้ไข

4.2.4 การแสดงความรู้สึกของบุคคลต่อเหตุการณ์ข่าว เช่น

แม้วแจงกฎหมายติดหนวดหวังลดเครียต 3 จว.ได้ (19 ก.ค. 48)

พ.ต.ท.ทักษิณ นายกรัฐมนตรี หรือหัวหน้าพรรคไทยรักไทย ให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวด้วยสีหน้าละห้อย และสุดแสนจะแข็งว่า 'พวกสื่อพากันไปบิดเบือนข่าวสารกันอีกแล้ว ... หว่าตนเองนั้นออกกฎหมายเป็นเผด็จการเหมือนฮิตเลอร์ ตนเองขอยืนยัน นั้งยัน และนอนตะแคงยันว่า ไม่ใช่หนวดฮิตเลอร์ที่เป็นจอมเผด็จการเหมือนที่สื่อเอาไปเขียนข่าว แต่เป็นหนวดของซาลิ แซปลินจอมเผด็จการตลกผู้มีชื่อเสียงดังกระฉ่อนโลกซึ่งสร้างแต่ความบันเทิงและเสียงสา สา สา เท่านั้นก็หวังว่าจะลดความตึงเครียตที่ 3 จั้งหวัดชายแดนที่ได้ลงได้ ขอร่องสื่อทั้งหลายว่าอย่าได้บิดเบือนไปเลย ตอนนี้เหนื่อยและท้อเหลือเกิน' พ.ต.ท.ทักษิณ นายกรัฐมนตรี หรือหัวหน้าพรรคไทยรักไทย กล่าว

ในช่วงปกติจะบรรยายสีหน้าท่าทางของแหล่งข่าวแต่จะไม่ใช้ภาษาปากสื่อภาพชัดเจนเช่นนี้ ถือเป็นการสะท้อนความรู้สึกของนายกรัฐมนตรีที่มีความขัดแย้งกับสื่อมวลชน

ปชป. เซ็ง 'ซีตซีทีเอ็กซ์' โดน 'ซีทีเอ็กซ์เนรแอ' เบียดตกแฉง (15 ก.ค. 48)

นายอภิสิทธิ์ เกนนำพรรคประชาธิปัตย์ให้สัมภาษณ์ด้วยสีหน้าอกบุญไม่รับที่คุ้มกาแพประจำพรรคฯ ว่า 'ตอนนี้ตนเองเซ็งมาก เนื่องจากยอดขาย CD-CTX ไม่กระเตื้องและขายไม่ออกแม้แต่แผ่นเดียว เนื่องจากโดน CD-X ของเจ้าแจ่มจอมข่มมันลือโลกเบียดจนตกแฉง ...' นายอภิสิทธิ์ หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์กล่าว

ส่วนทางเจ้าของแฉงขาย CD ย่านสะพานเหล็กรายหนึ่งเปิดเผยว่า 'ส่วนมากมีแต่คนมาซื้อ CD-X ของเนรแอ จอมข่มมันลือมากกว่า ส่วน CD-CTX ของพรรคประชาธิปัตย์ก็แค่จับมาดูลูบๆ คลำๆ แล้วก็วาง ส่วนของเนรแอขายดิบขายดีชนิดหน้าเททำจนเนรแอบี้มแทบไม่ทัน' เจ้าของแฉงขาย CD ย่านสะพานเหล็ก รายหนึ่งกล่าว

ล้อเลียนการออก CD-CTX ของฝ่ายค้านแต่งเรื่องเพื่อยั่วล้อว่าไม่ได้รับความสนใจจากประชาชนเท่ากับ CD-X ของเนรแอ ทั้งนี้เพื่อสะท้อนภาพว่าเรื่องที่มีสาระมักจะถูกมองข้ามและผู้คนมักจะให้ความสนใจกับเรื่องไร้อารมณ์มากกว่า

4.2.5 ผสมการให้รายละเอียดเกี่ยวกับเหตุการณ์และมีการยกตัวอย่างประกอบ มีหลักฐานอ้างอิง เช่น

ตารางเขียนญี่ปุ่นนายฯ ลุยสตูดิโอเกมโซว์หาไอเดียเล่นกับนักข่าว (30 ส.ค. 48)

แหล่งข่าวในทำเนียบรัฐบาลเปิดเผยว่า 'ท่านนายฯทักษิณ บินลัดฟ้าข้ามทะเลเยือนแดนปลาติบครั้งนี้ ไม่ได้คิดที่จะไปประกาศความสำเร็จร่วมกับรัฐบาลญี่ปุ่นในการเจรจาตกลงหุ้นส่วนเรื่องเศรษฐกิจแต่อย่างใดเป็นเพียงข้ออ้างเท่านั้น แท้ที่จริงแล้วจะไปลาดตระเวนลุยสตูดิโอเกมโซว์ เพื่อมาเล่นกับสื่อมากกว่า เพราะดูจากตารางเขียนญี่ปุ่นครั้งนี้ ล้วนแล้วแต่เป็นบริษัทที่ผลิตเกมโซว์ทั้งนั้น อย่างสตูดิโอโตเกียวทีวี ทีวีอาซาฮิ โหด มัน ฮา และทีวีแชมเปียน เพื่อก็อปปี้อิเดีย พร้อมซื้ออุปกรณ์ประกอบการเล่นหวังกลับมาเล่นกับสื่อเพื่อไม่ให้บรรยากาศการพบสื่อแต่ละครั้งไม่ตึงเครียดจนเกินไป

อย่างเกมที่คุณคิดว่าท่านนายฯจะนำมาเล่นกับสื่อเป็นออเดิร์ฟครวหน้าคาดกันว่าน่าจะเป็นเกม โหด-มัน-ฮา โดยท่านนายฯอาจจะให้นักข่าวผ่านด่านต่างๆ เช่น ด่านแรกก็จะให้ใช้น้ำมัน หรือจาระบีทาจนทั่วตัว จากนั้นก็ป็นกำแพงทำเนียบรัฐบาล ด่านที่สองต้องต่อสู้กับพนักงานรักษาความปลอดภัยด้วยมือเปล่า ถ้าชนะถึงจะได้ผ่านเข้าไปอีกด่านและยังมีอีกหลายด่าน ถ้ามีชีวิตรอดสื่อก็จะได้สัมภาษณ์นายฯ และคำถามก็ต้องเป็นคำถามที่สร้างสรรค์ไม่เช่นนั้นท่านก็จะไม่ได้คำตอบ ...การเขียนญี่ปุ่นครั้งนี้คาดว่าท่านนายฯจะนำเกมโซว์หลากหลายรูปแบบมาเล่นกับสื่ออย่างสนุกสนานและฮาตริมทั่วบ้านทั่วเมือง' แหล่งข่าวที่ใกล้ชิดเปิดเผย

จากข่าว “ฮือฮาทักษิณพบสื่อนัดแรก คำถามไม่ถูกใจเจอกากบาท” (26 ส.ค. 48) ของผู้จัดการรายวันที่นายกรัฐมนตรีจัดรายการ “นายฯทักษิณพบสื่อมวลชน” เป็นครั้งแรก

แรกและซูป้ายากบาทสีน้ำเงินส่งสัญญาณกับคำถามที่ไม่สร้างสรรค์และป้ายวงกลมสีแดงสำหรับคำถามที่ถูกต้อง นำมาแต่งเรื่องในหน้า “ผู้จัดกวน” ว่าได้ความคิดนี้ได้มาจากการไปสตูดิโอเกมโชว์ในประเทศญี่ปุ่นและยกตัวอย่างประกอบการบรรยายรายละเอียดเพื่อล้อเลียนเหตุการณ์ดังข่าวข้างต้น

หมอสู้ชัยวอนหวัดนกดีเลยเข้าไทย"ประมุขรถพยาบาลเครียด" ไม่มีเวลารับมือ

(21 ต.ค. 48)

แหล่งข่าวเปิดเผยว่า"ตอนนี้นายแพทย์สู้ชัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ได้ร่างหนังสืออย่างหน้าดำคร่ำเครียด เพื่อส่งไปถึงจำฝูงนกในเขตไซบีเรีย ประเทศรัสเซีย ...

ขอความเห็นใจเนื่องจากตอนนี้ปัญหาในกระทรวงสาธารณสุขมากมายเหลือคณานับ ยุ่งเหยิง อีรุงตุงนัง ไล้กันตั้งแต่เรื่องการจัดซื้อจัดจ้างรถพยาบาลก็ยังไม่เรียบร้อย เรื่องการแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการประจำซี 11 ก็ยังนับวันยักยอกอยู่ ซินเข้ามาตอนนี้รับมือหวัดนกไม่ไหวแน่นอน แค่เรื่องซื้อรถพยาบาลไม่กี่คันยังจัดการไม่ได้ ถ้านกเป็นแสนเป็นล้านตัวทางกระทรวงสาธารณสุขเราแน่แน่ รอให้ทุกอย่างเข้าที่เข้าทางแล้วค่อยอพยพเข้ามา ขอให้สงสารและเห็นใจด้วย อย่างน้อยท่านก็ขอให้เรื่องซื้อรถพยาบาลเรียบร้อยเสียก่อนจะได้ใช้รถขนย้ายผู้ติดเชื้อได้ทัน"แหล่งข่าว กล่าว

ด้านจำฝูงนกที่ไซบีเรีย หลังรับข้อความก็ตอบกลับมายังท่านรัฐมนตรีว่า"อยากจะให้เร่งมือน้อย ... อากาศที่นี้หนาวเหน็บเลือดจะเป็นน้ำแข็งอยู่แล้ว"จำฝูงนกที่ไซบีเรียกล่าว

ข่าวข้างต้นมีประเด็นหลักตรงกับข่าว “จับตาเปิดซองรถพยาบาลเกินคันละ 1.3 ล. ไม่โปร่งใส” (20 ต.ค. 48) ของผู้จัดการรายวัน กล่าวถึงปัญหาการประมุขรถพยาบาลและกระแสข่าวการระบาดของโรคไข้หวัดนก ประกอบกับปัญหาการแต่งตั้งข้าราชการประจำ ซึ่งล้นแล้วแต่เป็นปัญหาภายในกระทรวงสาธารณสุขทั้งนั้น “ผู้จัดกวน” จึงนำมาล้อว่า ศ.น.พ.สู้ชัย เจริญรัตนกุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขส่งเรื่องขอให้ถึงจำฝูงนกในเขตไซบีเรีย ประเทศรัสเซีย อพยพมาประเทศไทยช้ากว่ากำหนด ซึ่งในความเป็นจริงเป็นไปได้ จะเห็นว่าการให้รายละเอียดและยกตัวอย่างปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นเพื่อล้อเลียน ศ.น.พ.สู้ชัย เท่านั้น

4.2.6 ผลสมการให้รายละเอียดเกี่ยวกับเหตุการณ์และการให้ความสำคัญกับความคิดเห็นของบุคคล

ให้รายละเอียดผ่านมุมมองของผู้เขียนและแทรกการแสดงความคิดเห็นประกอบสลับลำดับไปมา เช่น

น้องเต๋าส่วนฝึกปรับกรม. เร็วเหลือเชื่อวันละ 10 กว่าโผ (29 ก.ค. 48)

แม่ น้องเต๋าส่วนเปิดเผยกับผู้สื่อข่าวขณะกำลังเตรียมนมให้น้องเต๋าส่วนว่า ‘ลูกชายตนเองชอบดูรายการการ์ตูน และรายการข่าวเป็นชีวิตจิตใจ ช่วงหลังนี้วัน ๆ ไม่ทำอะไรหลังดึมนมแล้ว หยิบได้ไม่ตอนที่เหมาะมือก็เอาแต่ขีด ๆ เขียน ๆ ที่พื้นดินทรายที่บริเวณหน้าบ้านจนลานตาไปหมด ... ด้วยความมั่นใจตัวเองจึงติดต่อยังทางหนังสือพิมพ์ที่เคยตีพิมพ์รูปน้องเต๋าส่วน จนโด่งดังแค่ข้ามคืน

จากนั้นก็ได้นักข่าวหนังสือพิมพ์และทีวีเกือบทุกช่องมาทำข่าวเมื่อเรื่องนี้ถึงนายภฯ ท่านจึงได้ส่งผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาพร้อมด้วยหน่วยรักษาความปลอดภัยมายังบ้านของตนเอง พอมาถึงก็ทำการปิดล้อมบริเวณที่น้องเต๋าส่วนขีด ๆ เขียน ๆ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาแกะออกมาว่าหมายความว่าความหมายว่าอย่างไร ท่ามกลางความสนใจของสื่อและชาวบ้านที่มาดูอย่างเนืองแน่น’ แม่ น้องเต๋าส่วนกล่าว

ด้านผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาได้แกะความหมายที่น้องเต๋าส่วนเขียนว่า ‘...เมื่อตนเองแปลออกมาแล้วถึงกับทึ่งในความอัจฉริยะ เพราะสิ่งที่น้องเต๋าส่วนระบายหรือขีด ๆ เขียน ๆ นั้น แท้เป็นการปรับโผ กรม. ของทักษิณ 2/2 ระบายชื่อ เบอร์โทรศัพท์ชัดเจนว่าใครจะนั่งกระทรวงไหน ใครเหมาะสมจะบริหารกระทรวงไหน ทั้งกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรฯ หรือหลาย ๆ กระทรวงที่ท่านนายภฯกำลังปวดหัวกบาลอยู่...’ นักภาษาศาสตร์กล่าว

เห็นภาพเหตุการณ์ผ่านการบอกเล่าของ “แม่ น้องเต๋าส่วน” โดยให้รายละเอียดในการลำดับเรื่องและจบด้วยการแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา ทั้งนี้เป็นการประสานประเด็นการปรับกรม. และข่าว “แม่่ว’ แจกถุงรับขวัญเด็ก วันแรกจ่ายแล้ว 503 คน” (29 ก.ค. 48) ของผู้จัดการรายวัน

แม่่วเตรียมสอนบุขทำ ‘สะตอผัดกุ้ง’ เลี้ยงผู้ประสบภัยหวังเรียกคะแนนนิยม (13 ก.ย. 48)

มีรายงานข่าวจากทำเนียบขาวถึงสาเหตุที่นายกรัฐมนตรีทักษิณ ผู้นำจากเมืองไทยเข้าพบประธานาธิบดีจอร์จ ดับเบิลยู. บุช ว่า ‘หลังจากที่ชาวอเมริกันโดนพายุเฮอริเคนถล่มอย่างหนักหน่วง กินพื้นที่ไปหลายรัฐ ก่อให้เกิดความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สิน จนเป็นเหตุให้คะแนนของของท่านประธานาธิบดีแห่งสหรัฐฯ ลดลงฮวบฮาบเหลือแค่ 40% ... ด้วยเหตุนี้เองท่านผู้นำจากประเทศไทยจึงบินด่วนลัดฟ้าข้ามมหาสมุทรไปชี้ทางสว่างเพื่อเรียกคะแนนเสียงกลับมา

ทันทีที่ลงจากเครื่องบิน ท่านนายภฯ ทักษิณก็มุ่งตรงไปยังทำเนียบขาว พร้อมแนะนำหนทางเรียกคะแนนนิยมกลับมารายงานข่าวแจ้งว่าเทคนิคนี้ไม่ต้องใช้กำลังพลหรือเงินทุนมากมาย แค่กระทะ เตาแก๊ส ตะหลิว กุ้งสด สะตอแกะเปลือก และน้ำพริกกะปิก็搞定แล้ว เพื่อทำเมนูเด็ดสะตอผัดกุ้งเลี้ยงผู้ประสบภัยและญาติ ๆ ผู้ประสบภัยเท่านั้นเอง โจนคนอเมริกันจะปล่อยให้ความอรร้อยลายนวล

ท่านนายกรัฐมนตรีทักษิณ ผู้นำจากสยามเมืองยิ้มกล่าวกับเพื่อนซี้ และต่อหน้าสื่อมวลชนว่า ‘เมนูเด็ด สะตอผัดกุ้ง นี้แหละจะช่วยเรียกคะแนนเสียงกลับมาอย่างท่วมท้นเหมือนเดิม เพราะผมเคยทดลองทำมาแล้วที่ 3 จังหวัดชายแดนที่ได้ได้ผลเกินคาด ...’ ท่านผู้นำจากเมืองไทยกล่าว

รายงานข่าวจากทำเนียบขาวให้รายละเอียดของเหตุการณ์ จากนั้นเสนอความคิดเห็นของนายกรัฐมนตรีและจบด้วยการแสดงความคิดเห็นของผู้เขียน เพื่อล้อเลียนกระแสความนิยมของนายกรัฐมนตรีที่เพิ่มมากขึ้นดังข่าว “โพลชี้ดัชนีความเชื่อมั่นรัฐเพิ่ม” (2 ก.ย. 48) ของผู้จัดการรายวัน จึงผสมกับประเด็นข่าวเรื่องความนิยมในตัวนายจอร์จ ดับเบิลยู. บุช ประธานาธิบดีสหรัฐฯ อเมริกาตกลง

4.2.7 ผลสมการให้ความสำคัญกับความคิดเห็นของบุคคลและมีการยกตัวอย่างประกอบ เช่น

แม้ว่าแนวข่าวนี้เองแหล่มสร้างสรรค์กว่ามุสลิมลี้ภัยพ.ร.ก. (5 ก.ย. 48)

...

พ.ต.ท.ทักษิณ กล่าวต่ออีกว่า

‘ควรจะเสนอข่าวที่สร้างสรรค์กว่านี้ เช่นข่าวนี้เองแหล่ม คัทลียา ท้องก่อนแต่งอะไรอย่างนั้นจะดีกว่า เจ้าหญิงกนิยาสตรีเบนโลเพื่อบำรุงเลือดลมให้สมบูรณ์ แต่กลับอ้วนโป่งแป่งขึ้นมาแบบนี้เป็นข่าวแปลกประหลาดด้วยซ้ำไป ... เป็นข่าวดี ข่าวที่สร้างสรรค์กว่ากันเยอะเลย โอเคมัย ขอร้องเถอะ ข่าวเรื่องชาวมุสลิมหลบไปลี้ภัยที่มาเลเซียตั้งร่ำยกว่าคนไม่รู้ไปเอาข่าวมาจากไหนเป็นคนไทยอยู่ที่แผ่นดินไทยนี้แหละปลอดภัยสุดแล้ว (ยกเว้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้) ต่อไปนี้ให้สื่อหันมาทำข่าวบันเทิงเพื่อให้สบายใจดีกว่า ไปสนใจทำไมเรื่อง พ.ร.ก.’ พ.ต.ท.ทักษิณ กล่าว

ผู้สื่อข่าวเราได้ไปสอบถามชาวบ้านเพื่อขอความคิดเห็นเรื่องข่าวที่มีชาวมุสลิมลี้ภัยที่มาเลย์ กับ ข่าวดาราสาวท้องก่อนแต่งว่าอันไหนสร้างสรรค์กว่ากัน ชาวบ้านรายนี้ให้ความเห็นว่า ‘ข่าวนี้เองแหล่มสร้างสรรค์ และคนสนใจกว่ากันเยอะเลย ... ใจเรื่องข่าวที่ภาคใต้ พอรอกงพอรอกอะไรนะไม่เห็นน่าสนใจเลย และไม่เห็นจะรู้เรื่อง นำปวดหัวจะตาย เห็นด้วยกับท่านนายกฯ สื่อควรหันมาทำข่าวแบบนี้แหละ สนุกกว่ากันเยอะเลย’ ชาวบ้านรายหนึ่งแสดงความคิดเห็น

ข่าวนี้สร้างภาพความเป็นจริงของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น คือ การออกพระราชกำหนดกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก. ฉุกเฉิน) เพื่อแก้ปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีประเด็นหลักสอดคล้องกับข่าว “สื่อมาเลเซียประโคมข่าว มุสลิมไทยหนีไฟได้” (2 ก.ย. 48) ของผู้จัดการรายวัน นอกจากนั้นยังสะท้อนความขัดแย้งระหว่างสื่อมวลชนกับรัฐบาลในเรื่องการนำเสนอข่าวมุสลิมไทย 131 คนลี้ภัยไปประเทศมาเลเซีย ดังนั้นจึงแต่งเรื่องประชดว่าควรเสนอเรื่องบันเทิง เช่น กรณีนางสาวคัทลียา แมคอินทอช ตั้งครรภ์มากกว่า

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.2.8 การแสดงความรู้สึกของบุคคลต่อเหตุการณ์ข่าวและมีการยกตัวอย่างประกอบ เช่น

คนใต้ผวา "ปากแม้ว" ร้ายกว่า "ปากกระบอกปืนโจร" (19 ต.ค. 48)

ประชาชนชาวไทยพุทธ-มุสลิมในเขต 3 จังหวัดชายแดนใต้ พากันหวาดกลัวและจ้องปากนายกว่าจะตอบโต้พวกโจรตอนไหน เพื่อเตรียมการที่จะอพยพหรือเตรียมป้องกันภัย จากผู้ก่อการร้าย เพราะท่านนายกาพูดเรื่องปัญหาที่ภาคใต้ที่ไร ประชาชนเดือดร้อนทุกที อย่างตอนที่มีการปล้นปืนของชุดอาสาสมัครรักษาความสงบชายแดนใต้ ท่านนายกา ก็บอกว่า เป็นพวก โจรกระจอก คำพูดของท่านทำเอาพวกโจรกระจอกกลายเป็นโจรกระจอกเทศ ต่อมามีการปล้นปืนที่กรมทหาร ท่านนายกา ก็พูดเหน็บซ้ำราชการว่า "มีอาวุธอยู่ในมือยังปล่อยให้เค้าปล้นได้ ก็สมควรตาย"

ต่อมาก็มีเหตุล้อมปราบผู้ก่อการร้ายที่ มัสยิดกรือแซะ และหลังการจลาจลที่สถานีตำรวจอำเภอตากใบ มีการเคลื่อนย้ายจนทำให้มีคนตายเป็นจำนวนมาก จากนั้นก็เกิดเหตุเศร้าสลดกับ 2 นาวิกโยธิน ท่านนายกา ก็ลงไปพื้นที่ด้วยอารมณ์ฉุนเฉียวพร้อม เกรี้ยวกราดว่า พวกเดียร์จฉาน หลังจากนั้นความรุนแรงก็เพิ่มขึ้นๆ ชนิดโดนฆ่ากันเป็นรายวัน จนทำให้สถานการณ์เลวร้ายขึ้นเป็นลำดับ

ชาวบ้านรายหนึ่งเปิดเผยความรู้สึกว่า "พวกตนทั้งชาวไทยพุทธ และชาวไทยมุสลิม พากันอยู่อย่างหวาดผวา ไม่เป็นอันทำมาหากิน จึงอยากจะวิงวอนมายังท่านนายกา ให้พูดให้น้อยหน่อย หรือหุบปากไปเลย ... เวลาที่ท่านนายกาตอบโต้พวกโจรที่ไร เกิดเหตุระเบิดตมตามขึ้นทุกที เพราะคำพูดของท่านมีแต่ประโยคของทั้งนั้น ทั้งเดียร์จฉาน หัวหน้าโจร สมควรตาย อยากจะวิงวอนให้ท่านเก็บอารมณ์บ้าง พูดไปก็สองไพเบี้ยนึ่งเสียตำลึงทอง จะดีกว่า" ชาวบ้านรายหนึ่งกล่าว

แสดงความรู้สึกของชาวบ้านใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีต่อนายกรัฐมนตรีในด้านลบ ประกอบกับยกตัวอย่างคำพูดที่แสดงความขัดแย้งของนายกรัฐมนตรีกับกลุ่มผู้ก่อการร้ายในเหตุการณ์ต่างๆ โดยมีประเด็นหลักสอดคล้องกับข่าว "ทักษิณขอรับผิดชอบทุกเวที สิ้นตุลาฯ ดับไฟใต้เห็นผล" (18 ต.ค. 48) ในผู้จัดการรายวันว่า "มันเป็นการกระทำที่ถือว่าไม่ใช่มนุษย์เรารู้สึกว่าพวกนี้เป็นพวกที่สมควรได้รับการลงโทษที่สาสม อย่าคิดว่าจะยุยงให้มีความแตกแยกกันทางศาสนาเพราะคนไทยพุทธกับมุสลิมมีความเข้าใจกันดี เราแยกออกกระหว่างการอยู่ร่วมกันทางศาสนากับความชั่วร้ายของคนเหล่านี้ ศาสนาสูงส่งกว่าที่คนชั่วๆเหล่านี้จะนำมาเป็นข้ออ้าง" นายกา กล่าว ข่าวหน้า "ผู้จัดกวน" จึงแต่งเรื่องเพื่อวิพากษ์วิจารณ์การใช้คำพูดในลักษณะดังกล่าวของนายกรัฐมนตรีว่าจะทำให้เกิดปัญหามากขึ้น

4.2.9 ผลสมการให้รายละเอียดเกี่ยวกับเหตุการณ์ มีการอ้างอิงเหตุการณ์ และมีการแสดงความคิดเห็นของบุคคล เช่น

<p>กต.เตือน"ล้างหน้าไก่" เสี่ยงติดหวัดนก (2 พ.ย. 48)</p> <p>พ.ต.อ. วาสนา ประธานกรรมการการเลือกตั้ง ได้รับแจ้งจากสนามเลือกตั้งซ่อม 4 จังหวัด ทั้ง จังหวัดพิจิตร อุทัยธานี สิงห์บุรี และสตูล ว่าได้มีการล้างหน้าไก่ อย่างประมาทเลินเล่อ จึงได้แจ้งไปทาง กระทรวงสาธารณสุข ให้รีบไปทำการตรวจสอบอย่างเร่งด่วน เกรงจะมีการติดเชื้อให้หวัดนก ...</p> <p>โดยท่านประธานกต.ได้กำชับด้วยความเป็นห่วงเป็นใยว่า"อยากจะขอเตือนด้วยความหวังดีไปยัง บรรดาหัวคะแนนที่ชอบล้างหน้าไก่ ตอนไก่ให้ เพราะมีความเสี่ยงสูงมาก ถ้าติดเชื้อเข้าไปแล้ว มีแต่จะตาย สถานเดียว ควรใส่ถุงมือเหมือนที่ทางเจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขแนะนำ เพื่อความปลอดภัย"ท่าน ประธานกต.เตือนด้วยความหวังดี</p> <p>หลังได้รับแจ้งจากท่านประธานกต.ทางกระทรวงสาธารณสุขก็ได้รับจัดเจ้าหน้าที่รุดลงไปยังพื้นที่ 4 จังหวัดที่เลือกตั้งซ่อม พร้อมแนะนำวิธีป้องกัน โดยการสวมถุงมือขณะล้างหน้าไก่ เพื่อความปลอดภัยต่อการติดเชื้อให้หวัดนกในครั้งนี้</p> <p>ส่วนทางชาวบ้านก็พากันหวาดผว และตกอกตกใจกันไปทั่ว พร้อมแล้วว่า"ปกติแล้วในฤดูกาลเลือกตั้งทุกครั้ง หม่าจะเห่าหอนโดยเฉพาะคืนก่อนวันเลือกตั้งจนไม่เป็นอันหลับอันนอน แต่เดี๋ยวนี้ไม่หอน แล้ว ... เป็นห่วงแต่บรรดาหัวคะแนนเท่านั้นแหละ ที่ชอบล้างหน้าไก่ และคลุกคลีอยู่กับสิ่งที่สกปรก โอกาสที่จะติดเชื้อมีสูงมาก ..."ชาวบ้านรายหนึ่งกล่าว</p>
--

อ้างอิงเหตุการณ์การเลือกตั้งซ่อม 4 จังหวัดประกอบการแสดงความคิดเห็นของ พ.ต.อ.วาสนา เพิ่มลาภ ประธานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กต.) และให้รายละเอียด การลงพื้นที่และการแสดงความคิดเห็นของชาวบ้านด้วย นำเสนอประเด็นตรงกับข่าว "ทรท.เสื่อมแพ้การเลือกตั้งหมดรูป" (1 พ.ย. 48) ของผู้จัดการรายวัน และเชื่อมโยงกับ เหตุการณ์ให้หวัดนก เพื่อสื่อความหมายคำว่า "ล้างหน้าไก่" คือ การทุจริตการเลือกตั้งที่ อาจจะเสี่ยงต่อการถูกตัดสิทธิ์หรือให้ใบแดงเปรียบเหมือนการติดเชื้อให้หวัดนก

4.3 ความขัดแย้ง เมื่อเริ่มเรื่อง พัฒนาเรื่องมาจะเกิดจุดวิกฤติหรือความขัดแย้งขึ้น ในเนื้อ ข่าวหน้า "ผู้จัดกวน" พบว่ามีความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ มนุษย์กับอำนาจเหนือ ธรรมชาติ มนุษย์กับธรรมชาติ มนุษย์กับสังคมและภายในใจตัวละครเอง จำแนกรายละเอียดดังนี้

4.3.1 มนุษย์กับมนุษย์ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคล กลุ่มบุคคลหรือ องค์กร เช่น

ฝันเป็นจริงของกูกูได้ร่วมงานกับมติชน (23 ก.ย. 48)

นายชรรค์ชัย ผู้บริหารสูงสุดของหนังสือพิมพ์มติชน ได้สนองความฝันของกูกู เจ้าของค่ายเทปดังให้ดูแลกองบก. สมอยาก หลังคิดที่จะเปลี่ยนอาชีพจากขายตัวโน้ตมาขายข่าว โดยใช้เงินกว่า 2,200 ล้านบาทที่ไปยื่นกุมกระโ..กูกูยิ้มเคঁมาพยายามกว่านซื้อหุ้นหนังสือพิมพ์ให้ได้ถึง 70% แต่ไม่สำเร็จเพราะโดนตีตังจาก สื่อสารมวลชน นักวิชาการ ตลอดจนชาวบ้านว่า เป็นคนไม่มีหัวนอนปลายเท้า การทำข่าวมันไม่เหมือนทำเพลง งานข่าวเป็นอาชีพที่ให้ความรู้ให้ข้อเท็จจริง ซื่อแค่เล่มละ 8-10 บาท สุดแสนจะคุ้ม หลากหลายข่าวสารหลายแง่คิด หลายคอลัมน์ นอกจากได้ความรู้ไปพัฒนาสมองแล้วยังพบบัญขายได้อีกด้วย ความคุ้มค่างจึงต่างจากธุรกิจที่อากูๆๆ กำลังทำอยู่แถมเทปบางชุดก็สุดแสนจะห่วย และเป็นกรมอมเมาประชาชน การให้กับสังคมจึงต่างกันราวกับกับเพชรนิลจินดา....

เป็นความขัดแย้งระหว่างสื่อมวลชน นักวิชาการ และชาวบ้านกับนายไพบูลย์ ดำรงชัยธรรม ประธานกรรมการบริหารบริษัท จีเอ็มเอ็ม มีเดีย จำกัด (มหาชน) ที่จะซื้อหุ้นหนังสือพิมพ์มติชน ใช้การเล่าเรื่องและนำเสนอสร้างภาพลบให้กับนายไพบูลย์ชัดเจน

วัฒนาไอเดียกระฉูด เปลี่ยนกระทรวง"พัฒนาสังคม"เป็น"พัฒนารถชิง" (27 ก.ย. 48)

...

ท่านวัฒนายังแถมท้ายฝากไปถึงนักวิชาการและบรรดาสื่อสารมวลชนทั้งหลายว่า"ส่วนมากมีแต่คัดค้านและวิพากษ์วิจารณ์ในทางที่เสียๆ หายๆ คิดไม่ทันสมองอัจฉริยะอย่างผมหรอก อย่างไรก็ดีเปิดสนามให้หัวใจได้ชิงกันนั้น ความจริงแล้วทุกคนน่าจะขอบคุณผมนะ มันเป็นการแก้ปัญหาอย่างสิ้นซาก เพราะต่อไปจะไม่มียุทธชิงกวนเมืองต่อไปอีกแล้ว เพราะจะพากันตายหมดตอนที่ทำการแข่งขัน ตรงนี้ก็แสดงให้เห็นแล้วว่าไม่มีใครคิดทันไอเดียผม มิฉะนั้นควรหุบปากเฉยๆ ปล่อยให้ผมแสดงฝีมือให้ดูแล้วปัญหาทุกสิ่งทุกอย่างก็จะหมดไป ..."รัฐมนตรีกระทรวงรถชิงชบگرامลัน

ความขัดแย้งระหว่างนักวิชาการ สื่อมวลชนกับนายวัฒนา เมืองสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีประเด็นหลักสอดคล้องกับข่าว "เปิดแข่งรถชิงนัดแรกสุดคือศึก "วัฒนา" ได้ใจลุยจัดต่อ" (26 ก.ย. 48) ของผู้จัดการรายวัน เป็นการสะท้อนบุคคลิกและเลียนแบบคำพูดของนายวัฒนาได้ชัดเจน

- ความขัดแย้งระหว่างฝ่ายค้านกับฝ่ายรัฐบาล มุ่งประเด็นไปที่ตัวบุคคลซึ่งมีประเด็นความขัดแย้งเช่นเดียวกับข่าวในผู้จัดการรายวัน เช่น

ปชป.ทำสุริยะได้ออกทีวี เจ้าตัวลั่นรอ "เนวินเขียนบทก่อน" (2 ส.ค. 48)

...เจอกันแน่ท่านอภิสิทธิ์ แต่ผมต้องขอเวลา เพราะตอนนี้กำลังให้ ท่านเนวินเขียนบทอยู่ โดยท่านเนวินก็เร่งเขียนจนมือหนักแล้ว เพื่อให้ทันกับความใจร้อนของนายอภิสิทธิ์ มันใจคราวนี้ชี้แจงได้จะฉานรับรองไม่มีหลุดคำว่า พุทโธ่ แน่นนอน' นายสุริยะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมกล่าวอย่างมั่นใจ

ประธานข่าวผู้จัดการรายวัน “ทำ 'สุริยะ' ออกทีวีคู่อภิสิทธิ์ พิสูจน์ใครพูดเท็จ-เบี่ยงเบนประเด็นCTX” (1 ส.ค. 48) และการอภิปรายในสภาของนายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมที่หลุดคำว่า “พุทโธ” ออกมา จึงแต่งข่าวล้อเลียนสะท้อนให้เห็นความขัดแย้งระหว่างฝ่ายค้านกับนายสุริยะ กรณีปัญหาเครื่องตรวจวัตถุระเบิดซีทีเอ็กซ์ 9000

เลียบบึงไอบีเดียแม่วเรียลตี้โชว์ ถ่ายทอดแม่วทำงาน 24 ชั่วโมงทั้งวันทั้งคืน (18 ส.ค. 48)

ส่วนทางนายอภิสิทธิ์ ผู้นำฝ่ายค้านได้ออกมาแสดงความคิดเห็นเช่นกันว่า ‘ทางฝ่ายรัฐบาลเล่นยึดพื้นที่ข่าวไปหมดแบบนี้ พวกเราก็ทำงานลำบาก ยื่นเรื่องขอไปทางกรมประชาสัมพันธ์ขอพื้นที่เล็ก ๆ แค่ 50x50 ซม. พอได้ทำเป็นห้องอัดเสียง ในการโต้ตอบหรือตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลก็โดนกีดกัน ให้ออกอากาศก็แค่วันละไม่กี่นาที แต่ของทางฝ่ายรัฐบาลจัดอย่างอลังการออกอากาศตลอด 24 ชั่วโมง แต่ไม่เป็นไรถึงจะมีเวลาเพียงน้อยนิดตนเองในฐานะที่เป็นฝ่ายค้านก็จะทำหน้าที่ให้ดีที่สุด คิดว่าประชาชนคงสนใจเรื่องเนื้อหาสาระมากกว่าการสร้างภาพ’ นายอภิสิทธิ์กล่าวอย่างน้อยใจ

สะท้อนปัญหาความขัดแย้งเรื่องการใช้พื้นที่สื่อของฝ่ายรัฐบาลกับฝ่ายค้านซึ่งฝ่ายรัฐบาลมีมากกว่าดังนั้นจึงไม่สามารถตรวจสอบรัฐบาลได้เต็มที่

- **ความขัดแย้งระหว่างนักวิชาการกับรัฐบาล** เมื่อเกิดกรณีต่างๆ ขึ้นในสังคมผู้สื่อข่าวจะนำเสนอความคิดเห็นของนักวิชาการในเรื่องดังกล่าว ข่าวหน้า “ผู้จัดกวน” ได้สะท้อนบทบาทของนักวิชาการออกมาด้วยเช่นกัน ดังเช่น

เศรษฐกิจพอเพียงก็เอา เมกะโปรเจกต์ก็ทำ แม่วประกาศทฤษฎีใหม่ "เมกะพอเพียง"

(20 ส.ค. 48)

ด้านนักเศรษฐศาสตร์ท่านหนึ่งได้ออกมาแสดงทัศนะเกี่ยวกับทฤษฎีแม่วเมกะโปรเจกต์ หรือเมกะพอเพียง ของท่านนายกฯ ว่า ‘ผมมองขัดแย้งนายกฯมาทุกเรื่อง แต่พอได้รับรู้ไอบีเดียการผสมผสานระหว่างเศรษฐกิจแบบพอเพียง กับเมกะโปรเจกต์ กลายเป็นทฤษฎีใหม่ เมกะพอเพียง ถึงได้เข้าใจ มีนำท่านนายกฯ ถึงได้พยายามขายดิน น้ำ ลม ไฟ เพื่อแลกเป็นเงิน กลัวแต่ว่าจะยังยืนเฉพาะวงศัวงวณเครือ และเหล่ารัฐมนตรีที่ใกล้ชิดเท่านั้นแหละ’ นักเศรษฐศาสตร์ กล่าว

มีประเด็นหลักสอดคล้องกับข่าว “เอกสารเมกะโปรเจกต์เงื่อนไขถวายเป็นต่างชาติ” (20 ส.ค. 48) ในผู้จัดการรายวัน แสดงให้เห็นปัญหาเศรษฐกิจที่เกิดจากโครงการเมกะโปรเจกต์ของรัฐบาล

- **ความขัดแย้งระหว่างสื่อมวลชนกับรัฐบาล** แต่งเรื่องเพื่อประชดประชันสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างนายกรัฐมนตรีกับสื่อมวลชน เช่น

แม้ว่าอนุญาต 'ผู้จัดกวน' ฉบับเดียวเป็นนสพ. ที่ขายใน 3 จว. ได้ได้ (19 ก.ค. 48)

พ.ต.ท. ทักษิณ นายกรัฐมนตรี หรือหัวหน้าพรรคไทยรักไทย เปิดเผยต่อสื่อมวลชนภายหลังออกพระราชกำหนดฉุกเฉินใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ว่า "เนื่องจากตอนนี้สถานการณ์ทางภาคใต้กำลังวุ่นวาย โจรก่อการร้ายทำร้ายชาวบ้านและเจ้าหน้าที่เป็นรายวันเดี๋ยวะระเบิดที่นั่น เดี๋ยวะตุมที่นี้จนขวัญหนีดีฝ่อกันไปหมดแล้ว ผมได้กำชับมาทางสื่อหลายครั้งแล้วว่า การเสนอข่าวไม่ควรจะบิดเบือนหรือละเลยกันจนและดุ่มปะ ทำให้ประชาชนทุกคนที่ได้รับข่าวสารแล้วดูเหมือนว่าเหตุการณ์มันยิ่งแย่งๆพากันหวาดระแวงไปทั่วทุกหัวระแหง โดยเฉพาะสื่อหนังสือพิมพ์ที่มักเอาภาพประชาชนที่โดนระเบิดเจ้าหน้าที่โดนยิงมาลงตีพิมพ์ไม่เว้นแต่ละวัน เป็นผลทำให้เจ้าหน้าที่ทำงานยากขึ้น และทำให้ชาวบ้านไม่กล้าให้ข่าวหรือชี้เบาะแสของคนร้าย

สอดคล้องกับข่าว "รุมค้ำนพรก. 3 จังหวัดใต้ ละเมิดประชาชน" (16-17 ก.ค. 48) ในผู้จัดการรายวัน ซึ่งนักวิชาการรวมทั้งสื่อมวลชนไม่เห็นด้วยกับการออกพระราชกำหนดฉุกเฉิน เช่นเดียวกับข่าว "ผู้จัดกวน" จะเห็นว่าข่าวนี้สะท้อนให้เห็นถึงเหตุผลของการออกพระราชกำหนดดังกล่าวว่าเพื่อควบคุมสื่อ ดังนั้นจึงนำประเด็นนี้มาประชิดว่า "ผู้จัดกวน" เป็นเพียงฉบับเดียวที่เสนอข่าวได้เพราะเป็นเรื่องที่สร้างแต่เสียงหัวเราะ

องค์กรสื่อโลกยก "สื่อไทยเสรีสุด ๆ" หลังชมรายการหมัก-ดูลิต (31 ต.ค. 48)

ส่วนทางท่านนายกฯได้แสดงความคิดเห็นว่า "รัฐบาลให้สิทธิเสรีภาพกับสื่อมวลชนมากพอ จนไม่รู้จะมากยิ่งงแล้ว จะวิพากษ์วิจารณ์อะไรไม่เคยเข้าไปปิดรอนเสรีภาพแต่อย่างใด รับประกันไม่มีการใส่ชุดซาฟารีเวสต์ไปทูปแท่นพิมพ์ หรืออุ้มคอลัมน์นิสต์แต่อย่างใด ขอให้สื่อสารมวลชนมีจิตสำนึกเท่านั้นก็พอแล้ว ส่วนทางสถาบันสื่อสารไร้พรมแดนบ้างบออะไรนั่นที่รู้ตัวก็คิดแล้ว สื่อสารมวลชนไทยควรจะได้ติดอันดับ 1 เอเชีย ไม่ใช่อันดับตั้งเป็นร้อย ไม่รู้ไปเอาข้อมูลมาจากไหน ว่างๆ ให้มาดูที่เมืองไทยได้เลย จะพาไปเดินดูทุกโรงพิมพ์ และจะเลี้ยงหูลามใส่ยาพิษสักมือ"ท่านผู้นำกล่าว

สะท้อนปัญหาความขัดแย้งเช่นเดียวกับข่าว "นายกฯ คุยสื่อไทยเสรีล้น ฉะสถาบันบ้างบอลดเกรด" (28 ต.ค. 48) ของผู้จัดการรายวัน ถึงประเด็นการจัดลำดับสื่อไทยจากลำดับที่ 54 มาเป็นลำดับที่ 107 ของสถาบันสื่อสารไร้พรมแดนประเทศฝรั่งเศส "ผู้จัดกวน" จึงนำพุดของนายกรัฐมนตรีมาล้อเลียนเพื่อประชิดประชันเชื่อมโยงถึงรายการ "คิดตามวัน" ที่มีนายสมักร สุนทรเวชและนายดุสิต ศิริวรรณ เป็นผู้ดำเนินรายการว่าถ้าชมรายการนี้จะถือว่าสื่อไทยมีเสรีภาพ เพราะไม่วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลในแง่ลบ

- ความขัดแย้งระหว่างองค์กรอิสระกับนักการเมือง เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่กำลังจะถูกให้ใบแดงกับคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(กต.) หรือ เรื่องปัญหาการแต่งตั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ของ นายสุชน ชาลีเครือ ประธานวุฒิสภา เช่น

นักบอลเชียร์ดึงวาสนาเป็นกรรมการบอลโลก ถนัดชัก 'เข้า-ออก' ไบแดง (21 ก.ย. 48)
 ส่วนทางส.ส.ว่าที่ไบแดง ที่รอลุ้นว่าจะโดนแขวนหรือไม่ รอดด้วยความระทึกใจ บางรายถึงกับกินไม่ได้นอนไม่หลับกระสับกระส่าย ได้แสดงความคิดเห็นว่า 'ถ้าพวกเราโดนแขวน อนาคตทางการเมืองก็ดับวูบเหมือนไฟสปอตไลท์สนามแตก อยากให้ท่านวาสนาไปเป็นกรรมการฟุตบอลโลกเร็วๆ พวกตนจะได้ไม่โดนไบแดง ซินท่านชักเข้าชักออกแบบนี้ทำเอาพวกเราเสียวชานไปตามๆ กันจะให้ก็ไม่ให้ พูดถึงแล้วสยอง ปนเสียว เอาให้มันแน่นสักอย่าง จะได้ครองฮือกันทั่วประเทศครั้งเดียวพร้อมกันให้มันจบๆ เสียที' ว่าที่ส.ส.ไบแดงกล่าวอย่างลั่นระทึกตึกๆ

ล้อเลียนเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องน่าขำ ประธานเหตุการณ์การให้ไบแดงของ พ.ต.อ.วาสนา เพิ่มลาภ ประธาน กกต.กับการถูกเชิญไปเป็นกรรมการการแข่งขันฟุตบอลโลก

สุชนโยนเผือกร้อนให้ คตง.แนะ"ทำบวคเผือก-เผือกกวน-เผือกเชื่อม" (27 ก.ย. 48)
 หลังจากท่านวิสุทธิ ผ่าทางตันลาออกจากการถูกเสนอชื่อเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ก็ได้รับคำแซ่ซ้องสรรเสริญเยินยอจากผู้เกี่ยวข้องและสังคมอย่างปลื้มปิติ ส่วนท่านประธานสุชนที่โยนเผือกร้อนที่เผาหมาดๆ มาให้ทางคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ก็มาพร้อมเมนูเด็ดของหวานพื้นเมืองของไทยสารพัดเผือก ให้เหล่าคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ทำของหวานแจกกันกินอย่างถ้วนน้า ชอบหวานมาก น้อยมาก แบบไหนก็สุดแต่ใจชอบ เพราะท่านสุชนอุ้มเผือกร้อนมานานเกิน 90 วันแล้ว มือไม่พองจนเนื้อแทบจะเปื่อยเหลือแต่กระดูกแล้ว

สร้างภาพความเป็นจริงของปัญหาการแต่งตั้งผู้ว่าฯ สตง. ของ นายสุชน ชาลีเครือ ประธานวุฒิสภาที่โยนเผือกร้อนหรือความรับผิดชอบไปให้ทางคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน(คตง.) แทนเพราะเสนอชื่อผู้ว่าฯสตง.ให้ทูลเกล้าฯแต่งตั้งเกิน 90 วันแล้ว นายวิสุทธิ มนตรีวัตร จึงถอนตัวจากการเสนอชื่อเป็นผู้ว่าฯสตง. ตามข่าว "วิสุทธิถอนตัวปลดลือคตง." (24-25 ก.ย. 48) ในผู้จัดกรารายวัน

- ความขัดแย้งระหว่างนักการเมืองหรือปัญหาภายในสถาบันหรือองค์กร เช่น

ทุกฝ่ายหรือเครือข่าย"แก้ รธน." ห้ามเมียนายกฯเลือกรัฐมนตรี (5 ต.ค. 48)
 ตัวแทนหลายฝ่ายได้ร่วมกันหารือในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ เรื่องการคัดเลือกรัฐมนตรีเข้ามาทำงาน
 หลังมีบทเรียนเรื่องการปรับโผซี 10 ในกระทรวงสาธารณสุข จนเป็นเหตุให้ชายเภาเหล่านี้ไปหลายข้าม
 นายอภิสิทธิ์ หัวหน้าฝ่ายค้านได้แสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุมในเรื่องนี้ว่า "ควรแก้ไขและเพิ่มเติม
 รัฐธรรมนูญใหม่ เพื่อไม่ให้มีการกินตำแหน่งแคลงใจกัน ไม่แบ่งแยกเป็นฝักเป็นฝ่าย เพราะปกติแล้วนายกฯ
 น่าจะเป็นคนคัดเลือกรัฐมนตรีเข้ามาทำงาน ดีกว่าให้ภรรยาเข้ามายุ่งย่าม มิเช่นนั้นก็จะเกิดเส้นสายทับกัน
 วุ่นวายยิ่งกว่าโยแมงมุม มีทั้งเด็กนายหญิง-เด็กเจ้ใหญ่ ตัวทานนายกฯเองนั้นแหละจะแย่งไปทำงานต้องคอย
 หลบสายตาเจ้ใหญ่ กลับบ้านก็จะโดนบิดหู การเมืองสมัยนี้มันยุคใหม่แล้ว ..." นายอภิสิทธิ์ ผู้นำฝ่ายค้าน
 กล่าว

สะท้อนให้เห็นปัญหาภายในกระทรวงสาธารณสุขเรื่องการแต่งตั้ง
 ข้าราชการประจำซี 11 ประเด็นหลักตรงกับข่าว หมอสุชัย เครียดเจอบารมี"เจ้"
 ยอมถอยปรับโผสธ.ใหม่ (29 ก.ย. 48)

- ความขัดแย้งระหว่างประชาชนกับนโยบายหรือเจ้าหน้าที่รัฐ เช่น
 ความขัดแย้งกรณีที่ทางรัฐเสนอนโยบายจะเปิดร้านอาหาร Carnivor ซึ่งเป็นร้าน
 ขายสัตว์ป่าในสวนสัตว์จังหวัดเชียงใหม่เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว ประชาชนจึง
 คัดค้านข้อเสนอดังกล่าว "จวกแม่เว็บพิศดารสัตว์ซาฟารี" (19-20 พ.ย. 48) ของ
 ผู้จัดการรายวันที่เสนอคำพูดของ นายปลอดประสพ สุรัสวดี ผู้ช่วยรัฐมนตรี
 ประจำกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมว่า "ถ้าคุณศิริไปพูดเรื่องกิน
 หมากี่ทำแร่ที่สกปรกนคร ไม่ถูกเหยียบย่ำให้เตะทีหนึ่ง" และ "ผู้จัดกวน" นำมา
 แปลงข่าวย้อนกลับดังข้อความนี้

ไนท์ซาฟารีคลอดสมาชิกใหม่"ปลอด"บั้งเพิ่มเมนูเด็ด"เนื้อฮิปโปอ่อนผัดเผ็ด" (22 พ.ย. 2548)
 จำส่ง เจ้าของต้นตำหรับเมนูอาหารป่าชื่อดังอยากให้ท่านเจ้าของไอเดียได้ลิ้มลองเมนูเด็ดอย่าง
 "อุ้งตีนกลุ่มอนุรักษ์สัตว์" นอกจากแปลกพิศดารแล้ว รับประทานจัดจ้าน เผ็ดร้อน ขนาดต้องลิ้มรสชาติอาหารอื่น
 ไปอีกหลายวัน" จำส่ง เจ้าของต้นตำรับเมนูอาหารป่าชื่อดังกล่าว

นายกฯ สลดเหยื่อน้ำท่วมใต้ ครวญ 'ทำไมไม่เลือกไทยรักไทย' (22 ธ.ค. 48)
 ส่วนทางชาวบ้านที่ประสบภัยน้ำท่วมรายหนึ่งตัดพ้อว่า 'แหมเราก็คือคนไทยเหมือนกันก็น่าจะมา
 ช่วยเหลือกันบ้าง ตอนนี้นักเรลามากมากสูญเสียทุกอย่างทั้งบ้านเรือน หมู หมา กา ไก่ ญาติพี่น้องต้อง
 พลัดพรากจากกันเพราะโดนกระแสน้ำซัดไป รัฐบาลเนี่ยจะใจจัดใจดำไปถึงไหน ขนาดพี่น้องคนไทยทั่ว
 ประเทศเขาอยากจะทำบริจาค เราก็ดูบซึ่งแล้ว การมีน้ำใจมันมีค่ายิ่งกว่าแก้วแหวนเงินทองเสียอีก อย่างน้อย
 ความเอื้ออาทรก็ไม่ได้เสียหายไปกับยุคเทคโนโลยี
 งดหน้าเห็นทีต้องเลือกไทยรักไทยแล้วละ จะได้เห็นหน้าท่านนายกฯบ่อยๆ ครั้ง' ชาวบ้านรายหนึ่ง
 ตัดพ้อ

น้ำท่วมภาคใต้กับความช่วยเหลือของนายกรัฐมนตรีเช่นเดียวกับข่าว “ทักษิณอ้างไม่มีเวลาลงใต้ หอฯ สงขลาชี้สูญเสียชีวิตด้าน” (22 ธ.ค. 48) ของผู้จัดการรายวัน แต่ข่าวหน้า “ผู้จัดกวน” สะท้อนความคิดเห็นในมุมมองของชาวบ้านออกมาซึ่งในข่าวปกติไม่ได้นำเสนอ

- ความขัดแย้งระหว่างนายกรัฐมนตรีกับกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ นายกรัฐมนตรีแสดงออกถึงความขัดแย้งกับกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบชัดเจน เช่น

โจรได้หยุดปฏิบัติการชั่วคราว ระบุคู่กรณีไม่อยู่ในประเทศ (13 ต.ค. 48)

นายสมะแอ โจ๊ะถิ่มทิม หัวหน้ากลุ่มโจรก่อการร้ายภาคใต้ร่อนหนังสือขอหยุดก่อความไม่สงบชั่วคราว ข้อความในหนังสือระบุว่า "พวกเราขอพักการก่อการร้ายชั่วคราว จะไม่มีการก่อความไม่สงบวางระเบิด ช่มชู้ หรือฆ่ารายวันแต่อย่างไร ไม่ใช่เพราะพวกเราขมแพ้หรือเหน็ดเหนื่อย แต่เพราะช่วงนี้คู่กรณีไปเดินสายแถบยุโรปหลายวัน ทำไปก็ไม่คุ้มค่า เสียอาวุธยุทธโปกรณ์ เสียลูกกระเบิด เสียลูกปืนเปล่า ๆ จึงเรียนมาเพื่อจะหยุดปฏิบัติการไปก่อน จนกว่าคู่กรณีจะกลับมา

ช่วงนี้หากชาวบ้านจะออกมาจับจ่ายใช้สอย เดินเที่ยวหรือทำมาหากิน ชายข่าวแกง ชายมัดสะตอ ก็ทำกันได้ตามสะดวกโยธิน ขอรับประกันว่าจะไม่มีเสียงระเบิด ไม่มีก่อการร้าย พื้นที่ 3 จังหวัดจะสงบไปชั่วคราว" ถ้อยแถลงของนายสมะแอในจดหมาย

ในข่าวปกติจะนำเสนอในความขัดแย้งในมุมมองของนายกรัฐมนตรีที่มีต่อผู้ก่อการร้ายแต่ในหน้า “ผู้จัดกวน” นำเสนอในมุมมองกลับ คือ ความขัดแย้งของผู้ก่อการร้ายกับนายกรัฐมนตรี โดยแปลงข่าวว่าช่วงที่นายกรัฐมนตรีเดินทางไปต่างประเทศสถานการณ์ภาคใต้สงบขึ้น เป็นการสร้างภาพลบให้นายกรัฐมนตรีว่าเป็นต้นเหตุให้เกิดปัญหาดังกล่าว

- ความขัดแย้งระหว่างนายสนธิ ลิ้มทองกุลกับบอร์ดอ.ส.ม.ท.และนายกรัฐมนตรี เป็นความขัดแย้งที่สำคัญในกรณีทีบอร์ด อสมท มีมติเป็นเอกฉันท์ให้ปิดรายการ “เมืองไทยรายสัปดาห์” ทางสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ทีวี นายสนธิ ลิ้มทองกุลจึงฟ้องร้องบอร์ด อสมท และการจัดรายการ “เมืองไทยรายสัปดาห์สัญจร” เพื่อต่อต้านรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ดังตัวอย่าง

สนธิฟ้องธงทอง-มิ่งขวัญเรียกค่าเสียหาย 1 บาท 'ย้าแค่ 1 บาท จริงๆ...ไม่ล้อเล่น' (23 ก.ย. 48)
 'ตอนแรกคิดจะฟ้องร้องค่าเสียหายแค่ชี้หมาก่อนเดี๋ยวนั้นแต่เกรงว่าส่งกลิ่นเหม็นไปทั่วประเทศ
 ต้องลำบากในการใช้ผ้าอุดจมูกกันจ่าละหวัน แค่มลพิษที่สูดดมกันทุกวันนี้มันก็แย่พอแล้ว จะเป็นการไป
 ซ้ำเติมให้รุนแรงขึ้นที่ฟ้องเรียกค่าเสียหายเป็นจำนวนเงินแค่ 1 บาท นั้นเรื่องจริง ไม่ได้ล้อเล่น เพราะตนเอง
 เรียกร้องตามมูลค่าราคาของความเป็นคนของผู้ถูกฟ้อง มีค่าแค่บาทเดียว นีถือว่าสมน้ำสมเนื้อสุดๆแล้ว'
 อีกอย่างเป็นการเตรียมการไว้ล่วงหน้า ถ้าชนะคดีจะนำเงินส่วนนี้ไปแลกเปลี่ยนเป็นเงินเหรียญสตางค์เพื่อ
 เตรียมทำเงินปากผีไว้ใส่ปากคู่กรณีให้ครบทุกคนก่อนขึ้นเมรุเผา

แสดงความขัดแย้งชัดเจนด้วยการใส่อารมณ์ความรู้สึกผ่านคำพูดของ
 นายสนธิได้รุนแรงมากกว่าข่าวปกติที่เสนอข่าว “ฟ้องเรวัติ-ธงทอง-มิ่งขวัญ สนธิ
 เรียกค่าเสียหาย 1 บาท” (23 ก.ย. 48) ในผู้จัดการรายวัน

แม้ว่า"มาไซ"แก้เคล็ดชาลง (10 พ.ย. 2548)

การเดินทางไปเคนยาครั้งนี้นอกจากได้เรียนรู้ เทคนิคการกระโดดจากเผ่ามาไซแล้ว ยังได้ติดต่อ
 หมอผีกลับไปปราบนายสนธิด้วย เนื่องจากตอนนี้ หมอผีเขมรเนวินประจำตัวเขา เริ่มเอาไม่อยู่ เพราะเสื่อม
 อาคม ไม่สามารถใช้คาถาอาคมสกัดผู้คนที่เดินทางมาดูรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ได้ และมีแนวโน้มสูงที่
 จะเดินทางมาชนิดมืดฟ้ามัวดิน ต่อให้ใช้เทคนิคขาขึ้นมากขนาดไหนเห็นท่าจะจูดไม่อยู่ ทั้งขาทั้งตัวอาจจะจม
 ลงใต้พื้นปรุพี ที่ฝั่งสุดท้ายก็มีเพียงแต่หมอผีจากเคนยานี้แหละ

ล้อเลียนการเดินทางไปประเทศเคนยาของนายกรัฐมนตรีนี่ แต่งเรื่องว่า
 เพื่อไปเรียนรู้การกระโดดจากชนเผ่ามาไซเพื่อมาสกัดคนดูรายการเมืองไทยราย
 สัปดาห์ทำให้นายกรัฐมนตรีดูน่าขำ และสร้างภาพความเป็นจริงของเหตุการณ์จัด
 รายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญญาจร

4.3.2 มนุษย์กับอำนาจเหนือธรรมชาติ ไม่พบความขัดแย้งนี้ในข่าวปกติ
 เนื่องจากหน้า “ผู้จัดกวน” ผสานเรื่องจริงกับจินตนาการจึงมีเรื่องที่ตั้งเกี่ยวกับสิ่งที่เหนือ
 ธรรมชาติด้วย เช่น

พระพิรุณขอโทษ 'คนเหนือ' หัวงทำฝนตกภาคตะวันออกเฉียงใต้ (16 ส.ค. 48)

'ความจริงแล้วได้สั่งพิกัดพื้นที่บริเวณภาคตะวันออกเฉียงใต้เพราะชาวบ้านที่นั่นกำลังแล้งจัด และต้องการน้ำเพื่อใช้
 ในการเกษตรและอุตสาหกรรมทั้งได้รับสัญญาณตั้งแต่ที่ทำพิธีสวดขอแล้ว ผิดวตอนปล่อยฝนลงไปเกิดความผิดพลาดจาก
 ตำแหน่งที่กะเอาไว้หลายร้อยกิโลฯ จนทำให้ชาวบ้านเดือดร้อน ในฐานะที่เราเป็นผู้ดูแลเรื่องนี้จึงขอโทษมายังพี่น้องชาว
 เหนือทุกคน ครั้งต่อไปจะไม่ให้เกิดความผิดพลาดขึ้นอีก แต่เรารับประกันว่าการกำหนดจุดพิกัดคิดไปครั้งนี้ได้มีการคอร์
 รับชั้นอุปกรณ์ในการผลิตฝน เหมือนในคณะรัฐบาลแน่นอน' พระพิรุณกล่าวท่ามกลางปุยเมฆ

เป็นความขัดแย้งระหว่างพระพิรุณกับชาวบ้าน ซึ่งเป็นต้นเหตุทำให้ฝนตกประชดประชันปัญหาการวางแผนในการแก้ปัญหาอุทกภัยและสะท้อนให้เห็นความไม่ชอบมาพากลในเรื่องอุปกรณการผลิตฝนของรัฐบาล

พระพุทธรูปประหลาดก่อน-หลังเลือกตั้งพระพักตร์เปลี่ยนอารมณ์ (4 พ.ย. 48)

ก่อนการเลือกตั้งซ่อมครั้งนี้ ตนเองได้เข้าไปสักการะ สังเกตเห็นพระพักตร์ขององค์ท่านนิ่งขริมแต่หลังจากประกาศผลการเลือกตั้งออกมา ปรากฏว่าพระพักตร์ขององค์ท่านเปลี่ยนอารมณ์เหมือนท่านปีติอะไรบางอย่าง จนสร้างความมหัศจรรย์ให้กับผู้พบเห็น ตนเองคิดตามประสาชาวบ้านว่า อาจเป็นเพราะองค์ท่านพึงพอใจกับผลการเลือกตั้งครั้งนี้ ที่ทางฝ่ายรัฐบาลแพ้การเลือกตั้งอย่างยับเยิน ชาวบ้านรายหนึ่งกล่าว

สะท้อนให้เห็นว่าสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของจังหวัดเชียงใหม่พึงพอใจที่พรรคไทยรักไทยแพ้การเลือกตั้งซ่อมใน 4 จังหวัด สะท้อนความขัดแย้งระหว่างพระพุทธรูปกับฝ่ายรัฐบาลซึ่งพระพุทธรูปสื่อถึงตัวแทนของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ด้วย

4.3.3 มนุษย์กับธรรมชาติ ในมุมที่ข่าวปกติไม่ได้นำเสนอคือความขัดแย้งระหว่างสัตว์กับมนุษย์ เช่น

เห้...3ตัวผูกคอตาย! หลังมีอบเขียนชื่อนักการเมืองติด (1 ก.ค. 48)

หลังเหตุการณ์ซุลมุนสงบลง ปรากฏว่า ได้เกิดเหตุหน้าสะพานขวัญขึ้น บรรดาเห็นได้ผูกคอตายอย่างสยดสยอง แต่ละตัวลื่นจุกปาก ตาโปน ขาเกร็ง หัวห้อยที่ต้นประตูข้างสภา เป็นที่น่าเวทนาแก่ผู้ที่พบเห็นเป็นอย่างมาก คาดว่าสาเหตุที่เห็นผูกคอตายครั้งนี้เนื่องจากว่ากลุ่มเกษตรกรได้นำชื่อรัฐมนตรีและผู้ที่เกี่ยวข้องไปห้อยไว้ที่คอ จนสัตว์เลื้อยคลานเหล่านี้รับไม่ได้ ที่เอาไปเปรียบเป็นนักการเมืองหรือรัฐมนตรีบางคนทำให้เกิดความละอายใจ รับไม่ได้และกลัวเป็นเสนียดจัญไรติดตัวไปจนตลอดชีวิต ถ้าอยู่ต่อก็จะได้รับแต่ความอัปยศอดสู สมาชิกเห็นจะมองว่าเป็นโรคขาดศักดิ์ศรีความเป็นสัตว์ เลยตัดสินใจปลิดชีวิตตัวเองกันดังกล่าว

เป็นการย้อนกลับว่ามนุษย์ที่มีความขัดแย้งกันมักจะต่อว่ากันเป็น “ตัวเงินตัวทอง” เช่น ในการประท้วงหน้ารัฐสภา หากพิจารณาในมุมของ “ตัวเงินตัวทอง” แล้วอาจจะไม่พึงพอใจที่ถูกนำไปเปรียบกับนักการเมืองเช่นกัน จึงเป็นการประชดประชันที่สร้างความรู้สึกเจ็บปวดให้กับนักการเมืองลักษณะหนึ่ง

4.3.4 มนุษย์กับสังคม เช่น กระแสสังคมที่สวนทางกับการแก้ปัญหาการเมืองและเศรษฐกิจของรัฐบาล ดังนี้

สุริยะ-สุริยาลูนแม่วป็นหัวก้อย ใครแพ้เปิดทางปรับกรม. (7 ก.ค. 48)

พ.ต.ท.ทักษิณ นายกรัฐมนตรี หรือหัวหน้าพรรคไทยรักไทย ให้สัมภาษณ์กับผู้สื่อข่าวกรณีจะมีการปรับคณะรัฐมนตรี หลังการอภิปรายเรื่องสินบน CTX โดยให้เหตุผลว่า "ที่ต้องปรับคณะรัฐมนตรีครั้งนี้เพื่อความเหมาะสมในการดำเนินนโยบายอย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อให้เกิดประสิทธิผลต่อประเทศชาติ อีกทั้งจะได้ไม่เป็นที่ครหาของประชาชน เพราะในสายตาของคนทั่วไปยังมองว่านายสุริยะยังคงไม่เคลียร์ในการตอบข้อซักถามของฝ่ายค้าน ส่วนนายสุริยาก็ติดเรื่องกลิ่นเหินของเตาแก๊สปิคนิค ที่ตลาดหลักทรัพย์อยู่ ผมคิดว่าจะปรับคนพิกี้เสียตายน้อง แต่ก็ต้องมีพระอาทิตย์ดวงใดดวงหนึ่งอยู่เท่านั้น เพราะโลกของไทยรักไทยใบนี้จะมีพระอาทิตย์ 2 ดวงไม่ได้ เพื่อความยุติธรรมผมจะทำการปรับหัวก้อยจะดีกว่าออกหัวก็ปรับสุริยะ ออกก้อยก็ปรับนายสุริยา ว่ากันอย่างนั้น"

สคบ.เตรียมฟัน โฆษณาแบ่งก้ออมสิน เด็กแสดง"มีออมไม่มีอด" (30 พ.ย. 48)

หลังจากมีผู้ชมโฆษณาของธนาคารออมสินชุด มีออมไม่มีอด เห็นว่ามีการโฆษณาเกินจริง... จึงมีคนร้องเรียนมายังสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ให้ตรวจสอบหรือลงดาบทะ โฆษณาที่โฆษณาให้คนหลงเชื่อ โอเวอร์เหนือความเป็นจริง และให้รับถอดหนังสือนี้ออกจากจอทีวีโดยด่วน เพราะชาวบ้านได้ดูได้ชมแล้วจะทำให้ชีวิตชาวบ้านเดือดร้อน ถ้าถอดออกมาตั้งแต่เด็กแต่กลับมากาละมังแตกตอนแก่ ชาวบ้านคงตั้งตัวไม่ทัน

ทั้ง 2 ตัวอย่างสะท้อนการแสดงความคิดเห็นในมุมมองของประชาชนที่มีต่อปัญหาการอภิปรายของนายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม เรื่องสินบน CTX ปัญหาสภาพคล่องทางเศรษฐกิจของรัฐบาล

4.3.5 ภายในใจของตัวละคร สะท้อนออกมาผ่านคำพูดของตัวละคร เช่น

วิสุทธิแณะ 7 กสช.ร่างหนังสือถอนตัว แต่เนิ่น ๆ (29 ก.ย. 48)

นายวิสุทธิ อดีตผู้ถูกเสนอชื่อในการรับตำแหน่งผู้ว่าฯสตง.เปิดเผยกับผู้สื่อข่าวว่า "ก็อยากจะขอฝากเตือนไปยังท่านที่ถูกเสนอชื่อทั้ง 7 ท่านด้วยความรักและเป็นห่วง ในฐานะที่ผมเองเคยมีประสบการณ์มาก่อนร่วมร้อยวัน โดยให้หาทางออกตั้งแต่ตั้งเค้า เห็นท่าไม่ดี เตรียมร่างหนังสือถอนตัวไว้ได้เลย พอเริ่มสตาร์ท ก็เริ่มเคาะสำนวนได้เลย มีเวลามากก็จะได้คิดสำนวนที่สวยหรู อ่านแล้วดูดี เป็นที่ยอมรับของสังคม เพราะส่วนตัวเชื่อว่าต้องมีปัญหาในกระบวนการสรรหาเหมือนที่ผมเคยประสบมา มีกระแสความกดดันมารอบด้านทั้งผู้ใหญ่ที่หวังดี เพื่อนๆ และกระแสสังคม จนหัวอกแทบจะระเบิด ที่ผ่านมาได้วันนี้ก็นับว่าเป็นบุญโขแล้ว"

จากประสบการณ์อันทุกข์ระทมของผม จึงขอเตือนท่านทั้ง 7 กสช. ไว้ก่อน และน่าจะนำไปเป็นบทเรียนของแต่ละคนได้ จะได้แก้ไขอย่างทันทั่วทั้ง" นายวิสุทธิ กล่าว

ตัวอย่างนี้เป็นการประสานเหตุการณ์ที่ นายวิสุทธิ มนต์วิวัฒน์ ถอนตัวจากการเสนอชื่อเป็นผู้ว่าฯ สตง. กับข่าว “วุฒิชัย เหมินกระบวนการสรรหาмиชอบ เลือกกสช.ตามไผ6-’ ชั้น’หลุด’พิเชียร’เสียบแทน” (28 ก.ย. 48) ของผู้จัดการรายวัน ซึ่งสะท้อนกระบวนการสรรหาไม่ชอบเช่นเดียวกับปัญหาการแต่งตั้งผู้ว่าฯ สตง. ที่สร้างความขัดแย้งภายในจิตใจนายวิสุทธิ ดังข่าว

"สนธิ" ปลื้มเพิ่งรู้ทหารนับหมื่น ตีตราการเมืองไทยขงอมแงม (18 พ.ย. 48)

หลักฐานชิ้นสำคัญที่บ่งชี้ว่ามีทหารหมื่นกว่านายเฝ้าติดตามรายการที่ตนเองจัด คือมีนายทหารมายื่นหนังสือโดยเนื้อหาในเอกสาร บอกว่าอาจจะมีทหารหมื่นกว่านายตบเท้าเข้ามาขอฉายเซ็นที่สำนักงานบ้านพระอาทิตย์ ประทับใจที่พูดในรายการโดนใจซะทุกอย่าง เนื่องจากอยู่ในกรมมีความอึดอัดเหมือนอยู่ในปลากระป๋อง พูดอะไรก็ได้ ตบโต๊ะสั่งมายังไงก็ได้แต่ก้มหน้าปฏิบัติไม่ว่าสิ่งนั้นจะถูกหรือผิด เมื่อนายสนธิออกมาพูดก็เหมือนได้พูดแทนพวกตนจึงเป็นการระบายออกอีกแบบ

จากข่าว “สืบ ผบ.พล.1 รับใช้การเมือง” (17 พ.ย. 48) ของผู้จัดการรายวันที่นายสนธิ ลิ้มทองกุล ผู้ก่อตั้งหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ และผู้ดำเนินรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ สัญจรรับมอบหนังสือของ พล.ต.พฤษดิ์ สุวรรณทัต ผบ.พล.1รอ.จากมือตัวแทน พ.ท. ธนสิน สุขโข หัวหน้าฝ่ายกองกำลังพล กองพลที่ 1 รักษาพระองค์ที่บ้านพระอาทิตย์เพื่อขอให้ นายสนธิงดกล่าวพาดพิงสถาบันเบื้องสูง นำมาแปลงข่าวว่าในหนังสือทหารประทับใจ นายสนธิเพราะมีความอึดอัดและนายสนธิได้ระบายออกมาแทนพวกตน

4.4 การสรุป จบเรื่องราวด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

4.4.1 สรุปด้วยการสร้างอารมณ์ขัน เพราะความมุ่งหมายหลักของหน้า “ผู้จัด กวน” คือให้ความบันเทิง ดังเช่น

*ผมเชื่อว่าหลังการปรับกรม. ครั้งนี้จะทำให้เสถียรภาพของรัฐบาลมั่นคงขึ้น แม้ผลจะออกมาอย่างไร ทั้งสุริยะหรือสุรียา คนใดคนหนึ่งต้องถูกปรับออกแน่ แต่ก็ไม่ต้องกลัวตงงาน **ผมจะเอาไปฝากเล่นลิเกกับท่านหลวงตาจันทร์ เพราะตอนนี้ทางคณะเขายังขาดพระเอก หรือไม่ก็ไปเล่นละครแนวจักรๆ วงศ์ๆ เพราะชื่อสุริยะหรือสุรียาก็พ้องกับอาชีพทั้งสองอย่างอยู่แล้ว***
 นายกรัฐมนตรี กล่าว (สุริยะ-สุรียาลุ้นแม้บ่นหัวก้อย ใครแพ้เปิดทางปรับกรม., 7 ก.ค. 48)

เป็นการล้อเลียนการปรับคณะรัฐมนตรี 2/2 ของนายกรัฐมนตรี ระหว่างนายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม และนายสุรียา ลากวิสุทธิสิน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ ซึ่งทั้งสองมีปัญหาเกี่ยวกับความไม่ชอบมาพากลเช่นเดียวกัน

กล่าวคือ นายสุริยะภรณ์สินบน CTX ส่วนนายสุริยาถูกกล่าวหาเรื่องปั่นหุ้นเตาแก๊สปิกนิก จึงมีโอกาสไม่ได้เป็นรัฐมนตรีในการปรับ ครม.ครั้งนี้

ส่วนทางนายเนวินหลังได้รับคำขอร้องให้ช่วยเขียนบทบอกกับผู้สื่อข่าวว่า "ตนเองก็ตั้งหน้าตั้งตาเขียนอย่างพิถีพิถันชนิดหามรุ่งหามค่ำ จนปากจะหดยอยู่แล้ว ขอให้ทุกคนใจเย็นๆ รับรองไม่ผิดหวังแน่" นายเนวินกล่าว (ปชป.ทำสุริยะได้ออกทีวี เจ้าตัวลั่นรอ "เนวินเขียนบทก่อน", 2 ส.ค. 48)

ล้อเลียนบุคลิกลักษณะของ นายเนวิน ชิดชอบ และกระแสวิพากษ์วิจารณ์ว่านายเนวินเป็นผู้เขียนบทให้นายสุริยะ อภิปรายในสภาภรณ์สินบน CTX

ส่วนทางท่านนายกรัฐมนตรีก็ได้รับอันดับ 1 ที่คนกรุงเทพฯ ทั้งรักและเกลียด เพื่อเป็นการฉลองความนิยมที่วันนี้ จึงฉวยโอกาสนำท่านรมต.โก๋ บาเตอร์เทรด แลกเปลี่ยนกับเครื่องบิน SU-30 ของรัสเซีย คิดว่าคุ้มเกินคุ้มถึงแม้ว่าเอามาจอดไว้เฉยก็คุ้ม คาดว่าทางรัสเซียจะให้ SU-30 มาซักฝูง และเพื่อสนองตอบอารมณ์ของคนไทยที่กำลังเบื่อกู่อยู่พอดี นอกจากทางรัสเซียจะได้ไปทางรัฐบาลไทยยังแถมไข่อีกสองใบ ฮีฮี (โพลระบุนุชาบ้านสุดเบือ 'โก๋' แม้วได้ทีแลก SU-30 ยิ่งกว่าคุ้ม, 22 ธ.ค. 48)

ตามข่าว "ผู้จัดกวน" ล้อเลียนนโยบาย นายวัฒนา เมืองสุข (รมต.โก๋) ที่จะแลกโก๋กับเครื่องบิน SU-30 จากประเทศรัสเซีย

4.4.2 สรุปโดยฝากให้นำไปคิดหรือให้ข้อคิดเตือนใจ นอกจากการสร้างอารมณ์ขันแล้วหน้า "ผู้จัดกวน" ยังเสนอข้อคิดเป็นคติเตือนใจไว้ด้วย เช่น

กระดาศบางแผ่นที่น้องเต้าส่วนขยำเติมไปด้วยไฉ่ผัดแดง อุลตราแมน ดราก้อนบอลและไปเกม่อน ถ้าให้เหล่าบรรดาฮีโร่เหล่านี้มาบริหารประเทศรับรองยิ่งจะเจริญทัดเทียมนานาประเทศทั่วโลก" นักภาษาศาสตร์กล่าว (น้องเต้าส่วนฝึกปรับครม. เร็วเหลือเชื่อวันละ 10 กว่าเฝ, 29 ก.ค. 48)

ฝากแง่คิดจากการเขียนของน้องเต้าส่วนที่ตามข่าวแต่งเรื่องว่าเป็นรายชื่อการปรับคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้เพื่อกระตุ้นเตือนให้นักการเมืองทำเพื่อประโยชน์ของประเทศไทย ดังเช่นฮีโร่ในการ์ตูน

ด้านแหล่งข่าวภายในมุ่มมี้ดคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินท่านหนึ่งได้แสดงความคิดเห็นว่า"ท่านสุชนเล่นโยนเผือกร้อนมาแบบนี้ ทำให้ตั้งตัวไม่ติด ไม่รู้จะจับฮีโร่ไหน เดี่ยวปากแจ๋ปากพองหมด ที่หน้าทีหลังโยนเผือกเย็นๆ มากก็ได้ จะได้มีเวลาคิดหาเมนูที่แปลกใหม่กว่าที่ท่านแนะนำมา แต่ไม่เป็นที่ไหนเพราะอาจจะมึนคณะกรรมการบางท่านมีความชำนาญเกี่ยวกับเรื่องร้อนๆ ทำให้เย็นลงได้ และจะ

เป็นการประหยัดเวลาไม่ต้องเดินทางไปหาซื้อของหวานหลังกินข้าว กินข้าวเสร็จก็กินเผือกเชื่อมต่อได้เลย ทำให้ไม่เสียอรรถรสในการกิน"คณะกรรมการ คตง.ท่านหนึ่งกล่าว (สุขนโยนเผือกร้อนให้ คตง.แนะ"ทำบวดเผือก-เผือกกวน-เผือกเชื่อม", 27 กันยายน 2548)

ให้ข้อคิดกับนายสุชน ชาลีเครือ ประธานวุฒิสภา ที่รอกการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งผู้ว่าฯสตง. เกิน 90 วัน แล้วจึงให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน(คตง.) เป็นผู้รับผิดชอบแทนว่าควรจะต้องเตรียมเสนอเรื่องนี้ให้ทาง คตง. แก้ปัญหาก่อนเวลาจะล่วงเลยมาถึงตอนนีเพื่อที่จะได้แก้ปัญหาได้ทัน่วงที่

4.4.3 สรุปโดยแสดงความคิดเห็นของบุคคล ส่วนใหญ่เป็นการแสดงความคิดเห็นของบุคคลประกอบข่าว เช่น

ทางด้านส.ส.ในพรรคท่านหนึ่งได้แสดงความยินดีและทิ้งในความคิดของหัวหน้าพรรคพร้อมแสดงความคิดเห็นว่า "ต่อไปในภายภาคหน้า ถึงหัวหน้าพรรคสิ้นบุญ ก็ยังมีทายาททางการเมืองที่เหมือนกันทุกอย่างชนิดเผดคนละฝา ตนเองก็จะไม่ยอมย้ายพรรคไปไหน และเชื่อว่าพรรคไทยรักไทยจะต้องเจริญรุ่งเรืองเหมือนสมัยแรกๆ ที่ได้เป็นรัฐบาลใหม่ๆ" ส.ส.ในพรรคท่านหนึ่งกล่าว (ทรพ. โวเป็นรัฐบาลอีก 60 ปี ทาบน้องเต้าสวน, 27 ก.ค. 48)

4.4.4 สรุปโดยแสดงความรู้สึกที่มีต่อข่าว เป็นความรู้สึกที่ล้อเลียน แฝงการประชดประชันไว้ด้วย เช่น

ทางด้านชาวบ้านรายหนึ่งหลังได้ฟังคำประกาศของนายสุเทพ เลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ บอกว่าพรรคตนเองพร้อมแล้ว และขอสนับสนุนหัวหน้าพรรค คือนายอภิสิทธิ์ เป็นนายกรัฐมนตรีคนต่อไปก็พากันแตกตื่น บ้างก็ตกตะลึงตึงๆ เหตุเพราะบอบช้ำ โดนหลอกมาหลายต่อหลายรัฐบาล พากันสวนกลับไปว่าพวกเรายังไม่พร้อม ยังไม่พร้อมจริงๆ ขอเวลาดั่งตัวหนอยละกัน เพราะตอนนี้กำลังซีซ่ากะหล่ำดอง ขอเวลาเตรียมตัวเตรียมใจให้มากกว่านี้ ออกมาประกาศเบรียงปร่างแบบนี้เดี่ยวชาวบ้านอย่างพวกเราจะพากันช็อกตายกันไปหมด ถึงเมื่อนั้นแล้วใครจะไปลงคะแนนให้ ขอให้ใจเย็นๆ พวกเรายังไม่พร้อมจริงๆ ขอบอก (เทพเทือกถื่น'พร้อมเป็นรัฐบาล' ชาวบ้านขานรับ 'เรายังไม่พร้อม', 6 ธ.ค. 48)

จากตัวอย่าง ล้อเลียน นายสุเทพ เทือกสุบรรณ เลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ และเสียดสีรัฐบาลที่ทำให้ชาวบ้านบอบช้ำ

4.4.5 สรุปโดยจบตามเหตุการณ์ข่าว เมื่อดำเนินเรื่องด้วยการให้รายละเอียด แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกของบุคคลแล้วจึงสรุปด้วยเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เช่น

ส่วนทางชาวบ้านหลังทราบข่าวก็ได้พากันมาดักกรอ เพราะเห็นบอกว่า ดร.อ้อ จะลงพื้นที่ เลยอยากจะพิสูจน์กันว่าจะ เต็มเป้าตัวว่าป่องหรือไม่ป่อง จะได้หายคลายข้อข้องใจกันไป (ณ หทัย แดงขาว "ไม่ได้ท้อง", 16 ธ.ค. 48)

4.4.6 สรุปโดยให้ข้อมูลหรือชี้แจงข้อเท็จจริง เช่น

'จากข้อมูลของนักวิวัฒนาการศาสตร์ อธิบายว่า 'แท้ที่จริงแล้วคนก็มีวิวัฒนาการมาจากลิง นั้นแหละ เพราะดูจากโครงสร้างด้านร่างกาย ทุกชิ้นส่วนเหมือนมนุษย์ทุกอย่าง 'ไม่ว่าจะเป็นหัว กะโหลก รูปใบหน้า มีทั้งลักษณะกลมและเหลี่ยม มือ เท้า จมูก มนุษย์บางคนยังสลัดคราบลิงไม่หมด ก็จะมีนิสัยลิงติดตัวมา สังเกตจากบุคลิกที่ลูกลี้ลูกลอน แม้วิวัฒนาการของลิงจะมีการพัฒนาแค่ไหนก็ยังไม่ปรากฏว่ามีลิงตัวไหนพูดได้เมื่อลิงพูดได้ เราในฐานะสื่อมวลชนจะไม่ทำข่าวได้ไง มนุษย์นี่ก็แปลก อะอะอะไรก็เอาแต่สัตว์มาเปรียบเทียบ ทั้งที่มันไม่รู้เรื่องอะไรเลย ทั้งเหยี้ย ทั้งหมาสารพัด ครั้งนี้ก็เป็นลิง อีกร ความจริงมนุษย์น่าจะสำนึกบุญคุณลิงที่อุทิศส่าห์ไม่เก็บค่าลิขสิทธิ์ทางแกงลิงที่เอาไปใช้กันอย่างแพร่หลายจนเกลื่อนเมืองบ้างนะ ทางวิชาการ บก.ข่าวเราขอได้ท่านนายกฯ ว่า ถ้าลิงพูดได้ พวกเรา ในฐานะสื่อมวลชนจำเป็นจะต้องทำข่าว' นายบักแหลม วิชาการบรรณาธิการนสพ.ผู้จัดกวน แดงย่นยันปิดท้าย (ผู้จัดกวนได้นายกฯ 'ลิงดาร์รูบาสไม่เป็นข่าวก็บ้าแล้ว', 7 ก.ค. 48)

เป็นการให้ข้อมูลเพื่อนำมาล้อเลียนนายกรัฐมนตรีกรณีดำเนินสื่อเรื่องการนำเสนองานข่าวที่ พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ กล่าวปาฐกถาให้ข้อคิดเรื่องการเป็นผู้นำว่า "วันอาทิตย์ใครพูดก็สามารถเป็นข่าวได้ ลิงพูดยังเป็นข่าว" "ผู้จัดกวน" จึงนำมาแปลงและให้ข้อมูลล้อเลียนเกี่ยวกับวิวัฒนาการของลิงนั่นเอง

'ที่ท่านนายกฯบินไปทัวร์เมืองนอกเมืองนาครั้งนี้ ไม่ได้ไปเจรจาการบ้านการเมืองอะไรหรอก แต่เพื่อหลบดาวพุธ เพราะกลัวภทภัยเข้าตัว ความจริงแล้วท่านนายกฯเป็นผู้เสียสละที่ยิ่งใหญ่ ที่อุทิศส่าห์หลบไปที่เมืองนอกเพื่อให้ทุกคนที่เมืองไทยมีความปลอดภัย และอยู่อย่างสงบสุข เพราะถ้าท่านอยู่อาจมีเหตุอาเพศภัยพิบัติ น้ำท่วม ธรณีสูบได้"อาจารย์ลักษ์ กล่าว (ดาวพุธพ้อโคจรมาไทยที่ไร่นายกฯไม่อยู่สักที, 17 ต.ค.48)

เป็นการสรุปด้วยการชี้แจงข้อเท็จจริงถึงเหตุการณ์เดินทางไปต่างประเทศของนายกรัฐมนตรีล้อเลียนว่าสาเหตุที่ไปเพราะหนีอิทธิพลของดาวพุธที่เชื่อว่าจะทำให้ดวงชะตาไม่ดี

4.4.7 สรุปโดยให้คำวิพากษ์วิจารณ์ เช่น วิจารณ์การแสดงความคิดเห็นของ นายกรัฐมนตรี เช่น วิจารณ์การใช้คำพูดของนายกรัฐมนตรี ดังนี้

ทางเอแบคโพลจึงได้สอบถามชาวบ้านดูว่ามีความคิดเห็นอย่างไร ชาวบ้านรายหนึ่งบอก ว่า“ที่คะแนนนิยมท่านนายกฯสวนกับกระแสชาลในช่วงนี้ก็เพราะว่าเจ้าตัวไม่ค่อยอยู่เมืองไทย บินไปโน่นบินไปนี่ จึงทำให้คนไทยมีอาการแฉ่แฉ่สบายหู เวลาท่านอยู่ที่ไรความนิยมในตัวท่านจะ ตกลงยังกะฝนดาวตก ยิ่งพูดมากความนิยมยิ่งเสื่อมลง ถ้าท่านหุบปากเป็นไปไปเลย ความนิยม ในตัวท่านยิ่งจะมากกว่านี้” ชาวบ้านรายหนึ่งให้ความเห็น (เอแบคโพลแจง เหตุแม้ว่ากระแสขึ้น"เจ้าตัว ไม่ค่อยอยู่เมืองไทย", 27 ต.ค. 48)

4.5 การพรรณนาตัวละคร ผู้เขียนอาจจะพรรณนาคุณลักษณะของตัวละครเองหรือบอก ผ่านคำพูดของตัวละครหรือคำพูดล้อมรอบตัวละครนั้นๆ ก็ได้ โดยมักจะใช้สมญานามโดยการตั้ง ชื่อเรียกแทนซึ่งมีความสอดคล้องกับพาดหัวข่าว พรรคนำข่าว ทั้งนี้ในข่าวปกติก็ใช้สมญานามแทน บุคคลหรือกลุ่มบุคคลดังกล่าวด้วยเช่นกัน เช่น

พ.ต.ท.ทักษิณ นายกรัฐมนตรี หรือ หัวหน้าพรรคไทยรักไทย สร้างความมั่นใจสวนกระแสชาล เมื่อได้ พบแม้วน้อย วัยชวบ 8 เดือน ที่จังหวัดลำปางพร้อมเปิดเผยกับผู้สื่อข่าวด้วยอาการยิ้มแย้มและหัวเราะเอิ๊กอ้า กว่า ...

ตนเองมีความมั่นใจในบุคลิก หน้าตาและไหวพริบของน้องเต้าส่วน เมื่อใส่ชุดผูกไทแล้ว จะโดดเด่นเป็น สง่า มีลักษณะเป็นผู้นำใครเห็นก็ต้องร้องจ๊าก เรียกว่า ทักษิณน้อย ถ้าบริหารประเทศน่าจะทำได้ดีกว่าตนเอง การที่จะรวมพรรคไทยรักไทยให้เป็นปีกแผ่นนั้นก็ง่ายแค่พลิกฝ่ามือ ... (ทรท. โวเป็นรัฐบาลอีก 60 ปี ทาบน้อง เต้าส่วน, 27 ก.ค. 48)

“แม้วน้อย” หรือ “ทักษิณน้อย” หมายถึง ด.ช.การุณศิลป์ จันทศิริ หรือน้องเต้าส่วน

จากการสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เปิดเผยภายหลังว่า ชายผู้นี้เป็นหัวหน้าแก๊งชิงมอเตอร์ไซค์ วันเกิดเหตุเป็นวันศุกร์สุดสัปดาห์ ก็จะพาลูกสมุนกันซึ่งไปแข่งรถกันที่ถนนพระราม 5 ซึ่งมีปริมาณรถน้อย จึงจะ พากันไประบายอารมณ์ หวังว่าจะลดความเครียดเก็บกดทางอารมณ์ลงได้บ้าง

...

เจ้าหน้าที่ตำรวจยังสรุปให้ฟังอีกว่า ‘เป็นที่น่าสังเกตว่าทำไมสมองที่ทะลักออกมากลับกลายเป็นซีเลื้อย ล้วนๆ มีหน้าไอเดียของหัวหน้าโจคนนี้คิดแต่ละอย่างไม่เข้าท่าเข้าทางสักอย่าง ...’ นายตำรวจกล่าวพร้อมส่าย หัว (หัวหน้าแก๊งชิงดับ ชนเสาไฟฟ้าสุดอนารถ, 26 ส.ค. 48)

“หัวหน้าแก๊งซิงมอเตอร์” หรือ “หัวหน้าโจ” หมายถึง นายวัฒนาเมืองสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ผู้เฒ่านักเลงโตนามว่าเสนาะได้ให้สัมภาษณ์กับผู้สื่อข่าวที่บ้านเมืองทองหลังจบบเข้าคุกไขกับนายประมวลอีกว่า ‘ผมรู้สึกผิดหวังกับบรรดา ส.ส.ในกลุ่มเอามากๆ ส่วนมากไม่ได้สู้เพื่ออุดมการณ์ แต่เพื่อความอยู่รอดมากกว่า ไปยกมือไว้วางใจนายสุริยะจนออกหน้าออกตาและออกทีวี ซึ่งมันสวนกระแสความรู้สึกของประชาชน แต่ก็ดีที่จะได้เป็นการสกรีน ส.ส.เหล่านั้นออกไป ตอนนี้ก็เหลือแต่เลือดที่เข้มข้น คือผมกับนายประมวลเท่านั้น เออ! ป้าอู อีกคน (ทาบส.สหัญภิภราหัวหน้าวังน้ำเย็นชูใจถึงสวนมติพรรค, 1 ก.ค. 48)

“ผู้เฒ่านักเลงโตนามว่าเสนาะ” สมญานามที่ใช้ แทนนายเสนาะ เทียนทอง หัวหน้ากลุ่มวังน้ำเย็น พรรคไทยรักไทย ในข่าวผู้จัดการรายวันจะใช้สมญานามว่า “ป้าเหนาะ”

“ป้าอู” หมายถึง นางอุไรวรรณ เทียนทอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม ข่าวในผู้จัดการรายวันใช้สมญานามนี้ด้วย

4.6 บทบาทตัวละคร ประกอบด้วยตัวละครเอก ตัวละครรองในฐานะผู้กระทำและผู้ถูกกระทำและตัวละครประกอบในฐานะพยานและถูกพาดพิง ดังนี้

4.6.1 ตัวละครเอกในฐานะผู้กระทำ เป็นตัวละครที่มีความสำคัญที่สุดในเรื่อง เป็นผู้กระทำการต่างๆ หรือทำให้ผู้อื่นได้รับผลกระทบ เช่น

สุขนโยนเฝือกร้อนให้ คตง.แนะ"ทำบวดเฝือก-เฝือกกวน-เฝือกเชื่อม" (27 ก.ย. 48)
 ท่านสุขนได้เปิดเผยกับผู้สื่อข่าวว่า"ที่ต้องเฝือกร้อน ไปให้ทาง คตง.ก็เพราะเห็นว่าสมาชิกในองค์กรทุกท่านล้วนแต่อายุมากกันแล้ว ... ส่วนท่านที่ไม่ชอบของหวานเลยก็ต้องทนกล้ำกลืนกินหน่อยก็แล้วกัน ถือว่าเป็นการช่วยประธานที่ชื่อสุขนนะท่านนะ" ท่านประธานสุขน กล่าว
 ตำแหน่งข่าวภายในมมมมีคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินท่านหนึ่งได้แสดงความคิดเห็นว่า"ท่านสุขนเล่นเฝือกร้อนมาแบบนี้ ทำให้ตั้งตัวไม่ติด ..."คณะกรรมการ คตง.ท่านหนึ่งกล่าว

“ท่านสุขน” เป็นตัวละครเอกในฐานะผู้กระทำคือโยนความรับผิดชอบให้กับทางคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน(ผู้ถูกกระทำ)

4.6.2 ตัวละครเอกในฐานะผู้ถูกกระทำ ได้รับผลกระทบจากการกระทำของตัวละครรอง เช่น

โจรใต้ซิม "สุชัย" ป่วนรัฐบาลเก่งกว่า (5 ต.ค. 48)

หมอสุชัยแผลงฤทธิ์ที่กระทรวงสาธารณสุข แม้รัศมีไปถึงภาคใต้ เล่นเอาเหล่าขบวนการโจรก่อการร้ายที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ พากันหงอยเหงา ซิมกระเทือกกันไปตามๆ กัน บ่นกันอุบว่า"ปฏิบัติการก่อวินาศกรรมของพวกเราที่ผ่านมาก็นับว่ารุนแรง และเป็นเวลายาวนานแล้ว แต่ครั้งนี้ต้องยอมรับว่าหมอสุชัยป่วนได้เก่งกว่า เพราะแค่คนเดียวทำเอาคณะรัฐบาลทั้งคณะปั่นป่วน เหมือนโดนมรสุมแคทรินาถล่ม จนทำให้เก้าอี้ในกระทรวงสาธารณสุขหลายตัวโคลงเคลง..."นายโจ๊ะ สะมะแอ โจ๊ะเต๊ะ หัวหน้าโจรใต้ กล่าว

ช่าวนี้แสดงให้เห็นว่า “หัวหน้าโจรใต้” เป็นตัวละครเอกในฐานะผู้ถูกกระทำ และ “หมอสุชัย” เป็นตัวละครรองในฐานะผู้กระทำคือป่วนรัฐบาล (ผู้ถูกกระทำ)

4.6.3 ตัวละครรองในฐานะผู้กระทำ เป็นตัวละครที่มีบทบาทสำคัญรองลงมา และกระทำให้ตัวละครอื่นได้รับผลกระทบจากการกระทำนั้น เช่น

ผู้จัดกวนพิสูจน์แล้ว เจ้ใหญ่-นายหญิง ใหญ่เท่ากับเป๊ะ (3 ต.ค. 48)

หลังมีเหตุกินกาเหลากันระหว่าง เด็กเจ้ใหญ่ ในกระทรวงสาธารณสุข กับร่างทรงนายหญิง จัดทัพมาเสียบหวังปรากฏฐาน เพื่อให้เป็นเส้นสาย ทั้งที่ 2 ฝ่ายต่างก็ ถือองสีเดียวกัน แต่ทำไม่ถึงเกิดเหตุไม่กินเส้นกัน จนทำให้สังคมอ้ออึง วิพากษ์วิจารณ์ด้วยความสงสัย ว่าระหว่างนายหญิง กับเจ้ใหญ่ใครจะเหนือกว่ากัน

ทางนักข่าวผู้จัดกวนจึง เสาะแสวงหาข้อมูลมาเปรียบเทียบ ปรากฏว่า ทั้งสัดส่วน น้ำหนัก หน้าอก เอวและสะโพกเท่ากันเกือบแทบทุกส่วน ไม่มีใครใหญ่กว่าใคร ...

ส่วนทางด้านเจ้ใหญ่อดีตเคยคุมกระทรวงสาธารณสุขที่นั่นมาก่อน เปิดเผยว่า"ถ้าจะถามว่าใครสวยกว่าใครนั้น ตนเองพูดไปก็เหมือนชมตัวเอง ให้สังคมเป็นคนตัดสินดีกว่า แต่ถ้าเรื่องการทำงานแล้ว ตนเองขอยืนยันว่าไม่แพ้หญิงคนไหนในโลกนี้"เจ้ใหญ่ กล่าว

...

ทางด้านนายหญิงกระซิบกระซาบกับผู้สื่อข่าวว่า"ใครจะมาใหญ่กว่าตนเองอีกหละ ขนาดนายกกุมทุกกระทรวงก็ว่าใหญ่แล้ว ตนเองกุนนายกฯอีกที คิดเองก็แล้วกันว่า ใครใหญ่กว่ากัน ส่วนเจ้ใหญ่สุดก็คุมแค่กระทรวงสาธารณสุขกระทรวงเดียวเท่านั้น จะมาแบ่งบารมีเทียบชั้นกับตนเองนั้น เห็นทีจะยาก ในเรื่องความสวยก็ดูจากลูกสาวคนรองก็แล้วกัน"นายหญิงกล่าว

“เจ้ใหญ่” และ “นายหญิง” เป็นตัวละครรองในฐานะผู้กระทำคือทำให้เกิดความขัดแย้งภายในกระทรวงสาธารณสุข “นักข่าวผู้จัดกวน” มีบทบาทเป็นตัวละครเอกในฐานะผู้กระทำ ส่วน “เด็กเจ้ใหญ่” และ “ร่างทรงนายหญิง” เป็นตัวละครประกอบที่ถูกพาดพิง

4.6.4 ตัวละครรองในฐานะผู้ถูกระงับ ตัวละครที่มีบทบาทรองและเป็นผู้
ได้รับผลกระทบจากการกระทำของตัวละครอื่น เช่น

นายฯ สลดเหยื่อน้ำท่วมได้ ครวญ 'ทำไมไม่เลือกไทยรักไทย' (22 ธ.ค. 48)
นายกรัฐมนตรีทักษิณเปิดเผยขณะไปประชุมสังฆกรรมที่จังหวัดสุโขทัยด้วยสีหน้าเศร้าสร้อยว่า...
'ครั้งต่อไปต้องให้การสนับสนุนพรรคไทยรักไทย ไม่ว่าจะส่งส.ส.ลงก็เขต ก็คนต้องทะเลาะกันให้
หมด เมื่อเกิดเหตุทางเราก็จะจัดส่งเจ้าหน้าที่หรือรัฐมนตรีลงไปดูแลอย่างดีเยี่ยมไม่เฉพาะเรื่องน้ำท่วม
แม้กระทั่งเรื่องความยากจน หรือเรื่องงบประมาณก็จะเทไปให้ ครั้งนี้ก็ถือเป็นบทเรียนที่ต้องจดจำ ช่างเป็น
เรื่องที่น่าเศร้าใจจริงๆ' นายกรัฐมนตรีกล่าว

ส่วนทางชาวบ้านที่ประสบภัยน้ำท่วมรายหนึ่งตัดพ้อว่า 'แหมเราก็เป็นคนไทยเหมือนกันก็น่าจะมา
ช่วยเหลือกันบ้าง ตอนนี้พวกเราลำบากมากสูญเสียทุกอย่างทั้งบ้านเรือน หมู หมา กา ไก่ ญาติพี่น้องต้อง
พลัดพรากจากกันเพราะโดนกระแสน้ำซัดไป รัฐบาลเนี่ยจะใจจิตใจดำไปถึงไหน ขนาดพี่น้องคนไทยทั่ว
ประเทศเขาอยากจะทำบริจาค เราก็ซาบซึ้งแล้ว การมีน้ำใจมันมีค่ายิ่งกว่าแก้วแหวนเงินทองเสียอีก อย่างน้อย
ความเอื้ออาทรก็ไม่ได้เสียหายไปกับยุคเทคโนโลยี

งวดหน้าเห็นที่ต้องเลือกไทยรักไทยแล้วละ จะได้เห็นหน้าท่านนายฯบ่อยๆ ครั้ง' ชาวบ้านรายหนึ่ง
ตัดพ้อ

"ชาวบ้านที่ประสบภัยน้ำท่วม" เป็นตัวละครรองในฐานะผู้ถูกระงับ คือได้รับ
ผลกระทบจากการไม่ลงพื้นที่ให้ความช่วยเหลือของนายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นตัวละครเอกใน
ฐานะผู้กระทำ

4.6.5 ตัวละครประกอบในฐานะถูกพาดพิง ถูกตัวละครเอกหรือตัวละครรอง
กล่าวถึงการกระทำต่างๆ เช่น

"นกกระยาง"วอนอย่าขับไล่ ระบุ"อีแร้ง"อันตรายต่อสนามบินกว่าแยะ (29 ก.ย. 48)
"พวกอีแร้งนะตัวแสบ รุมทั้งสนามบินนี้ตั้งแต่เริ่มโครงการ นอกจากจะกินสัตว์ที่อ่อนแอกว่าแล้วยัง
อุบาทว์กินพิสดาร กินทั้งแบบก่อสร้าง อิฐ หิน ดิน ปูน ทราบ กระเบื้องมุงหลังคา ล่าสุดก็กินเครื่องตรวจจับ
วัดถูระเบิดซีทีเอกซ์ กินเข้าไปได้ ไม่กลัวติดล้าคอหรือใจ ท่านรัฐมนตรีเพ็งควรจะขับไล่พวกนี้ให้ไปไกลๆ
พันๆประเทศเรามากกว่า เพราะเป็นอันตรายต่อประเทศชาติเรามาก ถ้าไม่ชินกำจัดไปตั้งแต่เนิ่นๆ ต่อไปจะ
กลายเป็นมะเร็งร้ายลุกลามใหญ่โตจนทำให้พวกเราสิ้นชาติได้ จึงขอเสนอว่าควรเอาเครื่องบินเอฟ 16 ติดหัว
รบแล้วไล่ยิงให้ดับคืนไปเลย"จำฝูงนกกระยางขวากว่า

"อีแร้ง" เป็นตัวละครที่ถูก "จำฝูงนกกระยาง" ซึ่งเป็นตัวละครเอกในฐานะ
ผู้ถูกระงับหรือพาดพิงถึง ซึ่ง "อีแร้ง" สื่อความหมายโดยนัยถึงนักการเมืองที่กระทำการไม่
ชอบมาพากลในการก่อสร้างสนามบินสุวรรณภูมิ

4.6.6 **ตัวละครประกอบในฐานะพยาน** ตัวละครที่ถูกตัวละครอื่นนำมาอ้างถึง เพื่อเป็นพยานในเหตุการณ์หรือสามารถที่จะอธิบายสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ เช่น

ตะลึง! ศพหนุ่มใหญ่ร่างและ สันนิษฐานตกลูกจากเครื่องบิน (12 ส.ค. 48)

‘หลังจากรอชาวบ้านมางุดจนครบทุกคนทั้งหมู่บ้านแล้ว ก็ได้นำร่างชายดังกล่าวขึ้นรถอีแต๋นเพื่อทำการรักษาพยาบาล ด้วยความเร็วสูง 100 กิโลเมตรต่อ 12 ชั่วโมงแต่เดชะบุญสลักเลือดชาติใจตายกลางทางเสียก่อน เนื่องจากบอบช้ำและทนพิษบาดแผลไม่ไหว’ จากคำบอกเล่าของบักแหลม

ส่วนทางเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ชันสูตรพร้อมสันนิษฐานแล้วเปิดเผยว่า ‘เอ๋...จากการค้นเอกสารแล้วทราบภายหลังว่าชื่อนายกนก นามกุลไม่ทราบแน่ชัด แต่ในเอกสารระบุว่าเป็นผู้บริหารระดับสูงของการบินไทย คาดว่าสาเหตุน่าจะตกลูกจากเครื่องบินที่บินในระดับความสูงหลายพันฟุตและน่าจะใช้เวลาเร็วเกินพิกัดจนทำให้ขาดทุน เฮ้ย! ไม่สามารถควบคุมได้ จนพลาดทำพลัดตกลงมากระแทกกับพื้นอย่างน่าสยดสยอง ถ้าขับในความเร็วที่พอประมาณคาดว่าจะไม่ทำให้เกิดความสูญเสียในครั้งนี้ ...’ เจ้าหน้าที่ตำรวจกล่าว

“บักแหลม” เป็นตัวละครเอก และ“เจ้าหน้าที่ตำรวจ” เป็นตัวละครประกอบในฐานะพยาน “นายกนก นามกุลไม่ทราบแน่ชัด” เป็นตัวละครประกอบที่ถูกพาดพิง

4.7 **แหล่งข่าว** “ผู้จัดกวน” แปลงข่าวจากข่าวปกติและอ้างอิงแหล่งข่าวที่พบ คือ แหล่งข่าวประจำวันหรือวัน แหล่งข่าวสำนักข่าวหรือองค์กรชายข่าวและแหล่งข่าวสิ่งตีพิมพ์ปรากฏ ทั้งที่บรรทัดแรกของข่าวหรือในเนื้อข่าวเพื่อสร้างความเสมือนจริงให้กับเรื่องราว เช่น

4.7.1 **แหล่งข่าวประจำวันหรือวัน** หมายถึง บุคคลหรือสถานที่ ซึ่งเป็นแหล่งที่มาของข่าว โดยจะอ้างแหล่งข่าวในบรรทัดแรกของวรรคนำตั้งชื่อเลียนแบบข่าวปกติและสร้างความกวนโดยตั้งชื่อแหล่งข่าวขึ้นใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับเรื่อง เช่น

ทำเนียบรัฐบาล-, พรรคไทยรักไทย-, พรรคประชาธิปัตย์-, บ้านจันทร์ส่องหล้า-, บ้านพระอาทิตย์-, กระทรวงสาธารณสุข-, กกต.-, แอคแบค-, ภาคใต้-, ขอนแก่น-, เชียงใหม่-, แม่น้ำเจ้าพระยา-, กรุงเทพฯ-, องค์กรสื่อโลก-, บางบอน-, ถนนเจริญฯ-, เคนยา-, ไนท์ซาฟารี-, หนองน้ำเขาดิน-

4.7.2 **สำนักข่าวหรือองค์กรชายข่าว** ทั้งสำนักข่าวของรัฐและสำนักข่าวของเอกชนทั้งในและต่างประเทศต่างๆ อาจจะอ้างแหล่งข่าวในบรรทัดแรกของเนื้อข่าว เช่นเดียวกับข่าวปกติ เช่น ศูนย์ข่าวภาคใต้-, รอยเตอร์-

4.7.3 **สิ่งตีพิมพ์ (Publications)** ในข่าวปกติอ้าง “ผู้จัดการรายวัน-” ข่าวแปลงอ้าง “นสพ.ผู้จัดกวน-, ผู้จัดกวน-“ ในบรรทัดแรกและในเนื้อข่าวเช่น

ผู้สื่อข่าวผู้จัดกวนรายงานงานด่วนเข้ามาว่า บัดนี้ได้พบหมาประหลาดยอดอัจฉริยะอีกตัวหนึ่งแล้ว... (พบหมาประหลาดชอบนอนเวลาได้ยิน'เมืองไทยรายสัปดาห์' 28 ธ.ค. 48)

4.7.4 **แหล่งข่าวเปิด** เป็นสิ่งสำคัญเพื่อสื่อความว่าข่าวนั้นสื่อถึงบุคคลใด แต่จะระบุไม่ครบถ้วนเหมือนข่าวปกติเพื่อเลี่ยงการฟ้องร้องทางกฎหมาย จำแนกได้ดังนี้

- **ระบุศ/คำนำหน้า+ ชื่อ +ตำแหน่ง ที่ชัดเจนแต่ไม่ระบุชื่อสกุล** เป็นการเลียนข่าวปกติ แต่ไม่เคร่งครัด กล่าวคือ จะอ้างแหล่งข่าวส่วนหน้าและส่วนหลังไม่สัมพันธ์กัน หรือใช้คำนำหน้าว่า “ท่าน” แทนการระบุคำนำหน้าชื่อ หรืออาจจะระบุตำแหน่งไว้ท้ายคำพูดหรือระบุเพียงตำแหน่งหรือใช้สมญานามเรียกแทน เช่น

พ.ต.ท.ทักษิณ นายกรัฐมนตรี หรือหัวหน้าพรรคไทยรักไทย ... นายกรัฐมนตรี กล่าว(สุริยะ-สุริยาลูนแม้วปั่นหัวก้อย ใครแพ้เปิดทางปรับกรม., 7 ก.ค. 48)

นายอภิสิทธิ์ หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์... นายอภิสิทธิ์ กล่าว (เทพเทือกสิ้น'พร้อมเป็นรัฐบาล' ชาวบ้านขานรับ 'เจ้ายิงไม่พร้อม', 6 ธ.ค. 48)

พ.ต.ท.ทักษิณ... พ.ต.ท.ทักษิณ นายกรัฐมนตรีกล่าว (แม้วเจอแล้วที่เจียบๆ สำหรับจัดไผ่กรม., 29 ก.ค. 48)

ท่านวิฒนายังแถมท้ายฝากไปถึงนักวิชาการและบรรดาสื่อสารมวลชนทั้งหลายว่า ... **รัฐมนตรีกระทรวงรถซึ่งขบกรมลัน** (วิฒนาไอเดียกระดูก เปลี่ยนกระทรวง"พัฒนาสังคม"เป็น"พัฒนารถซึ่ง", 27 ก.ย. 48)

ผู้ช่วยรัฐมนตรีทรัพยากรธรรมชาติ ให้สัมภาษณ์กับสื่อมวลชนหลังกลับจากเคนยา ว่า... **ผู้ช่วยรัฐมนตรีทรัพยากรธรรมชาติ กล่าว** (ในกีฬาฟาร็อคตลอดสมาชิกใหม่"ปลอด"ปังเพิ่มเมนูเด็ด"เนื้อฮิปไปอ่อนผัดเผ็ด", 22 พ.ย. 48)

นางระเบียบรัตน์ ประธานชมรมเสริมสร้างความสุขของครอบครัว...
เจ้เบียบ กล่าวเตือน (เจ้เบียบแนะใจไทยดูตัวอย่าง"ช่วงช่วง-หลินฮุ่ย" ไม่ท้องก่อนแต่ง, 10 พ.ย. 48)

- ใช้ชื่อเล่นและอ้างแหล่งข่าวที่ไม่ใช่บุคคล ใช้ชื่อเล่นเป็นชื่อที่ตั้งขึ้นเพื่อเป็นแหล่งข่าวในเรื่องแต่งและให้รายละเอียดเพื่อสร้างความซับซ้อน หรืออ้างแหล่งข่าวที่ไม่ใช่บุคคลและระบุตำแหน่งเช่นเดียวกับมนุษย์ เช่น

บั๊กแหลม ชาวบ้านโคกอีโด่ เล่าถึงเหตุการณ์ระทึกดังกล่าวให้ฟังว่า... จากคำบอกเล่าของ**บั๊กแหลม** (ตะลึง! ศพนุ่มใหญ่ร่างและ สันนิษฐานตกจากเครื่องบิน, 12 ส.ค. 48)

เจ้พิณ คนไทยคนหนึ่งที่ไปร่วมงานกินลำไยที่**ท้องสนามหลวง** ได้แสดงความคิดเห็นว่า... **เจ้พิณ แซมป์ผู้ชนะสิบทิศ** กล่าว**วิงวอน** (คนไทยวอนสุริยะ-ยาวเรศกินลำไยแพนหัวคิว, 2 ส.ค. 48)

พระพิรุณ ผู้ดูแลผลิตน้ำฝน โฉบลงมาแถลงข่าวยังชั้นบรรยากาศโทรโปสเฟียร์เพื่อแถลงข่าวขอโทษชาวเหนือ... **พระพิรุณกล่าวท่ามกลางปุยเมฆ** (พระพิรุณขอโทษ 'คนเหนือ' หวังทำฝนตกภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 16 ส.ค. 48)

ด้านจำฝูงนกที่ไซบีเรีย หลังรับข้อความก็ตอบกลับมายังทำนรัฐมนตรีว่า... **จำฝูงนกที่ไซบีเรีย** กล่าว (หมอสู้ช่วยอนหวัदनคดีเลยเข้าไทย"ประมุขรถพยาบาลเครียด" ไม่มีเวลารับมือ, 21 ต.ค. 48)

5.7.5 แหล่งข่าวปิด อ้างแหล่งข่าวในเนื้อหาข่าวที่เป็นผู้อยู่ในเหตุการณ์จริงหรืออ้างรายงานข่าว เช่น

มีรายงานข่าวจากสนามฝึกสโมสรรแมนเชสเตอร์ยูไนเต็ด เจ้าหนูมหัศจรรย์เวย์น รูนีย์ ตำแหน่งศูนย์หน้าเท้าพิฆาต จอมยั่วใบแดง ได้จับกลุ่มกับเพื่อนร่วมทีม พุดจกัันถึงการจัดฟุตบอลโลกที่จะมีขึ้นที่ประเทศเยอรมนี ซึ่งเป็นเป็นเจ้าภาพในปี 2006 ที่จะมาถึงนี้... (นักบอลเชียร์ดีงวาสนาเป็นกรรมการบอลโลก ถนัดซัก 'เข้า-ออก' ใบแดง, 21 ก.ย. 48)

มีรายงานเข้ามาล่าสุดว่า นายเสนาะ หัวหน้ากลุ่มวังน้ำเย็น ได้จับเข้าคุกไขกับนายประมวลเพื่อปรึกษาหารือเรื่องอนาคตของกลุ่มว่าจะดำเนินไปอย่างไร...(ทาบส. สหญิงภัทราหัวหน้าวังน้ำเย็นชูใจถึงสวนมติพรรค, 1 ก.ค. 48)

- ไม่ระบุชื่อระบุเพียงตำแหน่งคล้ายข่าวปกติและบรรยายลักษณะท่าทางซึ่งไม่สามารถระบุเช่นนี้ได้ในข่าวจริง เช่น

ทางด้านส.ส.ในพรรคท่านหนึ่งได้แสดงความยินดีและทิ้งในความคิดของหัวหน้าพรรค
พร้อมแสดงความคิดเห็นว่า... **ส.ส.ในพรรคท่านหนึ่งกล่าว** (ทรท. ใจเป็นรัฐบาลอีก 60 ปี ทาบน้อง
เต้าส่วน, 27 ก.ค. 48)

แหล่งข่าวผู้ใกล้ชิดเปิดเผยด้วยความตื่นตะลึงตึงๆ ถึงใ้ปะว่า... แหล่งข่าวผู้ใกล้ชิด
รายงานยิบ(ประหลาดกว่าหนูเหม่มแท้ง 3 เดือน น้ไม่รู้ตัว , 7 ก.ย. 48)

แหล่งข่าวผู้ใกล้ชิดสนิทแนบกับบ้านจันทร์สองหล้า เปิดเผยว่า ... แหล่งข่าวเปิดเผยต่อไป
อีกว่า...แหล่งข่าวลับพอสสมควร **กระซิบที่ดึงหูนักข่าวผู้จัดกวน** (ทักษิณลั่น' เอาจริงคอร์รัปชัน'แม้ว-
ครอบครัว-คนใกล้ชิด' หนาว, 26 ธ.ค. 48)

- **ระบุงอาชีพเพียงอย่างเดียว** เป็นตัวละครที่สร้างขึ้นมาให้สอดคล้องกับเรื่อง
เสมือนว่าผู้สื่อข่าวได้ล่วงรู้ข้อมูลจากแหล่งข่าวที่อยู่ในเหตุการณ์นั้นจริงๆ หรืออ้างผู้
สันตทัศน์ซึ่งในข่าวปกติไม่พบการอ้างแหล่งข่าวลักษณะนี้ เช่น

นักดาราศาสตร์ได้วิเคราะห์และให้ความเห็นต่อเหตุการณ์ครั้งนี้อย่างตื่นเต็นว่า...
ผู้เชี่ยวชาญทางด้านปรากฏการณ์ทางธรรมชาติวิเคราะห์(ทพท. ไซวันชื่นไทยแลนด์ชุดใหม่ พระ
อาทิตย์ตกพร้อมกัน 2 ดวง, 5 ก.ค. 48)

จากความคิดเห็นของจิตแพทย์วิเคราะห์ว่า... จิตแพทย์กล่าว (โรคจิตโผล่อีกราย พัน 3
ส.ส.หัวแบะ, 13 ก.ย. 48)

ส่วนทางเจ้าของแผงขาย CD ย่านสะพานเหล็กรายหนึ่งเปิดเผยว่า... เจ้าของแผงขาย
CD ย่านสะพานเหล็กรายหนึ่งกล่าว (ปชป.เซ็ง 'ซีดีซีทีเอ็กซ์' โดน 'ซีดีเอ็กซ์เนรแอ' เปียดตกแผง, 15
ก.ค. 48)

ด้านผู้สันตทัศน์ให้ความเห็นว่า ...ผู้สันตทัศน์กล่าว (แม้พับแผนทายาททาง
การเมือง, 16 ธ.ค. 48)

- **อ้างประชาชนทั่วไปไม่ระบุชื่อ** หน้า “ผู้จัดกวน” มักจะสะท้อนความคิดเห็นใน
มุมมองของชาวบ้านออกมากกว่าข่าวปกติ เพื่อนำมาเสียดสี ล้อเลียนเกี่ยวกับประเด็นที่
เกิดขึ้นว่ามุมมองของชาวบ้านมีความเห็นและความรู้สึกอย่างไร เช่น

ส่วนชาวบ้านรายหนึ่ง ในจำนวนเกือบ 20 ล้านคนที่ไม่ได้เลือกไทยรักไทย ได้แสดงความคิดเห็นว่า... ชาวบ้านรายหนึ่งกล่าว (ทักษิณรัตน์' เอาจริงคอร์รัปชัน"แม้ว-ครอบครัว-คนใกล้ชิด' หนาว, 26 ธ.ค. 48)

4.8 การระบเวลา สถานที่ คือ การพรรณานจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้มีความสัมพันธ์กับเรื่องที่แต่งขึ้น จำแนกได้ดังนี้

4.8.1 เน้นให้ความสำคัญกับฉาก เป็นการบรรยายธรรมชาติ สภาพการดำเนินชีวิตของตัวละคร สภาพแวดล้อมเชิงนามธรรม ดังนี้

- การบรรยายฉากที่เป็นธรรมชาติ พรรณนาฉากลักษณะนี้เมื่อตัวละครไม่ใช่มนุษย์ เป็นสภาพความเป็นอยู่ของตัวละครตามธรรมชาติ เช่น

พูดกันจริงๆ นานฟ้าแห่งนี้พวกตนบินว่อนกันมาตั้งแต่สมัยยุคไดโนเสาร์เต่าล้านปี เจ้านกเหล็กเพ็งจะสะเออะมาบินแค่ร้อยปีให้หลังมานี้เอง มาที่หลังกลับมาให้อำนาจบาตรใหญ่รังแกสัตว์อย่างพวกเรา ส่วนพื้นห้วย หนอง คลอง บึง ก็มีพวกเพี้ยนๆหากินกันอยู่ ไม่ว่าจะเป็ น พวกนก หนู แมลง กุ้ง หอย ปู ปลา เขียด ไล่เดือน และเจ้าตัวเงินตัวทอง ได้อาศัยแหล่งที่อุดมสมบูรณ์แห่งนี้เป็นที่หากิน จู่ๆ ก็จะมาไล่ตะเพิดพวกเรา แบบนี้น่าจะมีมนุษยธรรมบ้าง ("นกกระยาง" วอนอย่าขับไล่ ระบุ "อีแร้ง" อันตรายต่อสนามบินกว่าแยะ, 29 ก.ย. 48)

พรรณนาเห็นฉากที่นานฟ้าสนามบินสุวรรณภูมิสอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ของตัวละครเอกคือ "นกกระยาง" จากข่าวที่ปัญหาเรื่องนกในสนามบินสุวรรณภูมิ ประเด็นข่าวตรงกับผู้จัดการคือ "สส.เบ่งบินโชว์เบียดVIP นกสุนัขไล่แจมรับแม้ว" (30 ก.ย. 48) นำมาสร้างเรื่องในมุมมองของนกกระยางเพื่อเสียดสีนักการเมือง

- การบรรยายฉากที่เป็นสภาพการดำเนินชีวิตของตัวละคร สะท้อนให้เห็นภาพด้วยการประชดประชันหรือการบอกกล่าวอย่างตรงไปตรงมา เช่น

นายบักแหลม บก.ผู้จัดกวนสำนึกผิดแกลงข่าวกราบขอโทษมายังนายกรัฐมนตรีในกรณีทางหนังสือพิมพ์ผู้จัดกวนใส่สี ตีไข่ ... จนทำให้เสถียรภาพของทางรัฐบาลสิ้นคลอน ความศรัทธาเสื่อมลงอย่างเรื่องทีบอกว่าเศรษฐกิจกำลังตกต่ำก็ไม่ใช่ความจริง นำมัน

ขึ้นราคาก็ไม่ใช่ว่าแพงจนประชาชนรับไม่ไหว คุณภาพชีวิตของคนกรุงเทพฯ ก็ปลอดภัยดีไม่เห็นมีระเบิดสักตูมตรงไหนเลย ปัญหาทางภาคใต้ที่กำลังคลี่คลายไปในทางที่ดี ไม่เห็นจะเลวร้ายเหมือนที่สื่อประโคมข่าว ปัญหาเรื่องรถติดก็เริ่มไม่มีแล้ว เพราะคนเริ่มไม่ใช้รถ การท่องเที่ยวก็ดีขึ้นไม่ซบเซาเหมือนดังข่าวที่ออกมา ปัญหาเรื่องคอร์รัปชันก็ไม่มีแล้วเพราะไม่มีอะไรจะให้อิน โครงการเมกะโปรเจกต์ก็ลดขนาดลงตั้งครึ่งหนึ่ง (บก. 'ผู้จัดกวน' ขอโทษแม่่ว กรณีสื่อชอบปรุงแต่ง', 13 ก.ค. 48)

ใช้น้ำเสียงประชดประชันสะท้อนสภาพปัญหาเศรษฐกิจของประชาชน และเหน็บแนมนายกรัฐมนตรีที่ตำหนิการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชน ดังที่ผู้จัดการรายวันนำเสนอข่าว “ทักษิณได้พวกไม่รักชาติล้มเศรษฐกิจไม่เลวร้าย-เร่งกู้ภัยน้ำมัน” (9-10 ก.ค. 48)

- การบรรยายจากที่เป็นสภาพแวดล้อมเชิงนามธรรม เป็นสิ่งที่ไม่สามารถจับต้องได้และเป็นรูปธรรม แต่สามารถสัมผัสได้ด้วยจิตใจหรือความรู้สึก เพราะเป็นเรื่องที่แต่งเกินจริงเพื่อเสียดสีบุคคลซึ่งไม่พบการบรรยายจากนามธรรมในข่าวผู้จัดการรายวัน เช่น

ก่อนการเลือกตั้งซ่อมครั้งนี้ ตนเองได้เข้าไปสักการะ สังเกตเห็นพระพักตร์ขององค์ท่านหนึ่งขริบแต่หลังจากประกาศผลการเลือกตั้งออกมา ปรากฏว่าพระพักตร์ขององค์ท่านเปลี่ยนอารมณ์เหมือนท่านปีติอะไรบางอย่าง จนสร้างความมหัศจรรย์ให้กับผู้พบเห็น ตนเองคิดตามประสาชาวบ้านว่า อาจเป็นเพราะองค์ท่านพึงพอใจกับผลการเลือกตั้งครั้งนี้ ที่ทางฝ่ายรัฐบาลแพ้การเลือกตั้งอย่างยับเยิน' ชาวบ้านรายหนึ่งกล่าว (พระพุทธรูปประหลาดก่อนหลังเลือกตั้งพระพักตร์เปลี่ยนอารมณ์, 4 พ.ย. 48)

บรรยายภาพพระพักตร์ของพระพุทธรูปแสดงให้เห็นว่าพึงพอใจที่พรรคไทยรักไทยแพ้การเลือกตั้งซ่อมใน 4 จังหวัดดังที่กล่าวไว้แล้ว

4.8.2 ไม่นั่นให้ความสำคัญกับฉาก เน้นอารมณ์ขันที่เกิดจากการแสดงความคิดเห็นของตัวละครมากกว่าการพรรณนาเหตุการณ์ เช่น

พ.ต.ท.ทักษิณ นายกรัฐมนตรี หรือหัวหน้าพรรคไทยรักไทย ให้สัมภาษณ์กับผู้สื่อข่าวกรณีจะมีการปรับคณะรัฐมนตรี หลังการอภิปรายเรื่องสินบน CTX โดยให้เหตุผลว่า ... นายกรัฐมนตรี กล่าว (สุริยะ-สุริยาลันแม้วป็นหัวก้อย ใครแพ้เปิดทางปรับครม., 7 ก.ค. 48)

4.9 มุมมองในการเล่าเรื่อง ที่ผู้เขียนใช้ในการเล่าเรื่อง จำแนกได้ดังนี้

4.9.1 **ปรากฏตัวในฐานะตัวละครเอก** ไม่พบการนำเสนอด้วยมุมมองเช่นนี้ในข่าวผู้จัดการรายวัน ในหน้า “ผู้จัดกวน” ผู้สื่อข่าวสามารถเป็นตัวละครหลักในเรื่องได้ เช่น

บักแหลม นักข่าวหัวมะละกอของผู้จัดกวนได้ล่วงหน้าลงพื้นที่ไปก่อน เพื่อสอบถามความคิดเห็นของชาวบ้านว่ารู้สึกอย่างไรกับเรื่องการแก้ปัญหาเรื่องความยากจนครั้งนี้ เมื่อเท้าแตะพื้นดินอีสานที่อำนาจเจริญ ก็เห็นชาวบ้านกำลังขุดหลุมขนาด 10 เมตร คูณ 10 เมตร และลึกประมาณ 5 เมตร ด้วยจอบบ้าง เสียมบ้าง อย่างชะมัดเขม้น ด้วยความสงสัยจึงเข้าไปสอบถามชาวบ้านรายหนึ่ง หลังปาดเหงื่อซับที่ใบหน้าแล้วบอกว่า

“เห็นว่า ท่านนายกฯ และคณะรัฐมนตรี จะเดินทางมาฝั่งตัว เพื่อไม่เป็นการเสียเวลา พวกเราจึงตั้งรอกษ์ขุดหลุมขุดหลุมเตรียมไว้ตั้งแต่เนิ่นๆ เมื่อมาถึงก็จะได้ฝังพร้อมกัน และเอาดินกลบทันที ...”ชาวบ้านรายหนึ่งกล่าว พร้อมจ้างจอบขุดหลุมต่อไป (ข่าวอำนาจเจริญขุดหลุมรอ “แม่ฝั่งตัว”, 8 ธ.ค. 48)

“บักแหลม นักข่าวหัวมะละกอของผู้จัดกวน” เป็นตัวละครเอกที่มีส่วนร่วมกับชาวบ้านเสมือนรายงานเหตุการณ์จากสถานที่จริง เพื่อเสียดสีการวางแผนลงพื้นที่ จ. อำนาจเจริญ ของนายกรัฐมนตรี

4.9.2 **ปรากฏตัวในฐานะตัวละครรอง** ผู้สื่อข่าวเป็นตัวละครหนึ่งในข่าวและตอบโต้กับตัวละครเอกหรือตัวละครรองในข่าว เช่น

งานวันเกิดคุณหญิงอ้อ ที่บ้านจันทร์สองหล้า ปีนี้งีบเหงาวังเวงกว่าทุกครั้งที่ผ่านมา แยกหรือญาติสนิท มิตรสหายมาร่วมฉลองกันบางตา **นักข่าวเราจึงเสียบๆเคียงๆสอบถามแยกที่ใกล้ชิดเปรยอย่างกระมิตกระเมี้ยนออกมาว่า** “ที่หญิงอ้อหน้าเศร้า หน้าดำ ก็เพราะว่าปีนี้ ทางนายกฯไม่มีเครื่องบินของกองทัพอากาศ C-130 ขนเพื่อนฝูงและญาติจากทั่วสารทิศมาอวยพรวันเกิดให้ได้ จึงตัดพ้อน้อยอกน้อยใจ ที่งานวันเกิด งานขึ้นบ้านใหม่น้องสาวอยู่ไกลถึงเชียงใหม่ยังจัดหาให้ได้ตัวเองเป็นภรรยาแท้ๆถึงสักคันก็ไม่มี อาจจะเป็นเพราะนายสนธิ ผู้ก่อตั้งหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ และผู้ดำเนินรายการเมืองไทยรายสัปดาห์นั้นแหละ เอาเรื่อง C-130 ไปพูดว่า ทางกองทัพอากาศมีบริการให้นั่งฟรีๆ ก็เลยมีประชาชน แห่แห่นกันไปเข้าคิว กันอย่างล้นหลามชนิดมีดีฟ้ามัวดิน เครื่องบินลำนี้จึงไม่ว่าง” รายงานข่าวจากบ้านจันทร์สองหล้า (อ้อน้อยใจ พ้อวันเกิดทั้งที่ไม่มี C-130 ขนคนมางาน, 24 พ.ย. 48)

“คุณหญิงอ้อ” เป็นตัวละครเอกและเล่าเรื่องผ่านมุมมอง “นักข่าว” ซึ่งเป็นตัวละครรองที่เข้าไปสังเกตการณ์งานวันเกิด ล่วงรู้สี่หน้าท่าทาง คำพูดของตัวละครอื่นผ่านมุมมองของ “นักข่าว” เท่านั้น

4.9.3 ไม่ปรากฏตัวในฐานะตัวละคร ผู้สื่อข่าวไม่ได้เป็นตัวละครในข่าวแต่สามารถรายงานข่าวได้เป็นรู้แจ้งหรืออ้างแหล่งข่าวโดยมีมุมมองที่จำกัดในฐานะบุรุษที่ 3 หรือผสมผสานทั้งมุมมองรู้แจ้งและมุมมองจำกัดเข้าด้วยกัน

- **เป็นผู้รู้แจ้ง** เน้นให้รายละเอียดเพียงอย่างเดียว ไม่มีการรายงานความคิดเห็นหรือความรู้สึกของแหล่งข่าว หากมีผู้เขียนจะเป็นผู้บรรยายคำพูดนั่นเอง (Indirect Speech)

พิษราคาน้ำมันทำให้คนไทยสำรอง ซนิตออกมาเป็นสายเลือด ถึงกับพากันบ่นคิดสั้นหนีปัญหาเศรษฐกิจที่รุนแรง ...

ครั้งจะคิดฆ่าตัวตายเชือกก็ขึ้นราคา, ยาฆ่าแมลงก็ราคาแพงลิ่วจนไม่มีปัญญาที่จะหาเงินมาซื้อ ครั้นจะขับรถพุ่งหลาวลงจากทางด่วนก็ไม่มีเงินเติมน้ำมันและเงินค่าผ่านทาง จะยิงตัวตายก็ไม่มีเงินจ่ายค่าลูกปืน จะผูกคอตายได้ต้นยางก็ไม่มีสักต้นเพราะโดนคอร์รัปชัน ตั้งแต่เป็นกล้ายาง **ไอ้ย! กลุ่มๆ เห็นทีจะต้องโดดพุดปาดตาย หรือไม่ก็ผูกคอตายได้ต้นผักชี ไอ้ย! กลุ่มๆ** (คนไทยแห้วฆ่าตัวตายหนีปัญหาเศรษฐกิจ เชือก, ยาฆ่าแมลงล่อขึ้นราคา, 5 ก.ค. 48)

ผู้เขียนรู้ปัญหาของตัวละครรอบด้านว่าตัวละครคิดจะหาวิธีการฆ่าตัวตายและมีสภาพอารมณ์เครียดอย่างไร เพื่อสะท้อนสภาพปัญหาเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในขณะนั้น

- **จำกัดในฐานะบุรุษที่ 3** มีมุมมองที่จำกัด ไม่สามารถล่วงรู้ความคิด ความรู้สึกของตัวละครได้ จะทราบผ่านคำพูดของตัวละครหรือตัวละครที่อยู่ล้อมรอบ เช่น

พ.ต.ท.ทักษิณ นายกรัฐมนตรี หรือหัวหน้าพรรคไทยรักไทย จัดงานใหญ่โตมโหฬารฉลองผลงานขึ้นโบว์แดงเนื่องจากน้ำมันดีเซลลดฮวบดีเทียบถึง 40 สตางค์ เป็นประวัติศาสตร์ในรอบ 19 เดือน หลังจากพุ่งขึ้นมาตลอด พร้อมให้สัมภาษณ์อย่างหน้าระรื่นว่า 'ถือว่าเป็นของขวัญขึ้นโบแดงจากทางรัฐบาลที่มอบสำหรับประชาชนคนไทย

ในวันเข้าพรรษา ...ต่อไปถ้าราคาน้ำมันดีเซลลดลงอีกก็จะลดลงอีกเอาให้สุดๆ ไปเลย' พ.ต.ท. ทักษิณ นายกรัฐมนตรี กล่าวด้วยอาการยิ้มแย้มแจ่มใส

ส่วนทางน.ส.ป๊อ ลูกสาวพ่อค้ารับส่งเนื้อหมูในตลาดจังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งใช้รถ ปิกอัพเป็นยานพาหนะและเติมน้ำมันดีเซลเป็นประจำ ได้แสดงความคิดเห็นว่า 'ตนเองมีผลกระทบโดยตรง เห็นทางรัฐบาลลดราคาน้ำมันดีเซลลงอย่างשובชวบชวบชนิดตั้งตัว ไม่ติดก็โล่งอกไปเปลาะหนึ่ง ... ตนเองคงไม่มีเวลาไปร่วมฉลองในครั้งนี้อย่างไรก็ตามหา กิน แต่ถ้าข้าวของอุปโภคบริโภคหรือศรัทธาในตัวท่านนายกฯลดฮวบลงเหมือนสินค้าละก็ ตนเองจะขอไปร่วมฉลองด้วยอย่างแน่นอน' น.ส.ป๊อ ลูกสาวพ่อค้ารับส่งเนื้อหมูในตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ แสดงความคิดเห็น (แม้ปิดทำเนียบฉลอง 'ดีเซลลดฮวบ40สต.', 21 ก.ค. 48)

จะเห็นว่าผู้เขียนมีมุมมองที่จำกัดในฐานะบุรุษที่ 3 คือ "พ.ต.ท.ทักษิณ นายกรัฐมนตรี หรือหัวหน้าพรรคไทยรักไทย" เป็นผู้แสดงความคิดเห็นและ ประกอบคำพูดที่ล้อมรอบตัวละครคือ "น.ส.ป๊อ ลูกสาวพ่อค้ารับส่งเนื้อหมูในตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์" ด้วย

- **ผสมเป็นผู้รู้แจ้งและจำกัดในฐานะบุรุษที่ 3** บรรยายให้รายละเอียด เสมือนอยู่ในเหตุการณ์และบอกผ่านคำพูดของตัวเองจึงมีความจำกัดใน ในฐานะบุรุษที่ 3 ด้วย เช่น

พ.ต.ท.ทักษิณ นายกรัฐมนตรี หรือหัวหน้าพรรคไทยรักไทย ได้เดินทางไป นอนกลางวัดกึ่งกลางคืน สวมบทเด็กวัด 1 คืน ท่ามกลางหน่วยอารักขาหลายกองพัน พร้อมเยี่ยมเยียนประชาชน เพื่อสร้างความมั่นใจ ว่าพื้นที่แห่งนี้ไม่ได้เป็นสีแดงหรือ อันตรายเหมือนที่คนทั่วไปรู้สึก

หลังจากออกตรวจพื้นที่ พร้อมด้วยหน่วยคุ้มกันแน่นหนา แล้วให้สัมภาษณ์ กับสื่อมวลชนว่า"พื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนที่ได้ใกล้สงบแล้วไม่ว่าจะเป็นที่ต้นหยงลิมือที่ว่ารุนแรงตอนนี้ก็เริ่มเงียบลงแล้ว ที่เจาะไอร้องก็สงบดี ระแงะก็กำลังจะสงบ และอีกหลายอำเภอ หลายกิ่งอำเภอก็เริ่มจะสงบ เพราะตนเองได้สั่งให้ทางการปราบปรามอย่างจริงจัง ..."

พ.ต.ท.ทักษิณ นายกรัฐมนตรี กล่าว

ส่วนทางนักวิชาการด้านมนุษยชนได้แสดงความเห็น หลังท่าน นายกรัฐมนตรีออกมาประกาศ เพื่อสร้างความมั่นใจในครั้งนี้อย่างเป็นครั้งแรกและครั้งเดียวที่กลุ่ม NGO และกลุ่มสิทธิมนุษยชนเห็นด้วยกับท่านนายกฯว่า ... นับว่ามาตรการทางรัฐบาลใช้ได้ผลที่เอาท่านนายกฯไปปล่อยให้อั้วพวกโจรมันวางระเบิดชู่ไปชู่มาที่ละหลายๆจุดจนระเบิดมันเหี้ยนไปเองและในที่สุดพื้นที่แห่งนี้ก็เงียบสงบลงเสียที" นักวิชาการด้านมนุษยชน กล่าว (แม้वलันภาคใต้ ใกล้สงบ เหตุ"โจรใช้ระเบิดเกือบหมดแล้ว", 11 ต.ค. 48)

ตอนเกริ่นนำผู้เขียนเป็นผู้บรรยายเหตุการณ์เสมือนเป็นผู้รู้แจ้ง แต่ก็มีมุมมองที่จำกัดโดยผ่านคำพูดของตัวละคร “พ.ต.ท.ทักษิณ นายกรัฐมนตรี หรือหัวหน้าพรรคไทยรักไทย” และการวิพากษ์วิจารณ์ถึง “พ.ต.ท.ทักษิณ” ผ่าน “นักวิชาการด้านมนุษยชน” จึงเป็นผสมผสานมุมมองผู้รู้แจ้งและมุมมองจำกัดในฐานะบุรุษที่3

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5. กลวิธีการแปลงข่าวในข้อเขียนรูปแบบต่างๆ โดยส่วนมากจะใช้วิธีการนำเสนอรูปแบบเลียนแบบข่าวปกติซึ่งประกอบด้วย พาดหัวข่าว พรรคนำ เนื้อข่าว และภาพข่าว เช่น

โจรใต้ซึ่ม "สุชัย"ป่วนรัฐบาลเก่งกว่า (5 ต.ค. 48)

สาธารณสุข - เหล่าโจรใต้พากันซัด หลังโดนหมอสุชัย แชนงป่วนรัฐบาลได้เหนือชั้นกว่า จนต้องกา
กระทรวงสาธารณสุขให้เป็นพื้นที่สีแดงเข้มปรี๊ด

หมอสุชัยแผลงฤทธิ์ที่กระทรวงสาธารณสุข แฝรัศมีไปถึงภาคใต้ เล่นเอาเหล่าขบวนการ
โจรก่อการร้ายที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ พากันหงอยเหงา ซึ่มกระทอกันไปตามๆ กัน บ่นกันอุบว่า
"ปฏิบัติการก่อวินาศกรรมของพวกเราที่ผ่านมาก็นับว่ารุนแรง และเป็นเวลายาวนานแล้ว แต่ครั้งนี้
ต้องยอมรับว่าหมอสุชัยป่วนได้เก่งกว่า เพราะแค่คนเดียวทำเอาคณะรัฐบาลทั้งคณะปั่นป่วน
เหมือนโดนมรสุมแคทรินาถล่ม จนทำให้เก้าอี้ในกระทรวงสาธารณสุขหลายตัวโคลงเคลง

พวกเรามีสมาชิกและเครือข่ายเป็นร้อยเป็นพัน ช่วยกันก่อวินาศกรรมยังไม่ป่วนเท่าหมอสุชัย
คนเดียว ตอนนี่คิดกันอยู่ว่าอาจจะทาบตามมาร่วมขบวนการ เพื่อสมทบกับกลุ่มเรา คาดว่ารัฐบาล
จะปั่นป่วนมากกว่านี้ บางทีอาจจะถึงขั้นยุบสภาไปเลย พุดแล้วจะหาว่าคุย เหวี่ยงๆ เข้าป่าดีกว่า พุด
มากเดียวโดนเจ้าหน้าที่รัฐฯสอยเอา" นายโจ๊ะ สมะแอ โจ๊ะเต๊ะ หัวหน้าโจรใต้ กล่าว

นอกจากนั้นยังแปลงข่าวมานำเสนอในรูปแบบอื่นๆ ด้วย ดังนี้

5.1 นำเสนอด้วยการใช้บทสนทนาโต้ตอบหรือบรรยายและแทรกบทสนทนา

ดังนี้

แฉ! เทปสนทนาลับ "แม่่ว-แป้ว เรื่อง C-130" (8 ธ.ค. 48)

แป้ว : พี่แม่่ว น้องขอโทษ...ข (มีเสียงสะอื้นปน).. ซิกๆ...

แม่่ว : เรื่องอะไรจะแป้ว... ใจเย็นๆ...ค่อยๆพูด

แป้ว : ต่อไปนี่น้องจะไม่ใช้เครื่อง C-130 ขนคนไปงานวันเกิดอีกเด็ดขาด... บี้ด! (เสียงเซ็ดน้ำมูก) น้องให้
สัญญา... ซิกๆ ...

แม่่ว : น้องสำนึกแล้ว ว่าการ เอาของหลวงที่มาจากภาษีของประชาชนไปใช้มันไม่ถูกต้อง?... โอ...อ..
น้องสุดที่รัก (น้ำเสียงดีใจ)

แป้ว : มะ ... มะ... ไม่ใช่อย่างนั้น คะ... คะ.. คะพี่ (เสียงสั่น กลัวๆ)

แม่่ว : ยังไง?

แป้ว : พะ... พะ.. พี่ไม่ได้อ่านข่าว C-130 ของอิหร่าน พะ...พะ...พุ่งชนตึกเฮอร์?... คะ... คะ.. คนตายเป็น
ร้อยเลย...คราวหน้าน้อง ขอเป็น F-16 สักฝูงนะ หรือไม่กี่เครื่องไทยคู่ฟ้าก็ตาย...ย... (เสียงใสเหมือนเด็กกำลัง
อ่อนซนม)

แม่่ว : ...!!!!?? (แต่...ว...)

เลียนแบบการถอดบทสนทนาออกมาและเลียนเสียงสื่อสภาพอารมณ์ อากัปกริยาของตัว

ละคร

หนุ่มถึงแตกโรหาฮีชีบายลั่นดอกเท่าไหรักู้ (30 พ.ย 48)

ผู้จัดควน - ดาวพุธเดินถอยหลัง เป็นเหตุให้หนุ่มใหญ่เดี่ยงจนถึงแตก วังโรหาฮีชีบาย ยืนยันดาวพุธห้ามพูด แต่ไม่ได้ห้ามกู่

แหล่งข่าวเปิดเผยว่า "ที่บริเวณเคาน์เตอร์เงินด่วนได้มีผู้คนจำนวนมากมายืนรอคิวเพื่อยื่นเอกสารขอ กู้เงินกันอย่างหนาแน่น และก็เป็นที่น่าสังเกตว่าภายในกลุ่มของผู้ที่มากู้เงินครั้งนี้ มีหนุ่มใหญ่ ผิวขาว หน้า เหลี่ยม ท่าทางดูภูมิฐาน และคุ่นหน้าคุ่นตาชาวบ้านเป็นอย่างดี นั่งรอเรียกชื่อด้วยท่าทางห่อเหี่ยว คอพับคอ ตก

หลังจากเจ้าหน้าที่ได้เรียกชื่อเพื่อสัมภาษณ์ก่อนการอนุมัติเงิน ทราบชื่อภายหลังว่านายแก้ว บ้านอยู่แถว ถนนจรัญฯ

เจ้าหน้าที่ได้สอบถามว่า : มีความจำเป็นต้องใช้เงินเท่าไร ?

นายแก้ว : ก็ประมาณแสนล้าน เท่าจำนวนที่กรอกมานั้นแหละ

เจ้าหน้าที่ : จะกู่ไปทำไมเยอะแยะมากมายขนาดนั้น

นายแก้ว : ต้องเอาไปแจกชาวบ้าน เดี่ยวเขาไม่รักผม ช่วยอนุมัติหน่อย เถอะ เพราะกำลังถึงแตก

เจ้าหน้าที่ : ขอผู้ตั้งแสนล้านมากมายขนาดนี้ ไม่ใช่ถึงแตกแล้ว ต้องโกดังแตกถึงจะใช้

พนักงาน : คุณลักษณะแล้ว คุณน่าจะเป็นคนที่มีฐานะร่ำรวย เกิดอะไรขึ้นเหรอ ?

นายแก้ว : แต่ก่อนก็ถือว่าเป็นคนมีหน้ามีตา ติดอันดับร่ำรวยถึงอันดับ14 ของโลก แต่เนื่องจากใช้เงิน สู้อยู่สุราย ไม่บันยะบันยัง ทั้งแจกทั้งฟาดหัว ใช้เงินเหมือนใบไม้ กว่าจะรู้ตัว เงินในกระเป๋าก็ไม่เหลือ หหมด เกลี้ยงทุกบาททุกสตางค์ จึงได้วิ่งโรมาฮีชีบายนี้แหละ ช่วยรีบๆ เซ็นอนุมัติเร็วๆหน่อยเถอะ ดอกเบี้ยจะแพง เท่าไหรักู้ เพราะตอนนี้เข้าตาจนแล้ว

ใช้บทสนทนาโต้ตอบกันเพื่อสื่อถึงสภาพปัญหาเศรษฐกิจของประเทศว่าเกิดจากการนำไปใช้เพื่อนโยบายประชานิยมของรัฐบาลในขณะนั้น

5.2 นำเสนอด้วยการแต่งเรื่องเป็นนิทาน ใช้การเปรียบเทียบเป็นคติสอนใจและมีความหมายซ่อนให้ตีความ ดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กบหน้าเหลี่ยมฟังทฤษฎีกระโดดแบบจิ้งจี้ (20 ธ.ค. 48)

หนองน้ำเขาดิน - กบหน้าเหลี่ยม คุยฟังระงมลั่นหนอง พบทฤษฎีใหม่พัฒนาก้าวกระโดดแบบจิ้งจี้ ใต้กระโดดที่ได้เป็นโยชน์ รับประกันประชากรกบอยู่ดีกินดี เจริญทัดเทียมหนองอื่นสบาย

เจ้ากบหน้าเหลี่ยมเกาะขอนไม้ตายซากกลางหนอง ซูดอ พร้อมร้องอ๊ပ်ๆ ไชววิสัยทัศน์กับบรรดาประชากรกบที่แออัดยัดเยียดในหนองเขาดินว่า 'ขอให้ทุกคนเงียบๆ หน้อย อย่าเพิ่งส่งเสียงร้อง โปรดฟังข้าลักนิด เนื่องจากตอนนี้ที่หนองเรามีปัญหามากมาย ทั้งประชากรก็แออัด การหากินก็ยากต้องอยู่กันอย่างอดๆ อยากๆ สภาพของน้ำในหนองก็น่าเหม็นจนแทบจะกลายเป็นน้ำครำ ความเอื้อเพื่อเผื่อแม่ ความมีน้ำใจ การเอื้ออาหารเหมือนสมัยก่อนก็หดหาย กบทุกตัวต้องดิ้นรนปากกัดตีนถีบ เพื่อเอาชีวิตรอด จนลืมนึกถึงประเพณีและจริยธรรม

มีข่าวลือถูกดูแคลนจากกบหนองอื่นๆว่า หนองเราล้าสมัย ล้าหลังพวกเขาไปเยอะ ในฐานะที่ข้าเป็นผู้นำของที่นี่ อยากจะบอกว่าตอนนี้เราต้องพัฒนาหนองเราให้เร็วที่สุดเพื่อให้เจริญทัดเทียมกับหนองอื่นๆ คำการพัฒนาแบบกระโดดแบบกบอย่างพวกเรามันล้าหลังไปแล้ว ยุคไฮเทคแบบนี้ต้องกระโดดแบบจิ้งจี้ เพราะเวลากระโดดแต่ละครั้งไกลเป็นโยชน์ ซินเราไม่เปลี่ยนทฤษฎีในการแก้ปัญหา เราอาจจะพากันตายจมน้ำครำกันอยู่ที่นี่กบหน้าเหลี่ยมไชววิสัยทัศน์ อ๊ပ်ๆๆ

การแปลงข่าวในหน้า “ผู้จัดกวน” ไม่จำกัดรูปแบบการนำเสนอ อย่างไรก็ตามจะนำเสนอเนื้อหาข่าวในรูปแบบอื่นๆ แต่ก็ยังคงใช้พาดหัวข่าวและภาพข่าวเป็นส่วนประกอบด้วย ทั้งนี้การใช้ภาพข่าวมีส่วนช่วยสร้างอารมณ์ขันและสื่อความหมายเพื่อเสริมความเข้าใจเนื้อหาข่าวให้ชัดเจนยิ่งขึ้นหรือมีส่วนช่วยทำให้ผู้อ่านใคร่ติดตามอ่านเนื้อหาข่าวว่าบุคคลในภาพสื่อถึงบุคคลหรือเหตุการณ์ใด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์การแปลงข่าวโดยกลวิธีการสร้างอารมณ์ขัน และการสื่อความหมายของ “ผู้จัดกวน”

ส่วนนี้จะวิเคราะห์การสร้างมุขตลกเพื่อล้อเลียน เสียดสีการเมืองและการสื่อความหมาย ทั้งโดยตรงและโดยนัยผ่านภาพข่าวและข้อความในหน้า “ผู้จัดกวน” ดังนี้

1. การสร้างอารมณ์ขัน สร้างมุขตลกล้อเลียนเสียดสีคำพูดกิริยาท่าทางตลอดจนบุคลิกลักษณะ เรื่องราวที่ชวนให้เกิดอารมณ์ขัน กล่าวคือ แต่งเรื่องจากหัวข้อข่าวการเมืองเป็นหลักและนำเสนอประเด็นข่าวเกี่ยวกับความไม่โปร่งใสหรือความไม่ชอบมาพากลมากที่สุดสอดคล้องกับองค์ประกอบของข่าวด้านผลกระทบและนำเสนอประเด็นต่างๆ มาแต่งโดยใช้มุขตลกทำให้เรื่องเกิดความขำขัน ดังนี้

1.1 บุคลิกที่ผิดไปจากรูปแบบที่ควรจะเป็น เป็นการกระทำที่ไม่ใช่บุคลิกลักษณะของตัวละครที่พึงกระทำโดยปกติ เมื่อนำมาแต่งเรื่องยั่วเยาะด้วยวิธีนี้จึงเป็นที่น่าขัน เช่น

ภาพที่ 31 (ฝันเป็นจริงของกูกูได้ร่วมงานกับมติชน, 23 ก.ย. 48)

ล้อเลียน นายไพบูลย์ ดำรงชัยธรรม ประธานกรรมการบริหารบริษัท จีเอ็มเอ็ม มีเดีย จำกัด (มหาชน) กรณีซื้อหุ้นหนังสือพิมพ์มติชนโดยลดสัดส่วนจาก 70% เหลือ 20% เพราะถูกกระแสสังคมกดดัน ตามข่าว “แกรมมี่ล้มดีลซบมติชน จับตาห้วยออกที่บางกอกโพสท์” (17-18 ก.ย. 48) ของผู้จัดการรายวัน “ผู้จัดกวน” จึงนำประเด็นดังกล่าวมาล้อว่า นายชรรค์ชัย บุญปานผู้บริหารสูงสุดของหนังสือพิมพ์มติชน ให้นายไพบูลย์ดูแลกองบก. ด้วยการช่วยทำความสะอาด ทั้งนี้เพื่อประชดว่าไม่มีเหตุผลเพียงพอที่นายไพบูลย์ซึ่งทำธุรกิจบันเทิงจะเข้ามาซื้อหุ้นหนังสือพิมพ์ที่มุ่งเนื้อหาสาระ

ความคุ้มค่าจึงต่างจากธุรกิจที่อาภูกู้ๆ กำลังทำอยู่แถมเทพบางชุดก็สุดแสนจะห่วย และเป็น การมอมเมาประชาชน การให้กับสังคมจึงต่างกันราวก้อนหินกับเพชรนิลจินดา...

ล่าสุด ทางคุณช่างได้มอบหมายให้อาภูกู้ๆ ได้ดูแลกอง บก.สมใจอยาก เหมือนสิ่งที่วาดฝันไว้เมื่อครั้ง จบนิเทศฯใหม่ๆ โดยเปิดเผยว่า ‘อาภูกู้ๆ ถือหุ้นตั้ง 20% จะไม่ให้เรามีส่วนร่วมมันก็กระไรอยู่ จึงมอบหมายให้ดูแล กอง บก. ทั้งหมด ให้เชิดชูทุกชอกทุกมุม ไม่ว่าจะเป็นกวาดดูพื้น โต๊ะทำงาน จัดเรียงหนังสือให้เป็น ระเบียบ ตัดเก็บข้อมูลข่าวสารเข้าแฟ้ม ตลอดจนทำความสะอาดห้องน้ำห้องส้วมให้สะอาดเรียบร้อย เพื่อเป็นการทดสอบจิตวิญญาณ อุทิศการณ และฝึกความอดทน’ นายพรรคชัยกล่าว

ส่วนทางแม่บ้านที่ดูแลความสะอาดกองบก.เดิม แสดงความคิดเห็นว่า ‘ถ้าอาภูกู้ๆเข้ามาดูแลส่วนนี้จริง ก็นับว่าเป็นความโชคดีของป่าถือว่าเป็นการแบ่งเบาภาระไปอีกแรง’ แม่บ้านกล่าวขณะเช็ดดูพื้น

ภาพที่ 32 (พระพุทธรูปประหลาดก่อน-หลังเลือกตั้งพระพักตร์เปลี่ยนอารมณ์, 4 พ.ย. 48)

การที่พระพักตร์พระพุทธรูปจะเปลี่ยนอารมณ์ได้นั้นเป็นบุคลิกที่ไม่น่าจะเกิดขึ้นได้และ นำมายั่วล้อกรณีที่พรรคไทยรักไทยแพ้การเลือกซ่อมใน 4 จังหวัดภาคเหนือ

ก่อนการเลือกตั้งซ่อมครั้งนี้ ตนเองได้เข้าไปสักการะ สังเกตเห็นพระพักตร์ขององค์ท่านนิ่งขรั้มแต่ หลังจากประกาศผลการเลือกตั้งออกมา ปรากฏว่าพระพักตร์ขององค์ท่านเปลี่ยนอารมณ์เหมือนท่านปีติอะไร บางอย่าง จนสร้างความมหัศจรรย์ให้กับผู้พบเห็น **ตนเองคิดตามประสาชาวบ้านว่า อาจเป็นเพราะองค์ท่าน พึงพอใจกับผลการเลือกตั้งครั้งนี้ ที่ทางฝ่ายรัฐบาลแพ้การเลือกตั้งอย่างยับเยิน** ชาวบ้านรายหนึ่งกล่าว

1.2 การยึดเอาตามตัวอักษร ถ้าอ่านเพียงพาดหัวข่าวผู้อ่านจะสงสัยและจินตนาการไป กับตัวอักษร ซึ่งแท้ที่จริงและเมื่อภาพและข้อความทำให้ทราบว่าเป็นจริงแล้วไม่ได้เป็นไปตามที่ ตีความไว้หรือตามที่ควรจะเป็น เช่น

ภาพที่ 33 (เหยื่อตำรวจห้วง 'ตายตาไม่สบาย' เหตุแม่สั่งห้าม 'อุ้มฆ่า', 8 ส.ค. 48)

“อุ้มฆ่า” โดยทั่วไปหมายถึง กรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐนำบุคคลไปฆ่าโดยที่ผู้อื่นเข้าใจว่าบุคคลดังกล่าวหายสาบสูญไปโดยไม่ทราบสาเหตุ ซึ่งถือเป็นปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน “ผู้จัดกวน” นำมาใช้โดยยึดตามตัวอักษรว่า “อุ้มฆ่า” หมายถึงกิริยาที่ตำรวจอุ้มบุคคลไว้ในอ้อมแขน

ด้านนายถึงฆาต เหยื่อรายหนึ่งได้บอกความรู้สึกกับผู้สื่อข่าวว่า ‘ท่านนายกสั่งกำชับเจ้าหน้าที่เล็กอุ้มฆ่าแบบนี้ผมเป็นห่วงว่าเพื่อนๆ ที่ตกเป็นเหยื่อทั้งหลายจะตายอย่างไม่สบาย ตายอย่างสุนัขข้างถนน อยากจะขอร้องให้อุ้มฆ่าเหมือนเดิม อย่างน้อยก็รู้สึกมีความอบอุ่น ตายในอ้อมกอดของเจ้าหน้าที่ ยังมีความภาคภูมิใจ ดีกว่าตายบนผืนดินใต้แผ่นฟ้า โดยหาใครมาเหลียวแลสักคนไม่มี สุดท้ายก็เป็นแค่เมนออเดิร์ฟของหนอนและอิแรงเท่านั้น’ นายถึงฆาต เหยื่อรายหนึ่ง กล่าว

มีจุดมุ่งหมายเพื่อเสียดสีปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน ดังข่าว “อัครัฐบาลลับสนธิทิมมนุษยชน-อุ้มฆ่า” (8 ส.ค. 48) ในผู้จัดการรายวัน

ภาพที่ 34 (แม่ 'การันตี' รอยร้าวหนองงูเห่า, 10 ส.ค. 48)

คำว่า “การันตี” หมายถึง ยืนยัน นำมาใช้หมายถึงสระ (ิ) นำมาตีที่รอยร้าวสนามบินสุวรรณภูมิ เพื่อล้อเลียน นายกรัฐมนตรีที่ยืนยันว่ารอยร้าวที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องทางเทคนิคแต่สังคมก็ยังไม่เชื่อถือ และฝ่ายค้านกำลังตรวจสอบในประเด็นดังกล่าวตามข่าวผู้จัดการรายวัน “ปชป. จับโกหกบม. แจง CTX “ชัยนันท์” ยันร้าวแค่ไหล่ทางไม่กระทบรันเวย์” (8 ส.ค. 48)

ผู้สื่อข่าวเราถามว่า ‘แล้วจะให้มีความเชื่อมั่นได้อย่างไร?’ จู๋ๆ ท่านนายกฯเงื่อเอาการันตีที่หอบหิวมาจนซีโครงบานเบอะ พร้อมการันตีที่รอยร้าวอย่างบ้าระห่ำ เสี่ยงดั่งปีาบๆ จนเป็นที่ตกอกตกใจต่อสื่อฯ แล้วตอบว่า ‘เป็นเรื่องธรรมดา ก็แค่รอยร้าว เป็นเทคนิคทางวิศวกรรม ส่วนทางฝ่ายค้านสนใจจะมาตรวจสอบก็เชิญได้เลย ขนาดที่บ้านเมืองทองมีรอยแตกมากกว่านี้ ยังไม่มีใครออกมาโวยวายเลย รอยร้าวแค่นี้เป็นเรื่องจิปจ๋อยหยอยขม ตนเองขอการันตี พ.ต.ท.ทักษิณใช้การันตีที่รอยร้าวไชนิกข์และประชาชนที่มามุงดูอย่างไม่บันยะบันยัง

ภาพที่ 35 (ชาวอำนาจเจริญชุดหลุมรอ"แม่ฝัด" 8 ส.ค. 48)

คำว่า “ฝัด” เป็นคำเปรียบเปรยหมายถึง การไปอาศัยและมีส่วนร่วมกับผู้คน ณ สถานที่นั้น นำมายึดติดกับตัวอักษรเพื่อเสียดสีเล่นกับความหมายแต่งเรื่องว่าการชุดหลุมของชาวบ้าน จ.อำนาจเจรียนั้นก็เพื่อรอฝัดคณะรัฐมนตรีและนายกรัฐมนตรีที่กำลังจะเดินทางมา

"เห็นว่า ท่านนายกฯ และคณะรัฐมนตรี จะเดินทางมาฝัด เพื่อไม่เป็นการเสียเวลา พวกเราจึงต้องร้องป่าวขอแรงกันมาช่วยกันชุดหลุม เตรียมไว้ตั้งแต่เนิ่นๆ เมื่อมาถึงก็ได้ฝัดพร้อมกัน และเอาดินกลับทันที่ตอนแรกว่าจะแยกเป็นหลุมๆ เพื่อรองรับคณะรัฐบาลทั้งคณะ ต้องเหนื่อยชุดตั้ง 375 หลุม เมื่อเวลากระชั้นชิดแบบนี้ไม่ทันแน่ เขาเป็นว่าฝัดรวมกันไปเลย เหมือนพวกนาซี ที่เคยฝัดศพชาวยิว ในค่ายกักกันที่ไปแลนด์ แต่ไม่รู้ว่าจะมากันทั้งคณะรัฐบาลหรือเปล่า ถ้ามีพื้นที่พอก็จะฝัดไถ่ที่ตาย เพราะหวัดนก รวมไปถึง เกิดชาติหน้าจะได้ไปแก้ปัญหาคู่หวัดนกกันต่อ"ชาวบ้านรายหนึ่งกล่าว พร้อมจ้งจอบชุดหลุมต่อไป

1.3 การพูดหรือความเห็นที่น่าหัวเราะ นำเรื่องที่จริงจ้งมาพูดเล่น หรือเสนอความเห็นในสิ่งที่ไม่น่าจะเป็นไปได้ เช่น

ภาพที่ 36 (สุริยะ-สุริยา ลุ้นแม่วุ้นปั้นหัวก้อย ใครแพ้เปิดทางปรับครม., 7 ก.ค. 48)

ล้อเลียน การปรับคณะรัฐมนตรี 2/2 ล้อเลียนวิธีการปรับคณะรัฐมนตรี แต่งเรื่องว่า นายกรัฐมนตรีใช้วิธีการปั้นหัวก้อย เพราะทั้งนายสุริยะ จิ้งรุ่งเรื่องกิจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม และนายสุริยา ลาภวิสุทธิสิน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ ปัญหาเกี่ยวกับความไม่ชอบมาพากลด้วยกันทั้งคู่

พ.ต.ท.ทักษิณ นายกรัฐมนตรี หรือหัวหน้าพรรคไทยรักไทย ให้สัมภาษณ์กับผู้สื่อข่าวว่ากรณีจะมีการปรับคณะรัฐมนตรี หลังการอภิปรายเรื่องสินบน CTX โดยให้เหตุผลว่า 'ที่ต้องปรับคณะรัฐมนตรีครั้งนี้ก็เพื่อความเหมาะสมในการดำเนินนโยบายอย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อให้เกิดประสิทธิผลต่อประเทศชาติ อีกทั้งจะได้ไม่เป็นที่ครหาของประชาชน เพราะในสายตาของคนทั่วไปยังมองว่านายสุริยะยังคงไม่เคยลิ้มรสในการตอบข้อซักถามของฝ่ายค้าน ส่วนนายสุริยาก็ติดเรื่องกลิ่นเห็นของเขาแก้สปีคินิค ที่ตลาดหลักทรัพย์อยู่ ผมคิดว่าจะปรับคนพี่ก็เสียดายน้อง แต่ก็ต้องมีพระอาทิตย์ดวงใดดวงหนึ่งอยู่เท่านั้น เพราะโลกของไทยรักไทยใบนี้จะมีพระอาทิตย์ 2 ดวงไม่ได้ เพื่อความยุติธรรมผมจะทำการปั้นหัวก้อยจะดีกว่าออกหัวก็ปรับสุริยะ ออกก้อยก็ปรับนายสุริยา ว่ากันอย่างนั้น

ภาพที่ 37 (แม่วุ้นเตรียมสอนบุขทำ 'สะตอผัดกุ้ง' เลี้ยงผู้ประสพภัยหวังเรียกคะแนนนิยม, 13 ก.ย. 48)

เป็นการล้อเลียนการเสนอความคิดเห็นของนายกรัฐมนตรีที่ให้นายจอร์จ ดับเบิลยู. บุช เรียกคะแนนความนิยมของประชาชนที่ตกลงไป 40 % ขึ้นมาด้วยการผิดสะตอดังที่ตนไปลงไปเยี่ยมชาวบ้าน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้และผิดสะตอเพื่อเรียกคะแนนความนิยมได้สำเร็จมาแล้ว ดังที่ผู้จัดการรายวันเสนอข่าว “โพลชี้ดัชนีความเชื่อมั่นรัฐเพิ่ม” (2 ก.ย. 48) หน้า “ผู้จัดกรวน” จึงนำมาล้อเลียนว่า

ท่านนายกรัฐมนตรีทักษิณ ผู้นำจากสยามเมืองยิ้มกล่าวกับเพื่อนซี้ และต่อหน้าสื่อมวลชนว่า ‘เมนูเด็ดสะตอผัดกุ้ง นี่แหละจะช่วยเรียกคะแนนเสียงกลับมาอย่างท่วมท้นเหมือนเดิม เพราะผมเคยทดลองทำมาแล้วที่ 3 จังหวัดชายแดนที่ได้ได้ผลเกินคาด เสียปากกันแฉลับๆ เหงื่อแตกพลั๊กๆ ไปตามกัน เรียกคะแนนนิยมได้ยิ่งกว่าเขวนพระขุนแผนเสียอีก ทำให้พรรคฝ่ายค้านถึงกับหน้าหงิกงอ คิดว่าประชาชนชาวอเมริกันที่เมืองนิวยอร์กก็ น่าจะชื่นชอบผิดสะตอใส่กุ้ง เหมือนคนไทย โอเค?’ ท่านผู้นำจากเมืองไทยกล่าว

นอกจากนั้นยังเป็นการเลียนแบบและสร้างบุคลิกจากคำพูดของนายกรัฐมนตรีที่มักจะใช้คำลงท้ายเช่นนี้ในข่าวปกติเช่นกัน

1.4 บุคลิกบางอย่างที่ไม่รู้ตัวซึ่งผู้อ่านสังเกตเห็น ด้วยการสังเกตการณ์ของผู้สื่อข่าว และรายงานเหตุการณ์แบบมีส่วนร่วม ทำให้เห็นภาพที่เจ้าตัวไม่รู้ตัวนำมาล้อเลียนให้เกิดความขบขัน เช่น

ภาพที่ 38 (แม้จะเจอแล้วที่เจียบๆ สำหรับจัดไผ่กรม., 29 ก.ค. 48)

ล้อเลียนการเดินทางไปอังกฤษของนายกรัฐมนตรีกับเหตุการณ์ปรับคณะรัฐมนตรี ว่า นายกรัฐมนตรีต้องเดินทางไปถึงทั่วโลกเหนือเพื่อที่จะปรับคณะรัฐมนตรีอย่างมีสมาธิ

จากนั้นท่านนายกฯก็ได้เดินทางขึ้นเครื่องพร้อมกระเป๋าเอกสารรายชื่อว่าที่รัฐมนตรี

เมื่อท่านนายกฯเดินทางล่วงหน้าไปไม่นาน คณะสื่อสารมวลชนก็ได้เฝ้าล่ำเครื่องบิน เพื่อตามไปทำข่าวขณะอยู่เหนือ่านฟ้ามหาสมุทรอาร์กติก ผู้สื่อข่าวได้ใช้กล้องส่องทางไกลตรวจดูปรากฏว่า ‘เห็นท่านนายกฯ กำลังขมกเขม่นทำไผ่กรรม. อยู่บนก้อนน้ำแข็งขนาดมหึมาด้วยความเย็นเยือกของอุณหภูมิลบ 20 องศาปราศจากเสียงรบกวนใดๆ ทั้งสิ้น คงพอจะมีก็แต่เพียงหมีขั้วโลกเท่านั้นที่มาป่วนเปื้อนแถวต้นที่ที่พักของท่านนายกฯแต่ก็ไม่ได้ส่งเสียงรบกวนจนทำให้เสียสมาธิในการจัดโผ กรรม. ในครั้งนี้แต่อย่างใด’ นายบักแหลมผู้สื่อข่าวหัวมะละกอรายงานจากขั้วโลกเหนือ

ภาพที่ 39 (เตรียมปิดปากสื่อนอกเผยแพร่คุกลับ แม้วสั่งอากูกว่านซื้อหุ้นวอชิงตันโพสต์, 8 พ.ย. 48)

และจากกรณีหนังสือพิมพ์วอชิงตันโพสต์เสนอข่าวว่าประเทศไทยมีคุกลับที่ อ. บ้านดุง จ.อุดรธานี ซึ่งทางรัฐบาลกล่าวว่าเป็นสถานีวิทยุ VOA ดังที่ ชาวผู้จัดการรายวันเสนอข่าว “อ้าง สหรัฐฯ ปฏิเสธไทยมีคุกลับ ‘สุรนนท์’ บ้านดุงแค่สถานีวิทยุ VOA” (5-6 พ.ย. 48) ดังนั้น “ผู้จัดวน” จึงแต่งเรื่องผสวนเหตุการณ์การซื้อหุ้นมติชนของนายไพบูลย์ ดำรงชัยธรรม ประธานกรรมการบริหารบริษัท จีเอ็มเอ็ม มีเดีย จำกัด (มหาชน)ว่านายกรัฐมนตรีจึงให้นายไพบูลย์ไปซื้อหุ้นวอชิงตันโพสต์เพื่อที่จะไม่เสนอข่าวในทางที่เสียหายกับประเทศ เป็นการรายงานโดยแหล่งข่าวใกล้ชิดเปิดเผยโดยที่เจ้าตัวไม่รู้ตัว

“ผู้สันทัดกรณีชี้ว่า ที่ท่านนายกรัฐมนตรีสั่งกำชับให้อากูๆ ภู ไปกวานซื้อหุ้นสื่อต่างประเทศครั้งนี้ นอกจากจะเป็นการปิดปากสื่อแล้ว ถ้าซื้อได้ยังเป็นการเหยยหันสื่อไทยอย่างมติชนด้วย”

ภาพที่ 40 (แม่วหา"มาไซ"แก้เคล็ดชาลง, 10 พ.ย. 48)

ยึดติดกับตัวอักษรคำว่า “ชาลง” “ชาขึ้น” คือ ความสะดวกความนิยมลดลงหรือเพิ่มขึ้น มาล้อเลียนการไปเคนยาของนายกรัฐมนตรี ว่าเป็นการแก้เคล็ดชาลงด้วยการกระโดดเอาขาขึ้นขึ้น เหมือนชนเผ่ามาไซเพื่อให้เป็น “ชาขึ้น” เป็นเหตุการณ์ที่เจ้าตัวไม่รู้ตัวแต่ผู้อ่านสังเกตเห็นได้จากภาพและการรายงานเหตุการณ์ของนักข่าว

ท่านนายกฯตอบด้วยสีหน้าเอจิงเอจิงว่า“เพื่อเป็นการเรียนรู้เทคนิคในการกระโดดสูงๆ เพื่อเอาไปแก้เคล็ดเพราะตอนนี้มันเป็นชาลง ถ้าได้เทคนิคจากเผ่านี้ไปเมื่อกระโดดขาที่จะขึ้นสูง ก็จะกลายเป็นชาขึ้น ได้ เทคนิคคืออย่างถ้าจะให้ขึ้นสูงขณะกระโดดต้องงอขาแล้วตัวชี้ขึ้นไปท้องฟ้า แบบนี้ก็จะเป็นการแก้เคล็ดอย่างหนึ่ง”นักข่าวผู้จัดกวนรายงานจากทุ่งซาฟารี

1.5 ความหมายซ้อน คล้ายการยึดติดกับตัวอักษรแต่ต่างกันว่าผู้อ่านเข้าใจความหมายของสำนวน แต่ผู้เขียนแต่งเรื่องเพื่อสื่อความหมายไปอีกทิศทางและทำยที่สุดก็สื่อความหมายสอดคล้องเช่นเดียวกับที่ตีความไว้ตั้งแต่แรก เช่น

ภาพที่ 41 (สุชนโยนเผือกร้อนให้ คตง.แนะ"ทำบวดเผือก-เผือกกวน-เผือกเชื่อม", 27 ก.ย. 48)

ใช้ภาพสื่อความหมายว่านายสุชน ชาลีเครือ ประธานวุฒิสภาโยนเผือกที่เป็นผลไม้ แต่ที่จริงสื่อความหมายซ่อนจากสำนวน “โยนเผือกซ่อน” คือ ปรับความรับผิดชอบไปให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน(คตง.) เพื่อสะท้อนปัญหาการแต่งตั้งผู้ว่าฯ สตง.

ภาพที่ 42 (ผู้จัดทวนพิสุจน์แล้ว เจ้ใหญ่-นายหญิง ใหญ่เท่ากันเป๊ะ, 3 ต.ค. 48)

สื่อความหมายซ่อนคำว่า “ใหญ่” ว่าหมายถึง ขนาด สัดส่วนร่างกาย มีความหมายซ่อนถึงกรณีความขัดแย้งภายในกระทรวงสาธารณสุข จึงล้อเลียนประเด็นดังกล่าวว่าระหว่าง คุณหญิงพจมาน ชินวัตร กับ คุณหญิงสุดารัตน์ เกตุราพันธ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขว่าใครมีอำนาจหรืออิทธิพลมากกว่ากัน

ทางนักข่าวผู้จัดทวนจึง เสาะแสวงหาข้อมูลมาเปรียบเทียบ ปรากฏว่า ทั้งสัดส่วน น้ำหนัก หน้าอก เอว และสะโพกเท่ากันเกือบแทบทุกส่วน ไม่มีใครใหญ่กว่าใคร แม้กระทั่งความสวยก็ไม่ได้เป็นรองกันแม้แต่นิด ถ้าเป็นนักมวยก็พิกัดน้ำหนักเท่ากัน ชวงชกไม่มี ใครได้เปรียบหรือเสียเปรียบ สามารถต่อยกันได้อย่างสนุกสนาน ขึ้นอยู่กับว่าจะรักใครชอบใครก็เชียร์กันได้เลย คู่นี้ถือว่าเป็นคู่หยุดโลกที่ใช้เวทีกระทรวงสาธารณสุขก็ว่าได้ เราขอยืนยันว่าคุณนี่พอกัน ถ้าไม่เชื่อให้ลองนี่ภาพถึงสองท่านนี้ ก็ให้เห็น ทรวดทรงอกเอวไม่ต่างกันแม้แต่้อย

1.6 สิ่งที่มีลักษณะเหมือนมนุษย์ เช่นเดียวกับการใช้ภาพพจน์บุคคลาธิฐานในพาดหัวข่าว วรรณนำหรือเนื้อข่าว เช่น

ภาพที่ 43 (พระพิรุณขอโทษ 'คนเหนือ' หวังทำฝนตกภาคตะวันออกแต่ผิด, 16 ส.ค. 48)

“พระพิรุณ ผู้ดูแลผลิตน้ำฝน” เป็นตัวละครที่มีลักษณะเหมือนมนุษย์ออกมาแถลงข่าวขอโทษที่ทำให้เกิดอุทกภัยในภาคเหนือ เพื่อเสียดสีความไม่ชอบมาพากลกรณีอุปรกรณ์ผลิตฝนของรัฐบาลจึงทำให้เกิดปัญหาดังกล่าว

... ในฐานะที่เราเป็นผู้ดูแลเรื่องนี้จึงขอโทษมายังพี่น้องชาวเหนือทุกคน ครั้งต่อไปจะไม่ให้เกิดความผิดพลาดขึ้นอีก แต่เรารับประกันว่าการกำหนดจุดพิกัดผิดไปครั้งนี้มิได้มีการคอร์รัปชันอุปรกรณ์ในการผลิตฝนเหมือนในคณะรัฐบาลแน่นอน’ พระพิรุณกล่าวท่ามกลางพายุเมฆ

ภาพที่ 44 (ดาวพุธพ้อโคจรมาไทยที่ไร นายกฯไม่อยู่สักที, 17 ต.ค. 48)

แต่งเรื่องให้ “ดาวพุธ” เป็นตัวละครที่เหมือนมนุษย์ ล้อเลียนการเดินทางไปต่างประเทศของนายกรัฐมนตรีว่าเพื่อหนีอิทธิพลของดาวพุธ จนกระทั่งดาวพุธออกมากล่าวแสดงความน้อยใจที่เดินทางมาเมืองไทยแล้วนายกรัฐมนตรีไม่อยู่ ซึ่งนายกรัฐมนตรีเคยให้สัมภาษณ์ในข่าวผู้จัดการรายวันถึงประเด็นนี้ไว้ว่า

“... ก็เลยอยากจะขออนุญาตไปตรวจดวงหน่อยว่า ดาวพุธมันเป็นอย่างไรถ้าตรวจดาวพุธดีแล้วค่อยมาให้สัมภาษณ์กันใหม่ ช่วงนี้อาจจะขอพักดาวพุธสักหน่อย ขอขอบคุณครับ”
 นายกรัฐมนตรี กล่าว (ทักษิณปีบสุริยาไขก๊อก, 7 ก.ค. 48)

1.7 มนุษย์ปลอมตัวเป็นสิ่งของ เช่นเดียวกับการใช้ภาพพจน์อดีตพจน์ บุคคลกลายเป็นสิ่งของเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ สร้างเรื่องเกินจริงเพื่อเสียดสีบุคคลดังกล่าว เช่น

ภาพที่ 45 (ด่วน! สุชนสร้างปรากฏการณ์พิสดารเปลี่ยนร่างทุกครั้งเมื่อ 'ถูกทาบถามผู้ว่าฯสตง.', 21 ก.ย. 48)

เสียดสี นายสุชน ชาติเครือ ประธานวุฒิสภา ที่ยังคงไม่ให้คำตอบเกี่ยวกับปัญหาการแต่งตั้งผู้ว่าฯ สตง. แต่งเรื่องว่านายสุชนแปลงร่างเป็น “เสือกะบาก” หรือ “สากกะเบือ” คือ แน่ใจไม่ให้คำตอบใดๆ กับสื่อมวลชนเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว

มีรายงานข่าวที่แปลกพิสดารพันลึกให้เข้าใจว่า ‘มีสิ่งแปลกประหลาดเกิดขึ้นกับนายสุชน ประธาน ส.ว. สร้างความฉงนให้กับเหล่าบรรดาสื่อมวลชนที่มาทำข่าวเมื่อสอบถามเรื่องการแต่งตั้งผู้ว่าฯ สตง. คนใหม่แทนคุณหญิงจาวรรรณทุกครั้ง นายสุชนก็จะกลายร่างเป็นเสือกะบากหรือสากกะเบือทันทีเหมือนการทำเทคนิคซีจีในหนังอภินิหารยิ่งยั้งนั้น จนทำให้นักข่าวสายการเมืองคิดที่จะเอาข่าวนี้อไปลงสื่อบ้างข่าวแปลกพิสดารแทน

1.8 การล้อเล่นและเลียนแบบ ความคิด คำพูด ท่าทางของบุคคลให้เป็นเรื่องตลก เช่น

ภาพที่ 46 (เลียนแบบไอเดียแมวเรียลตี้โชว์ ถ่ายทอดแมวทำงาน24ชั่วโมงทั้งวันทั้งคืน, 18 ส.ค. 48)

จากข่าวที่ นายแพทย์สุรพงษ์ สืบวงศ์ลี โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรีแถลงว่าจะแจกทีวีพร้อมติดตั้งยูบิซีถ่ายทอดรายการฟุตบอลเพื่อแก้ปัญหาที่ได้ของนายกรัฐมนตรี “ผู้จัดกวน” จึงแต่งเรื่องล้อเลียนความคิดนายแพทย์สุรพงษ์ว่า เสนอให้ถ่ายทอดรายการ “แมวเรียลตี้โชว์” ถ่ายทอดตลอด 24 ชั่วโมงทาง ITV, UBC, MODERN 9 เพื่อดูการใช้ชีวิตของนายกรัฐมนตรีในทำเนียบรัฐบาล และเพื่อเหน็บแนมปัญหาการใช้พื้นที่ข่าวของทางรัฐบาลด้วย

ภาพที่ 47 (นักบอลเชียร์ดีงวาสนาเป็นกรรมการบอลโลก ถนัดชัก 'เข้า-ออก' ใบแดง, 21 ก.ย. 48)

ล้อเลียนการให้ใบแดง พ.ต.อ.วาสนา เพิ่มลาภ ประธานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) และบรรยายกาศการรอลุ้นการตัดสินใบแดงของส.ส. แต่งเรื่องให้มีการทาบตามพ.ต.อ.วาสนา ไปเป็นกรรมการตัดสินฟุตบอลโลก 2006 เปรียบเทียบนักเตะที่ชอบทำฟาวด์เหมือน ส.ส. ที่ทำผิดกฎหมายการเลือกตั้ง และการให้ใบแดงของกรรมการตัดสินถ้าซ้ำทำให้เข้าทางนักบอลและมีโอกาสชนะการแข่งขัน เช่นเดียวกับการให้ใบแดงของ กกต. ถ้าดังเลิกก็อาจทำให้ผลการตัดสินเปลี่ยนเป็นชนะการเลือกตั้งได้

1.9 การเย้ยหยัน (Satire) คล้ายกับการใช้ภาพพจน์ประชดประชัน (Irony) การเย้ยหยันเสียดสี เป็นจุดมุ่งหมายหลักของหน้า “ผู้จัดกวน” เพื่อกระตุ้นเตือนและวิพากษ์วิจารณ์นักการเมือง โดยส่วนใหญ่จะมุ่งไปที่บุคคลคือนายกรัฐมนตรี เช่น

ภาพที่ 48 (แม้เผยได้ดีเพราะอ่านปกหนังสือพุทธทาสถนนจรัญฯ, 25 ต.ค. 48)

จากข่าวผู้จัดการรายวัน ““ชู "พุทธทาส" บุคคลสำคัญของโลก” (22-23 ต.ค. 48) ท่านพุทธทาสภิกขุ ได้รับการยกย่องจากองค์การยูเนสโกให้เป็นบุคคลสำคัญของโลก นำเป็นประเด็นเสียดสีการใช้อำนาจของนายกรัฐมนตรี ที่สอดคล้องกับชื่อหนังสือของท่านพุทธทาส เป็น “พุทธทาสถนนจรัญ” ประชดประชันคำพูดที่นายกรัฐมนตรีให้สัมภาษณ์ว่าอ่านหนังสือเล่มนี้เพื่อใช้เป็นหลักในการบริหารว่า “อ่านแค่ปก 3 รอบ” เท่านั้น

นายกรัฐมนตรีเปิดเผยกับผู้สื่อข่าวอย่างหน้าขึ้นตาบานว่า “ที่ได้ดิบได้ดี ร่ำรวยเป็นมหาเศรษฐีสีติดอันดับ 14 ของโลกได้ทุกวันนี้ก็เพราะได้อ่านปกหนังสือชื่อ 'ตัวกูของกู' ของท่านพุทธทาสแค่ 3 รอบ แล้วนำไปปฏิบัติทำให้ประสบความสำเร็จทุกด้านทั้งเรื่องหน้าที่การงาน อำนาจวาสนา และแก้แค้นเงินทอง อย่างเรื่องการแก้ปัญหาชายแดนภาคใต้...ตนเองถึงกล้าออกมารับประกันว่าขอรับผิดชอบเอง...การบริหารประเทศก็ได้แนวทางจากการอ่านปกหนังสือเล่มนี้แหละ...ทุกสิ่งทุกอย่างจึงเห็นผลทันตา”

ภาพที่ 49 (องค์กรสื่อโลกยก"สื่อไทยเสรีสุดฯ" หลังชมรายการหมัก-ดูลิต, 31 ต.ค. 48)

กรณีที่สถาบันสื่อไร้พรมแดนประเทศฝรั่งเศสจัดอันดับเสรีภาพสื่อไทยอยู่อันดับ 107 ตามข่าวผู้จัดการรายวัน “นายกฯ คุยสื่อไทยเสรีล้น จะสถาบันบับอลดเกรด” (28 ต.ค. 48) “ผู้จัดกวน” จึงนำมาเหย้าเหย้า คำพูดของนายกรัฐมนตรีที่บอกว่าสื่อไทยมีเสรีภาพมากควรได้อันดับ 1 ถ้าชมรายการ “คิดตามวัน” ที่นายสมัคร สุนทรเวช และนายดุสิต ศิริวรรณเป็นผู้ดำเนินรายการเพราะใช้ถ้อยคำรุนแรงแต่ทางรัฐบาลก็ไม่จำกัดสิทธิเสรีภาพแต่อย่างใด เนื่องจากเสนอข่าวสนับสนุนรัฐบาล

จากกรณีดังกล่าว ผู้สื่อข่าว นสพ.ผู้จัดกวน ได้ไปสอบถาม 2 พิธีกรรายการต่อไปนี้ว่ามีความคิดเห็นอย่างไรกับการจัดอันดับของสถาบันสื่อสารฯ แต่ไม่ได้รับการตอบคำถามแต่อย่างใด เพียงแสดงสีหน้าบ่งบอกถึงความปลื้มใจในสิทธิเสรีภาพของสื่อเท่านั้น ทั้งนี้การที่สองพิธีกรไม่ยอมปริปากตอบคำถามจึงสร้างความประหลาดใจให้แก่บรรดานักข่าวเป็นอย่างยิ่งเพราะปกติจะตอบได้อย่างดุเด็ดเผ็ดมัน แต่เมื่อแหล่งข่าวกระซิบกระซาบว่าท่านคงอายุที่ไม่กล้าอ้าปาก กลัวจะมีคนเห็นชนหน้าแข่งท่านนายกติดอยู่ที่ลิ้น เพราะทุกวันที่จัดรายการจะพูดไปและเลียชนหน้าแข่งท่านผู้นำไป จนทำให้มีชนติดที่ลิ้นดำทะมึนเหมือนรังผึ้ง คงเป็นด้วยเหตุนี้แหละ

1.10 การย้อนกลับ เสียดสีการกระทำหรือคำพูดที่ข่าวปกติเสนอ แล้วนำมาเสนอมุมที่แตกต่างย้อนกลับไป เช่น

ภาพที่ 50 (ด่วน! คนพูดวันอาทิตย์ก็เป็นข่าวได้, 11 ก.ค. 48)

จากกรณีที่ พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ กล่าวปาฐกถา เสนอแนะนายกรัฐมนตรีเรื่องการบริหารประเทศ การใช้อำนาจ และความเป็นผู้นำนั้น นายกรัฐมนตรีตำหนิสื่อว่าบิดเบือน ผู้จัดทวนแต่งข่าวให้ พล.อ.เปรม กล่าวย้อนกลับนายกรัฐมนตรื ซึ่งในข่าวปกติท่านไม่ได้แสดงความคิดเห็นตอบโต้ประเด็นดังกล่าว เสมือนการพูดแทนความรู้สึก ของผู้เขียน

ป้าเปรม ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ หงุดหงิดหลังจากได้ฟังคำพูดของท่านนายกรัฐมนตรี ที่เคย ออกมาให้สัมภาษณ์กับสื่อมวลชนว่า ‘จุดอ่อนของสื่อสารมวลชนก็คือ ถ้าวันไหนไม่มีข่าว แม้แต่ลิงพูดยังเป็นข่าว ซึ่งท่านนายกเปรียบเปรยนั้นเหมือนกับว่าเป็นการแขวะบรรดาลิงที่เป็นนักวิชาการทั้งระดับผู้นำในสังคม นัก เศรษฐศาสตร์ ตลอดจนสื่อสารมวลชน’

‘...และตนเองขอยืนยันว่าจะทำการสิ่งใด ถ้าเราไม่มีความรักในสิ่งนั้นก็ป่วยการเปล่า ไม่มีทางสำเร็จ ผู้บริหารคนใดมีความรักองค์กรของตน จะใช้จริยธรรมในการบริหาร และจะได้รับผลสัมฤทธิ์เป็นเลิศ ที่ตนเองพูด มาทั้งหมดก็ให้คิดเสียว่าพ่อรักและห่วงใยลูก อยากเตือนสติลูกเท่านั้นเอง **คนพูดเนื้อๆ แบบนี้พอจะเป็นข่าว ได้มั้ยครับท่านนายกฯ**’ พล.อ.เปรม ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษกล่าวด้วยความรักและความเป็นห่วง

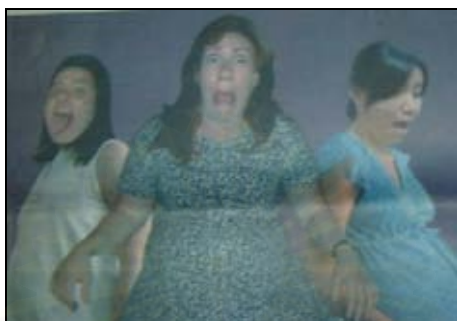
ภาพที่ 51 (หมา' ฟื่องสยามบันเทิง ตัดต่อหัวเป็น 'บรู๊ค', 24 ส.ค. 48)

จากกรณีที่นายدنุพร ปุณกันต์ ฟื่องหนังสือพิมพ์สยามบันเทิงตัดต่อรูปหน้าตัวเองแทน ศีรษะสุนัขนั้น “ผู้จัดทวน” แต่งเรื่องย้อนกลับให้สุนัขฟื่องหนังสือพิมพ์สยามบันเทิงเนื่องจากไม่ พอใจการตัดต่อดังกล่าวเช่นกัน

งานนี้จึงต้องฟื่องหนังสือพิมพ์บันเทิงฉบับดังกล่าว เป็นจำนวนเงิน 5 ล้านบาท โทษฐานที่เอาหน้าใครก็ ไม่รู้ หน้าบ้อๆ เอ้อๆ มาตัดต่อแทนหัวตนเอง ทำให้เสียความรู้สึก เสื่อมเสียเกียรติภูมิ และละเมิดสิทธิ์ส่วนตัวอย่างไม่น่าให้อภัย เรื่องแบบนี้มาแต่ต้องได้ใจ กระทบกระเทือนวงศ์ตระกูลสุนัขหมด เพราะตัวเองก็เป็นที่รู้จัก

ของคนทั้งบ้านทั้งเมืองไม่น้อย ถือว่าเป็นสุนัขจิ้งจอกชนกดีกว่าได้ จึงต้องฟ้องเพื่อให้หลานจำจะได้ไม่เป็นเยี่ยงอย่างกับหนังสือเล่มอื่นๆ

1.11 ความกลัว การขยายความกลัวให้มากเกินไปเหตุจนกลายเป็นสิ่งที่น่าหัวเราะได้ เช่น

ภาพที่ 52 (น้องเต๋าส่วนทำหญิงท้องแก่ทั้งประเทศหนาว เลิกคลั่งแม่กลัวได้ลูกหน้าเหลี่ยม, 27 ก.ค. 48)

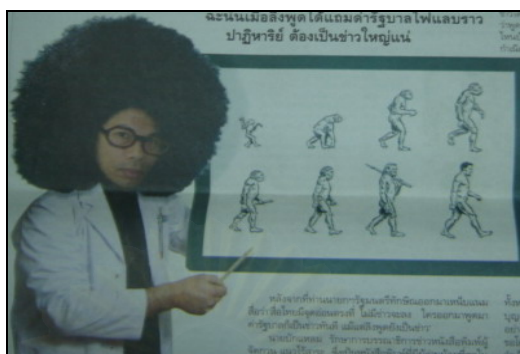
จากข่าวผู้จัดการรายวัน 'แม่' แจกถุงรับขวัญเด็ก วันแรกจ่ายแล้ว 503 คน(29 ก.ค. 48) นำมาล้อเลียนเหตุการณ์ที่นายกรัฐมนตรีพบ ด.ช.การุณศิลป์ จันทศิริ หรือน้องเต๋าส่วนที่หน้าตาคล้ายนายกฯ "ผู้จัดกวน" จึงนำมาล้อเลียนว่าหญิงท้องแก่หวาดกลัวที่จะคลอดลูกออกมาหน้าเหมือนนายกฯ ภาพแสดงสีหน้าท่าทางหวาดผวาแสดงอารมณ์ขันชัดเจน

ภาพที่ 53 (พบหนุ่มใหญ่เป็นโรคประหลาด ได้ยินคำ"จากรวรรณ" หัวหด, 7 ต.ค. 48)

แสดงความหวาดกลัวของนายสุชน ชาติเครือ ประธานวุฒิสภา กรณีปัญหาการแต่งตั้งผู้ว่าฯ สตง. ถึงขั้นเกิดอาการหัดหดเข้าไปในตัว

1.12 สะท้อนภาพหรือตั้งคำถามในความเป็นผู้เชี่ยวชาญ แสดงความเป็นนักวิชาการ ทั้งที่ไม่ใช่ทำให้เรื่องน่าขัน เช่น

ภาพที่ 54 (ผู้จัดคอนเสิร์ตนายทฯ 'ลึงดาร์วินบุลาไฟแลบราว' 7 ก.ค. 48)

เหตุการณ์กล่าวปาฐกถาของ พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษที่ นายทฯ ให้สัมภาษณ์ว่า 'จุดอ่อนของสื่อสารมวลชนก็คือ ถ้าวันไหนไม่มีข่าว แม้แต่ลิงพูดยังเป็น ข่าว' ผู้จัดคอนเสิร์ตตอบโต้นายทฯ ด้วยการให้นักวิวัฒนาการศาสตร์ชี้แจงเกี่ยวกับวิวัฒนาการของ มนุษย์ เพื่อล้อเลียนคำพูดดังกล่าวของนายกรัฐมนตรีนั่นว่า 'สื่อไทยมีจุดอ่อนตรงที่ ไม่มีข่าวจะลง ใครออกมาพูดมาดาร์วินบุลาไฟแลบราวก็เป็นชาวทันที่ แม้แต่ลิงพูดยังเป็นข่าว' แต่นักวิชาการที่นำมาอธิบาย นั้นแสดงความคิดเห็นที่น่าหัวเราะประกอบภาพด้วย

'จากข้อมูลของนักวิวัฒนาการศาสตร์ อธิบายว่า '... มนุษย์นี่ก็แปลก เอะอะอะไรก็เอาแต่สัตว์มาเปรียบ เปรย ทั้งที่มันไม่รู้เรื่องอะไรเลย ทั้งเหี้ย ทั้งหมาสารพัด ครั้งนี่ก็เป็นลิงอีก ความจริงมนุษย์น่าจะสำนึกบุญคุณถึงที่ อุตสาหที่ไม่เก็บค่าลิขสิทธิ์ทางแกงลิงที่เอาไปใช้กันอย่างแพร่หลายจนเกลื่อนเมืองบ้างนะ ทางวิชาการ บก.ข่าว เราขอโต้ทนายทฯว่า ถ้าลิงพูดได้ พวกเราในฐานะสื่อสารมวลชนจำเป็นจะต้องทำข่าว' นายบักแหลม วิชาการบรรณาธิการนสพ.ผู้จัดคอนเสิร์ตยืนยันปิดท้าย

1.12 ผสมผสานการอุปมาและการใช้ถ้อยคำผิดๆ และการพูดกลับตัวอักษรโดย ไม่ได้ตั้งใจ เป็นการเล่นคำรูปแบบหนึ่งคือนำถ้อยคำสำนวนมาดัดแปลงเพื่อสร้างอารมณ์ขัน เช่น

ขยมรัฐบาลจนสะเทือนเลื่อนลั่นไปทั่วปฐพี สกิดทำไม้ตายเงินพาดหัว ด้วยความจริงอย่างถึงลูก ถอนโค่น จนประชาชนหันมาสนใจข่าวสารที่ถูกปกปิดในถ้ำมืดมานาน แห่แหงกันมาชมรายการเมืองไทยราย สัปดาห์ชนิดมิดฟ้ามัวดิน ทั้งลูกเล็กเด็กแดง คุณป้า คุณน้า ยายสี่ ป้าสา รวมทั้งนักศึกษาและอีกหลากหลาย อาชีพ ครั้งล่าสุดที่สวนลุมฯ มีคนเข้าไปชม 4 หมื่นกว่าคน ทำเอาฝั่งรัฐบาลหนาวสันสะท้านไปล่วงหน้าก่อน ถูหนาวจะมา

นายสนธิ ผู้ดำเนินรายการ และผู้ก่อตั้งหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน เปิดเผยกับผู้สื่อข่าวด้วยอารมณ์ **แสบปัดแตก**ว่า "อดปลื้มไม่ได้ว่ารายการเมืองไทยรายสัปดาห์ นอกจากประชาชนธรรมดาที่สนใจฟังแล้ว ยังมี **ทหารออกสองนิ้วครึ่ง**อีกนับหมื่นนายพากันติดตามรายการอย่างสนอกสนใจ ... ("สนธิ" ปลื้มเพิ่งรู้ทหารนับหมื่น ติดตามรายการเมืองไทยฯอมแงม, 18 พ.ย. 48)

ใช้ถ้อยคำๆ ผิดเพื่อสร้างอารมณ์ขัน "ถึงลูกถึงคน" เป็น "ถึงลูกถอนโคน"
 "ลูกเด็กเล็กแดง" เป็น "ทั้งลูกเล็กเด็กแดง คุณป้า คุณน้า ยายสี่ ป้าสา"
 "ทหารออกสามศอก" เป็น "ทหารออกสองนิ้วครึ่ง"

ประชาธิปไตย- **ได้ทีชีแพะไหล** "เทพเทือก" ประกาศสนับสนุน "อภิสิทธิ์" เป็นนายกฯ พรรคประชาธิปไตยพร้อมแล้วที่จะเป็นรัฐบาล ชาวบ้านชานรับเสียงระฆัง พวกเรายังไม่พร้อม

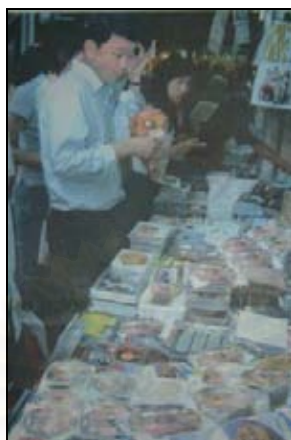
ทางด้านชาวบ้านรายหนึ่งหลังได้ฟังคำประกาศของนายสุเทพ เลขาธิการพรรคประชาธิปไตย บอกว่า... เพราะตอนนี้กำลัง**ชีซ้ำกะหล่ำดอง** ขอเวลาเตรียมตัวเตรียมใจให้มากกว่านี้ ... (เทพเทือกกลับพร้อมเป็นรัฐบาล' ชาวบ้านชานรับ 'เรายังไม่พร้อม', 6 ธ.ค. 48)

แปลงสำนวน "ได้ทีชีแพะไล่" เป็น "ได้ทีชีแพะไหล"
 และ "ชีซ้ำกะหล่ำปลี" เป็น "ชีซ้ำกะหล่ำดอง"

ป่าหมาก ผู้ดำเนินรายการ ยั่วไปวันๆ ซึ่งถ่ายทอดทาง**ช่องคลอด**ทุกเช้า ว่ากันในรายการว่า "ผมก็อยากขอติดไปยังท่านนายกรัฐมนตรีเรื่องที่จะกระดะไปใช้เจ้า**กูกอกกูเกิล** สำนวนจำนวนคนที่ไปร่วมมีอบที่สวนลุมฯนั้น บอกว่าตั้ง 7 พันคน มันไม่เป็นความจริงแม้แต่น้อย เพราะสมัยที่ผมเป็นผู้ว่าฯไปจัดลีลาศบ่อยครั้ง คนอัดแน่นในหอประชุมก็แค่ 3 พันเท่านั้น พูดอะไรทำให้คนเขาตกอกตกใจ อยากจะบอกท่านนายกฯว่าอย่าไปจะเป็นจะตายกับพวกที่มาชุมนุมกันนั่นเลย ใ้กูเกิลที่วันนี้เชื่อไม่ได้ บอกได้ใจว่ามีมีอบตั้ง 7 พันคน ดูยังไง ก็แค่ 5 พันเท่านั้นแหละ ไปเชื่อทำไมกูเกิล เชื่อกูนี่ชั่ววิสัย" **ป่าหมาก**เห่าโส่งๆภาพที่ 54 (หมักตึงแม้ว่าไอเวอริแอก "มีอบสวนลุมแค่5พันไม่ใช่7", 2 ธ.ค. 48)

ใช้คำผิดความหมายว่า "ช่องคลอด"
 "กูเกิล" (www.google.com) เป็น "กูกอกกูเกิล"
 "ป่าหมาก" เป็นการพูดกลับตัวอักษรโดยไม่ได้ตั้งใจให้ผู้อ่านผวนคำเพื่อสร้างอารมณ์ขัน

1.13 ช่วงเวลาที่นำอภัย ผู้อ่านรับรู้ความอภัยและพร้อมที่จะเข้าไปกับความอภัย นั้น เช่น

ภาพที่ 55 (แผ่นก๊อบ"เมืองไทยรายสัปดาห์เคลื่อนไหวเมือง แม่วมิน"เจ้าของไม่วอยแถมสนับสนุน",
4 พ.ย. 48)

แต่งเรื่องล้อเลียนนายกรัฐมนตรี สะท้อนภาพว่า วิธีตีรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ได้รับความสนใจจากประชาชนอย่างมาก

ท่านนายกฯได้ให้สัมภาษณ์กับผู้สื่อข่าวด้วยอาการปวดเศียรเวียนเกล้าว่า "ใจจริงอยากจะทำตำรวจนครบาล ไปไล่จับให้เกลี้ยงแผง เพราะ VCD รายการเมืองไทยรายสัปดาห์ เหมือนหมอกที่คอยทิ่มตำหัวใจ พอถึงวันศุกร์ที่เราปวดหัวใจทุกครั้ง ถ้าขึ้นปี่มกกันแล้วกระจายไปทั่วบ้านทั่วเมืองแบบนี้ เกรงเสถียรภาพของรัฐบาลจะสั่นคลอนเพราะเนื้อหาในรายการโดนใจคนทั่วประเทศทั้งนั้น..." ทักซิณ กล่าวอย่างมีนัยง

ทางด้าน นายสนธิ และนางสาวสโรชา ผู้ดำเนินรายการและเจ้าของลิขสิทธิ์ ประสานเสียงดังลั่นให้สัมภาษณ์สั้นๆ พร้อมกันว่า "ปี่มให้เต็มเหนี่ยวไปเลย เพื่อชาติบ้านเมือง" สองพิธีกร กล่าว

สถาบันวิจัยประชากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.14 ช่วงเวลาที่นำเสนอ แสดงความเศร้าออกมาด้วยบุคลิกที่น่าเศร้า เช่น

ภาพที่ 56 (ชวนแค้นน้ำตาไหล 'สับหมูย่าง' ไม่ว่า 'ผัดสะตอ' มั่นหยามเกินทน , 4 ก.ย. 48)

ล้อเลียนนายชวน หลีกภัย อดีตหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ ถึงเหตุการณ์ที่นายกรัฐมนตรีลงไปเยี่ยมชาวบ้าน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้และเรียกคะแนนด้วยการสับหมูย่างและผัดสะตอ จึงสะท้อนภาพความเศร้าของชวน เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เป็นฐานเสียงของพรรคประชาธิปัตย์

2. **การสร้างความหมาย** การสร้างความหมายในหน้า “ผู้จัดกวน” จะต้องอาศัยทั้งพาดหัวข่าว พรรคนำ ข่าว เนื้อข่าว และภาพข่าวในการสื่อความหมายตรงและความหมายโดยนัย จำแนกได้ดังนี้

2.1 **สื่อความหมายทั้งเนื้อข่าวและภาพ** คือ สื่อความหมายสอดคล้องกันทั้งเนื้อข่าวและภาพ ดังนั้นจึงอ่านเพียงพาดหัวข่าวและภาพก็เข้าใจความหมายที่สื่อออกมาได้ ส่วนเนื้อข่าวจะเพิ่มอรรถรสมากยิ่งขึ้น เช่น

ภาพที่ 57 (เขียนพระจันทร์เเนะแม่ัว อมพระมาพูด 'ร้าวทางเทคนิค', 12 ส.ค. 48)

ภาพสื่อความหมายตรงถึงกิริยา “อมพระ” ดังภาพ

ตีความหมายโดยนัยจากภาพและข้อความหมายถึงสำนวน “อมพระมาพูด” หมายถึง พูดอย่างไรก็ไม่มีใครเชื่อ ล้อเลียนนายกรัฐมนตรีถึงการปฏิเสธกรณีรอยร้าวสนามบินสุวรรณภูมิว่าเป็นเรื่องเทคนิคทางวิศวกรรมก็ไม่มีใครเชื่อ

2.2 สื่อความหมายผ่านปริบท พาดหัวข่าวและภาพสื่อความหมายตรง เมื่ออ่านเนื้อหาข่าว จึงจะเข้าใจความหมายโดยนัย เช่น

ภาพที่ 58 (ตะลึง! ศพหนุ่มใหญ่ร่างและ สันนิษฐานตกจากเครื่องบิน, 12 ส.ค. 48)

พาดหัวข่าวและภาพข่าวสื่อความหมายตรงถึงชายคนหนึ่ง que ประสบอุบัติเหตุเสียชีวิต สันนิษฐานว่าตกจากเครื่องบินลงมา

เนื้อหาข่าวสื่อความหมายโดยนัยถึงประเด็นข่าวที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท มีมติแต่งตั้ง นายสมนึก เองตะกุล อดีตปลัดกระทรวงการคลัง ในฐานะรองประธานกรรมการบริษัทการบินไทย เป็นประธานกรรมการบริหาร คณะทำงานบริษัทการบินไทยแทน นายกนก อภิรดี กรรมการผู้อำนวยการใหญ่บอร์ดการบินไทยตามข่าวผู้จัดการ “บินไทยยึดอำนาจ 'กนก' บอร์ดสุดทนตัวเลขขาดทุนพุ่งตั้ง 'สมใจนึก' คู่แทน” (11 ส.ค. 48) การปลดนายกนก อภิรดี ออกจากตำแหน่งเปรียบเสมือนการตกจากเครื่องบินตามข่าว “ผู้จัดกวน”

ส่วนทางเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ชันสูตรพร้อมสันนิษฐานแล้วเปิดเผยว่า ‘เอ๋...จากการค้นเอกสารแล้วทราบภายหลังว่าชื่อนายกนก นามกุลไม่ทราบแน่ชัด แต่ในเอกสารระบุว่าเป็นผู้บริหารระดับสูงของการบินไทย คาดว่าสาเหตุน่าจะตกจากเครื่องบินที่บินในระดับความสูงหลายพันฟุตและน่าจะใช้ความเร็วเกินพิกัดจนทำให้ขาดทุน เฮ้ย! ไม่สามารถควบคุมได้ จนพลาดท่าพลัดตกลงมากระแทกกับพื้นอย่างน่าสยดสยอง ถ้าขับในความเร็วที่พอประมาณคาดว่าจะไม่ทำให้เกิดความสูญเสียในครั้งนี่ ...’ เจ้าหน้าที่ตำรวจกล่าว

ผู้อ่านที่มีมโนทัศน์ของเหตุการณ์ดังกล่าวจึงเข้าใจความหมายโดยนัยที่ผู้เขียนต้องการสื่อ เช่นเดียวกันกับตัวอย่างนี้

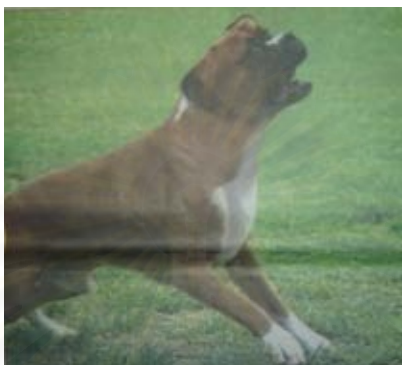
ภาพที่ 59 (หัวหน้าแก๊งชิงดับ ชนเสาไฟฟ้าสุดอุนาด , 26 ส.ค. 48)

เห็นเพียงภาพประกอบพาดหัวข่าวจะเข้าใจความหมายตรงว่า “หัวหน้าแก๊งชิง” ประสบอุบัติเหตุเสียชีวิต อ่านเนื้อข่าวเข้าใจความหมายโดยนัยถึงนโยบายการเปิดสนามให้วัยรุ่นแข่งรถมอเตอร์ไซด์ของนายวัฒนา เมืองสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งในเนื้อข่าวไม่ได้ระบุชื่อ แต่อธิบายบุคลิกลักษณะของนายวัฒนา และถ้าผู้อ่านมีมโนทัศน์เกี่ยวกับเหตุการณ์ข่าวดังกล่าวจึงตีความได้ว่านายกรัฐมนตรีไม่ให้มีการเปิดถนนให้แข่งรถอีกตั้งข่าวผู้จัดการ “ทักษิณสั่งเบรกปิดถนนชิง วัฒนาพลั่วค้านตั้งแต่แรก” (26 ส.ค. 48) เปรียบเสมือนนายวัฒนาเจ้าของนโยบายมอเตอร์ไซด์ล้มตามข่าว “ผู้จัดกวน”

ภาพที่ 60 (กบหน้าเหลี่ยมฟุ้งทฤษฎีกระโดดแบบจิงโจ้, 20 ธ.ค. 48)

ใช้กลวิธีการเล่าเรื่องเป็นนิทานเปรียบเทียบ สื่อความหมายโดยนัยว่า “กบหน้าเหลี่ยม” หมายถึง นายกรัฐมนตรี “หนองน้ำ” หมายถึง ประเทศไทย “หนองน้ำอื่น” หมายถึง ต่างประเทศ สื่อความหมายประเด็นที่นายกรัฐมนตรีเสนอให้ประเทศไทยใช้ทฤษฎีกบกระโดด เพื่อที่จะได้เจริญทัดเทียมกับต่างประเทศ กระตุ้นเตือนให้เห็นข้อเสียเพราะทฤษฎีนี้เพราะจะทำให้วิถีชีวิตของประชาชนแก่งแย่งกันเพื่อเอาชีวิตรอดจนล้มเลิกถึงประเพณีและจริยธรรม

ภาพที่ 61 (พบหมาประหลาดชอบนอนเวลาได้ยิน'เมืองไทยรายสัปดาห์สัญจร', 28 ธ.ค. 48)

ภาพข่าวสื่อความหมายตรงว่าพบว่ามี “หมาประหลาด” นอนขณะที่ได้ยิน “รายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจร” แต่เมื่ออ่านเนื้อข่าวจะตีความได้ว่าหมายถึง นายกรัฐมนตรีที่เป็นหัวหน้าพรรคไทยรักไทย (“ผู้นำฝูง”) เป็นรัฐบาลมาแล้ว 5 ปีกว่า มีสมาชิกพรรค 375 คน และ “นายหญิง” เป็นสมญานามที่ใช้แทนคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ดังข่าว

... ผู้สื่อข่าวผู้จัดทวนรายงานด่วนเข้ามาว่า บัดนี้ได้พบหมาประหลาดอดัจฉริยะอีกตัวหนึ่งแล้ว ประหลาดกว่าอีก อยู่ใน กทม.นี้เอง จึงได้รีบไปสำรวจทันที ปรากฏว่าเป็นสายพันธุ์บ็อกเซอร์ หน้าเหลี่ยมๆ อายุประมาณ 5 ขวบ กระตือๆ แต่เจ้าตัวนี้ไม่ได้ชอบเพลงลูกทุ่งเหมือนเจ้าก๊อด หากแต่ชอบฟังข่าวสาร สนใจเรื่องเหตุบ้านการเมืองอย่างบ้าคลั่ง เจ้าของได้ล่ามไว้เพราะเกรงว่าจะหลุดไปทำร้ายผู้คนตามสภากาแฟ

...

ทั้งนี้ก็ไม่รู้ว่าทำไมเจ้าสุนัขตัวนี้เป็นเคียดเป็นร้อนแทนนายกฯนัก บางช่วงบางตอนก็ร้องเอ็งๆ เหมือนโดนน้ำร้อนลวก บางครั้งก็นอนซุกดินซังอย่างทุนทุราย โดยเฉพาะตอนที่ผู้ดำเนินรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ พูดถึงเรื่อง ชู-130 เรื่องที่น้องนายกฯ ใช้อภิสิทธิ์เอาเครื่องบินของหลวง ชู-130 ขนเพื่อนฝูงไปงานวันเกิดที่เชียงใหม่ ตลอดจนเรื่องความสัมพันธ์ของนายกฯกับนายเหียน ปิน ที่คบหากันว่ามีเงื่อนงำเรื่องผลประโยชน์ ...

ส่วนทางเจ้าของที่ใครๆ เขาก็เรียกว่านายหญิง ได้เล่าให้ฟังเกี่ยวกับเจ้าสุนัขตัวดังกล่าวว่า 'ฮะ เลี้ยงสุนัขไว้กอกใหญ่ตั้ง 375 ตัวฮะ ก็มีตัวนี้แหละที่ฉลาด น่ารัก ว่านอนสอนง่าย ใ้ใช้ทำอะไรก็วิ่งจงหนางจุดตูด เป็นหมาที่ฉลาดมาก เข้าใจภาษาคนได้อย่างลึกซึ้ง ที่สำคัญคือชอบเรื่องการเมืองเป็นพิเศษ คาดว่าจะให้เป็นผู้นำฝูงในอนาคต ที่มันฟังรายการเมืองไทยรายสัปดาห์แล้วเห่าหอน เพราะอาจจะโกรธแค้นแทนนายกฯ' เจ้าของสุนัข กล่าว

2.3 สื่อความหมายผ่านภาพ เนื้อข่าวไม่เจาะจงหรือระบุชัดเจน ผู้อ่านจะเข้าใจความหมายโดยนัยผ่านภาพ เช่น

ภาพที่ 62 (ผู้ตัวแล้ว 'ช่างกุญแจ' ล็อกห้องจากรูวรรณ, 1 ก.ย. 48)

กรณีที่คุณหญิงจากรูวรรณ เมณฑกา ถูกล็อกห้องทำงานที่สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (คตง.) ขณะที่สืบปัญหาเรื่องสถานะการเป็นผู้ว่าฯ สตง. ตามที่ผู้จัดการรายวันเสนอข่าว “แนะสุชนเล็กตะแบงผู้ว่าฯ สตง.” (3 ส.ค. 48) ภาพสื่อถึงความหมายโดยนัยว่า นายกรัฐมนตรีเป็นผู้อยู่เบื้องหลังเหตุการณ์ดังกล่าว แม้เนื้อข่าวจะไม่ได้ระบุชื่อแต่ให้รายละเอียดสอดคล้องกับภาพดังนี้

แหล่งข่าวภายในกระซิบกระซาบผู้สื่อข่าวของเราว่า **‘ได้มีชายคนหนึ่ง รูปร่างรสนิยมลักษณะมีอันจะกิน ผิวขาว วัยกลางคน ลักษณะพิเศษคือหน้าเหลี่ยม’** ได้เดินทางอย่างองอาจและห้าวหาญ ผ่านยามผ่านคณะกรรมการการตรวจเงินแผ่นดินที่นั่งหน้าสลอน ทำตาปริบๆ ‘ไม่รู้ว่าเป็นใครใหญ่มาจากไหน ทุกคนไม่กล้าหือหรือปริปาก หรือส่งเสียงจ๊อกแจ๊กแม้แต่อีกเดียว จากนั้นก็มุ่งตรงไปยังห้องทำงานคุณหญิงจากรูวรรณแล้ว งดเอากุญแจขนาดยักษ์ ล็อกห้องเอาไว้ แล้วก็เดินจากไปโดยไม่แฉสายตาปริบๆ เหล่านั้นแต่อย่างใด...’ แหล่งข่าวกล่าว

ภาพที่ 63 (โรคจิตโผล่อีกราย พัน 3 ส.ส.หัวแบะ, 13 ก.ย. 48)

ภาพสื่อความหมายโดยนัยให้ทราบว่ายาวโรคจิตที่พาดหัวข่าวระบุคือ พ.ต.อ.วาสนา เพิ่มลาภ ประธานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) เนื้อข่าวไม่ระบุชื่อแต่ระบุรายละเอียดให้ทราบว่าสื่อถึงการให้ใบแดงกับ 3 ส.ส. เปรียบเหมือนคนร้ายที่ไล่แทงส.ส. คล้ายกับเหตุการณ์ข่าวจริงที่มีคนร้ายเป็นผู้ป่วยทางจิตบุกเข้าไปแทงเด็กนักเรียนโรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์

มีรายงานข่าวด่วนว่าเกิดเหตุเศร้าสลด ชวนสยองและน่าหวาดเสียว เมื่อมีชายวิกลจริตควงมีดอัสได้ไล่สับส.ส.หัวเบะเลือดอาบถึง 3 รายซ้อนในเวลาไล่เลี่ยกัน จากการสอบปากคำของเจ้าหน้าที่ตำรวจเปิดเผยว่าคนร้ายรายนี้ได้มีการเตรียมการวางแผนเป็นขั้นเป็นตอนเป็นอย่างดี ซ้ำยังออกใบข่มขู่เพื่อให้เหยื่อหวาดกลัวก่อนลงมือปฏิบัติการอย่างอุกอาจ โดยเหยื่อรายแรกเป็น ส.ส.จังหวัดอุบลราชธานี ทราบภายหลังชื่อว่า **ตุ่น ปากเปิด** โคนพื้นหัวเบะแยกออกเป็นสองซีก เลือดไหลเป็นทาง อาการสาหัสต้องเข้าห้องไอซียู ส่วนอีก 2 ราย **ส.ส.ภาคใต้** โคนมีดอัสได้จามเข้าที่หัวเช่นกัน เล่นเอาเพื่อน ส.ส.พากันหวาดผวาไม่เป็นอันกินอันนอนกันยกโขยง

จากความคิดเห็นของจิตแพทย์วิเคราะห์ว่า ‘ชายโรคจิตผู้นี้ชอบฟันกบาลเฉพาะ **ส.ส.ที่ทำผิดกฎการเลือกตั้ง** โดยจะส่งใบแดงเป็นสัญญาณในการเตือนก่อนทุกครั้ง เมื่อได้โอกาสที่เหมาะสมก็จะลงมืออย่างเลือดเย็น เหตุการณ์สยองครั้งนี้ทำเอาบรรดา ส.ส.ทั้งหลายแหล่ทั่วประเทศพากันหวาดผวาไปตามๆ กัน **มิวาย** ที่ชายโรคจิตรายนี้ยืนยันอีกว่าจะฟันหัว**ส.ส.ต่อไปอีก** เพราะได้ทำไปแล้วรู้สึกผ่อนคลาย’ จิตแพทย์กล่าว

จะเห็นว่าข่าวสื่อความหมายถึง พ.ต.อ.วาสนา ในด้านลบ และจากข่าวดูผู้จัดการรายวัน “กกต.ได้ไม่เคยรับใบสั่งใคร 3 ส.ส.ใบแดงลั่นฟ้องศาล” (1 ก.ย. 48) ทำให้ทราบว่ายาว

“เหยื่อรายแรกเป็น **ส.ส.จังหวัดอุบลราชธานี** ทราบภายหลังชื่อว่า **ตุ่น ปากเปิด**” หมายถึง นายตุ่น จินตะเวช ส.ส.อุบลราชธานี พรรคมหาชน

“**ส่วนอีก 2 ราย ส.ส.ภาคใต้**” หมายถึง นายธานินทร์ ใจสมุทร อดีต ส.ส.สตูล พรรคประชาธิปัตย์ และ นายชาติตา อาแวก็อจ ส.ส.ปัตตานี เขต 4 พรรคประชาธิปัตย์

“**มิวาย**ที่ชายโรคจิตรายนี้ยืนยันอีกว่าจะฟันหัว**ส.ส.ต่อไปอีก**” หมายถึง รายงานข่าวแจ้งว่า กกต.อาจให้ใบเหลืองนายรัฐกิตติ์ ฉาลีพัฒน์ ส.ส.อุบลราชธานี เขต 5 พรรคประชาธิปัตย์

จะเห็นว่ามโนทัศน์เกี่ยวกับเหตุการณ์ข่าวช่วงนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญทำให้เข้าใจความหมายตรงและโดยนัยสื่อผ่านภาพและข้อความทำให้การสื่อสารระหว่างผู้ส่งสารไปยังผู้รับสารสัมฤทธิ์ผล

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ปัจจัย นโยบายและแนวทางการจัดทำ “ผู้จัดทวน”

จากผลงานหน้า “ผู้จัดทวน” ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ในงานวิจัยข้างต้นนั้นเกิดจากการสร้างสรรค์ของผู้จัดทำหน้า “ผู้จัดทวน” อันประกอบด้วย

-นายชูเกียรติ	เจริญสุข (คามิน)
-นายบัญชา	แสงต้นชัย
-นายบัญชา	อ่อนดี (ป่าบัญชา)
-นายธีระพงษ์ศักดิ์	สังฆะทิพย์ (แหลม)
-นายยอด	พงศ์สกุล (เงา, เรต'X)
-นางสาวศวรรรยา	เรืองวิสุทธิรักษ์ (ปุ๋ย)
-นายคทา	ปทุมธารารัตน์

ส่วนนี้จะวิเคราะห์ให้เห็นถึงเป้าหมาย คุณดการณั แรงจูงใจในการจัดทำ ภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ รวมทั้งปฏิกิริยาของกลุ่มผู้อ่าน ตลอดจนอุปสรรคในการทำงาน ภาวะกดดัน และอุปสรรคทั้งในแง่กฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพที่ประสบ รวมถึงทัศนคติและข้อเสนอแนะที่มีต่อเหตุการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ทั้งนี้ในเบื้องต้นผู้วิจัยจะวิเคราะห์พื้นฐานของผู้เขียนแต่ละบุคคลว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงานอย่างไร

1. ประวัติชีวิต ประสบการณ์ทำงานและภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ

- **ประวัติการศึกษา** “คามิน” คณะจิตรกรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร และ Graphic Design จากประเทศสหรัฐอเมริกา อายุ 58 ปี “บัญชา” (แสงต้นชัย) คณะจิตรกรรมสากล วิทยาเขตเพาะซัง อายุ 42 ปี “บัญชา” (อ่อนดี) ปริญญาตรีวิทยาลัยครู วิชาเอกพลศึกษา จ.อุตรดิตถ์ อายุ 47 ปี “แหลม” ปวส. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลนครราชสีมา อายุ 42 ปี “ยอด” ปริญญาตรีสถาบันราชภัฏสวนดุสิต คณะศิลปกรรม อายุ 34 ปี “ปุ๋ย” โครงการประกาศนียบัตรคอมพิวเตอร์ อายุ 38 ปี และ “คทา” ปวช.อาชีวะศิลปศึกษา อายุ 29 ปี

- **ประสบการณ์ทำงานและภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ** ผู้จัดทำมีประวัติชีวิตเกี่ยวกับการทำงานสื่อสิ่งพิมพ์และงานเขียนมีทั้งจบการศึกษาด้านจิตรกรรมและศิลปกรรมศาสตร์ และบางคนไม่ได้จบการศึกษาด้านนี้แต่สามารถทำงานได้เพราะมีความสนใจด้านการอ่านและการ

เขียน คือ นายบัญชา อ่อนดี (ป่าบุญ) และนางสาวศรพรยา เรืองวิสุทธิรักษ์ (บู๊) มีความสนใจเฉพาะการเขียนการ์ตูนและฝึกฝนจากการทำงาน ทำให้ทำงานร่วมกันได้ เส้นทางที่ทำให้ผู้จัดทำมาร่วมงานกันนั้นมีความแตกต่างกันไป “คามิน” มีส่วนร่วมในการเคลื่อนไหวทางการเมืองจึงทำให้ได้มาร่วมงานที่หนังสือพิมพ์ประชาธิปไตย (ชื่อเดิมหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ)

เคลื่อนไหวช่วงตุลาฯ เขียนการ์ตูนที่ธรรมชาติเริ่มต้นของการถ่ายทอดอารมณ์ผ่านทางภาพ เป็นอารมณ์ขันหรืออารมณ์เครียดทางการเมืองออกมาสู่สาธารณชนได้รับรู้ ตอนนั้นเขียนกำแพงอยู่แล้ววันดีคืนดีคุณสนธิ (ลิ้มทองกุล) ให้คนไปตามที่ธรรมชาติมาทำงานที่หนังสือพิมพ์ประชาธิปไตยซึ่งคุณสนธิเป็นบก.เพราะชอบงานที่เขียนติดกำแพง ทำได้แล้วได้เงินในขณะที่เรียนหนังสือ ทำไปเลยเลิกเรียน 6 ต.ค. มีปัญหานิดหน่อยแล้วไปเมืองนอก (อเมริกา) 6 ปี กลับมาทำผู้จัดการ รับผิดชอบหน้าผู้จัดกวนเท่านั้น ช่วยกันทำ ช่วยกันคิด ช่วยกันเขียนโดยที่ผมเป็นหัวหน้าทีม

“บัญชา” (แสงตันชัย) เปลี่ยนงานเรื่อยๆ จนกระทั่งเข้าทำงานที่ผู้จัดการประมาณ 13-14 ปี ถือเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่แรก มีหน้าที่ทำภาพประกอบคอลัมน์ ปกหนังสือในเครือผู้จัดการทั้งหมด จากนั้นจึงได้ทำงานร่วมกับ “คามิน” คือ เขียนการ์ตูนการเมือง “เดอะยับบี้” (บัญชา-คามิน)

เข้ามาไม่มีพื้นฐานเรื่องการเขียนการ์ตูนการเมือง คุณคามินพยายามสอนวิถีคิดการหาประเด็นจากข่าวการเมือง และเราต้องเริ่มติดตามข่าวการเมืองจริงๆ จังๆ ต้องอ่านหนัก เพราะข่าวการเมืองสำคัญมาก ถ้าเราไม่รู้เบื้องต้นเบื้องหลังการ์ตูนออกมาจะไม่ถึง คนที่ติดตามการเมืองจะรู้ว่านักเขียนการ์ตูนคนไหนเขียนการ์ตูนได้คมคายขนาดไหน

“บัญชา” (อ่อนดี) มีประสบการณ์ทำงานสื่อสิ่งพิมพ์ คือ ตำแหน่งบรรณาธิการข่าวการเมืองหนังสือพิมพ์ข่าวสดและสยามรัฐ เข้ามาทำงานที่หนังสือพิมพ์ผู้จัดการหลายครั้ง ครั้งแรกกองบรรณาธิการข่าวการเมือง หลังจากนั้นออกไปทำงานหนังสือพิมพ์แนวหน้าและกลับมาทำงานที่ผู้จัดการแล้วออกไปเป็นบรรณาธิการบริหารนิตยสาร “ต.คน” จากนั้นเป็นหัวหน้ากองนิตยสาร Mars และกลับมาทำงานที่ผู้จัดการอีกครั้ง

มีพื้นฐานด้านการอ่านหนังสือ คนในผู้จัดการก็จะรู้ว่าผมพอเขียนหนังสือได้หลากหลาย ทีม “ผู้จัดกวน” จึงลองให้เขียน คุณคามินก็ให้เขียนนับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาตอนนั้นก็ยังมีทีมข่าวเจาะ จนกระทั่งมาอยู่ที่ทีม “ผู้จัดกวน” จริงจิงคราวนี้แต่เขียนผู้จัดกวนมานานมาก

“แหลม” ชอบวาดการ์ตูนและมีความฝันอยากจะเป็นเหมือน “ชัย ราชวัตร” และทำงานด้านศิลปะมาโดยตลอด เช่น เขียนภาพหัวโขนส่งออกและจากนั้นทำงานฝ่ายศิลป์ที่ศูนย์ภาษา

โควต้าแฮร์ส เป็นต้น จากนั้นจึงมาทำงานฝ่ายกราฟฟิกที่สำนักพิมพ์ผู้จัดการและออกไปเป็นผู้จัดการโรงพิมพ์แห่งหนึ่งเมื่อประสบปัญหาทางเศรษฐกิจปี 2540 จึงทำธุรกิจส่วนตัวและกลับมาทำงานที่ผู้จัดการประมาณ 20 ปี

“ยอด” เข้ามาฝึกงานที่แผนกกราฟฟิกสำนักพิมพ์ผู้จัดการเมื่อจบการศึกษาจึงได้ทำงานต่อจากนั้น “คามิน” และ “บัญชา” (แสงตันชัย) จึงชวนทำการ์ตูนการเมือง

“ปู่ย” ชอบวาดการ์ตูนตั้งแต่เด็ก มีประสบการณ์การทำงานบริษัทโฆษณาจากนั้นเขียนการ์ตูนเด็กให้นิตยสารเสียดังเด็ก จนกระทั่งปี 2540 ประสบปัญหาบริษัทเลิกกิจการจึงเขียนปกเทปนิทานเด็กและเข้ามาทำงานเขียนการ์ตูนที่สำนักพิมพ์ผู้จัดการตั้งแต่ปี 2543

“คทา” มีประสบการณ์ทำงานด้านศิลปะและธุรกิจส่วนตัว เข้ามาร่วมงานที่สำนักพิมพ์ผู้จัดการ 2 ปี

2. วัตถุประสงค์ นโยบาย และแนวทางปฏิบัติในการจัดทำ

- **วัตถุประสงค์การจัดทำหน้า “ผู้จัดกวน”** เกิดจากการทำข่าวสนุกกันเองในสำนักพิมพ์แล้วนายสนธิ ลิ้มทองกุล ผู้ก่อตั้งหนังสือพิมพ์ผู้จัดการเห็นว่าควรจะเสนอในหนังสือพิมพ์ จึงเริ่มตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ทั้งนี้เพื่อสร้างความแปลกใหม่และเสนอความบันเทิงแฝงสาระให้ผู้อ่านในรูปแบบหนึ่ง

“บัญชา”(แสงตันชัย) กล่าวว่า ปกติจะเห็นการ์ตูน 2 กรอบ กรอบหนึ่ง คือ บัญชา- คามิน กรอบที่สองคือ “คามินคนเคยรวย” หรือ “คามินเดอะยี่ปี่” ปีใหม่คุณคามินคิดว่าจะทำของขวัญให้เจ้านาย ทำอะไรที่สนุกๆ และจัดเป็นหน้าหนังสือพิมพ์ เป็นข่าวเกี่ยวกับคุณสนธิทั้งหมดแต่ให้ดูตลก ปรินทร์ออกมาเป็นหน้าหนังสือสงสัยจะชอบ เลยบอกว่าทำไมไม่ทำอย่างนี้เป็นหนังสือขึ้นมาในหนังสือเราบ้างจึงเริ่มจากตรงนี้

“คามิน” กล่าวว่า ตกบันไดพลอยโจร คือ Tradition อย่างหนึ่งของหนังสือพิมพ์ไทย พอถึงปีใหม่จะให้นักเขียนการ์ตูนมาเขียนนายกข ซีส์ตัวประจำราศีแล้วก็ตีกลองยาวซึ่งเราไม่เห็นว่าจะขำตรงไหนหรือว่าสนุกตรงไหน ทุกฉบับก็จะทำเหมือนกันหมด คิดออกมาฉบับเดียวขอหน้าหนึ่งที่เป็นข่าวปกติทั้งหน้าเลย แล้วเปลี่ยนข่าวเหมือนเป็นข่าวที่ออกจริงๆ แต่เราจะหลอกคนดูเหมือนกับอ่านหนังสือพิมพ์ เอ๊ะ ข่าวหน้าแหม่งๆ พออ่านจริงๆ เอ๊ะ มีอย่างนี้ด้วยหรือ ตอนนั้นฉบับแรกคุณชวน (เหล็กภัย) เป็นนายกข ประชาธิปัตย์เป็นรัฐบาล เป็นรูปคุณชวนกับพล.อ.เชาวลิต (ยงใจยุทธ) ซึ่งตอนนั้นทะเลาะกันแต่กอดกัน เขียนข่าวเป็นข่าวจริงๆ ว่าสองคนนี้ตัดสินใจทำเพื่อประเทศไทยโดยเลิกทะเลาะกัน

จุดเริ่มต้นของ “ผู้จัดกวน” คือ เป็นสิ่งพิมพ์แทรก (Tabloid) สัปดาห์ละครั้งคือทุกวันศุกร์ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2544 มีคอลัมน์ตลกขบขันหลากหลายไม่จำกัดเฉพาะประเด็นการเมืองเพียงอย่างเดียว

“บัญชา” (แสงตันชัย) อธิบายว่า แรกๆ ทำเป็น Tabloid ก่อน ล้อเลียนไม่ได้เน้นว่าการเมืองอย่างเดียว บางทีมีเรื่องดารา อะไรที่ประหลาดๆ น่าสนใจ เป็นที่ฮือฮาของสังคม เราก็จับประเด็นมาทำให้มันดูสนุกและมีการเปลี่ยนแปลงของหนังสือบ้างว่าต้องปรับไปเป็นขนาดใหญ่แล้วก็ปรับเป็นขนาดเล็กเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย เป็นเรื่องธุรกิจเป็นเล่มค่าใช้จ่ายสูง เขาต้องการลดหน้าหนังสือลงไป จนเราเหลือแค่คู่เดียว คือ หน้าใหญ่หน้าเดียว เมื่อก่อนจ้างคนนอกมาช่วยเขียนหลายคน คนที่มีอยู่คงเขียนเป็นเล่มไม่ได้เพราะมีงานประจำในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการอยู่แล้ว

จากนั้น “ผู้จัดกวน” ปรับเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอเป็นรายวันตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2547 เป็นต้นมา

“บัญชา” (อ่อนติ) กล่าวว่า บางช่วงที่ผู้จัดการร่อแร่แต่ไม่ว่าจะร่อแร่ขนาดไหน การ์ตูนบัญชา-คามินจะเป็นที่ขึ้นหน้าขึ้นตาเป็นศรีของผู้จัดการคนชื่อผู้จัดการเพื่อที่จะอ่านการ์ตูน เมื่อผู้จัดการจะออกมาทวงความมีชื่อเสียงก็มีโครงการ “ผู้จัดการเปลี่ยนไป” คือ นำ “ผู้จัดกวน” มาเป็นความเปลี่ยนแปลงของผู้จัดการ แทนที่จะออกเป็นรายอาทิตย์ก็ออกทุกวัน คุณคามินบอกไหนๆ ก็ออกทุกวันก็กลับหัวกลับหาง

- **นโยบาย และแนวทางปฏิบัติในการจัดทำ** ปัจจัยภายในองค์กรทั้งนโยบายของหนังสือพิมพ์ ทศนคติของกองบรรณาธิการ ตลอดจนแนวทางการต่อสู้รัฐบาลของนายสนธิ ลิ้มทองกุล ผู้ก่อตั้งหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ ไม่มีส่วนในการนำเสนอข่าวและการ์ตูนหน้า “ผู้จัดกวน”

“คามิน” กล่าวว่า ผมไม่เกี่ยว ไม่ได้แบกรับภาระ เพราะว่าเราคิดของเราไม่ได้มีอิทธิพลว่าทางคุณสนธิจะว่าอย่างไร คุณสนธิไปทางไหนเราต้องเฮไปตาม ไม่ และไม่จำเป็นต้องล้อกับผู้จัดการ ถ้าคุณอ่านหนังสือพิมพ์ 5-6 ฉบับ คุณจะรู้เลยมันมี issue of the day แค่นั้น พอ issue of the day มาเราหยิบตรงนั้นมากกว่า คิดว่าคนวางข่าวผู้จัดการคงคิดเหมือนกัน องค์กรไม่ได้มีผลทางการเลือกเนื้อหา แต่มีส่วนทำให้วิธีการนำเสนอให้เบาลงเพราะว่าจริงๆ แล้ว เชื่อว่า คนที่เด็กร้อนก็คือเจ้าตัวที่เป็นข่าว ส่วนคนข้างนอกเขาสนุกเขาไม่ได้เด็กร้อนด้วย แล้วผมไม่ทำเพื่อเขา ผมทำเพื่อคนข้างนอกที่อ่านแล้วทำไมต้องดึงเขามาเป็นเหยื่อ คือ ตัวเขาเองเป็นบุคคลสาธารณะ

“บัญชา” (อ่อนติ) กล่าวว่า มุมมองโดยองค์กรของมันจะคล้ายๆ กันอยู่แล้ว โดยเฉพาะเมื่อก่อนคุณสนธิ จะเป็นคนที่ประชุมข่าวเองไม่ได้หมายความว่าคุณสนธิชี้แจงให้เขียนข่าวว่า คุณสนธิจะอธิบายว่าเรื่องนี้เกิดขึ้นมาจากอะไร มันน่าจะไปทางไหน ทิศทางเป็นแบบไหน องค์กรก็มีส่วนบ้าง ถ้าตอบในแง่ของเขามีส่วนร่วมบ้าง

ใหม่ แต่ว่าถ้าถามว่าคุณสนธิหรือว่าผู้บริหารหรือว่าคนอื่น ๆ แบบจะไม่มีส่วนมาเพราะห้องการ์ตูนมือเกี๊ยวแบบประหลาดๆ เพราะฉะนั้นต่อให้คุณมาบอกก็ยากที่จะเชื่อจะฟัง

ดังนั้นการนำเสนอข่าวในหน้า “ผู้จัดกวน” บางครั้งอาจจะสวนทางกับกองบรรณาธิการบ้างแต่สามารถนำเสนอในมุมมองของ “ผู้จัดกวน” อีกรูปแบบหนึ่งได้

“แหลม” กล่าวว่า ดูที่ผ่านมาสวนทาง บางที “ผู้จัดกวน” หลบไม่ได้เพราะเป็นเรื่องหักมุมขึ้นอยู่กับจะไปหักตรงไหน บางทีเป็นมุกหักศอก ไม่รู้มุกไปตกตรงไหนบางทีอาจจะไปสวนทางกับกองบก.บางทีก็ต้องไปนอกจากเรื่องบางเรื่องที่ต้องครึกครื้นก็ต้องไว้น้ำหนักก็ต้องมีบ้าง ใครจะให้ลูกเรากินข้าวบ้านเราเลี้ยงอาหารทุกวันมาดำ เราเป็นลูกก็คงต้องรู้สึกเหมือนกัน มีล้อคุณสนธิเหมือนกันแต่เราก็ต้องดูตาม้าตาเรือเพราะฝั่งตรงข้ามอาจจะพูดได้ว่าบางทีล้อเจ้านายก็จะเขียนอีกแบบ ก็ถูกก็ใช่ ผมไม่เถียงหรอก ก็เราอยู่ตรงนี้

“ยอด” กล่าวว่า เราต้องรับผิดชอบคนอื่นอยู่ด้วย หมายถึงว่าอิสรภาพของบก.เราก็มีอยู่ แต่ไม่ถึงขนาดนั้น ก็แค่เห็นใจ หนังสือพิมพ์กำลังต่อกรกับคุณทักษิณ (ชินวัตร) ปาวๆ เราก็อยู่ในระนาบไม่ได้ชมแต่หมายถึงว่าพยายามแฉ อภิปรายคุณทักษิณในแนวของเราอย่างอิสระ บางครั้งมีนักข่าวหรือคอลัมนิสต์เสนอประเด็นเข้ามา ตลกๆ ทำไม่ไม่ลองดูประเด็นนี้แต่ถ้าไม่ดีเราก็ไม่ใช่แต่บางอันก็นำมาใช้

3. แรงจูงใจให้ท่านจัดทำ ต้องการเสนอประเด็นข่าว สอดแทรกความบันเทิงในหนังสือพิมพ์

“คามิน” กล่าวว่า เราทำตัวเหมือนพวกแมงดากระโดดเกาะข่าว แมงดาไม่สามารถจะอยู่ได้ด้วยตัวเองต้องเกาะกับข่าวที่เป็นกระแสเพิ่มสีสัน ความคิด (Concept) ทั้งหมด คือ คนเราต้อง entertain หน้าเราเป็นหน้า entertain คนอ่านรู้สึกสนุกแค่นั้น หน้าเราไม่หวังจะให้สาระหรือว่าให้ message ทางด้านการเมือง ผมไม่เคยเป็นนักการ์ตูนนิสต์ที่เคลมว่า โอ้โฮ ตัวเองต้องรับผิดชอบต่อสังคมหรืออะไร ให้มันสนุกไปวันๆ ไม่ต้องคิดอะไรมาก ส่วนนิยาม “ผู้จัดกวน” ไม่เพียงภาษาไทย ภาษาอังกฤษก็ไม่รู้จะอธิบายอย่างไร comic strip ไม่ใช่แคบเกินไป news ก็ไม่ใช่ satire news ก็ไม่ครอบคลุมทั้งหมด การ์ตูน superman เป็นช่องเรียก comic แต่จะเรียกหนังสือ mad ว่า comic หรือ เพราะว่าหนังสือ mad ล้อเลียนตั้งแต่การเมืองจนกระทั่งถึงบันเทิง ล้อเลียนหมดทุกอย่าง มี comic strip เป็นช่องๆ ด้วย ก็ไม่รู้จะเรียกว่าอะไร พูดถึง mad ซึ่งใกล้ ยิ่งพอไปอีกขั้น (step) หนึ่งแล้วน่าจะเหมือน punch มากกว่า ใน punch เล่มหนึ่งมีทั้งการ์ตูน มีทั้งล้อเลียนการเมือง มีทั้งข่าวล้อเลียน มีทั้งบทความล้อเลียนมีครบหมด

“บัญชา” (แสงตันชัย) กล่าวว่า คงขำขันให้ความบันเทิงมากกว่า แทรกไปในหนังสือที่ซีเรียสเพราะหนังสือพิมพ์ผู้จัดการค่อนข้างที่จะเข้ม เราก็ต้องมีอะไรให้คนอ่านผ่อนคลายบ้าง อย่างหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ อาจจะเป๋ไป เราเป็นน้ำจิ้มรสเด็ดถ้าไปไม่มีน้ำจิ้มก็คงจะไม่อร่อยมีสักหน่อยก็ยังมีดี

“แหลม” กล่าวว่า มนุษย์เราต้องมีอารมณ์ขัน มีอารมณ์อยากจะทำเพลงสิ่งพวกนี้เป็นสิ่งที่จริงใจและผ่อนคลาย เคยใหม่มีอารมณ์อยากจะทำเพลง ร้องไม่ออก บางทีได้พูดตลกกับเพื่อนได้หัวเราะมีชีวิตชีวาขึ้น จริงๆ มีประเด็นชวนถ้าเรารู้จักคิด “ผู้จัดกวน” ปนระหว่างจริงไม่จริงเสี้ยนยาแดงผ่าแปด คนอ่านต้องมีพื้นฐานข่าวก่อน ถ้าคุณไม่มีพื้นฐานข่าวอาจจะ งง ปวดหัว

นอกจากความบันเทิง “ผู้จัดกวน” ยังแฝงสาระเพื่อสะท้อนภาพสังคมและแสดงบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนในการกระตุ้นเตือนนักการเมืองหรือกระตุ้นให้ผู้อ่านได้รับรู้อีกทางหนึ่งด้วย

“บัญชา” (อ่อนดี) กล่าวว่า มันเป็นกระจกอีกชนิดหนึ่งซึ่งอาจจะใส่ปรอทเข้าไปใหม่ อาจจะมีรูปร่างที่แปลกแตกต่างออกไปให้กับตัวนักการเมืองเขาเห็น คนที่ติดตามข่าวสารได้เห็นในรูปแบบหนึ่ง บางที่เราอ่านคอลัมน์ บางทีก็เครียด เอามาทำเป็นในแง่ของเรื่องล้อเลียน นอกจากเป็นความจริงแล้วโดยมากข่าวที่ “ผู้จัดกวน” ทำคือเป็นความจริง แก่นแท้ของมันคือความจริงแต่เราเอามานำเสนอแบบเป็นความจริงลงอีกแบบหนึ่งที่เป็นกลวิธีเฉพาะ เหมือนคอลัมน์นิสต์กรอบหนึ่งเพียงแต่เราทำเป็นอีกรูปแบบหนึ่ง นอกจากมีภาพล้อเลียนแล้วยังมีตัวเรื่องที่เขียนล้อเลียนด้วย

“ปุ๋ย” กล่าวว่า อยากให้รู้ว่า คุณทำอย่างนี้ คุณอย่าคิดว่าชาวบ้านไม่รู้ เขารู้เขาเข้าใจ เหมือนเป็นการตักเตือนเขาไปด้วย แต่เขาจะเอาไปแก้ไขไปอะไรหรือเปล่าไม่รู้ ที่มงานไม่ถึงกับสอนเขาแต่เราอยากเสนอว่าทำไมต้องทำอย่างนี้ ทำไมถึงต้องโก่ง ทำไมถึงไม่ทำให้มันถูกต้องโปร่งใส เสนอตามสามัญสำนึกของคนทั่วไป

4. ภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ หน้าที่หลักที่รับผิดชอบร่วมกันคือ เสนอประเด็นข่าวในแต่ละวันให้ “คามิน” ซึ่งเป็นหัวหน้าทีมและเป็นผู้ตัดสินใจว่าจะเสนอข่าวใดในแต่ละวันผ่านทางโทรศัพท์ซึ่งไม่มีปัญหาเรื่องความเข้าใจเพราะทำงานร่วมกันมานาน นอกจากนี้ยังเสนอประเด็นการดำเนินงานร่วมกับ “บัญชา” (แสงตันชัย) ข่าวหน้าในผู้จัดการรายวัน

ไม่ได้ประชุม เจอหน้ากันอาทิตย์ละครั้งเท่านั้นเอง ปัจจุบันมากกว่าครั้ง โทรศัพท์อย่างเดียว เวลาเขียนการ์ตูนไม่ว่าการ์ตูนหรือข่าวไม่ได้คิด Theme เรื่องแต่ Theme เป็นแค่วัตถุดิบแต่ทำอย่างไรกับ Theme เหมือนกันข่าว Issue of the day มาเราจะคิดออกมาเป็นภาพอย่างไร ถ้าการ์ตูนช่องเดียว Challenge มาก เพราะต้องคิดออกมาเป็นภาพๆ เดียว คนดูต้อง get เลย คนดูต้องเข้าใจด้วยว่าเราพูดถึงเรื่องอะไรและประเด็นอยู่ตรงไหน คนเขียนคอลัมน์ชีวิตง่ายกว่าพวกผมเยอะ เพราะว่าเราสามารถบรรยายได้ลงรายละเอียดได้ เพราะว่ามันเป็นคอลัมน์ แต่การ์ตูนนี้ลำบาก เป็นภาพๆ เดียว

“บัญชา” (แสงตันชัย) เสนอประเด็นข่าวแต่ละวันและร่างภาพข่าวหลังจากได้หัวหน้าจาก “คามิน”

อ่านเยอะที่สุดเท่าที่เราจะอ่านได้ โอกาสไม่อ่านเลยที่จะประชุม บางวันคุณคามินวางเข้ามาก็ได้ประชุมกันแต่จะคุยทางโทรศัพท์มากกว่า วิธีการทำงานเวลาเราอ่านแล้วมาคิดประเด็นเสนอกันคนที่สรุปประเด็นว่าจะออกมาอย่างไร คือ คุณคามินจะมีมุมมองที่ดีกว่า หลากหลาย สร้างสรรค์ ไม่ซ้ำซาก เหมือนนักคิดแตกไปเรื่อย เราต้องตามให้ทัน พอลคิดเสร็จจะต้องบอกก่อนด้วยว่า ภาพจะต้องออกมาอย่างนี้เพื่อ Focus ประเด็นที่เราเสนอ

ให้ชัด ผมจะถ่ายทอดออกไปและคุณคทา ต้องทำว่าจะออกมาอย่างไรที่ประเด็นเราคุยกันใหม่ว่าตรงนี้ต้องชัด อ่านแล้วคนดูชัดเจน ตรงนี้ไม่จำเป็นตัดออก ถึงขั้นตอนนั้นแล้วก็พิมพ์ออกมา

ผลงานการ์ตูนในหน้า “ผู้จัดกวน” คือ “บ้านทรายทอง” ปัจจุบันเปลี่ยนเป็น “จากเขายายเที่ยงสู่ทำเนียบฯ” และ “เกิดแก่เจ็บตาย” (คอลัมน์ใหม่)

“บัญชา” (แสงตันชัย) อธิบายว่า “บ้านทรายทอง” Storyboard ช่วงหลังอยากเขียนให้เป็นเรื่องยาว เสนออะไรใหม่ๆ ให้คนอ่านด้วยเป็นการขยายจากประเด็นเดียวให้เป็นเรื่องยาว เหมือนเอาภาพเดี่ยวมาขยายให้เป็นหลายภาพเท่านั้นเองแต่ประเด็นเหมือนกัน เทคนิคในการนำเสนอคนละอย่าง ซึ่งช่องเดียวยากกว่ายากกว่าหลายช่องก็เหมือนทำหนังวางประเด็นให้เป็นเรื่องซึ่งความแตกต่างอยู่ที่นั่นการทำให้เป็นหลายช่องกับช่องเดียว ตอนนี้อยากเปลี่ยนชื่อเป็น “จากเขายายเที่ยงถึงทำเนียบ” สมญานามตามยุคแทนรัฐบาล พล.อ.สุรยุทธ์ (จุลานนท์)

การ์ตูน “เกิดแก่เจ็บตาย” คิดอะไรได้ อยากเสนออะไรก็เขียน มองทุกเรื่องเป็นเรื่องตลก กรอบนี้เกิดขึ้นมาเพราะปรับเปลี่ยนหน้า “ผู้จัดกวน” จากช่องใหญ่เป็น 2 หน้า คุยกันง่าย ๆ ผมจะเขียนเรื่องทั่วไปเพราะผมเขียนการเมืองเยอะแล้ว เขียนสบายๆ อยากผ่อนคลาย ไม่ซีเรียส

นอกจากนั้นทำหน้าที่วาดการ์ตูนกรอกร่วมกับ “คามิน” ในหน้าการเมืองซึ่งมีมาตั้งแต่เริ่มหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันประมาณ 10 ปี จะจำกัดเฉพาะการ์ตูนการเมือง

แม้บัญชา (อ่อนดี) จะไม่ได้จบด้านนิเทศศาสตร์แต่มีประสบการณ์ด้านหนังสือพิมพ์มากมาย รวมทั้งเป็นผู้ที่รักการอ่านและสั่งสมโดยไม่รู้ตัว รับหน้าที่เสนอประเด็นข่าวและเขียนข่าวในหน้า “ผู้จัดกวน” เมื่อได้พาดหัวข่าวจาก “คามิน” และเขียนนิยาย “ศึกโค่นบัลลังก์วังจันทร์ส่องหล้า” “บุคคลคนนี้” และ “เพลงแปลงทะเลแยงก๊ก” (คอลัมน์ใหม่)

คุณคามินโทรเข้ามาสั่งงานคุณเรื่องการ์ตูน คุณเรื่องไอเดียแลความคิดเห็นว่า “การ์ตูน” ควรจะเป็นยังไง เช่นเดียวกับ “ผู้จัดกวน” เขาก็จะเข้ามานั่งคุยกัน บางวันคิดออกมาเท่าไรมันก็ได้ สมมติว่าคุณคามินพูดทุกคนเจ็บ คุณบัญชาพูดทุกคนเจ็บ ผมพูดทุกคนเจ็บ คุณยอดพูดทุกคนก็ เอ้อ เขาข่าวนี้ ไข่เลย ผมเป็นคนเขียนหรือไม่ก็เสนอความคิดเห็น แต่ตัวหลักๆ ของความคิดจะเป็นคุณคามิน หรือคุณคามินอาจจะโทรมาคุณบัญชาจาดไว้ ถ้าคุณคามินไม่อยู่ผมจะเป็นคนตัดสินใจว่าข่าวนี้ไม่เอา ข่าวนี้ไม่ดี ใช้ข่าวนี้ นี่คือการทำงานคร่าวๆ ใน “ผู้จัดกวน”

ธีระพงษ์ศักดิ์ สังฆะทิพย์ (แหลม) ทำหน้าที่เสนอประเด็นข่าวและเขียนข่าวเมื่อสรุปประเด็นในทีมได้ นำพาดหัวข่าวจาก “คามิน” มาขยายเป็นเรื่องราวสลับเขียนกับ “บัญชา” (อ่อนดี) หรือเขียนแทนบางช่วง นอกจากนี้ยังวาดการ์ตูน “แบงค์อึ้งก๊วย” และมุขควายๆ” ในหน้า “ผู้จัดกวน”

คิดประเด็นข่าวและวาดการ์ตูนปรับตามสถานการณ์บ้านเมือง “ผู้จัดทวน” แข็งได้เพราะมีคุณคามาเงิน เพราะผ่านงานโฆษณามาเยอะ ทำงานเมื่องออกมาและเราเป็นขุนพลต้องมีแม่ทัพที่ดีด้วย

สลัเขียน Dirty jokes บ้างเขียนหน้า “ผู้จัดทวน” จะเขียนง่าย เจอกันบ่อย การ์ตูนต้องตามข่าวจริงๆ แต่ไม่ใช่ไอเดียที่ดี แต่วันหนึ่งเราคิดได้ประมาณนี้ซึ่งอาจจะดีกว่านี้เราต้องพัฒนาไปเรื่อยๆ บางทีก็หยิบมาจาก คนโน้นคนนี่ที่เขาเขียน “แบงค็อกเกี้ยน” กับ “มุกควายๆ” ไม่ต่างมากแค่ “มุกควายๆ” แต่จะตรงและตื้น เช่น เข้าคูหาสองใบ “แบงค็อกเกี้ยน” เสนอ ปัญหาสังคม ชุมชน ตัวละครเหมือนกันมีผม (บั๊กแหลม) ตัวเดียวที่เป็น ตัวหลัก ฉากบางที่เบื้อในที่ทำงาน บางที่คุยตามแม่น้ำเจ้าพระยา อยู่บนตึกบ้าง สวมบทอยู่บ้านนอก เลี้ยงควาย อยู่กระท่อมบ้าง นอกจากนั้นเขียน “อาทิตย์ทอดวง” คอลัมน์ในผู้จัดการรายวัน

“ยอด” ทำหน้าที่เสนอประเด็นข่าวและวางรูปแบบภาพข่าวกับบัญชา (แสงต้นชัย) ในส่วน การ์ตูนรับผิดชอบ “Net Joke” ร่วมกันกับผู้จัดทำคนอื่น แต่ส่วนตัววาดการ์ตูน “Dirty Jokes” และ “Animal House” ในหน้า “ผู้จัดทวน” นอกจากนั้นยังวาดการ์ตูนการเมืองในผู้จัดการรายสัปดาห์ โดยใช้นามปากกาว่า “เงา” ซึ่งเป็นนามปากกาเดิมเมื่อเขียนการ์ตูนการเมืองให้หนังสือพิมพ์ไทย โฟสต์

ส่วนใหญ่ข่าวสองจะคิดกับคุณบัญชา(แสงต้นชัย) คุณคามาเงินจะรับภาระข่าว 1 และเสนอรูปแบบภาพ ในคุณบัญชา ซึ่งรูปแบบการนำเสนอจะไม่ตายตัวว่าถึงจุดอิมตัวเมื่อไหร่ก็ต้องเปลี่ยนไม่เช่นนั้นคนทำก็เบื่อคน อ่านก็เบื่อด้วย และเปลี่ยนมาเป็นหน้าตะแคงได้ 5 เดือนและปัจจุบันมีข่าวเดียว

“Net Joke” จะล้อจากภาพข่าวในแต่ละวันจากพาดหัวข่าวอะไรที่จับมาล้อได้ คล้ายๆ การ์ตูนเพียงแต่ ว่าไม่ได้วาด หา copy ใส่ภาพ เหมือนการ์ตูนช่องหนึ่ง ปัจจุบันพื้นที่ไม่พอ ลดขนาดหน้ากระดาษเป็น ขนาด board sheet เป็นขนาดมาตรฐานซึ่งเปลี่ยนด้วยเรื่องการตลาด

“Animal House” ส่วนใหญ่คนจะคิดแทนสัตว์ แล้วถ้าสัตว์คิดเหมือนคนจะเป็นอย่างไร วัตถุประสงค์การ เขียนเยอะเกี่ยวกับสัตว์ได้ทุกอย่าง ลักษณะนิสัยของสัตว์ สิ่งที่คุณกำหนดให้สัตว์ พฤติกรรมที่มีค่อนข้างคล้ายกัน ตอนนั้นไม่ได้เขียนสิ้นสุดตอนปรับหน้าเป็นหน้าตะแคงจาก 2 ข่าวเหลือข่าวเดียวจึงไม่มี “Animal House”

นอกจากนี้ “ยอด” เขียนเส้นให้คุณคามาเงิน “คามาเงินเดอะยัปปี้” หน้า 2 อีกทั้งเขียนการ์ตูน “Dirty joke” โดยใช้นามปากกาว่า “เรต’X” ซึ่งนามปากกาจะปรับเปลี่ยนไปตามรูปแบบของงาน

“Dirty joke” ลักษณะ story board หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันเป็นหนังสือพิมพ์ที่องค์กรซื้อไว้ตาม บริษัทหรือตามมหาวิทยาลัย คนอ่านตามตลาดหุ้นบ้าง นอกจากคนที่สนใจการเมืองแล้วก็แม่บ้านน่าจะมีอะไร ที่เขาอ่านได้ด้วย ไม่จำเป็นว่าต้องได้สะตือ 50-50 ไม่ลามก แต่ตลกๆ ทะลึ่งๆ บางทีอาจจะไม่มีบทไปอะไร ตัว ละครมี “ป้าบุญ” “บั๊กแหลม” ที่เหลือจะเป็นผู้หญิงที่เราประทับใจไม่ได้เป็นตัวละครประจำบุคคลิกของ “ป้าบุญ” เป็นคนธรรมดาที่มีเรื่องทะเลาะทะเล้นเข้ามาบ้างในชีวิตประจำวัน เป็นมุกที่เราอ่านหรือมีคนเล่าให้ฟัง อาจจะเห็นใน

ชายหัวเราะก็ได้ เป็นเรื่องกึ่งๆ นิทานจบทีละ chapter เรื่องพวกนี้เป็นเรื่องที่กระจัดกระจายทำอย่างไรให้มาเป็นแกนให้แฟนหรือว่าให้คนอ่านจำได้คือมีตัวละครประจำอย่าง “ผู้ใหญ่มากับฟุ้งหมาเมิน” คือ มี “ป้าบุญ”

“ปู้ย” ทำหน้าที่ตัดต่อภาพข่าวที่ “ปัญญา” (แสงต้นชัย) และ “ยอด” ร่างไว้

ต้องอ่านข่าวทุกวัน ถ้าคิดได้ก็เสนอคุณคามินถ้าคิดไม่ได้ก็ไม่เป็นไรเพราะว่าเราไม่มีหน้าที่ตรงนี้ โดยเฉพาะ ทำหน้าที่เหมือนเป็นเลขประจำห้อง แต่หน้าที่คือ Retouch ภาพ ทำภาพประกอบข่าว ช่วงแรกคุณแหลมเป็นคนทำภาพข่าว 1 เราทำภาพข่าว 2 ช่วงที่คุณปัญญา (อ่อนดี) ไม่ได้เขียนคุณแหลมเขียนแทน เราจะรับผิดชอบตัดต่อภาพทั้ง 2 ภาพ บางวันโหดเป็นรูปพิสดารมากซึ่งรูปจริงๆ ไม่มีต้องมาแต่งให้ได้เอาหัวเขามาแต่งให้มีน้ำตาหยด หน้ามีด แผลเต็มหน้า ตัดเข้ามาต่อกับตัวหรือเอาทั้งตัวแต่ต้องแต่ง บางวันง่ายมาก

นอกจากนี้ “ปู้ย” ยังเขียนการ์ตูน “หนูโเอง” ตั้งแต่ปรับรูปแบบการนำเสนอจาก tabloid เป็นหน้ากลับหัว ปัจจุบันออกจากทีม “ผู้จัดกวน” ตั้งแต่เดือนมีนาคม ปี 2549

การ์ตูน “หนูโเอง” ช่วงที่หน้ากลับหัว เปลี่ยนรูปแบบหนังสือพิมพ์เขาให้คิดการ์ตูนสไตล์ตัวเองลงคนละวันและรับผิดชอบกรอบนั้น การ์ตูนผู้หญิงก็วาดได้แต่จะให้แทนความคิดของตัวเองก็ยังไม่ใช้ ก็วาดตัวการ์ตูนขึ้นมาชอบตัวการ์ตูนตัวนี้เป็นตัวแทนตอนเด็กๆ น่าจะมีตัวแทนความคิดของเด็กบ้างในเรื่องการเมืองเพราะว่าส่วนใหญ่ไม่มีเลย จะมีแต่ผู้ใหญ่ สมมติดูทีวี อ่านข่าว พ่อ แม่คุยกัน ทำไมหนูจะแสดงความคิดเห็นไม่ได้หรือเป็นเรื่องของผู้ใหญ่หรือ อยากจะให้เด็กแสดงความคิดเห็นเรื่องพวกนี้บ้าง แต่ไม่ใช่แสดงความคิดแบบผู้ใหญ่ แสดงความคิดแบบเด็กๆ คิดว่าเด็กน่าจะมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบ้านการเมืองบ้าง

“คทา” เข้ามาทำงานแทน “ปู้ย” ทำหน้าที่ตัดต่อภาพข่าวและจัดหน้าข่าวเช่นเดียวกัน

จะตัดต่อภาพโดยเฉพาะรับมาเป็นจุดสุดท้าย ส่วนใหญ่มาจากช่างภาพจะขอให้ช่างภาพถ่ายหลุดๆ มาให้ ภาพดารานำมาจากโต๊ะบันเทิง นำภาพเก็บเป็น Action พอเขาต้องการก็จัดไปให้ ล้อภาพโฆษณาแล้วแต่โอกาส เน้นภาพบุคคล ภาพสัตว์มีภาพจระเข้กระโดดไปคุปลาไหล ช่วงที่เสธ. นั้นมาอยู่ร่วมกับพรรคชาติไทย ภาพทำให้สมบูรณ์ทุกอย่าง ภาพข่าวโทรทัศน์ไม่ค่อยมีนำมา 2-3 ครั้ง เช่น ภาพคุณทักษิณ ให้สัมภาษณ์ข่าว CNN ใช้ภาพอินเตอร์เน็ตเมื่อไม่มีทางเลือกแล้ว การสื่อสารมุขตลกอยู่ที่เรา Cut แสดงอารมณ์ตามงาน เช่น โหด ดู ใส่อารมณ์ทางหน้าตา แต่บางข่าวไม่ตลก มีอารมณ์โกรธรุนแรง

จะเห็นว่าหน้า “ผู้จัดกวน” มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบอยู่เสมอ ทั้งการจัดหน้าซึ่งปัจจุบันเปลี่ยนเป็นหน้าตะแคงตั้งแต่เดือน กันยายน ปี 2550 และปรับเปลี่ยนคอลัมน์ ได้แก่ “Animal's House” ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2550 ถูกยกเลิกเพราะเปลี่ยนรูปแบบการจัดหน้าหนังสือ “หนูโเอง” ถูกยกเลิกเพราะ “ปู้ย” ไม่ได้รับผิดชอบ “ผู้จัดกวน” แล้ว ส่วนที่เพิ่มขึ้นมา คือ ผลงานของ

ปัญญา (อ่อนดี) เช่น “ศึกโค่นบัลลังก์วังจันทร์สองหล้า” เป็นนิยายเมื่อจบเรื่องจึงเสนอ “เพลงแปลง ทะแยงยักษ์” และ “บุคคลคนนี้” เป็นต้น

**5. เป้าหมายวิธีการและหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกประเด็นข่าวและสร้างรูปแบบมา
นำเสนอในแต่ละวัน** นำเสนอจากประเด็นข่าวหลักในแต่ละวัน ถ้านำมาแต่งเรื่องให้สนุกไม่ได้จะ
เลือกประเด็นที่รองลงมา เมื่อ “คามิน” ตัดสินใจเลือกประเด็นใดแล้วคนอื่น ๆ จะทำหน้าที่ที่ได้รับ
มอบหมาย และนำมารวมที่ “บู๊ย” เพื่อจัดหน้าและส่งโรงพิมพ์ต่อไป

- **เป้าหมายวิธีการและหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกประเด็นข่าว** มักจะนำเสนอ
ประเด็นข่าวการเมืองและข่าวอื่นที่เด่นในแต่ละวันที่ประชาชนให้ความสนใจ

“คามิน” อธิบายว่า ไม่ได้คัดเลือกจากสาระเนื้อหาของข่าว คล้ายๆ เขามีเพลงแปลงเรามีข่าวแปลง
ข่าวไหนที่คิดว่าแปลงได้สนุกที่สุดก็เลือกข่าวนั้นมา แต่ข่าวนั้นจะต้องเป็นที่รับรู้ของสังคมหน่อย ส่วนใหญ่จะเป็น
ข่าวหน้า 1 เล่นกับข่าวแปลงต้องเล่นกับข่าวที่คนรับรู้อยู่แล้วเป็นข่าวใหญ่เรียกว่า News of the day ซึ่งเป็นข่าวที่
เด่นขึ้นมาในวันนั้น ซึ่งไม่ต้องจำกัดว่าเป็นข่าวการเมืองเสมอไปข่าวชาวบ้าน ข่าวดาราแต่ขอให้เด่นชัด
คนส่วนใหญ่จะรับรู้ผ่านหน้าหนังสือพิมพ์ วันหนึ่งข่าวการเมืองเกิดสงบนิ่งไม่มีอะไรแต่มันมีข่าวเศรษฐกิจ ข่าว
ชาวบ้าน ข่าวดาราขึ้นมาเราก็เล่นกับข่าวนั้น อะไรก็ตามที่เป็นที่สนใจของคน และไม่จำเป็นต้องมาจากช่องทาง
(Channel) ไหน เราไม่สามารถไปแปลงข่าวอะไรที่คนส่วนใหญ่ของประเทศไม่รับรู้ด้วย คนก็ไม่เข้าใจ (get)
ว่าเรื่องอะไร ช่วงหลังการเมืองเป็นเรื่องที่คนให้ความสนใจมากกว่าเรื่องเศรษฐกิจเป็นเรื่องรองเพราะฉะนั้น
การเมืองน่าจะนำ

การนำเสนอประเด็นข่าวการเมืองผู้จัดทำมีประสบการณ์จะคาดการณ์เหตุการณ์ได้ว่า
ต่อไปจะเกิดอะไรขึ้นและสะท้อนความคิดเห็นนั้นออกมาในงาน

“ปัญญา” (อ่อนดี) กล่าวว่า คุณสนธิเคยพูดให้เห็นชัดเลยว่า ข่าวการเมืองมันก็เหมือนน้ำในจานคือมัน
ไม่นิ่ง แต่มันก็คือน้ำในถ้วยไม่ไปไหน วนอยู่อย่างนี้ เพราะฉะนั้นเราจะรู้เหมือนคุณละครน้ำเน่าไม่จำเป็นต้องดูทุก
วันก็ได้ เดียวมันก็ตบกันอีกแล้ว วนอยู่อย่างนี้ ดูช่องอื่นๆ ก็คล้ายๆ กัน ทุกวันนี้ไม่ใช่อ่านให้รู้ว่ามีอะไรเกิดขึ้นแต่
เป็นเองตามธรรมชาติ อ่านเพื่อที่จะตีประเด็น ตีความให้แตกต่าง จะต้องอย่างนี้ ต้องมาแบบนี้ เราก็คอยอ่านเกมที่
นักการเมืองเล่นอยู่ ข่าวไม่ได้บอกเรา เราต้องคิดเอง ตอนนี่เดี๋ยวกก็ต้องเปลี่ยนหน้าไฟ

- **การสร้างรูปแบบและการคิดมุขตลก** อาศัยพรสวรรค์และความสามารถเฉพาะตัวจึงคิดรูปแบบการนำเสนอข่าวแต่ละวันเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ที่มีความสัมพันธ์กันผสานผสมผสานตลกออกมา

“คามิน” กล่าวว่า การคิดมุขมีกลไกการคิดของมันอยู่ซึ่งพูดไปก็ไม่เข้าใจ เหมือนอ่านข่าวไปแล้วมีอะไรกระโดดมาในหัว เหมือนมันตกลใส่ แต่บางทีมันก็ไม่ตกลใส่ รูปแบบไม่ยึดติด จริงๆ จริงๆ ถ้าเราคิดว่าภาระหน้าที่อย่างหนึ่งเราต้องการสื่อให้คนเข้าใจหรือสื่อให้คนเกิดอารมณ์ตรงไหนขึ้นมา เราสามารถนำทุกอย่างมาเป็นเรื่องมีสื่อการสื่อได้ทั้งนั้นอาจจะเป็นคำพูด เป็นภาพ เป็นอะไรก็ได้ ทำยังไงบิดข่าวให้ตลกได้ แล้วเอามาโยงกับอีกข่าวหนึ่งอะไรที่มันเกิดสัมพันธ์กัน ยกตัวอย่าง สมมติว่าคุณบรรหารกับคุณแบบม(จณิสตา ลิวเฉลิมวงศ์) สะพานหักตกน้ำคร่าพองกับคุณโบเตียงหักพอดีซึ่ง 2 คน เป็นพี่น้องกันก็จับ 2 ข่าวมาโยงกัน จังหวะพอดี ข่าวของเราสะท้อนความเป็นจริงมากกว่าข่าวปกติที่ลงหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์เพราะว่าเราสะท้อนสิ่งที่ข่าวปกติเสนอไม่ได้เพราะฉะนั้นข่าวเราเสนอได้ชัดเจนมากกว่าหนังสือพิมพ์ทุกฉบับและเป็นความจริงที่สุด

อย่างไรก็ดีผู้จัดทำต้องอ่านหนังสือพิมพ์ ติดตามข่าวสารให้มากที่สุดซึ่งสมประสงค์ซึ่งต้องใช้เวลา

“บัญชา” (แสงตันชัย) กล่าวว่า นักเขียนการ์ตูนหลายๆ เล่มก็มี แต่ที่คนติดใจและชอบมี 2 คน คือ คุณชัยราชวัตรและคุณคามิน เขามีประสบการณ์ ปมกันมานานเหมือนไฉนคงรชชาติดี คนลี้มรสกัรชชาติดี แต่บ่มใหม่ๆ ก็อย่างนั้น คงต้องใช้เวลา เท่าที่สังเกตดูกรอบบัญชา-คามินค่อนข้างจะออกมาเหมือนงานโฆษณาเพราะที่คามินทำงานโฆษณาทริพลของงานโฆษณาเข้ามาในการ์ตูนด้วย เขาพยายามหาอะไรใหม่ๆ แปลกๆ ไปเรื่อย มีประเด็นให้แง่คิดในการ์ตูนด้วย สิ่งแปลกๆ ทำให้คนติดตามเพราะจะเห็นอะไรใหม่ๆ ส่วนอารมณ์ขัน “ผู้จัดกวน” จะมีอะไรในนั้น อ่านแล้วตลกไม่ได้ผ่านเลย ทั้งอะไรไว้ให้เราคิดด้วย ที่ออกมาตลกกันแต่ตอนคิดเจียบกริบสนิท เป็นเรื่องทีบอกกันไม่ได้ไม่ใช่การทดลองวิทยาศาสตร์ เป็นเทคนิคเฉพาะทางเฉพาะคน บางทีเราอ่านการ์ตูนเราก็จะรู้สึกว่ามันน่าขำ คล้ายๆ กัน นั่นหมายความว่ากระบวนการคิดมีโมเดล คุณคามินจะมีวิธีคิดแปลก ไม่อยู่กับที่แตกตัวได้เรื่อยๆ จาก 1 เป็น 2 เป็น 3 เป็น 4 เป็น 5 จึงช่วยให้การ์ตูนมันไม่หยุดนิ่ง ไปได้เรื่อยๆ และคนก็ติดตามอ่านเรื่อยๆ เพราะมีอะไรแปลกมาเรื่อยๆ อ่านหนังสือมากก็มีส่วนด้วย

การติดตามข่าวสารไม่จำกัดเฉพาะการเมืองเท่านั้นแต่ผู้จัดทำจะอ่านหนังสือหลากหลายและมากที่สุดเพื่อถ่ายทอดงานเขียนและเลือกประเด็นได้ไม่จำเจ

“ยอด” กล่าวว่า อ่านผู้จัดการเป็นบางคอลัมน์ว่ามีอะไรน่าสนใจ เนื้อข่าวอ่าน 4-5 เล่ม เพราะข่าวจริงๆ เหมือนกันทุกฉบับ ข่าวอยู่ที่สำนักข่าวไทยอยู่ที่ใครจะ Rewrite ได้ อ่านได้ง่ายชัดเจน แบ่งเป็นหัวข้อข่าวได้ต่อเนื่องมากกว่ากัน ที่แตกต่างระหว่างหนังสือพิมพ์ คือ คอลัมน์ เพราะพื้นฐานที่เราไม่ใช้แต่เรื่องการเมือง เราก็ต้องอ่านหลากหลาย เช่น นวนิยาย หนังสือ “ผู้จัดกวน” เสนอประเด็นหลัก Hot Issue ถ้าทำให้ขำไม่ได้ก็เลือก

ประเด็นรองลงไป บางเรื่องขำไม่ออก เช่น สีนามิ ถ้าเรื่องอย่างนั้นไม่ควร ไม่ใช่ซ้ำเติมผู้เคราะห์ร้าย คุณบัญชา (อ่อนดี) เป็นมือ 1 คุณแหลมเป็นมือตบ

อย่างไรก็ดีหน้า “ผู้จัดกวน” ต้องคำนึงถึงการสร้างเนื้อหาสาระที่แฝงไปกับเรื่องตลกขบขัน ด้วยทั้งนี้จะคำนึงถึงคุณค่าทางด้านความน่าสนใจเป็นสำคัญ

“แหลม” อธิบายว่า จริงๆ มีเนื้อหาที่ซ่อนเร้นอยู่ เป็นประเด็นทั่วไป เช่นเรื่องบางเรื่องไม่พอที่จะเป็นข่าว ได้เราเอามาเขียนไม่มีประโยชน์ ไม่มีน้ำหนัก แต่เรื่องใดๆ ที่เฉียดกับความจริงจะแรง วิธีเขียนเล่นยาแดงผ่าแปด แหล่งข่าว “ผู้จัดกวน” ลึกติดขอบเตียง บางทีวางตัวเป็นแมลงหิวแมลงวัน เมื่อสังคมประโคมข่าวหน้าที่ “ผู้จัดกวน” สะกิดนิดเดียว คุณค้นตรงนี้ไซ้ใหม่ สะดุ้งแล้ว

- **กลวิธีการเขียนข่าว** เมื่อได้พาดหัวข่าวแล้วผู้เขียนต้องสื่อสารอธิบายความออกมาได้ตรงตามที่ต้องการ

“บัญชา” (อ่อนดี) อธิบายว่า ผมเป็นตัวกลางจะอธิบายในข่าวได้แต่ก็ไม่ใช่ว่าเป็นมืออาชีพที่จะทำได้ทุกข่าวจากแรงกลายเป็น Solf (เบา) น่าจะเป็นหน้าที่หลักๆ คือเป็นคนเขียน แต่ย้ำว่า “ผู้จัดกวน” ไม่ใช่เขียนอะไรก็ได้ ไม่ใช่ เพียงแต่คนผู้อารมณ์ ของ “ผู้จัดกวน” คุณก็จะเข้าใจที่กระทบกระเทือนเสียดี

“แหลม” อธิบายว่า เราต้องตีโจทย์เข้าใจประเด็นเพราะเขียนน้อย ต้องตีตรงไป ตีโค้ง อ้อมเขาหลบก่อนกินหลอกมาเขียนไม่ได้ บางทีประเด็นอยู่ตรงกลางแล้วแต่จังหวะ ตัวละครหลักก็อยู่ในประเด็น ภาษาที่เราใช้ไม่ได้ตีกรอบว่าเป็นอะไร เรื่องน้ำ สิ่งที่ไม่ match กับน้ำต้องเหลว วิธีเปรียบเทียบต้องใกล้เคียงกัน ท้องฟ้าแจ่มใส ถ้าพูดถึงแจ่มใสมีอยู่คนเดียวภรรยาคุณบรรหาร(ศิลปินอาชา) มุกต้องปรับให้ใกล้เคียงกัน เช่น เรากำลังพูดถึงเรื่องน้ำ ต้องเป็นของเหลว อย่าโดดไปเรื่องก้อนหิน แต่ถ้าจำเป็นจริงๆ คำเชื่อมที่เชื่อมหาก่อนหินต้องมีอะไรมาเชื่อม เราจะไม่เอาวิธีคิดวิธีเขียนแบบซูลมุนแล้วตอกสั้นเข้าประตูเพราะโอกาสพู่คน้อย ถ้าพู่ค้ก็เฮ ก็ฮา เราต้องลำเลียงลูกไปก่อน ปีกขวาส่งมากองหน้ากองหลัง กองหน้าส่งไปนิดนึง ศูนย์หน้าโถมไป ปีกผ่านหน้าซู้ตๆ จะสวยงาม พอฝึกอย่างนี้งานออกมาจะเป็นระบบ

การคิดประเด็นข่าวต้องอาศัยประสบการณ์ ภูมิหลังเกี่ยวกับการเมืองซึ่งถือเป็นปัจจัยเกี่ยวกับผู้เขียน ความชำนาญเฉพาะของแต่ละบุคคลในการถ่ายทอดเนื้อหา กล่าวคือ “คามิน” จะมีประสบการณ์มากและคิดในมุมที่หลากหลาย “บัญชา”(แสงตันชัย)และ “ยอด” สามารถสื่อสารความคิดนั้นออกมาเป็นภาพได้ และ “บัญชา” (อ่อนดี) มีคลังความรู้เรื่องงานเขียนจึงเขียนหน้า “ผู้จัดกวน” สื่อสารประสานประเด็นให้สอดคล้องกันได้ดี เช่นเดียวกับ “แหลม” สุดท้าย “ปุ๋ย” และ “คทา” มีความสามารถในการแต่งภาพให้สอดคล้องกับเนื้อหาและสื่อความคิดของ “บัญชา” และ “ยอด” ออกมาเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ “บัญชา” (แสงตันชัย) “แหลม” “ยอด” และ “ปุ๋ย” มี

ความสามารถในการเขียนการ์ตูนตามบุคลิกลักษณะและมุมมองของแต่ละคนทำให้หน้า “ผู้จัดกวน” มีเนื้อหาหลากหลายไม่จำกัดเฉพาะข่าวเพียงอย่างเดียว

6. ทิศทางปฏิกริยาจากฝ่ายต่างๆ รวมทั้งการเปิดพื้นที่ให้ผู้อ่านมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นทางเว็บไซต์ ผู้จัดทำรับข้อเสนอนี้แต่ปัจจัยภายนอกด้านกลุ่มผู้อ่านนั้นไม่มีผลกระทบต่อจุดยืนในการทำงานแต่อย่างใด จะมีเพียงการพูดคุยกับเพื่อนร่วมงานถ้ามีความน่าสนใจจะนำมาใช้เป็นวัตถุดิบในการวาดการ์ตูน “มุขควายๆ” ของ “แหลม”

“คามิน” กล่าวว่า เป็นกลุ่มคนที่ทำอะไรแล้วไม่ให้อ่านมามีอิทธิพลเลย ชอบก็ชอบไม่ชอบก็ไม่ชอบ ตั้งสติปัญญาทุกสิ่งทุกอย่างอยู่ในเรา เราก็มีความรับผิดชอบอยู่ด้วยเพราะจะได้สิ่งที่ออกไปจริงไม่ได้ไปตามผล ว่าดีหรือไม่ดี ใครดีใครชมนใครอะไรไม่ได้สนใจ คุณอาจเจอลูกแดง ลูกบังเอิญ ทั้ง 3 วัน คุณไปเจอใครเขาว่า ชีวิตน่าชมขึ้นแล้วมันส่งผลข้างหน้า วิธีที่ดีที่สุดปิดหูให้หมด อย่าไปฟังนั่นนี่ว่าไปตามกำลังสติปัญญาที่เรามีอยู่ ทำให้ดีที่สุดในแต่ละวัน เพราะว่าพรุ่งนี้ก็กลับมาอีกเราก็ต้องทำเหมือนเดิม

จริงๆ ทำงานทุกวันก็คิดอะไรน้อยไปหน่อย จะระวัง ถ้าจะทะเลาะก็จะไม่ให้หลุดไปในแง่ลามกหยาบคาย แต่ก็มีหลุดไปบ้าง Slip ออกไปอยู่เรื่อย ผิดพลาดบ้าง magic ของการทำรายวันคือมีชีวิตอยู่แค่วันเดียว คุณถูกด่าคุณถูกด่าอยู่วันเดียว วันต่อไปอาจจะดีขึ้นอยู่ แต่ก็อาจจะหายไป แล้วก็คุณก็ไปก่อเหตุใหม่อีกวัน เหมือนกับคุณตายแล้วเกิดใหม่ทุกวัน ถ้าวันไหนทำไม่ดีก็เหมือนเกิดมาชั่วแต่ก็ชั่วแค่วันเดียวถูกด่าวันเดียว แล้ววันหลังทำคนชอบขึ้นมาก็เกิดมาดี ก็ enjoy ความดีไปได้แค่ 1 วัน แล้วอีกวันแย่อีกแล้วก็แย่อีก มันก็มีชีวิตอยู่แค่วันเดียว ทำรายวันก็เป็นอย่างนี้

การแสดงความคิดเห็นของผู้อ่านมักจะเป็นเรื่องที่เชื่อมโยงข่าว “ผู้จัดกวน” กับเหตุการณ์จริงซึ่งอดไม่ได้ที่จะคิดเช่นนั้น อย่างไรก็ตามก็ดีที่ผู้อ่านต้องติดตามข่าวการเมืองและเข้าใจวัตถุประสงค์การจัดทำหน้า “ผู้จัดกวน” ว่าเป็นเรื่องสมมติขึ้น

“บัญชา” (แสงตันชัย) กล่าวว่า มีทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย บางคนเข้ามาซีเรียสกลายเป็นเรื่องจริงจังไปเลยว่าเป็นว่าเขาอย่างนั้นอย่างนี้ได้อย่างไร เรายืนยันไว้แล้วว่าเป็นเรื่องสมมติ เรื่องล้อกันเล่น แต่คนที่เข้ามาวิพากษ์วิจารณ์ไม่รู้ว่าเขาเข้าใจสิ่งที่เราทำหรือเปล่า ซึ่งไม่มีผลอย่างจริงจังกับเรามากเราล้อเล่น เพราะไม่ใช่กระบวนการข่าวการเมือง เป็นการแปลงข่าวการเมืองให้เป็นเรื่องสนุก ถ้าเขาไม่ได้อ่านการเมืองแล้วมาคิดว่าของเราเป็นการเมือง ผมว่าคนนั้นคงแปลกเหมือนกัน แต่ถ้าเขาได้อ่านตัวพิมพ์หนังสือคำเตือนก็คงเข้าใจส่วนความคิดเห็นถึงจะไม่โอเคในความรู้สึกของเราแต่เราก็ควรระวัง ต้องซื่อสัตย์ ไม่ใช่ที่คนไม่เห็นด้วยกับเราแล้วเราไม่รับฟังเขาไม่ได้ เราก็รับฟังแล้วคิดว่าใช่ว่าเขาว่าใหม่ ทำใจเป็นกลาง ถ้าใช้ก็ต้องยอมรับว่าใช่ เปลี่ยนแปลงปรับปรุง ถ้าไม่ใช่ก็จบแค่นั้น คนส่วนมากจะชอบอ่านเรื่องดาราเพียงหักมีประมาณ 5 หมิน 6 หมิน ต่อไปถ้ามีเรื่องพวกนี้เรารู้ล่วงหน้า

ผู้อ่านที่ไม่เข้าใจว่าข่าวหน้า “ผู้จัดกวน” เป็นเรื่องล้อเลียนเสียดสีอาจจะทำให้เกิดความผิดพลาดคือนำข่าวไปเสนอในอีกเว็บไซต์โดยไม่ได้อ้างแหล่งที่มา “ผู้จัดกวน” แต่อ้างว่า “ผู้จัดการ” ผู้อ่านที่เข้ามาจึงเข้าใจผิดว่าเป็นข่าวจริง

“บัญชา” (อ่อนดี) กล่าวว่า ลองคลิกเข้าไปดูในอินเทอร์เน็ต มีคนชมมากก็จริงแต่ก็มีคนด่า ส่วนมากจะด่าในเรื่องที่บอกก่อนแล้วว่าอย่าไปเล่นเลย ชาวคนตาย ชาวที่เหยียดหยันคน มีพวกคนที่เกลียดผู้จัดการเกลียดคุณสนธิ เกลียด “ผู้จัดกวน” ลอกไปลงโดยที่ดึงไปลงในเว็บว่านี่คือที่มาจากผู้จัดการ คนอ่าน “ไม่เคยเห็นเลยนี่หว่า ผู้จัดการเต้าข่าวมาได้ไง ด่ากันและเลย” จากปกติคนอ่าน 4 พัน 5 พัน 2 หมื่น 3 หมื่น ลักษณะเช่นนี้เกิดขึ้นบ่อยมาก คือ ดึงข่าวที่ “ผู้จัดกวน” ไปแล้วไม่ได้บอก บางคนไม่รู้ว่ามีอันไหนจริง ไม่จริง ยังไม่เคยอ่าน ไม่รู้เรื่องว่า “ผู้จัดกวน” คืออะไร แม้แต่คนไทยไม่ชอบอ่านหนังสือโดยเฉพาะพวกอินเทอร์เน็ตคนอ่านหนังสือพิมพ์ไม่ค่อยเท่าไร คนที่อ่านอินเทอร์เน็ตเอาจริงเอาจัง ไปด่าคุณสมัคร(สุนทรเวช) บ้าง ไปด่าคุณทักษิณ หว่าเป็นอย่างจริงๆ เหรอที่ “ผู้จัดกวน” ล้อ ด่าจริงจังเลยเพราะคิดว่าเป็นข่าวจริง

การเปิดพื้นที่ให้ผู้อ่านแสดงความคิดเห็นทางเว็บไซต์จึงช่วยสำรวจความเข้าใจข่าวของผู้อ่านได้ในระดับหนึ่งแต่ไม่มีส่วนในการเปลี่ยนแปลงหรือการคิดประเด็นข่าวแต่จะมีส่วนในการปรับปรุงวิธีการนำเสนอบ้างเท่านั้น

7. ปัญหาและอุปสรรค ทั้งในแง่การทำงาน แง่กฎหมายและการละเมิดจรรยาบรรณวิชาชีพ

7.1 อุปสรรคการทำงาน คือ การคิดประเด็นข่าว การเขียนข่าว การหาภาพข่าว การวาดการ์ตูนและความกดดันในการทำงานแต่สามารถผ่านไปได้ทุกวันเพราะมีกำหนดเวลาที่แน่นอน ดังนี้

- **อุปสรรคในการคิดประเด็นข่าว** ในเวลาที่จำกัด จะต้องนำเสนอประเด็นที่คิดได้และปรับปรุงในวันต่อไปหรือถ้ามีประเด็นข่าวเหลือจะเก็บไว้เพื่อที่จะนำไปใช้ในวันถัดไป

“บัญชา” (แสงตันชัย) กล่าวว่า มีอุปสรรคจะช่วยกันคิดอยู่อย่างนั้น จนว่าถ้าคิดไม่ออกแล้วเวลาบีบจริงๆ ก็ทำไปก่อนเพราะเวลาจำกัด พอวันต่อมาเราก็ต้องรีบเร่งตัวเองคุณคามินเขาค่อนข้างเป็นคนคุณภาพเขาไม่ยอมให้อิเดียตกลงพอเขารู้สึกว่าคุณภาพไม่ดีวันต่อไปเขาต้องทำให้ดี

“ยอด” กล่าวว่า ความขัดแย้งในการทำงาน ก็มีบ้างแต่ไม่ค่อยบ่อยเพราะถ้าไม่ใช่ประเด็นนั้นจะเก็บไว้เพราะ ไม่ได้คิดได้ทุกวันและไม่รู้ว่าจะมีอะไร ถ้าเป็น Issue ที่ใหญ่แต่บางที่มีข่าวที่ตั้งมากจริงๆ แต่วันเดียวก็จบ บางข่าวอาจจะต่อเนื่องจะเก็บไว้มาปรับได้และแก้ประเด็นให้ทันเหตุการณ์

ถ้าได้ประเด็นข่าวมาตัดสินใจไม่ได้จะโทรถามคนเขียนข่าว คือ คุณบัญชา(อ่อนดี) ว่าข่าวไหนเขียนสนุกกว่าเพราะบางที่ประเด็นดีแต่อาจจะเขียนออกมาได้ไม่ดี ไม่สนุก แล้วแต่คนเขียนให้เขาตัดสินใจ ถ้าวันนี้ได้แค่นี้ก็ได้แค่นี้ ดีกว่านั้นก็ไม่ได้ดีกว่านั้นเท่าไร บางที่ต้องจ่ายอม อย่างที่คุณคามินบอกทำรายวัน มีเวลาที่ต้องจบถ้าไม่จบจะต่อไปจนวินาทีสุดท้ายก็ได้เพราะมีกระบวนการอื่นรอเราอยู่

- **อุปสรรคในการเขียนข่าว** สำหรับ “บัญชา” (อ่อนดี) และ “แหลม” ไม่ค่อยพบอุปสรรคในการเขียนข่าวจะมีเพียงประเด็นข่าวที่อ่อนไหวที่ต้องใช้กลวิธีการเขียนไม่ให้รุนแรงหรือหยาบคาย

“บัญชา” (อ่อนดี) กล่าวว่า การเขียนไม่ยากเพราะมีพื้นฐานการอ่านมานานเป็นเหมือนต้นทุนเงินที่เอาไปฝากธนาคารโดยที่เราไม่รู้ตัว มีเยอะมากสำหรับผม พอเราอ่านประเด็นข่าวรู้เลยว่าจะต้องเขียนแบบไหน พอได้ข่าวมาคุณบัญชา คุณยอด คุณคามิน คุณแหลมคิด เราจะรู้ข่าวนี้ต้องเขียนแบบไหน ผมคิดว่าปัญหาของคนอื่นๆ ที่เขียน “ผู้จัดกวน” ไม่ค่อยได้ เท่าที่ผ่านๆ มาก็คือ ได้ครั้งเดียว หลังจากนั้นไปไม่เป็นว่ามุกไปแบบไหน ที่ผมสนุกกับ “ผู้จัดกวน” ทุกวันนี้คือไม่ต้องไปค้น ไม่ต้องไปนั่งนึก ไม่ต้องไปนั่งปั่น ประเด็นมาก็เขียนได้เลย ขาวนิ่งถ้าไม่คนมากวนเขียน 15-20 นาทีก็เสร็จ เป็นคนที่เขียนหนังสือเร็ว แต่ตีไม่ตีนั้นอีกเรื่อง

“แหลม” กล่าวว่า ปัญหาคนทำตลกจะไม่ตลก ปัญหาภาคใต้ค่อนข้างที่จะ Sensitive ส่วนใหญ่จะไม่อยากเขียน พอเรื่องภาคใต้เรารู้สึกมากแค่สถานการณ์เลวร้ายก็มากแล้ว ไม่เหมือนคอร์รัปชันโกงกิน ปัญหาสังคมเหลือมล้ำ พวกนี้สะท้อนได้เต็มที่ แต่ถ้าไม่มีข่าวจำเป็นต้องเอามาเล่น “ผู้จัดกวน” แรง Concept พวกเราชัด แต่แรงไม่ใช่แรงด้วยวิวาทะในการเขียนคำ ใสสัตย์ เห็น พวกนี้ คนเขียนต้องไปอีกชั้นหนึ่ง เราจะหลีกเลี่ยงพวกอุจจาระ เหน็บลึกแบบปัญญา อ่านยิ่งเยอะยิ่งดี รู้กว้างๆ และเก็บจากเรื่องบังเอิญ ส่วนตัวเหมือนเปิด บินไม่เก่ง วายน้ำไม่เก่ง

- **อุปสรรคในการหาภาพข่าว** ซึ่งจะต้องทำให้ได้ดีที่สุดในวันนั้นๆ

“คทา” กล่าวว่า มีอุปสรรคทุกวันค่อนข้างยากที่จังหวัดน่านการเมืองจะหลุดกรอบ (Frame) นานๆ จะมีภาพที่ขอมมาจากช่างภาพแล้วลงได้โดยไม่ต้องทำอะไร บางส่วนใส่สตูดิโอ action กันเอง หานายแบบนางแบบแถวนี้ ใครแต่งตัวดีก็ให้คนมาถ่ายรูปแล้วใส่ในข่าวขอแค่อนำภาพหน้าเขาลงส่วนใหญ่จะไม่ค่อยยอม ต้องทนเวลาแต่ก็ทำได้ทุกครั้ง ข้อมูลภาพต้องหาให้ได้

- **อุปสรรคในการวาดการ์ตูน** นักการเมืองบางคนไม่มีจุดเด่นจะคำนึงถึงการสื่อสารให้ผู้รับสารเข้าใจซึ่งบางครั้งจะใช้ภาพจริงและการลงสีของสำนักพิมพ์ทำให้การสื่อสารไม่ตรงตามความต้องการของผู้ส่งสาร

“บัญญัติ” (แสงตันชัย) บางคนเขียนยาก บางคนเขียนไม่เหมือนก็ต้องพยายามเขียน คนที่ไม่ทำอะไรเลยบนใบหน้า เช่น คุณยงยุทธ ดิยะไพรัตน์เพราะหน้าไม่มีจุดเด่น คุณสมิคร (สุนทรเวช) เขียนง่าย และคุณอภิสิทธิ์ (เวชชาชีวะ) หล่อ เขียนไม่ยาก ส่วนการ์ตูน “บัญญัติ-คามิน” หน้าในผู้จัดการรายวันเมื่อก่อนพิมพ์สี แล้วก็พิมพ์เหลืองเรื่อยๆ ระบบการพิมพ์สีของเรามีปัญหาขอเป็นขาวดำ ความผิดพลาดต่างๆ ส่งไอเดียเหมือนส่งลูกมาจ่อหน้าประตูแล้วประตูไม่ยงดันยิงออก มันไม่เข้าเป้า เราทำงานเหนื่อยกันแล้วคุณไม่รู้เลยหรือว่ามันเกิดอะไรขึ้นกับงาน ค่อนข้างที่จะพิถีพิถันเรื่องพวกนี้เพราะเป็นกระบวนการสุดท้าย แต่หน้า “ผู้จัดกวน” พิมพ์สีเหมือนเดิม

-อุปสรรคจากความกดดันในการทำงาน ในการทำงานเป็นทีมต้องเป็นไปตามเสียงส่วนใหญ่ซึ่งเป็นอุปสรรคในการทำงานบ้าง

“บัญญัติ” (อ่อนดี) กล่าวว่า ยอมรับว่าที่ออกไปอยู่นิตยสาร ต.คนเพราะอึดอัด “ผู้จัดกวน” โดยเฉพาะช่วงนั้นมีข่าวเกี่ยวกับสินามิ ผมไม่ชอบเอาคนตายมาเล่น แต่เนื่องจากเราทำงานเป็นลักษณะเป็นทีม ทุกคนเห็นสนุก ทุกวันนี้ก็ยังมีปัญหานี้อยู่ อาทิ เช่น เครื่องบินตกที่ภูเก็ต ผมบอกว่า “อย่าเลย ถ้าดันทุรังไม่เขียนนะเขียนกันเองนะ” หรือข่าว พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ เขาเป็นประธานองคมนตรีเหมือนเป็นตัวแทนในหลวงในภาคประชาชน หรือบางครั้งล้อคนตายจะหลีกเลี่ยง คุณคามินจะเล่นลักษณะชัด เขาเป็นนักโฆษณา ไซท์ก็ไซท์ ไม่ไซท์ก็ไซท์ เกลียดก็เกลียด ไม่เกลียดก็ชอบ โลกนี้ไม่มีสีเทาโลกนี้มีสีดำกับสีขาวสำหรับเขา แต่ทุกวันนี้โลกเป็นสีเทาไปแล้วไม่ใช่สีดำกับสีขาว นี่คือนิยามของทีม “ผู้จัดกวน” ไม่ใช่ว่าผมจะเห็นด้วยกับทุกข่าวไป ผมจะมาคานและมีวิธีเลี่ยงหลบ ข่าวจะเบาลง หรือไม่อาจจะเบรกว่ารูปนี้อย่าไปลงเพราะเกินไป

“ปุ๋ย” กล่าวว่า อยู่ตรงนั้นมาเกือบ 6 ปี สะสมความเครียดมาบางทีก็ที่สุดเหมือนกัน เหนื่อยที่จะไปตามเรื่องที่เหมือนเดิม จากปีแรกที่เริ่มทำงานแล้วเริ่มตามข่าวจนถึงตอนนี้ก็ซ้ำรูปแบบเดิมไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลงไปกว่านี้ ไม่ว่าจะดีขึ้นหรือเลวลง รู้สึกว่าเหนื่อย เขียนทุกวัน ถ้าเราเขียนออกไปแล้วอ่อนเกินไปก็ไม่ได้ โดนดุบ่อย เราต้องดูว่าเขียนออกไปแล้วเขารู้เรื่องไหม เขาเข้าใจไหม มันตันกับเหตุการณ์หรือเปล่า พอตอนหลังคลุกคลีกับมากเริ่มรู้และเข้าใจมากขึ้น

7.2 อุปสรรคแห่งกฎหมาย มีดีความหมิ่นประมาทซึ่งบรรณาธิการผู้พิมพ์และผู้โฆษณาเป็นผู้รับผิดชอบ และการระบุว่า เป็นเรื่องสมมติไม่ได้ช่วยหลีกเลี่ยงข้อกฎหมายได้แต่มีส่วนทำให้ผู้อ่านหรือบุคคลที่ถูกลำเลียงเข้าใจเท่านั้น ซึ่งผู้จัดทำพยายามหลีกเลี่ยงให้เกิดปัญหาให้น้อยที่สุดเพื่อบรรณาธิการ

“คามิน” กล่าวว่า ผมค่อนข้างจะ Senior ในผู้จัดการไม่มีใครกล้า รับผิดชอบกันเอง เจ้าตัวไววายก็ไม่ได้ เราเพราะระบบหนังสือพิมพ์ทางบก. บก.ผู้พิมพ์และผู้โฆษณาดำเนินการตามกฎหมายต้องรับผิดชอบอยู่แล้ว บก.มาเอาเรื่องกับเราอีกทีเพราะส่วนใหญ่จะขี้มือมาที่บก. คนข้างนอกมองมาที่หนังสือพิมพ์ไม่รู้หรือว่าเป็นใคร พยายาม

ที่จะปรับปรุงให้เพราะที่ห่วงคือบอกมากกว่า เจ้าตัวไม่จำเป็นต้องปกติ ทุกคนที่เราเขียนถึงจัดว่าเป็นบุคคล
สาธารณะ บุคคลสาธารณะเวลาเขาต้องการจากสังคมเขาเอาเขา enjoy อยากรจะมีชื่อเสียงในวงสังคมโดยที่
เขาไม่คิดว่าสังคมจ่ายให้เขา มีตำแหน่งหน้าที่ แต่พอเวลาสังคมเอากลับบ้างอย่างกรณีเอามาเขียนล้อเลียนโกรธ
take เป็นเรื่อง personal ซึ่งหลักการตรงนี้ ผมว่าพิลึก ก็ตัวคุณเอง present ตัวคุณเองออกมา โยนเหมือนโยน
ตัวเองออกมาเหมือนของสาธารณะทุกคนก็มีแง่มุมที่จะพูดได้ ส่วนเรื่องการเขียนว่าเป็นเรื่องสมมติไม่ได้ถือว่ามี
ผลทางกฎหมาย ไม่เขียนก็ไม่มีอะไร มีคนซีเรียส ตอนขึ้นศาลครั้งหนึ่ง ศาลพูดว่าการไปพาดแบบนี้ ไม่ได้
หมายความว่าทำให้ตัวเองพินิจไปจากคดีหมิ่นประมาทเพราะว่าศาลไม่รับ ซึ่งแพ้กี้มี เช่น กรณี คุณระเบียบ
รัตน์ (พงษ์พานิช) ฟ้องขึ้นศาลแล้ว “ผู้จัดกวน” แพ้

การฟ้องร้องสามารถกระทำได้แต่ไม่มากนักซึ่งผู้จัดทำจะเสนอข่าวเพราะเป็นบุคคล
สาธารณะและมีบทบาทในสังคมเพื่อกระตุ้นเตือนการฟ้องร้องจึงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้เสมอหากเจ้า
ตัวต้องการซึ่งต้องไปชี้แจงหรือตัดสินว่าถูกหรือผิดในชั้นศาลอีกครั้ง

“แหลม” อธิบายว่า คนเขียนถึงไม่ยากฟ้องแต่อยากจะทำ ในแง่กฎหมายถ้าเขาจะเอาผิดก็ได้ทั้งนั้น
ฟ้องเรื่องหมิ่นหมิ่นก็ไม่ค่อยมีใครฟ้องที่ผ่านมามีกรณี คุณสันต์ ศุภตานนท์ ฟ้องเรื่อง “บิ๊กผบ.ตร.ซีหลี” “ผู้จัดกวน”
ชนะ หรืออีกกรณีคุณสันต์ ศุภตานนท์ ฟ้อง “ผู้จัดกวน” นำภาพมาล้อเลียนหนังสือ “คมเสธ.แดง” เป็นภาพ เสธ.
แดงถือดาบซึ่งเขาไม่ถูกกับคุณสันต์ ผู้จัดกวนจึงแต่งภาพให้ถือหัวคุณสันต์เลือดหยด ทั้งที่ข่าวเดิมเขาล้มแล้ว “ผู้
จัดกวน” ลงขอโทษแต่หนักกว่าเดิม คนมาต่อแยะ “ผู้จัดกวน” จะติดวังวน ฟ้องได้เวลาเขียนก็เขียนได้ วันหลังเราก็
เห็นเขาอีก คือ ไม่มีที่สิ้นสุด เขาจึงไม่ฟ้องจะเขียนถึงคนที่มียบทบาท มีผลประโยชน์จริงๆ เราก็ระวังไป

ดังนั้นผู้จัดทำจะทราบว่าคุณใดกล่าวถึงได้หรือไม่ได้อย่างไร และมีการปรับด้วยวิธีการ
เขียนให้เบาบางซึ่งโดยส่วนมากจะโทรศัพท์มาตักเตือนมากกว่าฟ้องร้องเป็นคดีความเช่นเดียวกับ
และประเด็นที่ “ผู้จัดกวน” หลีกเลี่ยงไม่นำเสนอคือสถาบันศาสนา กษัตริย์และศาล เช่นเดียวกับ
การ์ตูนการเมือง

“ยอด” กล่าวว่า สื่อถึงบุคคลจริงในสังคม แต่เลือกบ้างบางที่เรารู้ว่าเขาซีเรียสจริงๆ เราก็ปรับบ้าง คุณ
บัญชา (อ่อนดี) เขียนข่าวจะบอกว่าคนไหนแห่ด้วยไม่ได้จะมีบ้าง ไม่ได้กลัวคนที่เขียนถึงแต่ช่วยองค์กร จะรู้ว่า
ใครแห่ด้วยได้ใครไม่ควรแห่ ส่วนใหญ่ก็ไม่ค่อยฟ้อง ถ้าเขาไม่เข้าใจก็อาจจะโทรศัพท์มาทางกองบก. ซึ่งก็จบไป
เรื่องก็ไม่ถึงศาล แม้แต่คนฟ้องก็ไม่สนุกคือถ้าไม่ว่างงานจริงเขาก็ไม่ออกไปศาลหรอก ตัวใจทกเสียค่าธรรมเนียม
ศาล เสียอะไรต่อมิอะไรเยอะ มีเรื่องที่ต้องห้ามเกี่ยวกับศาสนา พระมหากษัตริย์ และศาล

**7.3 อุปสรรคในแง่การละเมิดจรรยาบรรณวิชาชีพ “ผู้จัดกวน” เป็นเรื่องแต่งล้อเลียน
เสียสติ ผู้จัดทำไม่ได้คำนึงถึงความเป็นกลางเช่นเดียวกับนักหนังสือพิมพ์ แต่จะคำนึงว่าสิ่งใดควร**

หรือไม่ควร อย่างไรก็ตามก็ดี จะคำนึงว่า “ผู้จัดกวน” จะไม่เสนอเรื่องหยาบคายแต่จะแฝงสาระและสะท้อนภาพสังคม

- **ความเป็นกลาง** “คามิน” แสดงทัศนคติว่าไม่มีใครที่เป็นกลางได้แต่ความเป็นกลางนำมาใช้เพื่อปกป้องตัวเองเพื่อไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับสถานการณ์นั้นๆ มากกว่า

“จรรยาบรรณความเป็นกลางอยู่ตรงไหน ผมยังไม่รู้เลย ทุกคนไม่มีใครเกิดมาเป็นกลาง การแสดงออก การพูดจา ความคิด สะท้อนสถานะของตัวเองทุกคน ไม่มีใครที่เป็นกลาง พระพุทธเจ้าก็ไม่เป็นกลาง ไม่เป็นกลางต่ำสุดเลยคือพวกที่ไม่รับผิดชอบกับอะไรเลย โลกจะเป็นจะตายจะพังยังไงก็ตาม ไม่อยากเอาตัวเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับอะไรทั้งสิ้นพวกนี้เป็นกลาง ความเป็นกลางอ้างขึ้นมาเพื่อที่จะไม่ต้องแบกรับภาระอะไรขึ้นมา เพราะว่าเมื่อคุณเลือดขึ้นหน้ากับเรื่องอะไรแล้วคุณ take side คุณคิดว่าสังคมไม่ได้รับความยุติธรรม คุณจะต้องทำอะไรสักอย่าง การทำอะไรสักอย่างมันต้องเหนื่อย พอเหนื่อยขึ้นมาไม่ทำดีกว่า แต่พอไม่ทำตัวเองก็เสี่ยงกับการถูกหาว่าไม่รับผิดชอบต่อสังคม ไม่ช่วยเหลือ concept ความเป็นกลางก็เลยประกาศขึ้นมาเพื่อที่จะปกป้อง (protect) ตัวเอง การไม่ทำอะไรของตัวเองเท่านั้นเอง”

- **การสะท้อนภาพสังคม** เป็นการแสดงความคิดเห็นในอีกรูปแบบหนึ่งเพื่อสะท้อนสิ่งที่นักการเมืองควรจะทำเพื่อสังคม

“**บัญญัติ** (อ่อนดี) กล่าวว่าเป็นสื่อที่จะสะท้อนให้คนอ่านและตัวนักการเมืองหรือตัวคนที่เราเอ่ยถึงว่าไม่ควรทำแบบนี้ แทนที่จะเขียนเป็นคอลัมน์นิสต์แสดงทัศนะวิจารณ์ เราทำโดยกลวิธีใหม่คือเรื่องเดียวกันที่ “เปลวสีเงิน” “ลมเปลี่ยนทิศ” เขียน เหมือนกับเรื่องที่ “ชัย ราชวัตร” หรือ “เชียว” หรือ “บัญญัติ-คามิน” เขียนแต่มีลักษณะที่เป็นอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งพอมาเขียนเป็นรูปแบบนี้แล้วเรื่องกฎหมายเป็นอย่างไรก็สุ่มเสี่ยง ถ้าทำ “ผู้จัดกวน” บรรณาธิการผู้พิมพ์ ผู้โฆษณาต้องทำใจว่าเมื่อคุณจะต้องการให้มีหนังสือพิมพ์อย่าง “ผู้จัดกวน” เกิดขึ้นในสังคมไทย คุณก็ต้องยอมรับ แต่ผมพยายามจะ save ให้คุณที่ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้

- **จรรยาบรรณวิชาชีพสื่อมวลชน** ผู้จัดทำแสดงทัศนะเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ในวิชาชีพสื่อมวลชนในการทำเพื่อสังคม

“**บัญญัติ** (แสงตันชัย) กล่าวว่า ทุกฝ่ายต้องมีจรรยาบรรณต้องเริ่มจากเราก่อนเราทำอาชีพอะไรก็ซื่อสัตย์กับอาชีพตัวเอง เป็นหลักในการดำเนินชีวิต ไม่ใช่สะท้อนภาพอะไร ความเจริญก้าวหน้าจะได้มี ถ้าเมื่อไหร่คุณไม่ซื่อสัตย์กับสิ่งที่คุณทำจะเจริญได้ยังไงยิ่งขยายวงกว้างไปทุกอาชีพจะไม่ละกันหมด สงวนไว้อาชีพหนึ่งไม่ต้องมีจรรยาบรรณก็ได้ นักการเมืองเป็นอันว่ารู้กัน

อย่างไรก็ตามผู้จัดทำแสดงความรู้สึกถึงประเด็นจรรยาบรรณวิชาชีพสื่อมวลชนของหน้า “ผู้จัดกวน” ว่ายังขาดหายไป

“บัญชา” (อ่อนดี) แสดงความรู้สึกว่า เราเคยคิดอยากจะเดินตามรอยครูบาอาจารย์ที่เราไม่รู้จักเขาแต่เราเคารพเขาทางด้านจิตวิญญาณ ทางด้านหนังสือพิมพ์ ทางด้านนักคิดนักเขียน จิตต์ ภูมิศักดิ์, อัสนี พลจันทร์, นายผี, กุหลาบ สายประดิษฐ์, สุภา ศิริมานนท์, พวกรุ่นพี่ บางคนเราก็รู้จัก คุณข้าง (ขรรค์ชัย บุนปาน) พงษ์เทพ เทวกัยพยายามจะรักษาจรรยาบรรณอยู่ แต่อุดมคติด้านการเป็นนักหนังสือพิมพ์ เรารู้สึกว่ามันขาดหายไปมากเมื่อเรามาเขียน “ผู้จัดกวน” ไม่ใช่ว่าไม่เคยเขียนข่าวคนตาย คนแก่ คนพิการ อุดมคติหรือจรรยาบรรณของผม ที่ผมเคยอยากจะทำให้ได้สักหนึ่งในร้อยของคนเหล่านี้เอ่ยนามมามันทำไม่ได้ มันอาจจะขาดหายไปหลังจากที่พี่ทำ “ผู้จัดกวน” ซึ่งก็ยอมรับสภาพว่าเราได้เหมือนกับละเมิดในสิ่งที่เราอยากจะทำสักหนึ่งก้าวจากที่เขาเดินมาร้อยก้าว มันไม่น่าจะได้หรืออาจจะได้ก็ไม่รู้

8. ทัศนะ มุมมอง หรือข้อเสนอแนะ ที่มีต่อเหตุการณ์ทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ผู้จัดทำเสนอมุมมองเกี่ยวกับการบริหารงานของรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ทั้งด้านดีและด้านความไม่ชอบมาพากลเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน ผู้จัดทำมองว่าการเมืองเป็นเรื่องที่วนซ้ำไปมาไม่ว่าเวลาจะผ่านไปกี่ปี ทั้งนี้เพราะนักการเมืองยังขาดความรับผิดชอบและทำเพื่อประโยชน์ส่วนตัวและพวกพ้อง

- ทัศนะ มุมมองต่อประเด็นการเมือง กล่าวถึงการบริหารประเทศด้านบวกและด้านลบของรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร

“คามิน” แสดงทัศนะว่า คุณทักษิณ เขาน่าจะเป็นนายกฯ ที่ดีที่สุดเท่าที่ประเทศไทยเคยมีมา เพราะว่าเขาจะมี 1. ลักษณะการวางแผนที่ดี พิสูจน์ได้จากการทำงานที่เขาอ่านข่าว เขาอ่านรัฐธรรมนูญตอนนั้นรัฐธรรมนูญออกใหม่ เขาอ่านข่าวว่าต้องเล่นกับรัฐธรรมนูญฉบับนี้ยังไงบ้าง 2. Management เป็นองค์กรที่มี unity มากๆ ต้องยอมรับ ซึ่งส่งผลให้เวลาเขาตั้งรัฐบาลโดยเฉพาะเป็นรัฐบาลพรรคเดียวทุกอย่างที่เขาชอบใช้คำว่า บูรณาการมาได้ ที่เด่นสุดยอดคือการทำงานที่ยึดกุมอำนาจรัฐได้ เขาเป็นรัฐบาลที่เก่งในแง่การประชาสัมพันธ์เล่นกับสื่อ ก็ทำให้เขายึดครองอำนาจรัฐได้นาน ซึ่งจะส่งผลให้สิ่งที่ประเทศไทยไม่เคยมีก็คือ ความมั่นคง (Stability) ทางการเมืองเกิดขึ้นมาได้ เกิดจากรัฐบาลพรรคเดียว ถูกหรือผิดไม่รู้ แต่การเมืองนิ่งอยู่ช่วงหนึ่ง นี่คือคุณความดีที่เขาทำ

ผมรู้จักนักการเมืองเยอะ เป็นอีกชาติพันธุ์หนึ่งที่ต่ำกว่ามนุษย์ปกติ ตามการเมืองตั้งแต่เด็ก การเมืองมันวนอยู่อย่างนี้ ยิ่งรัฐธรรมนูญฉบับนี้เราถอยหลังกลับไป 10 กว่าปี วนกลับไปวังวนเก่า

“บัญชา” (อ่อนดี) แสดงความคิดเห็นว่า เหมือนกันทุกรัฐบาล คุณอย่าไปเห็นแก่พวกพ้อง คุณต้องทำจริงเหมือนที่ปากคุณทำ ปากคุณอาจจะบอกว่าคุณไม่ได้ผิด ไม่ได้อะไร คุณก็ดูเถอะไม่ว่าโครงการอะไรจะ

ออกมาโครงการใหญ่ๆ ยักษ์ๆ สืบไปสืบมาเป็นพวกพ้องคุณหมดเลยไปได้ยังไงคุณเป็นผู้นำประเทศ เล่นเอาอย่างนี้ ฉลาดแกมโกง คุณจัดแข่งขันกีฬาแต่คุณรู้กติกา

- **ทัศนะ มุมมองต่อประเด็นเศรษฐกิจ** แสดงทัศนะเกี่ยวกับปัญหาเศรษฐกิจที่ไม่ได้เป็นไปตามความรู้สึก เช่น โครงสร้างพื้นฐานและปัญหาหนี้สินของประชาชน

“คามิน” แสดงทัศนะว่า ในแง่ของ Vision ผมว่าเขาไม่มีที่เขาโฆษณาว่าไทยรักไทยทำเศรษฐกิจดี ไม่ใช่เลย แต่สังคมประเทศเราเป็นสังคมที่ฉาบฉวย คนไทยอ่านหนังสือปีละ 8 บรรทัดตามคนอย่างเขาไม่ทัน Vision จริงๆ ไม่มี วาง Positioning ของประเทศ โครงสร้างพื้นฐาน (infrastructure) ไม่มีในสมัยรัฐบาลทักษิณ รถไฟฟ้าใต้ดินมาเสร็จในสมัยนี้แต่มีมาตั้งแต่สมัยคุณบรรหาร คุณทักษิณโชคคืออย่างให้พรรคนักกฎหมายมาวางรากฐาน จนกระทั่งเงินคงคลังเหลือไม่กี่พันล้าน เก่ง ฉลาด ขาดความจริงใจในการสร้างประเทศเท่านั้นเองคุณทักษิณใช้ความเก่ง ความฉลาดในแง่การยึดกุมอำนาจรัฐและพื่อมองถ่ายผลประโยชน์ให้ครอบครัวตัวเอง 6 ปี ผ่านมา ทักษิณทำอะไรให้กับประเทศนี้ไหม ไม่มีเลย ผมไม่ได้ว่าเพราะเป็นผู้จัดการพูด พูดแห่งหลักการ วิชาการ แต่ไม่มีใครจับได้ ทุกคนใช้ความรู้สึกทั้งนั้น คนไทยมีเงินในกระเป๋าเยอะขึ้น ไม่เยอะขึ้นได้ไง เป็นหนี้บัตรเครดิตคนละ 3 ใบ ถ้าคุณ run ระบบด้วยแชร์ลูกโซ่ประชาชนทุกคนก็แชร์ลูกโซ่หมด วันหนึ่งต้องพัง ผมเสียตายอย่าง คือ คุณสนธิ ไม่น่าไปอยู่ให้ปฏิบัติและล้ม เพราะว่าคุณทักษิณยังอยู่จนทุกวันนี้เห็นผลแล้ว วิธีการฆ่าคุณทักษิณให้ตายคือ ฆ่าคุณทักษิณที่อยู่ในใจคนให้ตายก่อน

- **ข้อเสนอแนะ** แสดงทัศนะกระตุ้นเตือนนักการเมืองให้มีความซื่อสัตย์ มีระบบการตรวจสอบที่โปร่งใสและนักการเมืองควรแก้ไขปัญหาของประเทศด้วยความจริงใจ

“บัญชา” (แสงตันชัย) เห็นว่า ผมว่าถ้าจะเล่นการเมืองต้องมีระบบการตรวจสอบที่โปร่งใส ไม่ว่าจะรัฐบาลหรือฝ่ายค้าน ไม่ใช่ออกมาว่ากันแล้วเล่นการเมืองกันจริงๆ ใครมาเป็นรัฐบาลก็ได้ไม่ว่าพลังประชาชนหรือประชาธิปไตยแต่ระบบตรวจสอบต้องตรงไปตรงมาและโปร่งใส เหมือนเหตุการณ์ช่วงนั้นก็ต้องตรวจสอบกันและโปร่งใส ไม่ใช่คิดอยากจะปิดก็ปิด (รายการเมืองไทยรายสัปดาห์) ปิดเพราะอะไร ไม่ใช่อยู่ๆ ก็มาใช้อำนาจปิดเลยแล้วไม่มีอำนาจคนหรืออะไรกันได้เลยไม่ว่าจะเป็นโมเดลไหน ระดับ ตำบล หมู่บ้าน ประเทศต้องมีการตรวจสอบกันหมด เราพูดน้อย เราก็ทำงานของเราไปเป็นสีส้มที่ไม่น่าท้อ ถ้าขาดไปชีวิตก็คงซีเรียสน่าดู น่าจะมีเรื่องที่เสนอเรื่องซีเรียสแบบผอนคลายบ้าง

“ปุ๋ย” แสดงความคิดเห็นว่า การเมืองเป็นเรื่องซ้ำซาก ถ้าเขาลดความเห็นแก่ตัวแต่ยาก เพราะคนที่เข้ามาทำงานการเมือง ส่วนใหญ่ตอนนี้ไม่เห็นมีใครคิดที่จะทำเพื่อส่วนรวมจริงๆ ลักคน ส่วนใหญ่จะคิดแต่ประโยชน์ตัวเองทั้งนั้น ถ้าหลักๆ คิดแบบนี้ก็แก้ไขอะไรไม่ได้ ถึงแม้จะมีคนดีเข้ามาจริงๆ ถ้าถูกขัดขวาง ถูกกีดกันก็ไม่มีประโยชน์ ต้องเป็นทั้งกลุ่มก้อนที่มีจิตสำนึกที่ดีแล้วมีโอกาสเข้ามาทำก็จะช่วยได้ แต่อย่างนี้ก็ผ่านไปก็ยังคงคิดถึงแต่ประโยชน์ตัวเอง นักการเมืองเขาก็ต้องรู้อยู่แล้วว่าทำอย่างนี้แล้วต้องโดนว่ารู้ว่าจะทำเสียแล้วต้องโดนวิจารณ์ อย่าคิดว่าความลับมี อย่าคิดว่าสามารถปิดไว้ได้ตลอดต้องตามให้ทันไปเรื่อยๆ เหมือนเกมไล่จับ

มุมมองของผู้จัดทำหรือปัจจัยเกี่ยวกับผู้เขียนที่มีต่อรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร มีส่วนต่อการสร้างประเด็น ตลอดจนการกำหนดลักษณะนิสัยของตัวละครถึงเรื่องความไม่ชอบมาพากลรวมทั้งเรื่องเกี่ยวกับผลประโยชน์ของพวกเขาฟ้องตลอดจนการใช้พื้นที่สื่อได้สะท้อนออกมาในงานเขียน หน้า “ผู้จัดกวน” ทั้งสิ้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์ปฏิบัติการการรับรู้และความคิดเห็นต่อ การสื่อความหมายของ “ผู้จัดกวน”

ผู้วิจัยสัมภาษณ์เจาะลึกกลุ่มผู้อ่านหน้า “ผู้จัดกวน” เป็นประจำโดยจำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มข้าราชการ กลุ่มนักธุรกิจ และกลุ่มนักศึกษา กลุ่มละ 5 คน และความคิดเห็นของนักวิชาการนิเทศศาสตร์ 3 คน ในส่วนนี้จะวิเคราะห์ปฏิบัติการการรับรู้ การตีความหมายและอุปสรรคในการตีความ ตลอดจนความพึงพอใจต่องานเขียนลักษณะนี้อย่างไรบ้าง

1. **กลุ่มผู้อ่าน** กลุ่มผู้อ่านทั้ง 3 กลุ่ม มีทั้งที่อ่าน “ผู้จัดกวน” ตั้งแต่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์แทรก(ทุกวันศุกร์) และตั้งแต่กลับหน้ากระดาษ(ทุกวัน) และอ่านประจำช่วงปิดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ทางโมเดิร์นไนน์ทีวีจึงทำให้สนใจอ่านหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันและ “ผู้จัดกวน” นอกจากนี้ในกลุ่มข้าราชการและนักธุรกิจจะติดตามอ่านหนังสือพิมพ์เพราะเกี่ยวข้องกับอาชีพ แต่กลุ่มนักศึกษ้อ่านเพราะสนใจการเมืองอยู่แล้ว

1.1 **การตีความหมายและอุปสรรคในการตีความ** ผู้อ่านทุกกลุ่มสามารถตีความได้ และไม่มีอุปสรรคเพราะติดตามข่าวการเมืองเป็นประจำ อย่างไรก็ตามกลุ่มข้าราชการเห็นว่าไม่จำเป็นต้องติดตามข่าวก็สามารถตีความได้ ต่างจากกลุ่มนักธุรกิจและกลุ่มนักศึกษาเห็นว่าถ้าไม่ติดตามข่าวการเมืองจะทำให้สับสน

กลุ่มข้าราชการ ติดตามการเมืองเป็นประจำจึงไม่มีอุปสรรคในการตีความ และเห็นว่าเน้นนำเสนอที่ตัวบุคคล คือ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เป็นส่วนมาก เช่น

มานพ ทองตัน กล่าวว่า ตีความไม่ยาก สนุก เป็นการล้อเล่นกันเพื่อให้สังคมคลายเครียดลง ถูกหรือผิดไม่รู้ แต่คิดว่าไม่จำเป็นที่ผู้อ่านต้องรู้ข่าวมาก่อนถึงมาอ่าน พออ่าน “ผู้จัดกวน” แล้วเรามองเห็นภาพในสมอง (Image) ไม่คิดอะไรมาก บางทีคิดว่าบางส่วนของประโยคที่พูดอย่างนี้แล้วคิดต่อว่าเขาคิดอะไรอยู่

สำเนียง บุญแก้ว กล่าวว่า “ผู้จัดกวน” สะท้อนว่าขณะนี้รัฐบาลที่ปฏิรูปขึ้นมาและเลือกนายกฯ ขึ้นมายังทำงานไม่ตรงตามเป้าหมายที่ได้ให้สัญญาไว้เกี่ยวกับการเลือกตั้งหรือเรื่องต่างๆ จะแยกท่านนายกฯ คนเก่า (พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร) เหมือนกระเช้าเหี่ยวแห้งกันเล่น คิดว่าไม่น่าจะหนักหนาอะไร

กลุ่มนักธุรกิจ เข้าใจความหมายตรงที่สื่อออกมาแต่มีความสับสนความหมายโดยนัยคือไม่แน่ใจว่าสิ่งที่ตีความถูกต้องหรือไม่ การติดตามข่าวสารทำให้การตีความชัดเจนขึ้น ดังนี้

มานิจ บรรจงธนกิจ กล่าวว่า ค่อนข้างไม่แรงสำหรับแฟนประจำเพราะว่าชินถ้าเป็นคนอ่านแรกๆ ก็จะไม่แรงไปหน่อยใช้คำค่อนข้างตรง ต้องออกแวนดี้ดีไม่ฉะนั้นจะเหมือนข่าวทั่วไป แรกๆ ก็สับสนบางทีเห็นแค่พาดหัวเปิดมานึกว่าข่าวจริงพออ่านไปเลยรู้ว่าเป็น “ผู้จัดกวน” การกลับหัวก็ทำให้ไม่สับสนทำให้รู้ว่าไม่ใช่ข่าวจริง ในหน้า “ผู้จัดกวน” อ่านหมดทั้งที่เป็นข่าวและเป็นการ์ตูนทั้งหน้าและตีความไม่ยากเพราะว่าคนอ่าน “ผู้จัดกวน” ต้องการสื่ออะไรตรงๆ อยู่แล้ว

วรเชษฐ์ กำแก้ว กล่าวว่า ถ้าเราไม่รู้ข่าวมาก่อนจะทำให้เราเชื่อไปในแนว “ผู้จัดกวน” ว่าเป็นเช่นนี้จริงหรือเปล่า ทำให้ต้องย้อนกลับไปหาข้อมูลข้อเท็จจริงการจัดหน้ากลับหัวทำให้สะดุดตาและหันกลับไปดูว่านี่คือการเมือง ล้อดารา ล้อสังคม

กลุ่มนิสิตนักศึกษา มีพื้นฐานการเมืองและติดตามข่าวการเมืองเป็นประจำจึงตีความได้ ถ้าช่วงใดไม่ได้ติดตามข่าวสารจะเกิดอุปสรรคในการตีความ บริบทมีส่วนช่วยให้การตีความชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนี้

ทศพล เชี่ยวชาญประพันธ์ อธิบายว่า ผมจะบอกว่าคนอ่าน “ผู้จัดกวน” ต้องแบบว่า ต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องที่เขาเอามาเล่นพอสมควร บางอย่างผมก็อ่านไม่เข้าใจแต่ส่วนใหญ่ก็เข้าใจเพราะผมมีพื้นฐานบ้าง บางทีมานั่งนึกถึงคนที่เขาไม่ได้ตามการเมือง ไม่ได้มีความรู้เรื่องการเมืองมากก็อาจจะงงได้ เห็นควรว่าควรอ่านข่าวแล้วค่อยมาดูว่าเขามีแง่มุมอย่างไร เพราะการ์ตูนในผู้จัดกวน หรือใน “ผู้จัดกวน” ลึกกว่าในหนังสือพิมพ์อื่นๆ บางทีบริบทที่ช่วยบ้าง จะเกิดความไม่แน่ใจว่าตกลงที่เราคิดตรงกับที่เขาต้องการจะสื่อหรือปาวหรือมันมีอะไรลึกกว่านั้นต้องตีความหลายชั้น

คำพร ธุระเจน กล่าวว่า ขึ้นอยู่กับการติดตามข่าว สมมติ ผมติดตามข่าวเรื่องการต่อต้านคุณทักษิณ ผมรับรู้ทุกเรื่องของเขาว่าเขาทำอะไรมาบ้างเพราะเราอ่านทุกวัน วันนี้ พุ่งนี้ เมื่อรึนนี้อ่านไปเรื่อยๆ แล้วทุกอย่างจะเชื่อมโยงกันหมดเลย นอกจากเราไม่ได้อ่านอาทิตย์ สองอาทิตย์ เราอาจจะไม่เข้าใจในบางจุด แต่ถ้าเกิดอ่านทุกวันน้อยที่จะไม่เข้าใจ

1.2 ความพึงพอใจและไม่พึงพอใจ ผู้อ่านกลุ่มข้าราชการและกลุ่มนักธุรกิจมีความเห็นว่าควรปรับปรุงการใช้ภาพและภาษาให้มีความตลกขบขันมากขึ้น แต่กลุ่มนักศึกษามีความพึงพอใจการใช้ภาษาเพื่อความบันเทิง

ประเด็นการจัดรูปแบบหน้ากลับหัวกลุ่มนักธุรกิจเห็นว่าช่วยแสดงให้เห็นว่าเป็นเรื่องที่แต่งขึ้น แต่กลุ่มนักธุรกิจ กลุ่มข้าราชการและกลุ่มนักศึกษาบางคนเห็นว่าสร้างความลำบากในการอ่าน ควรปรับปรุงรูปแบบให้น่าสนใจมากกว่านี้

กลุ่มข้าราชการ มีทั้งที่พึงพอใจการจัดหน้าแบบกลับหัวและไม่พึงพอใจเพราะมีความลำบากในการกลับหน้ากระดาษเพื่ออ่านข่าว และเน้นภาพบุคคลมากเกินไป

มาณฑิ ทองตัน แสดงความเห็นว่าเป็นภาพเดี่ยวเท่าที่สังเกตเป็นภาพบุคคลมากเกินไป และกินเนื้อที่มากเกินไปน่าจะเป็นเรื่องการจัดคอลัมน์ การจัดรูปแบบให้ชัดเจนไม่เห็นความหลากหลายและใช้รูปแบบกลับหัวมีความยากลำบากในการอ่านเพราะนิสัยเราเปิดอย่างนี้ พอกลับหัวเลยลำบากแต่ทำให้น่าสนใจดีว่า ทำไมเรียงพิมพ์กลับหัว อันดับหนึ่งคือ โรงพิมพ์เรียงพิมพ์หรือเปล่า (เร้าความสนใจ) อันดับสองพอเรียงอย่างนี้เราก็หันสนใจข่าวไหนเราก็อ่าน หันคือหันเหมาเรื่องของเราที่เราจะอ่าน (มีความนัยของการเรียงหน้าแบบนี้อยู่) ก็ยังสนใจอยู่ว่าทำไมต้องทำหนังสือกลับหัว

การใช้สำนวนภาษาใช้ข้อความรุนแรงเป็นบางเรื่อง มีความเข้าใจว่าเป็นเรื่องที่แต่งขึ้นเพื่อสื่อความหมายถึงบุคคลจริง ให้ความบันเทิงและต้องการให้นำเสนอเรื่องอื่นนอกเหนือการเมือง

วิวัฒน์ ตามตะคุ กล่าวว่า เคยอ่านแล้วตกใจ ขำดี ส่วนตัวไม่ได้ยึดฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นหลัก ถ้าจากการดูทีวีและฟังวิทยุทำให้เชื่อถือได้ว่าการล้อแบบนี้น่าจะเป็นจริงบางส่วน การใช้ภาษาใช้ได้ไม่ถึงกับทำให้ภาษาไทยเสีย รูปแบบใช้ได้เป็นตลกเครียดๆ มากกว่า ไม่เหมือนหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นเหมือนใส่ความข้างเดียว การกลับหน้ากระดาษเป็นการล้อเลียนธรรมดา ส่วนการสื่อความหมายน่าจะเป็นทั้ง 2 ทาง แล้วแต่บางคอลัมน์ ดูแล้วแต่ละวันไม่เหมือนกัน แต่อยากให้อีกอย่างอื่นบางนอกจากการเมือง อาจจะเป็นปัญหาเรื่องธุรกิจหรือสุขภาพ

ปิ่นลำ สิลานบุตร กล่าวว่า ถือว่าพอใจเพราะถ้าทำเป็นข่าวจริงๆ ก็ทำไม่ได้เพราะอาจจะถูกฟ้องร้อง แต่ถ้าเป็นการล้อกันเล่นหรือเป็นการ์ตูนแบบนี้เป็นการเสียดสีด้วยและทำให้ผู้อ่านขบขันไปด้วยรูปแบบการนำเสนอดี เป็นการเสียดสีแต่มีความตลกปนอยู่ด้วยทำให้ผู้อ่านไม่เครียด ภาพเป็นภาพสีและนำภาพการ์ตูนมาล้อมรูปร่างหน้าตาเลียนแบบคนที่มีอยู่ในสังคมจริงๆ ก็ขบขันดี มีการเล่นมุขต่างๆ ส่วนการใช้ภาษาแรงเหมือนกันแต่เขาก็บอกว่าทีมงานผู้จัดกวนขอยืนยัน นิ่งยัน นอนยันว่าเรื่องทั้งหมดเป็นเรื่อง ถ้าเป็นคนไม่คิดอะไรมากก็เป็นเรื่องขบขัน เรื่องเสียดสี ล้อเลียนคงไม่แรงเกินไป

กลุ่มนักธุรกิจ พึงพอใจความตลกที่แฝงข้อเท็จจริง ทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยว่า “ผู้จัดกวน” นำเสนอข่าวที่ปกตินำเสนอไม่ได้ การใช้ภาพและมีภาษาควรปรับปรุงให้ตลกมากกว่านี้ และการกลับหน้ากระดาษช่วยเสริมให้เข้าใจว่าเป็นเรื่องแต่งขึ้น

รศ. ทพ. ไพโรจน์ ทายพงศ์ศักดิ์ กล่าวว่า คอลัมน์ลักษณะนี้สนุกดีสามารถเขียนให้ตลกกว่านี้ได้ให้ตลกแบบค่อนข้างตลกร้ายแบบให้เขาเจ็บๆ ให้คันๆ ให้หัวเราะให้มากกว่านี้อีกนิดให้คนอ่านอ่านแล้วนั่งหัวเราะ เขียน แบบข่าวใช้ได้จริงๆ เป็นความเห็นเราอ่านและเราวิเคราะห์ได้ว่าสิ่งที่พูด Fair ใหม่

มานิจ บรรจงธนกิจ กล่าวว่า ไม่ใช่เรียสเพราะหยาบมุ่มอะไรมาเรื่อยไม่ได้คิดว่าเป็นข้อเท็จจริงเพราะรู้อยู่แล้วว่าเขกชั้น “ผู้จัดกวน” จะจริงหรือไม่จริงขึ้นอยู่กับคนมอง ผู้จัดการก็ว่ากันตรงๆ อยู่แล้วไม่จำเป็นต้องเลี้ยงนำเสนอใน “ผู้จัดกวน”

กลุ่มนิสิตนักศึกษา ฟังพอใจในด้านความบันเทิงด้วยการใช้ภาพและภาษาสร้างอารมณ์ขึ้น

ผาณิตา วิทยวราวัฒน์ กล่าวว่า ชอบที่เป็นเนื้อข่าวมากกว่า บางทีกลอนแปลไม่ค่อยเป็นคำผวนจะไม่ค่อยเข้าใจ “ผู้จัดกวน” เป็นสี่ส้น ใช้ลีลาการเขียน การสร้างอารมณ์ขึ้นแล้วแต่คนว่าเขาจะจี้กับคำนี้หรือเปล่า เรื่องการจัดหน้าไม่เป็นปัญหาอะไร

ปรีดีเฉลิม เจริญศิลป์ เสนอว่าไม่ควรนำเสนอข่าวเชิงข้างใดข้างหนึ่ง และทั้งปรีดีเฉลิม เจริญศิลป์และคำพร ฐระเจน เสนอให้ปรับปรุงรูปแบบให้น่าสนใจมากกว่าการกลับหน้ากระดาษ ดังนี้

คำพร ฐระเจน กล่าวว่า บันเทิง เหน็บตี เพราะว่ามีโดยมากจะเอาสาระต้องเอาจากข่าวจริงๆ ผมว่าไม่ต้องกลับหัวก็ได้เพราะว่าต้องพลิกไปพลิกมาจะอ่านยาก ยิ่งเป็นผู้ใหญ่อ่านค่อนข้างไม่ยอมพลิกไปพลิกมา ถ้าเราตกแต่งให้ดีว่าเป็นคอลัมน์ “ผู้จัดกวน” คนที่ติดตามอ่านจะรู้ เช่นมีหัวของ Topic มีรูปการ์ตูนหรือมีอะไรที่เป็นจุดสังเกตว่า โอเค ตรงนี้เป็น “ผู้จัดกวน” ลองอ่านดูว่าน่าสนใจหรือเปล่า ดีกว่าจะกลับหัว

ปรีดีเฉลิม เจริญศิลป์ กล่าวว่า อ่านสนุกๆ แต่ไม่ฟังพอใจคือการเอียงในการเขียน ต่อต้านคุณทักษิณมาก การกลับหัวไม่ได้ทำให้เกิดจุดเด่นขึ้นเลย อาจจะได้เด่นขึ้นในอาทิตย์แรกพออาทิตย์ต่อไปเขาก็เฉยๆ แล้วฉะนั้นควรจะมียะอะไรที่แปลกใหม่ประมาณทุกเดือนให้คนสนใจมากกว่าถ้าปรับเนื้อหาความเอียงคนอาจจะอ่านมากขึ้น

1.3 การนำเสนอประเด็นจากหน้า “ผู้จัดกวน” ไปใช้ประโยชน์ ผู้อ่านทุกกลุ่มเห็นว่าได้ความบันเทิงและทำให้รู้เท่าทันสถานการณ์ กลุ่มนักธุรกิจนำประเด็นที่อ่านไปวิจารณ์ แต่กลุ่มข้าราชการและกลุ่มนักศึกษามีทั้งที่นำประเด็นที่อ่านไปวิพากษ์วิจารณ์และไม่วิจารณ์เพราะมุ่มมองทางการเมืองที่ต่างกันอาจสร้างความขัดแย้งได้

กลุ่มข้าราชการ เห็นว่าได้ความบันเทิงมากกว่าความรู้และนำประเด็นไปวิพากษ์วิจารณ์ เช่น

ปิ่นลำ ศิลาบุตร กล่าวว่า เมื่อได้อ่านแล้วนำไปวิพากษ์วิจารณ์กับเพื่อนร่วมงานว่าเขียนล้ออย่างนั้น
อย่างนี้ คู่กันเป็นเรื่องสนุกสนานเพราะการเมืองเป็นเรื่องที่เครียดอยู่แล้วถ้ามีเรื่องสนุกๆ ล้อเลียนการเมืองก็
สร้างความครื้นเครงในกลุ่มดี

นอกจากนี้ก็มีกลุ่มข้าราชการที่ไม่นำประเด็นการเมืองไปวิจารณ์เพราะเป็นเรื่องที่ทำให้เกิด
ความขัดแย้งได้ เช่น

วีรพงศ์ ตามตะคุ กล่าวว่า เป็นข้าราชการก็ไม่ได้วิพากษ์วิจารณ์อะไรเพราะไม่รู้ใครอยู่ฝ่ายไหนกลัว
จะมีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนร่วมงานหรือเพื่อนร่วมสนทนาเพราะเท่าที่ผ่านมามีคนใหญ่ๆ เรื่องการเมืองแล้วจะทะเลาะ
กัน “ผู้จัดกวน” ทำให้คลายเครียดได้บางส่วนจากงานที่ทำหรือจากส่วนอื่นๆ หลีกๆ คิดว่าให้ความบันเทิงมากกว่า
ให้ความรู้ ถ้าจะเอาความรู้จริงๆ ต้องเอาจากคอลัมน์อื่นมากกว่าดูล้อกันแล้วล้ออยู่ฝ่ายเดียว

กลุ่มนักธุรกิจ เห็นว่า “ผู้จัดกวน” ให้ความบันเทิงทำให้กระตุกคิด เสริมมุมมองและ
กระบวนการคิดเชื่อมโยงเหตุการณ์จริงในขณะนั้น แต่ควรจะทำให้มีอารมณ์ขันมากกว่านี้

ทรงเกียรติ พรหมมาลี กล่าวว่า ส่วนมากไม่ค่อยวิจารณ์เท่าไร อ่านแล้วเก็บไว้คิดแล้วก็ติดตามว่า
เป็นอย่างไร อนาคตเรื่องต่างๆจะเป็นอย่างไร ที่นำมาเสนอเรื่องสนามบินหนองงูเห่าเรื่องจะย้ายก็ตามข่าวมาว่า
จะย้ายโนคอสต์แอร์ไลน์กลับมาที่ดอนเมือง เป็นต้น

วรเชษฐ์ กาแก้ว กล่าวว่า เคยคุยกับเพื่อนเหมือนกัน แนะนำให้อ่านว่าตลกดีแต่น่าจะตลกมากกว่านี้
น่าจะออกแนวสกาใจัก การเล่นเนื้อความควรจะออกในระดับกลาง อย่าแรงมากเพราะแรงมากจะล้อการเมือง
มากเกินไป แต่อ่านแล้วได้ความรู้อีกแนว ทำให้รู้สึกที่ต้องติดตามเรื่องการเมืองว่าเป็นเช่นที่ “ผู้จัดกวน” ว่าหรือ
เปล่า ตลกอย่างนี้จริงหรือเปล่าเป็นการส่งเสริมการอ่านข่าวมากขึ้น

กลุ่มนิสิตนักศึกษา เห็นว่า “ผู้จัดกวน” ทำให้รู้เท่าทันสถานการณ์ นำไปใช้ประโยชน์ใน
การพูดคุยและไม่นำประเด็นการเมืองไปสนทนาเพราะทำให้เกิดความขัดแย้ง

ทศพล เชี่ยวชาญประพันธ์ กล่าวว่า ได้ประโยชน์ชี้ให้เห็นว่าการเมืองบางทีก็อย่าคิดมาก ถ้ามอง
บางแง่บางมุมก็มีมุมให้เล่นตลกสนุกสนานได้ ที่โรงเรียนเตรียมอุดมกลับไปช่วยอาจารย์สอนบ้าง หรือมีคนให้ไป
บรรยายให้ช่างนอกฟังก็เอามุกไปเล่นได้ เพื่อชี้ให้เห็นว่า เวลาที่จะติดตามการเมือง มันไม่ใช่ว่านักการเมือง
ทะเลาะกันฟังแล้วน่าเบื่อ ปวดหัว หรือว่ามีแต่เรื่องเครียดๆ เรื่องกฎหมายเรื่องรัฐธรรมนูญ เรื่องนโยบายที่ดูแล้ว
ไกลตัว ยังมีอีกมุมที่มองให้สนุกก็สนุกได้

คำพร ธุระเจน กล่าวว่า ไม่ค่อยคุยเรื่องการเมืองกับเพื่อน เราต้องยอมรับว่าสังคมไทยแบ่งเป็นสองขั้ว
ทางการเมืองจะกลายเป็นทะเลาะกันเปล่าๆ

1.4 ทศนะต่อปัญหาเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ทั้งในแง่กฎหมาย แง่ จรรยาบรรณวิชาชีพและความรับผิดชอบต่อสื่อมวลชน

ผู้อ่านทุกกลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า สิ่ง “ผู้จัดกวน” เสนออาจจะผิดกฎหมาย แต่สื่อมวลชนสามารถนำเสนอเรื่องของ “บุคคลสาธารณะ” ได้ทั้งนี้ต้องมีความเป็นกลางและมีความรับผิดชอบต่อเรื่องที่เขียนเป็นความจริงไม่กล่าวหาให้บุคคลนั้นๆ เสียหาย

กลุ่มข้าราชการ เห็นว่า “ผู้จัดกวน” มีจรรยาบรรณวิชาชีพสื่อมวลชนทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้รับสาร เห็นว่า “บุคคลสาธารณะ” สามารถกล่าวถึงได้ แต่ควรมีความเป็นกลางและแสดงบทบาทสื่อมวลชนให้มากขึ้น เช่น

มานพ ทองตัน แสดงความคิดเห็นว่า คงไม่มีปัญหาเพราะเป็นความเห็นของหนังสือพิมพ์ สามารถแสดงความคิดเห็นได้ในบทบาทของสื่อ สื่อนำเสนอได้หมด จรรยาบรรณของสื่ออยู่ที่ว่าคนเสพเป็นอย่างไร เชื่อหรือเปล่า เราจะนำเสนออย่างไรให้เขาเชื่ออย่างนั้น พอสื่อได้ข้อมูลมาสองด้านต้องตีข้อมูลสองด้านเท่ากัน เพราะถ้าตีข้อมูลสองด้านไม่เท่ากันคนที่โดนตีหรือที่เป็นเจ้าของเรื่องจะเสีย ชาวบ้านเขาอ่านเขาไม่เข้าใจ

สำเนียง บุญแก้ว แสดงความคิดเห็นว่า ขณะนี้หนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่อันตรายมากที่สุดสำหรับตัวดิฉัน ถ้าให้ข่าวดีก็เป็นประโยชน์ทั้งสองฝ่าย แต่ถ้าข่าวผิดพลาดจะเสียภาพพจน์ไปเลย “ผู้จัดกวน” ช่วยเสนอแนวความคิดที่ใหม่และสามารถให้ความบันเทิงหรือข่าวคราวต่างๆ ได้ดีมาก แต่สื่อมวลชนเป็นเหมือนมีดสองคม บางครั้งถ้าท่านเอ็นโยคนไหนให้ดีก็จะดีไป ถ้าคนที่ถูกข่าวที่ไม่ดีกับตัวเองคือเสียหายก็จะเสีย ไม่รู้จะพูดอย่างไร แต่ “ผู้จัดกวน” แสดงบทบาทสื่อมวลชนไม่ถูกต้อง ชาวควรจะเกี่ยวข้องกับเรื่องปากท้องของประชาชนมากกว่า ไม่นำเรื่องราวคนไทยด้วยกันมาโจมตี ไม่เห็นด้วย

กลุ่มนักธุรกิจ แสดงความคิดเห็นว่านักการเมืองเป็น “บุคคลสาธารณะ” สื่อมวลชนมีสิทธิที่จะกล่าวถึงได้ แต่ต้องรับผิดชอบต่อสิ่งที่เสนอไปด้วย เช่น

ทรงเกียรติ พรหมมาลี แสดงความคิดเห็นว่า คนที่นำเสนอก็เป็นบุคคลสาธารณะ ไม่ว่าจะเป็นการตุนหรืออะไรก็ตามจะต้องรับผิดชอบต่อสิ่งที่เกิดขึ้นอยู่แล้วต้องรับผิดชอบต่อสิ่งที่ทำลงไปเพราะว่าเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริงๆ ในส่วนตัวคิดว่าไม่เกินไปเพราะว่าไม่แรง มองว่าไม่ใช่ข่าวอย่างที่ชื่อเรื่อง “ผู้จัดกวน” คือกวนๆ จะจริงหรือไม่จริงก็ได้ขึ้นอยู่กับทัศนคติหรือมุมมองของผู้อ่านมากกว่า

วรเชษฐ์ กำแก้ว แสดงความคิดเห็นว่า โดยสิทธิมนุษยชนน่าจะละเมิด แต่ถ้ามองที่ชื่อ “ผู้จัดกวน” แล้วอย่าไปซีเรียสมาก เรื่องจรรยาบรรณคิดว่าสื่อปกติภาพจะแรงกว่านี้ ในขณะที่สถานการณ์บ้านเมืองค่อนข้างตึงเครียดเมื่อมี “ผู้จัดกวน” ออกมาทำให้เบาบางบ้างไม่เช่นนั้นจะเครียดไป

กลุ่มนิสิตนักศึกษา หากแฝงข้อเท็จจริงสื่อมวลชนกล่าวถึงได้ แต่สื่อมวลชนควรมีขอบเขตที่ทำให้บุคคลนั้นเสียหาย

ผาดิตา วิทยวรวัดณ์ แสดงความคิดเห็นว่า แรง แต่ไม่ได้พูดชื่อแล้วแต่คนจะตีความอย่างไร เจ้าตัวตัวคงจะแสบๆ คัน โหมโหมคนเขียน ถ้าได้ยินอย่างนี้ควรจะสะท้อนดูตัวเองทำไมเขาถึงเขียนออกมาได้ขนาดนี้ เขาก็ทำหน้าที่ของเขาแต่บางครั้งก็อาจจะเกินไปในบางข่าว ก็มันเป็นขอบเขตของเขาก็ไม่ได้เกินขอบเขตที่สื่อควรจะทำ ต้องขึ้นอยู่กับทั้งผู้รับและผู้ส่งสารด้วย ผู้รับหรือคนอ่านสื่อเองต้องมีวิจารณญาณในการพิจารณาข่าวแต่ละข่าว แต่ “ผู้จัดทวน” ไม่ได้ไปกระทบทำให้เกิดความเสียหายถึงตัวบุคคล ถึงขั้นที่เขาไม่สามารถทำอะไรต่อไปได้ แต่ข้อเท็จจริงก็ต้องมีในการเขียน ถ้าไม่มีข้อเท็จจริงแล้วอยู่ดีๆ มาเขียน อันนี้ถือว่าผิด ถ้าความจริงเขาก็ไปตรงนั้น เขาก็ทำอย่างนั้นก็มีมูลความจริงเป็นการถากถาง

และเห็นว่านักรการเมืองเป็น “บุคคลสาธารณะ” ที่สามารถกล่าวถึงได้เพื่อนำเสนอข้อด้วยเพื่อกระตุ้นให้เกิดการปรับปรุง

คำพร ธุระเจน แสดงความคิดเห็นว่า บางอย่างเสนอตรงๆ ไม่ได้เพราะอาจจะผิดโดยข้อกฎหมายก็เลยเสนอใน “ผู้จัดทวน” แล้วมีข้อความว่า ไม่ขอรับผิดชอบใดๆ ทั้งสิ้น แล้วแต่การตีความมากกว่า ผมไม่มองว่าแรงเลยถ้าเป็นนักรการเมืองเพราะนักรการเมืองคือคนของประชาชน มีจุดที่เขาทำไปบางอย่างมาล้อเลียนหรือเอามาใช้ได้เพราะว่าถ้าเกิดทำตัวสูงจับต้องยากคุณจะมาจากการเลือกตั้งทำไม นักรการเมืองต้องอดทนต่อกระแสสังคม กระแสข่าว กระแสทุกกระแสเพราะว่าถ้าเกิดเขาทำดีทุกอย่างเชื่อว่าไม่มีใครกล้าตำหนอก คนที่ทำบางอย่างมีข้อต่อนักข่าวก็นำจุดนั้นมาเล่น เป็นการกระตุกเส้นให้รู้สึกมากกว่า

1.5 ทักษะ มุมมองหรือข้อเสนอแนะ ที่มีต่อสภาพสังคม การเมือง วัฒนธรรม ฯลฯ

กลุ่มข้าราชการและนักธุรกิจ เห็นว่า ควรทำหน้าที่และคำนึงถึงจรรยาบรรณวิชาชีพควรมีบทบาทในการเรียกร้องสิทธิและเสรีภาพด้วยสันติวิธี โดยที่กลุ่มนักศึกษาเสนอว่า นักศึกษาและนักวิชาการควรมีส่วนร่วมในการจัดเวทีแสดงความคิดเห็นและเสนอทางออกของปัญหา

กลุ่มข้าราชการ เสนอว่าสื่อมวลชนควรจะเสนอข้อเท็จจริง มีอุดมการณ์และจรรยาบรรณวิชาชีพ

มานพ ทองตัน มีความเห็นว่า สมัยนี้สื่อย่อมมีนายทุน ทุกสื่อมีนายทุนไม่ว่าจะเป็นทุนไหนก็แล้วแต่ อีกอย่างคือ วิญญาณของนักข่าวคืออะไร จริงอยู่ว่าอิมวตฤประสงค์ของหนังสือพิมพ์ อีกอย่าง คือ อิมจรรยาบรรณของหนังสือพิมพ์ ทำเรื่องตรงๆ ตรงนี้ให้ได้ รู้อะไรมาบอกเขาตรงๆ ไม่ต้องอ้อมค้อม สื่อไปตรงๆ ชาวบ้านเสพได้เอง ตรงในที่นี้ต้องระมัดระวังด้วยว่าไม่ไปกระทบใคร เรื่องนี้ทำยาก ไม่เห็นด้วยเรื่องปฏิวัติแต่เห็น

ด้วยเรื่องการแสดงบทบาทของคุณสนธิ (ลิ้มทองกุล) เพราะเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคล เพราะเป็นสิทธิของพวกเรา เราไม่พอใจอะไรเราก็แสดงออกมาแล้วคนส่วนใหญ่เอาหรือเปล่า นี่คือวิถีทางประชาธิปไตย ถ้าประชาธิปไตยจะต้องแสดงแบบนุ่มนวลแสดงออกอย่างมีกัลยาณมิตร

การเสนอข่าวของหน้า “ผู้จัดกวน” ทำให้ผู้อ่านสนใจข่าวการเมืองมากยิ่งขึ้นและเสนอแนะว่าสื่อมวลชนควรแสดงความเคลื่อนไหวทางการเมืองที่ไม่รุนแรง

ปิ่นลำ ศิลาบุตร มีความเห็นว่า “ผู้จัดกวน” ถึงแม้ว่าจะเป็นเรื่องราวที่ล้อเลียนการเมืองที่ทำให้คนได้อ่าน บางทีคนมาอ่านแล้วคิดว่ามีเรื่องอย่างนี้ด้วยเหรอแล้วตามไปอ่านข่าวจริง คิดว่าทุกคนน่าจะทราบอยู่แล้วว่าข่าวใน “ผู้จัดกวน” เป็นเรื่องสมมติ บางคนมาอ่านแล้วสงสัยว่าเรื่องจริงๆ เป็นอย่างไรกันแน่ก็ตามไปอ่านจริงๆ ทำให้ประชาชนสนใจข่าวการเมืองเพิ่มขึ้นได้ถือว่าเป็นคอลัมน์ที่ดี ส่วนคุณสนธิ (ลิ้มทองกุล) ถือว่าเขาเป็นคนหนึ่งที่ทำให้รัฐบาลทักษิณต้องออกไป พูดถึงสิ่งที่ไม่ดีของคุณทักษิณก็มีมากได้เปิดเผยให้ประชาชนได้รู้ถือว่าเป็นเรื่องดี แต่สิ่งที่ไม่เห็นด้วยคือการไปชุมนุมและทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

กลุ่มนักธุรกิจ แสดงความคิดเห็นว่า สื่อมวลชนควรจะให้ความรู้เป็นกระบอกเสียงแทนประชาชน ควรมีส่วนร่วมในการเคลื่อนไหวต่อสู้ด้วยข้อมูลมากกว่าใช้อารมณ์ เช่น

ทรงเกียรติ พรหมมารี มีความเห็นว่า ถ้ามองคุณสนธิ (ลิ้มทองกุล) ในฐานะของสื่อก็ทำในสิ่งที่ถูกต้อง 100% ออกมาเป็นกระบอกเสียงหรือเป็นเงาให้กับบุคคลต่างๆ ไม่ได้มองว่าจะเป็นเรื่องของรัฐบาลหรือว่าเรื่องของนายทุนนายรัฐมนตรี แต่มองว่าคุณเป็นสื่อก็ต้องออกมาบอกว่ามีเรื่องนั้นเรื่องนี้ที่ถูกเป็นอย่างไร ก็ถูกต้องที่จะออกมา ไม่ได้มองว่าเป็นศัตรู แต่มองว่าในฐานะของสื่อไม่ผิดอะไรที่จะออกมาอย่างนั้นในบ้างคราว บ้างครั้งรู้สึกว่าจะเอนเอียงคงจะปฏิเสธไม่ได้ในฐานะมนุษยปุถุชนธรรมดา

นอกจากนี้ยังให้ข้อเสนอแนะให้นักการเมืองร่วมกันแก้ไขปัญหาโดยคำนึงถึงประเทศชาติเป็นสำคัญ ดังนี้

วรเชษฐ์ ก่าแก้ว มีความเห็นว่า วันนี้การเมืองไทยต้องปรับปรุงอะไรหลายๆ อย่างทั้งในเรื่องความเป็นธรรม ความชอบธรรม วันนี้ผู้ใหญ่ควรหวั่นหน้ามาคุยกันจริงๆ ทั้งสองฝ่ายไม่ว่าฝ่ายค้านหรือรัฐบาลหรืออดีตรัฐบาลเพื่อจะฟื้นฟูประเทศไทยให้ดีขึ้น

กลุ่มนิสิตนักศึกษา เห็นว่าการเมืองกำลังมีความเปลี่ยนแปลง และสนับสนุนให้นิสิตนักศึกษา นักวิชาการควรมีบทบาทในการแก้ปัญหา ดังนี้

ทศพล เชี่ยวชาญประพันธ์ คนที่ต้องมีบทบาทมากขึ้นเรื่อยๆ คืออาจารย์ นิสิต นักศึกษาในมหาวิทยาลัยเพราะว่าเป็นที่มีโอกาสใกล้ชิดข้อมูลข่าวสารมากที่สุดจัด Debate ก็ได้ ที่สำคัญคืออยากให้มีข้อเสนอที่ชัดเจน

คำพร ธุระเจน เสนอว่า นักวิชาการควรออกมาเหมือนเป็นการคานอำนาจ การเบรกว่าคุณกำลังทำอะไรอยู่ ถ้าไม่มีคนกลุ่มนี้ออกมาจะทำให้เกิดการเมืองใช้อำนาจมากเกินไป ถ้าจะให้ดีควรออกมาพูดกับสื่อให้ติดตามสิ่งที่เขานำเสนอ บางทีนักวิชาการกรวดสื่อ บางที่ต้องมีใจเป็นกลางร่วมใจกันทำงานจะมีคุณภาพ

ผู้อ่านทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นที่สอดคล้องและไม่สอดคล้องในบางประเด็น รวมความที่สามารถตีความหมายผ่านภาพและข้อความหน้า “ผู้จัดกวน” ได้ จะมีอุปสรรคบ้างก็ต่อเมื่อไม่ได้ติดตามข่าวสารขณะนั้นๆ ฟังพอใจและไม่ฟังพอใจการใช้ภาพ ภาษา การสร้างอารมณ์ขึ้น ทั้งนี้ได้ประโยชน์ด้านความบันเทิงเป็นสำคัญ และสามารถนำไปวิจารณ์และไม่วิจารณ์ต่อ อีกทั้งเห็นว่า “ผู้จัดกวน” สามารถนำเสนอข่าวเกี่ยวกับ “บุคคลสาธารณะ” ได้แต่ต้องคำนึงถึงการสะท้อนความจริงเป็นสำคัญ

2. นักวิชาการนิเทศศาสตร์ สัมภาษณ์เจาะลึกนักวิชาการนิเทศศาสตร์ 3 คน ประกอบด้วย

ผ.ศ.ดร.พิรงรอง รามสูต ผ.ศ.เจตน์ศักดิ์ แสงสิงแก้ว และอาจารย์ประไพพิศ มุทิตาเจริญ ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการรายงานข่าวผสวนความบันเทิง บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนที่สะท้อนต่อการสื่อความหมาย และมุมมองต่อประเด็นการละเมิดกฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ รวมทั้งข้อเสนอแนะแนวโน้มการรายงานข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยในอนาคต ดังนี้

2.1 การรายงานข่าวในรูปแบบบันเทิงผสวนการเสียดสีการเมือง มีความเห็นร่วมกันว่า “ผู้จัดกวน” มีจุดประสงค์เพื่อเสียดสี ล้อเลียนและสะท้อนภาพของเจ้าของออกมา (นายสนธิ ลิ้มทองกุล) ในงานเขียน

ผ.ศ.ดร.พิรงรอง รามสูต มีความเห็นว่า รายงานข่าวในลักษณะเสียดสี (Satire) ซึ่งก็เป็นโวหารประเภทหนึ่งที่มีอยู่ เป็น figure of speech (ภาพพจน์) อย่างหนึ่งที่วรรณกรรมหรือพจนานักเขียนใช้กัน ผู้จัดการก็ใช้วิธีนี้ในการดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน มีแฟนที่คอยติดตามโดยเฉพาะ บางที่เป็น humor บางที่เป็น satire ผสม humor รวมการประชดประชันเสียดสี บวกกับการสร้างความตลกขบขันต่างๆ บางที่อาจจะล้ำเส้นได้ ถ้าเราดูโครงสร้างองค์กรของผู้จัดการว่า โครงสร้างผู้จัดการเป็นใคร ที่ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์การเมืองบอกว่า “Ownership determine content by design” คือ ความเป็นเจ้าของเป็นตัวกำหนดลักษณะของเนื้อหาโดยรูปแบบเป็นตัวของมันอยู่แล้ว สนธิ ลิ้มทองกุลก็ไม่ใช่ just anyone ก็เป็นผู้วางวาระ สร้างวาระให้กับองค์กรของตัวเอง คนที่ผู้จัดการเองจะบอกว่าจะมีการ build อารมณ์ร่วมของคนที่อยู่ในองค์กร ช่วงที่มีวิกฤตการณ์ทางการเมืองหรืออะไรต่างๆ เท่าที่คุยกับหลายๆ คนในผู้จัดการ คำก็ไม่ค่อย happy ก็มี ถ้าเขาไม่เห็นด้วยกับวาระหรือ Agenda

ที่คุณสนธิ build ขึ้นมาก็อยู่ยาก เพราะฉะนั้นก็จะออกมาด้วยทางหน้าต่างของหนังสือพิมพ์ภาพเว็บไซต์ก็จะสะท้อน

ผ.ศ.ดร.พิรงรอง รามสูต และผ.ศ.เจตน์ศักดิ์ แสงสิงแก้ว เห็นว่าเป็นการเสนอความบันเทิง แต่อาจารย์ประไพพิศ มุกิตาเจริญ มองว่าไม่บันเทิง สร้างความสะใจเท่านั้น

อาจารย์ประไพพิศ มุกิตาเจริญ กล่าวว่า มีความรู้สึกที่ไม่บันเทิง ณ ตอนนี้นบ้านเมืองเรามัน take side ว่าใครจะอยู่ข้างไหน OK ขาวนี้มันเกิดขึ้นในช่วงประมาณคุณทักษิณเป็นรัฐบาลอยู่ในช่วงนั้นผู้จัดการค่อนข้างชัดเจนด้วยว่าไม่เห็นกับการบริหารของทักษิณในทุกแง่มุมและพยายามใช้สื่อทุกแขนงเพื่อที่จะพูดในมุมที่เสียดสีแรงๆบ้าง เล่นแบบหนักๆบ้าง สำหรับหน้านี้ “ผู้จัดกวน” ก็ตรงกับ theme “ขอเย็นยั้งยั้งนอนยั้งยั้ง” เนื้อหาทุกตอนเป็นเรื่องสมมุติหากชื่อหรือสถานการณ์ใดๆ ไปพ้องกับใครเข้าเราจะไม่ยอมรับผิดชอบอย่างเด็ดขาด” ไม่ว่าจะฉบับไหนก็ตามถ้าเขียนในลักษณะนี้สร้างความแตกแยก ไม่มีความรู้สึกว่าเป็นเรื่องบันเทิง การประชดเพื่อความบันเทิงทำให้คนอ่านรู้สึกว่าเป็นเรื่องตลกดีหรือให้แง่คิดอะไรบางอย่างที่ไม่ใช่การสร้าง ความสะใจ

2.2 บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบสื่อมวลชน นักวิชาการนิเทศศาสตร์เห็นว่า “ผู้จัดกวน” ทำหน้าที่สื่อในการตรวจสอบรัฐบาลหรือสะท้อนภาพสังคม

ผ.ศ.ดร.พิรงรอง รามสูต แสดงความเห็นว่าคุณขึ้นอยู่กับว่ามองว่าสื่อมวลชนเลือกข้างได้ไหม บอกว่าคุณต้องเป็นกลางนี้เป็นบรรทัดฐานเป็นอุดมคติ Normative Theory ก็ไม่เป็นกลางดี เหมือนกับว่ามี Agenda อย่างนี้ คุณทักษิณก็ทำอย่างนี้ คุณก็สนับสนุน Agenda ของตัวเองก็แล้วแต่ ในส่วนตัวพูดลำบาก ถ้าบอกว่าความรับผิดชอบต่อสื่อมวลชนคือสาธารณประโยชน์เราก็คงจะ defend ได้ว่า สาธารณประโยชน์คือการตรวจสอบทำหน้าที่ “หมาเฝ้าบ้าน” ความรับผิดชอบต่อสื่อมวลชน เขาก็อาจจะบอกว่าตอนนี้ประเทศกำลังถูกเลือกของสื่อมวลชน ถูกโกง ฉะนั้นเขาก็ทำหน้าที่ของสื่อมวลชนก็อาจจะพูดได้ ในขณะเดียวกันถ้าคุณไม่เป็นกลาง คุณขัดกับบรรทัดฐานวิชาชีพ จริยธรรมก็พูดได้ เรื่องพวกนี้วนอยู่อย่างนี้

อย่างไรก็ตามนักวิชาการนิเทศศาสตร์เห็นว่าหน้า “ผู้จัดกวน” เสนอข่าวไม่เป็นกลางจึงขัดต่อบรรทัดฐานวิชาชีพด้วยการใช้ภาษาและการเปรียบเทียบที่ขัดต่อความรู้สึกและวัฒนธรรมไทย

อาจารย์ประไพพิศ มุกิตาเจริญ แสดงความเห็นว่าคุณไม่ตั้งคณะตลกไปเลยอย่างนั้นพอจะเข้าใจได้ง่ายกว่า แต่ที่แฝงอยู่ในหนังสือพิมพ์อย่างเมื่อนอกจะเข้าใจว่าคนนี้เสรีนิยม คนนี้อนุรักษ์นิยม ตรงนี้เข้าใจชัดเจนได้ แต่ว่าในบริบทแบบไทยๆ เรารู้แล้วว่าผู้จัดการข้างไหนแต่อะไรที่มากเกินไป extreme เกินไปไม่อยู่ตรงกลาง อย่างนี้คิดว่ามากเกินไป หน้านี้มากเกินไปเอาหามาเปรียบกับนายกทักษิณการเอาบุคลิกลักษณะการเปรียบเทียบไม่ได้สร้างสรรคมันไม่มีข้อเท็จจริงมีแต่การทะเลาะๆ แล้วเริ่มแรง

2.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสื่อความหมาย

นักวิชาการนิเทศศาสตร์เห็นว่า “ผู้จัดกวน” สื่อความหมายถึงเหตุการณ์จริงในสังคมขณะนั้น ผ.ศ.เจตน์ศักดิ์ แสงสิงแก้ว อธิบายว่า เมื่ออ่านจะเข้าใจว่าหมายถึงบุคคลใด อาจทำให้เกิดการหมิ่นประมาทได้

บางประเด็น เช่น เรื่อง c-130 คงจะเชื่อมโยงไปถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ตรงนี้เป็นทางออกอันหนึ่ง การตีกรอบตรงนี้ว่าไม่จริงช่วยให้ไม่ถูกฟ้อง ตรงนี้ช่วยได้อยู่แล้วเพราะว่าในแง่ของกฎหมายไม่ค่อยรู้หมิ่นประมาทเท่าไรหรอก แต่ไม่มีการเอ่ยชื่อของคุณทักษิณชัดๆ ตรงนี้ ใช้คำว่านายกฯ เฉยๆ ตรงนี้ไม่รู้ว่ามีวิธีการตีความของเวลาที่จะเอาเรื่องทำได้หรือเปล่า ไม่แน่ใจ อาจจะไปผูกพันกับช่วงเวลานั้นก็ได้ ถ้าดู text ในรายละเอียดแล้ว ยังไม่ได้มีข้อความอะไรที่หมิ่นประมาทที่เห็นชัดเจน เช่น บอกว่าหมาตัวนี้เจ็บร้อนเป็นเดือดเป็นร้อนแทนนายกฯ ผมว่ายังไม่ถึงขั้นที่เรียกว่าทำให้เป็นการหมิ่นประมาทได้

อาจารย์ประไพพิศ มุทิตาเจริญ เสนอว่าไม่ควรสร้างความแตกแยกและควรเสนอประเด็นให้ผู้อ่านคิดเองมากกว่า

ฉบับอื่นๆ ที่มีการประชดประชันก็ผ่านสื่อก็ ผ่านคอลัมน์ได้ที่มีคอลัมน์นิสต์เขียนประจำแต่เขาเขียนด้วย content คือคุณอาจจะตั้งคำถามแล้วให้คนคือ คิดว่าลักษณะการสื่อสารแบบนี้ทำให้คนคิดและตัดสินใจเองว่า ถูกหรือผิด หรือควรหรือไม่ควร ตีกว่าที่จะมาใส่อย่างนี้แล้วชี้หน้าคนหรือแม้กระทั่งการ์ตูนล้อเลียนหน้า “ผู้จัดกวน” ไม่คิดว่าแรง (การ์ตูนหนูโอง) เบา สะกิดได้โชว์ให้เห็นว่าสร้างภาพหรือเปล่า แต่ข้อความนั่งเทียนเขียนไม่ได้ เหมือนเป็นเรื่องเมาส์กันในกลุ่ม เป็น gossip คุยกันในกลุ่มได้ แต่ถ้าจะมาเป็นสื่อแล้ว แล้วคิดว่า message ของเขาจะต้องสื่อไปให้คนตั้งทั่วประเทศได้รู้ คุณต้องยอมรับในผลกระทบที่จะเกิดและต้องรับผิดชอบด้วยว่าคุณคือคนหนึ่งที่สร้างความแตกแยก

2.4 ความเข้าใจความหมาย นักวิชาการนิเทศศาสตร์ตีความหมายผ่านภาพและข้อความที่สื่อออกมาได้ ผ.ศ.ดร.พิรงรอง รามสูต และผ.ศ.เจตน์ศักดิ์ แสงสิงแก้ว แสดงความคิดเห็นว่าการติดตามข่าวสารหรือบริบทของสถานการณ์มีส่วนช่วยในการเข้าใจความหมาย

ผ.ศ.เจตน์ศักดิ์ แสงสิงแก้ว กล่าวว่า ตรงนี้ก็รู้ว่าคุณทักษิณอยู่แล้ว เพราะตอนนั้นผู้จัดการกำลังต่อสู้อยู่กับคุณทักษิณ มีบริบทที่ชัดเจนในช่วงเวลานั้น ตาม Text แล้วไม่ได้เปรียบว่าเป็นนายกฯ แต่ว่าบอกว่าเป็นสัตว์ที่เดือดร้อนแทนหรือเป็นเดือดเป็นร้อนแทนนายกฯ เท่านั้นเอง ไม่ได้บอกว่าเป็นใคร แต่มีบางอย่างที่บอกว่าเป็นหน้าเหลี่ยม คิดแนบอยู่แล้ว การที่คิดถึงไม่ใช่เพราะว่า Text อย่างเดียว แต่ด้วยสถานการณ์ทำให้เราคิด ต้องรู้ข้อเท็จจริงก่อน รู้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น นอกนั้นเป็นเรื่องของอารมณ์ ใครอยู่ฝั่งไหนก็จะชอบหรือไม่ชอบตามที่ตัวเอง take side

นอกจากนั้นอาจารย์ประไพพิศ มุทิตาเจริญ เห็นว่าการสื่อความหมายของหน้า “ผู้จัดกวน” ยังเป็นสัญลักษณ์ที่สื่อถึงความแตกแยกในสังคมด้วย

อาจารย์ประไพพิศ มุทิตาเจริญ กล่าวว่า ชัดเจนเช่นหน้ารูปนี้ชัดเลยว่า ต้องการพาดพิงไปถึงใคร “หมาหน้าเหลี่ยม” คำพวกนี้ทำให้เกิดความแตกแยกไม่ว่าสื่อจะใช้กับฝ่ายไหนก็ตาม การพูดถึงรูปลักษณ์ หรือ appearance ของคนเป็นการประชดประชัน ตรงนี้ไม่ใช่เรื่องที่เขาเลือกได้ว่าเขาจะหน้าเหลี่ยมหน้ากลมหรือหน้าอะไร มันเป็นสไตล์แกนหรือ symbol ที่จะสืบเนื่องพยายามทำให้เป็นเอกลักษณ์ทำให้สื่อไปถึงสัญลักษณ์ที่เขาต้องการ จุดประสงค์ของเขาคือเพื่อประชดประชันเสียดสี นี่คือการสร้างความแตกแยก

2.5 ทศนคติหรือมุมมองเกี่ยวกับสภาพสังคม การเมือง วัฒนธรรม ฯลฯ ในช่วงรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ผ.ศ.ดร.พิรงรอง รามสูตและผ.ศ.เจตน์ศักดิ์ แสงสิงแก้ว เห็นว่า สื่อมวลชนถูกแทรกแซง อย่างไรก็ตามก็ดีอาจารย์ประไพพิศ มุทิตาเจริญ เห็นว่านักการเมืองทำเพื่อผลประโยชน์แต่สื่อมวลชนก็มีส่วนในการสร้างความรุนแรงที่เกิดขึ้นด้วย

ผ.ศ.ดร.พิรงรอง รามสูต อธิบายว่า เป็นเรื่องของการครอบงำสื่อ ครอบงำเสรีภาพในการแสดงออกทางความคิด ชัดเจนว่าสื่อถูกครอบงำไม่รู้ว่าจะเกิดอะไรขึ้น เขาทำอย่างเป็นระบบค่อยเป็นค่อยไป ไปเรื่อยๆ ตลอด 6 ปี จนกระทั่งครอบงำได้อย่างเบ็ดเสร็จ คือรวบ

ผ.ศ.เจตน์ศักดิ์ แสงสิงแก้ว เห็นว่า จริงๆ แล้วเป็นการใช้อำนาจในการรักษาผลประโยชน์ของตัวเอง เป็นเรื่องปกติของคนที่อยู่ในอำนาจ ในเมื่อเขามา Against ตัวเองก็ปิดเสียเลย ถ้ามองว่าเห็นด้วยไหม ไม่เห็นด้วย อยู่แล้วเป็นเรื่องธรรมดาที่ไม่เห็นด้วยเพราะว่าการใช้อำนาจในการไปปิดสื่อ ในฐานะที่เป็นนักวิชาการด้านนี้ไม่เห็นด้วย เหมือนการแทรกแซงสื่อทางตรงทางอ้อม

นักวิชาการนิเทศศาสตร์ทั้งหมดแสดงความเห็นตรงกันว่าการเมืองแบ่งฝ่ายชัดเจน และทุกฝ่ายต้องการทำเพื่อผลประโยชน์ของตนทั้งสิ้น เช่น

อาจารย์ประไพพิศ มุทิตาเจริญ แสดงความเห็น ว่า แบ่งขั้วชัดเจนดี ถ้ามองในแง่ที่ต้องระวังคือการแบ่งแยกทำให้เกิดการไม่พึงเหตุผล ถ้าแบ่งแยกในเชิงสร้างสรรค์ยอมรับความต่างผสมผสานกันก็ดี แต่ส่วนใหญ่ มักจะเกินเลยจากการเอาอารมณ์ ต้องการผลประโยชน์ล้วนๆ นักการเมืองก็มีผลประโยชน์ทุกพรรค แต่พรรคจะรู้ดีที่สุดว่าได้ที่มีคืออะไร ประชาชนอย่างเราๆ เราเป็นผู้รับสารอย่างเดียวมองสิ่งที่ปรากฏผ่านสื่อเพราะฉะนั้น คุมมองว่าไม่รู้ว่ามีดีขั้นหรือแย่ง ใครที่จะเป็นรัฐบาลถ้าจะขึ้นมาต้องพิสูจน์ให้เห็นว่าคุณทำได้อย่างที่พูดและต้องพิสูจน์ให้เห็นว่าไม่ใช่การแก้แค้น ที่เป็นผู้ร้ายตัวจริงก็คือสื่อมีสื่อไหนบ้างที่เป็นกลาง

2.6 ทศนะเกี่ยวกับประเด็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลและการหมิ่นประมาท ทั้งในแง่กฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพสื่อมวลชนของหน้า “ผู้จัดกวน” นักวิชาการนิเทศศาสตร์

เสนอแนะในทิศทางเดียวกัน คือ “ผู้จัดกวน” ควรระมัดระวังการเสนอข่าวเพราะทำให้เกิดการหมิ่นประมาทเพราะละเมิดสิทธิของ “บุคคลสาธารณะ” ได้ การตรวจสอบรัฐบาลไม่ควรใช้วิธีเข้าอารมณหรือความสะใจเท่านั้นแต่ควรเสนอข่าวให้มีความเป็นกลางด้วยข้อเท็จจริง

- **บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน** นักวิชาการนิติศาสตร์แสดงความคิดเห็นทิศทางเดียวกันว่าหน้า “ผู้จัดกวน” เสนอข่าวที่ไม่เป็นกลางและสร้างความสะใจควรเสนอข้อเท็จจริงให้ผู้อ่านคิดเอง

ผ.ศ.เจตน์ศักดิ์ แสงสิงแก้ว เสนอว่า บางกรณีแรงและบ่อยไป ควรเสนอลักษณะเป็นกลางๆ แล้วให้คนตัดสินเองมากกว่า นี่คือ จิตวิญญาณ (Spirit) ของสื่อที่จะตรวจสอบเป็นหน้าที่อย่างแรกๆ โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ ผมว่าเกิดมาเพื่อเรื่องนี้ แต่นี่ค่อนข้างขึ้นนำอย่างรุนแรง เป็นแสดงอารมณ์ด้วยไม่ใช่ความคิดเห็นอย่างเดียว ในนี้มีข้อเท็จจริงอยู่แต่เขาเอาข้อเท็จจริงมานำเสนอในลักษณะ satire เพื่อความสะใจหรืออะไรบางอย่าง เป็นวิธีการของคุณสนธิ ไม่ค่อยเห็นด้วยเท่าไร ดีแต่ข้อเท็จจริงก็พอแล้ว คนเห็นความจริงมากเท่าไรการโกหกของนักการเมืองก็เป็นไปได้ยากมากเท่านั้น แม้ไม่ได้บอกว่าเป็นใคร แต่ในแง่มีนัยยะบอกว่า เป็นใคร

- **การหมิ่นประมาทในแง่กฎหมาย** นักวิชาการนิติศาสตร์แสดงความคิดเห็นตรงกันว่าการเสนอข่าวหน้า “ผู้จัดกวน” ทำให้เกิดการละเมิดกฎหมายหมิ่นประมาทได้ แม้จะกล่าวถึง “บุคคลสาธารณะ” ก็ตาม ดังนี้

ผ.ศ.ดร.พิรงรอง รามสูต กล่าวว่า กรณีของคุณสนธิเป็นกรณีศึกษาว่าสื่อต้องทำอะไรด้วยความระมัดระวังมือถือปากกาในบางอันก็ทำด้วยเจตนาที่ดีเรื่องการตรวจสอบ แต่บางทีก็มีความลำเส้น เจตนากับการกระทำบางที่ไม่ไปด้วยกัน คุณสนธิอาจจะทำด้วยสำนึกตรวจสอบ “หมาเฝ้าบ้าน” หรืออะไรก็ตามแต่บางทีวิธีการ มี Mean กับ Aim Aim ต้องการจะตรวจสอบต้องการจะเพื่อประโยชน์สาธารณะบางทีผิดกฎหมาย เขาเป็นคนที่เราเรียกว่า “บุคคลสาธารณะ” แต่จริงๆ ไม่มีกฎหมายไหนระบุว่า “บุคคลสาธารณะ” สามารถละเมิดได้มากกว่าบุคคลธรรมดา คำว่า “บุคคลสาธารณะ” เป็นคำที่สื่อบัญญัติขึ้นมาเพื่อความเข้าใจของสื่อ เพื่อที่ว่าสื่อสามารถละเมิดได้เพราะฉะนั้น ในแง่นี้ก็ควรคิด ให้พื้นที่กับนักการเมือง กับคนที่มีชื่อเสียงด้วยว่า เขาก็มีส่วนตัวเหมือนกัน “ผู้จัดกวน” ก็ถูกฟ้องได้เพราะเป็นการตีพิมพ์โดยการโฆษณา

- **การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล** การนำเสนอข่าวหน้า “ผู้จัดกวน” มีส่วนทำให้บุคคลที่ตกเป็นข่าวได้รับความเสียหายดังนั้นถือเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

อาจารย์ประไพพิศ มุทิตาเจริญ กล่าวว่า แม้ “ผู้จัดกวน” ต้องการประชดประชันเสียดสี แต่ ว่านี่ละเมิด case นี้ก็ชัดเจน ถ้าทักษิณฟ้อง ฟ้องได้เยอะ เปรียบเทียบแล้วใครเสียหาย คนที่อยู่นี่เสียหาย คนที่ set up นี้ คนที่นอนตายไม่ได้เสียหาย แต่คนที่มั่วชื้ออยู่นี่เสียหาย คือ ไม่สร้างสวรรค์จะ บอกว่าสมานฉันท์การเสนอข่าวแบบนี้ caption แบบนั้นมันเหมือนหลอกคนให้อ่านๆ ไปแล้วคนอ่าน ไม่ใช่คนที่มั่ววิจารณ์ทุกหมัด ฉะนั้นอ่านแล้วยิ่งไปสร้างความสะดวก ยิ่งไปสร้างความแตกแยก ถ้า คุณคิดว่าเขาไม่ดีคุณเอาข้อมูลมา ข้อมูลตรงนั้นจริงหรือเปล่า แต่นี่คือ การเพิ่มน้ำเข้าไปการใส่ผงชูรสเข้าไปมากๆ เพิ่มพริกเพิ่มน้ำส้มเข้าไปทำให้ชื้อเท็จจริงเกินใส่อารมณ์เข้ามาแทนที่

- **จรรยาบรรณวิชาชีพสื่อมวลชน** เป็นสิ่งที่สื่อมวลชนพึงตระหนักถึง
จรรยาบรรณวิชาชีพในการเสนอข่าวอยู่เสมอ

อาจารย์ประไพพิศ มุทิตาเจริญ แสดงทัศนะว่า เข้าใจธรรมชาติของหนังสือพิมพ์จะขาย หรือชวาได้ เพียงแต่ว่าขายหรือชวาให้คุณอยู่ในความพอดีตรงนั้นคือเส้นที่มีปัญหาจะมาวัดว่าคุณมี จริยธรรม จรรยาบรรณแค่ไหน ไม่มีกฎหมาย ไม่มีตัวบอกว่าถ้าคุณทำตรงนี้แล้วจะ A B C D E F fail ตก แต่ว่าคือจรรยาบรรณ สิ่งที่จะสอนหรือเตือนคุณตลอดเวลาไม่ให้คุณรู้สึกว่าปากกาคุณมีอำนาจ เพราะสิ่งที่เขียนไปถ้าเป็นชื้อเท็จจริง คุณอ้างอิงได้ คุณ Refer คุณมีหลักฐานพอเวลานั่งคุยกันทุกๆ หน้า ทุกๆ คอลัมน์ บ.ก.ก็ต้องรับรู้ ก็ต้องไปนั่งคุยโต๊ะ บ.ก.ว่าจะมีประเด็นอะไร อย่างไร ซึ่งไม่เชื่อว่าจะ ไม่มีผลกระทบ อาจจะไม่มีส่วนในการมาลงในรายละเอียดแต่ประเด็นอาจจะมี การ comment ตรงนี้เป็นเรื่องปกติตราบดีที่เขียนจากชื้อเท็จจริงไม่ต้องกลัวเรื่องฟ้องร้องเพียงแต่ว่าสื่อเมืองไทยทำการบ้าน ไม่พอ

2.7 ทิศทางและแนวโน้มการรายงานข่าวของหนังสือพิมพ์ไทย ทั้งในแง่กฎหมาย จรรยาบรรณวิชาชีพ และปัจจัยแวดล้อมในการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง

ผ.ศ.ดร.พิรงรอง รามสูต เสนอว่าควรล้มเลิกพรบ.การพิมพ์ 2484 เพื่อให้สื่อมวลชนทำหน้าที่ได้ ผ.ศ.ดร.พิรงรอง รามสูต และอาจารย์ประไพพิศ มุทิตาเจริญ เสนอแนะตรงกันว่า นักวิชาการและนักวิชาชีพควรร่วมกันพัฒนาบุคคลากรนิเทศศาสตร์

ผ.ศ.ดร.พิรงรอง รามสูต แสดงความเห็นว่าเป็นบทบาทของนักวิชาการส่วนตัวไปร่วมสัมมนา บางที เคลื่อนไหวก็ไปด้วยเคลื่อนไหวให้ล้มเลิกพรบ.การพิมพ์ 2484 มีส่วนร่วมกับองค์กรวิชาชีพจัดสัมมนาหรือแสดงจุดยืนร่วมกัน พรบ.2484 ตั้งแต่สมัยจอมป.ไม่ควรมี ถ้าเป็นเช่นนี้เด็กก็ไม่ต้องทำงาน เรียนนิเทศศาสตร์ออกไปก็พูดอะไรไม่ได้ เราก็ต้องนึกถึงอนาคตแล้วเด็กเราจะไปได้อย่างไร สื่อมาหานักวิชาการตลอดในสมัยทักษิณ เพราะไม่มีใครพูดต้องยืมปากนักวิชาการพูด ตัวเองพูดไม่ได้ เป็นความสัมพันธ์แบบเอื้อซึ่งกันและกัน เราอยู่ในวิชาการเราก็ต้องพึ่งวิชาชีพ

อาจารย์ประไพพิศ มุทิตาเจริญ แสดงความเห็นที่ ภาพรวมถ้าอยากให้มีการประชดประชันเสียดีบ้าง ให้เบาๆ บ้าง ต้องคำนึงถึงการไม่สร้างความแตกแยก ไม่ทำให้คนเกลียดไม่ทำให้คนชอบเสียจน Extreme สุดๆ อยู่ตรงกลางที่ทำให้คนระตุกความคิดขึ้นมาว่าเรื่องนี้น่าสนใจเรื่องนี้ต้องคอยดู เรื่องนี้มีความผิดปกติหรือเปล่า ลักษณะการนำเสนอแบบนี้เป็นลักษณะที่ควรจะเป็นคือนำเสนอในเชิงสร้างสรรค์

สิ่งที่ทุกคนสอนเหมือนกันเกี่ยวกับหน้าที่ที่ต้องมาเกี่ยวข้องกับวงการสื่อ จรรยาบรรณ แต่พอออกไปในชีวิตจริงไม่ใช่ ต้องเป็นหน้าที่ของสื่อด้วยคุณต้องช่วยยกระดับของคุณด้วยเพราะถ้าเริ่มแค่ต้นไซ่ ถ้าจะให้ไปด้วยกันได้แล้วให้ประสบความสำเร็จต้องเป็นวงจร ที่พอต้นไซ่ออกไปต้องเป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่ในสื่อที่จะดูว่าอะไรที่ต้องแก้ ถ้าสื่อเปิดใจและพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงตัวเอง ต้องเปลี่ยนความคิดก่อนถึงจะเปลี่ยนงานได้

ผ.ศ.เจตน์ศักดิ์ แสงสิงแก้ว เห็นว่า ต้องใช้เวลาในการพัฒนาสื่อมวลชนและประชาชนในสังคมประชาธิปไตย

ในภาพรวม ในความเป็นจริงก็มีที่เป็นอย่างนั้น พัฒนาการทางสังคม ทางการเมืองของสังคมเรายังน้อยอยู่จริงๆ แล้วประชาธิปไตยหมายถึงคนที่เป็นประชาชน นั่นหมายถึงว่าประชาชนต้องอยากได้ อยากจะรู้ข้อเท็จจริงด้วยและแสวงหาหรือไต่ถามด้วย ตรงนี้ถ้าหนังสือพิมพ์เขามีชีวิตของเขา เขาต้องขายเพื่อจะอยู่ถ้าเขารู้ว่าคนส่วนใหญ่ไม่ต้องการอันนี้เท่าไรแต่เขาต้องการอย่างอื่นมากกว่าที่ตื่นเต้น เช่น ชาว Human interest หรือเนื้อหาเบาๆ ประเภทอื่น เขาก็ไปเสนอยังอื่นก่อนเพื่อที่จะขายได้เยอะๆ ก็ยังคงต้องใช้เวลากองพอสมควรที่จะสื่อจะทำหน้าที่ได้ขนาดนั้น เสนอข้อเท็จจริงหนักๆ แล้วคนต้องการด้วย 50 ปีเป็นอย่างน้อยหรือประมาณ 30-50 ปี

กลุ่มผู้อ่านและกลุ่มนักวิชาการนิเทศศาสตร์ มีความเห็นที่ตรงกันและต่างกันในบางประเด็น ทั้งสองกลุ่มเข้าใจความหมายที่ “ผู้จัดกวน” เสนอ และตีความเชื่อมโยงถึงเหตุการณ์จริงในสังคม และหากไม่ได้ติดตามข่าวสารช่วงนั้นๆ จะพบอุปสรรคในการตีความ นอกจากนั้นเสนอว่าการใช้ภาพและภาษามีความรุนแรง ควรปรับปรุง อย่างไรก็ตาม “ผู้จัดกวน” ให้ประโยชน์ในด้านทำให้รู้เท่าทันสถานการณ์ สร้างความบันเทิงและมีส่วนให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์แสดงความคิดเห็น ทั้งกลุ่มผู้อ่านและกลุ่มนักวิชาการนิเทศศาสตร์แสดงทัศนะสอดคล้องกันว่า “ผู้จัดกวน” ควรทำหน้าที่สื่อด้วยความเป็นกลาง มีความรับผิดชอบและควรหลีกเลี่ยงการกล่าวถึง “บุคคลสาธารณะ” ในทางเสียหายหากไม่มีข้อเท็จจริง อีกทั้งควรคำนึงถึงจรรยาบรรณวิชาชีพและบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนเพราะไม่เช่นนั้นสิ่งทีเสนออาจมีส่วนทำให้เกิดความแตกแยกขึ้นในสังคมได้ นอกจากนี้ ทั้งกลุ่มนักศึกษาและนักวิชาการนิเทศศาสตร์มีความเห็นสอดคล้องกันว่านักวิชาการและนักวิชาชีพควรมีส่วนร่วมเสนอทางออกของปัญหาและพัฒนาวิชาชีพสื่อมวลชนให้มีคุณภาพ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยลักษณะการแปลงข่าวเพื่อเสียดสี ล้อเลียนทางการเมืองในหน้า “ผู้จัดทวน” ของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันกับปฏิกิริยาการรับรู้ของผู้อ่าน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะรูปแบบ เนื้อหา การใช้ภาพ เทคนิคการแปลงข่าว กลวิธีการแต่งคำ ข้อความหรือเรื่องราวที่สร้างขึ้นใหม่เพื่อเสียดสีและวิจารณ์การเมือง และยังมุ่งวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างในการนำเสนอรูปแบบและเนื้อหาในหน้า “ผู้จัดทวน” ของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันกับการนำเสนอข่าวรูปแบบทั่วไป เพื่อวิเคราะห์การสื่อความหมาย การใช้ภาษา การสร้างอารมณ์ขึ้นด้วยการใช้ภาพข่าว พาดหัวข่าว ความน่าเชื่อถือ เนื้อข่าว รวมทั้งศึกษาถึงนโยบายผู้จัดทำและวิเคราะห์ความเข้าใจในเนื้อหาและการตีความหมายของผู้อ่าน

ในการวิเคราะห์เนื้อหาได้ข้อมูลจากหน้า “ผู้จัดทวน” ในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันในระยะเวลา 6 เดือนตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2548 รวม 131 ฉบับ มีจำนวนข่าวทั้งสิ้น 231 ข่าวโดยทำการสุ่มแบบกระจายไปตามวันที่นำเสนอ โดยเริ่มสุ่มเลือกจากวันแรกของเดือนกรกฎาคมคือวันศุกร์ที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 จากนั้นในสัปดาห์ที่สองเลือกวันอังคาร พฤหัสบดี และสัปดาห์ที่สามเลือกวันจันทร์ พุธและศุกร์สลับไปเรื่อยๆ จนถึงวันศุกร์ที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2548 รวม 66 ฉบับ มีจำนวนข่าวทั้งสิ้น 115 ข่าว

ในการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้จัดทำหน้า “ผู้จัดทวน” ในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันเพื่อให้ทราบแนวคิด นโยบายและปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการคัดเลือกข่าว กลุ่มผู้อ่านหนังสือพิมพ์ผู้จัดการเป็นประจําจาก 3 กลุ่มอาชีพ จำแนกเป็นกลุ่มข้าราชการ กลุ่มนักธุรกิจ และกลุ่มนิสิตนักศึกษา กลุ่มละ 5 คน รวม 15 คน ใช้การเลือกแบบ Snowball Sampling (ให้กลุ่มตัวอย่างแนะนำกลุ่มตัวอย่างอื่น) และนักวิชาการนิเทศศาสตร์ ใช้การเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) 3 คน

สรุป

ผลที่ได้จากการศึกษาลักษณะการแปลงข่าวของหน้า “ผู้จัดกวน” เปรียบเทียบกับข่าวปกติของผู้จัดการรายวัน มีข้อสรุปในแต่ละส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์รูปแบบและเนื้อหา

ผลการวิเคราะห์ลักษณะรูปแบบการจัดหน้า องค์ประกอบในหน้า “ผู้จัดกวน” รวมทั้งเนื้อหาทั้งหัวข้อข่าว ประเด็นข่าว องค์ประกอบของข่าวและประเด็นข่าวในองค์ประกอบของข่าวต่างๆ ที่นำเสนอในหน้า “ผู้จัดกวน” โดยเปรียบเทียบกับข่าวปกติของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน จากผลการศึกษาพบว่า

1. รูปแบบ ประกอบด้วยรูปแบบการจัดหน้าและองค์ประกอบในหน้า “ผู้จัดกวน” ดังนี้

1.1 รูปแบบการจัดหน้า หน้า “ผู้จัดกวน” เป็นส่วนหนึ่งใน “ปริทรรศน์” ซึ่งเป็นฉบับแยกส่วนของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน โดยมีการนำเสนอในหน้าสุดท้ายหรือปกหลังของ “ปริทรรศน์” ที่นำเสนอทุกวันจันทร์-ศุกร์ มีรูปแบบนำเสนอแบบกลับหัวกลับหางจากหน้าปกติ

การจัดวางองค์ประกอบของคอลัมน์ตลกขบขัน ภาพล้อเลียนและข่าวจะแบ่งอย่างชัดเจนและมีความสมดุลในการจัดหน้า กล่าวคือ จัดสัดส่วนให้เห็นความแตกต่างระหว่างข่าวหลักและข่าวรองอย่างชัดเจน ซึ่งถ้าข่าวหลักอยู่ด้านบนซ้ายข่าวรองจะอยู่ด้านล่างขวาหรือถ้าข่าวหลักอยู่ด้านบนขวาข่าวรองจะอยู่ด้านล่างซ้าย เป็นต้น

1.2 องค์ประกอบในหน้า “ผู้จัดกวน” ประกอบด้วยคอลัมน์ตลกขบขันต่างๆ ซึ่งมีความลักษณะการนำเสนอแตกต่างกันทั้งจำนวนวันที่นำเสนอในแต่ละสัปดาห์ ขนาดพื้นที่ และตำแหน่งการจัดวางคอลัมน์ เป็นต้น ประกอบด้วย NET JOKES ข่าว ภาพล้อเลียน คอลัมน์ “แวงค์อ์กเกี้ยน” ของ “บั๊กแหลม” คอลัมน์ “Dirty Jokes” ของ “เรต’X” คอลัมน์ “บ้านทรายทอง (พจแม่่ว)” ของ “บัญญัติ/คามิน” คอลัมน์ “หนูโอง” ของ “นุ้ย” คอลัมน์ “Animal’s House” ของ “เงา” คอลัมน์ “มุขควายๆ” ของ “บั๊กแหลม” ทำให้ความหลากหลายทั้งล้อการเมืองเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้อาจผ่านมุมมองของตัวละครประจำ เช่น “บั๊กแหลม” ป้าบัญญัติ “หนูโอง” นักการเมือง และสัตว์ต่างๆ เป็นต้น

2. **เนื้อหา** ผลการวิเคราะห์หัวข้อข่าว ประเด็นข่าว องค์ประกอบของข่าวและประเด็นข่าวใน องค์ประกอบของข่าวต่างๆ ที่นำเสนอในหน้า “ผู้จัดกวน” โดยเปรียบเทียบกับข่าวปกติของ หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน มีดังนี้

2.1 **หัวข้อข่าว** จำแนกเป็นหัวข้อความที่สอดคล้องและไม่สอดคล้องกับข่าวหน้าปกตีของ หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน ผลการศึกษาพบว่าข่าวที่มีหัวข้อข่าวสอดคล้องกับข่าวปกติของ หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันมีจำนวน 87 และข่าวที่ไม่พบหัวข้อข่าวสอดคล้องกัน 28 ข่าว รวม 115 ข่าว ในขณะที่หน้าข่าวปกติในผู้จัดการรายวันที่มีหัวข้อข่าวสอดคล้องกับข่าว “ผู้จัดกวน” จำนวน 77 ข่าว ทั้งนี้เพราะข่าวในหน้าปกตีที่มีหัวข้อข่าวเดียวกับหน้า “ผู้จัดกวน” อาจมีมากกว่า 1 ข่าว หรือข่าวหน้าปกตีมีข่าวเดียวแต่ถูกแปลงเป็นข่าวหน้า “ผู้จัดกวน” 2-3 ข่าวแต่ส่วนใหญ่จะมีหัวข้อข่าวสอดคล้องกันเพียงข่าวเดียว

สามารถจำแนกประเภทหัวข้อข่าวได้ 5 ประเภท คือ การเมือง เศรษฐกิจ สังคมและบันเทิง วัฒนธรรมและการศึกษา และต่างประเทศ หน้า “ผู้จัดกวน” ให้ความสำคัญกับประเด็นทางการเมืองเป็นอย่างมาก คือ ร้อยละ 86.96 เช่นเดียวกับข่าวหน้าปกตีของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน ร้อยละ 79.22 ลำดับต่อมาคือเศรษฐกิจ และสังคมและบันเทิงแต่จะแตกต่างกันตรงที่หน้า “ผู้จัดกวน” นำเสนอข่าววัฒนธรรมและการศึกษา ต่างประเทศและอาชญากรรมเป็นจำนวนเท่ากัน แต่ ผู้จัดการรายวันนำเสนอข่าวต่างประเทศมากกว่าข่าววัฒนธรรมและการศึกษาและไม่นำเสนอข่าว อาชญากรรมเลย

2.2 **ประเด็นข่าว** จำแนกตามหัวข้อข่าวได้ดังนี้ การเมือง ประกอบด้วย ข่าวความไม่ โปร่งใสหรือความไม่ชอบมาพากล ข่าวเกี่ยวกับนายกรัฐมนตรี ข่าวสถานการณ์ภาคใต้ เป็นต้น หัวข้อข่าวเศรษฐกิจ ประกอบด้วย ข่าวปัญหาเศรษฐกิจของประเทศและข่าวราคาน้ำมัน ในหัวข้อ ข่าวสังคมและบันเทิงพบประเด็นข่าวกรณีนายตุนพชร ปุณกันต์ ฟ้องหนังสือพิมพ์สยามบันเทิงและ ข่าวขยายระยะเวลาคุมประพฤติ นายวันเฉลิม อยู่บำรุง ส่วนหัวข้อข่าวต่างประเทศพบประเด็นข่าว นาย จุนอิชิโร โคอิซุมิ นายกรัฐมนตรีประเทศญี่ปุ่นยุบสภาและข่าวมุสลิมไทยลี้ภัยไปประเทศ มาเลเซีย ในส่วนหัวข้อข่าววัฒนธรรมและการศึกษาพบประเด็นข่าวข่าวจัดงานวิภาหิให้มีแพนด้า “ช่วงช่วง-หลินฮุ่ย” และข่าวองค์การยูเนสโกยกย่อง “พุทธทาสภิกขุ” นอกจากนั้นหัวข้อข่าว อาชญากรรมพบประเด็นข่าวข่มขืน

นอกจากนั้นพบว่าเสนอประเด็นข่าวเกี่ยวกับความไม่โปร่งใสหรือความไม่ชอบมาพากล มากที่สุด คือ ร้อยละ 15.65 เช่นเดียวกับข่าวปกติของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันนำเสนอร้อยละ

15.58 ประเด็นต่อมา คือ ประเด็นที่เกี่ยวกับนายกรัฐมนตรี ร้อยละ 12.14 ลำดับต่อมาคือข่าวสถานการณ์ภาคใต้ ร้อยละ 8.69 และข่าวเกี่ยวกับสื่อมวลชนร้อยละ 7.83 มีจำนวนเท่ากับข่าวกรณีปีตรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ร้อยละ 7.83

2.2 องค์ประกอบของข่าว (News Elements) ที่สร้างคุณค่าข่าวจำแนกได้ 8 ด้าน ได้แก่ ความใกล้ชิด (Proximity or Nearness) ความสำคัญ หรือความเด่น (Prominence) ของบุคคล เวลาและสถานที่ ผลกระทบ (Consequence) ความมีเงื่อนงำ (Suspense) ความผิดปกติ (Unusual) ความขัดแย้ง (Conflict) องค์ประกอบทางเพศ (Sex) เรื่องเร้าความสนใจคนทั่วไป (Emotions)

ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบของข่าวที่หน้า“ผู้จัดกวน” ใช้มากที่สุดคือ ผลกระทบ ร้อยละ 23.48 เช่นเดียวกับผู้จัดการรายวันร้อยละ 33.77 ถือว่ามีความสอดคล้องกับประเภทหัวข้อข่าวที่นำเสนอมากที่สุดคือการเมืองและเศรษฐกิจซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อประเทศชาติอย่างยิ่ง ดังที่ทั้งหน้า “ผู้จัดกวน” และผู้จัดการรายวันนำเสนอประเด็นข่าวความไม่โปร่งใสและความไม่ชอบมาพากลมากที่สุดเช่นกัน

องค์ประกอบของข่าวด้านต่อมาที่หน้า“ผู้จัดกวน” นำเสนอคือเรื่องเร้าความสนใจคนทั่วไป ร้อยละ 22.61 และความสำคัญหรือความเด่นร้อยละ 19.13 รองลงมาตามลำดับ ส่วนผู้จัดการรายวันเน้นความขัดแย้งร้อยละ 25.97 และความสำคัญหรือความเด่นร้อยละ 16.88 รองลงมาตามลำดับซึ่งเรื่องความขัดแย้งของบุคคลหรือเหตุการณ์สร้างคุณค่าข่าวด้านความน่าสนใจเช่นกัน แต่เน้นไปที่ความขัดแย้งทางการเมืองของนายกรัฐมนตรีซึ่งมีความเด่นและความสำคัญมากที่สุด

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์กลวิธีการแปลงข่าว

ผลการวิเคราะห์การแปลงข่าวทั้งในส่วน พาดหัวข่าว (Headline) ความนำข่าว (Lead) เนื้อข่าว (Body) และภาพข่าวโดยเปรียบเทียบกับเนื้อความเดิมนั้นได้วิเคราะห์การแต่งเรื่องจากการใช้สำนวนภาษา ภาพพจน์และการเล่าเรื่องตามองค์ประกอบของเรื่องเล่าตั้งแต่การนำเรื่อง การพัฒนาเรื่อง การดำเนินเรื่อง ความขัดแย้ง การสรุป การพรรณนาตัวละคร บทบาทตัวละคร มุมมองการเล่าเรื่อง รวมทั้งพบการแปลงข่าวในข้อเขียนรูปแบบอื่นๆ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. **กลวิธีการแปลงข่าว** พบว่ามีการแปลงหัวข้อข่าว ประเด็นข่าว องค์ประกอบข่าว ทั้งนี้อาจจะแปลงส่วนใดส่วนหนึ่งหรือแปลงทั้งหมดหรือแต่งเรื่องให้ตลกขบขันโดยยังคงประเด็นข่าว เนื้อหาประเด็นข่าว องค์ประกอบข่าวเดิมไว้แต่จะแต่งเรื่องให้เพี้ยนไปจากเดิมเป็นการทำเรื่องที่ตั้งขงจริงจ้งให้เป็นเรื่องขำขัน เช่น เสนอหัวข้อข่าววัฒนธรรมและการศึกษา ประเด็นข่าวจัดพิธีวิวาห์ให้หมีแพนด้า “ช่วงช่วง-หลินฮุ่ย” มีองค์ประกอบของข่าวเรื่องทางเพศเช่นเดียวกัน แต่นำมาล้อเลียนนางระเบียบรัตน์ พงษ์พานิช ประธานชมรมเสริมสร้างความสุขของครอบครัว เป็นต้น

2. **กลวิธีเขียนพาดหัวข่าว** เป็นแก่นเรื่องที่สรุปใจความสำคัญเพื่อสร้างความสนใจแต่งเรื่องเพิ่มสีสันเพื่อเสียดสี ล้อเลียนบุคคลและเหตุการณ์ข่าว มีลักษณะเด่นคือ พยายามที่จะเลียนแบบสำนวนการใช้ภาษาพาดหัวข่าวทั่วไป คือ มีความกระชับและสร้างความสนใจ เช่น ทาบ โว ดับ เสีย เป็นต้น ในขณะที่เดียวกันก็ใช้สำนวนภาษาที่พาดหัวข่าวปกติไม่ใช่คือคำหยาบคายหรือภาษาปาก เช่น “นักการเมืองไทยโกงหน้าด้าน ๆ 'โคอิซุมิ' อายแทนยุบสภาฯ” (10 ส.ค. 48) เป็นต้น นอกจากนี้ยังใช้ภาพพจน์เพื่อเพิ่มอรรถรสในงานเขียนด้วย

3. **กลวิธีเขียนวรรณคดีข่าว** ผลการวิเคราะห์วิธีการนำเรื่องของข่าว สำนวนภาษาที่ใช้และการสร้างอารมณ์ขัน พบว่า

3.1 **วิธีการนำเรื่องของข่าว** ทำให้ผู้อ่านสนใจใคร่ติดตามเนื้อข่าว โดยนำเรื่องด้วยบุคคล ประเด็นปัญหา เช่น ปัญหาความขัดแย้งระหว่างนายกรัฐมนตรีกับสื่อมวลชน นำเรื่องด้วยการทำความเข้าใจบริบทของเหตุการณ์ แหล่งข่าว บรรยายกาศของเหตุการณ์ ความรู้สึกที่มีต่อเหตุการณ์เช่นเดียวกับข่าวปกติ โดยมีความแตกต่างคือใช้การนำเรื่องด้วยใคร (Who) ทำไม (Why) ที่ไหน (Where) อะไร (What) อย่างไร (How) คือ 4W'1H แต่ไม่ทราบว่ามีเมื่อไร (When) คือ ไม่ระบุวันที่ และเวลา

3.2 **การใช้สำนวนภาษา** ใช้ภาษาให้น่าติดตามและพรรณนาให้เห็นภาพ นอกจากนี้ยังเสียดสีด้วยการใช้ภาษาปากที่รุนแรงและใช้ภาษาถิ่นตลอดจนภาพพจน์ให้มีความสัมพันธ์กับเรื่องราวที่แต่งขึ้น

4. **กลวิธีการเขียนเนื้อข่าวหน้า “ผู้จัดทวน”** ผลการวิเคราะห์การเล่าเรื่องอันประกอบด้วย การพัฒนาเรื่อง การดำเนินเรื่อง จุดวิกฤติ (ความขัดแย้ง) นำไปสู่การคลี่คลายเรื่องและจบเรื่อง มีดังนี้

4.1 **การพัฒนาเรื่อง** การลำดับเหตุการณ์ก่อน-หลัง ได้แก่ พัฒนาเรื่องตามเหตุการณ์ข่าวหรือประเด็นข่าว เป็นการลำดับความคิดเป็นขั้นตอนประกอบการแสดงความคิดเห็นของบุคคล และพัฒนาเรื่องตามความสำคัญของบุคคลหรือตำแหน่ง หากเป็นบุคคลจริงในสังคมจะให้รายละเอียดตำแหน่ง คำนำหน้าชื่อ ชื่อ และตำแหน่งโดยไม่ระบุชื่อสกุล แต่ถ้าเป็นตัวละครที่สร้างขึ้นจะระบุทั้งชื่อและนามสกุลหรือระบุเพียงชื่ออย่างเดียว อีกทั้งพัฒนาเรื่องตามกระบวนการสืบสวน เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจ แหล่งข่าว หรือจิตแพทย์ เป็นต้น นอกจากนั้นยังพัฒนาเรื่องตามการสังเกตการณ์ของผู้สื่อข่าว ทั้งนี้ผู้สื่อข่าวจะมีส่วนร่วมในเหตุการณ์และรายงานรายละเอียดให้ผู้อ่านทราบ ทั้งสีหน้า น้ำเสียง อากัปกริยาชัดเจน

4.2 **การดำเนินเรื่อง** เป็นการรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยเป็นไปตามลำดับขั้นตอนในระหว่างการรายงานข่าวมีการยกตัวอย่างประกอบ มีหลักฐานอ้างอิง และการให้รายละเอียดเกี่ยวกับเหตุการณ์ อีกทั้งให้ความสำคัญกับความคิดเห็นของบุคคลและแสดงความรู้สึกของบุคคลต่อเหตุการณ์ข่าว ทั้งนี้การดำเนินเรื่องอาจจะผสมผสานกันได้ เช่น ให้รายละเอียดเกี่ยวกับเหตุการณ์และมีการยกตัวอย่างประกอบหรือมีการแสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึกของบุคคลร่วมด้วย เป็นต้น

4.3 **ความขัดแย้ง** เมื่อเริ่มเรื่อง พัฒนาเรื่องมาจะเกิดจุดวิกฤติหรือความขัดแย้งขึ้น ได้แก่ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคล กลุ่มบุคคลหรือองค์กร เช่น ความขัดแย้งระหว่างฝ่ายค้านกับฝ่ายรัฐบาล ความขัดแย้งระหว่างนายสนธิ ลิ้มทองกุลกับ บอร์ด อสมท และนายกรัฐมนตรี เป็นต้น อีกทั้งยังพบความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสังคม เช่น กระแสสังคมที่สวนทางกับการแก้ปัญหาการเมืองและเศรษฐกิจของรัฐบาลและความขัดแย้งภายในใจของตัวละครซึ่งเป็นความขัดแย้งที่พบในข่าวปกติเช่นกัน นอกจากนั้นยังพบความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับอำนาจเหนือธรรมชาติและความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ ซึ่งไม่พบความขัดแย้งนี้ในข่าวปกติ

4.4 **การสรุป** จบเรื่องราวด้วยวิธีการสร้างอารมณ์ขัน เพราะ “ผู้จัดทวน” มุ่งให้ความบันเทิงเป็นสำคัญ หรือสรุปด้วยการฝากให้นำไปคิดหรือให้ข้อคิดเตือนใจ หรือเมื่อดำเนินเรื่องด้วยการให้รายละเอียด แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกของบุคคลแล้วจึงสรุปด้วยเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

นอกจากนี้ยังสรุปโดยให้ข้อมูลหรือชี้แจงข้อเท็จจริง ตลอดจนให้คำวิพากษ์วิจารณ์ เช่น วิจารณ์ การแสดงความคิดเห็นของนายกรัฐมนตรี เป็นต้น

4.5 ตัวละคร มักจะใช้สมญานามซึ่งเป็นการตั้งชื่อเรียกแทนเพื่อสื่อถึงบุคลิกลักษณะของ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลในการพรรณนาตัวละคร ซึ่งบทบาทของตัวละครประกอบด้วยตัวละครเอก ตัวละครรองในฐานะผู้กระทำและผู้ถูกกระทำและตัวละครประกอบในฐานะพยานและถูกพาดพิง

4.7 แหล่งข่าว ผลการศึกษาพบว่า การอ้างแหล่งข่าวเปิดเป็นสิ่งสำคัญเพื่อสื่อความว่า ข่าวนั้นสื่อถึงบุคคลใดนั้น “ผู้จัดทวน” จะระบุไม่ครบถ้วนเหมือนข่าวปกติเพื่อเลี่ยงการฟ้องร้องทาง กฎหมาย กล่าวคือ ไม่ระบุนามสกุล และไม่เคร่งครัดในการอ้างแหล่งข่าว ส่วนหน้ากับส่วนท้าย ของคำพูดใช้คำเรียกแทนบุคคลไม่สัมพันธ์กัน และบางข่าวอ้างแหล่งข่าวอย่างไม่เป็นทางการ เช่น ใช้ชื่อเล่น ใช้สมญานาม หรืออ้างแหล่งข่าวที่เป็นตัวละครที่ไม่ใช่บุคคลโดยระบุตำแหน่งคล้าย บุคคล ทั้งนี้หากอ้างแหล่งข่าวปิดจะอ้างผู้อยู่ในเหตุการณ์จริงหรืออ้างรายงานข่าวโดยไม่ระบุชื่อจะ ระบุเพียงตำแหน่งคล้ายข่าวปกติ นอกจากนี้พบว่ามีการระบุเพียงอาชีพหรืออ้างประชาชนทั่วไป โดยไม่ระบุชื่อนั้นก็เพื่อมุ่งสร้างความขบขันเป็นสำคัญ

4.8 การระบุเวลา สถานที่ คือ การพรรณานากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้มีความสัมพันธ์กับ เรื่องที่แต่งขึ้น มีทั้งที่เน้นให้ความสำคัญกับฉาก เป็นการบรรยายธรรมชาติ สภาพการดำเนินชีวิต ของตัวละคร สภาพแวดล้อมเชิงนามธรรม และไม่เน้นให้ความสำคัญกับฉากโดยเน้นอารมณ์ขันที่ เกิดจากการแสดงความคิดเห็นของตัวละครมากกว่าการพรรณาเหตุการณ์

4.9 มุมมองในการเล่าเรื่อง ที่ผู้เขียนใช้ในการเล่าเรื่อง ทั้งที่ปรากฏตัวในฐานะตัวละคร เอกหรือตัวละครรอง และไม่ปรากฏตัวในฐานะตัวละครโดยรายงานข่าวแบบรู้แจ้งหรืออ้าง แหล่งข่าวโดยมีมุมมองที่จำกัดในฐานะบุรุษที่ 3 หรือผสมผสานทั้งมุมมองรู้แจ้งและมุมมองจำกัด เข้าด้วยกัน

5. กลวิธีการการแปลงข่าวในข้อเขียนรูปแบบต่าง ๆ โดยส่วนมากจะใช้วิธีการนำเสนอรูปแบบ เลียนแบบข่าวปกติซึ่งประกอบด้วย พาดหัวข่าว พรรคนำ เนื้อข่าว และภาพข่าว อย่างไรก็ตาม พบว่ามีการแปลงข่าวด้วยข้อเขียนรูปแบบอื่นๆ กล่าวคือ การใช้บทสนทนาโต้ตอบหรือบรรยายและ แทรกบทสนทนา ได้แก่ ข่าว “แฉ! เทปสนทนาลับ “แมว-แป้ว เรื่อง C-130” (8 ธ.ค. 48) และข่าว “หนุ่มถึงแตกไร้หาฮีโร่ขายลั่นดอกเท่าไรก็สู้” (30 พ.ย 48) และแต่งเรื่องเป็นนิทาน ใช้การเปรียบ

เปรยเป็นคติสอนใจและมีความหมายซ่อนให้ตีความ ได้แก่ คำว่า “กบหน้าเหลี่ยมฟุ้งทฤษฎีกระโดดแบบจิ้งจอก” (20 ธ.ค. 48) อย่างไรก็ตาม แม้จะนำเสนอด้วยรูปแบบอื่นๆ ข้างต้น แต่ก็ยังคงใช้พาดหัวข่าวและภาพข่าวเป็นส่วนประกอบด้วย

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์การสร้างอารมณ์ขันและการสื่อความหมาย

ผลการวิเคราะห์การสร้างมุขตลกเพื่อล้อเลียน เสียดสีการเมืองและการสื่อความหมายทั้งโดยตรงและโดยนัยผ่านภาพข่าวและข้อความในหน้า “ผู้จัดกวน” ดังนี้

1. **การสร้างอารมณ์ขัน** สร้างมุขตลกล้อเลียนเสียดสีคำพูดกิริยา ท่าทางตลอดจนบุคลิกลักษณะ ด้วยการใช้มุขตลกทำให้เรื่องที่ตั้งขึ้นเกิดความขำขันผ่านภาพและข้อความ เช่น บุคลิกที่ผิดไปจากรูปแบบที่ควรจะเป็น บุคลิกบางอย่างที่ไม่รู้ตัวซึ่งผู้อ่านสังเกตเห็น เป็นต้น ทั้งนี้การสร้างอารมณ์ขันมีความคล้ายคลึงกับการใช้ภาพพจน์ เช่น สิ่งที่มีลักษณะเหมือนมนุษย์คล้ายกับการใช้ภาพพจน์บุคลาธิษฐาน มนุษย์ปลอมตัวเป็นสิ่งของเช่นเดียวกับการใช้ภาพพจน์อติพจน์ เป็นต้น
2. **การสร้างความหมาย** การสร้างความหมายในหน้า “ผู้จัดกวน” จะต้องอาศัยทั้งพาดหัวข่าว วรรคหน้าข่าว เนื้อข่าว และภาพข่าวในการสื่อความหมายตรงและความหมายโดยนัย ได้แก่ สื่อความหมายทั้งเนื้อข่าวและภาพ ดังนั้นจึงอ่านเพียงพาดหัวข่าวและภาพก็เข้าใจความหมายที่สื่อออกมาได้ ส่วนเนื้อข่าวจะเพิ่มอรรถรสมากยิ่งขึ้น อีกทั้งพบว่าการสื่อความหมายผ่านบริบทกล่าวคือ พาดหัวข่าวและภาพสื่อความหมายตรง เมื่ออ่านเนื้อข่าวจึงจะเข้าใจความหมายโดยนัย นอกจากนี้พบว่าการสื่อความหมายผ่านภาพโดยที่เนื้อข่าวไม่เจาะจงหรือระบุชัดเจน ผู้อ่านจะเข้าใจความหมายโดยนัยผ่านภาพ

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ปัจจัย นโยบายและแนวทางการจัดทำ

ผลการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้จัดทำสะท้อนให้เห็นว่าผู้จัดทำมีพื้นฐานความรู้ด้านจิตกรรมศาสตร์และศิลปกรรมศาสตร์เป็นส่วนใหญ่ นอกจากนั้นผู้ที่ไม่พื้นฐานด้านดังกล่าวก็สามารถทำงานร่วมกันได้โดยอาศัยความสนใจและประสบการณ์ ทั้งนี้ผู้จัดทำทุกคนมีภาระหน้าที่ความรับผิดชอบร่วมกัน คือ เสนอประเด็นข่าวในแต่ละวันให้ “คามิน” ซึ่งเป็นหัวหน้าทีมและเป็นผู้ตัดสินใจว่าจะเสนอข่าวใดผ่านทางโทรศัพท์และไม่มีปัญหาในการทำความเข้าใจเพราะร่วมงานกันมานาน

ส่วนความรับผิดชอบที่แตกต่างกัน คือ เมื่อ “คามิน” เสนอพาดหัวข่าวแล้ว “บัญชา” (แสงตันชัย) และ “ยอด” จะช่วยกันร่างภาพข่าวเพื่อให้ “บุญ” (ปัจจุบันคือ “โป้ง”) ตัดต่อภาพ ทั้งนี้ “บัญชา” (อ่อนดี) หรือ “แหลม” จะนำพาดหัวข่าวที่ได้ไปเขียนเนื้อข่าวและส่งให้ “บุญ” ตัดต่อภาพข่าวและจัดหน้าแล้วจึงส่งให้โรงพิมพ์ต่อไป

ความเป็นมาวัตถุประสงค์ของการจัดทำหน้า “ผู้จัดกวน” เกิดจากการทำข่าวกันเองในสำนักพิมพ์แล้วนายสนธิ ลิ้มทองกุล ผู้ก่อตั้งหนังสือพิมพ์ผู้จัดการเห็นว่าควรจะเสนอในหนังสือพิมพ์เพื่อสร้างความแปลกใหม่และเสนอความบันเทิงแฝงสาระให้ผู้อ่านในอีกรูปแบบหนึ่งในส่วนนโยบาย และแนวทางปฏิบัติในการจัดทำ พบว่า ปัจจัยภายในองค์กรทั้งนโยบายของหนังสือพิมพ์ ทศนคติของกองบรรณาธิการ ตลอดจนแนวทางการต่อสู้อำนาจของนายสนธิ ลิ้มทองกุล ผู้ก่อตั้งหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ ไม่มีส่วนในการนำเสนอข่าวและการ์ตูน ทำให้ในบางครั้งการนำเสนออาจจะสวนทางกับกองบรรณาธิการบ้างแต่ก็ยังสามารถนำเสนอในมุมมองของ “ผู้จัดกวน” อีกรูปแบบหนึ่งได้

เป้าหมายวิธีการและหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกประเด็นข่าว พบว่ามักจะนำเสนอประเด็นข่าวการเมืองและข่าวอื่นที่เด่นในแต่ละวันที่ประชาชนให้ความสนใจ การนำเสนอประเด็นข่าวการเมือง ผู้จัดทำมีประสบการณ์จะคาดการณ์เหตุการณ์ได้ว่าต่อไปจะเกิดอะไรขึ้นและสะท้อนความคิดเห็นนั้นออกมาในงาน ทั้งนี้การการสร้างรูปแบบและการคิดมุขตลกนั้นอาศัยพรสวรรค์และความสามารถเฉพาะตัวประกอบกับติดตามข่าวสารให้มากที่สุดโดยไม่จำกัดเฉพาะการเมืองเท่านั้นเพื่อสังขมประสบการณ์ การคิดรูปแบบการนำเสนอข่าวแต่ละวันเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ที่มีความสัมพันธ์กันผสานผสานมุกตลกออกมา

ปัญหาและอุปสรรคการทำงานที่พบ คือ การคิดประเด็นข่าว การเขียนข่าว การหาภาพข่าว การวาดการ์ตูนและความกดดันในการทำงานในแต่ละวันเพราะมีเวลาที่จำกัด นอกจากนั้นยังพบอุปสรรคแง่กฎหมาย มีคดีความหมิ่นประมาทซึ่งบรรณาธิการผู้พิมพ์และผู้โฆษณาเป็นผู้รับผิดชอบ และการระบุว่าเป็นเรื่องสมมติไม่ได้ช่วยหลีกเลี่ยงข้อกฎหมายได้แต่มีส่วนทำให้ผู้อ่านหรือบุคคลที่ถูกนำเสนอเข้าใจเท่านั้น ซึ่งผู้จัดทำพยายามหลีกเลี่ยงให้เกิดปัญหาให้น้อยที่สุดเพื่อบรรณาธิการ อีกทั้งพบว่าประสบปัญหาในแง่การละเมิดจรรยาบรรณวิชาชีพ เนื่องจาก “ผู้จัดกวน” เป็นเรื่องแต่งล้อเลียนเสียดสี ผู้จัดทำไม่ได้คำนึงถึงความเป็นกลางเช่นเดียวกับนักหนังสือพิมพ์ แต่จะคำนึงว่าสิ่งใดควรหรือไม่ควรนำเสนอ และจะคำนึงอยู่เสมอว่า “ผู้จัดกวน” จะไม่เสนอเรื่องหยาบคายแต่จะแฝงสาระและสะท้อนภาพสังคม ผลการศึกษาพบว่า ผู้จัดทำได้สะท้อนมุมมองการเมืองที่มีต่อรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ทั้งด้านบวกและด้านลบออกมา รวมทั้งเสนอแนะให้

นักการเมืองมีความซื่อสัตย์ มีระบบการตรวจสอบที่โปร่งใสและควรแก้ไขปัญหาของประเทศด้วยความจริงใจ

ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์ปฏิริยาการรับรู้และความคิดเห็นต่อการสื่อความหมาย

จากการสัมภาษณ์เจาะลึกกลุ่มผู้อ่านหน้า “ผู้จัดทวน” เป็นประจำ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มข้าราชการ กลุ่มนักธุรกิจ และกลุ่มนักศึกษา กลุ่มละ 5 คน และความคิดเห็นของนักวิชาการนิเทศศาสตร์ 3 คน สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับปฏิริยาการรับรู้ การตีความหมายและอุปสรรคในการตีความ ตลอดจนความพึงพอใจต่องานเขียนลักษณะนี้สรุปได้ดังนี้

1. **กลุ่มผู้อ่าน** กลุ่มผู้อ่านทั้ง 3 กลุ่ม มีทั้งที่อ่าน “ผู้จัดทวน” ตั้งแต่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์แทรก (ทุกวันศุกร์) และตั้งแต่กลับหน้ากระดาษ (ทุกวัน) และอ่านประจำช่วงปิดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ทางโมเดิร์นไนน์ทีวีจึงทำให้สนใจอ่านหนังสือพิมพ์ผู้จัดทวนรายวันและ “ผู้จัดทวน” นอกจากนี้ในกลุ่มข้าราชการและนักธุรกิจจะติดตามอ่านหนังสือพิมพ์เพราะเกี่ยวข้องกับอาชีพ แต่กลุ่มนักศึกษารอ่านเพราะสนใจการเมืองอยู่แล้ว ประเด็นการตีความหมายและอุปสรรคในการตีความ สรุปได้ว่าผู้อ่านทุกกลุ่มสามารถตีความได้และไม่มีอุปสรรคเพราะติดตามข่าวการเมืองเป็นประจำ และแสดงความเห็นต่างกันโดยกลุ่มข้าราชการเห็นว่าไม่จำเป็นต้องติดตามข่าวก็สามารถตีความได้ต่างจากกลุ่มนักธุรกิจและกลุ่มนักศึกษาเห็นว่าถ้าไม่ติดตามข่าวการเมืองจะทำให้สับสน

ประเด็นความพึงพอใจนั้นผู้อ่านกลุ่มข้าราชการและกลุ่มนักธุรกิจมีความเห็นว่าควรปรับปรุงการใช้ภาพและภาษาให้มีความตลกขบขันมากขึ้น แต่กลุ่มนักศึกษามีความพึงพอใจการใช้ภาษาเพื่อความบันเทิง ส่วนกลุ่มนักธุรกิจเห็นว่าการจัดรูปแบบหน้ากลับหัวช่วยสื่อว่าเป็นเรื่องที่ตั้งขึ้น แต่กลุ่มนักธุรกิจ กลุ่มข้าราชการและกลุ่มนักศึกษบางคนเห็นว่าสร้างความลำบากในการอ่านควรปรับปรุงรูปแบบให้น่าสนใจมากกว่านี้

ในด้านการนำประเด็นจากหน้า “ผู้จัดทวน” ไปใช้ประโยชน์นั้น กลุ่มผู้อ่านมีความเห็นตรงกันว่าได้ความบันเทิงและทำให้รู้เท่าทันสถานการณ์ แต่มีความเห็นต่างกัน คือ กลุ่มนักธุรกิจนำประเด็นที่อ่านไปวิจารณ์ แต่กลุ่มข้าราชการและกลุ่มนักศึกษามีทั้งที่นำประเด็นที่อ่านไปวิพากษ์วิจารณ์และไม่วิจารณ์เพราะมุมมองทางการเมืองที่ต่างกันอาจสร้างความขัดแย้งได้

นอกจากนั้นกลุ่มผู้อ่านแสดงทัศนะต่อปัญหาเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล โดยทุกกลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า สิ่งที่ “ผู้จัดทวน” เสนออาจจะผิดกฎหมายแต่สื่อมวลชน

สามารถนำเสนอเรื่องของ “บุคคลสาธารณะ” ได้ทั้งนี้ต้องมีความเป็นกลางและมีความรับผิดชอบว่าเรื่องที่เขียนเป็นความจริงไม่กล่าวหาให้บุคคลนั้นๆ เสียหาย ส่วนทัศนะ มุมมองหรือข้อเสนอแนะ ที่มีต่อสภาพสังคม การเมือง วัฒนธรรม ฯลฯ กลุ่มข้าราชการและนักธุรกิจ เห็นว่าควรทำหน้าที่และคำนึงถึงจรรยาบรรณวิชาชีพควรมีบทบาทในการเรียกร้องสิทธิและเสรีภาพด้วยสันติวิธี ทั้งนี้กลุ่มนักศึกษาเสนอว่า นักศึกษาและนักวิชาการควรมีส่วนร่วมในการจัดเวทีแสดงความคิดเห็นและเสนอทางออกของปัญหา

2. **นักวิชาการนิเทศศาสตร์** จากผลการสัมภาษณ์เจาะลึกนักวิชาการนิเทศศาสตร์ 3 คน ประกอบด้วย ผ.ศ.ดร.พิรงรอง รามสูต ผ.ศ.เจตน์ศักดิ์ แสงสิงแก้ว และอาจารย์ประไพพิศ มุทิตาเจริญ มีความเห็นร่วมกันในประเด็นรูปแบบการนำเสนอข่าวว่า “ผู้จัดกวน” มีจุดประสงค์เพื่อเสียดสี ล้อเลียนและสะท้อนภาพของเจ้าของออกมา(นายสนธิ ลิ้มทองกุล) ในงานเขียน และเห็นว่า “ผู้จัดกวน” ทำหน้าที่สื่อในการตรวจสอบรัฐบาลหรือสะท้อนภาพสังคม

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับการสื่อความหมาย นั้นเห็นว่า “ผู้จัดกวน” สื่อความหมายถึงเหตุการณ์จริงในสังคมขณะนั้น ผ.ศ.ดร.พิรงรอง รามสูต และผ.ศ.เจตน์ศักดิ์ แสงสิงแก้ว แสดงความคิดเห็นว่าการติดตามข่าวสารหรือปริบทของสถานการณ์มีส่วนช่วยในการเข้าใจความหมายอย่างไรก็ดี ผ.ศ.เจตน์ศักดิ์ แสงสิงแก้ว อธิบายว่า เมื่ออ่านจะเข้าใจว่าหมายถึงบุคคลใด อาจทำให้เกิดการหมิ่นประมาทได้ ดังนั้นนักวิชาการนิเทศศาสตร์จึงเสนอแนะในทิศทางเดียวกัน คือ “ผู้จัดกวน” ควรระมัดระวังการเสนอข่าวเพราะทำให้เกิดการหมิ่นประมาทเพราะละเมิดสิทธิของ “บุคคลสาธารณะ” ได้ การตรวจสอบรัฐบาลไม่ควรใช้วิธีเร้าอารมณ์หรือความสะใจเท่านั้นแต่ควรเสนอข่าวให้มีความเป็นกลางด้วยข้อเท็จจริง นอกจากนี้ ผ.ศ.ดร.พิรงรอง รามสูต และอาจารย์ประไพพิศ มุทิตาเจริญ เสนอแนะตรงกันว่านักวิชาการและนักวิชาชีพควรร่วมกันในการพัฒนาบุคลากรนิเทศศาสตร์ และผ.ศ.เจตน์ศักดิ์ แสงสิงแก้ว เสนอว่า ต้องใช้เวลาในการพัฒนาสื่อมวลชนและประชาชนในสังคมประชาธิปไตย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อภิปรายผล จากผลการวิจัยจำแนกประเด็นในการอภิปรายได้ต่อไปนี้

1. **รูปแบบการนำเสนอ** ไม่ถือว่าเป็นนวัตกรรมใหม่เพราะมีการนำเสนอข่าวในลักษณะนี้ ตั้งแต่สมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม “เมื่อหนังสือพิมพ์ถูกเซ็นเซอร์อย่างเฉียบขาดก่อนตีพิมพ์ กรณีทำให้เราเห็นการต่อสู้ของหนังสือพิมพ์รายวันฉบับหนึ่ง คือ สยามรัฐ โดยการนำของ มรว.คึกฤทธิ์ ปราโมทย์ ด้วยวิธี “กระทบกระเทือนแตกตัน” ได้แก่ การเลิกรายงานข่าวด้วยวิธีปกติธรรมดา แต่หันไปหาวิธีการ “สร้างข่าว” ประหลาดเพื่อแสดงให้เห็นว่า ถ้าไม่มีเสรีภาพ หนังสือพิมพ์ก็ไม่สามารถเขียนข่าวได้ เช่น “ต้นไม้ประหลาดขึ้นได้เอง” “แมวดำไล่ตระหวัดพัดหนูสาว” และเรื่อง “ตุ๊กแกกับงูเขียว” เป็นต้น จนทางการต้องประกาศยกเลิกการเซ็นเซอร์หนังสือพิมพ์เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม และ สยามรัฐประกาศคืนสภาพเดิม” (สุกัญญา สุกบรรทัด, 2542: 70) สะท้อนให้เห็นว่าการรายงานสถานการณ์ในงานเขียนที่ “สร้างข่าว” นี้มีส่วนในการต่อสู้เพื่อสิทธิและเสรีภาพของสื่อมวลชนมาตั้งแต่ในอดีต แต่ “ผู้จัดกวน” นำรูปแบบการสร้างข่าวในลักษณะดังกล่าวมาใช้เพื่อประชดประชัน เสียดสีและสร้างความสะใจเป็นสำคัญ

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า “ผู้จัดกวน” เน้นการใช้สำนวนภาษาทั้งในพาดหัวข่าว พรรคนำข่าวและเนื้อข่าวเลียนสำนวนภาษารายงานข่าวทั่วไป แต่พรรณนาให้เห็นภาพเหตุการณ์ที่เกินจริง ใช้สมญานามแทนชื่อบุคคล กลุ่มบุคคลหรือสถานที่ เพื่อพรรณนาคุณลักษณะของตัวละคร เช่น เจ๊ใหญ่ นายหญิง อาทิก๊กก๊ากู แม้วน้อย เป็นต้น และใช้ภาพพจน์ที่มุ่งการประชดประชัน มักใช้น้ำเสียงประชดประชันถึงขั้นความไม่ชอบมาพากลของนักการเมือง เช่น แม้วเนาะญาติครอบครัวอ่านหนังสือ 'มารยาทในการกิน' (21 ก.ค. 2548) นอกจากนั้นยังแต่งเรื่องด้วยการใช้ภาพพจน์บุคคลาธิษฐาน เช่น พระพิรุณขอโทษ 'คนเหนือ' หวังทำฝนตกภาคตะวันออกแต่เว็ด (16 ส.ค. 48) หรือ "นกกระยาง"วอนอย่าขับไล่ ระบุ"อิแ้วง"อันตรายต่อสนามบินกว่าแยะ (29 ก.ย. 48) เป็นต้น

สำหรับมุมมองการเล่าเรื่องที่สำคัญคือ ผู้เขียนปรากฏตัวในฐานะตัวละครเอกและตัวละครรอง ได้เข้าไปมีส่วนล่วงรู้และรายงานความรู้สึกนึกคิดของตัวละคร เช่น “ชาวอำนาจเจริญชุดหลุมร่อ"แม้วฝั่งตัว" (8 ธ.ค. 48) “บั๊กแหลม นักข่าวหัวมะละกอละกอลของผู้จัดกวน” เป็นตัวละครเอกที่มีส่วนร่วมกับชาวบ้านเสมือนรายงานเหตุการณ์จากสถานที่จริง เพื่อเสียดสีการวางแผนลงพื้นที่ จ. อำนาจเจริญ ของนายกรัฐมนตรี และในข่าวเดียวกันนี้สะท้อนความรู้สึกนึกคิดเห็นของชาวบ้านเสมือนเป็นตัวแทนของชาวบ้านที่จะบอกกล่าวข่าวบ้านก็มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างไร นอกจากนั้น “ผู้จัดกวน” มักจะอ้างแหล่งข่าวที่ดูน่าเชื่อถือเพื่อล่อเลียนถึงการแสดงความคิดเห็นที่มีต่อบุคคลให้ดูน่าเชื่อถือขบขัน เช่น ตำรวจฯ ดังตัวอย่าง “ตะลึง! ศพหนุ่มใหญ่ว่างและ

สันนิษฐานตกลจากเครื่องบิน” (12 ส.ค. 48) หรือจิตแพทย์ ดังตัวอย่าง หมอโรคจิตรุนแรงความ
คนไข้ชายหลุดจากโรงพยาบาลบ้า (16 พ.ย. 48) เป็นต้น

จะเห็นว่าการนำเสนอด้วยการใช้รูปแบบกลับหัวกลับหางนั้นถือเป็นความตั้งใจกลับ
ปรัชญาวารสารศาสตร์ด้วยการสร้างข่าวให้ผู้อ่านเชื่อว่า “มีมูล” โดยอาศัยบริบทของสถานการณ์
ช่วงนั้นๆ มานำเสนอประกอบกับการใช้ภาษาเพื่อสื่อเสียดและยั่วเยาะ

2. บทบาทและเป้าหมายของสื่อ “ผู้จัดกวน” แม้ผลการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้เขียนจะ
สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทการทำหน้า “หมาเฝ้าบ้าน” (Watch dog) ในการตรวจสอบ
การทำงานของรัฐบาล และแสดงบทบาทในการแสดงความคิดเห็นเพื่อสร้างความบันเทิงแฝงสาระ
ในแนวทางของ “ผู้จัดกวน” โดยที่ปัจจัยภายในองค์กรโดยเฉพาะเจ้าของคือ นายสนธิ ลิ้มทองกุล
ไม่ได้มีส่วนเข้ามาเกี่ยวข้อง แต่ตามแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคัดเลือกข่าวสะท้อนให้
เห็นว่าเจ้าของอาจมีบทบาทของผู้สนับสนุน (Advocate) ในการนำเสนอข่าวหรือการแสดงความคิด
เห็นในหนังสือพิมพ์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สอดคล้องกับ “ผู้จัดกวน” ก็คือ “ผู้จัดการรายวัน” โดย
มีนายสนธิเป็นเจ้าของและย่อมมีบทบาทของผู้สนับสนุนหรือสร้างวาระข่าวสาร (Agenda
Setting) ผ่านหนังสือพิมพ์ของตนเองเช่นกัน ดังนั้นเป้าหมายของหน้า “ผู้จัดกวน” จึงเป็นการสร้าง
อารมณ์ขันเพื่อสร้างความสะใจให้กับกลุ่มผู้อ่าน

อารมณ์ขันมีส่วนอย่างสำคัญในการระบายความกดดันทางจิตวิทยา ทางสังคม และทาง
การเมือง ในส่วนที่เกี่ยวกับมิติทางการเมือง อารมณ์ขันมักถูกมองว่า มีศักยภาพในการต่อต้าน
ระบบ หรือเป็นขบถอย่างแฝงเร้น การมองอารมณ์ขันในฐานะเป็นช่องทางระบายความเก็บกด
ตอบสนองความต้องการของผู้ที่มีความเชื่อทางการเมืองทั้งซ้ายและขวา กล่าวคือ มีการยอมรับ
ศักยภาพในกบฏของอารมณ์ขัน และในขณะเดียวกัน มันก็เป็นเพียงการปลดปล่อยที่ไม่มี
ผลกระทบกระเทือนต่อตัวระบบหรือสถาบันทางสังคมต่างๆ อย่างจริงจัง (อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์,
2536: 51)

อย่างไรก็ดี ตามแนวคิดการสะท้อนสังคมของสื่อมวลชนนั้น “ผู้จัดกวน” ไม่ได้ใช้อารมณ์
ขันมาทำหน้าที่ในฐานะ “กระจกเงา” ที่จะสะท้อนภาพความเป็นจริงทางการเมือง สังคมและ
วัฒนธรรมที่เกิดขึ้น แต่เป็นเพียงการสะท้อนความคิดเห็นที่เป็นปฏิบัติต่อรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ
ชินวัตร ในขณะนั้น

3. เป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายของสื่อผู้จัดการ ช่วงเวลาที่ศึกษาพบว่าหน้า “ผู้จัดการ” เสนอประเด็นข่าวกรณีปิดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์เป็นปริมาณมากลำดับที่ 3 ด้วยการนำเสนอประเด็นข่าวขัดแย้งดังกล่าว เช่น “สนธิฟ้องธงทอง-มิ่งขวัญเรียกค่าเสียหาย 1 บาท ‘ยั่วแคว่ 1 บาท จริงๆ...ไม่ล้อเล่น” (23 ก.ย. 48) เป็นต้น สะท้อนให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันมีเป้าหมายเน้นตรวจสอบรัฐบาล ซึ่งต้องยอมรับว่านายสนธิ ลิ้มทองกุลอยู่ในฐานะที่สวมหมวก 2 ใบ คือออกมาเรียกร้องหรือต่อต้านรัฐบาลทั้งในฐานะสื่อมวลชนและประชาชน กระแสการต่อต้านดังกล่าวส่งผลทางการตลาดให้กับหนังสือพิมพ์ผู้จัดการอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นในการตรวจสอบรัฐบาลจึงกลายเป็นว่าเพื่อสนองความอยากรู้ของผู้อ่านเป็นสำคัญ การตีความหมายเนื้อหาของ “ผู้จัดการ” ของผู้อ่านขึ้นอยู่กับว่าผู้อ่านมีทัศนคติเกี่ยวกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างไร

ความหมายแฝงเป็นความหมายที่เกิดจากบริบททางสังคม วัฒนธรรม ค่านิยม อคติ ความรู้สึกและประสบการณ์ของแต่ละบุคคลเป็นหลัก ทำให้บุคคลแต่ละคน แต่ละวัฒนธรรม แต่ละสังคม ตีความหมาย คำ ประโยค ข้อความเดียวกันแตกต่างกันไป (อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, วิชา อุตมนันท์, 2547: 537; อติสา วงศ์ลักษณะพันธ์, 2542:29)

ดังนั้นการสื่อความหมายของหน้า “ผู้จัดการ” จะไม่สามารถระบุได้ว่าสิ่งที่ตีความเป็นไปตามข้อเท็จจริงหรือความจริงที่เกิดขึ้นหรือไม่ อย่างไร ถือเป็นการเล่นความจริงและความลวงที่ต้องอาศัยความรู้เท่าทันสื่อของผู้อ่านเป็นสำคัญ

4. จริยธรรม คุณธรรม ความรับผิดชอบ ลักษณะการเสนอข่าวด้วยความจริงปนความลวงนี้ทำให้เกิดปัญหาถกเถียงด้านจริยธรรม ซึ่งถือเป็นความตั้งใจในการกำหนดรูปแบบของ “ผู้จัดการ” ที่จะไม่ดำเนินตามหลักวิชาชีวะวารสารศาสตร์ ดังนั้นจึงเป็น “หนังสือพิมพ์กลับด้าน” ที่มีเป้าหมายเพื่อความสนุกสนานพร้อมๆ กับประชดประชันเสียดสีนักการเมืองซีกรัฐบาลโดยมองว่าเป็นบทบาทการตรวจสอบรัฐบาลทางหนึ่งที่มีความเป็นอิสระกว่าวิธีการอื่น อย่างไรก็ตามคงจะหาความรับผิดชอบของหน้า “ผู้จัดการ” คงไม่ได้เช่นกันเพราะได้ระบุคำเตือนไว้ในเบื้องต้นแล้วว่า “ทีมงานผู้จัดการ...ขอยืนยัน-นังยัน-นอนยันว่าเนื้อหาทั้งหมดภายในหมวดเป็นเรื่องสมมติขึ้นทั้งสิ้น หากชื่อหรือสถานการณ์ใดๆ ไปพ้องกับใครๆ เราจะไม่ยอมรับผิดชอบอย่างเด็ดขาด” การนำเสนอเรื่องที่คนอาจนึกว่าจริงเพราะ “มีมูล” นั้นนำไปสู่การปัญหาเรื่องการฟ้องร้องทางกฎหมายได้อยู่เสมอ เพราะการระบุข้อความดังกล่าวไม่ได้มีผลในการหลีกเลี่ยงความผิดทางกฎหมายได้และถึงแม้จะกล่าวถึง “บุคคลสาธารณะ” แต่ไม่ได้หมายความว่า “บุคคลสาธารณะ” จะถูกละเมิด

ได้มากกว่าบุคคลธรรมดา ดังนั้นจึงหมิ่นเหม่กับความรับผิดชอบทั้งคุณธรรมและจริยธรรมในการเสนอข่าวของสื่อเช่นเดียวกัน

แม้ว่าการสื่อสารด้วยการแต่งเรื่องด้วยรูปแบบบันเทิงผสมการล้อเลียนเสียดสีในลักษณะนี้สามารถเป็นอีกช่องทางที่จะสื่อสารความจริงให้สังคมได้รับรู้แต่ควรคำนึงถึงจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพและความเป็นธรรมเช่นเดียวกัน คอลัมน์ลักษณะประชดประชันและเสียดสีทางการเมืองอาจมีบทบาทสำคัญและจำเป็นสำหรับสังคมที่อยู่ภายใต้ประชาธิปไตยแบบเผด็จการขอแต่เพียงให้เป็นการประชดประชัน เสียดสีในเชิงสร้างสรรค์และมีจริยธรรมเท่านั้น

ข้อเสนอแนะทางวารสารศาสตร์

1. จากผลการวิจัยนี้พบว่า องค์กรสื่อมีบทบาทในการกำหนดการแสดงออกของ “ผู้จัดกวน” ดังนั้นน่าจะเป็นแนวทางของสื่อในการปรับบทบาทตัวเองในเรื่องการแสดงบทบาทหน้าที่และมาตรฐานของบุคลากรในองค์กรของตัวเองเพื่อให้มีความรับผิดชอบในการรายงานข่าวที่สร้างสรรค์เพื่อพัฒนาบทบาทนักเขียนคอลัมน์ตลกขบขันที่มีคุณภาพ

2. จากผลการวิจัยนี้พบว่า นักวิชาการเป็นห่วงในมาตรฐานวิชาชีพสื่อ ดังนั้นนักวิชาการน่าจะมีส่วนในการให้ความรู้วิชาการวารสารศาสตร์เพื่อพัฒนาบุคลากรทางวารสารศาสตร์ที่ปฏิบัติงานอยู่ในมาตรฐานวิชาชีพมากขึ้น รวมทั้งมีส่วนร่วมในการผลักดันบทบาทภาคประชาชนในการตรวจสอบสื่อมากขึ้น

3. จากผลการวิจัยนี้พบว่า รูปแบบการนำเสนอแบบ “ผู้จัดกวน” เป็นช่องทางในการสื่อสารทางการเมืองแบบหนึ่ง que เข้าถึงผู้สนใจได้มาก เข้าใจง่าย น่าสนใจ หากนำรูปแบบดังกล่าวนี้มาใช้โดยสร้างกรอบมาตรฐานในลักษณะเชิงสร้างสรรค์และรับผิดชอบต่อเชิงจริยธรรมทางวิชาชีพมากขึ้นก็จะเป็นช่องทางการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นอีกช่องทางหนึ่งได้

ข้อเสนอแนะทางวิชาการ

1. ควรศึกษาบทบาทของสื่อมวลชนในลักษณะที่คล้ายกับ “ผู้จัดกวน” ในรูปแบบต่างๆ ว่าเป็นที่ยอมรับจากผู้อ่านและผู้ที่เกี่ยวข้องฝ่ายต่างๆ หรือไม่ อย่างไร ชัดกับหลักวารสารศาสตร์หรือไม่
2. ควรศึกษารูปแบบข้อเขียนในสื่อใหม่โดยเฉพาะสื่ออินเทอร์เน็ตที่มีเว็บไซต์ต่างๆ เพื่อวิเคราะห์ลักษณะการนำเสนอที่อาจนำเสนอข่าวหรือความสดในรูปแบบที่แตกต่างจากการนำเสนอข่าวรูปแบบเดิมหรือไม่เป็นไปตามหลักวารสารศาสตร์หรือไม่ อย่างไร
3. ควรศึกษาบทบาทของสื่อในลักษณะผู้สนับสนุน (Advocacy Role) ที่เกิดจากอิทธิพลแนวนโยบายของเจ้าของสื่อที่ปัจจุบันมักเกี่ยวข้องกับธุรกิจอื่นหรือเกี่ยวข้องกับกลุ่มการเมืองหรือกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กันทิมา ธนะโสภณ. แนวคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับการเขียนในหน้าหนังสือพิมพ์และนิตยสาร หน่วยที่ 6, ใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, เอกสารการสอนชุด การข่าวและบรรณาธิการ หน่วยที่ 6-9. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

กันยา สุวรรณแสง. จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์รวมสาสน์, 2542.

กาญจนา แก้วเทพ. การศึกษาลีอวลชนด้วยทฤษฎีวิพากษ์. กรุงเทพมหานคร: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

กาญจนา แก้วเทพ. สื่อสารมวลชน ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ศาลาแดง, 2545.

กุลวรา ชูพงศ์ไพโรจน์. การวิเคราะห์การเล่าเรื่องในเพลงไทยลูกทุ่ง. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

กุลลาบ มัลลิกะมาส. วรรณคดีวิจารณ์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520.

คทา ปทุมธรรารัตน์. สัมภาษณ์, 4 มกราคม 2551.

คำพร ธุระเจน. สัมภาษณ์, 11 ธันวาคม 2550.

จันทนา ทองประยูร. การออกแบบและจัดหน้าหนังสือพิมพ์. โครงการส่งเสริมการแต่งตำรา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2537.

จีรเวช หงสกุล. สัมภาษณ์, 22 มกราคม 2550.

เจตน์ศักดิ์ แสงสิงแก้ว. สัมภาษณ์, 27 ธันวาคม 2550.

เจียมศักดิ์ กอวัฒนสกุล. การตูนการเมืองในยุครัฐบาลเผด็จการ: ศึกษาเฉพาะการ์ตูนการเมืองช่วงระหว่าง 23 ก.พ. - 9 ธ.ค. 2534. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2535.

ฉลองรัตน์ ทิพย์พิमान. วิเคราะห์โครงสร้างการเล่าเรื่องของตัวละครเอกในภาพยนตร์อเมริกันที่มีตัวเอกเป็นสตรี. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

ฉะอาน วุฑฒิกรรณรักษา. หลักการรายงานข่าว. กรุงเทพมหานคร: ปรกาศพริก, 2536.

ชนัญญา ไยละออบ. การสื่อสารอารมณ์ขันของนักแสดงตลก “รายการโทรทัศน์ก่อนบ่ายคลายเครียด”. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

- ชลธิชา กัดดออยู่. การอ่าน, ใน กาญจนา นาคสกุล(บรรณาธิการ), การใช้ภาษา, หน้า 155-240.4.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เคล็ดไทย, 2521.
- ชวรัตน์ เชิดชัย. การข่าวและการบรรณาธิการ หน้าที่ 4. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2530.
- ชูเกียรติ เจริญสุข. สัมภาษณ์, 20 ธันวาคม 2550.
- ไชยยง รัตนอังกูร. ผลกระทบวิกฤติการณ์เศรษฐกิจต่อธุรกิจสื่อสิ่งพิมพ์ กลุ่มแมนเนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป.
วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2542.
- ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. สัญญาวิทยา, โครงสร้างนิยม, หลังโครงสร้างนิยมกับการศึกษารัฐศาสตร์.
พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิภาษา, 2545.
- ดรฤณี หิรัญรักษ์. การหนังสือพิมพ์เบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2529.
- ถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์และคณะ. นิเทศศาสตร์กับเรื่องเล่าและการเล่าเรื่องวิเคราะห์การศึกษา
จินตคติ-จินตทัศน์ในสื่อร่วมสมัย. กรุงเทพมหานคร: โครงการหนังสือชุดวิจัยและพัฒนา
นิเทศศาสตร์ โครงการสื่อเพื่อสันติภาพ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- ทองเกียรติ พรหมมาวี. สัมภาษณ์, 8 ธันวาคม 2549.
- ทศพล เชี่ยวชาญประพันธ์. สัมภาษณ์, 3 ธันวาคม 2550.
- ธัญญา สังขพันธานนท์. วรรณกรรมวิจารณ์. พิมพ์ครั้งที่ 1. ปทุมธานี: สำนักพิมพ์นาคร, 2539.
- ธีระ ธัญไพบูลย์. การวิเคราะห์กระบวนการประตู่ข่าวสารการตูนการเมืองในหนังสือพิมพ์รายวัน
ภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- ธีระพงษ์ศักดิ์ สังกะทิพย์. สัมภาษณ์, 8 มกราคม 2551.
- ธีรยุทธ ลาดีพี. การสะท้อนภาพของเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับชาวมุสลิมในหนังสือพิมพ์ไทย. วิทยานิพนธ์
ปริญญาามหาบัณฑิต, ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2542.
- นพวรรณ บุญหมั่น. คดีหมิ่นประมาทกับปัญหาในกระบวนการทำข่าวของหนังสือพิมพ์.
วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2545.
- บัญญัติ แสงตันชัย. สัมภาษณ์, 4 มกราคม 2551.
- บัญญัติ อ่อนดี. สัมภาษณ์, 23 มกราคม 2551.
- บุญรวม สังข์น้อย. ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดห้วยขมิ้น จ. สระบุรี. สัมภาษณ์, 10 ธันวาคม 2549.

- ประชัน ชันวิไล. หลักการเขียนข่าว. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2519.
- ประไพพิศ มุฑิตาเจริญ. สัมภาษณ์, 27 ธันวาคม. 2550.
- ประสพโชค นวพันธุ์พิพัฒน์. การใช้รหัสที่ปรากฏในงานของนักเขียนการ์ตูนไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- ปิ่นลำ ศิลาบุตร. สัมภาษณ์, 8 ธันวาคม 2549.
- ปรีดีเฉลิม เจริญศิลป์. สัมภาษณ์, 28 ธันวาคม 2550.
- ผาณิตา วิทยาวารวัฒน์. สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2550.
- พารณี ปัทมานันท์. การเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์กับการรับรู้และปฏิกริยาต้นตระหนกของผู้รับสารที่ อยู่ในภาวะความเสี่ยงกรณีโคบอลต์ 60. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, ภาควิชาวารสาร สนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- พิงรอง รามสุต. สัมภาษณ์, 26 ธันวาคม 2550.
- พิศิษฐ์ ชวลาธวัชและคณะ. การรายงานข่าวชั้นสูง. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ ดอกหญ้า, 2539.
- พีระ จิวโสภณ. วิธีการวิจัยการสื่อสารมวลชน. กรุงเทพมหานคร: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2535.
- พีระ จิวโสภณ. ความหมาย ความสำคัญและองค์ประกอบของสื่อสิ่งพิมพ์ หน่วยที่ 1, ใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, เอกสารการสอนชุด ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์ หน่วยที่1-7. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ประชาชน, 2546.
- เพียงฤดี ธีรภูมิชูวงศ์. การสื่อความหมายจากประเด็นการเมืองผ่านการ์ตูนการเมือง. วิทยานิพนธ์ ปริญญา มหาบัณฑิต, ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- เพลินตา. โรงเรียนนักเขียน. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: เคล็ดไทย, 2546.
- แพรววี เคหะสุวรรณ. สัมภาษณ์, 16 ธันวาคม. 2549.
- ไพโรจน์ ทายพงศ์ศักดิ์. สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2550.
- มัทนา เจริญวงศ์. เนื้อหาการเมืองในหนังสือพิมพ์รายวัน. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, ภาควิชา วารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- มาถนพ ทองตัน. นักวิชาการประจำสำนักงานสาธารณสุขหนองแค จ.สระบุรี. สัมภาษณ์, 11 ธันวาคม 2549.
- มานิจ บรรจงธนกิจ. สัมภาษณ์, 16 มกราคม 2550.

- มาลี บุญศิริพันธ์. การประเมินคุณค่าข่าว หลักเบื้องต้นสำหรับนักศึกษาวารสารศาสตร์. (ม.ป.ท.), 2526.
- ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ. การวิเคราะห์ผู้รับสาร. กรุงเทพมหานคร: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- ยอด พงศ์สกุล. สัมภาษณ์, 20 ธันวาคม 2550.
- วิลาสินี พิพิธกุล. บทบาทของหนังสือพิมพ์ในการสื่อสารเรื่องความเสี่ยงทางสิ่งแวดล้อม กรณีมลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- วิลาสินี พิพิธกุล, ไสลทิพย์ จารุกุมิ, เมธา เสรีธนาวงศ์และพิรงรอง รามสูต อดณะนันท์. ประวัติและพัฒนาการของสื่อสารมวลชนไทย, ใน อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ (บรรณาธิการ), สื่อสารมวลชนเบื้องต้น สื่อสารมวลชน วัฒนธรรมและสังคม, หน้า79-122. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- วิไลวรรณ ขนิษฐานันท์. รายงานวิจัยลักษณะภาษาไทยที่ใช้ผ่านสื่อมวลชนโทรทัศน์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2537.
- วีรพงศ์ ตามตะคุ. สาธารณสุขอำเภอหนองแค จ.สระบุรี. สัมภาษณ์, 12 ธันวาคม 2549.
- วีระพล สุวรรณนันต์. ลูกเล่นกลเม็ดการพูดคุยให้สนุก. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อักษรพัฒนา, 2524.
- วรเชษฐ์ ก่าแก้ว. สัมภาษณ์, 20 มกราคม 2550.
- ศวรรยา เรื่องวิสุทธิรักษ์. สัมภาษณ์, 10 มกราคม 2551.
- ศศิธร ยุวโกศล. การให้ความหมายของข่าวในมุมมองของผู้รับสาร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- ศิริชัย ศิริกายะ และกาญจนา แก้วเทพ. ทฤษฎีการสื่อสารมวลชน. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530, 2531.
- สำเนียง บุญแก้ว. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกลุ่มหัก จ.สระบุรี. สัมภาษณ์, 13 ธันวาคม 2549.
- สิริทิพย์ ชันสุวรรณ. การหนังสือพิมพ์เบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ประกายพริ้ง, 2539.
- สุกัญญา สุดบรรทัด. ชุดงานวิจัยเรื่อง ประวัติการช่วงชิงสิทธิและอำนาจทางข่าวสารผ่านหนังสือพิมพ์. คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- สุนีย์ เลี้ยวเพ็ญวงศ์. การศึกษานิทานพื้นบ้าน. ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา, 2541.

- สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ. การบรรณานุกรมหนังสือพิมพ์และนิตยสาร. โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ วิชาวารสารศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา, 2544.
- สุวรรณณี กัลยาณสันต์. การวิเคราะห์เนื้อหาข่าวขึ้นกระทู้ข่าว. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวารสารสนเทศ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- สมควร กวียะและมาลี บุญศิริพันธ์. หลักการทำหนังสือพิมพ์เบื้องต้น. คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ประกายพรึก, 2531.
- อดิสา วงศ์ลักษณะพันธ์. การเล่าเรื่องในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวารสารสนเทศ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- อนงค์ รุ่งแจ้ง. เอกสารประกอบการสอนวิชาสำนวนภาษา. ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น, (ม.ป.ป.) (อัดสำเนา)
- อมรรัตน์ เรืองสกุล. การวิเคราะห์การเล่าเรื่องในข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวารสารสนเทศ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- อรัญญา มิ่งเมือง. การ "เล่าข่าว" ทางวิทยุ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาสื่อสารมวลชน คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์. อารมณ์ขันในสื่อมวลชน. โครงการหนังสือชุดวิจัยและพัฒนานิติศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: เอช ที พี เพรส, 2536.
- อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ และ พิรงรอง รามสูต รัตนันท์. การสื่อสาร สื่อสารมวลชน และสื่อมวลชน, ใน อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ (บรรณาธิการ), สื่อสารมวลชนเบื้องต้น สื่อสารมวลชน วัฒนธรรมและสังคม, หน้า3-34. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ และวิภา อุตมพันธ์. วัฒนธรรมผู้รับสารและสื่อมวลชนศึกษา, ใน อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ (บรรณาธิการ), สื่อสารมวลชนเบื้องต้น สื่อสารมวลชน วัฒนธรรมและสังคม, หน้า 517-548. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- อวยพร พานิช, อุบลวรรณ ปิติพัฒนะโมเชิต, อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, ถิรพันธ์ อนุวัชศิริวงศ์และไศลทิพย์ จารุภูมิ. ตำราประกอบการสอนวิชา ภาษาเพื่อการสื่อสาร. พิมพ์ครั้งที่4. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

ภาษาอังกฤษ

Denis Mcquail. Audience Analysis. Thousand Oaks, Calif: Sage Publication, c1997.

Joseph A. Devito. Human Communication: The Basic Course. 10 th ed. Boston: Pearson Education, c2006.

Judy C. Pearson and Paul E. Nelson. An Introduction to Human Communication: Understanding and Sharing. 8 th ed. Boston: McGHaw-Hill, 2000.

Rich, C. Writing and Reporting News a Coaching Method. United States of America: Wadworth Publishing, 1997.

Stephen W. Littlejohn. Theories of Human Communication. 3 rd ed. Belmont, Calif: Wadsworth, 1989.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาววชิรารัตน์ นรินทร์เตชาภัทร์ หรือ นางสาวรัชณี ทิพย์นรินทร์ (ชื่อและชื่อสกุลเดิม) เกิดเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2525 ที่จังหวัดนครราชสีมา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 2) ในสาขาวิชาเอกภาษาไทยและวิชาโทภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เมื่อปีการศึกษา 2546 และเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวารสารสนเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2547 และสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2550 ปัจจุบันประกอบอาชีพอาจารย์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย